KATE QUINN

De la autoarea bestsellerului
internațional *Rețeaua Alice*

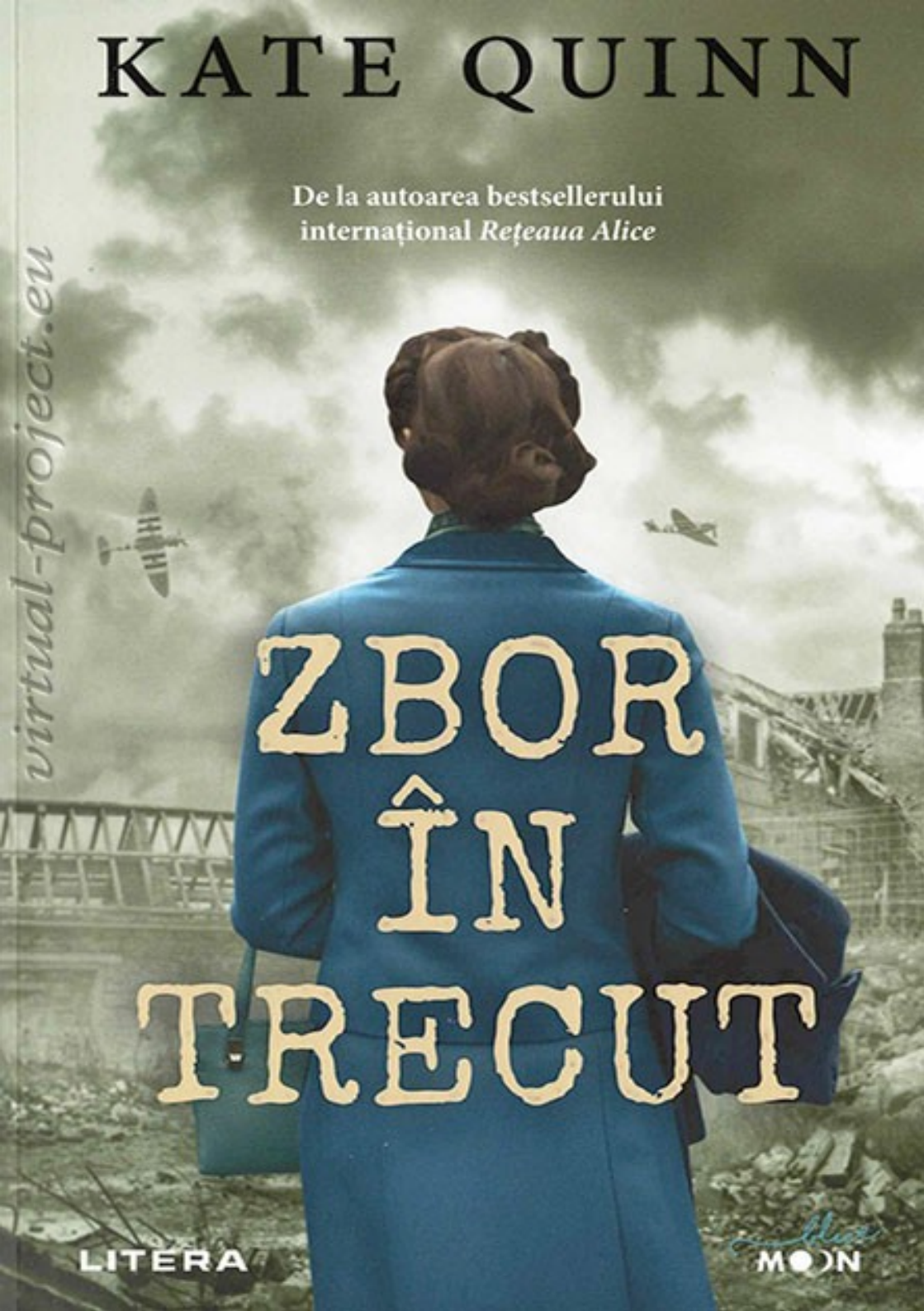

ZBOR ÎN TRECUT

virtual-project.eu

LITERA
MOON

KATE QUINN

ZBOR ÎN TRECUT

Original: *The Huntress* (2019)

Traducere din limba engleză:
GABRIELA GHIRCOIAŞ

virtual-project.eu

— 2020 —

Pentru tata
Îmi lipseşti enorm de mult!

Prolog

Toamna anului 1945
Altaussee, Austria

Nu era obişnuită să fie vânată.

Lacul sclipitor se întindea în faţa ei, cu ape de un albastru-cenuşiu. Femeia îl contempla, cu mâinile relaxate în poală. Pe bancă, lângă ea, se afla un ziar împăturit. Toate titlurile anunţau arestări, decese şi procese. Se părea că acestea din urmă aveau să fie judecate la Nürnberg. Nu fusese niciodată la Nürnberg, însă îi cunoştea pe bărbaţii care aveau să fie judecaţi acolo. Pe unii îi ştia doar după nume, dar cu alţii ciocnise câte un pahar de şampanie în semn de prietenie. Acum erau cu toţii condamnaţi ineluctabil. Crime împotriva păcii. Crime împotriva umanităţii. Crime de război.

Potrivit cărei legi? voia ea să zbiere, lovind cu pumnii în toată acea nedreptate. *Cu ce drept?* Numai că războiul se terminase, iar învingătorii câştigaseră dreptul de a decide ce anume constituia o crimă şi ce nu. Ce era umanitatea şi ce nu.

Ceea ce am făcut eu, îşi spunea, *a fost uman. Am acţionat din milă.* Numai că cei care ieşiseră victorioşi nu aveau să accepte asta. Urma ca ei să judece totul la Nürnberg şi, mult după aceea, să decreteze ce acte comise într-un trecut legal aveau să pună ştreangul de gâtul unui bărbat.

Sau al unei femei.

Şi-a atins gâtul.

Fugi, şi-a mai spus. *Dacă te vor găsi, dacă îşi vor da seama ce ai făcut, îţi vor atârna şi ţie ştreangul de gât.* Dar unde să se ducă în lumea asta care-i luase tot ceea ce iubea? Lumea asta de lupi prădători. Pe vremuri, ea era vânătorul, dar acum era prada.

Ascunde-te atunci, s-a gândit. *Ascunde-te într-un cotlon, până când uită de tine.*

S-a ridicat şi s-a plimbat fără ţintă pe lângă lac. Îi aducea aminte de lacul Rusalka, refugiul ei din Polonia, acum pierdut pentru ea. A făcut un efort să meargă mai departe, pas cu pas. Nu ştia încotro se ducea, ci doar că refuza să rămână aici, paralizată de spaimă, până când aveau s-o pună pe talerele falsei lor justiţii. Cu fiecare pas pe care-l făcea, era din ce în ce mai hotărâtă.

Fugi.

Ascunde-te.

Sau mori.

PRĂDĂTOAREA

DE IAN GRAHAM
APRILIE 1946

ŞASE GLOANŢE.

A tras şase focuri de armă pe malul lacului Rusalka, fără a încerca să-şi ascundă fapta. De ce s-o fi făcut? Imperiul de vis al lui Hitler încă nu se prăbuşise şi încă nu o transformase într-o fugară. În noaptea aceea, la lumina lunii din Polonia, încă putea să facă ceea ce dorea, aşa că a ucis, cu sânge-rece, şase suflete.

Şase focuri de armă, şase gloanţe, şase cadavre care au căzut în apa întunecată.

Se ascundeau lângă lac, unde tremurau, cu ochii mari de frică, după ce evadaseră, poate, dintr-unul dintre acele trenuri care se îndreptau spre est. Sau e posibil ca ei să fi fost supravieţuitori care fugeau de epurările periodice din zonă. Femeia cu părul negru îi găsise, îi consolase şi le spusese că erau în siguranţă. I-a luat în casa ei de lângă lac şi le-a oferit o masă, cu zâmbetul pe buze.

Apoi i-a dus din nou afară, unde i-a împuşcat.

Poate că a rămas acolo şi a admirat luna care poleia oglinda apei, adulmecând fumul revolverului.

Măcelărirea celor şase pe timp de noapte, în punctul culminant al războiului, a fost doar una dintre crimele ei. Mai fuseseră şi altele. Vânarea muncitorilor polonezi prin desişul pădurilor făcea parte dintr-un joc distractiv, după cum a fost şi uciderea unui tânăr englez, prizonier de război, evadat din lagăr, aproape de sfârşitul războiului. Cine ştie ce alte crime mai are pe conştiinţă?

O numeau *die Jägerin* – Prădătoarea. Era tânăra amantă a unui ofiţer SS din Polonia ocupată de nazişti, gazda multor petreceri grandioase date la marginea lacului, foarte ambiţioasă. Poate că ea era rusalca după care fusese numit lacul – un spirit al

apei, letal şi răuvoitor.

Mă gândesc la ea în timp ce mă aflu printre jurnaliştii de la Palatul de Justiţie din Nürnberg şi urmăresc procesele intentate criminalilor de război. Roata dreptăţii se întoarce. Bărbaţii cu feţe cenuşii din boxa acuzaţilor vor cădea, striviţi de mersul ei implacabil. Dar cum rămâne cu peştii mai mici, cu cei care scapă pentru că se ascund în umbră, în timp ce noi ne îndreptăm cele mai puternice reflectoare asupra acestei săli de judecată? Cum rămâne cu Prădătoarea? A dispărut la sfârşitul războiului. Nu merita urmărită, era o femeie care avea mâinile mânjite de sângele a doar zece-doisprezece oameni, într-o perioadă în care încă mai trebuiau găsiţi ucigaşii a milioane de suflete. Erau mulţi asemenea ei, peşti mici, care nu meritau efortul de a fi prinşi.

Unde să se ducă aceştia?

Ea unde s-a dus?

Şi va porni cineva pe urmele lor?

PARTEA I

Capitolul 1
Jordan

Aprilie 1946
Lacul Selkie, la distanţă de trei ore de mers de vestul Bostonului

— Cine e femeia asta, tată?

Jordan McBride pusese întrebarea la momentul oportun: tatăl ei a tresărit, luat pe nepusă masă, în timp ce-şi arunca undiţa, care, în loc să ajungă în lac, a aterizat pe creanga arţarului sub care stăteau. Aparatul foto al lui Jordan a declanşat şi i-a surprins mutra amuzant de dezamăgită. Ea a râs, în timp ce tatăl ei a spus câteva cuvinte, înainte să-i ceară să le uite.

— Da, cum să nu!

Evident că îl mai auzise înjurând şi înainte. Nu aveai cum să nu le auzi pe toate, când erai singura fiică a unui tată rămas văduv, care te lua la pescuit în weekendurile frumoase de primăvară, în locul fiului pe care nu-l avusese. Tatăl lui Jordan s-a ridicat de la capătul micului ponton pe care stăteau şi a tras undiţa prinsă de creangă. Jordan a mai ridicat o dată Leica, vrând să mai tragă un cadru cu silueta lui întunecată, încadrată pe un fundal unduitor de arbori şi apă. Urma să se joace mai târziu cu fotografia în laborator, ca să vadă dacă putea obţine un efect neclar asupra frunzelor, încât să pară că se mişcau şi în fotografie.

— Haide, tată, a insistat ea, povesteşte-mi despre femeia misterioasă!

El şi-a potrivit pe cap şapca decolorată, cu emblema *Red Sox.*

— Ce femeie misterioasă?

— Cea despre care mi-a spus angajatul tău că ai scos-o la cină în toate serile alea în care ziceai că lucrezi până târziu.

Jordan şi-a ţinut respiraţia, în expectativă. Nu-şi aducea aminte când fusese tatăl ei ultima oară la o întâlnire cu o femeie. În rarele ocazii în care el şi Jordan se duceau la biserică, doamnele nu conteneau să-şi fluture, după slujbă, mâinile înmănuşate pe dinaintea lui. Însă, spre dezamăgirea lui Jordan, pe el nu părea să-l intereseze niciuna.

— Nimic deosebit, pe bune…

El s-a codit, a chicotit, dar Jordan nu s-a lăsat păcălită nicio clipă. Ea şi tatăl ei semănau foarte mult. Făcuse destule fotografii ca să ştie asta: aveau nasul drept, sprâncene nearcuite, păr blond-închis, tuns scurt – sub şapca tatălui ei, revărsat – sub cea a lui Jordan, care şi-l ţinea strâns neglijent într-o coadă de cal. Erau chiar şi de aceeaşi statură, acum că ea avea aproape optsprezece ani: medie pentru el şi înaltă pentru o fată. Dar, dincolo de asemănarea fizică, Jordan îşi cunoştea bine tatăl. De când ea avea şapte ani şi-i murise mama, fuseseră doar ei doi, aşa că Jordan ştia când Dan McBride încerca să-şi facă curaj ca să-i spună ceva important.

— Tată! a intervenit ea, fermă. Varsă tot!

— E văduvă, a răspuns el în cele din urmă, roşu de emoţie, spre încântarea lui Jordan. Doamna Weber a venit prima oară la magazin acum trei luni, completă el, care, îmbrăcat la costum din trei piese şi foarte versat, stătea în timpul săptămânii la tejgheaua magazinului de antichităţi McBride, aflat pe strada Newbury. Tocmai sosise în Boston şi voia să-şi vândă bijuteriile, fiindcă nu mai avea bani. Câteva lanţuri şi pandantive de aur, nimic deosebit, dar avea un şirag de perle gri, foarte frumoase. S-a abţinut până în momentul acela, dar a început să plângă atunci când a trebuit să se despartă de perle.

— Dă-mi voie să ghicesc. I le-ai dat înapoi, foarte galant, după care ai ajustat preţul pentru celelalte articole astfel încât să poată pleca din magazinul tău cu aceeaşi sumă pe care ar fi obţinut-o dacă vindea şi perlele.

Tatăl ei a înfăşurat firul undiţei.

— A plecat şi cu o invitaţie la cină.

— Ia te uită, ce Casanova! Continuă!

— E austriacă, dar a studiat engleza la şcoală, aşa că o vorbeşte aproape perfect. Soţul ei a murit în ’43, pe front.

— De care parte?

— Chestia asta nu ar trebui să mai conteze, Jordan! Războiul s-a terminat, a spus el, potrivind o nouă momeală în undiţă. A obţinut documentele pentru a veni la Boston, dar e o perioadă dificilă. Are o fetiţă.

— Serios?

— O cheamă Ruth. Are patru ani şi nu prea scoate o vorbă. E o dulce, a adăugat el, în timp ce i-a dat uşor peste şapcă lui Jordan. O să-ţi placă de ea.

— Deci e deja serioasă treaba, a comentat Jordan, tresărind, căci tatăl ei nu ar fi cunoscut copilul acelei femei dacă nu era ceva serios între ei, dar *cât* de serios, la urma urmei?

— Doamna Weber e o femeie de treabă, a spus el, azvârlindu-şi undiţa. Vreau să vină la cină, la noi, săptămâna viitoare, cu tot cu Ruth. Să fim toţi patru laolaltă.

El i-a aruncat o privire circumspectă, de parcă se aştepta să i se scoale fiică-sii părul în cap. Şi, într-un fel, asta s-a şi întâmplat, a recunoscut Jordan. După ce fuseseră timp de zece ani doar ei doi, într-o relaţie „amicală” pe care prea puţine fete o aveau cu taţii lor… Numai că, dincolo de fiorul de posesivitate pe care-l simţise din reflex, era uşurată. Omul avea nevoie de o femeie în viaţa lui, iar Jordan ştia asta de mulţi ani. Cineva cu care să vorbească, cineva care să-l certe dacă nu-şi mânca spanacul, cineva pe care să se bazeze.

Poate că, dacă are pe cineva în viaţa lui, nu o să se mai încăpăţâneze să nu te lase să pleci la facultate, i-a şoptit un gând pe care Jordan l-a respins. Era momentul să se bucure pentru taică-său, nu să spere că lucrurile aveau să se schimbe în favoarea ei. Şi apoi, chiar se bucura pentru el. De ani şi ani îi făcea fotografii şi, oricât de larg îi era zâmbetul în faţa obiectivului, ridurile pe care le avea atunci când apărea ca o stafie în revelator sugerau cât de

singur era.

— Abia aştept s-o cunosc, a spus Jordan cu sinceritate.

— Vine miercurea viitoare, cu Ruth, la ora şase, i-a spus el, cu o faţă inocentă. Invită-l pe Garrett, dacă vrei. Şi el face parte din familie. Sau ar putea să facă...

— Mai subtil de-atât nu puteai fi, tată!

— E băiat bun. Iar părinţii lui te adoră.

— Deocamdată îl interesează facultatea. S-ar putea să nu aibă timp pentru prietene de liceu. Deşi ai putea să mă trimiţi cu el la Universitatea Boston, a început Jordan. Cursurile lor de fotografie...

— Ai vrea tu, don'şoară! i-a replicat tatăl ei, uitându-se spre lac. Peştele nu muşcă.

Şi nici el nu muşca momeala, asta era clar.

Taro, căţeaua labrador neagră al lui Jordan, a ridicat botul din locul în care stătea întinsă la soare, pe ponton, în timp ce Jordan şi tatăl ei se întorceau spre mal. Jordan le-a fotografiat siluetele care mergeau una lângă alta pe docul de lemn deformat de apă, întrebându-se cum ar fi arătat patru siluete una lângă alta. *Te rog, te rog, vreau să te plac,* şi-a dorit Jordan, cu gândul la necunoscuta doamnă Weber.

★

O mână subţire s-a întins spre ea şi o pereche de ochi albaştri i-au zâmbit.

— Cât mă bucur să te cunosc, în sfârşit!

Jordan i-a strâns mâna femeii pe care tatăl ei tocmai o condusese în sufragerie. Anneliese Weber era minionă şi zveltă, cu părul negru, strâns la baza gâtului într-un coc lucios. Ca singură podoabă, purta un şirag de perle gri. Rochia îi era croită dintr-un material de culoare închisă şi avea un imprimeu floral, iar mănuşile ei, trădând o eleganţă lipsită de pretenţii, erau reparate şi cu semne de uzură, dar imaculate. Avea o figură tânără, de douăzeci şi opt de ani, din ce zicea tatăl lui Jordan, însă ochii păreau mai în vârstă. Era şi normal, în fond era văduvă de război şi îşi creştea copilul singură, într-o ţară străină.

— Foarte încântată să te cunosc, a spus Jordan cu

sinceritate, iar ea sigur este Ruth!

Copila de lângă Anneliese Weber era o drăgălăşenie: avea codiţe blonde, o expresie serioasă şi purta o haină albastră. Jordan i-a întins mâna, dar Ruth s-a făcut mică.

— E timidă, şi-a cerut scuze Anneliese, care avea o voce clară şi joasă, fără urmă de accent german, doar că pronunţa, poate, *v*-urile ceva mai moale. Lumea lui Ruth a fost foarte dată peste cap în ultimul timp.

— Nici mie nu-mi plăceau străinii la vârsta ta, i s-a confesat Jordan lui Ruth.

Nu era tocmai adevărat, doar că mutriţa circumspectă a lui Ruth a făcut-o pe Jordan să-şi dorească s-o liniştească. Ar fi vrut şi s-o fotografieze. Cu obrajii rotunzi şi cu codiţele blonde, ar fi fost o încântare pentru obiectivul ei. Tatăl lui Jordan le-a luat paltoanele, iar Jordan a dat fuga în bucătărie ca să verifice carnea. Până să iasă de acolo, în vreme ce-şi scotea şorţul cu care-şi proteja rochia de duminică din tafta verde, tatăl ei deja turnase de băut. Ruth stătea pe canapea ţinând în mână un pahar cu lapte, iar Anneliese Weber sorbea sherry şi privea prin încăpere.

— Aveţi o casă încântătoare! Eşti destul de tânără ca s-o întreţii pentru tatăl tău, Jordan, dar te pricepi foarte bine.

Frumos din partea ei să mintă, şi-a spus Jordan, mulţumită. Casa McBride părea să fie mereu în dezordine: îngustă, cu faţada din gresie feruginoasă, cu trei etaje şi situată în partea de sud a Bostonului, unde locuiau irlandezii avuţi, cu treptele abrupte, canapelele uzate, dar comode, şi cu covoarele mereu strâmbe. Anneliese Weber nu părea genul de om care să accepte ca ceva să fi fost strâmb, având în vedere cât de drept îşi ţinea coloana vertebrală şi felul în care fiecare fir de păr îi stătea la locul lui, dar se uita prin cameră aprobator.

— Tu ai făcut asta? a întrebat ea arătând spre o fotografie cu Boston Common, parcul fiind învăluit în ceaţă şi fotografiat dintr-un unghi care făcea ca totul să pară de pe altă lume, ca un peisaj de vis. Tatăl tău mi-a spus că eşti… cum se zice? Un pozar foarte bun.

— Da, a răspuns Jordan zâmbind larg. Pot să-ţi fac un

portret mai târziu?

— Nu o încuraja! a avertizat-o pe Anneliese tatăl lui Jordan, conducând-o spre canapea în timp ce îi zâmbea şi îi atingea talia într-un mod foarte politicos. Jordan oricum îşi petrece prea mult timp privind prin obiectivul aparatului.

— Mai bine decât să se uite în oglindă sau la un ecran de televizor, a răspuns Anneliese, luând-o pe Jordan prin surprindere. Tinerele ar trebui să aibă şi alte preocupări în afară de rujuri şi de chicotit, căci altfel ajung din fete prostuţe, femei şi mai prostuţe. Mergi la cursuri... ca să înveţi să faci poze?

— Oriunde pot. Fac cursuri, studiez singură, exersez...

De la vârsta de paisprezece ani, Jordan se înscria la orice curs de fotografie îşi permitea să plătească din alocaţia ei. În plus, se furişa la cursuri de fotografie la facultate ori de câte ori găsea un profesor dornic să închidă ochii la prezenţa unei liceene cu picioarele în formă de X, care se posta strategic în ultimul şir de bănci din spatele clasei.

— Trebuie să fii foarte serios atunci când te pasionează ceva, dacă vrei să devii priceput, a spus Anneliese aprobator.

Jordan începea s-o placă. *Serios. Priceput.* Tatăl ei nu privea lucrurile în felul ăsta.

— Te prosteşti cu aparatul, zicea el clătinând din cap. Mă rog, o să-ţi treacă.

— Nu o să-mi treacă, îi spusese Jordan la cincisprezece ani. O să fiu următoarea Margaret Bourke-White[1].

— Care Margaret? o întrebase el râzând.

Râdea amabil şi cu indulgenţă, dar tot râdea de ea. Anneliese nu a râs, ci s-a uitat la fotografia făcută de Jordan şi a dat din cap în semn de aprobare. Fata s-a gândit pentru prima oară la cuvintele „mamă vitregă”.

Jordan aşezase setul de farfurii festiv, de porţelan, pe masa din salon. Anneliese punea întrebări despre

[1] Fotografă americană, primul fotograf străin căruia i s-a permis să fotografieze industria sovietică în timpul celui dintâi plan cincinal al URSS (1904-1971).

magazinul de antichităţi, în timp ce tatăl lui Jordan îi umplea farfuria cu câte un pic din fiecare fel.

— Ştiu un tratament excelent care face sticla colorată să lucească, a spus ea drept comentariu la povestirea lui despre un set de lămpi Tiffany achiziţionate la o lichidare de bunuri.

Apoi, fără un cuvânt, Anneliese a corectat felul în care ţinea Ruth furculiţa, în timp ce o asculta pe Jordan vorbind despre balul la care urma să se ducă la şcoală.

— Bănuiesc că mergi cu un băiat, la cât de drăguţă eşti.

— Garrett Byrne, a răspuns, grăbit, tatăl ei. E un tânăr de treabă, s-a înrolat ca pilot la sfârşitul războiului. Dar nu a mai prins nicio luptă. A fost lăsat la vatră pe motive medicale, căci şi-a rupt piciorul în timpul instrucţiei. O să-l cunoşti duminică, dacă veniţi cu noi la slujbă.

— Mi-ar face plăcere. Am tot încercat să-mi fac prieteni în Boston. Mergeţi în fiecare săptămână?

— Bineînţeles.

Jordan a tuşit în şervet. Mare lucru dacă ea şi tatăl ei se duceau mai mult de două ori pe an la slujbă, de Paşte şi de Crăciun, dar acum el stătea în capul mesei şi radia de pietate. Anneliese a zâmbit la fel de radioasă şi cu aceeaşi pietate, iar Jordan s-a gândit la felul în care un bărbat şi o femeie se curtau, afişând cel mai bun comportament de care erau în stare. Vedea aşa ceva zilnic, pe holurile şcolii, şi aparent generaţia mai vârstnică nu se deosebea deloc de cea tânără. Poate că ar fi putut crea un foto-eseu din asta: o serie de fotografii comparative, cupluri de toate vârstele care se curtau, cu sublinierea asemănărilor care transcend vârsta. Având titlurile şi textele potrivite, un astfel de eseu ar fi devenit un material destul de convingător ca să poată fi trimis la o revistă sau la un ziar.

Cafelele luaseră locul farfuriilor goale. Jordan a tăiat prăjitura cu cremă pe care o adusese Anneliese.

— Nu ştiu de ce o numiţi plăcintă, a spus ea, iar ochii albaştri i-au scânteiat. E prăjitură toată ziua şi nu puteţi contrazice o austriacă. Noi, cei din Austria, ne pricepem la prăjituri.

— Vorbeşti engleză foarte bine, s-a aventurat Jordan să remarce, iar despre calitatea englezei vorbite de Ruth nu a avut ce să spună, căci fetiţa nu vorbise deloc.

— Am studiat-o la şcoală. Ca om de afaceri, soţul meu vorbea engleză, aşa că exersam cu el.

Jordan voia să o întrebe pe Anneliese cum îşi pierduse soţul, dar tatăl ei i-a aruncat o privire care s-o împiedice să facă asta. Îi dăduse deja instrucţiuni precise:

— Să nu o întrebi pe doamna Weber despre război şi nici despre soţul ei. Mi-a spus fără ocolişuri că i-a fost foarte greu.

— Dar nu vrem să ştim totul despre ea? întrebase Jordan, căci, oricât şi-ar fi dorit ca tatăl ei să aibă pe cineva deosebit în viaţa lui, tot trebuia să fie cineva *potrivit.* De ce să fie o astfel de dorinţă ceva greşit?

— Fiindcă oamenii nu sunt obligaţi să-şi aducă aminte de toate durerile şi problemele lor doar pentru că vrei tu să afli detalii despre ei, îi răspunsese el. După ce a trecut printr-un război, nimeni nu e dornic să vorbească despre asta, Jordan McBride! Aşa că nu ai voie să zgândăreşti puncte nevralgice şi nici să intervii cu poveşti aiurite.

Jordan se înroşise atunci. „Poveşti aiurite” – ăsta era un obicei prost al ei, care dura de un deceniu. Pe când avea şapte ani, iar mama ei, de care abia îşi mai amintea, plecase la spital, Jordan fusese trimisă la o mătuşă binevoitoare, dar limitată, care-i spusese că mama ei plecase, însă nu şi unde. Astfel că Jordan îşi inventa în fiecare zi o altă poveste. *Se dusese să cumpere lapte. Se dusese la coafor.* Apoi, fiindcă mama ei nu se mai întorsese, începuse să inventeze poveşti şi mai interesante. *Se dusese la bal precum Cenuşăreasa. Se dusese în California, ca să se facă actriţă.* Asta, până în ziua în care tatăl ei venise acasă plângând şi îi spusese: „Mama ta a plecat la îngeri” şi, fiindcă Jordan nu înţelegea de ce povestea lui trebuia să fie cea adevărată, continuase să născocească altele. „Jordan şi poveştile aiurite pe care le inventează”, glumise profesoara ei. „De ce face asta?”

Jordan ar fi putut să răspundă: „Fiindcă nu mi-a spus

nimeni adevărul. Fiindcă nu mi-a spus nimeni că era bolnavă şi că nu o puteam vedea pentru că exista riscul să mă molipsesc şi eu. Aşa că am inventat ceva mai bun în loc.”

Poate că ăsta era motivul pentru care se agăţase cu atâta frenezie de primul ei Kodak, la doar nouă ani. În fotografii nu existau *lacune.* Dacă avea aparatul, nu simţea nevoia să spună poveşti. Putea spune adevărul.

Taro a intrat în salon şi i-a întrerupt gândurile lui Jordan. Pentru prima oară, a văzut-o pe mica Ruth prinzând viaţă.

— *Hund*[2]*!*

— În engleză, Ruth! i-a atras atenţia mama ei, dar Ruth deja era pe jos, cu mâinile întinse timid.

— *Hund!* a şoptit, în timp ce mângâia urechile lui Taro.

Jordan s-a topit toată.

— Trebuie să o fotografiez! a spus, apoi s-a ridicat iute de pe scaun, după care s-a îndreptat spre masa din hol de unde a luat Leica.

Când s-a întors şi a început să declanşeze, Ruth îl ţinea pe Taro în poală şi Anneliese spunea, cu glas blând:

— Dacă Ruth vi se pare tăcută sau dacă tresare şi se poartă straniu, ei bine, ar trebui să ştiţi că în Altaussee, înainte să plecăm din Austria, am avut o întâlnire foarte supărătoare lângă lac. O refugiată a încercat să ne jefuiască... Lucru care a speriat-o pe Ruth, făcând-o să devină precaută şi ciudată în preajma necunoscuţilor.

Părea că asta era tot ce dorise Anneliese să spună. Jordan şi-a înfrânat impulsul de a pune întrebări, înainte ca tatăl ei să-i arunce o privire care s-o pună în gardă. În fond, el avusese dreptate atunci când îi atrăsese atenţia că Anneliese Weber nu era singura persoană care nu îşi dorea să vorbească despre război. Acum nimeni nu voia asta. La început toată lumea sărbătorise; însă după un timp oamenii nu îşi mai doriseră decât să dea totul uitării. Lui Jordan nu-i venea să creadă că doar cu un an în urmă, pe vremea asta, încă auzeau ştiri legate de război, la ferestre

[2] Câine – în limba germană în original.

încă se vedeau stelele[3], existau grădinile victoriei[4], iar băieţii de la şcoală vorbeau despre cum aveau ei să se înroleze în armată dacă nu se termina totul până când se făceau ei mari.

Anneliese i-a zâmbit fiicei sale.

— Câinele te place, Ruth!

— O cheamă Taro, a spus Jordan în timp ce apăsa pe declanşatorul aparatului de fotografiat ca să surprindă imaginea fetiţei cu nasul pistruiat sprijinit de botul umed al câinelui.

— Taro, a repetat Anneliese, parcă gustând cuvântul. Ce fel de nume e ăsta?

— După Gerda Taro[5], prima femeie care a făcut fotografii pe front.

— Şi a murit în timp ce făcea asta, aşa că haide să nu mai vorbim despre femei care se ocupă cu aşa ceva în zone de război, a spus tatăl lui Jordan.

— Haideţi să vă fac câteva fotografii şi vouă, împreună.

— Nu, te rog! s-a opus Anneliese, întorcându-şi, încruntată, faţa, ca şi cum s-ar fi ruşinat în faţa obiectivului. Nu-mi place să mi se facă poze.

— Doar pentru albumul de familie, a liniştit-o Jordan, căci ei îi plăceau portretele instantanee, pe care le şi prefera celor formale.

Trepiedul şi luminile de studio îi intimidau şi mai mult pe cei sfioşi, care îşi puneau o mască, motiv pentru care portretul nu mai ieşea natural. Jordan prefera să tragă întruna cadre, până când oamenii nu mai erau conştienţi de prezenţa fotografului, uitau să-şi menţină masca şi se relaxau, devenind ei înşişi. Nu ai cum să îţi ascunzi

[3] În timpul celui de al Doilea Război Mondial americanii expuneau în ferestrele locuinţelor steaguri pe care erau imprimate stele de culoare albastră (pentru membrii familiei care luptau pe front) sau aurii (pentru membrii familiei căzuţi la datorie).

[4] Grădini amenajate în reşedinţe private sau în parcuri în timpul celor două războaie mondiale, unde civilii creşteau legume şi fructe ca sursă de mâncare şi pentru ridicarea moralului.

[5] Fotojurnalistă germană de origine evreiască, cunoscută pentru fotografiile pe care le-a realizat în timpul Războiului Civil din Spania.

adevărata personalitate în faţa unei camere foto.

Anneliese s-a ridicat de la masă ca să strângă vesela. Tatăl lui Jordan a ajutat-o cu vasele mai grele, în timp ce Jordan se mişca lent şi fotografia. Ruth a fost luată de lângă Taro ca să ducă untiera, iar tatăl lui Jordan a început să descrie cabana lor de vânătoare:

— E un loc superb, l-a construit tatăl meu. Lui Jordan îi place să fotografieze lacul şi împrejurimile, iar eu merg acolo pentru pescuit şi, din când în când, pentru vânătoare.

Anneliese s-a întors pe jumătate dinspre chiuvetă.

— Vânezi?

Tatăl lui Jordan a părut brusc neliniştit.

— Unele femei detestă zgomotul şi mizeria...

— Absolut deloc.

Jordan a lăsat aparatul din mână şi s-a dus să o ajute pe musafiră cu spălatul vaselor. Anneliese s-a oferit să le şteargă, dar Jordan a refuzat, ca să îi dea ocazia să admire dibăcia cu care Daniel McBride mânuia prosopul de bucătărie. Orice femeie rămâne fermecată de un bărbat care ştie să şteargă vasele.

Anneliese şi-a luat rămas-bun foarte curând după aceea. Tatăl lui Jordan a pupat-o cast pe obraz, dar a cuprins-o pe furiş de mijloc preţ de o secundă, doar cât să o facă pe Jordan să zâmbească. Anneliese i-a strâns, cu căldură, mâna lui Jordan, iar Ruth i-a întins şi ea, de data asta, vârfurile degetelor, îmbăloşate de limba afectuoasă a lui Taro. Cele două au coborât treptele abrupte şi s-au pierdut în noaptea răcoroasă de primăvară, iar tatăl lui Jordan a închis uşa. Înainte să apuce să întrebe, Jordan a venit la el şi l-a sărutat pe obraz.

— Îmi place de ea, tată! Chiar îmi place.

Dar nu putea dormi.

Casa înaltă şi îngustă avea o mică pivniţă cu propria intrare dinspre stradă. Jordan trebuia să iasă din casă şi apoi să coboare treptele exterioare abrupte spre uşiţa aflată sub nivelul pământului, sub pridvor, însă intimitatea

şi lipsa luminii făceau acea pivniţă perfectă pentru scopurile fetei. Pe când avea paisprezece ani şi învăţa să-şi developeze singură negativele, tatăl ei îi dăduse voie să scoată gunoiul de acolo şi să-şi facă propriul laborator.

Jordan s-a oprit în prag, inhalând mirosul familiar de chimicale şi de echipament. Pivniţa era camera *ei* în mai mare măsură decât dormitorul confortabil de la etaj, cu patul îngust şi cu biroul pentru teme. Încăperea asta era locul în care înceta să mai fie Jordan McBride, cu părul strâns într-o coadă de cal dezordonată şi cu un ghiozdan plin de manuale şcolare. Aici devenea J. Bryde, fotograf profesionist. J. Bryde avea să fie propria semnătură într-o zi, atunci când avea să-şi transforme pasiunea într-o meserie, asemenea idolilor ei, ale căror figuri o priveau de pe peretele pivniţei: Margaret Bourke-White, în genunchi, cu aparatul foto sprijinit de capul unui vultur decorativ uriaş de la etajul şaizeci al clădirii Chrysler, neimpresionată de înălţime, şi Gerda Taro, ghemuită în spatele unui soldat spaniol, lângă un morman de moloz, căutând cel mai bun unghi pentru fotografie.

În mod normal Jordan ar fi stat o clipă locului ca să-şi salute eroinele, dar ceva o rodea. Nu ştia prea bine ce, aşa că a început pur şi simplu să îşi pregătească tăvile şi soluţiile de developare, cu viteza unui exerciţiu îndelung practicat.

A încărcat în aparatul de mărit negativele pe care le făcuse la cină şi le-a transferat, rând pe rând, pe hârtie. Prin revelator, la lumina roşie, Jordan a privit imaginile care se formau în lichid una câte una, ca nişte fantome. Ruth jucându-se cu câinele, Anneliese Weber întorcându-se dinspre obiectiv, Anneliese din spate, spălând vasele… Jordan a rotit pe rând fiecare coală în fiecare tavă cu revelator şi cu soluţie de fixare, agitând uşor lichidele în tăvi şi transferând hârtiile în chiuveta mică în care le spăla înainte să prindă fotografiile pe frânghie, la uscat. Apoi a studiat cu atenţie fiecare fotografie în parte.

— Ce cauţi? s-a întrebat ea cu voce tare, căci obişnuia să vorbească singură atunci când muncea, dorindu-şi să fi

avut un coleg fotograf cu care să aibă discuţii de laborator, ideal un corespondent de război ungur şi sexy, însă acum s-a limitat la a privi din nou şi în amănunt fotografiile. Ce ţi-a surprins privirea, J. Bryde?

Nu era prima oară când avea un sentiment care nu-i dădea pace, legat de un cadru pe care încă nu-l developase. Era ca şi cum aparatul vedea ceva ce ea nu reuşea şi o şicana până observa cu ochii ei, nu doar prin obiectiv. În jumătate dintre aceste situaţii, sentimentul era complet nefondat.

— Aia, s-a auzit Jordan spunând cu voce tare.

Cea cu Anneliese Weber la chiuvetă, pe jumătate întoarsă spre obiectiv. Jordan a mijit ochii, dar imaginea era prea mică. Aşa că a developat-o din nou şi a mărit-o. Era miezul nopţii. Nu i-a păsat, ci a lucrat până când fotografia mărită era agăţată la uscat.

Jordan a făcut un pas înapoi, cu mâinile în şolduri, apoi s-a uitat lung la ea.

— Obiectiv vorbind, a spus cu voce tare, e unul dintre cele mai bune cadre pe care le-ai făcut vreodată.

Declanşatorul aparatului Leica o surprinsese pe Anneliese încadrată în arcada ferestrei de la bucătărie, de data asta pe jumătate întoarsă spre aparat în loc să se ferească de el, iar contrastul dintre părul ei negru şi tenul palid era frumos redat. Dar…

— Subiectiv vorbind, a continuat Jordan, cadrul e înspăimântător, ce naiba!

Nu înjura de obicei, fiindcă tatăl ei nu tolera limbajul vulgar, dar, dacă avea vreodată ocazia să o facă, acum era momentul.

Expresia de pe figura austriecei o tulbura. Jordan stătuse toată seara în faţa ei şi nu observase nimic în afară de interesul plăcut şi demnitatea ei calmă, numai că în fotografie se vedea o cu totul altă femeie. Zâmbea, dar zâmbetul acela nu era unul plăcut. Avea ochii mijiţi, iar mâinile cu care ţinea prosopul de bucătărie păreau, brusc, să îl strângă ca dintr-un reflex, de parcă ar fi vrut să-l distrugă. Toată seara Anneliese păruse blândă, fragilă,

feminină, dar în fotografie nu arăta deloc aşa. Aici părea încântătoare şi cutremurătoare şi...

— Crudă.

Cuvântul i-a ieşit lui Jordan din gură înainte ca măcar să ştie că-l gândise. A clătinat din cap. Pentru că *oricine* putea să iasă prost într-o fotografie. Din cauza unui moment sau unei lumini nepotrivite, dacă te prindea în toiul clipitului, puteai să pari viclean, iar cu gura deschisă, puteai să pari prostovan. Dacă o surprindeai pe Hedy Lamarr aiurea, putea să pară nu Albă-ca-Zăpada, ci regina cea rea. Fotografiile nu minţeau, dar cu siguranţă că puteau fi interpretate greşit.

Jordan a întins mâna spre cârligele de rufe ca să o pună la uscat. S-a uitat din nou la privirea aceea tăioasă.

— Ce ziceai tu în clipa aceea? interogă Jordan fotografia, amintindu-şi că tatăl ei tocmai vorbea despre cabană...

„Vânezi?”

„Unele femei detestă zgomotul şi mizeria...”

„Absolut deloc.”

Jordan a clătinat iarăşi din cap şi a dat să arunce fotografia. Nu i-ar fi plăcut tatălui ei. Ar fi zis că fiică-sa deformase imaginea ca să vadă ceva ce nu era acolo. „Jordan şi poveştile ei aiurite.”

Dar nu am deformat-o, s-a gândit Jordan. *Chiar aşa arăta.*

A ezitat, apoi a pus fotografia într-un sertar. Chiar dacă reflecta o imagine departe de adevăr, tot era una dintre cele mai bune fotografii pe care le făcuse vreodată, aşa că nu-i venea să o arunce.

Capitolul 2
Ian

Aprilie 1950
Köln, Germania

De cele mai multe ori, ei încercau să fugă.

Preţ de o clipă, partenerul lui Ian Graham a ţinut pasul cu el, dar, cu toate că Tony era cu peste zece ani mai tânăr, era şi mai scund cu jumătate de cap, iar pasul mai lung îl ajuta pe Ian să se apropie mai mult de prada lor: un bărbat între două vârste, îmbrăcat în costum cenuşiu, care ocolise cu disperare o familie germană ce pleca de la plajă cu prosoapele ude. Ian şi-a iuţit pasul şi a simţit cum îi zbura pălăria de pe cap, însă nu s-a obosit să-i strige bărbatului să se oprească. Nu se opreau niciodată. Goneau până la capătul lumii, numai să scape de lucrurile pe care le făcuseră.

Nedumerită, familia germană se oprise şi se uita la ei. Mama avea braţele încărcate de jucării de plajă – o lopăţică şi o găletuşă roşie plină-ochi cu nisip ud. Ian a schimbat direcţia şi a înşfăcat găletuşa din mâna femeii, în timp ce i-a strigat „Scuzele mele!”, a încetinit destul cât să poată ochi ţinta şi a aruncat găletuşă drept la picioarele fugarului. Individul s-a împiedicat, s-a clătinat, a dat s-o ia din nou la sănătoasa, numai că Tony trecuse deja în viteză pe lângă Ian şi s-a aruncat peste bărbat, doborându-l. Ian a derapat în încercarea de a se opri lângă cei doi care se rostogoleau, apoi şi-a dus mâna la piept, în timp ce gâfâia de mama focului. A recuperat găletuşa şi, cu o plecăciune şi un zâmbet, i-a înmânat-o mamei, care urmărise, şocată, scena.

— La dispoziţia dumneavoastră, doamnă! i-a spus el femeii, după care s-a întors spre pradă şi s-a uitat la tipul care stătea făcut ghem pe alee şi scâncea sub Tony. Sper că nu i-ai tras vreun pumn, l-a avertizat pe partenerul lui.

— L-a ajuns din urmă povara propriilor păcate, nu pumnul meu.

Tony Rodomovsky şi-a îndreptat spatele: douăzeci şi şase de ani, piele măslinie, ochi negri şi intenşi, de european, ifose de yankeu neîngrijit. Ian îl cunoscuse după război, pe când Tony era un tânăr sergent prin vinele căruia curgea sânge polono-maghiar, crescut în Queens şi care purta cea mai neglijent călcată uniformă din câte avusese Ian neplăcerea să vadă până atunci.

— Mişto ai aruncat găleata, aşa, cu boltă, a continuat Tony, vesel. Nu-mi spune că ai fost *pitcher* la Yankees.

— Am jucat bowling împotriva echipei Eton într-un meci acasă, în ’29, i-a spus Ian în timp ce îşi recupera pălăria de fetru boţită, pe care şi-a îndesat-o apoi peste părul negru, străbătut de şuviţe grizonante de când cu Omaha Beach[6]. Te descurci de-aici?

Tony s-a uitat la bărbatul pus la pământ.

— Ce părere ai, domnule? Vrei să continuăm discuţia pe care o aveam înainte să aduc vorba de o anumită pădure din Estonia şi de diversele tale activităţi de acolo, moment în care ai decis să îţi exersezi dibăcia la atletism?

Bărbatul a început să plângă. Ian s-a uitat spre lacul albastru ce scânteia în soare, împotrivindu-se senzaţiei bine-cunoscute de dezamăgire. Individul care zăcea pe jos şi care vărsa lacrimi amare fusese SS *Sturmbannführer*[7] în Einsatzgruppe D[8], cel care ordonase împuşcarea a o sută cincizeci de bărbaţi în Estonia anului 1941. *Mai mult de-atât,* şi-a spus Ian. Acele plutoane ale morţii băgaseră în pământ, în gropi neîncăpătoare, sute de mii de oameni. Dar o sută cincizeci era cifra pe care o avea din documentaţia de la biroul său din Viena: mărturiile celor doi supravieţuitori cu feţe pale şi mâini tremurânde, care reuşiseră să fugă. O sută cincizeci era suficient pentru ca

[6] „Plaja Omaha” este numele de cod dat unui punct principal de debarcare folosit de Aliaţi în operaţiunea de invadare a Franţei, la 6 iunie 1944.

[7] Rang paramilitar nazist.

[8] Grupare paramilitară nazistă care avea ca misiune anihilarea evreilor şi a romilor.

monstrul să fie dus la judecată, poate chiar ca să i se pună ştreangul de gât.

Astfel de momente ar fi trebuit să debordeze de glorie, dar niciodată nu se întâmpla asta. Atunci când îi vedeai în carne şi oase, monştrii arătau de fiecare dată la fel de banal şi de penibil.

— N-am făcut-o, a gâfâit bărbatul printre lacrimi. N-am făcut ce zici tu că am făcut.

Ian îl privea fără să spună nimic.

— Am făcut doar ce au făcut şi ceilalţi. Ce mi s-a ordonat să fac. Era *legal...*

Ian s-a aşezat într-un genunchi lângă individ şi i-a ridicat bărbia cu un deget. A aşteptat ca ochii lui înroşiţi de plâns să-i întâlnească privirea.

— Puţin îmi pasă de ordinele tale, a spus el încet. Puţin îmi pasă dacă era legal pe vremea aia. Puţin îmi pasă de scuzele tale. Eşti un lacheu criminal dezgustător, lipsit de suflet, iar eu o să am grijă să ajungi în faţa unui judecător.

Bărbatul a tresărit. Ian s-a ridicat şi s-a întors, stăpânindu-şi furia cruntă înainte să răbufnească şi să-l bată măr. De fiecare dată când auzea aceeaşi replică nenorocită legată de ordine, îi venea să le taie beregata. *Cu toţii spun asta, nu?* În momentul ăla îi venea să-şi înfigă mâinile în gâtul lor şi să-i privească în ochi în timp ce se sufocau cu scuze cu tot.

„O, minte, ai fugit la vite brute, Şi oamenii-şi pierdură judecata!”[9] Ian a expirat lent şi controlat. *Dar nu şi eu.* Controlul este ceea ce separă oamenii de animale, iar *ei* erau animalele.

— Păzeşte-l până la arest, i-a spus concis lui Tony, după care s-a întors la hotel ca să dea un telefon.

— Bauer, a răspuns o voce răguşită.

Ian a dus receptorul la urechea dreaptă, cea mai puţin afectată de nefericitul raid aerian din Spania, în ’37, şi a trecut la germană, cu toate că ştia că avea încă accentul britanic glacial, oricât de mulţi ani ar fi petrecut în

[9] Din discursul lui Marc Antoniu în piesa *Iulius Cezar* de W. Shakespeare

străinătate.

— L-am prins.

— Aşa! O să încep să-l presez pe procurorul general de la Bonn ca să îl judece mai repede pe *Hurensohn*[10].

— Fă-l să se mişte repede, Fritz! Vreau ca nenorocitul ăsta să ajungă în faţa celui mai aspru judecător din Bonn.

Fritz Bauer a mormăit. Ian parcă-şi şi vedea prietenul cum stătea la biroul lui din Braunschweig, cu smocurile de păr alb în jurul cheliei, fumând ţigară de la ţigară. În timpul războiului fugise din Germania în Danemarca şi apoi în Suedia, cu puţin înainte să i se aplice pe braţ banderola cu steaua galbenă şi să fie transportat în est. El şi Ian se cunoscuseră după primele procese de la Nürnberg, iar cu câţiva ani în urmă, atunci când echipele oficiale de investigare a crimelor de război fuseseră obligate să-şi înceteze activitatea din lipsă de fonduri şi Ian îşi începuse propria operaţiune cu Tony, apelase la Bauer.

— Noi îi găsim pe cei vinovaţi, îi spusese Ian la un pahar de scotch şi jumătate de pachet de ţigări, iar tu ai grijă să fie judecaţi.

— N-o să ne facem prea mulţi prieteni, îl avertizase Bauer cu un surâs trist. Şi avusese dreptate.

Era posibil ca tipul pe care-l prinseseră astăzi să ajungă în închisoare pentru crimele lui, dar era la fel de posibil să scape doar cu o mustrare sau să nu fie judecat deloc. Trecuseră cinci ani de când se terminase războiul şi lumea mergea mai departe. Cui îi mai păsa de pedepsirea vinovaţilor?

— Lăsaţi-i în pace, îl sfătuise un judecător pe Ian nu demult. S-a terminat cu naziştii. Ruşii să vă fie grija acum, nu nemţii.

— Iar dumneata să ai grija următorului război, îi răspunsese lan, fără ocolişuri. Cineva trebuie să cureţe după ăsta care tocmai s-a încheiat.

— Cine-i următorul pe listă? a mai întrebat Bauer la telefon.

Die Jägerin, s-a gândit Ian. *Prădătoarea.* Dar de ani

[10] Ticălos - în limba germană în original.

întregi nu se mai ştia nimic de ea.

— Sunt pe urmele unui paznic de la Sobibór. O să-i completez dosarul atunci când ajung la Viena.

— Agenţia ta are deja ditamai reputaţia. Al treilea arest pe anul ăsta...

— Niciunul dintre peştii cei mari.

Eichmann, Mengele şi Stangl erau numele celebre la care Ian nu avea cum să ajungă, dar nu-l deranja foarte tare asta. Nu putea pune presiune pe guvernele străine, nu putea duce lupta pentru deportările în masă, dar ceea ce putea să facă era să caute criminalii de război mai puţin celebri, care se ascundeau prin Europa. Şi erau mulţi, funcţionari şi paznici de lagăre care avuseseră şi ei rolurile lor în marea maşinărie a morţii din timpul războiului. Nu puteau fi cu toţii judecaţi la Nürnberg fiindcă nu existau destui oameni, destui bani şi nici măcar destul interes într-o chestiune de o asemenea amploare. Astfel că ajungeau la tribunal doar câţiva – câţi începeau pe băncile sălii de judecată în unele cazuri, ceea ce lui Ian i se părea al naibii de ironic şi de înfiorător, în vreme ce restul se duceau pur şi simplu acasă. După război se întorceau la familiile lor, îşi puneau uniformele în cui, poate că-şi schimbau numele sau se mutau în alt oraş dacă erau destul de prevăzători... dar tot se întorceau în Germania şi se prefăceau că nu se întâmplase nimic.

Oamenii îl întrebau uneori pe Ian de ce renunţase la slujba cutezătoare şi fascinantă de corespondent de război în favoarea acestei bătăi de cap, a acestei alergături perseverente şi anoste după criminali de război. Petrecuse o viaţă vânturându-se de pe un front pe altul, de la un editorial la altul, oriunde l-ar fi dus acestea, începând cu ascensiunea la putere a lui Franco în Spania, până la căderea Liniei Maginot şi la tot ce se petrecuse după aceea. Scria un articol cu termen-limită, gârbovit într-un cort care abia dacă-l ferea de soarele deşertului, sau juca pocher într-un hotel bombardat, în timp ce aştepta să fie transferat, sau stătea cu picioarele în apa mării şi vomita, în timp ce vasul de debarcare, plin cu soldaţi verzi la faţă,

se apropia de plajă… Veşnic între groază şi chin, între chin şi groază, veşnic oscilând între cele două de dragul unui articol lângă care să-i apară numele.

Renunţase la toate astea în favoarea unui birou mititel din Viena, pe care zăceau vrafuri de liste, în favoarea unor interogatorii interminabile cu martori circumspecţi şi cu refugiaţi în doliu, în favoarea unei munci lipsite de orice fel de recunoaştere publică.

— De ce? îl întrebase Tony curând după ce începuseră să lucreze împreună, în timp ce arăta spre cei patru pereţi ai biroului lor sumbru. De ce ai trecut de la aia la asta?

Ian îi zâmbise scurt şi pieziş.

— Pentru că e aceeaşi muncă, pe bune. Spui lumii ce lucruri infernale s-au petrecut. Dar în timpul războiului, atunci când scriam la maşină articolele, unde ajungeam cu cuvintele? Nicăieri.

— Să ştii că am cunoscut pe front o grămadă de băieţi care trăiau pentru ceea ce scriai tu. Ziceau că, în afară de articolele lui Ernie Pyle, ale tale erau singurele care li se adresau infanteriştilor din tranşee şi nu generalilor din corturi.

Ian a ridicat din umeri.

— Dacă mi-o luam şi eu în vreunul dintre bombardamentele asupra Berlinului pe când însoţeam una dintre echipele Lancaster, sau dacă eram aruncat în aer atunci când mă întorceam din Egipt, ar fi fost sute de jurnalişti care m-ar fi putut înlocui. Oamenii chiar *vor* să citească despre război. Dar acum e pace şi nu vrea nimeni să audă despre criminali de război care scapă basma curată, a spus el, făcând din nou acelaşi gest spre cei patru pereţi ai biroului. Acum nu mai scriem titluri de ziar, ci *facem* parte din ele, cu fiecare arestare în parte. Cu fiecare picătură ezitantă de cerneală tipografică în parte. Şi, spre deosebire de toate editorialele pe care le-am scris despre război, nu se aşază prea mulţi oameni la coadă în spatele nostru ca să se ocupe de ceea ce facem noi. Ştii ce facem noi aici? Realizăm ceva mult mai important decât lucrurile pe care am reuşit să le spun vreodată într-un articol.

Pentru că nu vrea nimeni să audă ce avem noi de spus şi cineva trebuie să-i facă pe oameni să asculte.

— Atunci de ce nu publici nimic despre capturile noastre? a ripostat Tony. Poate că ar asculta mai mulţi oameni dacă ţi-ar vedea semnătura în mijlocul paginii.

— Prefer să fac decât să scriu.

Ian nu mai scrisese niciun cuvânt după procesele de la Nürnberg, cu toate că era jurnalist de la vârsta de nouăsprezece ani. Un băiat deşirat, care fugise din casa tatălui său strigând că se ducea să îşi câştige naibii pâinea singur, nu să-şi petreacă viaţa într-un club, cu un scotch în mână, şi să se plângă cum se ducea ţara de râpă. Petrecuse mai mult de cincisprezece ani aplecat asupra unei maşini de scris, şlefuindu-şi proza până la perfecţiune, iar acum nici nu se gândea să-şi mai pună vreodată numele pe vreun articol.

A clipit şi şi-a dat seama cât de mult rămăsese pe gânduri, cu telefonul lipit de ureche.

— Ce ziceai, Fritz?

— Ziceam că ai făcut trei arestări într-un an şi că ar trebui să sărbătoreşti, a repetat Fritz Bauer. Bea ceva şi dormi ca lumea.

— N-am mai dormit ca lumea de la Blitz[11], a glumit Ian înainte să închidă telefonul.

Coşmarurile din noaptea aceea au fost de-a dreptul cumplite. Ian a visat paraşute care se răsuciseră şi se încurcaseră în copacii negri şi s-a trezit scoţând un ţipăt înăbuşit în bezna anonimă a unei camere de hotel.

— Fără paraşută, a spus, abia auzindu-şi glasul din cauza bătăilor inimii. Fără paraşută. Fără paraşută.

S-a dus gol la fereastră, a deschis brutal obloanele ca să intre aerul nopţii şi şi-a aprins o ţigară care avea gust de canistră de benzină. Avea treizeci şi opt de ani, alergase de la un război la altul cutreierând jumătate din lume pentru asta, şi a rămas până în zori cu gândul la o femeie care stătea pe malul lacului Rusalka şi care-l umplea de o furie

[11] Bombardarea continuă a Regatului Unit de către Germania nazistă în perioada 1940-1941.

incomensurabilă.

★

— Trebuie să faci sex, l-a sfătuit Tony.

Ian l-a ignorat în timp ce scria repede un raport pentru Bauer la maşina de scris pe care o căra cu el de pe vremea în care alerga prin deşert după băieţii lui Patton[12]. Erau în Viena cenuşie şi mohorâtă, unde clădirea operei de stat, bombardată, rămăsese mărturie a vremurilor de război, dar oraşul arăta mult mai bine decât Köln, care fusese bombardat până când nu mai rămăsese decât molozul din el şi ajunsese să fie doar un pic mai arătos decât un şantier din jurul unui lanţ de lacuri.

Tony a mototolit o coală de hârtie pe care a aruncat-o în Ian.

— Auzi ce zic?

— Nu, i-a răspuns Ian, aruncându-i-o înapoi. Pune-o în coş, că nu avem secretară ca să strângă gunoiul pe care îl faci.

De fapt, Centrul de Documentare a Refugiaţilor din Viena, aflat pe Mariahilferstrasse, nu avea de nici unele. Echipele de investigaţie a crimelor de război cu care lucrase Ian după război avuseseră nevoie de ofiţeri, şoferi, anchetatori, lingvişti, patologi, fotografi, dactilografi, jurişti – un necesar de cel puţin douăzeci de oameni bine pregătiţi şi plătiţi – nu că ar fi primit vreodată toate astea, dar măcar încercaseră. Centrul de aici îi avea doar pe Tony – care era şi şofer, şi anchetator, şi lingvist – şi pe Ian, care era dactilograf, funcţionar şi un fotograf deloc talentat. Anuitatea lui Ian de la răposatul lui tată acoperea doar chiria şi cheltuielile zilnice. *Doi oameni şi două birouri, şi ne aşteptăm să mutăm munţii,* s-a gândit Ian ironic.

— Iar eşti dus pe gânduri. Mereu faci asta după un arest. Intri într-o fază monotonă, de parcă ai fi vreun Picasso[13], zise Tony, care sorta un teanc de ziare în

[12] General al armatei americane, care a participat la ambele războaie mondiale.

[13] Joc de cuvinte, *blue period* se referă la lucrările monocromatice ale lui Picasso, în timp ce *blue* în limba engleză înseamnă şi „trist”,

germană, franceză, engleză şi unele scrise în alfabetul chirilic, pe care Ian nu îl înţelegea. Ia-ţi liber astă-seară. Am o roşcată în Ottaring, care are o super colegă de apartament. Scoate-o în oraş şi spune-i câteva poveşti despre cum ai băut cu Hemingway şi cu Steinbeck după ce s-a eliberat Parisul…

— Nu era aşa de pitoresc cum faci tu să pară.

— Aşa, şi? Vorbeşte despre asta! Ai şarm, şefu'! Femeilor le plac tipii înalţi, bruneţi şi tragici. Eşti înalt, zvelt şi ştii poveşti eroice de război şi despre un trecut nefericit.

— Aoleu, mai lasă-mă…

— …spilcuit ca un englez şi cu o privire absentă care sugerează că *nu o să înţeleagă nimeni niciodată prin ce ai trecut.* Crede-mă, toate femeile pică pe spate la faza asta.

— Ai terminat? l-a întrebat Ian scoţând coala de hârtie din maşină şi lăsându-se pe spate, cu scaunul pe două picioare. Verifică toată corespondenţa şi pe urmă scoate dosarul asistentului lui Bormann.

— Fie, n-ai decât să mori ca un călugăr!

— De ce te suport? s-a întrebat Ian. Eşti doar un yankeu incompetent şi cretin.

— Iar tu, un englezoi nenorocit şi trist, a ripostat Tony, răscolind în dulapul cu dosare.

Ian a rânjit pe ascuns, fiindcă ştia foarte bine de ce-l suporta pe Tony. În vreme ce bântuia cele trei fronturi de război cărând după el o maşină de scris şi un carneţel, Ian cunoscuse o mie de oameni ca Tony: extrem de tineri, cu uniforme şifonate şi care se duceau cu capul înainte în gura tunului. Băieţi americani înghesuiţi pe nave militare şi palizi din cauza răului de mare, băieţi englezi care se aruncau în luptă pilotând avioanele de vânătoare *Hurricane* şi având o şansă din patru să se mai întoarcă… După o vreme, Ian nu a mai putut să se uite la niciunul dintre ei îndeaproape, ştiind mai bine decât ei care le erau şansele de supravieţuire. Abia după ce se terminase războiul îl cunoscuse pe Tony, care făcea pe interpretul în

„melancolic".

anturajul unui general american, care, în mod evident, îl voia judecat la curtea marţială şi împuşcat pentru insubordonare şi neglijenţă. Ian simpatiza cu sentimentul ăsta acum că sergentul A. Rodomovsky lucra pentru el şi nu pentru Armata Statelor Unite, dar Tony era primul soldat tânăr cu care Ian reuşise să se împrietenească. Era obraznic, făcea farse şi era complet enervant, dar atunci când îi strânsese mâna pentru prima dată, Ian îşi spusese: *Ăsta n-o să moară.*

Decât dacă-l omor cu mâna mea, se gândea Ian acum, *data viitoare când mă mai calcă pe nervi.* Ceea ce era o posibilitate.

A terminat raportul pentru Bauer, s-a ridicat şi s-a întins.

— Ia-ţi dopurile de urechi, l-a sfătuit, în timp ce se întindea ca să ia cutia viorii.

— Eşti conştient că nu ai niciun viitor ca violonist de concert? l-a întrebat Tony în timp ce răsfoia teancul de corespondenţă care se acumulase în lipsa lor.

— Nu cânt bine, şi totuşi, adaug la asta o mare lipsă de pasiune.

Ian şi-a lipit vioara sub bărbie şi a început să cânte un fragment dintr-o lucrare de Brahms. Muzica îl ajuta să gândească, îi ţinea mâinile ocupate, în timp ce creierul trecea în revistă toate întrebările care apăreau cu fiecare nouă vânătoare. *Cine eşti, ce ai făcut şi unde te-ai duce ca să scapi?* Cânta ultima notă atunci când l-a auzit pe Tony fluierând.

— Şefu'! a strigat el peste umăr. Am veşti.

Ian a lăsat arcuşul.

— O nouă pistă?

— Da, a răspuns el, cu ochii sclipindu-i a triumf. *Die Jägerin.* Prădătoarea.

Ian a simţit un gol în stomac şi parcă s-ar fi cufundat vreme de o veşnicie într-un abis al furiei. A pus vioara la loc în cutia ei, cu mişcări lente şi controlate.

— Nu ţi-am dat dosarul ăla.

— E cel de la fundul sertarului, cel la care te uiţi atunci

când crezi că nu sunt atent, a spus Tony. Crede-mă, l-am citit.

— Atunci ştii că nu avem de unde s-o luăm. Ştim că a fost în Poznań chiar în noiembrie ’44, dar asta e tot, a spus Ian simţind cum înlăuntrul lui entuziasmul pornea bătălia cu prudenţa. Şi ce-ai găsit?

Tony a rânjit.

— A fost văzută de un martor mai târziu de noiembrie ’44. După război, de fapt.

— *Ce?!* a întrebat Ian, uluit, scoţând din sertar dosarul femeii faţă de care avea o obsesie personală şi aproape scăpându-l din mână la auzul cuvintelor lui Tony. Cine a văzut-o? Cineva din regiunea Poznań sau din personalul lui Frank?

Ian luase urma Prădătoarei în timpul primului proces de la Nürnberg, din gura unui martor care depunea mărturie împotriva lui Hans Frank – guvernatorul general al Poloniei ocupate de nazişti, pe care Ian l-a văzut mai târziu (fiind unul dintre puţinii jurnalişti care primiseră acces în sala de execuţie) cum atârna de ştreang, condamnat pentru crime de război. Printre informaţiile despre evreii pe care Frank îi transporta în est, funcţionarul povestise şi despre o anumită vizită la Poznań. Unul dintre ofiţerii SS de rang înalt dăduse o petrecere pentru Frank lângă lacul Rusalka, într-o casă mare, de culoare ocru.

La acel moment Ian avea deja un motiv foarte bun ca să o caute pe femeia care locuise în acea casă, iar funcţionarul din boxa martorilor fusese invitat la petrecerea respectivă, a cărei gazdă fusese tânăra amantă a ofiţerului SS.

— Pe cine ai găsit? s-a repezit Ian la Tony, cu gura uscată de speranţă reînnoită. E cineva care îşi aduce aminte de ea? Un nume, o nenorocită de poză…

Era cea mai frustrantă fundătură din acel dosar: funcţionarul de la Nürnberg o văzuse o singură dată pe femeie şi fusese beat pe toată durata petrecerii. Nu îşi aducea aminte de numele ei şi tot ce putuse să descrie era „o femeie tânără, cu părul negru şi ochi albaştri”. Să

porneşti pe urmele unei femei fără să ştii nimic în afară de o poreclă şi de culoarea părului era al naibii de greu.

— Ce ai aflat?

— Dacă nu mă mai întrerupi naibii, o să-ţi spun! s-a răstit Tony bătând cu degetele în dosar. În ’45 iubitul ei a fugit în Altaussee. Până acum nu existase nicio dovadă că-şi luase amanta cu el din Poznań, dar noile dovezi arată că a luat-o. Pentru că am găsit o fată în Altaussee, a cărei soră lucra cu câteva case mai departe de chiar casa în care îşi făcuse vizuină iubitul Prădătoarei, împreună cu familia Eichmann şi cu restul găştii, în mai ’45. Încă nu m-am întâlnit cu sora, dar aparent îşi aminteşte de o femeie care arăta precum Prădătoarea noastră.

— Asta-i tot?

Lui Ian i s-a stins pe loc licărul de speranţă, fiindcă îşi amintea de drăgălaşul orăşel de pe malul lacului verde-albăstrui, la poalele Alpilor, o văgăună în care se ascunseseră mai-marii nazişti odată ce se terminase războiul. Până în mai ’45 forfoteau americanii care făceau arestări. Unii fugari întindeau mâinile ca să li se pună cătuşele, alţii reuşeau să scape. Ofiţerul SS al Prădătoarei preferase să moară străpuns de o ploaie de gloanţe decât să fie arestat, iar de ea nu dăduseră.

— Am cercetat Altaussee în lung şi-n lat. M-am dus acolo imediat ce am aflat că era locul în care murise iubitul ei. Dacă şi ea ar fi fost tot la Altaussee, i-aş fi dat de urmă.

— Ştii care-i chestia? Probabil că te-ai dus acolo ca un cerber al Inchiziţiei spaniole şi toată lumea s-a ascuns într-un colţ, de frică. Numai subtil nu ştii să fii. Arăţi ca un buldozer care ar fi studiat la Eton.

— La Harrow.

— Totuna, a spus Tony scoţându-şi ţigările. Eu am cercetat mai subtil. Mai ştii când am bătut toată Austria în decembrie trecut, în căutarea paznicului de la Belsen[14], care s-a dovedit că fugise în Argentina? În weekenduri mă duceam la Altaussee şi puneam întrebări. Chiar mă pricep la asta.

[14] Lagăr de concentrare nazist în nordul Germaniei.

Era adevărat. Tony putea vorbi cu oricine şi, de obicei, o putea face în limba maternă a interlocutorului. Iată de ce se pricepea la acel gen de muncă, al cărei rezultat atârna, de multe ori, de informaţii pe care le obţineai cu binişorul de la cei suspicioşi şi precauţi.

— De ce ai făcut tot efortul ăsta pe timpul tău? a întrebat Ian. Pentru un caz nerezolvat.

— Fiindcă e cazul pe care-l *vrei* tu! E balena ta albă. Vrei să pui mâna pe toţi nenorociţii ăştia, a zis Tony făcând un gest spre dulapurile pline ochi cu dosarele criminalilor de război, dar cea pe care o vrei *cu adevărat* este ea.

Nu se înşela. Ian a simţit cum i se încleştau degetele pe marginea biroului.

— Balena albă, a îngăimat cu ironie. Nu-mi spune că l-ai citit pe Melville?

— Evident că nu. Nimeni nu citeşte *Moby Dick*, dar toţi profesorii o trec în bibliografie din exces de zel. M-am dus la oficiul de recrutare a doua zi după Pearl Harbor, aşa am scăpat de lectura asta. Tony a luat, fără să clipească, o ţigară din pachet. Ce vreau eu să ştiu e de ce tocmai Prădătoarea?

— Doar i-ai citit dosarul, a răspuns Ian evaziv.

— A, tipa e super periculoasă, nu contest asta. Treaba aia cu cei şase refugiaţi pe care i-a ucis după ce le-a dat să mănânce...

— Copii, a spus Ian încet. Şase copii polonezi, cu vârste cuprinse între patru şi nouă ani.

Tony a înlemnit, vizibil afectat, în timp ce-şi aprindea ţigara.

— În articolul din dosarul tău scria doar că erau refugiaţi.

— Redactorul meu a considerat că era un detaliu mult prea înfiorător şi nu a vrut să-l includă în articol. Dar erau copii, Tony! spuse Ian, amintindu-şi că acela fusese unul dintre cele mai cumplite articole pe care le scrisese vreodată. Funcţionarul de la procesul lui Frank a zis că, la petrecerea la care a cunoscut-o, cineva i-a povestit cum ea se debarasase de şase copii ce evadaseră, probabil, dintr-

un transport care-i ducea spre est. O povestioară amuzantă, una de spus în timp ce le serveşti antreuri invitaţilor. Iar ei au ciocnit câte un pahar şampanie şi au poreclit-o „Prădătoarea”.

— Mama ei de treabă! a zis Tony foarte încet.

Ian a încuviinţat, cu gândul nu doar la cei şase copii necunoscuţi care îi căzuseră victime, ci şi la alţi doi: o tânără plăpândă culcată într-un pat de spital, subnutrită şi cu o privire suferindă, şi un băiat de numai şaptesprezece ani, care spunea, plin de entuziasm: „Le-am spus că am douăzeci şi unu de ani, plec săptămâna viitoare!” Tânăra şi băiatul, una – dispărută, celălalt – mort. *E mâna ta,* i-a spus Ian în gând Prădătoarei, care-i umplea nopţile insomniace. *E mâna ta, ticăloasă nazistă!*

Tony nu avusese habar despre această poveste a fetei şi a soldatului. Chiar şi acum, după mulţi ani, pentru Ian era un chin. A dat să pronunţe cuvintele, dar Tony deja nota o adresă, fiindcă trecea de la vorbe la fapte. Deocamdată Ian s-a calmat, eliberând marginea biroului din strânsoarea infernală în care o ţinuse.

— Asta e adresa fetei din Altaussee, cea a cărei soră e posibil să o fi văzut pe Prădătoare, i-a explicat Tony. Eu zic că merită să mergem şi să vorbim cu ea faţă în faţă.

Ian a clătinat din cap în semn de încuviinţare. Orice pistă merita cercetată.

— De când ai numele ei?

— De o săptămână.

— Cum naiba *de o săptămână?*

— A trebuit să ne încheiem socotelile cu urmărirea de la Köln. Şi apoi, mai aşteptam o confirmare. Am vrut să-ţi dau mai multe veşti bune şi acum chiar pot, a spus Tony bătând cu degetele în scrisoarea din teancul de corespondenţă şi împrăştiind scrumul ţigării. A sosit în timp ce noi eram la Köln.

Ian şi-a aruncat privirea peste scrisoare, dar nu a recunoscut scrisul cu cerneală neagră.

— Cine e femeia asta şi de ce vine la Viena?

Citind semnătura care încheia scrisoarea, a simţit lumea

oprindu-se în loc.

— E singurul nostru martor care chiar a întâlnit-o pe Prădătoare faţă-n faţă şi a supravieţuit, a răspuns Tony. Poloneza – i-am luat declaraţia şi informaţiile din dosar.

— A emigrat în Anglia, de ce ai...?

— Numărul de telefon era subliniat. Am lăsat un mesaj. Acum vine la Viena.

— Chiar nu ar fi trebuit să o contactezi pe Nina, l-a certat Ian încet.

— De ce nu? În afară de potenţiala pistă legată de Altaussee, e ungurul martor ocular pe care-l avem. De fapt, unde-ai găsit-o?

— În Poznań, după retragerea nemţilor în ’45. Era în spital atunci când mi-a dat declaraţia, cu toate amănuntele pe care şi le amintea, l-a lămurit Ian, amintindu-şi foarte bine de tânăra fragilă din patul de spital, îmbrăcată cu un halat de împrumut de la Crucea Roşie poloneză, din care membrele îi ieşeau precum nişte beţe. Nu ar fi trebuit s-o plimbi prin jumătate din Europa.

— A fost ideea ei. Eu voiam doar să vorbim la telefon, ca să văd dacă mai puteam afla ceva despre ţinta noastră. Dar dacă are chef să vină aici, haide să profităm!

— Întâmplător, femeia asta este şi...

— Ce?

Ian a tăcut. Mirarea şi frământarea lui se domoleau, iar în locul lor se năştea o oarece bucurie diabolică. Foarte rar apuca să-şi vadă partenerul contrariat. *Dacă-mi faci surprize din-astea,* şi-a spus el, *meriţi să-ţi fac şi eu una.* Ian nu ar fi ales să dezrădăcineze această floare frântă care era Nina Markova şi s-o facă să traverseze jumătate de continent, dar femeia era deja pe drum şi, fără urmă de îndoială, prezenţa ei avea să fie utilă din mai multe motive... inclusiv faptul că se întorcea roata şi-i dădea lumea peste cap lui Tony, lucru pe care Ian îl făcea bucuros, oricât nu se mândrea el cu asta. Mai ales că acest partener începuse să-şi bage nasul în cazurile lui, pe la spate. Mai ales în cazul *ăsta.*

— Ce anume?

— Nimic, a răspuns Ian, gândindu-se că, pe lângă faptul de a-l fi adus pe Tony în situaţia de a-i fugi pământul de sub picioare, poate că-i făcea bine s-o revadă pe Nina, ei doi chiar având multe chestii de discutat, lucruri fără nicio legătură cu cazul. Doar ai grijă cum te porţi, a adăugat, fiind cât se poate de sincer. Pe ea războiul a afectat-o mai rău decât pe alţii.

— O să mă port cu mănuşi.

Au trecut patru zile în care cei doi au fost inundaţi de depoziţii ale refugiaţilor, care trebuiau organizate pe categorii. Ian uitase cu totul de musafirul ce urma să apară, până când a auzit un răcnet cumplit pe coridor.

Tony a ridicat ochii din declaraţia pe care o traducea din idiş.

— Iar e jumulită proprietara? a întrebat, în timp ce Ian se îndrepta spre uşă.

Frau Hummel îi bloca vederea cu corpolenţa ei impresionantă, îmbrăcată cu un capot înflorat, în vreme ce arăta cu degetul la nişte urme de noroi de pe jos. Ian parcă zărea vag silueta unei femei considerabil mai subţiri dincolo de proprietară care, deodată, a apucat-o de braţ pe nou-venita plină de noroi. Răgetele ei s-au subţiat imediat ce femeia mai slabă a scos pe nevăzute un şiş din bocanc şi, fără echivoc, a ameninţat-o cu el. Figura nou-venitei era ascunsă de o claie de păr blond-deschis şi tot ce putea vedea Ian era cuţitul pe care-l ţinea strâns cu tărie în pumn.

— Doamnelor, vă rog! a strigat Tony năvălind în hol.

— *Kraut suka*[15] zice că cheamă poliţia! a mârâit musafira.

— E vorba doar despre o mare neînţelegere, a spus Tony vesel, trăgând-o pe *Frau* Hummel din faţa femeii şi făcându-i acesteia din urmă semn să se ducă la Ian. O să vă rog să discutaţi tot ce aveţi de discutat cu partenerul meu aici de faţă, *Fräulein...*

[15] *Kraut* = neamţ (în limba germană în original); *suka* = căţea (în limba rusă în original).

— Pe-aici, a îndrumat-o Ian făcându-i semn către uşă, fără să-şi ia ochii de la cuţit, căci nu se prea întâmpla ca musafirii să-şi facă o intrare atât de dramatică. Aveţi treabă la Centrul de Documentare a Refugiaţilor, *Fräulein?*

Femeia a închis şişul cu lama ascuţită şi letală şi l-a pus la loc în bocanc.

— Ajuns eu de-o oră, a spus ea într-o engleză amestecată, în timp ce Ian închidea uşa biroului.

Avea un accent ciudat, ceva între engleză şi un dialect cu mult mai estic decât ceea ce se vorbea la Viena. Abia când şi-a îndreptat şi aranjat părul ciufulit şi i s-au văzut ochii albaştri şi luminoşi, lui Ian a început să-i bată inima nebuneşte.

— Tot nu deosebeşti pe mine de restul lumii? l-a întrebat ea.

Mama naibii, ce s-a schimbat! s-a gândit Ian.

Cu cinci ani în urmă, ea zăcea pe un pat de spital al Crucii Roşii, moartă de foame, mută şi încordată, numai ochii mari şi albaştri de ea. Acum părea să fie pe picioarele ei, în putere. Purta nişte pantaloni necălcaţi, cizme până la genunchi, iar în mână bâţâia o şapcă de piele de focă, uzată rău. Părul şaten şi tern de care-şi amintea el era acum blond-deschis, cu rădăcini negre, iar ochii îi sclipeau răutăcios, dar vesel.

Ian şi-a descleştat, în sfârşit, gura:

— Bună, Nina!

Tony s-a întors călcând apăsat.

— Am potolit-o pe doamna, a anunţat el. Cine ne vizitează? a întrebat apoi, evaluând-o din priviri pe Nina.

Ea părea enervată.

— Trimis o scrisoare. Nu primit?

Vorbeşte mai bine engleză, şi-a spus Ian. Cu cinci ani în urmă abia se putuseră înţelege. Ea nu vorbea engleză aproape deloc pe vremea aceea, iar el nu ştia boabă de poloneză. De atunci şi până acum comunicaseră doar prin telegrame. Îi bubuia inima-n piept. Asta era acea Nina?

— Aşadar, sunteţi... a spus Tony, părând derutat şi gândindu-se, evident, la descrierea pe care i-o făcuse Ian

femeii fragile, care trebuia protejată. Nu sunteţi aşa cum mă aşteptam, domnişoară Markova!

— Nu e domnişoara Markova.

Ian şi-a trecut mâna prin păr, regretând că nu-i explicase partenerului său cu patru zile în urmă şi că avusese impulsul de a-l lua prin surprindere. Pentru că dacă acum era cineva luat prin surprindere, acela era chiar el, Ian. *Mama naibii!*

— În dosar încă apare numele pe care l-a primit la naştere. Tony Rodomovsky, dă-mi voie să ţi-o prezint pe Nina Graham, a spus el referindu-se la femeia din patul de spital, femeia care fusese faţă-n faţă cu Prădătoarea şi supravieţuise, femeia care stătea acum în aceeaşi încăpere cu el pentru prima oară în cinci ani, cu un şiş în cizmă şi cu un zâmbet pe faţă. Soţia mea.

Capitolul 3
Nina

Înainte de război
Lacul Baikal, Siberia

S-a născut din apă de lac şi nebunie.

Să aibă lacul în sânge era de aşteptat. Aşa se întâmpla în cazul tuturor celor născuţi pe malul lacului Baikal, vastul lac de rift de la marginea estică a lumii. Orice copil care venea pe lumea asta la malul giganticului lac, care se întindea precum o a doua boltă cerească peste taiga, cunoştea izul feros al apei lui înainte să ştie ce gust avea laptele matern. Dar în sângele Ninei Borisovna Markova se strecurase nebunia, asemenea unor striaţii profunde în gheaţa lacului pe timp de iarnă. Şi asta, pentru că toţi cei din familia Markov erau duşi cu pluta, lucru ştiut de toată lumea. Fiecare în parte era arogant şi avea o privire sălbatică. Cu toţii erau turbaţi precum vârcolacii.

— Din mine ies numai odrasle smintite, spunea tatăl Ninei pe când făcea vodcă în coliba de vânătoare din spatele casei. Toţi băieţii mei sunt răufăcători şi toate fetele mele sunt curve!

După ce zicea asta, se punea pe împărţit pumni în stânga şi-n dreapta cu labele lui mari şi murdare, iar copiii şuierau şi fugeau din calea lui ca nişte animăluţe cu ghearele ascuţite. Nina o încasa mai mult decât ceilalţi pentru că era singurul copil mai mic şi cu ochi albaştri dintre toate surorile înalte, cu ochi negri, şi dintre fraţii înalţi şi cu ochi negri. Cum dădea cu ochii de ea, privirea tatălui se întuneca.

— Mama ta a fost rusalcă, mârâia el, zgribulit în cămaşa acoperită în mare parte de o barbă neagră şi deasă.

— Ce-i aia rusalcă? a întrebat Nina în sfârşit, pe când avea zece ani.

— O vrăjitoare a lacului, care vine la mal târându-şi

părul lung şi verde, ispiteşte bărbaţii şi-i duce la moarte, i-a explicat tatăl ei, pregătindu-se de o lovitură pe care Nina a fentat-o cu o viteză ameţitoare.

Ăsta era primul lucru pe care-l învăţau copiii familiei Markov: să se ferească. Apoi învăţai să furi, să te baţi pentru o porţie amărâtă de borş apos şi o bucată de pâine tare ca piatra, pentru că altfel nu-ţi dădea nimeni, niciodată. Apoi învăţai să te lupţi – pe când ceilalţi băieţi din sat învăţau să prindă peşti în plasă şi să vâneze foci, iar fetele învăţau să gătească şi să repare plasele de pescuit, băieţii Markov învăţau să se bată şi să bea, iar fetele Markov învăţau să se bată şi să şi-o tragă. Iar cu asta se termina şcoala lor şi după aceea începeau să plece de acasă.

— Găseşte-ţi un bărbat care să te ia de aici, o sfătuise sora imediat mai mare pe Nina.

Olga îşi strângea hainele. Avea cincisprezece ani, se rotunjea la trup şi deja privea spre vest, înspre Irkuţk, cel mai apropiat oraş mare, la depărtare de câteva ore de orizontul siberian. Nina nici nu-şi putea închipui cum arăta un *oraş*. Tot ce văzuse până atunci fuseseră cele câteva cocioabe care ar fi trebuit să poarte numele de sat, bărcile de pescuit argintii şi împuţite din cauza solzilor de peşte şi întinderea nesfârşită a lacului.

— Fă-ţi rost de un bărbat, a repetat Olga, pentru că numai aşa scapi de aici.

— O să găsesc altă soluţie, a spus Nina atunci.

Olga a zgâriat-o duşmănos în loc de rămas-bun şi dusă a fost. Niciunul dintre fraţii Ninei nu se mai întorcea vreodată. Era fiecare pentru el, iar Nina nu le-a simţit lipsa până în clipa în care a rămas singură, doar cu tatăl ei.

— Rusalcă mică şi nenorocită! striga el izbind-o pe fată de toţi pereţii, în timp ce ea zgâria şi mârâia la mâna care o apuca de părul răvăşit. Ar trebui să te arunc la loc în lac!

Totuşi, nu reuşea să o sperie prea tare. Oare nu erau toţi taţii la fel ca şi el? În lumea ei mică, părea la fel de uriaş ca lacul. Într-un fel, el era lacul. „Marele Bătrân” era porecla pe care o mai foloseau sătenii atunci când vorbeau

despre lac. Unul dintre Bătrâni era o întindere albastră care-şi aducea valurile până în pragul uşii lor, iar celălalt bătrân o dădea pe Nina cu capul de toţi pereţii.

Nu era mereu atât de violent. Atunci când se afla în toane bune, cânta cântece vechi despre Moş Gerilă şi Baba Yaga[16], timp în care îşi ascuţea cuţitul pe care-l purta mereu prins la brâu. Când era aşa de binedispus, îi arăta Ninei cum să tăbăcească pielea focilor pe care le împuşca cu o carabină veche, pe care o ţinea agăţată deasupra uşii. O lua pe Nina la vânătoare şi o învăţa cum să păşească în zăpadă, în linişte perfectă. Atunci n-o numea rusalcă, o trăgea de ureche şi-i zicea „mica prădătoare”.

— Dacă e să te învăţ ceva, i-a şoptit el, haide să-ţi arăt cum e să te mişti prin lume fără să scoţi un sunet, Nina Borisovna. Dacă nu te aude duşmanul venind, nu poate pune mâna pe tine. Pe mine încă nu m-au prins.

— Cine, tată?

— Oamenii lui Stalin, a pufnit el. Ăia care te pun la zid şi te împuşcă dacă spui adevărul. Tovarăşul Stalin ăla e un porc mincinos şi criminal, care se cacă pe omul de rând. Te omoară dacă zici aşa ceva, dar numai dacă te prind. Aşa că mergi pe vârful picioarelor şi nu-ţi vor da niciodată de urmă. În schimb, tu îi vânezi pe ei.

Şi o ţinea aşa cu orele, până când Nina adormea. „Tovarăşul Stalin e un porc georgian, tovarăşul Stalin e un căcăcios criminal.”

— Nu-l mai lăsa să zică din-astea, îi şopteau Ninei bătrânele care făceau negoţ cu haine, atunci când fata se ducea la târg. Nu suntem chiar aşa de departe de lume ca vorbele lui să nu ajungă la urechile cui nu trebuie. Taică-tău o să fie împuşcat dacă nu se potoleşte, şi-i omoară şi pe vecini.

— Zice că şi ţarul era un căcăcios nenorocit, le spunea Nina. Şi evreii, şi băştinaşii, şi vânătorii de foci care lasă leşurile pe malul nostru. Crede că totul şi toată lumea e de rahat.

[16] În folclorul slavic, Baba Yaga este o fiinţă supranaturală, diformă şi feroce. Echivalentul în română ar fi Baba-Cloanța sau Muma Pădurii.

— E altceva când zice asta despre tovarăşul Stalin!

Nina a ridica din umeri. Nu-i era teamă de nimic. Ăsta era alt blestem al familiei Markov. Niciunul dintre ei nu se temea de sânge, sau de beznă, sau de legenda Babei Yaga care se ascundea printre copaci.

— Babei Yaga îi e frică *de mine,* i-a zis Nina unui copil din sat atunci când s-au certat la cuţite pentru o păpuşă ruptă. Şi ţie ar trebui să-ţi fie frică de mine!

Nina a câştigat păpuşa, fiindcă mama celuilalt copil i-a aruncat-o în faţă şi şi-a făcut cruce după vechea datină, aşa cum făceau oamenii înainte să înveţe că religia era opiul maselor.

— Eşti netemătoare, deci, a spus tatăl Ninei atunci când a aflat. De-aia o să-mi moară toţi copiii înaintea mea. Dacă nu te temi de nimic, devii prost. Mai bine să te temi de ceva, Nina Borisovna. Pune toată groaza ta în chestia aia, ca să fii cât de cât prevăzătoare.

Nina şi-a privit, curioasă, tatăl. Era o matahală, şi feroce ca un lup. Nu şi-l putea imagina temându-se de ceva.

— Ţie de ce ţi-e frică, tată?

El şi-a pus buzele la urechea ei.

— De tovarăşul Stalin. Altfel de ce aş trăi pe malul unui lac cât marea, la marginea cea mai estică a pământului, unde se termină totul?

— Ce e la marginea cea mai vestică, unde se termină totul? a mai întrebat Nina, căci soarele se ducea să moară în vest şi cea mai mare parte din lume se afla la vest de locul acela, dar ea nu ştia mai mult de atât, iar în sat era un singur profesor, la fel de neştiutor ca şi copiii cărora le preda. Ce e cel mai la vest?

— America? a încercat tatăl Ninei să răspundă, ridicând din umeri. Demoni fără de Dumnezeu. Mai răi decât Stalin. Să te fereşti de americani.

— Nu mă prind ei pe mine, a declarat ea în timp ce dădea din degetele de la picioare. Merg pe vârfuri.

El a ridicat paharul de vodcă în cinstea acestei replici, a luat o gură şi i-a oferit unul din rarele lui zâmbete pline de entuziasm. Era o zi bună. Dar zilele lui bune tot la cele rele

se întorceau, numai că asta n-o deranja, fiindcă era iute şi silenţioasă, nu se temea de nimic şi se putea feri de orice.

Până în ziua în care a împlinit şaisprezece ani, ziua în care tatăl ei a încercat s-o înece în lac. Nina stătea pe mal, într-un amurg rece şi pur. Lacul îngheţat era acoperit de un strat verde-închis ca de sticlă, atât de transparent încât prin el i se vedea, hăt-departe, fundul. Pe timpul zilei, atunci când se încălzea suprafaţa, se deschideau crevasele pârâind şi tunând de parcă înseşi rusalcele lacului duceau un război în adâncuri. Aproape de mal se înălţau, unele peste altele, cioburi de gheaţă turcoaz mânate acolo de vântul iernii, ale căror grămezi ajungeau peste înălţimea Ninei. Cu câţiva ani în urmă, acele valuri îngheţate înaintaseră aşa de mult pe mal încât gara Tanhoi fusese înghiţită în întregime de gheaţa albastră împinsă de vânt. Nina stătea în haina ei amărâtă de iarnă, cu mâinile băgate în buzunare şi se întreba dacă avea să mai fie acolo anul următor şi să vadă cum se dezgheţa lacul. Avea şaisprezece ani. Toate surorile ei plecaseră de-acasă înainte de vârsta aceea, cele mai multe dintre ele cu burta la gură. „Toate sunt o apă şi-un pământ”, se şoptea prin sat. „Toate ajung nişte nenorocite”.

— Nu-mi pasă dacă ajung o nenorocită, a spus Nina cu voce tare. Dar nu vreau burtă mare.

Numai că fiicele tatălui ei doar asta păreau să facă, creşteau, se înmulţeau şi fugeau. Nina lovea malul cu piciorul pe când a ieşit tatăl ei din cocioabă, gol până la brâu, nepăsător în faţa frigului. Avea braţele străbătute de dragoni şi şerpi tatuaţi cu stângăcie, iar trupul îi dogorea. O făcuse iarăşi lată, băgase cu nemiluita vodcă în el şi mormăia de zile întregi numai tâmpenii, dar acum părea din nou lucid. S-a uitat la ea, o vedea pentru prima oară în ziua aceea, iar ochii i-au sclipit într-un mod neobişnuit.

— Marele Bătrân te vrea înapoi, a început el ca şi cum ar fi stat la taclale cu ea.

A sărit după Nina precum un lup, cu toate că ea apucase să facă trei paşi iuţi spre pădure, înainte ca laba imensă să o înşface de păr şi să o tragă din picioare. A căzut atât de

rău de pământ încât lumea s-a răsturnat, iar atunci când şi-a venit în simţiri era întinsă pe spate şi lovea ţărâna cu ciubotele în timp ce tatăl ei o târa pe suprafaţa ca de sticlă a lacului.

În perioada asta a anului gheaţa era mai groasă decât înălţimea unui om, dar, acolo unde se subţiase, se vedea apa. Profesorul din sat, mai puţin ignorant în privinţa lacului decât în oricare altă privinţă, spunea ceva despre canalele de apă mai calde, care urcau în spirală din rifturile adânci, destul cât să producă găuri la suprafaţă, iar acum tatăl ei o târa pe gheaţă spre una dintre găurile de primăvară. Apoi el s-a lăsat în genunchi, a spart crusta subţire şi i-a băgat capul în apa rece.

În acel moment pe Nina a cuprins-o frica, străină şi tăioasă precum gheaţa proaspăt formată. Nu-i fusese frică nici chiar atunci când taică-său o târâse de păr pe lac, fiindcă totul se petrecuse foarte repede. Dar în timp ce o înghiţea apa întunecată, groaza năvălea asupra ei asemenea unei avalanşe. Răceala apei a cuprins-o şi vedea adâncul lacului care se întindea sub ea până departe, albastru-verde şi fără fund, iar ea a deschis gura ca să ţipe, dar pumnul de fier al lacului a izbit-o în gură şi frigul a paralizat-o.

La suprafaţă, trupul i se zbătea în strânsoarea tatălui ei, care o ţinea de păr. Mâna lui ca de oţel îi împingea capul din ce în ce mai adânc, dar a reuşit să-şi elibereze un picior şi să-l izbească în coaste. El a scos-o din apă înjurând, iar Nina a apucat să tragă o gură de aer care i-a străpuns plămânii ca un pumnal încins. Abia dacă auzea suduielile lui taică-său. El i-a dat drumul şi a întors-o pe spate, doar ca s-o apuce de gât.

— Înapoi în lac cu tine, i-a şoptit, du-te acasă!

Şi i-a împins din nou capul sub apă. De data asta putea să vadă, printre vălurele, dincolo de tatăl ei, cerul în lumina amurgului.

Ridică-te, şi-a spus în gând, incoerentă, cuprinsă din nou de spaimă, *ridică-te cât mai repede* – şi a întins mâna pe pipăite, dar nu cerul l-a atins. Ci briceagul închis care îi

atârna lui la brâu.

Nici nu-şi simţea degetele atunci când a apucat mânerul. Era prinsă între fălcile frigului ce devenea din ce în ce mai straşnic, dar a văzut cu ochii ei cum a ridicat mâna prin apa lacului care o îneca, cum a smuls briceagul şi cum a tăiat, cu disperare, în carnea mâinii lui taică-său. Apoi nu l-a mai văzut. Nina a ţâşnit din apă urlând, când un ciob de gheaţă spartă de pe marginea copcii i-a crestat pielea gâtului. Dar, oricum, era liberă şi încă strângea cuţitul în mână.

Gâfâiau amândoi, fiecare de altă parte a copcii. El se ţinea de mâna pe care Nina i-o despicase până la os şi din care, pe lacul îngheţat, sângele ţâşnea în şuvoaie stacojii. Nina s-a ghemuit, tremurând de frig şi înnebunită de groază, în vreme ce pe gene şi în păr i se formau deja cristale de gheaţă, iar un şuvoi de sânge îi şiroia şi ei din rana de la gât. Ţinea în continuare lama îndreptată spre taică-său.

— Dacă te mai atingi de mine, a spus în timp ce clănţănea din dinţi, te omor!

— Eşti o rusalcă, a murmurat el, şocat de furia ei. Lacul nu-ţi va face niciun rău.

Deodată a cuprins-o un tremur violent. *Nu sunt rusalcă,* voia să strige. *Mai bine mor decât să mai ajung vreodată cu capul în apă.* Dar tot ce a îngăimat a fost:

— Te omor, tată, să faci bine să crezi ce-ţi spun!

A reuşit să se întoarcă cu greu în cocioabă, unde a zăvorât uşa, şi-a scos hainele încremenite în ghearele apei îngheţate, a făcut focul şi s-a târât, goală şi tremurând, sub un morman de piei de focă cenuşii-argintii. Dacă ar fi fost toiul iernii ar fi murit de şocul frigului, şi-a dat ea seama mai târziu, dar gerul făcea loc primăverii şi astfel ea izbutise să supravieţuiască.

Tatăl ei şi-a petrecut noaptea în cabana de vânătoare, în timp ce Nina tremura sub pieile ei, cu briceagul în mână, izbucnind din când în când în hohote de plâns ori de câte ori se vedea cu capul sub apa care-i umplea gura şi nasul cu izul ei de fier.

Am şi eu o frică, s-a gândit. Din acea zi, aşa cum vedea Nina Markova lucrurile, dacă n-o ameninţa înecul, nu avea de ce să se teamă. *Pleacă de-aici,* s-a îndemnat singură, apoi s-a strecurat dintre straturile de blană doar cât să găsească vodca tatălui ei, din care a luat câteva guri enorme de alcool uleios şi iute. *Pleacă.* Gândul nu-i dădea pace: *Unde să mă duc? Ce se află dincolo de un lac? Ce se află dincolo de înec? Ce se află în vestul îndepărtat?* Şi alte întrebări lipsite de noimă. Nina şi-a dat seama că era destul de beată. S-a acoperit din nou cu pieile şi a dormit tun, înainte să se trezească cu o crustă de sânge uscat pe gât, acolo unde ghearele îngheţate ale lacului încercaseră să-i ia beregata şi cu un singur gând, extrem de cert.

Pleacă.

Capitolul 4
Jordan

Aprilie 1946
Boston

— Şiii a scăpat! Mingea trasă în linie dreaptă trece pe lângă Johnny Pesky, care se aruncă...

— Garrett, i-a spus Jordan prietenului ei, în timp ce în jurul lor, pe stadionul din parcul Fenway, se auzeau din ce în ce mai multe mormăieli de nemulţumire, ştiu că mingea pe care a tras-o în linie dreaptă a trecut pe lângă Johnny Pesky. După cum vezi, sunt aici şi observ cum trece mingea în linie dreaptă pe lângă Johnny Pesky. Nu trebuie să-mi explici pas cu pas.

Era o zi de primăvară perfectă: mirosul gazonului, murmurul mulţimii, zgomotul creioanelor pe cartonaşele de scor. Garrett a rânjit.

— Recunoaşte, ţi-au lipsit întâlnirile noastre la baseball cât timp am fost la instrucţie. Chiar şi comentariile mele pas cu pas.

Jordan nu se putea abţine, aşa că a dus Leica la ochi. Cu gropiţele lui, cu umerii laţi şi cu şapca Red Sox trasă peste ochi şi care-i acoperea părul scurt şi şaten, Garrett era un american get-beget, la fel de drăgălaş precum o reclamă la coca-cola sau un afiş de recrutare. Se înrolase la sfârşitul ultimului an de liceu, oferindu-i lui Jordan inelul clasei lui, însă îşi rupsese piciorul destul de rău în timpul instrucţiei de pilotaj, iar încheierea războiului cu Japonia nu mult după aceea îi limitase foarte mult munca în cadrul forţelor armate aeriene. Ea ştia că Garrett era foarte afectat de asta, pentru că atunci când se înrolase visase să ia parte la lupte aeriene între avioane de vânătoare deasupra Pacificului, nu să fie eliberat din funcţie pe criterii medicale, înainte să apuce să plece din ţară.

— Normal că mi-au lipsit întâlnirile noastre la meciurile

de baseball, a spus Jordan plină de veselie. Poate că nu la fel de mult cum mi-au lipsit loviturile de trei puncte ale lui Ted Williams în timpul războiului, dar...

Cu un bobârnac, Garrett i-a scos o coajă de alună din coada de cal.

— Fac pariu că arătam mai bine ca Ted Williams în uniforma de pilot.

— Nu mă îndoiesc, pentru că Ted Williams era în marină.

— Ofiţerii din marină au fost inventaţi pentru ca soldaţii din armată să aibă pe cine să ducă la bal.

— Nu i-aş spune asta nici unuia dintre ei.

— Sunt prea proşti ca să priceapă gluma.

A apărut următorul jucător de la Yankee pregătit să lovească mingea, iar Jordan a dus camera la ochi. Numai în laborator avea să vadă dacă rata punctul culminant al loviturii. O sincronizare impecabilă era tot ceea ce-i trebuia unui fotograf bun.

— Vii la masă duminică? a întrebat-o Garrett răscolind în punga cu alune. Părinţii mei abia aşteaptă să te vadă.

— Mă gândeam că speră să cunoşti şi tu o colegă de facultate de la Universitatea Boston.

— Haide, lasă, ştii că te adoră.

Chiar aşa şi era, iar Garrett o adora, la rândul lui, ceea ce o mira pe Jordan. Erau împreună de când ea trecuse în clasa a noua şi de la bun început Jordan fusese hotărâtă să nu rămână cu inima frântă după ce termina el liceul şi îşi vedea de viaţă. După absolvirea liceului, băieţii plecau la facultate sau la război, dar, orice ar fi ales, îşi vedeau de viaţă. Ceea ce era în regulă, pentru că treaba asta cu căsătoritul imediat după absolvire cu iubitul tău din liceu era ridicolă din punctul ei de vedere (orice ar fi spus tatăl ei despre cum îi mersese *lui* strună s-o facă). Nu, la un moment dat, Garrett Byrne avea să-şi vadă de viaţă cu o altă fată şi asta urma să-i frângă puţin inima lui Jordan, dar apoi avea să-şi ridice fruntea sus, să-şi atârne Leica de gât şi să plece în zonele de război europene, unde să îşi ia amanţi francezi.

Dar Garrett nu îşi văzuse de viaţă. Se întorsese din spital în cârje şi reluase obiceiul lor de a merge după-amiaza la meciurile de baseball şi duminica la masa de prânz cu părinţii lui, care îi zâmbeau larg, de bucurie, lui Jordan, tot aşa cum tatăl ei îi zâmbea larg, de bucurie, lui Garrett. Aşteptările părinţilor apăsau ca o povară pe umerii ei, foarte ferm şi de neclintit, încât o călătorie prin zonele de război europene, în care să facă fotografii TOATĂ VIAŢA părea la fel de probabilă precum o călătorie pe lună.

— Haide!

Garrett a prins-o cu un braţ de mijloc şi şi-a băgat nasul în urechea ei, lucru care-i dădea fiori.

— Duminică la prânz. Pe urmă putem să mergem la o plimbare cu maşina, sau într-un parc.

— Nu pot, a spus Jordan cu părere de rău. Mă duc la slujbă cu tata şi cu doamna Weber.

— Bănuiesc că e serioasă treaba, a rânjit Garrett din nou. Şi? Cum e această *Fräulein* a tatălui tău?

— Foarte de treabă.

Mai luaseră o cină împreună, de data asta în micul şi impecabilul apartament al lui Anneliese Weber. Fusese caldă şi primitoare, făcuse şniţel crocant şi un soi de prăjitură austriacă, una cu glazură roz şi muiată în rom. Tatăl lui Jordan se topise tot atunci când îl servise Anneliese, iar Jordan deja o adora pe Ruth, care întrebase în şoaptă ce făcea *der Hund.* Totul fusese în regulă, perfect în regulă.

Jordan nu ştia de ce, dar nu-şi putea lua gândul de la *acea* fotografie. Anneliese Weber, care, într-o lumină şi într-o optică bizare, părea la fel de blândă şi de primitoare precum o lamă de topor.

— E foarte de treabă, a repetat Jordan.

The Sox au pierdut cu 4–2 şi, curând, Jordan şi Garrett au ieşit din parcul Fenway alături de restul fanilor, care ronţăiau alune şi aruncau cartonaşele cu scoruri pe jos.

— Ăsta e anul nostru, a proclamat Jordan. Anul ăsta o să câştigăm tot, simt eu că aşa va fi. Mergi cu mine până la magazin? I-am promis tatei să trec pe-acolo.

S-au luat de mână şi s-au îndreptat, prin mulţimea de spectatori, spre Commonwealth, timp în care Jordan îşi potrivea pasul pe măsura lui Garrett, care încă şchiopăta uşor. *Acea zi,* şi-a spus ea, era cea care adusese primăvara, după o iarnă mult prea lungă. În vreme ce intrau în zona centrală din Commonwealth, părea că întreg Bostonul se descotorosise de paltoane şi ieşise la plimbare, iar figurile care-şi pierduseră culoarea pe timp de iarnă priveau încântate spre cer, complet îmbătate de căldură. De-asta iubea Jordan Bostonul – cetăţenii săi păreau să fie legaţi între ei foarte strâns, de parcă locuiau într-un oraş mic, nu într-unul mare. Toată lumea părea să cunoască pe toată lumea, cu suferinţe şi cu secrete cu tot. Gândindu-se la asta, Jordan s-a încruntat.

— Aş vrea să ştiu mai multe despre ea, s-a auzit spunând.

— Despre cine? s-a mirat Garrett, care tocmai vorbea despre cursurile pe care urma să le facă începând din toamnă.

— Despre doamna Weber, i-a răspuns Jordan, care se juca cu breteaua aparatului foto.

— Ce vrei să ştii? a chestionat-o Garrett.

Era o întrebare rezonabilă. Treceau pe lângă Hotel Vendome şi Jordan era cât pe ce să păşească în faţa unui Chevrolet coupé. Garrett a tras-o înapoi.

— Ai grijă!

— Asta, a spus Jordan. E grijulie. Nu vorbeşte prea mult despre ea. Iar atunci când i-am făcut o poză, i-am surprins cea mai bizară expresie.

Garrett a râs.

— Doar nu începe să-ţi displacă cineva pentru că a avut o expresie ciudată.

— Pentru fete e normal. Uneori surprinzi un băiat care se uită la tine pe coridorul şcolii atunci când crede că nu-l vezi. Şi nu mă refer că se uită la fete aşa cum se uită băieţii, a vrut Jordan să clarifice. Adică se uită la tine într-un fel care te face să te cutremuri. El nu vrea ca tu să observi asta şi poate că expresia durează doar o secundă,

dar e suficient ca să te pună pe gânduri, de genul „Nu vreau să fiu singură cu tine”.

— Pe bune, se gândesc fetele la chestii din-astea? a întrebat-o Garrett, părând fascinat.

— Nu cunosc nicio fată care să nu se fi gândit la asta, a insistat Jordan. Spun doar că uneori surprinzi pe faţa cuiva o privire aiurea, care te pune în gardă. Te face să nu vrei să rişti şi să-l cunoşti mai bine.

— Dar aici nu vorbim despre un băiat care se uită dubios la tine dincolo de uşa dulapului de la şcoală. E vorba de femeia pe care tatăl tău o invită la cină acasă. Chiar *trebuie* să-i dai o şansă.

— Ştiu.

— Tatăl tău are intenţii serioase cu ea, a comentat Garrett trăgând-o în joacă de coada de cal. Poate că asta e problema.

— *Nu* sunt geloasă! a izbucnit Jordan, înainte să se corecteze. Bine, poate că sunt. Un pic, doar un picuşor. Dar vreau şi ca tata să fie fericit, pe bune. Iar doamna Weber îi face bine. Se vede asta. Numai că, înainte să mă încred în ea atunci când vine vorba de tata, vreau să aflu mai multe despre ea.

— Păi, întreab-o.

McBride Antiques se afla la colţul dintre Newbury şi Clarendon, care nu era cel mai bun cartier pentru cumpărături din Boston, dar era destul de distins. În fiecare dimineaţă, de când se ştia Jordan, tatăl ei mergea pe jos cinci kilometri de acasă până la magazinul care îi aparţinuse tatălui *său,* urca acele trepte de piatră roase de vreme, intra pe uşa prevăzută cu un inel antic de bronz, ridica obloanele şi dezvăluia vitrina mare, inscripţionată cu litere aurite. Acum Jordan s-a încruntat la vederea aranjamentului din vitrină, unde veiozele cu ciucuri şi suporturile victoriene de pălării de până atunci fuseseră înlocuite cu un manechin îmbrăcat într-o rochie de mireasă din dantelă foarte veche şi cu o tavă de catifea pe care erau expuse mai multe inele sclipitoare cu caboşon. Jordan a urcat treptele în faţa lui Garrett şi, deschizând uşa, a

auzit dulcele clinchet al clopoţelului. Nu s-a mirat prea tare să-l găsească pe tatăl ei lângă tejgheaua lungă, ţinând-o de mână, cu un aer de proprietar, pe Anneliese Weber.

— Am nişte veşti minunate, don'şoară!

Jordan nu ar fi putut descrie amestecul de senzaţii care o încercau în acel moment – de ce i s-a strâns inima de bucurie sinceră să vadă fericirea din ochii tatălui ei, care privea mâna stângă a văduvei austriece ornată cu granate şi perle… şi de ce, în acelaşi timp, i s-a strâns stomacul atunci când s-a dus s-o îmbrăţişeze pe viitoarea ei mamă vitregă.

„Întreab-o şi gata", spusese Garrett. Jordan a avut ocazia s-o întrebe două zile mai târziu, atunci când, imediat ce s-a întors de la şcoală, doamna Weber a invitat-o să facă împreună cumpărături de haine pentru nuntă. În timp ce mergeau pe strada Boylston, Jordan încă încerca să găsească o tranziţie lină spre întrebările pe care voia să i le pună doamnei Weber, când aceasta a preluat iniţiativa.

— Jordan, sper că nu simţi că trebuie să-mi spui… mă rog, nu chiar *Mutti,* bănuiesc că pentru tine ar fi „mama" sau „mami", a spus ea, zâmbind la expresia lui Jordan. La vârsta ta ar suna aiurea.

— Puţin.

— Păi, nu trebuie să-mi spui deloc aşa. Nu am de gând să-i iau locul mamei tale. Tatăl tău mi-a povestit despre ea şi pare să fi fost o femeie încântătoare.

— Nu-mi prea amintesc de ea.

Doar de absenţa ei, după ce s-a îmbolnăvit, de fapt. Şi de toate motivele pe care nu au vrut să mi le spună şi pe care a trebuit să le inventez eu.

Jordan ar fi vrut să-şi amintească mai mult de-atât. S-a uitat pieziş la Anneliese care parcă plutea în loc să meargă, în haina ei albastră de primăvară, cu poşeta în mâinile înmănuşate, abia atingând asfaltul cu călcâiele. Jordan se simţea mare şi stângace alături de ea, şi goală fără camera foto.

— Mă gândeam să mergem la Priscilla de Boston, a sugerat Anneliese. De obicei îmi croiesc singură hainele, dar pentru nuntă avem nevoie de ceva special. Nu ştiu dacă ţi-a spus tatăl tău care sunt planurile, fiindcă bărbaţii pot fi foarte vagi atunci când vine vorba despre detalii legate de nuntă. Ne gândeam să o facem pe zi, în tihnă, de-acum în trei săptămâni, doar noi patru la capelă şi câţiva dintre prietenii tatălui tău.

— Şi din partea ta?

— Nimeni. Nu sunt în Boston de atât timp cât să-mi fi făcut prieteni.

— Serios? a întrebat Jordan, gândindu-se că, pentru o femeie care zisese că încercase din răsputeri să-şi facă prieteni într-o ţară nouă şi a cărei engleză era foarte bună, părea ciudat. Nici măcar un vecin sau cineva de la magazinul de cosmetice, ori vreo mamă din parc?

— Îmi vine greu să vorbesc cu străini, a răspuns ea zâmbind timid. Speram să-mi fii tu domnişoară de onoare.

— Bineînţeles.

Cu toate astea, Jordan îşi tot punea întrebări: *Eşti de atâtea luni în Boston şi nu ai nici măcar o singură cunoştinţă?*

— Eu şi tatăl tău am pus la cale un weekend ca lună de miere în Concord, a continuat Anneliese, dacă stai tu cu Ruth.

— Bineînţeles, a asigurat-o Jordan care, de data asta, nu a mai zâmbit forţat. Ruth e adorabilă. Deja o iubesc.

— Are efectul ăsta asupra oamenilor, a confirmat Anneliese.

Jordan a tras aer în piept pe muteşte.

— Moşteneşte părul blond şi frumos de la tatăl ei?

Pauză.

— Da.

— Cum ziceai că-l chema? Kurt?

— Da. Ce culoare vrei să porţi la nuntă?

Anneliese a pătruns pe uşa buticului şi s-a dus la secţiunea cu rochii de mireasă de culoarea fildeşului şi cu rochii înflorate pentru domnişoare de onoare, făcându-i

semn vânzătoarei că nu avea nevoie de ajutor.

— Albastrul ăsta? Ar arăta minunat pe pielea ta.

Şi-a scos mănuşile ca să pipăie materialul cu vârfurile degetelor, iar Jordan i-a privit mâinile lipsite de inele, cu excepţia celui de logodnă, împodobit cu granate. Încerca să-şi amintească dacă o văzuse vreodată pe Anneliese purtând verighetă, însă era aproape sigură că nu.

— Ai putea purta vechea verighetă, să ştii, a încercat ea o nouă tactică.

Anneliese păru să fi tresărit.

— Poftim?

— Tata nu s-ar supăra dacă ai continua să porţi verigheta dată de fostul tău soţ. Doar a făcut parte din viaţa ta şi sper că nu crezi că ne aşteptăm să-l uiţi.

— Kurt nu mi-a dat niciodată o verighetă.

— Nu se poartă în Austria?

— Nu, era... a murmurat Anneliese, părând, preţ de o clipă, foarte frustrată. Eram săraci, asta-i tot.

Ori poate că ai minţit că ai fost căsătorită, îşi spunea Jordan în mintea ei. *Poate că nici nu e singurul lucru despre care ai minţit.*

Deodată a auzit glasul tatălui ei, care o certa: „Poveşti aiurite”.

— Cred că ai dreptate în privinţa rochiei ăsteia, a spus Jordan uitându-se la rochia bleu, lungă şi simplă. Şi lui Ruth i-ar sta bine în albastru, căci are ochii negri. Majoritatea blondelor au ochi albaştri, ca ai tăi. Probabil că tot de la tatăl ei a moştenit şi ochii.

— Da.

Anneliese pipăia mâneca unui costum roz pal, detensionată din nou.

— Ei bine, e frapant, a spus Jordan din nou, în timp ce încerca să poarte mai departe discuţia, căci o interesau nu numai Ruth şi primul soţ al lui Anneliese, ci tot ce o privea pe această femeie care tresărise doar la simpla menţionare a verighetei de la fostul soţ. Ruth şi-a cunoscut tatăl? a întrebat ea apoi.

— Nu, nu-şi aduce aminte de el. Era foarte frumos. Ca şi

iubitul tău. Vrei să vii cu Garrett la nuntă?

— Va fi la muncă dacă nunta se ţine în timpul zilei, căci lucrează peste program pentru şeful lui taică-său. Asta – până în toamnă, când va începe cursurile la Universitatea Boston. Părinţii vor ca Garrett să intre în afacerea lor, chiar dacă tot ce vrea el să facă e să piloteze avioane. Garrett nu a apucat să lupte. Şi-a rupt piciorul prea rău în timpul instrucţiei şi războiul s-a terminat înainte să apuce să se vindece, aşa că l-au trimis acasă devreme. Soţul tău a luptat în război?

— Da, a răspuns Anneliese ridicând o pălărie crem de paie, uitându-se la funda bleu şi nepărând să audă întrebarea pe care Jordan tocmai i-o pusese despre familia ei. Ai de gând să te duci cu Garrett la universitate în toamna asta? a întrebat ea în schimb.

— Păi... a zis Jordan clipind, abătută forţat de la subiect. Mi-ar plăcea, dar tata nu e prea încântat de idee. Crede că, dacă avem o afacere de familie, nu mai trebuie să mă duc la facultate. *Mai ales ca fată.* El nu a făcut studii superioare şi mereu zice că nu a regretat nicio clipă.

— Nu mă îndoiesc. Dar tu ai propria cale pe care trebuie să mergi, la fel ca oricare alt om. Poate că noi două l-am putea face să se răzgândească. Până şi cei mai vajnici bărbaţi trebuie călăuziţi din când în când, i-a spus Anneliese zâmbindu-i conspirativ şi aşezându-i pălăria pe cap. Minunat. Ce-ar fi să probezi rochia? Eu, una, cred că o să probez costumul ăsta roz.

Jordan s-a strecurat într-o cabină de probă, distrasă împotriva voinţei ei. La început îşi spusese că o mamă vitregă avea să-i prindă de minune tatălui ei singur. Însă apoi, având în vedere tot ceea ce nu ştia despre femeia asta şi despre viaţa ei, tocmai în timp ce drumurile li se intersectau, ajunsese să o perceapă ca pe un motiv de îngrijorare. Nu i se năzărise nicio clipă lui Jordan că o mamă vitregă ar fi putut să fie... ei bine, un aliat. „Poate că noi două l-am putea face să se răzgândească.” Asta a făcut-o pe Jordan să zâmbească în timp ce-şi încheia rochia albastră cu talia cambrată şi fusta vălurită, şi asculta

foşnetul hainelor lui Anneliese, care se schimba de cealaltă parte a peretelui despărţitor. *Vorbeai serios?* se întreba Jordan. *Sau doar îmi distrăgeai atenţia de la întrebări?*

— Frumos, a încuviinţat Anneliese atunci când Jordan a ieşit din cabină. Cu nuanţa asta de albastru, ai tenul ca piersica.

— Şi tu arăţi încântător, a spus Jordan cu sinceritate.

Minionă şi elegantă într-un costum de culoare trandafirie, Anneliese se învârtea în faţa triplei oglinzi. Vânzătoarea îşi făcea de lucru şi ajusta costumul cu ace, iar Jordan s-a apropiat ca să-i îndrepte mâneca lui Anneliese.

— Chiar m-ai ajuta să-l conving pe tata să mă lase să mă duc la facultate? Majoritatea oamenilor îmi spun că e o prostie să vreau aşa ceva când am un iubit ca lumea, o slujbă care mă aşteaptă la magazin şi când deja lucrez în weekenduri.

— Aiurea, a asigurat-o Anneliese netezindu-şi jacheta pe talie. Fetele deştepte ca tine – Mai puneţi un ac aici? – ar trebui încurajate să vrea mai mult, nu mai puţin.

— Asta ai vrut şi tu pe când erai de vârsta mea? a iscodit-o Jordan, neputându-se abţine să pună următoarea întrebare. Ai zis că ai fost la facultate. Unde anume?

Ochii albaştri ai lui Anneliese i-au întâlnit privirea în oglindă, preţ de o secundă îngândurată.

— Nu prea ai încredere în mine, Jordan, i-a spus într-un final, în engleza ei cu un foarte vag accent. Nu, nu protesta! E absolut normal. Îţi iubeşti tatăl şi vrei ce-i mai bun pentru el. Ca şi mine.

— Nu-i vorba că... a murmurat Jordan simţind cum îi luau foc obrajii.

De ce trebuie să testezi totul? s-a dojenit singură. *De ce nu poţi şi tu să dai din gene şi să chicoteşti, ca orice fată normală într-un magazin cu rochii de mireasă?*

— Nu e că n-am încredere în tine, a reluat ea, doar că nu te cunosc şi...

Anneliese a lăsat-o să se zbată în chinurile tăcerii care a urmat.

— Nu-i uşor să mă cunoşti, a spus ea în cele din urmă. Pentru mine, războiul a fost o perioadă dificilă. Nu-mi place să vorbesc despre asta. Şi noi, germanii, suntem mult mai rezervaţi decât americanii, chiar şi în momentele noastre cele mai bune.

— Credeam că eşti austriacă, s-a repezit Jordan fără să vrea.

— Sunt, a spus Anneliese întorcându-se ca să-şi examineze tivul fustei în oglindă. Dar în tinereţe am studiat la Heidelberg, la universitate, ca să-ţi răspund la întrebare. Am studiat engleza şi tot acolo mi-am cunoscut şi soţul, a încheiat ea zâmbind. Acum, că ştii încă un lucru despre mine, putem să terminăm cumpărăturile şi să-i căutăm o rochie şi lui Ruth? Nu departe de aici e un butic pentru copii.

Faţa lui Jordan a rămas îmbujorată şi după ce au ieşit din magazin. *Sunt un vierme,* s-a gândit, certându-se, dar Anneliese nu părea să fie supărată pe ea, ci îşi legăna poşeta şi îşi înălţa nasul, adulmecând briza.

— Fostul meu soţ ar zice că asta e vreme de vânătoare, a exclamat ea, cu gândul în trecut. Nu mă pricep la vânătoare, însă dintotdeauna mi-a plăcut să mă duc în pădure în astfel de zile. Briza de primăvară îţi aduce în nări fiecare aromă în parte...

Jordan se întreba de ce i se strânsese din nou stomacul, căci Anneliese nu făcea decât să fie sociabilă şi să poarte o conversaţie perfect normală. *Pentru că eşti geloasă,* şi-a spus, însoţindu-şi vorbele cu o privire nimicitoare. *Pentru că nu vrei să-l împarţi pe taică-tău şi o deteşti pentru asta. Jordan McBride, ăsta e un sentiment urât şi scârbos! Şi, chiar începând din momentul ăsta, o să te debarasezi de el!*

Capitolul 5
Ian

Aprilie 1950
Viena

— Tu, căsătorit? a şuierat Tony, după care l-a luat de-o aripă pe Ian şi l-a băgat într-un colţ, ca să aibă o mică discuţie. De când?

Ian o privea pe femeia care se aşezase la biroul lui şi care acum şedea sprijinindu-şi cizmele de sugativă şi ronţăind biscuiţi din cutia de tablă.

— E complicat, a zis el în cele din urmă.

— Ba deloc. La un moment dat, tu şi femeia asta aţi stat unul lângă altul şi v-aţi spus o grămadă de lucruri de genul „la bine şi la rău”, şi a venit şi un „Da” pe urmă. E destul de clar. Şi de ce nu mi-ai zis acum patru zile, atunci când te-am anunţat că vine aici? Ai uitat aşa, din întâmplare?

— Să zicem că a fost un impuls, nelalocul lui, de a-ţi juca o festă.

Tony s-a uitat urât la el.

— Şi partea cu floarea fragilă tot o glumă era?

Nu, aia s-a întors împotriva mea. Ian şi-o aducea aminte pe Nina, care se bâlbâia la starea civilă trebuind să pronunţe cuvintele străine, şi care se legăna pe picioare de slăbită ce era. Întreaga ceremonie durase mai puţin de zece minute: Ian trecuse rapid prin jurămintele lui, îi pusese Ninei pe al patrulea deget inelul cu sigiliu, unde atârna ca o brăţară, o dusese înapoi pe patul de spital şi imediat după aceea fugise să facă actele şi să-şi termine articolul despre ocupaţia oraşului Poznań. În prezent, cinci ani mai târziu, se uita la Nina care-şi lingea firimiturile de biscuit de pe vârful degetului pe care încă purta inelul. Îi venea mai bine acum.

— Am întâlnit-o pe Nina la Poznań, după retragerea nemţilor, i-a explicat Ian, dându-şi seama că partenerul lui

aştepta răspunsuri. Crucea Roşie poloneză a găsit-o pe jumătate moartă, bolnavă de dublă pneumonie. Trăia în pădure după întâlnirea cu Prădătoarea. În clipa aia părea că putea muri la cea mai mică adiere de vânt.

Nu doar starea fizică fusese problema atunci. Avusese o privire atât de bântuită, încât părea la un pas să-şi piardă minţile. Logic vorbind, era normal să se schimbe în ultimii cinci ani, dar ceea ce nu reuşea să facă Ian era să o vadă pe această femeie care se afla acum în birou ca fiind aceeaşi cu fata fragilă din amintirile lui.

Tony îl privea în continuare neîncrezător.

— Te-ai îndrăgostit la prima vedere de singura victimă care i-a supravieţuit Prădătoarei noastre naziste?

— Nu... a spus Ian trecându-şi mâna prin păr şi întrebându-se de unde să înceapă. Până acum am văzut-o pe Nina de exact patru ori. În ziua în care am găsit-o, în ziua în care am cerut-o de soţie, în ziua în care ne-am căsătorit şi în ziua în care am urcat-o în tren spre Anglia. Nu avea nimic pe numele ei şi era disperată să plece cât mai departe posibil de zona de război, încheie el, amintindu-şi că nu prea putuseră să comunice, disperarea ei neavând, însă, nevoie de translator şi frângându-i lui inima, oricât s-ar fi împotrivit. Regiunea era un dezastru, ea nu avea acte şi nu prea puteam să-mi exercit influenţa ca s-o scot din purgatoriul în care se afla. Aşa că m-am căsătorit cu ea.

Tony s-a uitat lung la el.

— Măi, ce cavaler eşti!

— Îi eram dator. Şi-apoi, aveam de gând să divorţăm imediat ce primea cetăţenia britanică.

— Şi de ce n-aţi divorţat? Şi cum de lucrăm de atâţia ani împreună, şi totuşi, e prima oară când aud că eşti însurat?

— Ţi-am zis că-i complicat.

— Mai şuşotiţi mult? i-a întrerupt Nina. Aţi terminat?

— Da.

Ian s-a prăvălit pe scaunul din faţa ei şi s-a uitat la soţia lui, doamna Ian Graham. *Măi, să fie!*

— Parcă lucrai în Manchester, a spus el în cele din

urmă, căci ultimul schimb de telegrame între ei avusese loc cu patru luni în urmă.

— Şi, mă rog, pentru cine lucrezi? a adăugat Tony, care-i aducea o cană cu ceai Ninei.

Încă era consternat. Ian s-ar fi amuzat dacă nu ar fi avut şi el acelaşi sentiment.

— Lucrez pentru pilot englez. A fost în RAF[17], acum are aerodrom mic. Eu ajut, a spus Nina amestecând în ceai. Aveţi gem?

Nu era chiar nepoliticoasă, a decis Ian dintr-odată. Probabil că acum avea treizeci şi doi de ani.

L-a privit. Ochii *aceia,* şi-a spus el, ochii nu i se schimbaseră. Erau foarte, foarte atenţi.

— De ce ai venit? a întrebat-o încet.

— Mesajul, a răspuns ea înclinându-şi capul spre Tony. El vrea să ajut să prindeţi Prădătoarea. Eu ajut.

— Ai lăsat totul, ai luat primul tren şi ai traversat jumătate din Europa doar pentru că ai auzit că avem o pistă în ceea ce-o priveşte pe Prădătoare?

Soţia lui l-a privit de parcă ar fi fost un prostovan, apoi i-a răspuns:

— Da.

Tony a adus borcanul cu gem şi s-a sprijinit de birou.

— Sper să-mi spuneţi mai multe despre dumneavoastră, doamnă Graham! Devotatul dumneavoastră soţ a fost foarte discret.

— Nina, atât. „Doamna Graham” doar în paşaport.

— „Nina”, ce nume frumos! Eşti poloneză?

I-a pus o întrebare în poloneză. Nina i-a răspuns, apoi a revenit la engleză.

— Acum vorbesc englezeşte. Tu cine eşti? Eu uitat să notez nume.

— Anton Rodomovsky, s-a prezentat Tony, luându-i mâna rămasă liberă şi făcându-i o plecăciune cu tot şarmul de care era capabil. Fost sergent Rodomovsky din Armata Statelor Unite, dar atât eu, cât şi SU ale A am considerat că experimentul a eşuat. Acum sunt doar Tony: interpret,

[17] Royal Air Force, forţele aeriene ale armatei britanice.

şoarece de birou şi băiat bun la toate.

Femeia a mijit ochii.

— Interpret?

— Când creşti în Queens cu atâtea *babuşka*[18] cu câte am crescut eu, înveţi câteva limbi străine, a spus el, apoi a continuat într-o doară: poloneză, germană, maghiară, franceză. Nişte cehă, rusă, română...

Nina şi-a luat privirea de la el ca să se uite la Ian.

— Interpret, a zis, de parcă Tony nu era de faţă. Util. Când plecăm?

— Poftim?

Ian era şocat de felul în care Nina îşi punea în ceai lingură după lingură de gem. În viaţa lui nu mai văzuse pe nimeni care să maltrateze în felul ăsta o biată cană cu ceai. Ce mama dracului, era o barbarie!

— Eu ajut să căutăm ticăloasa, a zis Nina calm. Când plecăm şi unde mergem?

— Există un martor în Altaussee, care ar putea şti unde s-a dus Prădătoarea după război, a spus Tony.

Din trei înghiţituri lungi, Nina şi-a băut ceaiul înecat în gem, apoi s-a ridicat şi s-a întins asemenea unei pisicuţe vagaboande neîngrijite.

— Plecăm mâine, a hotărât ea. Unde pot dorm?

— Soţul tău locuieşte la etaj, a spus Tony. Să-ţi duc lucrurile sus?

Ian i-a aruncat o privire ucigătoare.

— Ce? Nu vrem o reuniune pasională? a comentat Tony, nevinovat.

— Să mori de râs, nu alta, a spus Ian fără să se amuze niciun pic.

Să comunice cu Nina cu cinci ani în urmă, pe când o ceruse de soţie, fusese cel mai greu lucru pe care-l făcuse vreodată, iar atunci voise să-i spună că nu cerea nimic în schimb, că pur şi simplu îşi plătea o datorie şi că nu intenţiona să fie răsplătit în niciun fel. Numai ideea că ar fi putut să preseze o femeie slăbită de boală şi răvăşită de război îl făcea să se simtă ca un depravat din romanele lui

[18] Femeie în vârstă sau bunică – în limba rusă în original.

Dickens. Nina îşi petrecuse noaptea nunţii într-un pat de spital, timp în care el făcuse actele pentru „Nina Graham”, ca ea să poată pleca în Anglia imediat după ce o externau.

— Mă îndoiesc că proprietara noastră s-ar bucura să te aibă sub acoperişul ei, a zis Tony. Eu stau cu chirie două străzi mai încolo, la o casnică de treabă. Te conduc acolo, ca să vedem dacă îţi dă camera liberă.

Nina a încuviinţat şi a ţâşnit spre uşă. Stătuse ea tolănită şi împrăştiase firimituri peste tot, dar de mişcat se mişca precum o felină – un alt amănunt de care-şi amintea Ian de-atunci, de când mireasa lui, aşa slăbită şi tremurătoare cum era, traversase holul spitalului ca o vulpe arctică.

Tony i-a ţinut uşa, cu o sclipire suspicioasă în privire.

— Ia zi, a început, imediat ce s-a închis uşa.

Ian s-a întors şi a aruncat o privire prin încăpere. O singură vizită scurtă, şi era dezastru: urme de noroi, pete de ceai care se uscau pe dosare, o lingură lipicioasă care murdărise sugativa… Ian a clătinat din cap şi iritat, şi amuzat. *Asta păţeşti dacă nu depui actele de divorţ, Graham!* Întreg mariajul ar fi trebuit să se încheie la un an de la jurăminte, după cum stabilise cu Nina – într-un amalgam de engleză, poloneză şi gesturi – pe drumul înapoi de la starea civilă. Se înţeleseseră că aveau să divorţeze imediat ce primea ea cetăţenia britanică. Numai că asta durase foarte mult, pentru că el tot pleca în misiunile lui de investigare a crimelor de război, Nina încerca din răsputeri să se obişnuiască cu o Anglie postbelică în care mâncarea era raţionalizată, aşa că timpul trecuse. Cam o dată la şase luni Ian îi trimitea o telegramă ca s-o întrebe dacă avea nevoie de ceva. Era adevărat că nu-şi cunoştea soţia, dar simţise că avea o anumită răspundere să se asigure că femeia fragilă pe care o scosese din Polonia nu era cu totul pierdută în noua ei ţară. Şi totuşi, ea îi refuzase constant ajutorul şi, de cele mai multe ori, el uita complet că era căsătorit. Cert era că nu avea în viaţă nicio femeie care să-i ia locul Ninei.

Curăţase mizeria şi, până să se întoarcă Tony, revenise

la dosarele lui.

— Ai o soţie interesantă, a spus acesta fără nicio introducere. Spune-mi, te rog, că eşti conştient de faptul că nu e poloneză.

Ian a clipit.

— Ce?

— Nu e limba ei. Nu le are cu gramatica, iar accentul e şi mai prost. Nu ai observat că a trecut repede înapoi la engleză, de cum a putut?

Ian s-a rezemat de spătar într-un cot şi s-a apucat să ia din nou lucrurile la rând. Cam câte surprize mai avea să-i rezerve ziua asta?

— Şi dacă nu-i poloneză, ce e?

Tony îşi rumega gândurile.

— Ai idee câte bunici şi mătuşi m-au pocnit cu lingura de lemn pe când eram copil? Toate babele alea cu basmale, care-şi bat fetele la cap şi se ciondănesc pe tema reţetelor de gulaş?

— Zi odată!

— Sute, fiindcă toate femeile din familia mea trăiesc o veşnicie şi, dacă îi mai pui la socoteală pe naşi şi pe socri – nu doar Rodomovsky, ci şi din familiile Rolska şi Popa şi Nagy şi toţi ceilalţi – s-au dat jos din barcă venind din toaaate locurile de la est de Rin. Era o anume vacă bătrână şi rea, verişoara prin alianţă a bunicii mele, care vorbea despre iernile din Novosibirsk şi îşi punea gem în ceai... a încheiat Tony clătinând din cap. Nu ştiu ce alte minciuni mai spune soţia ta, dar dacă e poloneză, eu sunt fan Red Sox. Recunosc un rus când aud unul vorbind.

Ian a simţit cum i se ridicau sprâncenele.

— E rusoaică?!

— *Da, tovarişci!*

S-a lăsat tăcerea. Ian tot întorcea un stilou între degete, foarte lent.

— Poate că nu are nicio importanţă, a zis el, mai mult pentru sine decât pentru partener. Era refugiată atunci când am întâlnit-o în Poznań, iar refugiaţii nu prea fug de un trecut fericit. Mă îndoiesc că povestea ei ar fi mai

fericită doar pentru că a început în Uniunea Sovietică şi nu în Polonia.

— Ai măcar habar care e povestea ei?

— Nu tocmai.

Bariera limbajului făcuse imposibil schimbul de informaţii mai mult decât era strict necesar, şi-apoi Nina nu reprezentase o sursă pe care s-o fi interogat pentru a obţine un editorial. Fusese o femeie la ananghie.

— Era disperată, iar eu îi eram dator. Atât şi nimic mai mult.

— Cu ce îi erai dator? a întrebat Tony. Nu o cunoşteai dinainte, cum i-ai fi putut datora ceva?

Ian a tras îndelung aer în piept.

— Atunci când am ajuns la Crucea Roşie poloneză, căutam pe altcineva. Îl chema Sebastian.

Un băiat într-o uniformă prea mare pentru el, şaptesprezece ani avea când îl văzuse Ian ultima oară. „Le-am zis că am douăzeci şi unu de ani, plec săptămâna viitoare!” Chiar şi acum, toate acestea îl dureau în clipa în care şi le amintea.

— Seb era prizonier de război de când cu bătălia de la Dunkirk, îl ţineau într-un lagăr de lângă Poznań. Nu l-am găsit pe el, dar am găsit-o pe Nina, care avea plăcuţele lui de identificare şi jacheta. Îl cunoştea. Mi-a povestit cât de cât cum murise.

— De unde ştii că ţi-a spus adevărul? a întrebat Tony încet. A minţit că e rusoaică. Putea să mintă în oricare altă privinţă. În *toate* privinţele.

Ian a întors din nou stiloul în mână.

— Cred că trebuie să am o discuţie cu soţia mea, a spus el în cele din urmă.

Tony a încuviinţat.

— După Altaussee?

— Altaussee are prioritate.

Martorul, Prădătoarea, *die Jägerin.* Asta avea prioritate.

— Nu mi-ai răspuns la întrebare, a zis Tony în cele din urmă. Ce îi datorai Ninei de te-ai căsătorit cu ea fără urmă de ezitare, ca s-o trimiţi în Anglia?

— Seb îi promisese să o ducă acolo. I-am împlinit eu promisiunea, a spus Ian privindu-şi partenerul. Era fratele meu mai mic. Singurul membru al familiei pe care îl mai aveam. Iar Nina a văzut cum l-a ucis Prădătoarea pe malul lacului Rusalka.

Însă deja îi pătrunsese în vine otrava îndoielii. Dacă ar fi minţit o dată, de ce nu şi în privinţa asta? În noaptea aceea, în vreme ce Ian stătea treaz în dormitorul lui întunecat, cu mintea ocupată de o femeie, nu la Prădătoare se gândea. Se sprijinea de pervazul ferestrei, cu o ţigară pe jumătate fumată între buze, şi se uita la Viena scăldată în lumina lunii, întrebându-se: *De ce dracu' m-am însurat?*

Capitolul 6
Nina

Mai 1937
Lacul Baikal, Siberia

Nina a frânt beregata iepurelui cu o mişcare rapidă şi i-a simţit ultima vibraţie a inimii cu vârfurile degetelor. Venise primăvara pe lac, iar aerul învia prin pârâitul şi mugetul gheţii care se spărgea la suprafaţă în cioburi de toate culorile curcubeului. Ţurţurii picurau şi apa muşca din mal pe măsură ce se încălzea aerul, dar, în adâncurile îndepărtate, sloiurile de gheaţă încă pluteau în derivă. Aici, Marele Bătrân deţinea controlul asupra anotimpurilor şi greu lăsa iarna din gheare.

Nina a aşezat cursa de iepuri la loc, sub arbori. Avea deja nouăsprezece ani, o privire prudentă sub şapca diformă din blană de iepure şi briceagul veşnic la îndemână. În cea mai mare parte a timpului, tatăl ei era prea beat ca să pună curse sau să vâneze sălbăticiuni, aşa că se ocupa Nina de asta. Iepurele pe care tocmai îl vânase avea să ajungă tocăniţă, iar pielea putea fie s-o facă mănuşi, fie s-o vândă. Vânătoarea îi permitea să supravieţuiască fără ajutorul unui bărbat, însă Nina încă privea fioros şi neîncetat întinderea lacului. Trecuseră trei ani de când gâfâise, răpusă, pe gheaţă, cu genele îngheţate şi lipite între ele, cu ochii spre cerul vast, spunându-şi: *Pleacă de aici!* Trei ani în care se trezise având senzaţia cumplită că se sufoca şi se îneca, cu bietul ei cap vârât sub apa rece. Dar unde era să plece o copilă ca ea, mică şi feroce ca un vârcolac, care nu ştia decât să urmărească prada şi s-o omoare, mişcându-se, în tot timpul ăsta, fără să scoată un sunet?

Habar n-avea, dar trebuia să afle, pentru că altfel urma să moară acolo. Dacă rămânea, Nina era conştientă că lacul avea s-o omoare până la urmă.

Stătea în picioare, ţinând de urechi iepurele mort care i se balansa în mână. Era cu gândul la întrebările lipsite de sens pe care şi le punea în fiecare dimineaţă de atâta vreme, iar ziua aceea se putea termina la fel ca celelalte: s-ar fi întors în casă, unde şi-ar fi ocolit tatăl care sforăia. Numai că acum Nina a auzit cerul bubuind.

Gornaia? se întreba. Dar încă nu venise sezonul ce aducea cu el vântul năprasnic ce lua naştere în munţi, care putea pleca din nord-vest asemenea unei tornade, ca apoi să izbească frenetic lacul şi să azvârle pe maluri valuri de trei ori mai mari decât un om. Şi apoi ăsta era clar un zgomot mecanic de avion, un zgomot care părea să se audă din toate părţile. Nina şi-a pus mâna streaşină la ochi, urmărind bâzâitul straniu. A rămas încremenită de uimire atunci când a dat cu ochii de forma elegantă şi întunecată de la orizont, care plana deasupra copacilor. *Un avion?* s-a întrebat. Negustorii din sat care fuseseră la Irkuţk pretindeau că le văzuseră, dar nu şi ea. Putea la fel de bine să fie mitologica pasăre născută din foc.

Bănuia că avea să traverseze cerul şi să dispară, dar a auzit deodată un sunet care sugera că, pentru o clipă, i se opriseră motoarele. Nina s-a îngrozit că maşinăria avea să cadă în lac. Cu toate astea, ea s-a redresat cu bine şi a coborât sub linia copacilor. Nina a început să alerge. Acum nu mai ţinea să se facă neauzită, ci gonea prin pădure lipăind prin noroi. La un moment dat şi-a dat seama că pierduse iepurele, dar puţin îi păsa.

Avionul aterizase într-un luminiş mare din taiga. Pilotul stătea lângă carlingă cu o trusă de scule şi înjura, iar Nina îl privea fascinată. Era înalt ca un zeu, îmbrăcat în salopetă şi cu o şapcă pe cap. Nu îndrăznea să se apropie mai mult, aşa că şi-a înfipt călcâiele în ţărână, la adăpostul arboretului, şi nu şi-a mai luat ochii de la el câtă vreme a reparat motorul. Era complet captivată de avion, de liniile sale lungi şi de aripile maiestuoase.

A durat ceva până când şi-a făcut curaj să se apropie, dar apoi a ieşit din ascunzătoare şi a înaintat încet. Pilotul s-a întors şi s-a trezit nas în nas cu Nina.

Omul s-a speriat şi a sărit cât colo, alunecând în noroiul îngheţat.

— Futu-i mama mă-sii, ce m-ai speriat! a strigat el într-o rusă cu accent bizar, modulat. Cine eşti?

— Nina Borisovna, a răspuns ea, cu gura uscată, ridicând mâna în semn de salut şi observând cum pilotul îi cerceta cu privirea sângele uscat de iepure de sub unghii. Aici locuiesc.

— Cine să stea într-o mocirlă ca asta? s-a minunat pilotul în timp ce privea împrejurimile. Puţin cam sălbatică, nu ţi se pare? a comentat, întorcându-se spre trusa lui cu unelte.

Nina a ridicat din umeri.

— Ăsta nu-i nici măcar Listveanka, nu-i aşa? a mai întrebat el.

— Nu.

Până şi Listveanka era mai mare decât satul ei. Pilotul a înjurat din nou.

— Am deviat ore întregi de la cursul spre Irkuţk.

— Aici nu aterizează avioane, a îngăimat Nina. De unde eşti?

— Moscova, a mormăit el, azvârlind uneltele. Zbor de la Moscova la Irkuţk, pe ruta poştei. Cel mai lung traseu din Patria-Mamă, a adăugat ferm. Am deraiat de la traseu din cauza ceţii, am trecut pe lângă Irkuţk şi am avut ceva probleme cu motorul. Nimic serios. Dacă trebuie, pot să zbor şi într-o aripă cu drăguţul ăsta.

— Ce fel de...? Adică... a îngăimat Nina, care tare şi-ar fi dorit să nu se mai înroşească şi să nu se mai bâlbâie, căci, deşi pe băieţii din sat îi putea mânca pe pâine, acum era la fel de incoerentă ca o fată îndrăgostită – nu de bărbat, ci de maşinărie. Ce fel de avion e?

— Un Pe-5.

— E frumos, a şoptit Nina.

— E beton, a răspuns pilotul, nepăsător. Dar beton sovietic şi bun. Hei, ia mâna, măi copilă! a lătrat el, în timp ce Nina a dat să atingă aripa.

— Nu sunt copilă! s-a răstit ea. Am nouăşpe ani.

El a chicotit şi şi-a văzut de treabă. Nina ar fi vrut să înţeleagă ce făcea acolo. Putea spinteca un iepure, o focă sau o căprioară, cunoştea fiecare os şi organ în parte, dar maţele acestui Pe-5 îi erau necunoscute. Un amalgam de sârme şi angrenaje care miroseau a ulei, pe care ea l-a adulmecat de parcă ar fi fost flori de câmp.

— Unde ai învăţat să pilotezi?

— La clubul aviatic.

— Unde există asemenea cluburi?

— Peste tot, de la Moscova la Irkuţk, *kukucika!* Toată lumea vrea să zboare. Până şi fetiţele, i-a zis el făcându-i cu ochiul. Ai auzit de Marina Raskova?

— Nu.

— E o aviatoare care a bătut recordul la distanţă. Între Moscova şi... Mă rog, nu ştiu unde. Însuşi tovarăşul Stalin a felicitat-o, i-a spus el, făcându-i din nou cu ochiul. Probabil pentru că e frumoasă Raskova asta.

Nina a încuviinţat. Ritmul inimii i s-a mai domolit şi s-a stabilizat într-unul precis.

— Ia-mă cu tine, i-a spus văzând că el şi-a închis cutia cu scule şi s-a ridicat, iar hohotele lui de râs n-au mirat-o. Zic şi eu. Sunt bună la pat, l-a minţit ea.

Nu se mai culcase cu niciun bărbat – pe majoritatea dintre cei pe care îi cunoştea îi intimida şi, oricum, era prea îngrijorată că ar fi putut să rămână însărcinată –, dar ar fi făcut-o chiar în luminişul ăla, numai să se urce în avion.

— Eşti bună la pat? a întrebat-o pilotul în timp ce-i privea unghiile pline de sânge. Şi ce faci după ce i-o tragi unui bărbat, te scobeşti în dinţi cu oasele lui? a adăugat el clătinând din cap şi strângându-şi sculele. Noroc, *kukucika!* O să-ţi trebuiască aici, la marginea lumii.

— Nu mai fac eu mulţi purici în locul ăsta, a spus Nina, dar el se urca deja în carlingă şi nu a mai auzit-o.

Înainte să pornească motorul, ea s-a repezit să pună mâna pe aripă. Era caldă şi îi pulsa sub palmă ca o vietate. *Salutare,* părea să spună.

— Salutare, i-a răspuns Nina dintr-o suflare şi s-a dat din

drum înainte să ţipe pilotul la ea.

A gonit spre marginea luminişului în vreme ce zgomotul asurzitor al motoarelor bubuia în aer şi zburătăcea păsările din ramuri. Apoi s-a uitat cu încântare la avionul care se întorcea lent către hotarul întins şi lipsit de copaci, şi care apoi s-a îndreptat şi a prins viteză. I s-a tăiat respiraţia atunci când l-a văzut înălţându-se către marea albastră a cerului şi îndreptându-se spre vest. A rămas pe loc multă vreme după ce dispăruse avionul, timp în care a plâns puţin, pentru că avea nişte răspunsuri, în sfârşit.

Ce se află dincolo de un lac?

Cerul.

Ce se află dincolo de înec?

Zborul. Fiindcă dacă zbori liber în aer nu ajungi niciodată cu capul în apă. Poate cazi, poate mori, dar nu te îneci niciodată.

Ce se află în vestul îndepărtat?

Un club aviatic. N-o fi fost el în vestul *îndepărtat,* însă la numai câteva ore de mers spre vest se găsea tot ceea ce Nina nu ştiuse că i-ar fi trebuit ei.

A fugit tot drumul până acasă, atât de bucuroasă încât aproape că îşi lua singură zborul. Şi-a strâns toate lucrurile pe care le avea – câteva haine, actele de identitate şi briceagul – şi le-a îndesat într-un sac. Fără pic de ezitare, a răsturnat borcanul pe care-l folosea tatăl ei ca puşculiţă şi a luat fiecare copeică pe care a găsit-o în el.

— Oricum eu aduceam banii în casă, i-a spus tatălui ei, care sforăia pe patul lui jegos. Şi-apoi, ai încercat să mă îneci în lac.

S-a întors cu spatele ca să-şi ia sacul. Privind peste umăr, a observat un ochi de lup întredeschis, care o privea în tăcere.

— Unde te duci? a bălmăjit taică-său.

— Acasă, i-a răsunat în urechi propriul răspuns.

— În lac?

Nina a suspinat.

— Nu sunt o rusalcă, tată!

— Atunci unde te duci?

— În cer.

Habar n-aveam că pot cuceri cerul, şi-a spus Nina în gând. *Dar acum ştiu.*

El a început să sforăie din nou. Nina s-a aplecat, cât pe ce să-l sărute pe frunte. În schimb, a luat de pe masa din bucătărie plosca de vodcă, pe jumătate goală, şi a aşezat-o lângă pat. Şi-a azvârlit apoi sacul pe umăr, a făcut autostopul până la gara din Listveanka şi a dormit pe peron în aşteptarea următorului tren. Pe drum a fost frig şi duhnea oribil în trenul care a lăsat-o, în amurgul zilei următoare, la Irkuţk. În oricare alt moment Nina ar fi icnit la vederea acelei întinderi pur şi simplu scârnave care se numea *oraş,* nicidecum un sat nenorocit – într-o fracţiune de secundă, vedea aici mai mulţi oameni decât era obişnuită să întâlnească în cursul unei întregi săptămâni. Numai că ea era chitită pe un singur lucru. A durat toată noaptea, dar după ce toţi oamenii din Irkuţk fie că au râs de ea, fie că au ridicat din umeri la întrebările ei, a găsit ceea ce căuta: o clădire urâtă, pe marginea râului Angara.

În zori, directorul clubului aviatic din Irkuţk a venit, căscând, la serviciu şi a dat peste cineva care ajunsese acolo înaintea lui. Înfofolită în haină de abia i se vedeau ochii albaştri între şapca de blană de iepure şi fular, Nina Markova stătea ghemuită pe treapta cea mai de sus.

— Bună dimineaţa, l-a salutat ea. Aici o să învăţ să pilotez?

Capitolul 7
Jordan

Mai 1946
Boston

— Meriţi o lună de miere mai lungă, a protestat Dan McBride.

— Nu ne trebuie mai mult de un weekend la Concord, a insistat Anneliese. Nu ar fi corect să lăsăm fetele singure prea mult timp.

Jordan şi Ruth deveneau repede „fetele”, iar Jordan observa că zâmbetul tatălui ei se lărgea din ce în ce mai mult la auzul acestor cuvinte. Merita orice atât timp cât îl făcea aşa de fericit. Adevărul era că şi Jordan se simţea fericită. Se avântase în pregătirile de nuntă: făcea loc în dulapul lui pentru lucrurile lui Anneliese şi îi călca şi costumul pentru nuntă. Împreună cu Ruth, Anneliese avea să rămână acolo în noaptea de dinaintea evenimentului, în camera de oaspeţi, iar a doua zi de dimineaţă urma ca ei cu toţii să ajungă la biserică îmbarcaţi în două taxiuri.

— Nu poţi vedea mireasa înainte de nuntă, tată! Iei tu primul taxi, iar eu îl iau pe al doilea, împreună cu Anneliese şi cu Ruth.

— Cum zici tu, don’şoară! s-a învoit el, ciupind-o uşor de obraz. Sunt mândru de felul în care organizezi totul. Nu-s multe fete de şaptesprezece ani în care aş avea încredere să le las noua soră în grijă peste weekend, a adăugat, răsucindu-şi vechea verighetă şi mutând-o pe cealaltă mână. Mă temeam că nu m-am purtat corect faţă de tine după ce a murit mama ta. Nu m-am descurcat aşa cum ar fi trebuit.

— Tată...

— Serios. O copilă cu ditamai imaginaţia, care suferea în urma morţii mamei sale... M-am temut că nu eram îndeajuns de priceput ca să te cresc aşa cum trebuia, a zis

el aruncându-i o privire în care se citea aprecierea. Nu ştiu dacă am făcut ceva bun sau dacă doar ţie ţi se datorează asta, dar uite-te la tine! Ai crescut şi ai capul pe umeri!

Nu prea mi se pare, şi-a spus Jordan. Ori de câte ori întâlnea, peste masă, ochii albaştri şi opaci ai lui Anneliese, începea să speculeze din nou, timp în care se şi certa singură. *E ridicol, J. Bryde! Îţi place Anneliese* (nimic fals aici). *E încântătoare* (chiar era). *Nici măcar nu te-a pârât atunci când ai avut indecenţa să-ţi bagi nasul în trecutul ei* (perfect adevărat). *Şi-atunci de ce încă...? Pentru că eşti încă geloasă şi tot mai încerci să-i găseşti hibe,* şi-a mai explicat Jordan, dându-şi singură un şut în fund şi străduindu-se să nimicească acel sentiment care-i chinuia existenţa.

— Eşti cu gândul în altă parte, i-a spus Garrett cu câteva zile înainte de nuntă, atunci când tatăl lui Jordan numai că nu-i ordonase fiică-sii să se potolească cu făcutul curăţeniei şi să iasă cu el la întâlnire. Mai vrei să ne giugiulim?

— Nu prea, a mărturisit Jordan, iar Garrett s-a ridicat în şezut, în timp ce Jordan şi-a pieptănat părul cu degetele.

După zece minute în care se sărutaseră pe bancheta din spate a Chevroletului său, Garrett era cam încins.

— Scuze, a zis ea.

— Mă omori, i-a spus el, cu ochii mari şi cu privirea profundă, dar a sărit de pe banchetă şi a început să-şi caute cheile.

Nu era genul de tip care să insiste atunci când o fată spunea nu. A gemut, dar s-a potolit. *Poate că anul ăsta reuşim să...* începuse Jordan să-şi spună, dar nu şi-a mai sfârşit gândul.

— La ce te gândeşti? a întrebat-o Garrett în timp ce se aşezau pe scaunele din faţă, ca să se întoarcă acasă. La nuntă?

— O să-mi fie mai uşor de îndată ce se termină, a recunoscut Jordan.

Sigur că aşa avea se întâmple. Anneliese Weber avea să fie Anneliese McBride, mama ei vitregă. Urma ca ei să

devină o familie, şi cu asta, basta!

★

Dimineaţa nunţii a fost frumoasă şi luminoasă. Jordan s-a trezit prima şi a insistat ca tatăl ei să bage în gură măcar nişte pâine prăjită. Era tare scump agitat cum era, în timp ce ea îi prindea un boboc de trandafir alb la butonieră, iar el zâmbea pe sub sprâncenele lui drepte, de un blond-închis, exact ca ale ei.

— Credeam că eu aveam să te duc pe tine la altar.

— Deocamdată nu e cazul, tată! i-a răspuns Jordan făcând un pas înapoi. Aşa.

— A fost foarte frumos felul în care ai primit-o pe Anneliese. Asta înseamnă mult pentru mine.

— Fugi să prinzi taxiul, a reuşit Jordan să spună în ciuda nodului din gât. Dacă apare părintele Harris abţiguit, toarnă-i nişte cafea pe gât. Nu amânăm nunta pentru nimic în lume. Nu vreau să te mai îndes a doua oară în costumul ăsta.

A tras câteva cadre şi l-a condus pe tatăl ei la taxi, înainte să fugă la camera de oaspeţi. A bătut în uşa acesteia şi Ruth a deschis, făcând-o să zâmbească.

— Ruthie, arăţi ca o prinţesă! Faci o piruetă pentru mine?

Ruth a făcut solemn o piruetă, cu buclele blonde perfect periate peste gulerul de dantelă al noii ei rochii de catifea albastră.

Weekendul ăsta scot eu un hohot de râs de la tine şi dacă ăsta ar fi ultimul lucru pe care-l fac în viaţa mea, şi-a jurat Jordan.

— Aici erai! a exclamat Anneliese, care stătea în faţa oglinzii şi se pudra, foarte tacticoasă, pe faţă şi pe gât, îmbrăcată în costumul roz şi având pe cap pălăria crem cu boruri late, fără să dea dovadă de vreo emoţie tipică mireselor. Suntem aproape gata.

— Eşti superbă, a admirat-o Jordan. Tata o să rămână mască.

— Şi tu eşti foarte frumoasă, a spus Anneliese întorcându-se şi evaluând-o pe Jordan, care purta rochia

albastră, şi, pentru prima dată, părând să vorbească impulsiv. Abia aştept *să-ţi fac* lucruri, Jordan. Eu croiesc toate hainele noastre, şi pe ale mele, şi pe ale lui Ruth – dacă vrei, pot să-ţi fac o rochie de vară. Nimic pretenţios, pentru că nu eşti o fandosită. Lungime trei sferturi, fără imprimeu floral... s-a oprit Anneliese şi a râs, părând dintr-odată cuprinsă de regret. *Du meine Güte*[19], am jurat că n-o să mă ofer să te îmbrac ca pe un copil! Din contră, vezi tu, mi-ar face mare plăcere să croiesc o rochie pentru cineva care *nu* mai este copil şi poartă totul şifonat.

Jordan a simţit brusc impulsul de a izbucni în râs.

— Ar fi bine atunci să transformăm solariul în croitorie. Dar mai întâi... A schimbat vorba, vârându-şi mâna în manşonul albastru ca să scoată ceva ce voia să-i ofere de câteva zile, dar nu ştiuse cum s-o facă. Mă gândeam că poate ţi-ar plăcea să porţi asta azi, a continuat, întinzându-i lui Anneliese brăţara de aur pe care i-o dăduse tatăl ei în ziua în care împlinise şaisprezece ani.

— Aş fi onorată, a spus Anneliese încet.

Şi astfel s-a topit şi ultimul nod din gâtul lui Jordan.

— Acum ai ceva de împrumut...

— Ceva vechi... a continuat Anneliese atingându-şi şiragul de perle cenuşii de la gât.

— Ceva nou... a adăugat Jordan prinzându-i brăţara la mână mamei sale vitrege. Costumul roz...

— Şi ceva albastru, a încheiat Anneliese ridicând buchetul de trandafiri bej care aveau tulpinile prinse cu o fundă de satin albastru.

Jordan a zâmbit.

— A venit taxiul.

Anneliese şi-a potrivit pălăria şi a plutit pe scări în jos. Apoi a intrat plutind în capelă, cu aceeaşi graţie mută, iar Jordan a văzut lacrimi în ochii tatălui ei. *E clar că merită,* şi-a spus Jordan în gând. Glasul părintelui Harris a răsunat în capelă şi faptul a fost consumat.

[19] „Doamne iartă-mă!”, „Doamne, Dumnezeule!” - în limba germană în original.

S-a servit prăjitură în sacristie după aceea, iar dopurile de şampanie săreau pe măsură ce se adunau prietenii care fuseseră invitaţi. Curând, cei doi proaspăt căsătoriţi aveau să plece cu taxiul spre Gara de Sud şi, de acolo, în luna de miere. Jordan pregătise deja punguţele cu orezul care se arunca în mod tradiţional peste miri. Anneliese vorbea cu nişte vecini, iar tatăl lui Jordan a ridicat-o pe Ruth pe umăr şi a întrebat-o:

— Vrei să ţii tu buchetul mamei?

— Nu, o să-l scape, a spus Anneliese.

— Are ea grijă, nu-i aşa, domnişoară?

I-a luat miresei buchetul de flori din mână şi i l-a dat lui Ruth. Jordan a surprins un moment adorabil cu Ruth în braţele lui, în care fetiţa îşi îngropa faţa în trandafiri arătând încântată, însă în chip prudent, de noua ei viaţă.

S-au mai golit nişte pahare şi s-a râs în continuare. Fiind chemat de un coleg, tatăl lui Jordan a lăsat-o jos pe Ruth. Ea s-a uitat în jur, şi-a muşcat buza şi Jordan a luat-o de mână.

— Ce-ţi trebuie, Ruthie? Ah... a zis Jordan văzând că fetiţa îşi strângea genunchii într-un anume fel. Haide să te duc la baie.

Însă atunci când Jordan a încercat să-i ia buchetul de flori din mână, Ruth a protestat:

— Mama a zis să am grijă de buchet...

— Nu prea poţi să mergi cu el la toaletă!

Ruth a dispărut într-o cabină, iar Jordan a lăsat florile în faţa oglinzii, ca să facă o fotografie de detaliu cu buchetul, când a observat că se desfăcea funda albastră de satin cu care erau legate florile. Jordan s-a apucat să o lege la loc, dar printre tulpini părea să se găsească un obiect, ceva tare. Să fi fost vreun talisman menit să-i poarte miresei noroc la nuntă? Jordan a căutat printre flori până când a scos obiectul ascuţit. Ţinând în mână lucruşorul de metal care sclipea în lumina blândă din baie, a rămas complet înmărmurită.

O medalie de război. Nu era una americană, dar Jordan tot o recunoştea. Pe toată perioada războiului, actorii de la

Hollywood purtaseră astfel de medalii atunci când jucau roluri de răufăcători naziști: Crucea de Fier, pe care strălucea svastica neagră.

A scăpat-o din mână de parcă ar fi ars-o. Căzuse printre trandafirii miresei şi lângă funda bleu, ca o picătură de otravă. *Ceva vechi, ceva nou*, s-a gândit Jordan, cuprinsă de şoc şi groază, *ceva nazist, ceva albastru.*

Ruthie a tras apa, aşa că urma să iasă. Anneliese putea intra în orice moment. Fără să îşi dea seama ce făcea, Jordan a ridicat Leica – *clic!* – şi a surprins svastica ce arăta precum un şarpe printre florile miresei. Ce fel de femeie se mărita cu svastica la ea? De ce ar fi riscat asta? Iute ca săgeata, Jordan a legat florile la loc, îngropând în ele Crucea de Fier, exact în locul din care răsărise, înainte să lege funda. Îi tremurau mâinile.

Ruth a ieşit şi a mers la chiuvetă ca să se spele pe mâini. Jordan se uita la fetiţă şi vorbea în gând. *Cine e mama ta?* I-a dat copilei florile înapoi, s-a privit în oglindă şi a observat că avea pete de roşeaţă pe obraji. *Zâmbeşte,* s-a îndemnat înainte să iasă din baie, *zâmbeşte!*

— Aici eraţi! a exclamat Anneliese, recuperându-şi degrabă buchetul. Ruth mi-a luat florile şi a dispărut. *Mäuschen*[20]*,* ţi-am spus…

Jordan l-a apucat de mânecă pe tatăl ei şi l-a tras afară.

— Tată…

— A venit taxiul, a spus el şi s-a întins spre valiza lui Anneliese. Ai numărul de telefon de la hotelul nostru din Concord, dacă e nevoie. Deşi nu văd cum ar putea fetele mele să dea de necaz în numai două zile…

Cred că deja am dat rău de necaz.

— Tată, a insistat Jordan, trăgându-l mai tare de mânecă.

Mulţimea îi însoţea deja în faţa bisericii, iar el a tras-o pe Jordan de o parte.

— Ce e?

Jordan a amuţit. Ce naiba era să facă, să-i smulgă lui Anneliese buchetul din mână şi să-l facă bucăţi pe treptele

[20] Şoricelule - în limba germană în original.

bisericii? Ce ar fi dovedit asta?

În spatele ei s-a auzit exclamaţia veselă a lui Anneliese:

— Jordan, prinde!

Şi buchetul de flori a ajuns în mâinile ei.

— Pentru domnişoara mea de onoare! a spus Anneliese, radioasă, iar oaspeţii au aplaudat. Trenul, Dan, o să întârziem… a adăugat ea.

El a aruncat bagajele în taxi valvârtej, Anneliese şi-a atârnat poşeta de umăr, iar Jordan a rămas din nou împietrită, fiindcă simţea acum că obiectul acela metalic nu se mai afla printre flori. Probabil că Anneliese scosese pe furiş Crucea de Fier înainte să arunce buchetul.

Sigur că e ceva foarte preţios dacă a riscat să o aibă astăzi asupra ei şi să o scoată abia în ultimul moment, şi-a spus Jordan în gând. Ori poate că n-a fost acolo niciodată, i-a şoptit o altă voce, motiv pentru care, preţ de o clipă, Jordan a avut senzaţia că o lua razna. „Jordan şi poveştile ei aiurite.” Inventase cele mai nebuneşti scenarii doar din gelozie, iar de astă dată mintea îi şi furniza dovezi în sensul ăsta.

Numai că breteaua aparatului ei n-o lăsa să intre în panică. Chiar văzuse Crucea de Fier şi o fotografiase. În clipa în care avea să ajungă acasă urma să se ducă în laborator şi să se uite la film. Deja tremura închipuindu-şi braţele negre ale svasticii ieşind, precum un craniu, din revelator. Dovada.

Că ce? s-a întrebat Jordan privind-o pe Anneliese, în timp ce tatăl ei deschidea portiera. *Medalia asta în sine nu dovedeşte absolut nimic.*

Dovedea doar faptul că femeia asta ascundea ceva.

Ruth a deschis punga ei cu orez şi a început să arunce boabele în toate părţile. S-au îmbrăţişat cu toţii, iar tatăl lui Jordan şi noua lui soţie s-au urcat în taxi. În urma lor oaspeţii au izbucnit în urale, însă Jordan a rămas înlemnită de uimire şi groază.

Tată, o, tată, ce ne-ai adus în familie?

Capitolul 8
Ian

Aprilie 1950
Altaussee

Nina nu era deloc încântată să rămână la Viena.

— Nu. Merg cu voi.

— Trebuie să vrăjesc o fată în Altaussee, a spus Tony cu cel mai convingător zâmbet al lui. Ce-o să zică dacă mă vede cu altă fată?

Nina a ridicat din umeri. Îi dăduseră deja aproape toate detaliile misiunii care-i aştepta. Evident, ea era nerăbdătoare să se pună pe treabă.

— Avem nevoie de cineva să păzească biroul, a intervenit Ian.

— Adică voi urmăriţi Prădătoarea şi eu răspund la telefon? a întrebat Nina, ameninţătoare. De rahat!

— Da, a recunoscut Ian. Dar vreau să am o discuţie foarte clară cu tine înainte să te implic în cel mai importat caz al vieţii mele, Nina, şi pentru că nu avem timp de discuţii în momentul ăsta, trebuie să rămâi dracului la birou.

A mijit ochii albaştri la el. Ian nici n-a clipit, frământat cum era de o nerăbdare cruntă. Trenul pleca într-o oră.

— Bine, a consimţit Nina în cele din urmă. Data *asta* stau. Data viitoare, mă luaţi.

— Încearcă să nu dai foc casei cât timp suntem plecaţi.

Ian şi-a luat pălăria boţită, ignorând privirea ucigătoare a Ninei. O clipă mai târziu, el şi Tony goneau într-un taxi, pe Mariahilferstrasse. Viena trecea rapid pe lângă ei, devastată de război dar păstrându-şi farmecul specific. *Frumos oraş,* a remarcat Ian, *dar nu-i acasă.* De când murise Sebastian, el nu mai avusese o casă în adevăratul sens al cuvântului. „Acasă” înseamnă mai mult decât o adresă.

— Ei bine, a spus Tony în engleză, ca să nu înţeleagă şoferul. Altă zi, altă misiune.

— Asta-i diferită de celelalte, a răspuns Ian gândindu-se la frăţiorul lui.

Cu genunchii mereu juliţi, plin de ardoare şi cu şapte ani mai mic – la o asemenea diferenţă de vârstă nu ar fi trebuit să fie atât de ataşaţi, şi totuşi, fuseseră. Poate că asta se întâmplase din cauză că mama lor murise curând după ce-l născuse pe Seb, iar casa devenise un fel de mausoleu, pentru că pe tatăl lor nu-l interesa absolut nimic în afară de prânzurile nesfârşite de la club şi, în plus, se purta de parcă familia Graham ar mai fi avut bani.

— Tu eşti singurul lucru bun pentru care merită să mă întorc acasă în vacanţe, îi spusese sincer Sebastian la vârsta de treisprezece ani, într-o vară, după terminarea şcolii.

— Şi tu eşti singurul motiv pentru care mai vin în vacanţă acasă, îi răspunsese Ian, care avea douăzeci şi patru de ani şi care se mutase de multă vreme din casa tatălui lor. Haide să mergem la pescuit înainte să vină bătrânul, că iar începe să mă bată la cap să nu plec în Spania ca să mă distrez cu rusnacii şi cu macaronarii.

Nu mult după aceea Ian se dusese la Barcelona, cu o agendă şi cu o maşină de scris, ca să facă un reportaj despre revolta lui Franco. Dar chiar şi la întoarcere, ars de soare şi cu trei kilograme mai slab, tot îşi făcuse timp pentru fratele lui. L-a învăţat cum să arunce pietre în lac ca să salte din loc în loc, iar Seb îl învăţa diverse triluri de păsări. Vorbeau mult despre bombardamentele din Germania... Apoi Sebastian murise în Polonia şi nu mai apucase sfârşitul războiului.

— Misiunea asta e diferită de celelalte, a repetat Ian, tânjind să o prindă pe Prădătoare, devorat de o hămeseală atât de feroce încât simţea că ar fi putut înghiţi lumea întreagă.

Tony a început să răsfoiască dosarul prăzii lor, în vreme ce taxiul îşi vedea de drum.

— Să ştii că ai noroc.

— Noroc? l-a întrebat Ian aruncându-i o privire. Fratele meu ar fi fost de-o vârstă cu tine dacă ar fi trăit, dar nu a apucat. Nu mai am frate, Tony! Ticăloasa aia nazistă mi l-a luat.

— Un singur om e de vină pentru asta şi numai unul, a spus Tony privindu-l pe Ian în ochii furioşi. Mulţi dintre noi nu au certitudinea asta.

— Noi?

— Mama avea familia la Cracovia, o grămadă de verişori, mătuşi şi unchi evrei care nu au emigrat odată cu părinţii ei, i-a explicat Tony. Eu nu am apucat să cunosc pe vreunul dintre ei, dar i-am promis mamei să-i caut dacă ajungeam vreodată în Polonia. Când am fost demobilizat, m-am dus să-i caut – a răsuflat el prelung – şi nu mai erau. Nici măcar unul.

Criza de nervi a lui Ian s-a domolit.

— Am înţeles.

Cunoştea deja trecutul lui Tony, bineînţeles. Partenerul lui îi povestise totul încă din ziua în care începuseră să lucreze împreună.

„Oi fi eu născut şi crescut ca un băiat catolic din Queens, dar din partea mamei sunt evreu polonez. Te deranjează asta în vreun fel, Graham?”

„Nu”, îi răspunsese Ian, „şi cu asta, basta!”

Se întrebase mereu dacă Tony îşi pierduse familia prin lagărele groazei, dar nu îl întrebase niciodată. Nu pui astfel de întrebări. Doar asculţi dacă se hotărăşte cineva să-ţi spună.

— Îmi pare rău, a adăugat Ian.

— I-a înghiţit malaxorul – o maşinărie. Nu am pe cine să găsesc şi să acuz. Tot ce pot face e să-i hăituiesc, să-i urmăresc pe ei, pe miile de indivizi care au alimentat maşinăria. Dar nu ai cum să-i prinzi pe toţi nenorociţii ăia, a spus Tony surâzând vag. Dar tu, tu ai noroc. Ştii exact cine ţi-a ucis fratele. O persoană. Şi avem şi un indiciu despre locul în care s-ar putea afla persoana asta.

— Ai dreptate, a spus Ian. Chiar am noroc.

Au rămas tăcuţi până când taxiul a oprit în faţa gării.

Treptele erau aglomerate de mulţimea care se perinda: oameni de afaceri austrieci cu pălării pe cap, mame care-şi trăgeau după ele copiii îmbrăcaţi în *dirndl und lederhosen*[21]*. Iar noi suntem pe urmele unei asasine,* şi-a spus Ian în gând. Oricât ar fi vrut să îşi domolească entuziasmul, dintr-odată a simţit certitudinea desăvârşită. Aveau s-o găsească. Sebastian murise, dar povestea lui urma să fie spusă în imparţiala sală de judecată a unui tribunal – atât povestea lui, cât şi cea a copiilor pe care Prădătoarea îi ucisese înainte ca drumurile ei şi ale lui Sebastian să se întâlnească.

Lumea îţi va cunoaşte numele, i-a spus Ian în gând Prădătoarei, îndreptându-se mai uşurat şi mai sprinten către prima firimitură de pâine pe care i-o lăsase soarta în cale. *Îţi promit!*

La prânz urmau să se întâlnească cu Helga Ziegler şi cu sora ei pe malul sudic al lacului Altaussee.

— Încearcă să faci pe poliţaiul, i-a sugerat Tony lui Ian în timp ce mergeau agale pe poteca ce lăsa în urmă piscurile înzăpezite ale munţilor. Am flirtat cu Helga şi mă place, dar sora ei s-ar putea să fie mai circumspectă. Dă mai bine dacă au impresia că suntem în căutare de martori, nu de criminali de război pe care să-i arestăm. Austriecii se sperie dacă li se pare că sunt suspectaţi că ar fi fost naziţti.

— Şi Doamne fereşte să fi fost vreunul dintre ei, a spus Ian sec.

— Dacă asta ne spun, trebuie să ne prefacem că îi credem fără să clipim.

— Ştii că nu e prima oară când fac asta, nu? a zis Ian, care, de fapt, o făcuse de nenumărate ori. Ne jucăm rolurile obişnuite, Tony! Tu eşti cel fermecător, eu sunt cel impunător.

— Exact, s-a învoit Tony şi l-a măsurat din priviri pe Ian, începând de la pardesiul cenuşiu care-i foşnea în dreptul genunchilor şi sfârşind cu încruntarea glacială pe care o

[21] Rochiţe şi pantaloni bavarezi.

adopta de fiecare dată în astfel de momente. Evident că eşti un englez de soi, care luptă de partea binelui, aşa că nimeni nu ar îndrăzni să-ţi ceară acreditarea.

Ian şi-a tras pălăria pe cap într-un unghi mai sever.

— Dacă ele o să aibă impresia că suntem aliaţi cu poliţia, nu am să le contrazic.

Profitaseră de multe ori de confuzia asta, având în vedere faptul că centrul ocupa un spaţiu legal al nimănui: era un serviciu independent de orice naţiune şi care nu era învestit să exercite niciun fel de autoritate de tip guvernamental. Ian avea cunoştinţe în cadrul poliţiei, al justiţiei şi al administraţiei, dar nu dispuneau de nicio procedură legală prin care ar fi putut forţa un martor să coopereze cu anchetele întreprinse de centrul lor.

Iar pentru că nu ne dau banii afară din casă, nici nu prea putem oferi recompense uriaşe limbilor dezlegate, şi-a mai spus Ian, cu un zâmbet amar.

Au ajuns la banca fixată ca loc al întâlnirii, pe malul de sud, care oferea o perspectivă vastă asupra lacului liniştit şi sclipitor. Tony a arătat cu degetul:

— Iată-le.

Două femei veneau către ei pe potecă. Pe măsură ce se apropiau, Ian a observat asemănarea dintre ele: amândouă erau blonde şi îmbujorate la faţă, iar cea mai tânără dintre ele purta o rochie bavareză roz şi o bluză albă. I-au sclipit ochii atunci când l-a zărit pe Tony. Cealaltă, mai înaltă şi mai ponderată, era îmbrăcată într-un pardesiu verde şi ducea de mână un băieţel care avea în jur de doi ani, purta pantaloni scurţi şi îşi târşâia picioarele voiniceşte. Ian a făcut o plecăciune, în timp ce Tony le-a făcut cunoştinţă, folosind câteva cuvinte echivoce despre centru. Ian a rămas încruntat şi autoritar şi şi-a deschis portofelul ca să le arate un act englezesc lipsit de orice semnificaţie, dar care arăta extrem de oficial.

— *Grüß Gott*[22]*,* doamnelor!

— Ea e sora mea, a răspuns Helga, după ce l-a luat de braţ pe Tony. Klara Gruber.

[22] Formă de salut în germană, echivalentă cu „Doamne-ajută!”

Cealaltă s-a uitat în ochii lui Ian.

— Ce doreşti să ştii, *Herr* Graham?

Ian a văzut cu coada ochiului că Tony îi făcea, subtil, un semn de încuviinţare, aşa că a tras aer în piept.

— Mai 1945. Aţi lucrat ca menajeră la o familie care locuia pe strada Fischerndorf numărul 3?

— Da.

— I-aţi observat pe cei care locuiau la numărul 8?

— Era greu să nu-i observi, a spus Klara Gruber cu acreală. Tot veneau şi plecau americanii.

Ian a completat ceea ce evita ea să spună.

— Făceau arestări?

Ea a încuviinţat, în timp ce aranja părut fiului ei.

— Şi după ce s-a terminat cu arestările?

— Majoritatea femeilor au plecat în alte părţi, dar *Frau* Liebl a rămas, împreună cu fiii ei.

— Adică *Frau* Eichmann, a zis Ian încet.

Ian se referea la soţia lui Adolf Eichmann. El şi întreaga lui clică de nazişti se refugiaseră aici în toiul haosului care urmase sinuciderii lui Hitler. Printre ei, iubitul SS al Prădătoarei, Manfred von Altenbach, care murise în timp ce se opunea arestării. O parte dintre însoţitorii lui se predaseră. Alţii, ca Eichmann, reuşiseră să fugă şi nu au mai fost prinşi. Dar oriunde ar fi ajuns bărbaţii, ei lăsaseră în urmă o sumedenie de soţii şi de iubite.

— *Frau* Liebl, l-a corectat Klara. Şi-a reluat numele de fată după război. Ca să nu existe discuţii.

— Şi mai e aici *Frau* Liebl? a întrebat Tony cu calm.

— Da, a spus Helga ridicând din umeri. Acum că am luat eu slujba Klarei la numărul 3, îi văd pe fiii ei, care aleargă şi se joacă toată ziua.

— Şi tatăl lor? nu s-a putut abţine să întrebe Ian.

Adolf Eichmann era un peşte mult, mult prea mare faţă de cei pe care avea centrul lui bani să-i urmărească, dar dacă putea afla ceva acum, poate pe viitor…

Ambele surori au clătinat din cap.

— Doar nu aveţi de gând să o necăjiţi pe *Frau* Liebl, nu? Astea s-au întâmplat cu mulţi ani în urmă.

Ian a simţit în piept gheara acelei furii familiare. Scuzele pe care erau dispuşi să le găsească oamenii, lucrurile pe care doreau să le uite, toate doar pentru că „se întâmplaseră cu mulţi ani în urmă”.

— Nu am nicio intenţie să o necăjesc pe *Frau* Liebl, a spus el zâmbind. Altcineva mă interesează. Ştiu că, în ’45, la numărul 8 a venit să stea un grup de femei. Una avea ochi albaştri, părul negru, era minionă, avea douăzeci şi ceva de ani. Avea o cicatrice pe ceafă, căpătată recent, căci era încă roşie.

Începuse să-i bată inima nebuneşte şi se gândea ce şanse mici avea, de fapt. Câte astfel de femei mai erau pe lumea asta? Care erau şansele să îi fi fost observată *ei* acea cicatrice?

— Mi-o amintesc, a spus Klara. Am vorbit o singură dată cu ea, dar i-am observat cicatricea. O linie rozalie peste ceafă, până sub guler.

— Cum o chema? a întrebat Ian, căruia i se uscase gura şi care îl simţea până şi pe Tony cum se încordase lângă el.

— *Frau* Decker îşi spunea, şi-a amintit Klara, cu un zâmbet. Ştiam cu toţii că nu ăsta era numele ei adevărat.

Fără să vrea, Ian s-a răstit la ea:

— Nu aţi întrebat-o niciodată cum o chema de fapt?

— Nu făceai asta, a răspuns femeia, trăgându-şi fiul mai aproape şi netezindu-i gulerul. Nu pe timp de război.

Iată că Prădătoarea nu avea niciun nume. Dezamăgit, Ian a înghiţit în sec şi l-a auzit pe Tony insistând:

— Orice alt detaliu ne mai puteţi da despre ea, *gnädige Frau*[23]! a rugat-o el, făcând şi un gest discret, menit să sugereze că se pregătea să-şi scoată portofelul. E important să o găsim pe femeia asta. Am fi foarte recunoscători.

Klara Gruber a ezitat şi s-a uitat la bancnotele pe care le scosese Tony la vedere. Centrul nu avea bani pentru recompense mari, dar Ian era perfect dispus să renunţe la bugetul alocat mâncării pentru o săptămână întreagă, dacă astfel ar fi putut să obţină nişte informaţii. Femeia a

[23] Stimată doamnă – în limba germană în original.

încuviinţat şi i-a smuls banii din mână de parcă nici n-ar fi fost vreodată acolo.

— *Frau* Becker a locuit în casa Liebl câteva luni după... după toate, a spus ea, făcând un gest vag care se referea la acele necazuri pe care ai ei le trecuseră sub tăcere odată pentru totdeauna: arestările, americanii, sfârşitul războiului. Era foarte reţinută. O vedeam în grădină, uneori, sau în drum spre piaţă. Eu o salutam, ea zâmbea, a spus Klara, apoi a făcut o pauză. Nu cred că *Frau* Liebl o plăcea.

— De ce ziceţi asta?

Klara a ridicat din umeri, dând gestului o semnificaţie specific feminină.

— Două femei într-o casă, provizii puţine, care trebuiau împărţite pe timp de război. Toată lumea se holba la ele ştiind cine erau bărbaţii lor. Cred că *Frau* Liebl i-a cerut să plece, căci în toamna lui ’45 a dispărut din Altaussee. Poate că în septembrie.

Lui Ian i-a revenit gustul amar.

— Ştiţi unde s-a dus?

— Nu.

Nici nu crezuse că avea de unde să ştie.

— Dar în ziua în care a plecat, *Frau* Becker mi-a cerut ceva, a spus Klara Gruber ridicându-şi pe şold fiul care se foia. M-a chemat în curte la numărul 8 pe când veneam de la piaţă. Probabil că mă vedea plecând în fiecare dimineaţă la aceeaşi oră, pentru că mă aştepta.

— Ce v-a cerut?

— Să trimit o scrisoare pentru ea în câteva zile. Am întrebat-o de ce nu o punea personal la poştă înainte să plece şi mi-a răspuns că voia să părăsească Austria cât mai repede, a spus Klara, făcând apoi încă o pauză. De asta cred că ea şi *Frau* Liebl nu se plăceau. Dacă s-ar fi plăcut, *Frau* Becker nu ar fi lăsat scrisoarea în seama unei servitoare din vecini.

— Pentru cine era scrisoarea? a întrebat Ian, care simţea că începuse să-i bubuie din nou inima.

Tony se încordase şi el.

— Pentru mama ei, la Salzburg. *Frau* Becker zicea că voia să mă plătească să duc chiar eu scrisoarea, nu să o pun la poştă. Nu avea încredere în poştă, a spus femeia ridicând iar din umeri. Aveam nevoie de bani, aşa că am luat scrisoarea şi m-am dus la Salzburg la o săptămână după plecarea lui *Frau* Becker, am băgat-o pe sub uşă, iar apoi am şi uitat de ea.

— Dar n-aţi văzut-o pe mama ei, nu? Era vreun nume pe plic sau...?

— Nimic. Mi s-a spus să o bag pe sub uşă, să nu bat, a răspuns femeia, ezitând. Cred că *Frau* Becker era foarte atentă la lucrurile astea. Dar aşa era toată lumea, *Herr* Graham.

Helga a intervenit, defensiv:

— Nu ştiţi cum era aici în ’45. Toată lumea voia viză, documente, mâncare. Toată lumea era discretă.

Pentru că niciunul dintre voi nu voia să afle nimic, şi-a spus Ian în gând. Genul ăsta de gândire făcuse posibilă dispariţia Prădătoarei, care-şi acoperise urmele.

Lipsit de nădejde, şi-a zis să întrebe, totuşi:

— Bănuiesc că nu ţineţi minte adresa. Cine ar ţine minte o adresă ciudată, la care a fost cu cinci ani în urmă...?

— Lindenplatz, numărul 12, a răspuns pe loc Klara Gruber.

Ian se holba uluit, simţind că şi Tony avea aceeaşi privire.

— Cum...?

Femeia a zâmbit pentru prima oară cu sinceritate.

— Când m-am întors în scuarul din faţa casei, m-a dărâmat un tânăr pe bicicletă. Şi-a cerut scuze şi s-a prezentat – îl chema Wolfgang Gruber. Patru luni mai târziu, m-a dus în acelaşi loc şi m-a cerut de nevastă. De-aia ţin minte adresa.

Măi să fie! şi-a zis Ian. Ce noroc pe capul lor!

— Doamnelor, a spus Tony zâmbindu-le cu căldură şi oferindu-le din nou ceva bani, ne-aţi ajutat mult mai mult decât vă imaginaţi.

Helga s-a înroşit, dar sora ei părea îngrijorată.

— Vreţi să-i faceţi necazuri lui *Frau* Becker?

Acum întrebi, după ce ai băgat banii în buzunar, i-a reproşat Ian în gând.

— N-avea ce răutăţi să facă. Era o femeie tare amabilă…

— Facem o anchetă legată de cu totul altcineva, i-a explicat Tony, cu răspunsul clasic cu care para întrebarea asta inevitabilă, atunci când oamenii protestau spunând că cel despre care dăduseră amănunte „nu ar fi făcut rău nici unei muşte”.

Dar Ian s-a uitat o clipă la Klara şi a întrebat:

— Ce vă face să fiţi aşa de sigură că era o femeie amabilă?

— Păi, ştiţi cum e… Vorbea frumos. Era o doamnă. Şi nu era vina femeii că bărbatul se implicase în chestii dubioase.

— În ce chestii dubioase? a mai întrebat Ian. În Partidul Nazist?

Surorile au început să se foiască. Toată lumea tăcea, iar el simţea privirea dojenitoare a lui Tony.

— În familia noastră n-a fost niciun membru de partid, a spus repede Helga. Nici nu am cunoscut vreunul.

— Sigur că nu, a spus Tony zâmbindu-le sincer şi răvăşitor.

— Sigur că nu, a răsunat ecoul lui Ian, care a întins mâna spre fiul Klarei Gruber, iar copilul a gângurit şi l-a apucat de degetul mare cu degeţelele lui grăsune. Ce băiat drăgălaş aveţi! *Frau* Becker a ucis unul nu mai mare decât el. I-a tras un glonţ în cap. Probabil că şi acela era la fel de drăgălaş.

Cele două femei s-au holbat, şocate, şi au pălit. Helga şi-a pus mâna la gură. Klara şi-a tras copilul înapoi şi Ian a observat în privirea ei acea sclipire pe care o mai văzuse de atâtea ori – un soi de mânie rezervată şi încăpăţânată. *De ce mi-ai spus asta*? îl întrebau ochii ei. *Nu voiam să ştiu.*

El a zâmbit şi şi-a ridicat pălăria.

— Mulţumesc încă o dată, doamnelor!

— Cât de bestie poţi fi uneori! a început Tony.

Ian a ridicat din umeri.

— Măcar le-am deschis puţin ochii.

Mergeau spre hotelul la care se cazaseră pentru o noapte. Ian s-ar fi dus imediat la Salzburg, dar Tony voia să vorbească şi cu *Frau* Liebl a doua zi de dimineaţă. Ian considera că soţia pe care o lăsase în urmă Adolf Eichmann avea să fie cu mult mai circumspectă decât două foste servitoare, atunci când s-ar fi pus problema să discute cu nişte străini. Dar Tony avea dreptate, nu puteau să nu exploreze o asemenea pistă.

— Fac cinste cu cina, i-a spus lui Tony, care încă se uita dezaprobator la el.

— Nu, diseară trebuie s-o scot în oraş pe Helga Ziegler şi s-o distrez. E destul de posomorâtă din cauza ta, aşa că trebuie să fac apel la tot ce ţine de şarmul meu.

— De ce s-o scoţi în oraş?

— Păi, dacă săptămâni la rând te dai bine pe lângă o fată doar ca s-o laşi baltă imediat ce ai obţinut ce-ai vrut, o să se simtă folosită.

— Asta pentru că a fost folosită, Tony. Şi, mai mult, plătită.

— Totuşi, nimănui nu-i place să-i dai papucii imediat cum ai obţinut ce ţi-a trebuit. Şi e fată bună. Ca şi sora ei, a spus Tony şi a făcut o pauză. Să ştii că au dreptate. Era complicat în război. Nu poţi privi în alb-negru supravieţuirea în teritoriile ocupate, aşa cum ai crede tu.

— Au ajutat rezistenţa? Au adăpostit refugiaţi? Au transmis informaţii Aliaţilor? Au făcut ceva ca să se împotrivească lucrurilor care se întâmplau în jurul lor? a întrebat Ian, tăcând o clipă înainte să continue. Dacă răspunsul este „nu”, atunci eu consider că poartă o parte din vină. Şi să fiu al naibii dacă o să mă prefac că lucrurile stau altfel.

— Nu ştim ce ar fi putut face ca să ajute. Nu putem presupune.

— Ba, după cum se foiau, am cam putea presupune.

Sarcastic, Tony a luat brusc poziţie de drepţi.

— Ce frumos priveşti tu lumea, fără nuanţe de gri care să-ţi tulbure viziunea.

— Ai pierdut o grămadă de rude, în mare parte din cauză că foarte mulţi oameni – oameni ca surorile Ziegler – au fost dispuşi să privească în altă parte, a ripostat Ian. Mi-e cam greu să privesc asta în nuanţe de gri.

— Eu zic să nu mai judeci atât de aspru. Stăm cu picioarele îngropate în cenuşa unui război unic, iar dacă nu facem un efort să vedem nuanţele de gri în toată povestea asta, o să ne trezim în toiul altuia la fel.

— N-ai decât să zici că judec aspru. Am asistat la execuţiile din urma proceselor de la Nürnberg şi am dormit foarte bine în noaptea aia.

— Dar de-atunci n-ai mai dormit atât de bine, nu? a parat Tony.

— Nu, dar asta nu are a face cu a vedea binele şi răul în alb şi negru, a mai spus Ian, înainte să se despartă.

S-a uitat apoi peste umăr la Tony, care clătina din cap şi se îndepărta cu mâinile în buzunare. Ian şi partenerul lui aveau păreri diferite în unele cazuri, dar nu cât să nu poată lucra împreună. Ian se întreba dacă avea să vină vreodată momentul în care să nu mai fie aşa.

Ian nu s-a întors la hotel. A rătăcit pe străzi până când a ajuns în faţa casei de la numărul 8, pe strada Fischerndorf. Oare cu cinci ani în urmă ar fi văzut-o pe Prădătoare stând în pragul uşii? Cu un plic în mână, poate, aşteptând să treacă servitoarea?

Nu ţi-oi şti eu numele, şi-a spus Ian cu gândul la silueta dispărută de mult, *dar am adresa mamei tale din Salzburg. Iar dacă i-ai trimis vreo scrisoare înainte să pleci din Austria, sigur i-ai spus şi unde te duceai.* În felul ăsta prinsese mai mult de un criminal de război în ultimii câţiva ani: pentru cei mai mulţi dintre ei, era foarte greu să taie orice legătură cu familiile.

În curtea din faţa casei era un băieţel care se juca cu pietricele. Unul dintre fiii lui Adolf Eichmann. Avea, poate, zece ani. Seb fusese cu câţiva ani mai mare atunci când plecase la Harrow, slăbănog şi plin de emoţii. Ian fusese

cel care-l dusese pe Seb cu valiza la gară. Tatăl lor voia ca lumea să ştie că fiii lui plecau la Harrow, *aşa tată, aşa fii!* Dar nu-l interesau detalii precum orarul trenurilor.

— E infernal la şcoală, dar te descurci tu, îi spusese Ian cu sinceritate lui Seb. Dacă te supără cineva, îi tragi un pumn, aşa cum te-am învăţat. Iar dacă te baţi cu băieţii mai mari, vin până acolo şi le arăt eu distracţie.

— Nu poţi să-i baţi pe toţi cei care mă atacă, spusese Seb cu gândul departe.

— Ba sigur că pot. Promite-mi să-mi scrii.

Şi Seb chiar scrisese despre cum studia păsările cu binoclul şi apoi despre o pasiune pe care-o făcuse pentru Puşkin, în scrisori lungi care îl urmăriseră pe Ian până în Spania, unde alerga pe urmele Brigadei Internaţionale, certându-l că nu avea destulă grijă, când un raid aerian de lângă Malaga l-a surzit de urechea stângă preţ de-o săptămână. Misivele lui Seb îl găsiseră mai târziu şi la Paris, unde scria articole despre o conferinţă care urma să aibă loc la München. Un an mai târziu, petrecuseră două săptămâni împreună după ce tatăl lor murise într-un accident de maşină. La şaisprezece ani, Seb se îmbătase pentru prima oară şi Ian fusese cel care îl băgase în pat. Nici şase luni mai încolo, a venit o zi în care Seb a apărut la uşa lui Ian la Londra, unde acesta din urmă scria despre submarinele germane care scufundaseră un distrugător britanic lângă Orkney. Seb zicea că fugise de la şcoală şi se înrolase.

— Idiotule! strigase Ian la el.

— Doar pentru că tu nu poţi lupta, asta nu înseamnă că nu pot nici eu, se inflamase Seb.

După Malaga, lui Ian aproape că-i revenise auzul, dar nu destul cât să se poată înrola. Seb îi observase privirea şi murmurase:

— Îmi pare rău. N-am vrut să spun asta.

Singura ceartă pe care o avuseseră vreodată se terminase înainte să înceapă bine.

— Tot idiot eşti că te-ai înrolat, îi răspunsese Ian. Te-ai ales cu un creier de pasăre – la câte păsări ai privit.

Se întreba acum dacă frăţiorul lui studiase păsările pe cer în acea dimineaţă de mai în care fusese capturat, câteva luni mai târziu. Dacă îşi dorise să aibă aripi atunci când batalionul lui, depăşit şi ca armament, şi ca echipament, nu avusese de ales decât să se predea pe drumul dintre Doullens şi Arras. Dacă îşi dăduse seama, atunci când devenise prizonier, că lupta lui se încheiase înainte să înceapă şi că avea să-şi petreacă restul războiului într-o cuşcă, asemenea oricărei păsări captive.

Şi tot ai luptat, şi-a spus Ian. Sebastian Vincent Graham evadase din lagăr, încercase să fugă din Polonia ocupată şi murise din cauza asta – murise de mâna Prădătoarei. *Şi ai făcut-o să plătească.*

Seb fusese cel care-i făcuse rana de pe gât.

Cel puţin aşa susţinea Nina, în engleza ei de neînţeles combinată cu gesturi. Ian nu prea ştia cum se cunoscuseră ea şi Seb sau cum dăduseră peste casa Prădătoarei, cu ziduri de culoare ocru, lângă lacul Rusalka – Nina nu reuşise să-i explice ca lumea – dar avusese loc o luptă. Împuşcături. Un cuţit. Seb se luptase eroic pentru ca Nina să poată scăpa.

Dacă mi-a spus adevărul, s-a gândit Ian şi s-a întors cu spatele la casa Eichmann.

— Haide să avem discuţia aia, Nina! a spus apoi cu voce tare către soarele aflat la amurg.

Capitolul 9
Nina

Iunie 1941
Irkuţk, Siberia

Atunci când a izbucnit războiul în Uniunea Sovietică, Nina zbura deasupra localităţii Irkuţk cu un avion Polikarpov U-2 pe care încerca să-l tempereze într-o briză cu iz de nori. Nu că un U-2 ar fi avut prea multe viteze. Era un biplan cu carlingă dublă şi neacoperit, cu lemnăria tapiţată cu pânză şi care naviga într-un ritm atât de lent încât avioanele mai noi şi mai rapide ar fi trebuit să îşi piardă portanţa pentru ca el să le egaleze viteza. Dar bătrânelul acela se putea manevra şi putea intra într-o situaţie dificilă permiţându-i, totuşi, pilotului să-l redreseze. Nina se bucurase foarte tare să poată zbura singură cu el, ca să-i verifice mecanica şi ca să vadă dacă panoul de control necesita ajustări.

Chiar un U-2 pilotase Nina pentru prima oară, la scurt timp după ce se înscrisese în club. Îşi amintea plăcerea pură pe care o simţise atunci când o lăsase instructorul să pună mâna pe manşă şi să-l încline, lin, pentru cea dintâi dată, apoi reacţia de tremur a avionului, de parcă ar fi fost conştient că era pilotat de mâinile unui începător. Trecuseră patru ani de la acea manevră nesigură şi Nina avea deja un număr impresionant de ore de zbor la activ, aşa că acum a început să învârtă avionul în luping printre nori. Cerul era lacul Ninei. Simţise asta la primul ei zbor, plonjând în aer la fel cum ar fi plonjat în lac o rusalcă cu părul verde. Numai că nu plonjase în jos, ci în sus, cu senzaţia că ajunsese în sfârşit „acasă”. Plânsese în timpul primului ei zbor şi lacrimile îi înceţoşaseră ochelarii de pilot.

Nu fusese deloc uşor să ajungă în aer.

— E nevoie de ceva mai mult de-atât, măi, fato! pufnise

directorul clubului aviatic, atunci când Nina îi pusese ferm pe masă cererea şi certificatul de naştere. O să ai nevoie de adeverinţă medicală, diplomă de şcoală, recomandări de la Komsomol[24] şi abia atunci poţi depune actele la comisia de acreditare. Cunoşti pe cineva în Irkuţk?

— Nu.

Nina nu avea pe nimeni care să tragă nişte sfori şi s-o ajute cu documentele şi cu aprobările de care avea nevoie, dar, din fericire, şeful Komsomol din localitate o plăcuse.

— Iată întruchiparea spiritului proletar! proclamase el după ce aruncase o privire la istoricul copilăriei sărace a Ninei. O fată care în zilele ţariste şi-ar fi vărsat sângele pe front – vrea acum să ajungă la cer! Glorificarea statului stă în capacitatea muncitorilor săi de a se *înălţa...*

Urmaseră şi alte lozinci asemănătoare, iar Nina reuşise să se înscrie în Komsomol, unde dăduse interviuri şi examene de cunoştinţe politice. Nu ştia prea multe despre istoria politică, dar ştia să dea din cap cu fervoare ori de câte ori o întreba cineva dacă dorea să facă cinste Patriei-Mame şi să participe la un marş aviatic de anvergura aeronauticii din decadentul Occident. În plus, avea un arbore genealogic impecabil, alcătuit numai din ţărani. *Prima dată când mi-a făcut tata vreo favoare,* se gândea Nina. Dacă ar fi fost vreun chiabur sau dacă ar fi făcut parte din elita intelectuală a societăţii în loc să fie un amărât de ţăran siberian fără un sfanţ în buzunar, Komsomolul ar fi strâmbat din nas. Pe când o femeie de la ţară, neşcolită dar ambiţioasă, era privită cu destulă apreciere cât să devină membră şi, cu asta, să i se deschidă multe alte uşi. Fetele din Komsomol erau foarte căutate, fiindcă se presupunea că aspirau la calitatea de membru al Partidului Comunist. Ninei nu-i păsa de politică sau de partid atât timp cât putea pilota.

Şi iat-o, acum dansa printre nori!

Nina a încheiat spirala şi a aşezat avionul în poziţie paralelă cu clubul aviatic peste care zbura. Instrumentele

[24] Uniunea Tineretului Comunist Leninist din întreaga Uniune Sovietică.

de control ale bătrânelului erau perfect în regulă. A început coborârea şi era ca şi cum braţele îi deveniseră una cu aripile şi picioarele una cu roţile, iar soarele îi încălzea părul la fel cum încălzea pânza din interiorul avionului.

A adus lin avionul la sol, ca şi cum ar fi lăsat să cadă un fulg pe o apă întunecată – aterizare perfectă în trei puncte, fără nici cea mai mică vibraţie – şi a zâmbit atunci când a simţit coada oprindu-se cu frână sonoră. Poate că ăsta era un motiv în plus pentru care îi plăcea acest avion Ninei, fiindcă fusese construit fără frâne. *Ca şi mine.* S-a ridicat şi a ieşit din carlingă, apoi s-a aşezat pe marginea de sus a avionului, în timp ce şi-a scos şapca de blană de iepure, pe jumătate cheală. Nina Borisovna Markova avea douăzeci şi trei de ani acum. Tot micuţă şi bine făcută era, şi zdravănă ca o gimnastă. Sub unghii avea ulei de motor în loc de sânge şi, în loc de apă de lac, respira gaze de eşapament. Îşi dădea seama că încă avea o doză de nebunie pentru că, în fond, toată familia ei avea, dar cel puţin îşi câştigase un loc pe lumea asta prin intermediul aripilor şi nu întinsă pe spate. Ştia ce-i plăcea, ştia ce o speria, iar ceea ce o speria nu conta, fiindcă în apropiere nu era niciun lac în care să se poată îneca. Nina a mai rămas o clipă pe avionul ei şi a ridicat faţa spre soare înainte să alunece pe aripă ca pe tobogan, dintr-o singură mişcare lejeră, până la sol.

S-a uitat în jur şi şi-a dat seama că ceva era în neregulă.

Pista ar fi trebuit să fie plină de cursanţi, mecanici şi piloţi. Pilotajul era la modă până şi în Irkuţk, iar clubul aviatic era mereu aglomerat. Numai că de data asta Nina nu a văzut pe nimeni. Chiar şi forfota oraşului – zgomotele străzii, sunetul vocilor şi cel al paşilor făcuţi în bocanci produşi în masă, care veneau şi plecau de la muncă – părea să fi amuţit. Nedumerită, s-a asigurat că avionul nu pleca nicăieri, verificând toate butoanele, instrumentele de zbor şi legăturile, cu toatele fiind automate acum – şi s-a îndreptat spre cel mai apropiat hangar. Soarele era sus pe cer la ora prânzului, într-o perfectă zi de duminică a lunii iunie.

Înăuntru, lumea era tăcută. Piloţii, cursanţii şi instructorii se înghesuiseră cu toţii laolaltă şi priveau spre difuzorul agăţat pe perete. Cu ochelarii de pilot la ochi şi cu pompele de ulei în mâini, nimeni nu îndrăznea nici să îşi dreagă glasul. Toată lumea asculta vocea lipsită de orice tonalitate care răsuna din radio.

— ...iar guvernul german a decis să declare război U.R.S.S...

Nina a tras aer în piept. S-a apropiat de marginea mulţimii, a văzut coama de păr negru precum cărbunele a lui Vladimir Ilici şi s-a dus lângă el. În afară de Nina, el era cel mai bun pilot din clubul aviatic şi uneori făceau sex.

— A fost vreun atac? a întrebat ea, expirând.

— Nenorociţii de nemţălăi au bombardat Kievul, Sevastopolul şi Kaunasul.

Cineva a şuşuit, cerându-le să facă linişte. Nina a arătat spre difuzor, de unde se auzea vocea lipsită de inflexiuni. Vladimir a murmurat: „Tovarăşul Molotov”.

Ştirea a continuat:

— ...acum că s-a înfăptuit deja atacul asupra Uniunii Sovietice, guvernul sovietic a comandat trupelor noastre să riposteze împotriva atacului asupritor şi să alunge trupele germane de pe teritoriul ţării noastre...

Deci gata cu pactul sovieto-german, şi-a spus Nina. Adevărul era că nu se mira. Războiul planase în atmosferă de luni întregi, precum mirosul de dinamită. Acum ajunsese la ei. Toată lumea ştia că Hitler şi fasciştii erau nebuni, dar oare erau ei destul de nebuni încât să se ia de tovarăşul Stalin?

— ...guvernul Uniunii Sovietice îşi exprimă încrederea deplină în bravele sale forţe armate, marine şi aeriene, care îşi vor face datoria cu onoare...

Forţele Aeriene Sovietice. Nina şi-a făcut repede calculele. Avea mai multe ore de zbor decât oricare alt pilot din club. Făcuse doi ani de instrucţie avansată la cea mai apropiată şcoală de pilotaj şi se întorsese ca instructor de aviaţie. Existau deja zvonuri că aveau să primească avioane de luptă noi, iar să urce într-o asemenea

carlingă...

— Nu este prima oară când poporul nostru are de înfruntat un atac din partea unui duşman arogant. În timpul invaziei lui Napoleon asupra Rusiei...

Vocea tovarăşului Molotov a fost înecată în huiduieli. Nina a încercat să-şi imagineze svastica lui Hitler desfăşurându-se peste Marele Bătrân de la marginea pământului şi a clătinat din cap, amuzată şi totodată dispreţuitoare. Un astfel de teritoriu nu putea fi înţeles de către intruşi. Napoleon însuşi se convinsese de asta. Acel pământ era prea rece, prea vast şi prea neiertător cu oricine nu era pregătit din naştere pentru genul ăsta de viaţă. Iar un mic fascist cu mustaţa ca o periuţă credea că putea ajunge cu trupele la Moscova? Avea mai multe şanse să golească lacul Baikal cu găleata.

Evident, tovarăşul Molotov era de acord cu ea. Vocea îi răsuna în continuare la difuzor:

— La fel va păţi şi Hitler, care, în aroganţa lui, a proclamat o nouă cruciadă împotriva ţării noastre. Armata Roşie şi întreg poporul nostru vor purta din nou un război victorios pentru Patria-Mamă...

Uralele au izbucnit din nou, atât de tare încât Nina abia a auzit încheierea discursului:

— Inamicul va fi învins. Victoria va fi a noastră.

Mulţimea a erupt în urale şi o parte din oameni au luat-o la goană peste aerodrom, ca să ducă vestea mai departe, iar alţii s-au îmbrăţişat. Poate că pe străzi domneau lacrimile şi groaza, îşi spunea Nina, dar ăsta era clubul de aviaţie şi, dacă războiul ajungea aici, ar fi fost cu toţii în aer, fiindcă niciunul dintre ei nu-şi dorea să se afle în altă parte. Vladimir Ilici s-a întors spre ea cu un zâmbet feroce. Nina l-a sărutat atât de tare încât i s-au lovit dinţii de ai lui.

— Mâine mă înrolez, i-a spus el atunci când au ieşit ca să ia o gură de aer.

— Şi eu.

Sângele îi ardea în vene, încins precum benzina. N-a putut închide ochii nici măcar după ce s-a dus cu Vladimir

în camera lui, unde au petrecut noaptea bând vodcă şi rostogolindu-se pe cearşafurile lui vechi. Zăcea cu braţul lui Vladimir peste mijloc şi se uita în beznă, ascultând un cuplu care se certa de cealaltă parte a peretelui şi imaginându-şi un lanţ de sloiuri de gheaţă care pluteau la suprafaţa Marelui Bătrân, unul după altul, îndreptându-se spre orizontul albastru. Atunci când îşi spusese că putea zbura, trenul care o dusese din satul ei până la Irkuţk fusese pasul făcut de la mal pe primul sloi de gheaţă. Acum avea de făcut încă un pas şi îşi spunea: *Pot lupta cu nemţii.*

— Nu-i de glumit cu războiul, i-a spus Tania, colega ei de cameră, atunci când a venit acasă dimineaţă, doar cât să-şi schimbe cămaşa.

Primiseră aceeaşi cameră şi împărţeau unsprezece metri pătraţi într-un apartament comun în care mai locuiau încă alte opt colege. Ninei i se părea cea mai jalnică magherniţă, dar Tania spunea că avuseseră noroc să obţină spaţiul.

— N-ar trebui să zâmbeşti şi să fredonezi de parcă te duci la bal, a adăugat Tania.

Nina a ridicat din umeri. Tania aspira să ajungă membră de partid şi avea o încredere de neclintit în ordine, virtute şi stat. Singurul lucru pe care-l avea în comun cu Nina era camera în care locuiau.

— Războaiele sunt cumplite, dar au nevoie de oameni ca mine.

— „Oameni ca tine”, a repetat Tania luându-şi poşeta, pregătită să-şi înceapă tura ca operator de furnal. Eşti o individualistă.

— Ce naiba înseamnă asta?

— Că nu te oferi ca voluntar pentru alte munci.

Tania făcea mereu voluntariat în calitate de colector al cotelor impuse de stat cooperativelor agricole de producţie, sau ducând la îndeplinire sarcini pentru îmbunătăţirea disciplinei muncii în fabrici şi uzine.

— Nu iei parte la şedinţele Komsomol – te văd cum stai acolo şi visezi la planuri de zbor. Nu faci niciun efort să

participi la viaţa proletariatului...

— Nu merită efortul.

— Vezi? Statul nu are ce face cu individualismul. Încearcă să te înrolezi şi ai să vezi că nu te primesc, a mai spus Tania cu o anumită satisfacţie.

— Ba mă vor primi, a rânjit Nina, conştientă că avea s-o enerveze pe colega ei de apartament. Au nevoie de oameni care sunt puţin nebuni. Pentru că oamenii nebuni se descurcă bine pe timp de război.

Tatăl ei spunea asta, ori de câte ori povestea în şoaptă despre ţariştii pe care-i ucisese în timpul revoluţiei. Nu se gândise de foarte mult timp la taică-său, pe care nu-l mai văzuse de când plecase de acasă. Se întrebase adesea dacă nu cumva îl omorâse prin simplul fapt că-l părăsise, lăsându-l să se scalde până la moarte în vodcă, fără să aibă pe nimeni care să-i aducă vânatul la uşă şi să-i facă tocăniţă. Nina se simţea uşor vinovată din cauza asta, dar nu avea de gând să se mai întoarcă vreodată acasă, nu pentru un tată care încercase să-i pună capăt zilelor. Totuşi, se mai întreba din când în când ce făcea, dacă mai era în viaţă. *Sper că da, pentru că dacă trec hitleriştii de mine pe când zbor, dacă ajung până la Marele Bătrân, atunci tu vei fi acel Bătrân care să-i oprească,* şi-a spus ea. Parcă-şi vedea tatăl lunecând printre copaci, înarmat cu puşca şi cuţitele lui, rânjind cu dinţi ascuţiţi, asemenea fiică-sii, şi sfâşiind beregatele nemţilor fără să scoată un sunet.

— Nu doar individualistă, ci şi târfă, a murmurat Tania, ca să pună capăt discuţiei. Ştiu că iar ţi-ai petrecut noaptea cu Vladimir Ilici.

— Vrei şi tu cu noi data viitoare? a strigat Nina după Tania, care trântise uşa.

Câteva clipe mai târziu, a ieşit şi ea pe uşă şi s-a întâlnit cu Vladimir şi cu doi dintre piloţii de la clubul aviatic. Mergeau pe stradă şi cântau un marş muncitoresc din vremuri apuse, pe care Nina nu-l învăţase în copilărie. Din cauza izolării aproape totale în care trăise la marginea lacului, erau foarte multe lucruri pe care ea nu le învăţase

în copilărie. Din cauza asta Nina rămânea, încă, foarte diferită de restul oamenilor pe care-i cunoştea. Ea se simţea mai bine la clubul aviatic decât printre fetele din Komsomol, a căror întruchipare era Tania. Cel puţin la club îi unea această pasiune pentru zbor. Chiar şi aşa, oameni precum Vladimir şi prietenii lui crescuseră la oraş şi ştiau ce însemna asta. Cunoşteau istoria partidului şi puteau recita cele mai celebre discursuri ale tovarăşului Stalin, pentru că studiaseră toate materiile impuse de stat. Era un bonus să fi crescut la ţară, dar sălbăticia completă în care copilărise, îşi spunea Nina – şi nu pentru prima oară –, avea dezavantajele sale.

Nu şi de-acum înainte. În timp ce, împreună cu ceilalţi trei, li s-a alăturat celor care stăteau la coada biroului de recrutări, coadă care se întindea deja pe toată strada, Nina simţea cum se dilua acea diferenţă dintre ea şi restul oamenilor. Toţi patru vorbeau aprins despre noile aparate de zbor care aveau să vină, avioane de luptă care să doboare la sol stolurile de Messerschmitt şi Fokker ale lui Hitler, iar Nina zâmbea constant, cu sentimentul că acolo îi era locul, alături de ei.

Numai că, atunci când au ieşit toţi patru din oficiu, îi pierise zâmbetul de pe faţă. Vladimir i-a pus o mâna pe braţ.

— Încă poţi juca un rol...

— Nu de pilot!

Ofiţerul care se ocupase de cererile lor fusese brutal:

— Nicio femeie nu va fi primită în unităţile aviatice!

— Am mai multe ore de zbor decât oricare dintre ei! protestase Nina şi arătase spre Vladimir şi ceilalţi.

— Entuziasmul tău de a servi statul nu va trece nepotolit. Avem nevoie de asistente medicale, de operatori de comunicare, de artilerişti antiaerieni...

— De ce nu pot fi pilot? a întrebat Nina, iar, în vreme ce căuta argumentele, a revenit la Stalin, pentru că nimeni nu se certa cu Şeful cel Mare. Tovarăşul Stalin însuşi a recomandat femeile-piloţi. Sunt instructor de zbor de...

— Atunci fă-ţi treaba, fato! îi spusese ofiţerul cu

severitate. O să ai destui de instruit.

Şi trecuse la următorul.

Vladimir încerca acum să o cuprindă cu braţul de mijloc.

— Nu fi supărată, *duşa*[25]*!* Haide să sărbătorim!

Nina s-a uitat urât la el şi s-a întors în camera ei, unde lipise de oglindă un singur articol de ziar, vechi de trei ani: Marina Raskova, Polina Osipenko şi Valentina Grizodubova în faţa avionului lor cu două motoare Tupolev ANT-37, rânjind diavoleşte după ce doborâseră recordul la distanţă. Aproape şase mii cinci sute de kilometri în douăzeci şi şase de ore şi douăzeci şi nouă de minute. Eroinele Ninei, eroinele tuturor – chiar şi ale tovarăşului Stalin, pentru că le oferise tuturor titlul de Eroine ale Uniunii Sovietice şi declarase: „Astăzi, aceste femei au răzbunat secole grele de opresiune asupra femeilor”.

Eu nu răzbun secole grele de nimic dacă lucrez ca asistentă medicală, şi-a spus Nina. Dar niciuna dintre celelalte fete care zburau la clubul aviatic nu fuseseră primite ca piloţi, cu toate că băieţii fuseseră luaţi până la ultimul, chiar şi cei plini de coşuri.

— La ce te aşteptai, Ninocika? a ridicat din umeri Vladimir. Dintre cei care zboară la club, numai una din patru e o fată.

— Dar mă pricep mai bine decât oricare dintre bărbaţii pe care i-au acceptat, a spus Nina, sec. Sunt mai bună decât tine.

A spus asta ca fapt şi nu ca insultă, dar el tot părea ofensat.

— Ţine-o tot aşa, *duşa,* şi nu te mai cer de nevastă înainte să plec.

Nina a clipit.

— De când vrei să te însori cu mine?

— Orice bărbat vrea o femeie de la care să-şi ia rămas-bun atunci când pleacă la război. Putem merge la oficiul stării civile, ar fi simplu, a spus el, apucând-o nepăsător de mijloc. Nu mă iubeşti?

— Ne-o tragem bine, Vlodea, şi eşti un pilot bun, dar nu

[25] Sufleţel – în limba rusă în original.

mai bun decât mine, a răspuns Nina. M-aş îndrăgosti doar de cineva care zboară mai bine decât mine.

— Vacă mai eşti! a spus el şi a plecat să-şi petreacă ultimele câteva nopţi în alt pat decât cel al Ninei.

Pe perioada verii, la club s-au rărit oamenii. Zilele se îndreptau rapid spre toamnă şi ziarele raportau crimele armatelor barbare ale lui Hitler, care mărşăluiau în uniformele împodobite cu svastici, omorau copii şi torturau rusoaice pe frontul de vest. Până şi departe în est, la Irkuţk, se umfla valul patriotismului, veştile din război erau transmise cu uşurare dacă era vorba despre o victorie sovietică sau cu furie dacă anunţau înaintarea perfizilor germani, iar pe Nina o devora frustrarea. Nicio unitate aviatică nu o primea ca pilot, niciun ofiţer comandant nu-i dădea un avion. Nu voiau să se folosească de ceea ce ştia Nina să facă cel mai bine. Petrecea toată ziua pregătind băieţi de şaptesprezece ani, care abia dacă ascultau cât să facă nişte ore de zbor înainte să se înroleze. Cu toate discursurile frumoase de la radio şi cu cele ale tovarăşului Stalin despre femeile curajoase ale patriei, la ce se ajunsese? Să fii asistentă medicală sau să-i instruieşti pe bărbaţi.

Şi aşa a venit luna septembrie şi forţele lui Hitler încă înaintau implacabil spre est. Nina mergea pe malul râului Angara şi se uita peste balustradă la apa albastră şi iute care străbătea oraşul. În mintea ei, zbura la înălţime cu unul dintre noile avioane şi gonea printre nori cu o viteză care-i făcea urechile să sângereze. Deodată a simţit un fior pe şira spinării, dându-şi seama că era urmărită. S-a oprit ca să îşi lege şiretul bocancului şi să-şi scoată pe furiş briceagul din el, desfăcându-l în interiorul mânecii, înainte să se întoarcă, senină la chip, gata de orice. Adică orice – mai puţin zâmbetul tăios care a întâmpinat-o.

— Prădătoare mică şi neatentă! a spus tatăl ei. De la clubul aviatic mă ţin după tine.

★

Stăteau rezemaţi de balustradă, cu spatele la râu, şi se priveau. Nina lăsa destul spaţiu între ei ca să se ferească,

cu toate că nu-i citea în privire licărul dement pe care-l avusese ultima oară când încercase s-o omoare. Totuşi, nu lăsa briceagul din mână. Observând asta, taică-său i-a zâmbit din nou şi i-a spus:

— Briceagul e al meu.

— Acum e al meu. Ce cauţi în Irkuţk? l-a întrebat, arătând spre pachetul de la picioarele lui.

— A fost un an bun de vânătoare. La oraş iei mai mulţi bani pe piei.

— Cum m-ai găsit?

— Mă pricep să găsesc lupoaice, fato! Crezi că nu-mi pot găsi fiica, vrăjitoarea lacului?

— Vrăjitoarea cerului, acum, i-a răspuns Nina.

— Am auzit. Lasă fetele să piloteze?

— Trei *fete* au stabilit recordul de distanţă, a spus Nina privindu-şi cu atenţie părintele care, de data asta, părea să se ţină bine pe picioare. Mă gândeam că ai murit deja. Că te-ai înecat în vodcă.

— Era mai simplu să te las pe tine să te ocupi de tocăniţă pe când erai acasă – fetele trebuie să aibă grijă de taţii lor. Dar asta nu înseamnă că nu pot să mă hrănesc singur.

— Nu-mi pare rău că am plecat.

Un zâmbet distant.

— Când ai plecat, mi-ai furat toţi banii pe care-i aveam. Pentru asta îţi pare rău?

— Nu.

— Hoaţă nenorocită! a spus el cu un soi de amuzament mohorât.

Nina a rânjit. I se părea ciudat să-l vadă acolo. Parcă venise din altă poveste, ca un lup care bântuia pe străzile oraşului.

— Mă bucur că n-ai murit, i-a răspuns, mirată şi ea că vorbea serios.

Îi era foarte simplu să-l urască pe cel care încercase s-o omoare. Prefera, totuşi, să-l placă pe cel care o învăţase să vâneze şi care-i spusese poveşti, şi simţea un fel de respect prevăzător faţă de omul care părea să nu moară aşa de

uşor. Sentimentele astea planau unele lângă altele, separat şi confortabil, iar Nina nu simţea nevoia să le pună pe unele înaintea altora. Dacă avea vreun sentiment predominant faţă de tatăl ei, acela era impulsul de a nu-i întoarce spatele.

El zicea acum ceva despre război, regreta că era prea în vârstă ca să se înroleze şi să ucidă fascişti.

— Mă întreb dacă ăştia mor mai repede decât ţariştii, a meditat el cu voce tare. Ţi-am zis vreodată despre nenorocitul de moscovit căruia i-am scos ficatul în vârful sabiei?

— De multe ori, tată.

— Întotdeauna ţi-a plăcut povestea aia, s-a bucurat el, privind-o pe sub sprâncenele zburlite. Ar trebui să am în războiul ăsta măcar un copil care să omoare nemţi. Toţi fraţii tăi sunt fie în închisoare, fie în bande de tâlhari, iar surorile tale sunt curve cu toatele. Te bagi?

— Nu primesc femei în unităţile aviatice.

— Li se pare cumva că eşti prea moale? a râs el de parcă lătra. Am văzut femei în revoluţie care-i puteau tăia capul unui bărbat fără să clipească.

— Revoluţiile transmit mesajul ăsta cum că femeile sunt la fel ca bărbaţii, a spus Nina. Dar când ceri să te înrolezi, cică să te faci soră medicală.

— Asta e problema ta, că ceri voie! i-a spus taică-său şi s-a aplecat spre ea, iar Nina i-a simţit duhoarea cruntă a respiraţiei. O să vină ocazia, Nina Borisovna! Dacă vezi prilejul, nu cere voie. Serveşte-te singură, la dracu'!

— Dar asta dă dovadă de dispreţ antisocial calculat faţă de principiul colectivităţii, cită Nina din rahaturile pe care le perora mereu Tania. Ar fi în antiteză cu principiile vieţii proletare.

— Mai dă-o-n mă-sa de viaţă proletară!

Nina s-a strâmbat fără să vrea.

— Ţine-o tot aşa pe străzile oraşului şi să vezi cum dai de bucluc, dementule! O să sfârşeşti cu un glonţ în cap!

— Ba nu, că-s un Markov! Dă buclucul peste noi, dar îl mâncăm de viu.

A început să răscolească în rucsac şi i-a aruncat ceva moale şi voluminos. Nina a prins pachetul, mirată. Era o piele de focă de lac, o frumuseţe ca oţelul de cenuşie, lucioasă ca gheaţa proaspăt încremenită, dar în acelaşi timp moale ca omătul.

— Fă-ţi căciulă nouă dacă ai de gând să pilotezi avioane de luptă, i-a spus el, ridicând sprânceana la vederea vechii şepci de blană de iepure. Aia arată ca dracu'.

Nina a zâmbit.

— Mulţam, tată.

Omul şi-a pus rucsacul pe umăr.

— Să nu te mai întorci la lac, i-a zis în semn de rămas-bun. Data viitoare când mai pun gura pe vodcă, te înec de-a binelea, rusalcă mică ce eşti!

— Sau data viitoare îţi iau eu gâtul, în loc să te tai la mână.

— Sau aşa, s-a învoit el dând din cap înspre lama briceagului care i se vedea fiică-sii între degete. Şi omoară un neamţ cu ăla din partea mea.

Nina a aşteptat să-i piară din faţa ochilor silueta înaltă şi hirsută care luneca prin mulţime pe nesimţite, tot aşa cum se făcea nevăzută în taigaua din preajma Marelui Bătrân.

Oare o să te mai văd vreodată? s-a întrebat ea şi, cumva, a crezut că nu, gând care într-un fel o liniştea, în alt fel o făcea să regrete, iar în altul – o făcea să simtă plăcere. Nu era nevoie să pună sentimentele astea într-o ordine anume.

În noaptea aceea, Nina stătea picior peste picior pe pat şi tăia cu grijă pielea de focă pentru a-şi croi o nouă căciulă, când Tania a dat drumul la radio.

— O să se transmită un miting antifascist al femeilor de la Moscova.

Nina nu prea asculta, ci continua să croiască o căciulă potrivită pentru un pilot, care să acopere bine urechile, adică exact ce-i trebuia pentru zborurile în carlingi neacoperite.

— *Femeia sovietică înseamnă sute de şoferi şi de tractorişti. Şi de piloţi care să fie pregătiţi în orice moment să urce într-un aparat de luptă şi să pornească la război.*

Nina s-a oprit din croit.

— Cine vorbeşte?

— Marina Raskova, a spus Tania.

Nina s-a uitat la articolul de ziar de pe oglinda ei, la femeia din dreapta, brunetă, cu ochi strălucitori, detaşată şi arătând ca o profesionistă în faţa avionului ei Tupolev ANT-37. Nina devorase fiecare cuvinţel în parte despre Raskova, dar nu o auzise niciodată vorbind. Vocea ei răsuna cald şi intim la radio, limpede precum cristalul. Nina ar fi urcat pe cel mai înalt munte ca să urmeze vocea aceea.

— *Dragi surori!* striga Marina Raskova. *A venit momentul răzbunării atroce! Veniţi şi luptaţi pentru libertate!*

Spune-mi cum! voia Nina să ştie.

Şi răspunsul a venit, nu în noaptea aceea, ci câteva săptămâni mai târziu, în ziua în care trupele sovietice au fost împinse spre linia de apărare de la Mojaisk, la doar optzeci de kilometri de Moscova. În ziua aceea a ajuns la clubul aviatic o altă ştire incendiară: tovarăşul Stalin ordonase alcătuirea a trei regimente care să fie pregătite pentru lupta aeriană, sub conducerea Marinei Raskova, Eroină a Uniunii Sovietice.

Trei regimente *de femei.*

— Membrii Komsomol din oraş au ordin să evalueze voluntarii, a spus o colegă a Ninei, pilot şi ea. Deja am depus toate actele. Numai cei mai buni recruţi vor fi trimişi la Moscova.

Cum să-i fac să mă selecteze? se întreba Nina. Ea era o mică barbară din taiga, cu prea puţină şcoală şi cunoscută pentru individualism, în vreme ce la înrolare aveau să dea buzna femei de pretutindeni, dar femei cu studii universitare, cu dosare impecabile şi cu pile la partid.

„O să vină ocazia, Nina Borisovna!” îi spusese tatăl ei. „Dacă vezi prilejul, nu cere voie. Serveşte-te singură, la dracu’!”

Nu s-a mai obosit să completeze niciun formular. În

schimb, s-a dus acasă ca să-şi ia esenţialul: paşaportul, carnetul de membru Komsomol, autorizaţia de instructor de pilotaj pentru avioane şi planoare. Le-a îndesat pe toate într-un sac, şi-a ascuns părul în noua căciulă din piele de focă şi a luat-o la fugă către gară, sub un cer roşu de octombrie. A pus pe tejghea toate rublele pe care le avea la ea şi a zis:

— Un bilet dus. Spre Moscova.

Capitolul 10
Jordan

Mai 1946
Boston

A doua zi după ce tatăl lui Jordan plecase cu Anneliese în luna de miere, Jordan s-a dus cu Ruth la grădina botanică. Ce putea să convingă o fetiţă să zâmbească şi să vorbească, dacă nu o îngheţată şi o plimbare cu barca în formă de lebădă?

— Ciocolată sau căpşuni?

Ruth îşi rodea buza, nehotărâtă.

— Şi, şi! a decis Jordan în locul fetiţei. Meriţi.

Aici a obţinut un zâmbet timid de la Ruth, care ţinea în continuare lesa lui Taro ca pe o centură de siguranţă, dar care părea, încet-încet, să prindă încredere.

Lucru de care o să profiţi, şi-a spus mâhnită Jordan, dar a înlăturat imediat gândul. „Oamenii nu sunt obligaţi să-şi aducă aminte de toate durerile şi problemele lor doar pentru că vrei tu să afli detalii despre ei”, îi spusese taică-său nu demult, dar acum el era plecat în luna de miere cu o femeie care adusese cu ea la nuntă o svastică, iar nevoia de a afla adevărul nu-i dădea pace deloc lui Jordan.

În timp ce-şi mâncau îngheţatele, Jordan şi Ruth se plimbau pe lângă heleşteul cu raţe, iar Taro, între ele, dădea din coadă. Apa reflecta turiştii verii, care aruncau pâine de pe pod, dar de data asta Jordan nu a mai simţit nevoia să surprindă momentul pe film.

— Vezi tremurul ăla, Ruth? E o libelulă. Ai văzut vreodată libelule la lacul din Altaussee?

Ruth părea debusolată.

— De-acolo veniţi, nu? Acolo aţi locuit înainte să ajungeţi aici.

Ruth a încuviinţat.

— Ce îţi mai aminteşti, greieraşule? Mi-ar plăcea să ştiu

mai multe despre tine, acum că eşti sora mea, a spus Jordan strângând mâna fetiţei. Ce-ţi aminteşti înainte de Boston?

— Lacul, a răspuns copila cu vocea ei blândă, care deja îşi pierdea accentul german, iar, cu codiţele împletite şi cu puloverul albastru, Ruth putea trece drept orice fetiţă americană. Vedeam lacul pe geam în fiecare zi.

— În fiecare zi? a întrebat Jordan, amintindu-şi că Anneliese nu spusese că ar fi stat mult timp în Altaussee. Câte zile?

Ruth a ridicat din umeri.

— Îţi aminteşti de tatăl tău? Cum a murit?

— Mami a zis că s-a dus în est.

— Unde în est?

Ruth a ridicat iarăşi din umeri.

— Ce-ţi mai aminteşti? a întrebat Jordan cu toată blândeţea de care era în stare.

— Vioara, a răspuns Ruth şi mai suav. Mami cânta.

Jordan a clipit.

— Dar ea nu cântă la vioară.

— Cânta, a răspuns Ruth încruntându-se şi întinzând mâna spre blana moale de pe spatele lui Taro. Cânta!

— Te cred, Ruthie...

— *Cânta!* a repetat Ruth cu înverşunare. Cânta pentru mine!

Anneliese nu spusese niciodată că ştia să cânte la vreun instrument. Niciodată nu ceruse să deschidă radioul ca să asculte muzică. Nu avea nicio vioară, că doar Jordan îi văzuse lucrurile pe care le adusese ca să le bage în valiza pentru luna de miere, şi nu fusese printre ele nicio cutie de vioară. *Oare o fi vândut-o?*

Jordan s-a uitat la Ruth.

— Mama ta zicea că a avut loc un incident lângă lacul din Altaussee. Cu o refugiată care... ăăă... nu s-a purtat frumos cu voi.

— Era sânge, a şoptit Ruth. Îmi curgea sânge din nas.

Jordan s-a oprit locului şi inima a început să-i bată nebuneşte.

— Ce altceva îţi mai aminteşti?

Ruth a scăpat îngheţata topită şi părea foarte supărată, aşa că Jordan nu mai putea insista. Pur şi simplu nu putea. A deschis braţele, iar Ruth s-a ghemuit la pieptul ei.

— Nu-i nimic, greieraşule! Nu trebuie să-ţi aminteşti dacă nu vrei.

— Aşa a zis şi ea, a mormăit Ruth cu nasul lipit de Jordan.

— Cine?

Pauză.

— Mami.

Dar vocea i-a sunat de parcă nu era foarte sigură, iar umerii ei mici au tresărit. Jordan şi-a muşcat limba, încercând să se abţină să-i mai pună întrebări – ce ar mai fi putut s-o *întrebe?* – şi şi-a strâns surioara la piept.

— Haide să ne dăm cu lebăda! O să-ţi placă.

— Dar am scăpat îngheţata.

— Ia-o pe a mea.

Până să ajungă la debarcader şi la lebedele cu pedale, Ruth s-a liniştit. Jordan se simţea ca un monstru. *Ce eficientă am fost...* s-a certat ea. *Mi-am supărat sora doar ca să aflu că Anneliese ştie să cânte la vioară şi că lui Ruth i-a curs sânge din nas la Altaussee din cauza unei refugiate. Asta nu dovedeşte nimic, J. Bryde!*

Anneliese adusese foarte puţine lucruri cu ea, ceea ce nu era deloc ciudat în privinţa unei femei care fugea de dezastrul lăsat în urmă de război. Cu un sentiment de vinovăţie, Jordan deja se uitase în dulap şi prin sertare, numai că nu găsise nimic. Dacă noua doamnă McBride avea vreun lucru care s-o incrimineze, acela plecase cu ea în luna de miere, împreună cu Crucea de Fier.

Ai răbdare şi fii atentă. Oricât ar fi vrut să dea fuga la tatăl ei, Jordan ştia că avea nevoie de mai multe dovezi decât două fotografii, căci altfel el avea să clatine din cap şi să spună: „Jordan şi poveştile ei aiurite”.

Până luni s-au şi întors domnul şi doamna McBride, încărcaţi cu cadouri. Jordan a fost foarte uşurată să-şi vadă tatăl sănătos tun, cu toate că nu-i era foarte clar de ce

anume se temea în privinţa lui. Că delicata Anneliese avea să-i facă vreun rău? Cu certitudine că asta era cea mai nebunească idee de până acum.

— Ce dor mi-a fost de fetele mele!

A luat-o în braţe pe Ruth, iar zâmbetul lui Anneliese era aşa de molipsitor, că Jordan nu s-a putut abţine şi i-a zâmbit şi ea.

— Haide să mă ajuţi la despachetat, Jordan! Să-ţi arăt ce eşarfă am găsit la Concord, exact culoarea care ţi se potriveşte.

Era atât de caldă şi de deschisă încât Jordan nu putea să nu se întrebe dacă nu cumva Crucea de Fier fusese doar în mintea ei.

— Mă întrebam dacă ai cântat vreodată la vioară, a început Jordan cu indiferenţă, în timp ce desfăceau bagajele la etaj, pe patul plin de şaluri şi batiste de dantelă.

— Nu, de ce?

— Aşa... O, ce frumoasă e eşarfa aia, Anneliese...

A lăsat-o pe mama ei vitregă să-i pună la gât eşarfa cu franjuri şi cu paiete albastre la capete.

— *Anna*, a corectat-o Anneliese, aranjând eşarfa pe umărul lui Jordan. Acum că sunt o casnică americană pe cinste, mi-aş dori un nume american pe cinste!

Da, haide să-ţi ştergem pur şi simplu tot trecutul, şi-a spus Jordan în gând, în timp ce Anneliese o trăgea spre oglindă. *Pentru că ai tu ceva să ne ascunzi, asta-i sigur.*

— Avem un apartament la Copley Plaza Hotel, spunea Ginny Reilly. Sora mea a fost acolo în luna de miere şi e superb. Aşa că, atunci când o să mă mărit, Sean o să mă treacă pragul...

— Tu ar trebui să-l treci pragul pe *el,* a remarcat Jordan cu urechile ciulite spre bucătărie, unde Anneliese zdrăngănea vasele. Sean e un slăbănog.

— Ia mai taci, asta e fantezia mea!

Fetele şi-au înăbuşit râsul. Stăteau pe jos în salon, cu un teanc de reviste.

— El deschide şampania în timp ce eu îmi pun neglijeul croit pe diagonală, din satin alb ca fildeşul...

Iar au izbucnit în râs pe înfundate, până când Ginny a şoptit:

— Când se stinge lumina, îmi smulge neglijeul de pe mine...

Au explodat cu toatele într-un hohot de râs, inclusiv Jordan, care a dus Leica la ochi şi şi-a imortalizat prietenele, intitulând în gând fotografia: „Iunie 1946: Studiu de frustrare feminină". Examenele de absolvire veniseră şi plecaseră chiar după aniversarea de optsprezece ani a lui Jordan, iar acum că se terminase şcoala, s-a trezit în mijlocul unui grup de prietene bune care voiau să-şi facă planurile de căsătorie şi pe cele pentru noaptea nunţii. Erau cu toatele fete bune, cu părinţi de calitate care păstrau tradiţiile, aşa că niciuna dintre ele Nu O Făcuse, dar *discutau* despre Asta. La ce altceva te mai puteai gândi după absolvirea şcolii? Ginny lucra la Filene şi Susan pleca la Universitatea Boston în toamnă, dar spusese deja că nu avea să rămână la facultate decât până când se logodea. Iar Jordan, care tânjise să se termine liceul, se întreba acum pentru ce. Tatăl ei tot nu se îndurase să o lase să plece la facultate atunci când discutaseră despre asta cu o săptămână în urmă.

— Lasă că vorbesc eu cu el mai târziu, îi şoptise Anneliese după discuţie şi îi zâmbise complice, lucru care o făcuse pe Jordan să se simtă puţin vinovată.

— E rândul tău, Jor! a râs Ginny. La tine cum o să fie prima dată?

Jordan s-a oprit din foială pentru o clipă.

— Bine, uite... a început Jordan ştiind că toată chestia asta era o aiureală, dar acum era momentul pentru aiureli, nu? Suntem în război cu sovieticii şi eu filmez bombardarea Moscovei. Întâlnesc un francez superb care lucrează pentru Reuters, iar după bombardament mă târăşte spre un tanc abandonat...

— Vrei s-o faci într-un *tanc?*

— Gloanţele şuieră. E foarte romantic. Apoi fotografia

mea cu bombardamentul ajunge pe coperta revistei *Time...*

— Dacă aş fi eu cu Garrett, nu aş visa cu ochii deschişi la niciun francez, i-a spus Susan. Are de gând să-ţi dea inelul lui de absolvire?

— Nu o să primească niciunul până nu începe facultatea la toamnă, a răspuns Jordan evaziv.

Dar Garrett probabil că avea să i-l ofere şi, dacă ea îl primea, toată lumea se aştepta să-l poarte la gât, atârnat de un lanţ, pentru că ăsta era următorul pas. Problema cu paşii de un asemenea gen era că, cu cât te îndreptai mai mult într-o direcţie, cu atât mai mulţi oameni presupuneau că pe calea aceea aveai să mergi mai departe, iar Jordan nu era deloc sigură că îşi dorea asta. Abia împlinise optsprezece ani. De unde să ştie dacă Garrett Byrne era Alesul? Jordan nu ştia nici măcar dacă credea în toată *ideea* cu „Alesul”.

Anneliese a intrat cu mersul ei plutitor, aducând o tavă.

— Vreţi prăjitură, fetelor?

— Daaa, doamnă McBride! au răspuns în cor prietenele lui Jordan, iar după ce s-a retras au lăudat-o: Mama ta vitregă e cea mai tare!

— Foarte elegantă, o dată nu-i vezi un fir de păr care să stea aiurea. Mama mea e mereu ciufulită.

— E minunată, a confirmat Jordan.

Dacă aş putea să mă asigur că nu a fost nazistă, ar fi absolut perfectă.

— Doar pentru că are o Cruce de Fier, asta nu înseamnă că e nazistă, dezbătea Jordan după plecarea prietenelor ei, vorbind de una singură în laboratorul din pivniţă.

Încerca să fie corectă, nepărtinitoare, asemenea lui J. Bryde, care, fiind cu scaun la cap, găsea mereu adevărul în goana după senzaţional.

— Poate că soţul lui Anneliese a fost nazist şi medalia i-a aparţinut lui. Ea a zis că omul a luptat în război, dar a evitat să spună dacă era de partea lui Hitler sau nu. E genul de lucru pe care-l ţii pentru tine dacă te muţi în America.

Era perfect rezonabil. Întru totul posibil.

— Şi chiar dacă el ar fi fost nazist, asta nu înseamnă că a fost şi *ea.* Poate că duce peste tot vechea lui medalie ca să-şi aducă aminte de el, nu pentru că e fascistă.

Şi asta putea fi adevărat.

— Mai mult, a continuat Jordan, fâţâindu-se pe toată lungimea camerei obscure, poate că nici măcar nu ţine secret trecutul ăsta al ei. Doar pentru că nu mi-a zis mie, asta nu înseamnă că nu i-a spus tatei. Poate că el ştie deja. Un mic secret între soţ şi soţie.

Păi atunci întreabă-l! s-a gândit Jordan. Dar instinctul o împiedica să-i pună întrebarea asta. Anneliese îl făcea foarte fericit pe tatăl ei. Văzuse asta foarte bine în ultimele săptămâni, căci stătuse cu ochii pe proaspeţii căsătoriţi şi aşteptase. Felul vesel în care fluiera el pe când se bărbierea dimineaţa, pasul săltăreţ pe care-l avea atunci când se întorcea de la serviciu şi, cu toate că Jordan nu avea nicio dorinţă să îşi imagineze ce se petrecea în spatele uşii dormitorului lor, era destul de evident că şi acolo lucrurile mergeau foarte bine. Cu o săptămână în urmă Jordan bătuse la uşa camerei lor după-amiaza. Intrând, văzuse că Anneliese aranja pledul pe pat, iar soţul ei îşi încheia butonii la manşete. Jordan observase zâmbetul intim pe care-l schimbaseră între ei. O fi fost ea doar o absolventă de optsprezece ani care nu depăşise încă momentul în care să-şi scoată bluza în maşina iubitului, dar îi era perfect clar că eleganta Anneliese, cu felul impecabil în care ţinea casa şi cu batistele ei scrobite, avea o latură mai puţin impecabilă şi mai puţin scrobită, una care îl făcea pe tatăl lui Jordan foarte fericit după atâţia ani în care dormise singur. Şi toată lumea avea, într-adevăr, mai multe laturi, iar atunci de ce să se îngrijoreze din cauza multiplelor laturi ale lui Anneliese?

Jordan s-a încruntat, împotrivindu-se groazei că se apucase din nou să construiască scenarii – aceeaşi latură a ei care avusese nevoie să viseze la bărbaţi din zone de război şi la gloanţe şuierătoare în locul apartamentelor nupţiale şi neglijeului de satin alb, croit pe diagonală.

— Iată-te, a spus Anneliese ridicând ochii de la maşina

de cusut în clipa în care a intrat Jordan în solariul de la etaj, transformat în cameră de croitorie. Ce părere ai? a întrebat ea scuturând o rochiţă de bumbac lila, neterminată, pentru Ruth.

— Mai multe volane. Ruth vrea mereu multe volane.

În camera asta îi făcuse Anneliese rochia de absolvire lui Jordan: din mătase verde, strânsă pe talie, cu decolteu larg şi cu mâneci până la cot. Fusese cea mai uluitoare rochie dintre toate. Tatăl lui Jordan îşi şterse lacrimile de la ochi, iar Anneliese îi dăduse un braţ de trandafiri crem ca accesoriu. Jordan se simţea încă o dată vinovată şi s-a aşezat greoi lângă maşina de cusut, cu un suspin.

— N-ai stare? a zâmbit Anneliese. Pentru fete, să termini liceul fără să treci la etapa următoare înseamnă o perioadă grea în viaţă,

— Ai de gând să-mi ceri să nu mă mai lamentez şi să mă logodesc?

Tatăl ei sigur asta gândea, doar îşi dădea seama.

— Nu, pentru că ultimul lucru de care are nevoie o fată la vârsta ta e să fie – cum se zice? – *dirijată*, a spus Anneliese, pronunţând impecabil cuvântul, căci lupta ei pentru cucerirea terminologiei americane era de o tenacitate remarcabilă. Când eram de vârsta ta, mama îmi ţinea teorii zi şi noapte, iar singurul rezultat a fost că am devenit mai încăpăţânată şi mai nemulţumită.

— Eşti tare bună cu mine, a spus Jordan fără să vrea.

O fi vreo strategie sau chiar eşti atât de bună pe cât pari?

Anneliese a rupt aţa cu dinţii şi ochii i-au sclipit.

— Nu îmi doresc să fiu o mamă vitregă rea.

Eu stau cu ochii pe tine şi tu nu-mi arăţi nimic interesant. Tot ceea ce faci e să-mi dai motive să te plac, şi-a spus Jordan cu disperare.

Asta până în acea după-amiază de la lacul Selkie, câteva luni mai târziu.

Capitolul 11
Ian

Aprilie 1950
Viena

— Nenorocita naibii! fumega Tony, lovind cu picioarele banca pe care stătea Ian în gară. Nenorocita aia nazistă! Sunt sigur că ştia ceva.

— De acord, a spus Ian, în timp ce se uita prin ziar. Sunt în stare să fac pariu că, de fapt, ştia mult mai multe.

Expediţia din acea dimineaţă în strada Fischerndorf, numărul 8, nu avusese succes. Nici măcar combinaţia de minciunele plauzibile, farmecul lui Tony sau banii nu reuşiseră să scoată ceva util de la Vera Eichmann, născută Liebl. Nu cunoştea nicio femeie cu păr negru şi cicatrice pe gât. Nu locuise la ea nicio astfel de femeie, după război. Dacă asta spuneau vecinii, doar nu era ea responsabilă pentru ceea ce gândeau ei. Vecinii voiau doar să inventeze chestii malefice despre o văduvă care se străduia să supravieţuiască, şi atât. Da, se considera văduvă. Nu îşi văzuse soţul de cinci ani. Dorea să fie lăsată în pace. Apoi le trântise uşa în nas.

Ian nu avusese aşteptări prea mari de la întâlnirea respectivă, aşa că nu se descurajase, iar acum citea ziarul în vreme ce partenerul lui răgea. În cele din urmă Tony s-a oprit din fâţâit şi s-a aşezat pe bancă.

— Ce mi-ar fi plăcut s-o târăsc pe femeia aia în propria pivniţă şi s-o bat până zicea tot!

— Nu ai face asta şi o ştii prea bine.

— Zău? a spus Tony ridicând din sprâncene. Să ştii că nu mă simt foarte cavaler cu o astfel de femeie. Nu e ca şi cum încerci să înţelegi compromisurile pe care oamenii simpli, precum surorile Ziegler, le-ar fi făcut până ce treceau hopul războiului. Nevasta lui Adolf Eichmann s-a situat la cel mai înalt nivel. Nu avea cum să nu ştie *nimic*

despre faptul că soţul ei transporta evrei cu milioanele în est. Crede-mă, aş putea s-o dau de pereţi o dată, de două ori şi să dorm bine noaptea, dacă asta ne-ar oferi informaţiile care ne trebuie.

— Şi dacă nu? Te-ai apuca să-i rupi oasele? Să-i ameninţi copiii? Unde te-ai opri? l-a întrebat Ian împăturindu-şi ziarul şi simţind cum briza de primăvară îi ciufulea părul. Iată motivul pentru care nu operăm în felul ăsta.

Avuseseră aceeaşi discuţie în prima săptămână în care lucraseră împreună, atunci când porniseră pe urmele unui *Gauleiter*[26] responsabil pentru o sumedenie de atrocităţi în Franţa ocupată. În urma unui interviu neproductiv, Tony murmurase:

— Lasă-mă să-l târăsc pe aleea din spate, îl fac eu să vorbească.

Cu mult calm, Ian îşi luase noul partener de guler, îi sucise mâna la spate de-i tăiase răsuflarea şi îl ridicase pe vârfuri ca să-l privească în ochi.

— Eşti atent la mine? îl întrebase încet şi aşteptase confirmarea lui.

— Bun. Pentru că noi nu batem martori. Nici acum, nici altă dată. Iar dacă nu poţi să-ţi bagi chestia asta în cap, cară-te acum. Ţi se pare că există vreo şansă cât de mică să nu mă fi făcut înţeles?

Îi dăduse drumul lui Tony. Tânărul ridicase din umeri, cu o privire circumspectă.

— Cum vrei tu, şefu'!

Acum, Tony îl privea pe Ian cu ochii săi negri şi curioşi.

— Nu zic să smulgem unghii. Există nişte limite. Dar dacă nu e nevoie decât de un pic de zgâlţâială şi de câteva palme…

— Oricine cedează atât de uşor, poate fi convins şi fără violenţă.

— Nu merge întotdeauna aşa. Ştii asta. Nu-mi spune că nu ai fost niciodată tentat să convingi un martor să scuipe tot.

— Evident că am fost tentat, i-a răspuns Ian fără nicio

[26] Lider regional al Partidului Nazist.

emoţie. Am fost tentat în feluri în care nu-ţi poţi imagina. Dar aici nu e vorba doar de prinderea criminalilor de război. Aici contează *cum* îi prindem.

— Da?

Ian s-a sprijinit cu coatele pe genunchi şi s-a uitat la şinele de tren.

— La scurt timp după terminarea războiului am lucrat cu o echipă de americani, a zis el în cele din urmă. Investigam cazuri în care civilii germani erau suspectaţi că ar fi ucis piloţi doborâţi la sol. Americanii se obişnuiseră să îl reţină pe *Bürgermeister*[27] până ce scuipa o listă de martori, apoi puneau martorii la zid şi îi ameninţau că-i împuşcă dacă nu spun tot. Spuneau tot, de fiecare dată, iar noi găseam prada şi nu era nimeni împuşcat. Dar nu-mi plăcea deloc metoda, a spus Ian privindu-şi colegul. Există mult mai mulţi criminali de război în lume decât o să putem prinde vreodată. Dacă ar fi să renunţ la aceia pe care nu-i vom găsi decât dacă ne transformăm în torţionari, mă simt împăcat cu decizia asta.

— O să te simţi împăcat cu ea şi dacă va trebui să o ratezi pe Prădătoare? l-a întrebat Tony. Ce se întâmplă dacă o găseşti pe femeia care ţi-a ucis fratele şi aproape că ţi-a ucis soţia numai dacă baţi un martor până ce-i sună apa-n cap?

Ian s-a gândit, apoi şi-a spus în gând, cu sinceritate: *Nu ştiu.*

A respins sentimentul de furie pe care-i avea din instinct, a observat aburul care se apropia şi s-a ridicat de pe bancă.

— A venit trenul.

Drumul spre Viena a fost lung şi tăcut.

— Să plecaţi din casa mea! i-a întâmpinat *Frau* Hummel la uşă, roşie de furie. Şi voi, şi târfa aia barbară…

A continuat să ţipe, dar Ian a trecut pe lângă ea şi a deschis uşa biroului.

— Mama naibii…

[27] Primar – în limba germană în original.

Într-o singură zi, dintr-un sanctuar în care domnea ordinea, biroul devenise un tărâm al haosului. Peste tot erau împrăştiate vrafuri de dosare, colile de hârtie acopereau masa precum zăpada, iar pe fiecare suprafaţă posibilă şi imposibilă se aflau ceşti goale. În aer mirosea a ceai opărit, iar borcanul de gem ademenea muştele. Autoarea anarhiei şedea pe scaunul lui Ian şi îşi bălăngănea picioarele goale, cu capul blond aplecat peste un dosar pe care-l răsfoia cu mâinile mânjite de gem.

— Gata biscuiţii, i-a întâmpinat Nina, fără să ridice privirea. Şi ceaiul.

Ian s-a uitat îndelung la biroul profanat. Tony încerca şi el să înţeleagă dezastrul din faţa lui.

— Nina, a spus Ian în cele din urmă, aşteptând până când ea a şi-a ridicat privirea la el. De ce ne dă proprietara afară din clădire şi de ce eşti îmbrăcată cu una dintre cămăşile mele?

— A mea e la uscat, a spus ea suflecându-şi una dintre mânecile cămăşii lui Ian şi vânturând un dosar. Cazul ăsta, Schleicher *mudak*[28] – nu ştiu să citesc bine, dar mi se pare că nevasta minte. De ce nu ai ameninţat-o că-i tai nasul?

— Chiar ne dă afară *Frau* Hummel?

— Aşa zice, a confirmat Nina, aruncând dosarul pe jos şi luând altul. Spus la *ea* că tai nasul.

— Minunat, a comentat Ian, venindu-i s-o strângă de gât pe loc. Nina, trebuia să ai grijă de birou, să răspunzi la telefon…

— Plictisit, a spus Nina luându-şi ceaiul, începând să caute din priviri o lingură şi, în schimb, amestecând în cană cu stiloul lui Ian. Eu cercetat cazurile tale vechi să văd cum lucrezi. Util pentru când plecăm vânăm Prădătoarea.

— Util?! s-a stropşit el, încrucişându-şi braţele pe piept. Ai dezlănţuit iadul în biroul meu, sălbatico!

— Şi biroul meu. Până prindem ţinta, ce-i al meu e al tău şi ce-i al tău e al meu, a declarat ea sorbind din ceai şi apoi întinzându-se, cu tivul cămăşii lui Ian ajungându-i până la

[28] Cretin – în limba rusă în original.

genunchi. Ce găsit în Altaussee? Unde mergem acum?

— La Salzburg, a răspuns Ian uitându-se urât la ea. Dă-mi cămaşa înapoi.

— *Nu ladno*[29].

A ridicat din umeri şi a început să îşi descheie nasturii.

— Ce mama dracului! a mârâit el din nou, deschizând brutal uşa unei băi mici în care acum mirosea a peroxid, semn evident al faptului că Nina folosise chiuveta ca să îşi vopsească părul, chiuvetă în care ea spălase bluza şi perechea de chiloţi albaştri de mătase atârnate acum pe o sfoară. Ţi s-a uscat bluza, a spus Ian, ignorând lenjeria intimă.

— Ce uşor şochezi, *lucik!* Foarte amuzant.

L-a bătut uşor pe braţ, distrată, apoi a închis uşa băii. Ian s-a întors spre Tony, care chicotea.

— Ne-a colectivizat biroul, a spus el. Sigur e rusoaică.

Pe Ian era să-l pufnească râsul, dar s-a abţinut. Impulsul de a-şi strânge nevasta de gât se lupta cu impulsul de a râde.

— Păi, ajută-mă să strâng după mireasa mea sovietică.

— Punea deoparte dosarele pe care le citea. Nu-i rău.

— Unde nu-i ordine, te-apucă nebuneala.

Ian credea asta cu toată fiinţa lui. Ordinea aducea cu ea pace şi lege, fără ea izbucnea războiul şi ţâşnea sângele. Văzuse şi una, şi alta – ca să ştie că aşa era.

A înlăturat gândul ăsta, în timp ce Tony s-a sprijinit pe călcâie şi a întrebat:

— Când plecăm la Salzburg? Şi… o luăm şi pe mireasa ta rusoaică?

— Nu ştiu, a răspuns Ian, după care a tăcut preţ de o clipă. Ce înseamnă *lucik*? a reluat el.

Tony a rânjit.

— Mică rază de soare.

— Te deranjează faptul că e rusoaică? şi-a întrebat Ian partenerul.

Ştia ce suspicioşi erau yankeii în privinţa ruşilor în perioada aceea. La doar cinci ani de la terminarea

[29] Bine, fie! – în limba rusă în original.

războiului, binevoitorul aliat Iosif Stalin devenise duşmanul tuturor, însă americanii păreau cei mai paranoici în privinţa Ameninţării Comuniste.

— Încă nu s-a apucat să recite *Das Kapital.* Nu a făcut decât să-ţi profaneze ceaiul şi să mintă despre originile ei, iar oamenii mint din foarte multe motive, a spus Tony în timp ce închidea un sertar al dulapului cu dosare. În fiecare zi ascultăm minciuni, şi nu doar din partea criminalilor de război. Şi refugiaţii, şi băieţii buni mint – ba dacă sunt evrei sau sunt arieni, ba despre ce au făcut în război sau în închisoare, ba despre sănătate şi vârstă, ba despre căile pe care şi-au obţinut documentele de identitate. Indiferent dacă o face din motive bune sau rele, toată lumea minte.

— Poate, a încuviinţat Ian, ridicându-se. E timpul să am o discuţie cu Nina. Te duci tu să te dai bine pe lângă *Frau* Hummel ca să nu ne evacueze?

— Are şi slujba asta părţile ei bune, a bombănit Tony prietenos, înainte să iasă pe uşă. Te faci vânător de nazişti ca să trăieşti intens, iar apoi afli că trebuie să întocmeşti acte şi să te dai bine pe lângă proprietară.

Nina a ieşit din baie şi a aruncat cămaşa lui Ian pe birou, motiv pentru care au mai zburat nişte hârtii pe jos. Ian s-a prefăcut că nu observase şi, în schimb, şi-a fixat soţia cu privirea.

— Nu eşti poloneză. Haide să discutăm mai întâi despre minciuna asta. Eşti rusoaică.

Nina l-a privit cu un aer precaut. Apoi a ridicat din umeri.

— Da.

Ian a clipit. Era atât de pregătit s-o audă negând, încât faptul că recunoscuse l-a luat prin surprindere.

— Nu negi?

— De ce?

— Mi-ai spus că eşti poloneză. Mi-ai spus-o pe când eram în spitalul Crucii Roşii.

— Ba nu, a răspuns Nina, iar ochii ei ca două lacuri albastre erau opaci şi inexpresivi. Aşa presupus tu. Eu nu

contrazis.

El încerca să-şi aducă aminte. Era în 1945 şi antisepticul din spital mirosea înţepător, acoperind izul de sânge. Nina era moartă de foame şi ameţită din cauza pneumoniei, Ian era disperat să găsească răspunsuri despre fratele lui. Bariera limbii, haosul din jurul lor. *Nu,* şi-a zis Ian, *nu-mi spusese că era poloneză...* O fată găsită lângă Poznań, pe nume Nina, un nume atât de comun în Polonia... toată lumea a presupus că era poloneză.

— De ce ne-ai lăsat să credem că eşti poloneză?

— Mai simplu, l-a lămurit ea, lăsându-se în scaunul lui şi sprijinindu-şi ciubotele de birou. Nu mă duceam acasă. Cum zic că-s rusoaică, acolo mă trimit.

— Şi unde e casa ta, mai exact?

— Mergi spre estul Siberiei până cazi de pe pământ în lac mare cât cerul. Numai taiga şi vrăjitoare de apă şi gheaţă care înghite gara. Tot ce-i acolo vrea să mori şi toată lumea vrea să plece, i-a răspuns ea, părând oarecum amuzată. Tu ai întoarce?

— Dacă aş avea familia acolo...

Ar fi traversat Siberia în picioarele goale dacă şi-ar fi găsit fratele la capătul ei.

— Eu fără familie, a spus Nina şi, dacă o dureau propriile cuvinte, a avut grijă să depăşească iute momentul, astfel ca Ian să nu observe. Petrec toată viaţa să merg cât mai departe de lacul ăla în vest. Polonia? E următoarea oprire.

— Periculos. Erai aproape moartă atunci când te-a găsit Crucea Roşie.

— Sunt greu de ucis.

Ian şi-a tras scaunul şi s-a uitat la Nina peste masă. Ea nici n-a clipit.

— Şi după Polonia, unde aveai de gând să te duci?

— Cât mai departe vest, fără să cad de pe pământ. Tu ajuţi pe mine sa ajung Anglia, văd în jur şi zic: „Nu-i rău”. E urât, cu raţii la mâncare, dar iarna nu te mănâncă gheaţa de viu.

— Şi cum a ajuns o rusoaică în Polonia, de fapt?

— Acolo au trimis pe mine la front. Te miri? Ruşii folosesc femeile în război, nu doar la fabrici şi ca secretare.

Aflase şi Ian ceva de genul ăsta. Una dintre colegele lui, corespondentă de război, o americancă arătând precum o mămică înzestrată cu nervi de oţel, scrisese un articol foarte incisiv pentru ziarul ei. Articolul vorbea despre cum erau angajate femeile sovietice să conducă tancuri şi să tragă cu tunul, în vreme ce marile şi luminatele State Unite ale Americii le spuneau femeilor doar să grădinărească şi să fie cumpătate în privinţa grăsimii pe care o mâncau. Ian şi-a privit soţia care venea din pustiul siberian şi nu s-a mirat foarte tare să descopere că fusese trimisă pe front. *Nu mă mir că am câştigat războiul.*

— Deci ai dezertat, a spus el în sfârşit.

— Nimic atât de oficial, *lucik,* a rânjit ea. Crezi că duc la ambasadă să cer azil? Dacă văd şansă în haos, mă bag.

— Nu e foarte patriotic, a observat Ian fără să vrea. Să pleci de lângă compatrioţii tăi în toiul războiului.

În clipa aceea, femeii i-a dispărut zâmbetul de pe buze.

— Compatrioţii mei mă vor la zid să împuşte.

— De ce?

— E lumea lui Stalin, legea lui Stalin. Cine are nevoie de „de ce”?

— Eu.

— Nu treaba ta.

— O, ba da! Şi-a prins mâinile la ceafă, fără să-şi ia privirea de la ea. Eşti soţia mea. Ţi-am dat numele meu, iar tu ai obţinut cetăţenia prin mine. Tu şi trecutul tău şi orice te-am mai ajutat să aduci în ţara mea – toate astea mă privesc îndeaproape.

Nina şi-a ţinut gura închisă.

— Fratele meu ştia? a întrebat-o Ian, schimbând tactica. Când ţi-a promis să te ducă în siguranţă în Anglia, dacă supravieţuiaţi amândoi, ştia că eşti rusoaică?

— Da.

Nu ezitase nicio secundă.

— De ce ţi-ar fi făcut o asemenea promisiune? Eraţi

împreună? Dragoste în timpul războiului?

Ian şi-a ţinut respiraţia şi a aşteptat. Nu era pentru prima oară când auzise de femei disperate care scăpau din zone de conflict pentru că găseau lucrurile unui soldat mort şi, atunci când apărea familia lui îndoliată, inventau o poveste de dragoste tragică pe timp de război. Numai că Ian ştia că, în ceea ce-l privea pe fratele lui, era puţin probabilă treaba asta. A aşteptat ca Nina să pice în cursă, dar în acelaşi timp spera, şi-a dat el seama, ca ea să nu o facă. Până în momentul acela îl pusese numai pe piste greşite. Abia acum îşi dădea seama cât de mult îşi dorea ca soţia lui să *nu* fie o mincinoasă.

— Iubiţi, eu şi Seb? a râs Nina sincer, clătinând din cap. Nu. Îi plăceau băieţii.

Ian a expirat.

— Da, aşa e.

Seb îi mărturisise asta în seara în care murise tatăl lor, şi era atât de beat încât nu putea sta în picioare. Ian nu fusese chiar atât de şocat. Doar nu petreci ani la rând într-o şcoală publică din Anglia fără să ştii exact ce pot face doi bărbaţi dacă au această înclinaţie.

— Nu pare să te mire, îi bălmăjise Seb, nu doar beat, ci şi înlăcrimat deja.

— Nu mă miră, îi spusese Ian.

Mâhnit, poate, pentru că ştia foarte bine în ce fel putea chestia asta să complice şi să pună în pericol viaţa fratelui său mai mic, dar de mirat – nu se mira.

— Seb, nu te-am văzut niciodată nici măcar să te uiţi la o fată.

— Nu ştiu nimic despre fete, a răspuns Seb făcând un gest vag prin care arăta casa plină de bărbaţi în care crescuse, asemenea şcolilor în care avusese doar colegi băieţi. Poate că o să-mi treacă.

— Poate. Iar dacă nu, ei bine, atunci va trebui să mergi pe burtă şi să ai grijă, dar asta se întâmplă mai frecvent decât ai crede.

— Serios?

Ian turnase două păhărele de whisky şi, cu duhul

blândeţii, îi ţinuse un discurs sec şi abţiguit despre toate variantele şi combinaţiile de sexe pe care le văzuse, despre cum oamenii îşi smulgeau hainele de pe ei prin debaralele spitalului spaniol, sau în tufişurile din Hyde Park, în timpul penelor de curent. Oricât de pudic ar fi ieşit Ian din şcoală, sentimentul murise în clipa în care se dusese la război. Nu trecuseră nici cinci minute şi Seb leşinase de la băutură şi de uşurare.

Am fost primul căruia i-a spus, se gândea Ian acum, cu durere în suflet. *Iar Nina, dacă spune adevărul, a fost ultima.*

— Chiar ţi-a zis?

Ea a încuviinţat.

— Povesteşte-mi cum v-aţi cunoscut, ce s-a întâmplat, i-a cerut Ian, căruia până şi propria voce îi suna neiertător, aşa că şi-a dres glasul. Nu am apucat să înţeleg mare lucru atunci când am vorbit, cu cinci ani în urmă. E greu să pricepi nuanţele dintr-o conversaţie care e pe jumătate pantomimă.

— Sunt în Polonia şi mă duc departe de frontul sovietic, a zis ea fără nicio aluzie la felul în care făcuse asta sau la motivul pentru care o făcuse, iar, din zâmbetul ei incisiv, Ian a dedus că nici nu avea să-i spună, aşa că a lăsat-o în pace. Mă duc în pădurea poloneză, ca să ajung în vest. Evit oraşe, oameni. Nu departe de Poznań, dau peste Sebastian. Tocmai evadează din lagăr de prizonieri de război, a povestit ea, clătinând din cap. Băiat de oraş care se împiedica de copaci. Am grijă de el.

— Aşa, că erai tu bună la suflet?

Nina nu-i părea deloc genul de femeie care să nu mai poată de mila unui străin englez.

— Doi se descurcă mai bine ca unul. Eu ştiu să supravieţuiesc. El ştie germană, poloneză şi rusă... aşa vorbim.

— De unde ştia ruseşte?

— Erau ruşi în lagăr. Prizonierii au mult timp la dispoziţie şi vorbesc, a spus ea în timp ce zâmbetul îi pierea, semn că era cu adevărat afectată. Seb vorbeşte

despre păsări ca să înveţe pe mine engleză. Eu ştiu doar să omor păsări şi el întreabă dacă lacul unde copilăresc are papagali de mare, a spus Nina unindu-şi degetele mari şi dând din restul degetelor precum din nişte aripi. Papagali de mare. E pasăre adevărată?

Ian a încuviinţat. I s-a pus brusc un nod în gât, fiindcă şi-a adus aminte de Seb, care, la vârsta de nouă ani, făcuse exact acest gest ca să-i descrie un măcăleandru în zbor. Toţi copiii dădeau din mâini ca să imite zborul, dar nu tocmai în felul acela. *Ştii că-i plăceau băieţii şi nu fetele, şi îi mai cunoşti şi gesturile,* şi-a spus Ian în gând. *Da, sigur l-ai cunoscut pe fratele meu. Mai mult, e sigur că el avea încredere în tine.*

— Papagali de mare, a spus Nina, oftând cu afecţiune şi, totodată, cu tristeţe. Credeam că râde mine. *Tvoiu mat*[30]*,* băiatul ăla glumea mereu.

— De ce nu mi-ai zis toate astea până acum? a întrebat-o Ian. Au trecut cinci ani, Nina!

— Când să pot? Ne căsătorim, mă pui în tren la Anglia şi zici că vii acolo în şase luni să începem divorţ. Zic: „Păi spun atunci”. Dar tu stai în Europa, eu stau în Anglia, vorbim în telegrame. Când să încep să spun, că nu am avut când?

— Ai şi tu dreptate, a recunoscut Ian. Ar trebui să începem procedurile de divorţ, acum că suntem în sfârşit la aceeaşi masă şi putem discuta.

Ea a încuviinţat calm.

— A trecut mult. Vrei inel înapoi?

— Păstrează-l.

Inelul cu sigiliu al tatălui său, făcut din aur şi ornat precum cel al unui duce. Acestui tată îi plăcuse dintotdeauna să pretindă ca în arborele lor genealogic existaseră duci, dar nici vorbă să fi fost aşa, strămoşii respectivi fuseseră doar nişte domni englezi traşi pe linie moartă, care se băgaseră în faliment ca să devină prieteni cu cine trebuia şi ca să se căsătorească cu ce fete trebuia din alte familii englezeşti dispărute. Inelul se potrivea

[30] Pe mă-sa! – în limba rusă în original.

cumva pe mâna bronzată, de femeie, a Ninei. Ian şi-a reprimat un acces de umor negru la gândul că tatăl lui ar fi făcut apoplexie dacă ar fi trăit să vadă inelul pe degetul unei comuniste blonde din pustiul siberian.

— Mai spune-mi un singur lucru. Doar unul, a cerut Ian, redevenit serios şi uitându-se lung la acest mister care era soţia lui temporară, soţie care l-a privit şi ea lung, fără ca ochii ei albaştri să trădeze nimic. Ce s-a întâmplat cu tine, cu Seb şi cu Prădătoarea? Cum de aţi dat de ea? Ce...?

— *Niet,* a răspuns Nina tăios.

— Poftim?

— Nu. Nu a ta. E povestea mea. Şi cu Seb.

— Până prindem ţinta, ce-i al meu e al tău şi ce-i al tău e al meu, i-a răspuns Ian cu propriile cuvinte. Am dreptul să ştiu ce s-a întâmplat la lacul Rusalka.

— Nu. Eu am trăit aia. Nu trebuie să spun deloc. Seb bate cu ea, taie pe ea, salvează pe mine, ea omoară. Se întâmplă repede. El moare erou. Gata.

— Nu e gata deloc, a spus Ian, auzindu-şi propria voce redusă la o şoaptă. Nu e vorba doar de dreptul unui om de a afla cum i-a murit fratele. Acum ne ajuţi să o prindem chiar pe femeia care l-a omorât. Orice ştii despre ea poate fi esenţial.

— Şi spun deja – cum arată, cum se mişcă, cum vorbeşte engleză, totul. Spun tot despre ea. Nu restul. Aia e a mea, a repetat Nina.

— Dacă pui în pericol această vânătoare pentru că nu spui ceva important...

— Nu pun. Tu vrei de la mine să o recunosc dacă văd, da? Să scoţi pe mine când ai pe ea în faţa ochilor, ca să zic dacă e ea? l-a întrebat pe Ian, care a încuviinţat, şovăitor. Asta pot să fac. Am văzut pe ea. Ştiu faţa ei orice ar fi. Ţin minte faţa până mor.

Ian a privit-o pe Nina şi deja începea să se enerveze, dar ea i-a răspuns cu o privire dură.

Seb te-a salvat? o întreba el în gând. *Viaţa lui valora de două ori mai mult decât a ta. Cum îndrăzneşti să trăieşti, când el a murit?* A încercat însă din răsputeri să-şi pună

frâu gândului îngrozitor. Nu era vina Ninei că Sebastian murise. Era vina Prădătoarei. Doar a ei.

— Mai găsit ceva în Altaussee, a spus Nina, oprind duelul privirilor. Ce?

Ian ar fi putut fi la fel de reţinut cum fusese şi ea cu el, dar a făcut un efort să nu mai simtă ciudă.

— Mama Prădătoarei trăieşte în Salzburg şi ştim şi unde.

— Mergem la Salzburg atunci. De data asta merg, a adăugat Nina. Vreau Prădătoarea moartă.

— Nu asta facem.

Ian şi-a adus aminte de discuţia pe care o avusese recent cu Tony la gară, cum că aveau nişte limite peste care nu treceau. *Cât de aproape de limitele alea o să te ducă pista asta?* i-a şoptit un gând. *Pentru că deja stai pe marginea unui abis.*

— Dacă nu moartă, prinsă, a spus Nina ridicând din umeri. Vin la Salzburg cu voi.

— Bine. O să discutăm despre felul în care o să procedăm, iar tu faci cum zicem noi.

— De ce?

— Pentru că noi ne ocupăm de câţiva ani de asta şi ştim cum funcţionează. Şi dacă ce-i al tău e al meu, la fel cum ce-i al meu e acum aparent al tău, atunci o să accepţi regulile mele aşa cum ai acceptat şi ceaiul meu.

Ochii Ninei au scânteiat. Dintr-odată, arăta foarte tânără şi avea un aer de drăcuşor, iar obrajii i se încreţiseră într-un zâmbet molipsitor.

— „Regulile mele, ceaiul meu.” Şi Marina a zis ceva aşa odată.

— Cine?

Capitolul 12
Nina

Octombrie 1941
Moscova

Marina Mihailovna Raskova, Eroină a Uniunii Sovietice şi cea mai faimoasă aviatoare a patriei avea părul negru, obrajii îmbujoraţi şi un zâmbet alb, strălucitor. Ochii ei albaştri erau ca două lacuri, în care Nina se cufundase atât de adânc încât nu mai putea ieşi la suprafaţă.

— Deci... a spus Raskova măsurând-o din priviri pe Nina, vizibil amuzată. Tu eşti fata care de câteva zile îi face viaţa un iad tovarăşului colonel Moriakin?

Nina a încuviinţat, amuţită dintr-odată. Stăteau într-un birou de împrumut de la sediul aviaţiei din Moscova, o încăpere urâtă, ca o cutie, cu bine-cunoscutul birou acoperit de dosare şi cu celebrul tablou, portretul tovarăşului Stalin, pe perete. Când intrase, Raskova aruncase peste umăr un comentariu către o persoană nevăzută: „Nu te superi dacă fac pauză zece minute, Serioja?" Avea glasul la fel de cald şi de cristalin cum se auzise la radio. Nina urmase glasul acela înăuntru, la fel de orbeşte cum îl urmase atunci când venise la Moscova, iar acum frământa în mâini căciula de piele de focă, încercând cu disperare să îşi dea curaj şi să ţină discursul pe care-l pregătise în toate acele ore lungi şi monotone petrecute în trenul care o dusese din Siberia la Moscova.

— Vii de la Irkuţk? a început Raskova, văzând că Nina nu avea de gând să deschidă gura.

— Da. Nu, s-a înroşit Nina. Baikal. Pe urmă Irkuţk.

Raskova a ridicat din sprâncene.

— Ai făcut ceva drum ca să vorbeşti cu mine.

Mai mult de patru mii de kilometri. De la fereastra trenului, Nina văzuse vaste apusuri aurii peste întinderile nesfârşite de taiga, urmate de nenumăraţi kilometri de

arbori negri şi atât de înalţi încât chiar îţi puteai închipui casa de vrăjitoare a Babei Yaga care bântuia pe picioroange subţiri ca de găină, apoi gări rurale în care femei cu basmale înflorate mânau caprele de pe calea ferată, şi pe urmă gări citadine în care angajaţii gării alergau de colo colo, în uniformele lor cu nasturi de alamă. Prin faţa ochilor mari ai Ninei trecuseră toate, fermele şi păşunile, fabricile şi blocurile de locuinţe, căruţele trase de cai şi maşinile.

— E prima oară când vii la Moscova?

— Da.

Primele detalii ale oraşului o înspăimântaseră atât de tare – întinderea gigantică a blocurilor ca nişte cutii, piscurile turlelor îndepărtate şi domurile vechilor palate şi catedrale imperialiste, Piaţa Celor Trei Gări, unde trenurile îşi aduceau pasagerii la oraş – încât impulsul ei copleşitor fusese să sară înapoi în vagon. *Nu-i locul tău aici*, urla panica la ea, în vreme ce se uita la mulţimea covârşitoare de soldaţi în uniformă, femei cu basmale şi bărbaţi încălţaţi în cizme. Nu era vorba numai de dimensiunea şi de scara tuturor lucrurilor, ci şi de pulsul fricii provocate de apropierea duşmanului care înainta. Casele erau camuflate, antiaerienele se vedeau pe acoperişuri, semănând cu nişte macarale cu picioare lungi, pe străzi se aflau baricade făcute din şine de tren sudate. În Irkuţk nu exista aşa ceva. *Nu ai ce căuta aici, întoarce-te în est...*

Numai că nu avea de gând să se mai întoarcă vreodată în est. *Nu ai ce căuta aici, Nina Borisovna,* îşi spunea ea în timp ce îşi făcea loc prin mulţime. *Locul tău e acolo, în cer. Şi dacă pe aici trebuie să treci ca să ajungi acolo, atunci pe aici o să mergi.* Aşa că se concentrase asupra acestui gând, ignorase Moscova în sine şi păşise în mijlocul grămezii umane gârbovite de frig şi cu gura urât mirositoare, ca să caute sediul aviaţiei.

— N-am prea fost atentă la Moscova, a reuşit ea să-i explice Raskovei. Nu o să stau aici destul cât să conteze.

— Nu?

— Fie mă înscriu în noul tău regiment, fie mă duc acasă.

Nina răspunsese astfel, deşi nu mai avea niciun sfanţ în buzunar, habar neavând cum, dacă era respinsă, urma să-şi cumpere bilet de tren ca să se întoarcă la Irkuţk.

Raskova a râs cu un sunet cald şi relaxat.

— De ce nu ai făcut cerere prin Komsomol şi prin clubul tău aviatic?

— M-ar fi respins. Selectau numai fete cu facultate, educate, a explicat Nina auzind cum vocea îi prindea avânt, dar cu mâinile încă tremurându-i grozav pe căciulă. Aşa că am venit direct la tine.

Raskova s-a sprijinit de marginea mesei şi şi-a scos mănuşile. Încălţată cu cizme şi îmbrăcată în salopetă, arăta de parcă tocmai venise de pe aerodrom. Avea mâinile fine şi albe, dar peste încheieturi avea pete de ulei de motor, ca oricare alt pilot.

— Colonelul Moriakin zice că ai dormit patru zile pe scaunul din faţa biroului lui, până a căzut de acord să te primească.

— Era cel mai rapid mod de a obţine programarea, a lămurit-o Nina, mirându-se că Raskova a izbucnit în râs. A zis că-s nebună, dar că ar trebui să vorbesc cu tine, tovarăşă Raskova.

— Nu eşti prima fată care vine direct la mine în loc să treacă prin canalele oficiale, a zis Raskova încrucişându-şi braţele pe piept. Câte ore de zbor ai?

Nina şi-a înflorit palmaresul cu câteva sute de ore, i-a arătat certificările şi i-a expus antrenamentele. Raskova a ascultat cu atenţie şi amabilitate, însă următoarele ei cuvinte au dărâmat-o pe Nina:

— Sună bine. Dar ştii câte fete au făcut cerere având acelaşi palmares sau chiar unul mai bun?

Speranţa Ninei a început să scadă simţitor, dar nu s-a lăsat.

— Sunt pilot înnăscut. Am fost făcută să stau în aer.

— Asemenea tuturor fetelor pe care le-am selectat. Asemenea multor altora pe care le-am refuzat.

Raskova se pregătea s-o respingă cu blândeţe. Nina

simţea asta. A făcut un pas în faţă şi şi-a înăbuşit groaza.

— E vorba de ceva mai mult decât un palmares de zbor, a spus ea, străduindu-se să găsească cuvintele potrivite. Fetele din regimentul tău nu vor instrui cursanţi şi nu vor zbura pe rutele poştei. Vor bombarda fascişti, vor face runde de noapte, se vor lupta cu avioanele Messerschmitt. Fetele tale au nevoie de... Nina s-a întrerupt, căutând acel cuvânt, cuvântul potrivit. Trebuie să fie mai tari ca piatra, mai iuţi ca săgeata, a încheiat ea.

— Şi tu eşti mai tare ca piatra?

— Da. Ca şi tine, tovarăşă Raskova, a spus Nina ridicând bărbia. Acum trei ani, în timp ce străbăteai ţara ca să obţii recordul de distanţă, atunci când echipa ta n-a găsit ultima pistă din cauza lipsei vizibilităţii, te-ai paraşutat. Te-ai separat de pilot şi de copilot şi ai petrecut zece zile singură în taiga. Fără trusa de prim ajutor. Fără mâncare.

— M-am descurcat, a răspuns Raskova, liniştită şi obişnuită cu fetele care îşi manifestau admiraţia şi veneraţia pentru eroina lor, dar, aducându-şi, brusc, aminte, a strâmbat din nas. Îmi amintesc frigul. Parcă dormeam cu faţa lipită de Moş Gerilă.

— Eu am crescut în taiga, a spus Nina făcând încă un pas. Tu ai supravieţuit zece zile acolo. Eu am supravieţuit nouăsprezece *ani.* Frigul, gheaţa, o privelişte care te vrea mort – nimic nu mă sperie. Nici să zbor pe timp de noapte nu mă sperie, nici bombele care explodează şi nici fasciştii care încearcă să mă doboare. Nimic nu mă sperie. Sunt mai tare ca orice fată cu facultate, cu palmares perfect şi cu mii de ore de zbor.

— Serios? a întrebat-o Raskova, privind-o cu atenţie. Gândeşte-te de două ori la ceea ce-mi ceri, Nina Borisovna. E foarte greu pe front. Mulţi consideră că e o mare pierdere să dai avioane fetelor atunci când, ca să le piloteze, există deja mai mulţi bărbaţi decât e nevoie. I-am spus chiar şi tovarăşului Stalin că femeile mele vor fi mai bune. Şi aşa trebuie să fie.

— Sunt mai bună, a declarat Nina cu inima bubuindu-i în piept ca o elice care prindea viteză. Îngăduie-mi s-o

dovedesc.

A urmat o pauză lungă. Nina era suspendată în agonie. „O să vină ocazia, Nina Borisovna! îi spusese tatăl ei. „Dacă vezi prilejul, nu cere voie. Serveşte-te singură, la dracu'!" Numai că Marina Raskova era ultima ei şansă. Dincolo de încăperea aceea, nu mai avea pentru ce să lupte. Fie că se termina totul aici, fie că începea totul aici şi, în vreme ce se cufunda în ochii albaştri ai Marinei Raskova, Nina începea să simtă cum o strangula gheara dezamăgirii.

Cea mai celebră aviatoare din Patria-Mamă a început să răscolească pe biroul colegului ei, a găsit un stilou şi o hârtie care părea oficială şi a început să scrie.

— Ăsta e un permis pentru Academia Militară de Inginerie Aeronautică Jukovski. Odată ajunsă acolo, trebuie să urmezi regulile, a avertizat-o, cu o sclipire în ochi, dar cel puţin primeşti şi ceai.

Nina a simţit cum începea să-şi ia zborul.

— Ce altceva mai e la academie?

— Grupul aviatic 122, a spus Raskova punând permisul în mâna întinsă a Ninei şi oferindu-i un zâmbet care a topit-o. Surorile tale de arme.

★

Nina a rămas o clipă pe loc şi s-a uitat cu gura deschisă la faţada din cărămidă roşie a academiei care arăta ca un palat şi la porţile impunătoare, înainte să îşi facă curaj să urce scările. Înăuntru a găsit o mulţime grăbită de elevi veniţi să înveţe să zboare: femei cu şepci şi salopete de pilot, fete cu părul buclat şi care purtau tocuri de parcă se duceau la dans, femei-ofiţer care fumau şi păreau foarte severe în timp ce lătrau ordine. Nina şi-a arătat permisul şi actul de identitate ofiţerului de lângă ea şi a primit un mormăit în schimb.

— În câteva zile plecăm la instrucţie. O să primeşti uniformă...

— Unde dorm? a întrebat Nina, însă ofiţerul îi întorsese deja spatele.

Nina a rătăcit o vreme, neştiind încotro s-o ia şi încă

ameţită în urma triumfului. Reuşise. Era acolo. În timp ce umbla pe un coridor pustiu, a căscat aşa de tare încât mai avea un pic şi îi pocnea maxilarul. După ce dormise patru nopţi pe un scaun, era disperată să tragă un pui de somn. Şi-a azvârlit haina pe jos, lângă o sobă neaprinsă, s-a ghemuit pe ea şi a adormit pe loc, de parcă ar fi căzut într-o groapă fără fund. Părea că la doar câteva secunde mai târziu s-a auzit vocea unei fete care râdea:

— Pari că te-ai pierdut, somnorici!

Nina a deschis ochii. Visa ceva incert, o luptă aviatică printre nori, în timp ce vocea Marinei Raskova îi şoptea încurajator la ureche, şi a răspuns cu primul lucru care i-a trecut prin minte:

— Eşti sora mea?

— Ce?

Vocea părea şi mai amuzată. Nina s-a frecat la ochi. Silueta aplecată peste ea era destul de neclară din cauza luminilor orbitoare de pe coridor.

— Zicea că aici sunt surorile mele de arme.

— Şi mie mi-a zis la fel tovarăşa Raskova, a spus glasul acela, iar o mână a apucat-o pe Nina de cot. Bun venit, *sestra!*

Era acelaşi cuvânt pentru „soră” pe care-l cunoştea şi Nina din copilărie, dar nuanţa moscovită din vocea fetei îl făcea să sune diferit, ca şi cum s-ar fi referit la un alt gen de soră. *Asta e bine,* s-a gândit Nina, *că tot nu mi-au plăcut surorile mele de sânge.* I-a îngăduit fetei s-o ajute să se ridice şi umbra a devenit o tânără cu un an, doi mai mică decât Nina, dar cu jumătate de cap mai înaltă, cu piele de porţelan, zâmbitoare şi cu un păr negru ca cerneala, împletit într-o coadă care-i ajungea până sub brâu.

— Elena Vasilovna Veţina, s-a prezentat ea. Din Ucraina, dar am venit la Moscova pe când aveam doisprezece ani. La şaisprezece ani am făcut şcoala de planoare, apoi m-am înscris la clubul aviatic. Eram studentă la Institutul de Aviatică Moscova atunci când a venit apelul să ne înrolăm în regiment.

Apoi a înşirat un număr impresionant de ore de zbor.

Candidată cu pedigri, şi-a spus Nina în gând. Educată, stilată, palmares impecabil, probabil că era şi membru-model al Komsomol. Genul de fată a cărei cerere de înrolare ar fi fost ştampilată şi aşezată în vârful teancului. Uşor precaută, Nina a făcut un gest de încuviinţare cu capul.

— Nina Borisovna Markova, din Baikal. Instructor de pilotaj la clubul aviatic din Irkuţk.

Elenei i-a apărut o gropiţă în bărbie.

— Câte ore de zbor i-ai zis Raskovei că ai?

— Cu trei sute mai mult decât am de fapt.

— Eu am înflorit cu doar două sute. M-am simţit aşa de vinovată, dar apoi le-am cunoscut pe celelalte fete de aici şi mi-am dat seama că toate ne înfloriserăm palmaresul. Un regiment de mincinoase, de asta are parte Raskova. Bine măcar că toate zburăm ca nişte vulturi, a spus ea, iar gropiţa i-a înflorit în ditamai zâmbetul. N-ai leşinat atunci când ai dat cu ochii de Raskova? Jur că era să leşin! Este eroina mea de când aveam şaptesprezece ani.

Nina a zâmbit şi ea, fără să vrea.

— Şi a mea.

— Unde te-au băgat? La instructaj, piloţi, navigatori, mecanici sau armurieri?

— Navigatori.

Nina sperase să intre la piloţi, dar Raskova îi explicase că erau deja prea mulţi piloţi. Nina era dezamăgită, dar nu avea de gând să se plângă. Se bucura că se afla acolo.

— Eu sunt la piloţi. Abia aştept să pun mâna pe noul Pe-2, a spus Elena, apoi s-a uitat la haina veche a Ninei. Încă nu ţi-ai primit uniforma?

— Nu.

— Haide să-ţi arăt de unde o iei. E oribilă, identică până în cele mai mici amănunte cu cea a bărbaţilor. Pentru fetele mai voluminoase e în regulă, dar cele mici, ca tine, înoată în ele. Şi cu toatele înotăm în bocanci, chiar şi noua mea colegă de cameră, care are nişte bărci de picioare.

Uniforma Ninei a venit într-un pachet mare, iar ea a început să înjure încă din clipa în care l-a desfăcut.

— Până şi chiloţi bărbăteşti? a exclamat în timp ce despacheta o pereche gigantică de chiloţi albaştri.

— Până şi chiloţi bărbăteşti, a râs Elena. Stai să vezi după ce-i porţi câteva ore...

— Sau mergi pe pistă la zero grade, a mormăit altă fată. Nu-ţi vine să crezi cum te încingi.

Se adunaseră acolo alte câteva eleve, care păreau curioase şi care au strigat în cor:

— Haide, echiparea!

Nina a intrat în debaraua goală şi a ieşit puţin mai târziu târşâindu-şi picioarele. În lipsa ei mai apăruseră câteva fete, care au izbucnit în hohote de râs la vederea Ninei, îmbrăcată în pantalonii imenşi şi încălţată cu bocancii prea largi.

Preţ de o clipă, Nina s-a zburlit. În mod normal, atunci când auzea râs de femeie motivul era unul răutăcios sau de neînţeles. Fetele precum Tania îşi băteau joc de părul ei răvăşit sau de accentul provincial. Dar râsul ăsta era vesel şi, când s-a uitat în jur, Nina a observat că multe dintre fete arătau la fel de ridicol ca şi ea în uniformele lor enorme.

— Putem ajusta mânecile şi tivurile, dar la ciubote n-ai noroc, a zis Elena clătinând din cap. Ai cârpe ca să ţi le bagi în vârfuri?

Eşarfa Ninei a ajuns în bocancul drept, în timp ce Elena îşi desfăcea propria eşarfă.

— Nu pot s-o iau pe a ta.

— Prostii! Ce-i al meu e al tău şi ce-i al tău e al meu, Ninocika!

Nina iar s-a zburlit, din reflex, pentru că nu auzise niciodată porecle drăgălaşe, mai puţin din partea bărbaţilor care voiau să ajungă în patul ei. Dar Elena deja îi umpluse vârfurile bocancilor şi făcea prezentările. Toată lumea părea să-şi spună pe nume.

— Lidia Litveak, îi spunem Lilia. Serafima e din Siberia, ca şi tine.

— Nu chiar de atât de departe pe cât e Marele Bătrân! a venit răspunsul prietenos.

Circumspectă, Nina a zâmbit şi ea. Elena tot înşira numele fetelor, iar Nina ştia că nu avea să le ţină minte pe fiecare în parte, dar toate fetele recrutate de Raskova aveau ceva în comun în felul în care arătau, indiferent de cât de diferite păreau la suprafaţă. Unele abia păreau să aibă optsprezece ani, iar altele se apropiau de treizeci. Unele erau micuţe ca Nina, altele erau înalte şi robuste. Unele aveau accent de oraş şi altele bălmăjeau provincial. Dar toate arătau de parcă erau obişnuite cu uleiul de motor pe mâini, socotea Nina, în timp ce fetele se adunau prietenoase în jurul ei, cu ochii luminoşi, ca s-o primească în rândurile lor.

Ploua cu întrebări, fiindcă voiau să ştie cum ajunsese Nina să zboare.

— Prima oară când am văzut un avion, m-am îndrăgostit de el.

Aici au încuviinţat toate.

— Tata s-a înfuriat atunci când m-am înscris la şcoala de piloţi din Herson, a spus o fată. Femeile din familia noastră muncesc cu toatele la fabrica de oţel.

— Eu i-am spus mamei că într-o zi o să zbor, a spus alta. M-a întrebat: „Unde, de pe maşina de gătit – pe duşumea?”

Nina simţea cum îi înflorea ceva în piept. *Sestra,* şi-a spus, dând cuvântului simplu înţelesul care-l făcuse unic atunci când îl auzise la Elena. Nina nu mai avusese o asemenea senzaţie plăcută din ziua în care mersese cântând la oficiul de recrutare, împreună cu Vladimir şi cu ceilalţi piloţi – era sentimentul acela cald că acolo îi era locul. Doar că femeile astea nu aveau s-o lase în urmă.

Colegele Ninei au luat-o cu ele să caute de mâncare şi să vorbească. Trei zile mai târziu, încă mai vorbeau pe peronul gării, la plecarea din Moscova spre un aerodrom necunoscut, unde aveau să se antreneze şi unde primele femei-piloţi din Forţele Aeriene Ruseşti aveau să înveţe să devină letale.

Capitolul 13
Jordan

Octombrie 1946
Lacul Selkie

Sfârşitul lui octombrie era anotimpul frunzelor pălite şi al vânătorii de raţe, iar Anneliese a părut entuziasmată atunci când tatăl lui Jordan i-a propus să petreacă o zi la cabană. Jordan o privea acum pe mama ei vitregă, care se uita la pomii cu frunze aurii şi roşii reflectaţi pe suprafaţa lacului Selkie.

— Ce frumos! a exclamat ea.

— E prima oară când venim aici ca familie, a spus Dan McBride scoţând cheia mare şi pătrată a cabanei. M-am gândit că o să-ţi placă.

— Să nu vă bazaţi pe mine să împuşc ceva, l-a avertizat Anneliese. Nu sunt în stare să nimeresc ţinta nici dacă trebuie să îmi salvez viaţa.

— Doar n-o să cred aşa ceva...

— Aş minţi eu? a spus ea, făcând o mutră jalnică. Kurt a încercat de nu ştiu câte ori să mă înveţe, dar n-am nicio şansă. O să prindeţi mai multe raţe fără mine.

— Raţe? a întrebat Ruth încruntându-se, în timp ce se urca în maşină în urma lui Taro. Raţe *moarte?*

— Nu trebuie să le vezi, Ruthie, a liniştit-o Jordan. Se pot duce să vâneze pe cealaltă parte a lacului, iar tu rămâi cu mine. Noi tragem doar cadre.

Ruth părea uşurată. Era în continuare mai puţin vorbăreaţă decât oricare altă fetiţă, după părerea lui Jordan, dar, la sfârşitul unei veri cu îngheţate la restaurant şi cu excursii la cinema, cel puţin vorbea şi zâmbea la masă.

— Superb! s-a entuziasmat Anneliese în timp ce soţul ei descuia cabana de vânătoare pe care o construise tatăl lui pe malul lacului, lăsându-şi soţia să intre şi să se uite la

stiva de lemne de foc, la paturile înguste acoperite cu pături şi la lămpile cu kerosen. Asta e tot ce-ţi trebuie dacă ai nevoie să te ascunzi.

— Cine vrea să se ascundă? a întrebat Jordan, intrând după ea.

Anneliese a ridicat din umeri, apoi a răspuns:

— Aşa îşi pune problema cineva care a fost refugiat, chiar şi atunci când pericolul a dispărut. Nu-ţi doreşti decât un loc cu o uşă care se încuie şi ceva cu care să te aperi, a spus ea arătând, cu o clătinare a capului, spre rastelul puştilor de vânătoare. Bănuiesc că trebuie curăţate după ce au stat atâtea luni pe perete. Aşa zicea Manfred.

— Vrei să spui Kurt? a remarcat Jordan.

Pauză.

— Da. Tata era Manfred. El a fost primul care m-a dus la vânătoare, înainte să-l cunosc pe Kurt.

Îi spui pe nume tatălui tău? s-a minunat Jordan. *Sau tocmai ţi-a scăpat?* Voia să-i urmărească pe Anneliese şi pe tatăl ei, dar nu putea face asta cu Ruth după ea. Cei doi au pornit purtându-şi puştile desfăcute pe braţe, iar Jordan şi-a dus sora pe ponton, unde s-au aşezat şi şi-au legănat picioarele deasupra apei, în timp ce Taro lătra la raţe.

— Ştii că o să fii sora mea adevărată, greieraş? Tata o să te adopte. O să ne porţi numele.

Jordan îl ajutase pe tatăl ei să pregătească documentele care consfinţeau adopţia: certificatul de naştere al lui Ruth şi diversele vize şi alte hârtii care-i permiseseră fetiţei să intre în ţară.

— Vei fi Ruthie McBride.

Ruth a zâmbit larg, dar parcă nici nu respira. *Cum e posibil să te iubesc atât de mult, când o urmăresc pe mama ta ca pe un infractor?* se întreba Jordan.

În câteva ore, tatăl lui Jordan şi Anneliese s-au întors, roşii la faţă de frig.

— M-a întrecut cu mult, a spus Anneliese râzând, în timp ce Jordan şi Ruth se apropiau de ei pe ponton. Te-am avertizat că nu ştiu să trag.

Arăta foarte natural în pădure, şi-a spus Jordan. Frunzele uscate nici măcar nu păreau să foşnească sub picioarele ei.

— Te-ai distrat, *Mäuschen*? a întrebat-o Anneliese pe Ruth, cu mâna întinsă.

Avea pe palmă o pată de sânge de raţă, care încă nu se uscase. Jordan a observat foarte clar că fetiţa se făcuse mică.

— Mami, a zis ea, dar s-a întors cu spatele la Anneliese şi cu faţa la Jordan.

— Ruth...

Dar Ruth tremura şi nu voia s-o asculte. Se ţinea de Jordan, care-i mângâia părul blond şi moale.

— Cred că a speriat-o sângele, a spus tatăl lui Jordan atârnându-şi de braţ sacul cu vânat. Mă duc să pun asta deoparte ca să nu vadă raţele moarte, mititica de ea.

S-a dus la maşină. Jordan a ridicat ochii de la Ruth, care tremura, la Anneliese. De data asta nu avea Leica la ea ca să-i surprindă privirea, însă a auzit declanşatorul foarte clar în mintea ei atunci când a înregistrat pe retină expresia mamei sale vitrege. Nu era deloc îngrijorarea unei mame care îşi privea copilul plângând, ci o evaluare severă şi distantă, asemenea unui pescar care decide dacă peştele are o calitate inferioară şi nu cumva ar trebui aruncat la loc în lac.

Curând şi-a arborat zâmbetul cald, obişnuit, şi s-a aplecat s-o ia în braţe pe Ruth, blând, dar cu fermitate.

— Biata *Mäuschen. Mutti ist hier...*[31]

A continuat să murmure în germană şi, încet-încet, Ruth s-a calmat şi a cuprins-o cu braţele pe mama ei.

— Ce-şi aminteşte? a întrebat Jordan în şoaptă. Poate că de femeia refugiată care a încercat să te jefuiască la Altaussee?

Jordan pusese întrebarea pe dibuite, dar Anneliese a încuviinţat din cap.

— Foarte supărător, a spus ea, şi cu asta a încheiat subiectul. O duci tu pe Ruth la maşină? Ar trebui să

[31] Mami e aici – în limba germană în original.

plecăm.

Jordan a consimţit şi a aşezat-o pe Ruth pe bancheta din spate.

— Uite-ţi cartea, greieraş. Imediat venim.

Tatăl lui Jordan era în cabană, unde punea puştile la loc, iar Anneliese îşi curăţa ghetele de noroi. Era perfect calmă, iar Jordan a văzut cu ochiul minţii cealaltă expresie: rece, calculată, dură.

Jordan ştia că acea expresie fusese reală, ştia că *nu* fusese rodul imaginaţiei ei.

— Ce s-a întâmplat la Altaussee? a şoptit Jordan la urechea mamei ei vitrege, punând întrebarea de-a dreptul şi făcând un gest insistent, ca răspuns la cel de refuz schiţat de Anneliese. Îmi pare rău că te întreb ceva atât de neplăcut, dar nu vreau să o supăr din greşeală pe Ruth, aşa cum s-a întâmplat azi.

Era prima oară când insista pe faţă, dar faptul că se uita la ea şi aştepta nu a ajutat. Jordan a ridicat din sprâncene, ca Anneliese să înţeleagă că aştepta în continuare răspunsul.

— O femeie ne-a atacat pe mine şi pe Ruth, a spus Anneliese în cele din urmă. În după-amiaza aceea stăteam lângă lac şi pierdeam vremea în timp ce aşteptam să vină trenul. O femeie refugiată a intrat în vorbă cu noi şi apoi a dat să ne fure actele şi biletele de tren. A dărâmat-o pe Ruth, căreia i-a dat sângele pe nas. S-a lovit foarte tare la cap.

— Ruth zicea că a văzut un cuţit.

Ruth nu pomenise aşa ceva, dar Jordan voia să ştie dacă Anneliese avea să pice în plasă. *Dacă o face, atunci sigur minte.*

Dar Anneliese doar a ridicat din umeri.

— Nu-mi amintesc, totul s-a întâmplat foarte repede. Femeia a văzut că i-a dat sângele la nas lui Ruth şi a fugit. Cred că era disperată. Aşa cum erau foarte mulţi oameni pe atunci.

— Nu pari prea îngrijorată, a testat-o Jordan.

— A trecut multă vreme de la întâmplarea aceea. I-am

spus lui Ruth să uite. Într-o zi o va face. E mult mai bine pentru ea, a încheiat Anneliese ferindu-şi ochii de soare în timp ce se uita spre lac. Ce frumos e aici! De ce se cheamă „lacul Selkie”?

Nu-i cel mai bun mod de a devia de la subiect, şi-a spus Jordan. *Am reuşit să te iau prin surprindere de data asta. Sau Ruth a reuşit.* Jordan a pus gândul deoparte, pentru mai târziu.

— Numele vine de la coloniştii scoţieni. „Selkie” e un soi de nimfă de apă scoţiană. Un fel de sirenă sau...

— Rusalcă?

Jordan şi-a înclinat capul. Mama ei vitregă, a observat ea, păruse să se înfioare pentru o clipă. *Nu te-am mai văzut tresărind, nici măcar o dată.* Dintre toate, cum de tocmai asta o făcuse pe Anneliese să tresară?

— Ce e o rusalcă? a întrebat Jordan.

— Un spirit al lacului. O vrăjitoare a nopţii care iese din apă în căutare de sânge, a lămurit-o Anneliese dând din mână cu indiferenţă, dar cu un gest deloc convingător. Un basm vechi, îngrozitor, habar n-am de ce mi-a venit în minte. Nu-i spune lui Ruth, că nu mai doarme.

— ...Nu-i spun.

— Eşti o soră foarte bună pentru *Mäuschen,* Jordan, a spus Anneliese atingându-i obrazul, de data asta cu naturaleţe. Haide să mergem acasă!

A zâmbit şi a trecut pe lângă Jordan în drum spre maşină. Jordan a urmărit-o cu privirea, eliberată de incertitudinea de până atunci. Nu ştia ce însemnau toate astea – o luptă pe malul unui lac alpin, viori, spirite acvatice şi Cruci de Fier, însă Jordan avea în acel moment impulsul să-l împingă pe tatăl ei în maşină şi să plece de acolo cât mai repede, fără să o ia şi pe Anneliese cu ei.

Cine eşti? se întreba pentru a mia oară. În mintea ei a văzut cum Ruth s-a scârbit de sângele de pe mâna mamei ei, iar răspunsul a venit într-o şoaptă vehementă.

O persoană periculoasă.

✯

Garrett părea neliniştit.

— Nu ştiu ce să zic.

— Ţine-o ocupată şi atât.

Jordan s-a uitat peste umărul lui spre bucătărie, unde Anneliese zumzăia asemenea unei albine vesele. Pregătea o grămadă de mâncare pentru Ziua Recunoştinţei, care venea într-o săptămână – „Prima mea Zi a Recunoştinţei ca american get-beget!” se bucura ea să spună. Casa mirosea a salvie şi a zahăr, iar zăpada timpurie se aşternea în spatele perdelelor, într-un tablou de sărbători perfect. Lui Jordan nu-i ardea deloc de sărbătorit. O durea stomacul.

Garrett şi-a trecut mâna prin păr.

— Dacă chiar trebuie să răscoleşti în camera mamei tale vitrege…

— Trebuie.

Pentru că, după povestea cu lacul Selkie, Jordan îşi petrecuse ultimele săptămâni simţind că îşi pierdea minţile fabricând tot felul de ipoteze care se băteau cap în cap, lucru de care se săturase. Mai răscolise ea în lucrurile lui Anneliese şi înainte, pe când aceasta şi taică-său erau în plecaţi luna de miere, dar nu găsise nimic. De data asta avea să găsească ceea ce căuta, orice ar fi fost acel ceva. Prin faptul că păstrase Crucea de Fier, Anneliese dovedise că era genul de om care păstra suvenire din trecut. Fiica ei vitregă era sigură că avea ce găsi.

Pe vremuri, Jordan nu ar fi avut nicio problemă să intre în dormitorul tatălui ei şi să pretindă că ştergea praful, numai că Anneliese nu mai permitea acest lucru. Nu îi interzisese pe faţă să intre în cameră, doar că Anneliese, în modul ei subtil, stabilise nişte limite care nu puteau fi depăşite.

— Nici prin cap nu mi-ar trece să intru în camera ta neinvitată, îi spusese ea lui Jordan. Fiecare femeie are nevoie de intimitatea ei. La fel cum au nevoie şi cuplurile proaspăt căsătorite.

Aluzia la intimitatea mariajului o făcuse pe Jordan să se simtă îndeajuns de prost încât să cedeze. Foarte convenabil.

Era ceva în camera aceea. Cu siguranţă nu avea să

găsească nimic *în restul* casei. În ultimele săptămâni, Jordan cercetase toate celelalte camere sub pretextul curăţeniei de sărbători: căutase pe sub oglinzi, în interiorul ramelor tablourilor, în spatele sertarelor de birou. Nimic.

Garrett încă încerca s-o convingă.

— Cel puţin aşteaptă să plece din casă.

— Am încercat acum câteva zile, atunci când s-a dus la cumpărături. A trebuit să mă ascund în momentul în care s-a întors după mănuşile pe care le uitase.

Şi asta fusese foarte convenabil, şi-a spus Jordan. Poate că Anneliese stătea cu ochii pe ea la fel de mult cât stătea şi ea cu ochii pe Anneliese.

— Ţine-o ocupată. N-am cum să fac asta dacă ştiu că se poate strecura pe la spatele meu cu pasul ăla tiptil, de felină.

— Chiar ţi-e frică, nu? a întrebat Garrett, plin de dubii.

O durea să vadă că el nu avea încredere în instinctele ei, dar, dacă era să fie sinceră, Jordan nu-l putea învinui. Atunci când îi mărturisise toate suspiciunile pe care le avea, acestea sunaseră aberant. „Jordan şi poveştile ei aiurite”.

— Şi dacă găseşti ceva? a mai întrebat Garrett, dar Jordan s-a făcut că nu auzise şi s-a îndreptat spre dormitor.

Pune toate lucrurile la loc aşa cum le-ai găsit, şi-a propus, în timp ce ridica, de parcă le-ar fi ţinut cu penseta, furourile de nailon împăturite din primul sertar. Nimic în sertarele lui Anneliese, nimic în pantofii frumos aliniaţi...

Vocea lui Garrett se auzea din bucătărie. Îi spunea lui Anneliese ceva despre instrucţia de zbor şi despre cât de plictisitoare erau cursurile de la facultate în comparaţie cu pilotajul. Anneliese răspundea, se auzea zgomotul făcut de o lingură care lovea marginea unui castron, dar Jordan simţea că era cazul să se grăbească.

Rochiile, fustele şi bluzele de pe umeraşele lui Anneliese, cutiile cu pălării. Jordan ciupea tivurile în căutarea unor obiecte ascunse, ridica fiecare pălărie în parte şi scutura hârtiile înainte să le aşeze cu precizie în

aceleaşi unghiuri, pipăia fundul dulapului. Valizele lui Anneliese... nimic în niciun buzunar. Valiza s-a lovit de fundul dulapului şi a făcut un zgomot uşor. Într-o fracţiune de secundă, Jordan a şi ieşit din cameră şi a traversat coridorul cu inima strânsă şi ciulind urechile ca să audă sunetul paşilor mamei sale vitrege. *Chiar ţi-e frică.* Şi-a amintit expresia rece şi calculată de pe chipul lui Anneliese în ziua aceea petrecută la lacul Selkie.

Vocea ei a răsunat pe coridor:

— E tort Linzer, Garrett. Dacă-ţi place atât de mult, o învăţ pe Jordan să facă. Ruth, taie-i o felie mare, a adăugat ea pe un ton care părea calm şi matern.

Da, mi-e frică, şi-a spus Jordan în gând.

Nu găsise nimic în dulap. A pipăit noptierele, bazele veiozelor, conştientă că timpul se scurgea iute. Nu putea să scotocească decât atât timp cât Garrett mânca prăjitură şi făcea conversaţie. Nimic în veioze, nimic în sertarele noptierelor, nimic între paginile Bibliei lui Anneliese.

Însă *coperta* Bibliei... Jordan era s-o scape şi au început să-i tremure mâinile. Şi-a lungit repede gâtul spre uşă. Încă se auzeau vocile în bucătărie. Cât a putut de delicat, a tras de faţa de piele a copertei, acolo unde simţea o margine dreaptă a unui obiect care aluneca între pielea decorativă şi partea tare de dedesubt. Faţa copertei s-a desprins cu uşurinţă, semn că mai fusese desprinsă de multe ori.

O fotografie, mică şi uzată. Jordan şi-a adus-o aproape de nas. Sigur era Anneliese, cu câţiva ani mai tânără şi mult mai relaxată, zveltă şi cu părul ciufulit, în costum de baie. Stătea în apă până la glezne, alături de un bărbat, la marginea unui lac care se întindea în spatele lor. Bărbatul era considerabil mai în vârstă decât ea, cu umerii laţi şi zâmbitor, îmbrăcat tot în costum de baie, cu un braţ ridicat de parcă făcea cu mâna cuiva din depărtare. Scrisul de mână al lui Anneliese se putea citi pe spate, însă scrisese numai „März, 1942”.

O fotografie de vacanţă, s-a gândit Jordan, dezamăgită. Tot balamucul şi suspiciunile astea pentru o fotografie cu

Anneliese şi cu cel care fusese, probabil, primul ei soţ, în vacanţă, pe malul lacului. *Bravo, J. Bryde. E sigur că o să primeşti un Pulizer pentru asta.*

Se pregătea să introducă poza la loc în ascunzătoare, foarte dezamăgită şi cu un gust amar, când s-a oprit. S-a mai uitat o dată, mai bine. Data. *März,* 1942.

März. Martie.

Şi în afară de dată mai era ceva. Un fel de semn pe braţul ridicat al bărbatului. O amintire i-a trecut lui Jordan prin minte şi s-a uitat mai bine. Era un semn, în mod clar. Tatuaj? Trebuia să se asigure.

Jordan a aşezat fotografia pe pat, acolo unde era lumina mai puternică, şi a făcut câteva cadre cu Leica ei. Fotografia unei fotografii. Detaliul nu avea să fie atât de inteligibil pe cât şi-ar fi dorit, dar nu putea lua originalul. Dacă Anneliese o ascunsese în coperta Bibliei pe care o ţinea lângă pat, atunci se uita adesea la ea, chiar dacă numai pentru a-i simţi conturul prin învelişul de piele. Aşa că Jordan a pus poza la loc, a lipit bucata de piele, a pus şi Biblia la locul ei şi a aruncat o privire în grabă prin cameră. Crucea de Fier dispăruse fără urmă. Fie că mama ei vitregă nu o mai avea, fie că o ascunsese în altă parte, dar Jordan nu îndrăznea să mai rămână acolo. A ieşit pe furiş din dormitor, a închis uşa încet şi a dat fuga în baie, unde s-a încuiat şi s-a sprijinit de cadă.

— Jordan! a strigat Anneliese de pe coridor.

— Imediat!

A dat drumul iute la robinete şi s-a spălat cu apă rece pe faţă, fiindcă, uitându-se în oglindă, descoperise că faţa îi era îmbujorată în întregime. Nu de ruşine, ci ca rezultat al triumfului.

Vocea s-a apropiat.

— Mă gândeam să-i propun lui Garrett să rămână la cină.

— Sigur! a strigat Jordan, în timp ce se ştergea pe faţă.

Şi-a îngăduit un zâmbet în oglindă pe când asculta cum se îndepărtau tocurile mamei vitrege. O dată, un semn pe braţul unui bărbat şi o medalie. Trei lucruri, toate

surprinse, însă, pe film – iar filmul nu minte.

Capitolul 14
Ian

Aprilie 1950
Salzburg

— Gretchen Vogt. Văduvă respectabilă, care şi-a trăit toată viaţa în Salzburg, a rezumat Tony discreta examinare a corespondenţei, a registrelor de la primărie, precum şi rezultatele supravegherii vecinilor din Lindenplatz. Are o singură fiică despre care se ştie, Lorelei Vogt. E de vârsta celei pe care o căutăm.

— Fotografii? a întrebat Ian în timp ce traversau toţi trei grădinile perfect simetrice de la Schloss Mirabell, un palat mic şi drăgălaş, ca un tort de nuntă făcut din marmură şi înconjurat de fântâni.

— Nu am găsit niciuna în registrele publice.

— Lorelei Vogt, a degustat numele Ian, întrebându-se dacă era cu adevărat Prădătoarea, femeia pe care o căutau, fiind foarte posibil ca ea să o fi minţit pe tânăra Ziegler care îi adusese scrisoarea în acel loc, aşa că nu aveau nicio garanţie că Gretchen Vogt ar fi fost într-adevăr mama ei, dar... Şi dacă se dovedeşte că „Lorelei" e numele ei de botez, a reluat el, asta nu o să ne folosească prea mult, pentru că şi l-a schimbat în mod sigur atunci când a fugit. Totuşi, mi-ar plăcea să am pentru ea un alt nume decât Prădătoarea. Să o coborâm de la rangul de răufăcător mitic la o banală *sieg-heiling Fräulein*[32].

— Numele au puterea lor, a consimţit Nina. De-aia tovarăşul Stalin nu suportă să poreclească pe el „Ţarul Comunist".

S-a oprit ca să smulgă o begonie roşie din cel mai apropiat strat de flori, pe care şi-a prins-o la rever.

[32] Domnişoară nazistă – în limba germană în original. Până în 1945, „Sieg Heil" a fost salutul Partidului Nazist al celui cel de al Treilea Reich.

Soţia mea, Ameninţarea Comunistă, şi-a spus Ian cu un rânjet.

— Lasă-mă să o abordez singur pe Gretchen Vogt, i-a propus Tony lui Ian în timp ce ieşeau din grădini, iar casa Vogt se vedea lângă Mozartplatz, peste Salzach, râul de culoarea caramelului. Dacă tăbărâm amândoi pe mama Prădătoarei şi ne izbim de un zid, s-a terminat. Lasă-mă să încerc cu binişorul mai întâi. Dacă nu-mi iese, poţi să vii cu băţul.

— De acord. Încearcă tu primul. Vechea şmecherie cu moştenirea?

— De câţi bani ne putem lipsi?

Ian a scos un pachet din haină. Tony a numărat bancnotele şi a ridicat din sprâncene. Erau toţi banii pe o lună ai lui Ian, inclusiv chiria pentru birou. Ian a încuviinţat.

— Foloseşte-i.

În acel moment l-a trecut un fior, aducându-şi aminte cum, pe vremea atacurilor cu bombe din Anglia, juca poker cu colegii lui corespondenţi de război şi îşi arunca toţi banii pe următoarea mână, pentru că bombardamentul se apropia din ce în ce mai mult şi erau toate şansele ca acoperişul să cadă peste ei. Puneai la bătaie tot ce aveai, pentru că venea sfârşitul.

Nu fi nechibzuit, s-a avertizat singur.

— Şi ce facem dacă dăm greş amândoi şi n-o înduplecăm pe *Frau* Vogt nici cu binişorul, nici cu băţul?

— Tai degetele mari la ea, a spus Nina veselă, scoţând briceagul şi desfăcându-l. Apoi vorbeşte. Binişor, pe urmă băţ, pe urmă cuţit. Simplu.

— Sper că glumeşti, că nu aşa funcţionează, i-a răspuns Ian. Niciodată nu funcţionează aşa, a repetat el lungind pasul spre ţinta lor, amuzat şi iritat în egală măsură, căci între timp Tony tocmai o luase pe Nina peste picior în ruseşte, iar ea îi răspunsese cu un gest grosolan. Haideţi să mergem! i-a adus el la ordine.

Lindenplatz era un scuar mic. Avea în centru statuia unei sfinte austriece obscure, cu mutră acră, şi era

mărginit de familiarul şir de tei, care în acea perioadă a anului erau înveşmântaţi în frunze tinere. Cartierul era vechi, cu clădiri armonioase, construit pentru cei prosperi şi cu educaţie aleasă. Familiile de aici se duceau la biserică purtând pălării de duminică impecabile, mergeau vara la Salzkammergut şi nu aveau nici cea mai mică afinitate cu muzica jazz. La numărul 12 se afla o casă albă elegantă: grădină spaţioasă înconjurată de ziduri, ferestre împodobite cu ghivece mari şi dichisite din care se revărsau muşcate roz. Tony stătea pe treapta impecabil de curată din faţa casei, cu pălăria în mână, aşteptând să-i răspundă cineva la uşă. Din centrul scuarului, Nina şi Ian se uitau discret, ascunşi în spatele sfintei înmărmurite.

— Nu te holba, Nina, a murmurat Ian. Dă-mi braţul şi prefă-te că suntem turişti.

Ţinea în mână un ghid Baedeker vechi, pe care-l păstrase pentru ocaziile în care trebuia să stea la pândă fără să atragă atenţia asupra lui. „Austria, împreună cu Budapesta, Praga, Karlsbad şi Marienbad.”

— Sfânta... a mormăit Nina mijind ochii la semnul de pe statuie.

— Liutberga.

Cu coada ochiului, Ian a văzut că se deschidea uşa de la numărul 12.

— *Tvoiu mat*, ce fel de nume e ăsta?

— E al unei preasfinte sihastre de pe la 870. Ce înseamnă *„Tvoiu mat”?*

— „S-o fut pe mă-ta”.

— De ce mama dracului vorbeşti în halul ăsta?

— Nu văd bine, ce face Antocika?

— I-a răspuns cineva la uşă. O casnică, poartă şorţ alb. De-acum îşi începe discursul. Ce înseamnă „Antocika”?

— De la „Anton”. În ruseşte se zice la tine „Antocika” dacă cheamă pe tine „Anton”, nu „Tony”. Nu înţeleg cum tu scos „Tony” din „Anton”.

— Nici eu nu înţeleg cum ai scos „Antocika” din „Anton”, a ripostat Ian, neputându-se abţine, în timp ce-şi fixa partenerul cu privirea. A fost invitat în casă, a anunţat-o el

pe Nina.

— Şi-acum? a şoptit ea.

Ian s-a uitat la uşa albă a casei de la numărul 12.

— Aşteptăm.

— Cât?

— Oricât durează.

— Stăm aici ore? Tu cu mine şi cu Liutberga?

— Când porneşti pe urmele criminalilor de război, ai mult de aşteptat şi multe hârtii de completat. N-o să facă nimeni niciodată un film captivant din asta, i-a spus Ian luând-o de lângă statuie. Haide să hoinărim puţin şi să admirăm copacii.

— Ce-i aia „hoinărim”? Nu ştiu acest „hoinărim”.

— Să ne plimbăm, să pierdem vremea. Să facem pe turiştii. Dacă stă foarte mult înăuntru, o să…

Nina şi-a scos mâna de sub braţul lui Ian şi a pornit să traverseze piaţeta înspre numărul 12. Zidul de piatră din jurul grădinii din spate ajungea până lângă casă. Fereastra de la parter era închisă, iar Nina a rămas pe loc ca să o studieze, de parcă avea tot dreptul să se afle acolo. Ian a făcut câţiva paşi lungi şi ajuns-o din urmă, a apucat-o de braţ şi i-a arătat ghiveciul mare de pe pervaz, ca şi cum admirau florile care împodobeau fereastra.

— Pleacă de aici înainte să te vadă cineva, i-a murmurat el printre dinţii încleştaţi.

— Pe partea asta nu ferestre, iar din piaţă nu vede nimeni la noi afară de Liutberga. Nenorocita aia de piatră nu pârăşte la noi.

— Pleacă de acolo…

Ian a amuţit la auzul zgomotului unei uşi care se deschidea de cealaltă parte a zidului înalt al grădinii.

— …discutăm treaba asta afară, tinere? s-a auzit vocea unei femei între două vârste, cu pronunţia marcată de leneşele vocale austriece, aşa că femeia aceea era, fără îndoială, *Frau* Vogt. E o zi superbă.

Tony a spus:

— Mi-ar plăcea foarte mult, *gnädige Frau.*

Ian a ezitat, fiindcă voia să tragă cu urechea de lângă

zid, însă putea trece cineva care să-l vadă. S-a întors, gata să plece spre scuar cu Nina după el, moment în care a observat că fereastra era deschisă, iar ciubotele dizgraţioase ale nevestei lui dispăreau în interior fără să se audă niciun sunet.

A dat s-o prindă, dar tot ce a reuşit să apuce a fost doar o bucată din perdeaua de dantelă. „Ieşi de acolo”, a mimat el din buze, cu urechile ciulite la amabilităţile pe care le debita Tony de cealaltă parte a zidului. Pe holul întunecat, Nina plutea asemenea unei umbre, iar tot ce vedea Ian era albul dinţilor ei, în timp ce-i făcea semn cu degetul, chemându-l. Apoi s-a prelins ca o pisică pe covorul de pe coridorul doamnei Vogt şi s-a făcut nevăzută după colţ. Zâmbetul părea să-i fi rămas suspendat în aer, precum cel al pisicii de Cheshire a lui Lewis Carroll.

O omor pe nevastă-mea, şi-a spus Ian. *O omor înainte să apuc să divorţez de ea.* A băgat în buzunar cărţulia pe care o răsfoise de curând, întrebându-se dacă ghidul „Austria, împreună cu Budapesta, Praga, Karlsbad şi Marienbad” recomanda printre activităţile locale şi intrarea prin efracţie. S-a mai uitat o dată în jurul lui şi s-a strecurat şi el pe fereastră.

Nina era în salon şi răscolea corespondenţa doamnei Vogt.

— Am intrat ilegal, a şoptit Ian răstit.

— Antocika a confirmat, ea locuieşte singură. El ţine la ea ocupată afară. Haide să vedem ce găsim.

Nu aşa acţionăm, voia să-i spună Ian. *Eu nu aşa acţionez.* Ar fi trebuit s-o scoată pe Nina înapoi pe fereastră, numai că îl încerca acelaşi sentiment nesăbuit de mai devreme, care-i dădea fiori: impulsul de a risca totul. *Nu fi nechibzuit,* se avertizase el în gând, dar erau deja înăuntru, erau în casă.

— Cinci minute, a atenţionat-o pe Nina, în timp ce se înjura singur. Nu deranja nimic, stau eu cu ochii pe grădină. Mama naibii, ce poamă rea eşti…

— Nu sunt poze cu ea. Cel puţin nu ca adult.

Nina a arătat spre policioară, unde, la loc de cinste,

trona un tablou formal de nuntă: *Frau* Vogel şi soţul ei, după moda generaţiei trecute. Erau acolo şi câteva fotografii mai mici, cu o fetiţă cu obrajii bucălaţi şi cu părul negru, cârlionţat. Ian a privit figura de copil a asasinei fratelui său, fiindcă ea era, dar în acel moment a observat cu coada ochiului o mişcare la uşa din spate.

— ...cafea? întreba *Frau* Vogt în timp ce uşa scârţâia.

Ian a tras-o pe Nina în spatele uşii, împietrind amândoi până când paşii s-au retras în cealaltă direcţie, de unde s-a auzit apoi zgomot de porţelan.

— Şi o felie de tort Linzer. Până acum n-am întâlnit niciun tânăr care să refuze o felie de tort!

Era evident că Tony o îmbunase bine pe văduvă. Ian a expirat prelung, dându-şi seama că-l trecuseră toate transpiraţiile. Nina a rânjit la el, apoi i s-a furişat prin spate şi a luat-o spre scară. El a urmat-o, urcând câte două trepte deodată.

La parter, casa era îngrijită pentru a păstra aparenţele unui trai elegant, însă Ian a observat că la etaj se cojea vopseaua, că era praf şi că pe pereţi se vedeau urmele pătrate ale tablourilor dispărute. În cazul în care *Frau* Vogt trăia în condiţii paupere, mita pe care i-o propunea Tony ar fi putut să aibă succes. Ian a trecut pe lângă Nina, ocupată cu examinarea fotografiilor de pe hol, şi s-a dus la fereastra care dădea spre grădina din spate. Vedea un colţ dintr-o masă de răchită, o tavă şi capul brunet al lui Tony, care încuviinţa. *Frau* Vogt apărea pe trei sferturi: o femeie cu şorţul apretat şi care avea o figură de păpuşă cu obraji rumeni. Ian şi-a ţinut respiraţia şi a întredeschis puţin geamul.

— ...afacerea asta în numele fiicei mele, *Herr* Krauss. Cât de bine o cunoşteai?

— „Krauss”? a murmurat Nina.

— Numele lui fals preferat, a mimat Ian din buze.

„Krauss” suna mult prea german ca să dea de bănuit, iar nesuferitul est-european Tony devenea un ireproşabil tânăr arian, într-un rol pe care partenerul evreu al lui Ian îl adoptase ca pe o ironie dementă.

— Mărturisesc că nu o cunoşteam foarte bine pe fiica dumneavoastră, *gnädige Frau,* a recunoscut Tony, condamnându-se prin sinceritate. Ne-am întâlnit de numai câteva ori. Ştiţi cumva unde s-a stabilit?

— Nu, a răspuns foarte prompt *Frau* Vogt. Şi-a zis că era mai bine să nu se mai întoarcă la Salzburg, fiindcă ar fi bârfit toată lumea. Comentau cu toţii atunci când au venit americanii şi au început să aresteze şi să acuze în stânga şi-n dreapta, a spus femeia, oprindu-se apoi, ceea ce l-a făcut pe Ian să-şi ţină respiraţia. Am primit o scrisoare de la ea după război, a continuat *Frau* Vogt. Mi-a adus-o cineva la uşă. Scria că ar fi fost mai bine pentru mine ca noi două să stăm departe una de cealaltă.

Lui Ian îi venea să urle, să danseze şi să lovească aerul de bucurie. O femeie pe nume Lorelei Vogt o plătise pe tânăra Ziegler să aducă scrisoarea acolo. *Avem un nume, avem un nume...*

Tony a întrebat:

— Fiica dumneavoastră nu v-a spus unde se ducea?

— A zis că nu voia ca eu să trebuiască să mint, în caz că mi se puneau întrebări. Evident, ca mamă îţi e dor de singurul tău copil, dar a fost foarte prudent din partea ei. Nu s-a spus niciodată *nimic* rău despre mine şi sunt recunoscătoare pentru asta. Sunt doar o văduvă care îşi vede de viaţa ei. Nu am avut niciun amestec în război. Fiica mea s-a asigurat de asta.

Dezamăgitor. Ian s-a sprijinit cu cotul de cadrul ferestrei ca să nu fie văzut şi ca să asculte noua abordare a lui Tony.

— Ştiţi, eu şi fiica dumneavoastră vorbeam despre cărţi la un moment dat, la una din petrecerile pe care le dădea la Posen. Cred că a simţit că un tânăr soldat ca mine era departe de casă şi voia să îmi ofere alinare. Vorbea o engleză tare frumoasă...

— Da, întotdeauna a fost fată deşteaptă! a exclamat *Frau* Vogt, relaxându-se. A studiat literatura la Heidelberg, tatăl ei a insistat să aibă educaţie pentru...

— De ce nu insistă? a şoptit Nina. Unde e mita?

— Devenise defensivă. O îmbunează, o lasă să

trăncănească.

— Asta e metoda cu binişorul? Durează prea mult.

Nina a luat-o pe hol şi a dispărut în primul dormitor. Ian a auzit-o cum deschidea sertarele. Jos, Tony vorbea despre universitate şi mânca din prăjitura doamnei Vogt.

— ...visul de a-mi continua studiile, dar războiul... Eu am trecut de la HJ direct la armată şi apoi am ajuns în Polonia.

Tony îşi luase atitudinea care se potrivea perfect situaţiei, întipărindu-şi pe faţă un anumit soi de nelinişte, în completarea frezei pe care o transformase, din obişnuita lui ciufuleală, într-una cu cărare dreaptă şi cu părul dat pe spate, bine uns, care îl făcea să pară un tânăr crescut ca un adevărat hitlerist. Nu era prima dată când se prezenta ca fost soldat din Reich. Era nevoie de ceva mai mult decât de un nume german şi de câteva detalii despre un oarecare regiment. Credibilitatea era o chestiune de atitudine, considera Ian, ea ţinea de lucrurile pe care oamenii le lăsau *să se subînţeleagă.* În cazul de faţă, frazele lui Tony erau un văl străveziu aruncat peste o atitudine de genul „Ştii că nu a fost vina mea, nu?"

— Înţelegeţi, desigur, a continuat Tony cu o sinceritate de şcolar. Nici eu nu am avut niciun amestec în război, nu tocmai. Mi-am făcut doar datoria, eram foarte tânăr.

— Au fost vremuri grele, a spus *Frau* Vogt cu aceeaşi notă aluzivă în glas. Oamenii uită asta acum. Mai doreşti prăjitură?

— Doar dacă beţi un aperitiv cu mine. Doar un pic de brandy în cafea, a îmbiat-o, scoţând o sticluţă pe care o avea mereu la el pentru a unge rotiţele unor astfel de interviuri.

— O, n-ar trebui...

— Ba sigur că da, *Frau* Vogt! a dojenit-o Tony, iar mama Prădătoarei i-a îngăduit să-i adauge un strop generos de alcool în ceaşcă.

El a început să îi admire serviciul de porţelan, în timp ce ea îi tăia încă o felie de tort, pe care Tony a înfulecat-o cu entuziasmul unui elev pe care toate mamele din Europa l-ar fi ciupit de obraz cu drag. Ian a auzit-o pe Nina pufnind

lângă umărul lui.

— Minte mai bine ca un negustor de peşte moscovit, a şoptit ea. Ajută-mă să caut în camera ei acum...

— Oi fi intrat eu prin efracţie în casă, dar nu mă apuc să răscolesc în dormitorul unui străin.

— Atunci stai şi uită-te, a zis Nina amuzată. Eşti un ipocrit, *lucik.*

Ian a ridicat dintr-o sprânceană.

— Tot nu renunţ la ultima mea fărâmă de integritate.

— Fărâmele sunt pe jos, la picioare.

— Am reţinut.

În grădină, *Frau* Vogt trăncănea de zor. Ian putea să facă pariu că ea nu mai avusese de foarte multă vreme o companie care să-i aprecieze poveştile. Singurătatea e la fel de eficientă ca alcoolul atunci când e vorba să-ţi dai drumul la limbă.

— Fiica mea a studiat literatura engleză, cu toate că aş fi preferat să-i placă Schiller şi Heine, ca mie. De la Heine mi-a venit ideea numelui ei, bineînţeles! Lorelei era nimfa apelor. Fecioara de pe stâncă.

— Lorelei a dumneavoastră nu era doar o fecioară care să stea pe stâncă şi să aştepte să fie salvată. Ce bine trăgea cu arma... Îmi amintesc asta de când am fost cu ea la vânătoare...

— Da, se vedea că semăna cu taică-său. Tatăl lui era *Freiherr*[33] în Bavaria, ştii, soţul meu era fiul lui mai mic, care nu a fost moştenitorul familiei Wasserburg, dar care, în tinereţe, vâna pe moşiile lor. El a învăţat-o pe Lorelei să tragă cu puşca.

— Ziceai că era însăşi Diana[34]. Recunosc că mă fascina.

Frau Vogt a suspinat.

— Trebuia să fi venit acasă cu un tânăr amabil ca tine, din Heidelberg. Nu mi-au prea plăcut alegerile ei, a spus *Frau* Vogt, făcând o pauză ca să-şi tragă nasul.

[33] Domn liber – în limba germană în original. Rang nobiliar mic, echivalent parţial al titlului de baron.

[34] Zeiţa romană a vânătorii.

Obergruppenführerul[35] ei era foarte frumos, dar prea bătrân, putea să-i fie tată, ca să nu mai zic că...

Era căsătorit. Ian împărtăşea la fel de sincer dorinţa doamnei Vogt ca el să nu fi fost, pentru că dacă Prădătoarea ar fi fost soţia *Obergruppenführerului* von Altenbach şi nu amanta lui, asta ar fi făcut-o mult mai uşor de găsit. La nunţile SS documentele zburau precum confetti, iar numele şi fotografia ei s-ar fi aflat cu certitudine în sute de dosare.

Cu mult tact, Tony a lăsat să se aştearnă tăcerea, fără să spună un cuvânt despre fiica doamnei, care devenise amanta unui bărbat căsătorit. A mai pus nişte brandy în ceştile de cafea, murmurând în schimb:

— *Obergruppenführerul* von Altenbach era foarte admirat. Serviciile lui în Polonia au fost exemplare, iar generozitatea lui, de neegalat. De fapt, asta mă aduce astăzi aici, *Frau* Vogt! a spus Tony îndreptându-şi cravata, ca semn că tânărul om de afaceri ajungea, în sfârşit, la subiect. Înainte să moară, *Obergruppenführerul* şi-a pus lucrurile la punct, cu gândul la viitor. A făcut rezerve financiare pentru prieteni şi pentru cei dragi. Şi bineînţeles că pentru el nimeni nu era mai important decât fiica dumneavoastră.

Ian a strâns perdeaua în pumn. Iată...

— *Obergruppenführerul* a pus bani deoparte pentru fiica dumneavoastră, *gnädige Frau!* Aşa că înţelegeţi de ce o caut.

În grădină s-a lăsat liniştea. Ian şi-a lungit gâtul cât a putut de mult, dar nu vedea nimic altceva în afară de capul doamnei Vogt şi de umerii care-i încremeniseră brusc.

— Bani, a spus ea în cele din urmă, în vreme ce în glas i se simţea din nou tensiunea. După cinci ani?

— Vedeţi şi dumneavoastră cât de lent se mişcă justiţia, a suspinat Tony. Nimeni nu ştia nici măcar dacă Lorelei Vogt trăia, mai ales după ce *Obergruppenführerul* a...

---

[35] Rang paramilitar nazist, inferior doar titlului şi rangului *Reichsführer*-SS (care denumea liderul suprem al celui de al Treilea Reich).

sfârşit aşa cum a sfârşit, la Altaussee. Au dispărut atât de mulţi oameni, au apărut atâţia oportunişti... Exista pericolul real al fraudei dacă nu o puteam identifica pe fiica dumneavoastră, chiar şi în cazul în care o găseam. De asta a durat atât de mult să dăm de cineva care o cunoştea, a explicat Tony, încheind cu o plecăciune modestă. Evident, sunt plătit pentru asta, dar, sincer vorbind, aş fi extrem de fericit să ştiu că am ajutat-o pe fiica dumneavoastră să intre în posesia banilor care i se cuvin. Şi ea a fost bună odată cu un tânăr soldat care se afla departe de casă. Dacă o pot ajuta să ducă un trai confortabil, aşa cum şi-a dorit *Obergruppenführerul* pentru ea, ar fi plăcerea mea.

Nu era prima oară când Ian şi Tony foloseau pretextul unei moşteniri ca momeală. În sărăcia care urmase războiului, toată lumea visa să primească pe neaşteptate bani de undeva. Zvonul privitor la avuţia naziştilor morţi era extrem de răspândit, fiindcă toată lumea auzise despre averile pe care şi le însuşiseră cei puternici şi clarvăzători din sferele superioare ale Reichului. *Chiar dacă nu am găsit în viaţa mea un singur criminal de război care să trăiască în lux, în spatele vreunei moşii cu porţi aurite,* se gândea Ian cu amărăciune. Încă circulau peste tot poveşti despre conturi secrete în Elveţia, despre tablouri nepreţuite ascunse în mine şi despre rezerve de aur păstrate pentru... cineva.

De ce nu pentru fiica dumneavoastră? sugera tonul încrezător al lui Tony. *De ce nu chiar pentru dumneavoastră?*

Măi, dar te pricepi! l-a lăudat Ian în gând pe partenerul lui, foarte mândru.

— Nu mă aştept să mă credeţi pe cuvânt, a continuat Tony, punând o carte de vizită pe masă. Firma care m-a angajat s-ar bucura să vă asigure de spusele mele.

— Doar un telefon dau... a spus ea, iar în voce i se citeau atât prudenţa, cât şi dorinţa de a linişti. Voia să aibă încredere în acest tânăr amabil şi în tot ce îi spunea el. Dar proastă nu era.

Tony a zâmbit şi s-a rezemat de spătar.

— Vă aştept cu drag.

Frau Vogt s-a ridicat şi a intrat degrabă în casă. Ian se pregătea să se arunce în spatele primei uşi dacă ar fi apărut ea, dar telefonul era la parter. Îi auzea zgomotul înăbuşit al vocii după ce ridicase receptorul şi formase numărul. Afară, Ian l-a văzut pe Tony punând nişte alcool în ceaşca gazdei şi vărsându-şi propria cafea în stratul de flori, pentru ca după aceea să toarne în locul ei cafea fără alcool, din cafetieră. Glasul doamnei Vogt continua să se audă, iar tonul îi era liniştit. Ian şi-a înăbuşit râsul, în vreme ce îşi imagina vocea răguşită şi serviabilă a lui Fritz Bauer la celălalt capăt al firului. Nu era prima oară când îi ajuta în caz că povestea era verificată.

S-a auzit receptorul pus în furcă şi femeia s-a întors în grădină.

— Mulţumesc, *Herr* Krauss. Nu vreau să sugerez că ai fi încercat să...

— Încrederea unei doamne trebuie câştigată, a spus Tony cu un râs de adolescent. Sper că *Herr* Bauer v-a liniştit. Mai e, desigur, şi chestiunea compensaţiei pentru dumneavoastră.

Femeia, care tocmai voia să-şi ia ceaşca de cafea, a rămas cu mâna în aer.

— Pentru mine?

— Bineînţeles. Fondurile respective nu-i pot fi eliberate decât fiicei dumneavoastră, dar timpul şi ajutorul pe care ni le acordaţi ca să o găsim sunt foarte valoroase. În acea clipă, banii lui Ian au alunecat pe masă, vârâţi într-un plic. Chiar şi cel mai mic detaliu... Nu ştii niciodată ce poate fi de ajutor. Vă amintiţi ceva, orice, în legătură cu locul în care s-ar fi putut duce fiica dumneavoastră?

Linişte. Ian îşi ţinea respiraţia şi se uita la *Frau* Vogt, care îşi făcea curaj să se destăinuie. Şi-a dat seama că Nina stătea lângă el şi îşi ţinea şi ea respiraţia. *Frau* Vogt a luat o înghiţitură mare din cafeaua amestecată cu brandy, punându-şi vârfurile degetelor lângă plicul cu bani. Fără să-şi dea seama, Ian a prins-o pe Nina de mână

şi a strâns-o tare.

— Nu ştiu unde e Lorelei, a spus încet femeia din grădină. Dar a început să scrie scrisori.

Nina l-a strâns şi ea de mână pe Ian.

— De unde vin scrisorile? a întrebat Tony, care părea inocenţa întruchipată.

— Şi unde sunt acum? a murmurat Nina. Nu găsesc scrisori aici...

— În ultimul an şi ceva, toate au venit din America, a spus *Frau* Vogt, şi Ian i-a simţit dezgustul din voce. Lorelei a vrut să se îndepărteze cât mai mult de Germania şi de Austria. Timbrele diferă, nu cunosc oraşele, a mărturisit *Frau* Vogt, iar Tony a bătut-o pe mână, în timp ce ea înghiţea ultima picătură de cafea burduşită cu alcool. Ultima scrisoare a lui Lorelei a sosit cam acum o lună, dintr-un loc numit Ames, unde zicea că poate mă va lua şi pe mine. Nu la Ames, ci la un magazin de antichităţi din Boston, unde o mai fi şi ăsta. McCall Antiques. Sau poate McBain Antiques. Mc-nu-ştiu-cum. Acolo, oamenii ca ea şi ca mine primesc documente, acte de identitate, nume noi şi pot să-şi vadă de viaţă. Dar eu cum să-mi văd de viaţă? Toată viaţa mi-am trăit-o în Salzburg. Cum să mă duc în America? Cu toţi jidanii şi negroteii ăia.

America. Ian a simţit un gol în stomac şi i s-a făcut greaţă. Simţea că se apropia de ţintă şi totodată afla că îi stătea un ocean în cale. A strâns pumnul şi şi-a dat seama că Nina îşi trăsese mâna şi că acum bătea darabana cu degetele pe propriul picior.

— Boston! s-a minunat Tony, turnând cafea şi brandy. Şi după Boston unde s-a dus?

— Zicea că e mai bine să nu ştiu.

— Ştiţi ce nume foloseşte Lorelei?

— Zicea că e mai bine să nu ştiu nici asta.

Mâhnit, Ian a trebuit să recunoască valoarea măsurilor de precauţie pe care şi le luase Prădătoarea, oricât o detesta el de mult. Dacă ar fi fost toţi criminalii de război atât de precauţi, centrul lui de investigaţii s-ar fi prăbuşit în câteva luni.

— Chiar şi fără toate detaliile astea, sigur vă alină să aflaţi veşti de la ea, a spus Tony împingând plicul cu bani spre *Frau* Vogt. E o mare alinare.

— Nu aşa mult cum ai crede, a spus ea, cu o voce deja nesigură din cauza alcoolului pe care, în mod clar, nu era obişnuită să îl bea după-amiaza. Nu zice mai nimic, doar că e în siguranţă, că e bine şi că ar trebui să ard scrisoarea după ce o citesc. O mamă… o mamă vrea să ştie mai multe. Singurul meu copil… mi-e dor de fiica mea…

Lui Ian i s-a făcut milă de ea pentru o clipă, dar i-a trecut repede. *Şi mie mi-e dor de fratele meu, dar nu am parte de alinarea de a şti că e bine-sănătos.* Se întreba dacă *Frau* Vogt avea habar de atrocităţile pe care le comisese fiica ei.

— Şi aţi ars toate scrisorile ei? a întrebat Tony cu blândeţe.

— Aşa mi-a zis Lorelei să fac. Scrisorile, lucrurile ei vechi, toate fotografiile cu ea ca adult.

— Şi le-aţi aruncat pe toate?

Pauză.

— Fiica mea e o scumpă, *Herr* Krauss. Dar poate fi foarte convingătoare. Nu-mi place s-o… supăr, a spus *Frau* Vogt, făcând apoi o altă pauză. Da, am ars tot, a reluat ea.

— Mincinoasa!

Nina n-a zis nimic, doar s-a uitat la Ian. El nu-şi dăduse seama că vorbise cu voce tare.

— Minte, a spus el, aplecându-se spre Nina şi dându-i părul la o parte ca să-i poată şopti la ureche. Niciun părinte nu ar distruge toate pozele cu singurul lui copil.

— Al meu ar face asta, i-a şoptit Nina înapoi. Dar a încercat să mă înece pe când aveam şaişpe ani, aşa că…

Ian n-o auzise bine, fiindcă nu mai avea stare şi se fâţâia pe hol. O fotografie ar fi fost extrem de valoroasă. Nu ar fi putut s-o folosească legal, mai ales dacă fusese obţinută prin mijloace precum cele la care apelau în ziua aceea, dar măcar ar fi fost posibil să o poată identifica, nu să se bazeze doar pe memoria Ninei, care ştia cum arăta prada lor.

— Trebuie să fie o poză pe undeva.

— Nu-i. Am căutat.

Şi Nina se fâţâia acum. Au trecut unul pe lângă celălalt şi şi-au atins umerii, iar când a văzut că Nina îşi ridicase privirea, şi-a ridicat-o şi el. În tavan era o trapă care, foarte probabil, ducea în pod.

— Haide, *lucik,* a murmurat Nina. Ridică-mă.

El o apucase deja de mijloc şi o ridica spre tavan. A auzit-o umblând la zăvor şi trapa s-a deschis. Nina i-a alunecat din braţe ca un şarpe şi a urcat în pod. *De data asta nu mai poţi avea pretenţia că ţii câtuşi de puţin la etică,* s-a gândit Ian, dar nu-i păsa în momentul acela. Nici nu se gândea să iasă din casă cu mâna goală.

S-a uitat repede pe fereastră. *Frau* Vogt pusese deoparte plicul cu bani şi tocmai vorbea:

— Nu mai am ce să-ţi spun.

— Două minute, a spus Ian spre trapă, căci îl văzuse pe Tony ridicându-se de pe scaun şi încercând să-şi liniştească gazda. Mă auzi, Nina?

Vocea ei s-a auzit slab, doar un murmur:

— *Da, tovarişci.*

Frau Vogt părea să plângă, copleşită de alcool şi de amintiri. Tony i-a oferit batista lui. Bocancii Ninei au coborât brusc din trapă.

— Prinde-mă.

Ian a prins silueta mică şi vânjoasă care cobora din tavan şi a ţinut-o cât timp ea a zăvorât trapa la loc. Era s-o scape din braţe.

— Neîndemânatic, a pufnit ea, aterizând ca pisica.

— Nu eşti tocmai un fulg de nea, tovarăşă.

Vedea că Nina băgase ceva în haină, dar nu era timp să investigheze. Ian a închis uşor fereastra şi au coborât scările, încremenind în clipa în care au văzut că *Frau* Vogt îl conducea pe Tony spre ieşire.

— Drăguţ din partea ta să asculţi o bătrână trăncănind, *Herr* Krauss, spunea glasul ei abţiguit. Sunt foarte singură.

Ian şi Nina au traversat coridorul din spate şi s-au îndreptat spre fereastră. Lui Ian nu-i mai bătuse inima aşa

de când se paraşutase dintr-un bombardier, în ’45. Pe marginea abisului, gata să sară...

Uşa de la intrare s-a închis. Tony ieşise din casă. *Frau* Vogt se putea întoarce oricând. Nina se furişa deja pe fereastră. Ian s-a ridicat după ea şi a atins iarba cu picioarele, dar cămaşa i s-a prins la spate în rama geamului.

— *Tvoiu mat,* haide mai repede! a şuierat Nina.

— Nu mai înjura atât, a protestat Ian şi a smucit de cămaşă ca să se elibereze.

Nina a coborât geamul la loc. Ian a tras-o după el într-o parte a casei, unde au dat de Tony.

— Ce dracu’ v-a apucat? Lăsaţi, haideţi să ne cărăm.

Au pornit toţi trei cu un pas ceva mai grăbit decât o simplă plimbăricǎ.

— Nina, a zis Ian atunci când au ajuns din nou la râu şi s-au sprijinit, recunoscători şi osteniţi, de balustradă, spune-mi că ai găsit ceva!

Ninei i-au sclipit ochii răutăcios.

— O fi ars cucoana scrisorile şi fotografii aproape toate, dar păstrat un album.

— Ai luat...?

— Nu e poză recentă, alea a aruncat tot. Asta cea mai recentă care găsesc.

Din haină, Nina a scos o fotografie cu imagine clară, smulsă din pagina albumului: *Frau* Vogt şi un grup de prieteni sau de rude pe treptele bisericii, îmbrăcaţi elegant.

— Cel mai în dreapta.

Lui Ian i-a stat inima în loc. Tânăra femeie purta o rochie cu imprimeu floral şi stătea în picioare, împreunându-şi mâinile înmănuşate. Era tinerică, încă avea obraji bucălaţi, siluetă de copilă şi zâmbea timid. Serioasă, tânără, pe cale de a deveni frumoasă, pe cale de a deveni adultă. Dar deja cu ochii în patru, căci privea spre cameră serios şi distant.

— Prădătoarea?

Nina a scos un sunet de felină gata să se năpustească.

Avea ceva tulburător de senzual, se gândea Ian, ca o pisică ce nu doar că se bucura să atace, ci se bucura şi la gândul sângelui pe care urma să-l verse.

— Lorelei Vogt, a spus Nina.

— Au trecut cel puţin cincisprezece ani de atunci.

Tony s-a încruntat.

— Era mai slabă când am văzut eu pe ea decât aici, a consimţit Nina şi a bătut cu degetul în poză. Şi avea păr mai închis la culoare.

— Şi cât o să ne ajute fotografia să o identificăm dacă ne întâlnim cu ea? Poate că fata asta, crescând, nu mai seamănă deloc cu fotografia.

— O ştiu eu, a zis Nina. Ştiu faţa aia până mor, oricât îmbătrâneşte. Ştiu ochii.

Ian s-a uitat la ochii lui Lorelei Vogt. Doar la ochi. Era complet inutil să încerce să zărească răul într-o figură. Foarte des, răul era invizibil şi se ascundea în spatele unor trăsături perfect banale. Şi totuşi...

— Ochi de vânător, a rezumat Nina, atingând imaginea feţei suave şi serioase a prăzii lor. Calmi şi reci.

Capitolul 15
Nina

Octombrie 1941
Moscova

Frigul parcă a pocnit-o pe Nina cu pumnul. Mult sub zero grade, aerul era, în toiul nopţii întunecate, atât de îngheţat încât îl percepea asemenea lacului pe timp de iarnă. Însă femeilor din Grupul Aviatic 122 le sclipeau ochii de entuziasm în vreme ce înaintau pe peron. Era adevărat că panica cuprinsese toată Moscova, care aştepta să năvălească nemţii în orice clipă, însă Nina şi surorile ei ajunseseră în sfârşit la datorie.

— Unde ne trimit să ne antrenăm? se întreba Elena, împiedicându-se în ciubotele uriaşe cu care era încălţată.

— Cine ştie...?

Nina a sărit în sus ca să încerce să le vadă pe fetele din faţa lor. Vagoanele erau cu uşile deschise şi deja se urcau în ele primele rânduri.

— Sper să fie mai cald decât la Moscova, a spus Elena, ale cărei gene negre sclipeau, încărcate de chiciură şi de lacrimile pe care gerul i le storsese din ochi şi care îi ajunseseră, îngheţate, tot pe gene. Cum să fie atât de frig în octombrie?

— Ăsta nu-i frig, a minţit Nina, încercând să nu tremure.

În faţa unui moscovit, niciun siberian nu ar fi recunoscut vreodată că-i era frig.

— Mincinoaso, i-a întors-o Elena râzând cu ochii. Ai buzele vinete.

— Ei, tot nu se compară cu iernile Marelui Bătrân. Acolo vine frigul şi înghite dintr-odată lacul, nimic nu poate opri îngheţul ăla de căcat.

Elena şi-a încreţit nasul.

— Ce-i?

— O să zici că-s o puritană înrăită.

— Zi!

— Nu pot să aud pe nimeni înjurând, a spus Elena înroşindu-se. Tata nu lăsa pe nimeni să înjure, îţi dădea un bobârnac peste nas aşa de tare, că îţi dădeau lacrimile. Şi nu li-l trăgea doar celor care înjurau, ci şi oricui era în preajmă şi auzea. Aşa că, de câte ori aud o înjurătură, mă fac mică şi mă aştept să primesc un bobârnac în nas.

Nina a râs şi, împreună, şi-au croit drum spre următorul vagon.

— S-o fut pe mă-ta, Elena Vasilovna! a înjurat Nina, doar ca s-o vadă cum îşi încreţea nasul.

— N-ai decât să râzi, a suspinat Elena. Ştiu că-s o mironosiţă de Moscova.

Nina a apucat mânerul de lângă uşa deschisă a vagonului şi s-a ridicat.

— Mironosiţele de Moscova nu au atât de multe ore de zbor ca tine. Haide, hopa sus!

Elena a prins mâna întinsă a Ninei. Era un vagon de marfă, nu de pasageri, iar înăuntru era atât de frig încât răsuflările se preschimbaseră în aburi. Nina şi-a tras peste urechi căciula de piele de focă, în timp ce fetele urcau cu nemiluita.

— Nu mai înjur dacă nu-ţi place, i-a zis ea Elenei.

Nu i se năzărise niciodată că i-ar fi putut păsa de ceea ce credeau colegele ei despre ea, pentru că zburase mereu singură. Dar acum urma să fie navigatoare pentru una dintre fetele astea de la clasa de pilotaj, responsabilă pentru siguranţa lor. Trebuia ca ele să poată avea încredere în ea, iar ea să poată avea încredere în ele. Poate că pentru Elena, care era caldă şi prietenoasă, era simplu să capete încredere, dar Nina parcă îşi încorda un muşchi pe care nu-l mai folosise vreodată.

— Înjură cât vrei, Ninocika! a râs Elena. Trebuie să mă întăresc. Dacă e să omor fascişti, nu pot să-mi încreţesc nasul la cuvinte urâte.

Nina a rânjit şi şi-a flexat un pic mai uşor acel muşchi.

— Ia zi: „Ce frig de căcat e aici!”

— Ce...

Elena s-a strâmbat.

— Haide, zi, zi!

Mica Lilia Litveak ciulise urechile şi râdea lângă Nina.

— Este deosebit de frig aici, a spus Elena strâmbând din nas, roşie ca sfecla, iar fetele erau gata să se prăvălească de râs, în timp ce trenul s-a zgâlţâit şi s-a pus în mişcare. Apoi, asemenea unui val stârnit de vânt peste un lan de grâu, vestea a ajuns în spate:

— Engels, mergem la *Engels.*

— ...aerodromul de antrenament de pe Volga...

— ...Engels!

Nouă zile până la Engels. Nouă zile lente şi friguroase. Sprijinite una de alta, se legănau odată cu mişcarea vagonului, molfăiau porţia de pâine şi de hering, sorbeau ceaiul amar, fără zahăr, sau stăteau pe marginea căii ferate şi băteau din picioare ca să se încălzească, în timp ce trenul lor stătea pe loc ca să treacă altele, mai urgente, încărcate cu provizii. Vorbeau, vorbeau în permanenţă şi a venit rândul Ninei să se minuneze. *Ştiu mult mai multe lucruri decât mine.* O brunetă înaltă din Leningrad făcuse bătături de cât săpase capcane pentru tancuri şi cărase saci cu nisip, dar avea diplomă universitară şi vorbea patru limbi străine. O fătucă rozalie în obraji, cu doi ani mai mică decât Nina, era educatoare:

— E foarte important să le oferi copiilor un sistem de joacă structurat, care să le dezvolte instinctele de cooperare.

Marina Raskova însăşi petrecuse o dimineaţă cu ele în vagon, iar atunci când o imploraseră să le vorbească despre zborul ei cu avionul *Rodina,* zbor cu care bătuse recordul, ea le-a spus că aceea era o fază depăşită şi, înainte să cânte un fragment din opera „Evgheni Oneghin”, le-a mărturisit în schimb că în copilărie îşi dorise să fie cântăreaţă de operă. În tot vagonul s-a iscat un cor de voci, iar Nina se uita uluită. Nu ştia să fredoneze nicio notă din Ceaikovski. Nu vorbea decât limba ei, rusa. Nu fusese în veci de veci antrenată într-o joacă structurată şi nici nu

avusese vreun instinct de cooperare în viaţa ei.

Simţise această lipsă de conexiune şi atunci când ajunsese pentru prima oară la Irkuţk, la vârsta de nouăsprezece ani, dar în vremea aceea îşi concentrase toată energia ca să înveţe să piloteze, drept care nu acordase nici cea mai mică atenţie şedinţelor Komsomol ori altor evenimente de viaţă civilizată la care participase. Acum era înconjurată de sute de femei pentru care toate lucrurile astea nu însemnau nişte poveri ce veneau la pachet cu viaţa de adult, ci adevăruri pe care le asimilaseră din născare. Vorbeau despre discursurile marxiste şi despre excursiile pe care le făcuseră în calitate de tineri pionieri, povesteau cum, în timpul foametei, încercaseră să găsească pantofi care să nu se rupă după prima purtare, ba chiar vorbeau în şoaptă despre dubele negre care te puteau lua pe sus dacă erai denunţat. Elena avea la Moscova un vecin care fusese ridicat:

— Primise o cameră mai mare decât colegii lui de apartament şi aceştia o voiau pentru ei, aşa că l-au denunţat ca distrugător, a spus ea ca fapt divers. Când a fost luat, l-au denunţat şi părinţii lui, ca să nu-i ia şi pe ei.

N-a întrebat nimeni unde fusese dus acel vecin. Ştiau cu toatele că era mai bine să nu întrebe, la fel de bine cum ştiau despre lipsa încălţămintei şi despre discursuri, despre Ceaikovski şi despre cântecele care slăveau partidul. Diferenţa nu era una de tipul „fete de la ţară”-„fete de la oraş”, şi-a spus Nina, pentru că grupul lor era alcătuit din ambele categorii. Diferenţa era între a creşte civilizat şi a creşte în sălbăticie.

— Tu nu zici prea multe, Ninocika, a remarcat Elena la un moment dat, în timp ce îşi cârpea uniforma, căci de zile întregi îşi pasau de la una la alta ace şi aţă, îşi coseau tivurile şi pălăvrăgeau. Tu cum ai crescut la Baikal?

— Nu ca voi, s-a simţit Nina obligată să recunoască.

— Dar cum, atunci?

— La Marele Bătrân, lumea trăieşte într-o adunătură de cocioabe, prea mică să fie numită sat, a spus Nina ridicând din umeri. E capătul nimicului acolo. Nu te trimite nimeni

în pustietate, pentru că eşti deja în pustietate. Nu există cozi la încălţăminte. Dacă e iarnă, pui o capcană în pădure şi omori ceva ca să-ţi faci încălţări din pielea vânatului, iar dacă e vară îţi faci sandale din scoarţă de mesteacăn. Nu ai *cui* să-ţi denunţi vecinii dacă ei au un apartament mai mare. Acolo n-are nimeni apartamente. Abia dacă avem vecini, a încheiat Nina, preferând să nu destăinuie că, în locul din care se trăgea ea, nu auzea nimeni dacă taică-tău spunea mereu în gura mare că tovarăşul Stalin era un nenorocit de georgian şmecher. Poate că o dată în viaţă află cineva de vreun discurs marxist, a reluat ea, dacă ajunge în satul vecin, la sute de kilometri depărtare, iar pe urmă respectivul vorbeşte toată viaţa despre asta. Există babe care sunt convinse că ţarul încă trăieşte.

S-a uitat la ochii curioşi din jur şi s-a înroşit.

— Nu eşti o sălbatică, i-a spus Elena, citindu-i gândurile Ninei. Iepurii nu sunt sălbatici...

Şi toate fetele au izbucnit în râs, căci doar cu o zi în urmă, pe la amiază, pe când aşteptaseră pe marginea şinei de tren şi se ţinuseră, înfometate, cu mâinile de burtă, fiindcă întârziaseră porţiile de pâine cu hering, Lilia Litveak se furişase pe la marginea gării şi se întorsese cu braţele pline de mingi verzi – verze crude, furate dintr-un vehicul cu alimente. Nina şi celelalte fete se năpustiseră asupra verzelor ca nişte iepuri lihniţi.

— De la Moscova sau Leningrad, Kiev sau Baikal, spusese Elena, de acum suntem cu toatele iepuri.

Şi aşa a rămas.

În cele din urmă au ajuns la destinaţie şi au năvălit pe peronul îngheţat din Engels. Orăşelul era cufundat în beznă, iar din cer cădea o ploaie rece. Nina şi-a pus rucsacul pe umăr şi a pornit laolaltă cu restul fetelor. Elena s-a scărpinat pe sub căciulă.

— Sunt sigură că am făcut păduchi.

— Nu te mai plânge, *sestra,* s-a auzit un glas.

În timp ce bâjbâiau prin întuneric, Marina Raskova s-a dus să caute un ofiţer de serviciu. Dar până să ajungă la cazarmă, Nina deja adormise în picioare şi se legăna

precum un cal în boxă. Sala de sport fusese transformată în dormitor, cu rânduri de paturi cazone înşirate ca la spital. Nina s-a prăbuşit pe primul dintre ele, fără să-şi mai scoată bocancii.

— Ce-i cu strigătele alea? a întrebat ea.

— Raskova, a zis cineva râzând. Comandantul a încercat să-i dea o cameră numai pentru ea, cu pat dublu, iar Raskova ţipă că vrea să doarmă ca noi, la înghesuială.

— Mi-aş da viaţa pentru Raskova, a căscat Nina, cu ochii lipiţi. Mi-aş tăia un picior pentru ea. Mi-aş scoate un rinichi.

— Ca noi toate, *malîşka*[36].

Ultimul lucru pe care l-a mai simţit Nina în noaptea aceea a fost că cineva îi scotea bocancii din picioare.

Zorii de zi s-au dovedit a fi cenuşii şi friguroşi, iar femeile din Grupul Aviatic 122 s-au trezit odată cu soarele palid, s-au dat jos din paturi şi au strâns aşternuturile.

— Când punem mâna pe noile avioane de luptă?

Îmbrăcate în uniforme, femeile au mărşăluit prin bază, sub privirile bărbaţilor. Nina se uita la ei la fel de nepoliticos, dar fetele mai bine-crescute îşi vedeau de drum, îmbujorate la faţă.

— Nu sunt obişnuită să se holbeze cineva la mine, a şoptit Elena. Nu în felul ăsta.

Nina a încetinit pasul şi a măsurat din priviri un mecanic care rânjea dintr-un hambar.

— Obişnuieşte-te.

Primul ordin al zilei a fost vizita în masă la frizeria garnizoanei.

— Jos cu cozile şi cu cârlionţii, doamnelor! Ordine de la Raskova, aşezaţi-vă la rând ca să vă tundeţi! a strigat un ofiţer, în timp ce femeile protestau şi îşi pipăiau părul lung.

Nu părea niciuna dornică să se tundă prima, iar Lilia deja se certa cu un frizer. Nina a scos briceagul din bocanc şi l-a desfăcut. S-a uitat în jur, provocator, iar când a văzut că atrăsese suficiente priviri, şi-a strâns tot părul într-o

[36] Copilă, iubito (termen de alint) – în limba rusă în original.

mână. Era încâlcit şi murdar după zece zile de nespălare şi, cu o singură mişcare, Nina l-a retezat. A aruncat părul pe podeaua frizeriei.

— Haideţi, iepuraşilor!

Elena a ridicat bărbia şi şi-a dat coada lungă şi neagră peste unul dintre umeri, după care a întins mâna spre briceagul Ninei. Nina i l-a trântit în palmă, în timp ce restul fetelor se înşirau deja, mohorâte, în spatele scaunelor frizerilor. Acela a fost momentul în care diferenţele care îi legaseră limba Ninei pe tren au încetat să mai aibă vreo importanţă. Sute de femei din sute de lumi diferite debarcaseră la Engels, fete de la ţară, fete de la oraş, fete cu diplome şi fete care nu ştiau de nici unele. Iar acum erau cu toatele recrutate pentru Grupul Aviatic 122, tunse la fel, într-o singură lume.

★

— Războiul ăsta se termină înainte să ne declare pregătite.

În afara oraşului, luptele le ocoleau pe Nina şi pe camaradele ei. Ea se enerva ori de câte ori se gândea la nemţii care treceau nestingheriţi peste capcanele pentru tancuri, săpate cu atâta grijă, la faptul că în toată patria planau baloane de baraj şi la trenurile pline de copii care plângeau şi erau evacuaţi din oraşe, de multe ori îndreptându-se direct spre armatele duşmane care înaintau. Leningradul murea de foame încet-încet în iarna aceea, iar oamenii se omorau între ei pentru pâine şi cartele de raţii. Cu toate astea, în Engels instrucţia nu se mai termina.

— Fetelor, voi sunteţi norocoase, le certa Marina Raskova. Băieţi cu numai şaizeci şi cinci de ore de zbor sunt înrolaţi degrabă în regimentele de bărbaţi, carne de tun şi atât. Nu v-am adus aici ca să fiţi carne de tun.

— Dar noi nu ne putem compara nici în somn cu băieţii ăia care trebuie să înveţe totul fuga-fuga, a protestat Nina. De ce tot noi trebuie să stăm şi să aşteptăm în Engels?

— Fiindcă nu ne putem permite să dăm greş, a răspuns sobru Evdochia Berşanskaia.

Ea era mai în vârstă decât majoritatea fetelor de acolo, avea aproape treizeci de ani şi veleităţi de comandant. Nu că ar fi vrut să comande, ci doar voia să piloteze avioane de luptă. *Dar toată lumea vrea să piloteze avioane de luptă,* s-a gândit Nina, *aşa că cineva o să fie dezamăgit.*

— Suntem singurele femei-piloţi care merg pe front, a spus în continuare Berşanskaia. Sunt deja mulţi care spun că e o prostie să dai un avion pe mâna unei fetiţe, când există atâţia bărbaţi care să le piloteze. Dacă vrem să ne păstrăm avioanele, trebuie să fim desăvârşite.

Desăvârşirea consta în zece cursuri diferite pe zi, plus două ore de exerciţiu din sala de clasă pe aerodrom şi înapoi. Noaptea erau sculate din pat de alarma care le chema la careu pe terenul îngheţat. Într-o noapte, Nina a încercat să câştige timp şi şi-a pus haina peste pijama, dar Raskova, care era mereu atentă şi impecabilă indiferent de oră, i-a văzut tivul ieşindu-i din bocanci şi a pus-o să dea ture în jurul aerodromului, în vântul rece care-i trecea printre picioarele goale. S-a băgat în pat clănţănind din dinţi şi cu coapsele vinete, ca apoi, parcă numai câteva secunde mai târziu, să sune alarma din zori. Femeile din Grupul Aviatic 122 se trezeau şi se urcau în vechile avioane U-2, cu care exersau bombardamente asupra câmpiei sterpe şi goale pe care se amenajase aerodromul Engels şi în cuprinsul căreia se simţea fiecare adiere de vânt ce sufla dinspre Volga.

— I-aţi auzit pe bărbaţi cum râdeau de noi azi-dimineaţă? a întrebat Elena în timp ce se întorcea în dormitorul improvizat, cu sudoarea îngheţată pe capetele părului scurt, ceea ce le preschimbase în ţepi care stăteau în toate direcţiile. Au impresia că suntem de râsul lumii în uniformele astea şi îşi bat joc de felul în care mărşăluim.

— Sunt doar invidioşi că noi primim avioane nou-nouţe şi nu lăzile alea vechi, a răspuns Nina, care îşi cosea o gaură în mănuşă cu aţa împrumutată de la Elena.

Aveau patul unul lângă altul şi împărţeau totul, de la şosete la ace de cusut. „Ce-i al meu e şi al tău şi ce-i al tău e şi al meu”, îi spusese Elena în prima ei zi la Moscova, iar

de atunci încolo respectaseră foarte strict regula asta. De cealaltă parte a Ninei, Lilia folosea briceagul ei ca să taie marginile franjurate ale mânecii.

— Aţi auzit că Raskova probează un Pe-2? a întrebat Nina.

— Am auzit că astea sunt greu de ridicat de la sol, s-a oferit Lilia să răspundă.

— Mai bine ca Su-2 cu care instruiesc piloţii acum. Alea sunt o glumă, a spus Elena scoţându-şi mănuşile şi flexându-şi mâinile înţepenite de frig. Fumegă, scapă ulei, sunt mai lente decât o vită pe gheaţă…

— La anul pun navigatorii pe TB-3 şi pe R-5 pentru antrenamente, a spus Nina. După ce depunem jurământul. Lilia, dacă-mi zgârii briceagul, îţi trag un şut de zbori până la Moscova.

— N-ai decât să încerci, ţărancă siberiană!

— Ţărancă eşti tu!

Jurământul militar l-au depus în noiembrie. Marina Raskova a ţinut unul dintre discursurile ei uşor de priceput, cu acel glas intim cu care părea că îţi vorbeşte doar ţie, cu toate că se adresa întregii mulţimi:

— În constituţia noastră stă scris că femeile au drepturi egale în toate domeniile de activitate. Astăzi aţi depus jurământul militar. Haideţi, deci, să mai jurăm încă o dată, împreună, că ne vom apăra patria iubită până la ultima suflare.

Cu toatele au ovaţionat până au răguşit. Raskova le-a strâns mâinile întinse spre ea şi a pupat obrajii încinşi ai fetelor din apropierea ei. Oricât de mult munceau, Raskova trăgea şi mai mult de ele. Într-o după-amiază de decembrie, Nina a venit la ea cu un raport şi a găsit-o pe comandantă dormind dusă cu capul pe masa plină de documente.

— Nu dorm, a spus ea, deşi nu deschisese încă ochii, pe când Nina încerca să iasă tiptil. Raportează.

Nina a început să peroreze şi a încheiat:

— Să vă odihniţi, tovarăşă maior!

— Ne odihnim atunci când se termină războiul.

Anul a trecut. A început şi instrucţia navigatorilor. Zburau noaptea şi luau pulsul întunericului care le înconjura în carlinga decapotată, navigau sub lumina rece şi argintie a lunii şi învăţau să aterizeze fără niciun ajutor, cu excepţia câtorva lumini improvizate pe piste. Toată lumea ştia că în curând Raskova urma să împartă Grupul Aviatic 122 în trei regimente: bombardierele de zi, bombardierele de noapte şi avioanele de vânătoare. Numai elita avea să intre în regimentul avioanelor de vânătoare, iar Nina ştia deja că nu avea să se afle printre câştigători.

Era foarte ciudat să nu fie printre cei mai buni, în fond fusese cea mai bună foarte mult timp, fusese, cu siguranţă, cea mai bună femeie din clubul aviatic, dar aici se aflau sute de femei care fuseseră cele mai bune la cluburile *lor* aviatice. Se înrolaseră deja trei membre ale echipei de zbor acrobatic, care puteau întoarce şi răsuci un avion precum nişte păsări de pradă. Pe Lilia nu o afecta deloc presiunea atmosferică. Îşi împingea aparatul până la limită fără să ameţească vreodată. Elena putea ateriza ca un fulg de nea pe cel mai rigid sol din regiune. Nina nu se putea compara cu niciuna dintre ele şi era conştientă de asta. La început, atare revelaţie nu fusese deloc plăcută, dacă era să fie sinceră cu ea însăşi. Se înverzise de invidie atunci când îşi dăduse seama că cineva era mai priceput decât ea, dar accesul de pizmă nu ţinuse prea mult, din cauza muncii asidue şi din motive de pragmatism. Până la urmă, cu toatele luptau împotriva nenorociţilor de hitlerişti, asta dacă mai reuşeau vreodată să părăsească pista aceea tristă de lângă Volga. Iar când avea să se întâmple asta, Nina voia să lupte aripă la aripă alături de piloţi care erau chiar mai buni decât ea.

— Tu eşti un vultur care zboară foarte sus, i-a spus Nina Elenei, eu sunt doar un şoim.

Elena şi-a trecut braţul pe sub cel al Ninei şi a strâns-o cu căldură, ca s-o liniştească, iar Nina se bucura de gestul ei de fiecare dată. Poate pentru că nu mai avusese niciodată o prietenă.

— Nu eşti un simplu şoim, Ninocika!

— Eu înţeleg *cum* funcţionează avionul – trag de manşă într-un anumit fel şi avionul se mişcă într-un anumit fel. Tu înţelegi *de ce.* Propulsie, corelaţie, aerodinamică – tu zbori mai bine pentru că ştii toate astea.

Într-o dimineaţă geroasă de ianuarie, traversau aerodromul îngheţat, în drum spre cantină. Un grup de bărbaţi îmbrăcaţi în salopete de mecanici au început să le fluiere în bătaie de joc, dar Nina i-a ignorat.

— Eu nu reuşesc să asimilez ştiinţa, a spus ea bătându-se peste frunte. Cap tare de siberian.

Unul dintre mecanici a strigat ceva la Elena şi şi-a băgat mâna între picioare. Ea încă avea tendinţa să se înroşească atunci când auzea apostrofările şi glumele grosolane, dar de data asta era distrasă.

— Nu mai zice că eşti proastă, că nu eşti.

— Poate că nu, dar nu o să înţeleg în veci ceea ce fac eu în aer. Fac, şi gata, a spus Nina fluturându-şi degetele. Magie.

Elena a râs, dar *chiar* magie părea. Nina habar n-avea de motivul pentru care se învârtea o elice sau la ce foloseau toate rigidizările cu hobane, însă, imediat ce se ridicau roţile de la sol, întreg corpul ei devenea una cu avionul. Braţele deveneau aripi, trunchiul i se contopea cu carlinga, picioarele se făceau una cu roţile. Senzaţia era şi mai puternică la zborurile de noapte. Ochii îi dispăreau cu totul şi nici nu-şi mai dădea seama că ea nu devenea, în realitate, parte din avion. Ninei îi era la fel de la îndemână să zboare noaptea precum îi era unei rusalce să înoate în lac. Nu avea graţia Elenei ori reflexele Liliei, dar nu se temea de întuneric şi se mişca prin aer de parcă acolo era casa ei. Asta nu o făcea să fie cea mai bună, dar o făcea să fie foarte bună, iar pentru Nina era suficient.

Purtată pe aripile unui vânt îngheţat, luna februarie a intrat în Engels aducând veşti şi zvonuri dureroase. Una dintre navigatoare a aflat că părinţii ei muriseră de foame la Leningrad. O fată de la cursul de armurieri avea pe front un frate care se lupta cu înaintarea frontului german şi care jura în scrisorile lui că nemţii îşi decorau tancurile cu

capetele sovieticilor. Cu toate astea, nici măcar cel mai cumplit zvon nu ar fi putut descuraja nerăbdarea devoratoare cu care acele femei aşteptau să-şi primească sarcinile. Nina şi-a ţinut respiraţia în timp ce se citeau numele.

Grupul Aviatic 122 se dizolvase. Acum erau doar 586, 587 şi 588. Proaspăt numită sublocotenent, Nina Borisovna Markova urma să zboare în Regimentul 588.

Bombardierele de noapte.

Capitolul 16
Jordan

Ziua Recunoştinţei 1946
Boston

— Jordan! a strigat Anneliese intrând în sufragerie şi apoi aruncând bomba. Ai umblat în lucrurile mele?

Jordan a încremenit cu argintăria în mână. S-a uitat peste masa din salon, pe care Anneliese o decorase pentru Ziua Recunoştinţei cu porţelanurile cu margine aurită care erau scoase din dulap doar de câteva ori pe an. Şi-a privit mama vitregă, care o privea, la rândul ei, cu o inocenţă întrebătoare.

— Poftim? a întrebat tatăl lui Jordan, distras, stând în patru labe lângă bufet, de unde tocmai scotea platoul pe care avea să fie aşezat curcanul.

— Întrebam dacă Jordan a umblat în lucrurile mele, a repetat Anneliese, cu acelaşi aer nedumerit. Pentru că eu aşa cred.

— Am făcut curat, a îngăimat Jordan cu un şoc pe care spera să nu-l fi observat nimeni. *De unde ştii?* Atâta tot, s-a apărat ea.

— Şi ce căutai atunci în Biblia mea?

Fotografia, s-a gândit Jordan. Credea că o pusese la loc exact aşa cum o găsise, dar... Tatăl ei s-a ridicat, descumpănit.

— Despre ce e vorba?

Nu aşa trebuia să se întâmple. Era Ziua Recunoştinţei, casa mirosea a salvie, a curcan şi a chifle proaspăt coapte, motiv pentru care Taro nu mai putea de bucurie şi dădea din coadă întruna. Ruth aşeza inelele pentru şervete, îmbujorată toată pentru că era „prima ei Zi a Recunoştinţei”. Într-o oră ar fi trebuit să se aşeze la masă. Nu era momentul pe care-l pusese Jordan la cale pentru a deschide subiectul despre ce şi cine era mama ei vitregă în

realitate. Voia să aştepte până ce se terminau sărbătorile şi atât Anneliese, cât şi Ruth ar fi fost plecate de acasă. Atunci urma să-i prezinte cazul tatălui ei, lui singur, vorbind calm, ca un adult, nu asemenea unui copil care ţesuse o ipoteză suprarealistă. Întâi trebuia să-l convingă şi apoi, împreună, să o ia prin surprindere pe Anneliese.

Dar acum Anneliese era cea care o luase pe ea prin surprindere şi totul ameninţa să iasă la iveală.

— Nu-i vorba despre nimic, tată, a spus Jordan zâmbind, în încercarea de a depăşi momentul. Haide să verificăm curcanul.

Numai că Anneliese nu avea de gând să se clintească şi părea din ce în ce mai rănită.

— Biblia mea e un lucru intim. De ce ai...?

Acum tatăl lui Jordan îşi încrucişă braţele.

— Ce se întâmplă aici, don'şoară?

Jordan îşi dădea seama că nici el nu avea de gând să se clintească.

Bine, atunci.

Jordan şi-a privit mama vitregă, fragilă şi frumoasă în rochia ei bleu, purtând la gât perlele precum cenuşa închegată. S-a uitat, fără să clipească, drept în ochii ei albaştri. Nici Anneliese nu clipea, dar lui Jordan i s-a părut că era mirată – ca şi cum mama ei vitregă se aşteptase s-o vadă frustrată, nicidecum calmă.

— Dacă tu consideri că e momentul potrivit să deschidem subiectul, a spus Jordan, atunci neapărat vom vorbi despre asta, s-a învoit ea, punând argintăria pe masă, conştientă că avea mâinile transpirate. Ruth, nu vrei să te duci cu câinele în camera ta, să vă jucaţi? Mersi, greieraş!

Nu avea de gând s-o facă de faţă cu Ruth. Jordan a aşteptat până când a auzit zgomotul făcut de uşa dormitorului. Apoi s-a întors spre mama ei vitregă.

— Nu ştiu dacă Anneliese Weber e numele tău adevărat, a intrat ea direct în subiect. Nu ştiu dacă te-ai născut în Austria aşa cum zici, dacă ai intrat legal în ţara asta sau dacă fugi de ceva. Ceea ce ştiu este că eşti o mincinoasă.

Eşti o nazistă. Şi nu eşti mama lui Ruth.

Acuzaţiile au rămas suspendate într-o tăcere electrică, ce s-a aşternut dintr-odată. Jordan avea senzaţia că, odată cu cuvintele, expirase tot aerul din plămâni. S-a uitat la Anneliese, frumoasă şi decorativă. Îşi imaginase că mama ei vitregă avea să tresară sau să facă un pas înapoi, poate chiar să izbucnească în râs sau în plâns.

Doar că pe faţa lui Anneliese nu s-a clintit niciun muşchi. Ochii ei albaştri nu s-au mărit.

— Doamne, a spus ea în sfârşit. De unde ai scos toate astea?

Tatăl lui Jordan părea înfuriat.

— Jordan...

— Nu e o poveste aiurită pe care s-o fi inventat eu, a spus ea rămânând calmă şi rezonabilă, fiindcă nu era momentul să ţipe sau să intre în defensivă. Am dovezi, tată. Uită-te la ele, e tot ce îţi cer.

Îşi păstrase fotografiile ascunse în căptuşeala genţii şi aştepta momentul potrivit pentru a i le arăta tatălui ei, aşa că le-a scos repede şi a pus-o pe prima pe masă, în faţa lui.

— Buchetul de nuntă al lui Anneliese. A prins în el Crucea de Fier, ca să-i poarte noroc. *O Cruce de Fier,* şi nu e una din Primul Război Mondial. Are o svastică. E o medalie a celui de al Treilea Reich, a continuat ea, uitându-se din nou la Anneliese. Nu am găsit-o în camera ta atunci când am căutat-o, deci ce-ai făcut cu ea?

Anneliese tăcea. Privirea lui Dan McBride s-a oprit, fără să vrea, asupra fotografiei. Jordan a continuat iute, iar cuvintele i se revărsau ca un fluviu. *Spune tot. Prezintă-ţi cazul.*

— Asta nu e tot. Uite-te la asta.

A doua fotografie era făcută după poza de vacanţă din Biblia lui Anneliese: cuplul în costume de baie, lângă lac, făcând cu mâna persoanei nevăzute.

— E soţul tău, Anna?

— Da, a răspuns ea calm.

— Kurt? Sau Manfred? Pentru că te-am auzit folosind ambele nume. Kurt Weber apare pe certificatul de naştere

al lui Ruth ca tatăl ei, deci cine e Manfred?

În acel moment, ochii albaştri au sclipit. Jordan se simţea victorioasă. Nu fusese în zadar. *Da.*

— Crucea de Fier e a lui, nu-i aşa? a insistat ea. Pentru că era nazist. Şi nu mă lua cu vrăjeli de rahat...

— Jordan! a lătrat tatăl ei, ca reacţie automată la înjurătură, dar nu-şi putea lua ochii de la fotografie.

Ea a insistat:

— ...cum că dacă erai membru al Partidului Nazist – asta nu te făcea om rău, Anna, pentru că el nu era un simplu nazist. Era SS, nu-i aşa? a întrebat Jordan împungând cu degetul în imaginea bărbatului, care fusese fotografiat având braţul ridicat. Are un tatuaj pe interiorul braţului. Uite-l aici! Majoritatea ofiţerilor SS aveau tatuaje cu grupa lor de sânge pe braţul stâng, a spus Jordan întorcându-se spre tatăl ei. Ţii minte că ne-a spus domnul Sonnestein asta? El a ajutat la identificarea provenienţei acelor tablouri care au venit de la Hamburg imediat după război. Ne-a zis că fostul proprietar fusese SS şi că încerca să treacă drept negustor de artă francez. Fusese identificat după tatuaj, a adăugat ea, uitându-se din nou la Anneliese. Soţul tău era ofiţer SS decorat. Şi niciunul dintre voi nu eraţi părinţii lui Ruth, pentru că data de pe fotografie este martie 1942. Ruth s-a născut în aprilie ’42, conform certificatului ei de naştere, Anna, aşa că de ce nu eşti însărcinată în opt luni în fotografia asta?

De data asta tăcerea nu mai era încărcată de electricitate. Plana în cameră asemenea unui strat de plumb. Tatăl lui Jordan rămăsese încremenit ca o statuie şi îşi plimba privirea între fotografiile de pe masă. Anneliese stătea cu mâinile încrucişate şi se uita la Jordan cu o privire care, dintr-odată, a băgat spaima în ea. Inima a stat să-i sară fetei din piept atunci când a observat aceeaşi privire pe care o surprinsese în prima fotografie, în seara în care tatăl ei o adusese pe Anneliese la cină. Femeia care părea fragilă şi frumoasă acum era periculoasă.

— Şi nu e doar asta, a continuat Jordan arătând spre fotografii. Tot ţeşi o poveste despre o refugiată care a

atacat-o pe Ruth la Altaussee, dar lui Ruth de tine îi e frică. Îşi aduce aminte că mama ei cânta la vioară, iar tu îmi spui că nu ai cântat niciodată. Cine eşti?

Din bucătărie s-a auzit alarma care anunţa că era gata curcanul, dar nu s-a clintit nimeni.

— Cine eşti? a repetat Jordan.

— Nu te-ai hotărât în privinţa asta deja? a întrebat-o Anneliese. Pari foarte sigură în toate celelalte privinţe.

Ochii reci şi albaştri înotau în lacrimi. Dintr-odată, Anneliese a început să se zguduie de plâns.

Nu scapi tu aşa de uşor doar pentru că plângi, şi-a spus Jordan, cu gura încleştată. Dar, tulburat, tatăl ei a făcut automat un pas în faţă, iar Anneliese s-a prefăcut neajutorată şi şi-a vârât nasul în cămaşa lui.

— Nu-i spune nimic lui Ruth, a şoptit ea. Am făcut-o ca s-o protejez.

— Nu mai *minţi,* s-a enervat Jordan, dar Anneliese plângea şi mai tare, iar soţul ei a cuprins-o cu braţul pe după umeri, cu toate că era încă alb la faţă din cauza şocului.

— Gata, gata, a murmurat el. Haideţi să ne calmăm cu toţii…

— Să ne calmăm?! a ţipat Jordan. Tată, am lăsat o nazistă în *familia* noastră. Poate fi chiar şi o asasină. Cine ştie cât de periculoasă e…

— Nu mai ţipa. Nici nu-mi aud gândurile.

— Nu te supăra pe Jordan, a spus Anneliese ridicându-şi faţa roşie şi plină de lacrimi. Te rog să nu te superi pe ea.

— Să se supere *pe mine?!* a ridicat Jordan tonul fără să vrea. Eu sunt cea care *te*-a dibuit. Tu eşti cea care a minţit ca să se cuibărească între noi…

— Aşa e, a spus Anneliese cu simplitate. Nu neg nimic.

Jordan simţea că făcuse un pas înapoi, în gol. A închis gura brusc. Se aşteptase la lacrimi, la furie şi la minciuni. Nu se gândise la posibilitatea ca mama ei vitregă să accepte, pur şi simplu, toate acuzaţiile.

— Şi ce ai de zis atunci? a întrebat-o cu un nou avânt, şocată să-şi audă tonul violent.

— Pe soţul meu nu îl chema Kurt, a spus Anneliese încet. Nu am fost niciodată căsătorită. Bărbatul din fotografie e tata, şi îl chema Manfred. Era ofiţer în SS, da. Nu ştim nimic despre munca lui ori despre ceea ce făceau cu toţii, el şi camarazii lui. Tata nu discuta niciodată lucrurile astea cu mine, şi nici nu mi-ar fi permis să îl întreb. Nu sunt o fată modernă ca tine, Jordan. M-am dus la universitate şi am studiat poeţii englezi, dar a murit mama şi m-am întors acasă fiindcă trebuia să am grijă de tata. Atât timp cât am trăit sub acoperişul lui, a trebuit să îl ascult. Nu mă interesa politica. Mă ocupam de bucătărie. Nu am aflat lucrurile îngrozitoare despre SS decât după război, după ce tata murise deja. Îţi poţi imagina groaza mea? Să fi descoperit că un bărbat care fusese mereu un tată bun şi generos făcuse parte din…

I-au dat lacrimile din nou. A întors capul, ca şi cum ar fi vrut să-şi îngroape faţa în pieptul soţului, dar a continuat să vorbească, cu un efort suprem, trecându-şi mâinile peste obraji:

— După război nu am vrut să mai ştiu nimic de Germania sau de Austria. Am vrut un început nou. Evident că nu am spus nimănui despre familia mea atunci când am făcut cerere de viză. Cine ar fi spus? Nu aş fi fost acceptată dacă s-ar fi aflat, a zis ea cu voce tremurătoare. În prima săptămână a mea la Boston, un băiat a aruncat cu piatra în mine pentru că aveam accent german. Ce mi-ar face oamenii dacă ar şti ce a fost tata?

— Dacă eşti atât de nevinovată, de ce nu ne-ai spus?

— Am vrut să las totul în urmă, toate urâţenia aceea. Ura. Oameni care aruncau vorbe şi pietre. Nu voiam să vin cu toate astea în casa voastră frumoasă, s-a destăinuit ea, făcând un mic gest neajutorat spre pereţii casei şi spre masa festivă, apoi punându-şi mâna, cu blândeţe, peste cea a soţului ei. Am purtat cu mine medalia tatălui meu. E singurul lucru pe care îl am de la el şi voiam să mă conducă la altar în locul lui. E ceva atât de grav? a întrebat ea, întorcându-şi ochii albaştri spre Jordan. Vrei să ştii de ce nu ai găsit medalia atunci când ai căutat în camera

mea? Am aruncat-o într-un lac, în luna de miere. Pentru că partea aceea din viaţa mea se terminase definitiv.

Jordan simţea un gol în stomac şi o încerca o senzaţie de răceală şi de oroare. Încă avea sentimentul că făcuse un pas greşit şi că ajunsese în altă parte decât îşi dorise. *Am făcut o acuzaţie greşită,* i-a şoptit un gând, dar şi-a făcut curaj, trăgând aer în piept înainte.

— Şi Ruth? a întrebat, străduindu-se să pară rezonabilă, pentru că vocea catifelată a lui Anneliese era raţiunea însăşi. Explică-ne ce e cu Ruth.

Anneliese a început să plângă în hohote, cu mâinile la ochi. Tatăl lui Jordan stătea neajutorat, între soţie şi fiică, iar Jordan s-a simţit îngrozitor în clipa în care el a întins mâna ca să-i mângâie părul lui Anneliese.

— Draga mea...

Nu suporta să vadă femei plângând, iar Anneliese îl strângea de mână, revărsându-şi vorbele doar asupra lui, fără să-i arunce nici măcar o privire lui Jordan.

— Dumnezeu mi-a dat-o pe Ruth. Ne-a dăruit pe una celeilalte la Altaussee. Se terminase războiul şi mergeam pe lângă lac... Tocmai făcusem rost de documente şi de bilete. Îi mulţumeam lui Dumnezeu pentru norocul pe care-l aveam, când am văzut o fetiţă plângând pe o bancă. Murdară, slabă, cu actele prinse cu un ac de haină. Avea doar trei ani. Nu putea să-mi zică nimic despre părinţii ei. Cine ştie ce li se întâmplase... Am stat ore în şir cu ea. Nu ştiam ce să fac. Şi atunci a încercat să ne atace o femeie nebună. Toată lumea era disperată după bilete de vapor, după bani. Am luptat pentru Ruth de parcă ar fi fost a mea, şi atunci am ştiut că-mi fusese *trimisă* de Dumnezeu. Nu o puteam părăsi, a spus Anneliese dând aerul afară din piept cu un suspin prelung. I-am spălat sângele de pe faţă, fiindcă fusese lovită, am luat-o cu mine şi am plecat din Altaussee. Până când am ajuns la Boston părea să creadă, deja, că eram mama ei. De cele mai multe ori şi eu uit că nu-i sunt mamă. Era atât de mică şi totul s-a petrecut ca într-un vis îngrozitor.

S-a înăbuşit şi a tăcut. Jordan a deschis gura, dar nu ştia

ce să zică.

— Nu cred, a spus în cele din urmă. Sună prea dramatic.

— Războiul e dramatic, Jordan. Nu mă aştept să înţelegi asta, doar nu l-ai trăit, a spus Anneliese cu o vocea vlăguită, lipsită de viaţă, iar lui Jordan i s-a strâns din nou stomacul. Aceia dintre noi care am supravieţuit am fost norocoşi să rămânem în viaţă. Părinţii lui Ruth au fost omorâţi. Ea a rămas în urmă. Tata a fost ucis. Eu am rămas în urmă. Poveştile supravieţuitorilor sunt extraordinare. Moartea vine zilnic. Supravieţuirea e, în sine, un truc dramatic.

Tatăl lui Jordan încă nu zicea nimic. Era palid şi abătut, dar îşi ţinea mâna sub cea a lui Anneliese.

— De ce ai minţit în privinţa lui Ruth? a întrebat Jordan strângând în jurul ei mantia de certitudine care o proteja ca o armură. De ce?

— Am crezut că n-o s-o iubiţi... a murmurat Anneliese ridicând ochii spre soţul ei. Sigur e evreică. Câţi bărbaţi ar lua în casa lor şi ar da un nume unei evreice? Mi-a fost frică.

El a tresărit.

— Nu aş fi ezitat niciodată să...

— Te-am indus în eroare. Îmi pare foarte rău, a spus Anneliese întinzând mâna ca să-i atingă obrazul. Poate că n-o să mă ierţi. Dar nu e vina bietei mele Ruth.

— Tată, încetează, a spus Jordan disperată. Cum să avem încredere în ea? A minţit în toate privinţele, trebuie să... s-a oprit ea, deja nemaiştiind ce să creadă. Ce gândeşti, de fapt? Nu te cheamă Anneliese Weber, nu-i aşa? a atacat-o dintr-odată pe mama ei vitregă. Ăsta e numele mamei lui Ruth, e scris pe certificatul ei de naştere, deci nu-i al tău. Ai minţit şi în privinţa asta.

— Am renunţat la numele meu pentru Ruth, ca să nu mi-o ia nimeni. Eram îngrozită că aveau să mi-o ia, a spus Anneliese ştergându-şi ochii. Oricum nu-mi voiam numele vechi. Numele tatălui meu părea întinat. „Weber” era mai uşor de pronunţat în America. În privinţa numelui nu am minţit deloc.

— Ba da.

— Ba nu, s-a auzit vocea tatălui lui Jordan în locul celei ale lui Anneliese. Mi-a zis în ziua în care ne-am cunoscut că are alt nume acum şi că voia unul pe care să-l poată pronunţa americanii mai uşor. Unul care să-i ofere un nou început.

Lui Jordan a început să-i bubuie inima.

— Tată...

— Nu te supăra pe ea, a întrerupt-o Anneliese şi i-a atins din nou obrazul. Încerca doar să-şi protejeze tatăl.

Încă încerc să-l protejez. Jordan s-a străduit să-şi surprindă acel fior instinctiv de spaimă care o avertizase încă de la începutul acuzaţiilor, atunci când întâlnise privirea lui Anneliese, dar nu a găsit nicio urmă. Anneliese nu mai părea periculoasă. Era ca o păpuşă stricată.

— Îmi pare rău, a spus mama ei vitregă, cu ochii înotând în lacrimi. Îmi pare foarte rău. Ar fi trebuit să-ţi spun.

Jordan a dat să zică ceva, dar nu mai putea.

— Ar trebui să aveţi o discuţie, a zis Anneliese uitându-se de la soţul ei la Jordan. Dacă nu vreţi ca eu să... A mai dat să spună ceva, dar glasul i s-a frânt. *Du meine Güte,* vă rog să mă scuzaţi...

A fugit din cameră cu umerii aplecaţi de parcă se aştepta să primească o lovitură. Cum s-a închis uşa dormitorului, a început să hohotească de plâns.

Jordan s-a uitat, amorţită, la tatăl ei. El stătea cu mâinile pe lângă corp, îmbrăcat cu cămaşa festivă pe care o purta pentru masa de Ziua Recunoştinţei. Argintăria sclipitoare şi dovlecii decorativi de pe masă arătau ca nişte drapele de sărbătoare care împodobeau o epavă. Jordan a tras aer în plămânii împietriţi şi şi-a dat seama că din bucătărie venea miros de ars. Cina lor se arsese.

Tatăl ei o privea. A făcut un pas în faţă cu ochii înceţoşaţi. Nu ştia ce să spună. Nu ştia nici ce să gândească, nu-i umbla prin minte decât ideea că povestea asta se sfârşise foarte prost.

— Tată... *Tată, încă nu ştiu dacă o cred sau nu. Tată, încercam doar să te protejez...*

Dar nu putuse rosti mai mult de un cuvânt. Gâtul i s-a contractat, s-a înecat în lacrimi şi în mirosul de curcan ars şi de sărbătoare distrusă. Fără puteri, a făcut semn spre cele două fotografii.

— Imaginile nu mint, a spus ea cu greutate. Am crezut ce am văzut.

Gândul, însă, i-a răsunat în cap cu un ecou asurzitor, ca de clopot: *Te-ai înşelat.*

Capitolul 17
Ian

Aprilie 1950
Salzburg

Ar fi trebuit să fie o noapte excelentă, o noapte a triumfului, o noapte în care să o viseze pe Prădătoare legată cu cătuşe, dar coşmarul nu ţinea seama de asta. Trezit violent din visul familiar, Ian a încercat să se amuze pe seama coşmarurilor previzibile, dar tremura mult prea tare.

— De ce paraşuta? a întrebat el cu voce tare în camera de hotel, pe întuneric, fiindcă avea nevoie să audă o voce, chiar dacă-i aparţinea. De ce paraşuta aia nenorocită?

O întrebare fără răspuns. Coşmarul e ca un ac care împunge memoria umană. Trece printr-un strat şi se încurcă în altul, de unde ţese vise negre din amintiri improbabile. Paraşuta nu era nici pe departe cel mai îngrozitor lucru pe care-l văzuse în cariera lui, aşa că de ce ar fi visat-o? De ce nu Spania, ziua aceea sinistră din Teruel, când urcase cu agenda pe treptele ştirbite de gloanţe ale clădirii Guvernului Civil atacate de republicani, ascultând sunetul gloanţelor singuratice cu care se sinucideau oamenii? De ce nu clădirea şcolii din Napoli, după retragerea germanilor, cu sicriele pline de flori care nu reuşeau să acopere picioarele goale şi murdare ale copiilor din ele? De ce nu visa plaja Omaha, pentru numele lui Dumnezeu?

— Aş zice că ăla e coşmarul evident, a murmurat Ian, aplecându-se pe fereastra deschisă ca să tragă în piept aerul îmbălsămat de muşcate.

Pe nisipul ud, privise şiroaiele de sânge în apa mică, asurzit de focul nemţilor, dar simţind impactul în oase, în vreme ce proiectilele loveau de jur-împrejurul lui... La o săptămână după plaja Omaha îi apăruse primul fir de păr

alb. Fără niciun dubiu, acela ar fi trebuit să fie cel mai sinistru coşmar din arsenalul nopţii.

Dar nu. Era paraşuta de sub arborii verzi ca smaraldul, care se legăna liniştită deasupra abisului nesfârşit.

Încetează. Ian a respins brutal frica. *Nu există nicio paraşută, nicio cădere. Niciun coşmar nenorocit, pentru că nu ai niciun drept la el. Erai un simplu jurnalist. Un scriitor de rahat, nu un soldat. Ei aveau arme. Tu aveai stilouri. Ei au luptat, tu nu. Ei şi-au vărsat sângele şi au murit, tu ai scris şi ai trăit. Nu ai câştigat dreptul la acele coşmaruri.*

S-a întors în pat, a închis ochii şi a lovit perna cu pumnul. S-a întors pe spate şi s-a uitat în tavan.

— Mama dracului, a murmurat.

S-a ridicat din nou, şi-a pus o cămaşă peste pielea rece de la transpiraţie şi a coborât la recepţia hotelului. După o altercaţie îndelungată cu recepţionerul adormit, lui Ian i s-a făcut legătura cu celălalt om care sigur nu dormea la ora asta.

— Bauer, ce ştii despre legea extrădării din America?

— *Guten Morgen*[37] şi ţie, a răspuns răguşit Fritz Bauer. Nu-mi spune că urmăreşti un caz peste Ocean.

Ian s-a întors cu spatele la recepţioner.

— Poate.

Complicaţiile de negândit abia începuseră să iasă la iveală în seara aceea, în jurul resturilor cinei, în timp ce îi asculta pe Nina şi pe Tony punând la cale planul cel mai bun de a o prinde pe Prădătoare, acum că aveau un nume, o fotografie şi o destinaţie.

— Ce ne aşteaptă?

Cunoştea doar condiţiile generale. Pentru detalii, se putea baza doar pe Bauer.

— Ar fi iadul pe pământ, i-a spus succint prietenul lui, în timp ce Ian şi-l imagina cu lumina reflectată în ochelari şi rezemat de spătarul scaunului de piele. Un teanc de hârtii, bani şi timp.

Motiv pentru care, bineînţeles, îşi spunea Ian, Centrul de Documentare a Refugiaţilor nu urmărea cazuri peste

[37] Bună dimineața – în limba germană în original.

Ocean. Aveau puţină jurisdicţie în Europa, dar cu atât mai puţină peste Atlantic. Pentru o operaţiune care se desfăşura într-o încăpere dărăpănată, cazurile care ar fi trebuit rezolvate peste Ocean se loveau de un zid şi mâncau timp şi bani. Cine îşi permitea asta, când aveai mereu pe cine să prinzi în Europa? Ian s-a frecat la ochi în speranţa că glasul interior rece şi logic avea să tacă, dar acesta continua să vorbească fără urmă de regret. *Dacă eşti dispus să parcurgi asemenea distanţe pentru o singură ţintă, e puţin spus că eşti complet obsedat. Chiar dacă ţi-a omorât fratele şi aproape că ţi-a omorât soţia.*

Vocea răguşită a lui Bauer s-a auzit din nou:

— O să dureze enorm de mult să aflu detaliile unei extrădări din America. Am doi-trei prieteni acolo. Stai să vorbesc întâi cu ei, după ce începe ziua acolo.

— Mulţumesc.

Ian a închis telefonul, dar vocea rece a logicii nu tăcea.

Există criminali în Germania, pe care ai mai multe şanse să-i prinzi decât pe Lorelei Vogt în America. Îi dai pe toţi deoparte ca să îţi încerci mâna cu ea – e puţin probabil s-o prinzi şi sigur chestia asta o să-ţi mănânce toţi banii, inclusiv centrul – şi pe urmă căutarea asta imparţială a justiţiei, de care eşti atât de mândru, devine pur şi simplu o răzbunare obişnuită, complet banală.

Răzbunarea era lucrul în care Ian Graham nu credea deloc.

Şi acum? s-a întrebat în gând. Dar noaptea nu avea niciun răspuns pentru el. Numai vise, în cele din urmă.

— E mult de aflat aici, în Europa, înainte să mergem la Boston, spunea Nina.

Stătea pe locul lui Ian în compartimentul de tren, cu spatele la fereastră şi cu bocancii ei îngrozitori sprijiniţi în poala lui. Din când în când, Ian îi mai dădea la o parte, dar femeia îi ridica la loc – aparent, soţia lui nu avea conceptul de spaţiu personal, după cum nu îl avea nici pe cel de proprietate individuală.

— Colegi de şcoală de la Heidelberg, a continuat Nina,

în timp ce răsfoia dosarul care se franjurase vizibil. Şi iubitul la ea, *mudak* SS, ce-i cu el? E mort, dar soţie? Poate ea dispusă să vorbească despre târfa bărbat al ei…

— Şi soţia lui von Altenbach a murit, i-a răspuns Tony. A fugit odată cu înalta societate a Reichului, era prietenă din copilărie cu Magda Goebbels, de pe vremea când se numea Magda Ritschel. De-asta nu putea divorţa von Altenbach de ea pentru fata noastră, Lorelei. A luat-o cu el la Poznań şi a părăsit-o pe *Frau* la Berlin, iar *Frau* s-a sinucis la sfârşitul războiului. Una dintre adeptele adevărate, care nu au putut înfrunta lumea fără *Führerul* lor.

— Prietenii lui Lorelei din Germania, a spus Ian, încercând, prin ceaţa cenuşie a lipsei de somn, să se concentreze şi să ţină pasul cu energia partenerilor lui. Poate că le scrie prietenilor, aşa cum îi scrie şi mamei ei. Nu ar fi drăguţ din partea ei?

Le-a răspuns la zâmbete cu un mare efort de a zâmbi şi el. În mintea lui, dificultăţile se adunau ca nişte nori de furtună.

Cu toate astea, în clipa în care au coborât din tren la Viena, nu se anunţa nicio furtună.

— *Tvoiu mat,* a icnit Nina şi s-a oprit la capătul scării de tren. Vreau să urc acolo, a spus ea arătând spre norii uriaşi care se plimbau pe cer. Sus de tot!

— Nu te pot duce chiar până acolo, ci numai vreo şaizeci de metri, a spus Tony îndesându-şi mâinile în buzunare. Te-ai dat vreodată cu Roata Mare din Prater, Nina?

— Ce-i aia „Prater”?

Ian a zâmbit şi el.

— Celebrul nostru parc de distracţii din Viena, jefuitoare rusoaică!

— Am avut super noroc ieri, a insistat Tony. Haideţi să sărbătorim! Facem noi rost de nişte bani pentru o excursie la Prater.

Ian s-a uitat la Nina, lăsând deoparte problema extrădării.

— Noi doi n-am avut niciodată o lună de miere. Haide să-ţi arăt privelişti din Viena înainte să divorţăm.

Au luat taxiul spre parcul de distracţii din Leopoldstadt, în care se înălţa Roata Mare şi de unde se auzeau ţipetele entuziasmate ale copiilor, pe urmele cărora alergau, exasperate, mamele, printre gheretele cu mâncare şi cele de trageri la ţintă. Nina a dat din coate până când a ajuns în faţa cozii de la roată, fiindcă Tony făcuse pariu cu ea că avea să-şi piardă curajul până să ajungă sus. Nina a râs aşa de tare că s-a lovit de umărul lui Ian.

— Eu nu pierd curaj, a spus, în timp ce Ian o ţinea de cot ca să nu cadă. Nu la şaizeci şi cinci de metri înălţime.

— Ce te face să-ţi pierzi curajul? a chestionat-o Ian, întrebându-se din nou ce misiune primise femeia aceea în timpul războiului, pe frontul sovietic, şi dându-se la o parte, fiindcă Nina ajunsese în faţa cozii şi nu-l mai auzea. Mergeţi voi doi. Nu-mi place la înălţime, i-a îndemnat el.

— Ba vii şi tu, *lucik,* a spus Nina.

Cumva, ea şi cu Tony l-au prins de câte un braţ şi l-au tras în gondolă. El s-a legănat pe picioare, vederea i s-a zgâlţâit şi ea. A dat să se întoarcă, dar controlorul deja închidea uşa. Intraseră ultimii şi aveau toată gondola numai pentru ei. Înainte ca Ian să poată sări din ea, roata i-a ridicat la cer.

I s-a uscat gura instantaneu şi lumea părea să sune de parcă s-ar fi retras sub apă. *Nu fi laş, Graham!* În fond, nu fusese dintotdeauna înspăimântat de înălţime, dar ziua în care dobândise coşmarul cu paraşuta fusese ziua în care se schimbase. *Nu fi laş!*

Gondolele din Prater erau celebre: vagonete compacte, cu o bancă în centru şi cu ferestre de jur-împrejur ca să poţi admira panorama Vienei, acoperişurile abrupte şi domurile bisericilor – care, acum, ajunseseră de dimensiunea unor jucării. Nina se tot fâţâia la fereastră, în timp ce Tony îi arăta locuri faimoase. Lui Ian i s-a făcut rău şi a înghiţit în sec pe măsură ce se înălţa gondola. Dacă ar fi urcat pe scara unei catedrale înalte sau dacă ar fi mers pe parapetul unui acoperiş, nu ar fi avut nimic – ca să nu fie afectat, nu avea nevoie decât de o balustradă sau de o podea solidă între el şi vid. Dar să se legene în aer în cutia

aceea fragilă...

Mai bine decât în avion, şi-a spus în gând, ţinându-se atât de strâns de bare încât i se albiseră degetele. *Şi când te gândeşti că la un moment dat stăteai la coadă ca să profiţi de privilegiul de a sări dintr-un bombardier deasupra Germaniei...* Acum ar fi preferat să fie biciuit.

— Deschidem geamurile? a întrebat Nina. E plictisitor urci tu la cer ca un zmeu vechi şi lent.

— Şi ce vrei să faci? Să te caţări pe acoperiş? a râs Tony, evident fără nicio grijă, atunci când ea a coborât geamul de observaţie.

Nina s-a ridicat, apoi şi-a scos capul şi umerii afară. Nu voia decât să vadă mai bine, Ian ştia asta, dar nu şi nervii lui. Parcă o şi vedea pe soţia lui căzând din gondolă ca o pasăre ucisă în zbor, printre cioburile care săreau în toate părţile, aşa că s-a aruncat în cabina mobilă, a apucat-o de mijloc şi a tras-o la pământ aşa de repede, că Nina era să zboare cât colo prin gondolă. S-a lovit zgomotos de banchetă şi s-a ridicat imediat în picioare, cu o privire sălbatică. Ian s-a întors cu spatele şi a închis fereastra atât de brutal, încât a crăpat geamul. O dâră argintie a fisurat imediat sticla, iar el a tresărit dând cu ochii de crăpătură, iar apoi – de oraşul înclinat de dincolo de geam. Se aflau la extremitatea de sus a maşinăriei, la şaizeci şi cinci de metri înălţime, de cinci ori mai sus decât în ziua în care...

Ian s-a întors şi a vărsat într-un colţ. Când s-a ridicat, Nina şi Tony se uitau lung la el. A scos o batistă din buzunar şi s-a şters la gură. Spre ruşinea lui, şi-a dat seama că-i tremurau mâinile. Nu şi glasul, însă:

— Săritura cu paraşuta în ’45, a spus, în timp ce începeau coborârea. De atunci, se poate spune că am ceva probleme cu înălţimile. Aşa că data viitoare când vă zic să mă lăsaţi în pace, lăsaţi-mă dracului în pace.

Tony şi-a dres glasul.

— Îmi pare rău, nu am...

— Ştiu, l-a întrerupt Ian, dorindu-şi să se termine tura şi să nu se mai uite la el. Dorindu-şi să nu fie laş.

— Eu zic mergi iar, a spus Nina.

— Ce?

— Eu aşa aş face. Mergi cu roata încă o sută de ori. Toată ziua. Toată noaptea. Până nu mai e frică.

— Nu, a răspuns Ian.

Gândul de a mai urca o singură dată îl făcea să-i vină să vomite din nou.

— Treci prin toată lista de frici, i-a spus Nina cu o compasiune distantă în privire, de parcă ştia la ce se gândea. Distruge toate, una după alta, până nu mai rămâne niciuna. E bine să ai o frică, *lucik,* dar numai una. Eu cred că frica pe care vrei să păstrezi e frica să nu găseşti Prădătoarea, da? Aşa că scapă de asta.

Ian se holba la soţia lui, care îşi lega eşarfa din nou la gât – era o băsmăluţă albă, făcută de mână şi brodată cu stele albastre. Ea a zâmbit.

— Haide, l-a provocat, bătând cu palma pe bancă. Merg cu tine, oricât e nevoie. Haide să ucidem o frică azi.

— Dacă te pui între mine şi uşă atunci când ne oprim, i-a spus Ian, te arunc pe fereastra aia nenorocită.

Nu ştia cât durase infernala tură, dar pe toată durata ei nu a mai spus nimeni nimic.

Până să ajungă la Centrul de Documentare a Refugiaţilor, se făcuse după-amiază. Lui Ian nu-i mai tremurau mâinile şi nici nu mai simţea umilinţa de a-şi fi pierdut controlul.

— Bun, a spus el de cum au intrat în biroul care mirosea a rânced. Trebuie să dau un telefon. Nina, fii bună şi sortează corespondenţa. Tony, vezi ce e nou şi pune la dosar. Doar avem o duzină de alte cazuri deschise pe lângă cel ai lui Lorelei Vogt.

Atunci când Ian a ridicat receptorul, în birou se auzea deja zgomotul hârtiilor şi şuierul ceainicului.

— Ce ai aflat, Bauer?

Sper că sunt veşti bune, s-a gândit.

— În mod evident, Statele Unite nu au jurisdicţie asupra crimelor comise peste Ocean. Aşa că, în cazul în care ai găsi-o pe Prădătoare – dacă poţi dovedi cine e şi ce a făcut

–, va trebui extrădată pentru proces, a auzit Ian în receptor, laolaltă cu foşnetul hârtiilor lui Bauer. În Austria, probabil, fiindcă acolo s-a născut, sau în Polonia, fiindcă acolo a comis majoritatea crimelor.

Ian parcă vedea sala tribunalului plină de polonezi răzbunători, dornici să facă dreptate împotriva femeii care le vânase concetăţenii pe malurile lacului Rusalka.

— Şi mai ce?

— Înainte să îţi dea prin cap să o judeci în Europa, probabil că va trebui judecată în Statele Unite, într-un tribunal civil. În cazul ăsta, ai nevoie de dovezi clare că a comis acele crime.

— Le avem. Martori.

Nina, martor ocular la uciderea lui Sebastian. Funcţionarul care făcuse declaraţia la Nürnberg, referitoare la executarea copiilor polonezi.

— Tot va fi cumplit de greu, l-a avertizat Bauer, pornindu-se să-i înşire toate detaliile tehnice legale pe care Ian nu le mai înţelegea de multă vreme.

Echipa lui avea nevoie de foarte multe, se gândea el: de fotografi, de şoferi, de patologi, dar nu încăpea îndoială că cel mai mult aveau nevoie de avocaţi. Ian l-a auzit pe prietenul lui oftând la celălalt capăt al firului, conştient că nu-l mai asculta nimeni.

— Statele Unite nu au extrădat nici măcar un singur nazist pentru crime de război, a încheiat Bauer sec. Niciunul. Au habar că mişună printre ei? Sau poate că întrebarea e dacă le pasă.

Cu o nouă senzaţie de împovărare, Ian a închis telefonul. Tony a întrebat încet:

— Care e vestea proastă?

— Mă gândesc la aspectele legii americane de extrădare, i-a explicat Ian. Prădătoarea, a adăugat, fiindcă până la urmă numele ei real nu o făcuse mai umană, ci rămăsese Prădătoarea, aflată departe şi de neprins, ceea ce l-a făcut pe Ian să-şi scoată cuvintele cu cleştele din gură. E timpul să înfruntăm realitatea, a spus el. Nu mergem la Boston.

Două perechi de ochi l-au privit cu dezamăgire: cei albaştri, de rus, şi cei negri, de polonez.

— S-a terminat, a spus Ian plimbându-şi privirea de la unul la celălalt. A scăpat.

— Nu, doar s-a dus la *Boston*, a ripostat Tony. Cine ştie încotro are să se îndrepte mai departe?

— Nu contează. Putea la fel de bine să se ducă pe lună, a spus Ian făcând semn spre pereţii camerei şi scrâşnind din dinţi. Suntem trei oameni într-o cămăruţă cu două mese şi patru dulapuri pline cu dosare. Şi dacă ar fi să o găsim în America, e posibil să nu o putem extrăda pentru proces. Nu avem oameni, bani, influenţă şi resursele pentru a porni o căutare peste Ocean. E imposibil. Speram să nu fie, dar Bauer m-a convins. Am terminat povestea.

— Pe mine nu m-a convins Bauer, a spus Tony. Nu terminăm până ce nu eşuăm. Şi încă nu am eşuat.

— O să eşuăm dacă nu ne oprim acum.

— Recunosc, sunt slabe şanse. Dar poate că o să reuşim, dacă...

— Asta nu e o dezbatere, l-a întrerupt cu răceală Ian. Eu am pus bazele acestui centru de documentare, Tony. Eu spun cum şi unde ne alegem ţintele.

— Şi amândoi ştim că nu ai face nici jumătate din arestări dacă nu aş fi eu. Aşa că haide să nu ne prefacem că salariul meu amărât te face pe tine şeful meu, l-a pus Tony la punct încrucişându-şi braţele pe piept, iar Ian şi-a dat seama că şi el era furios. O *putem* prinde pe Lorelei Vogt.

— Mai lasă-mă cu veşnicul tău optimism de yankeu! s-a răstit Ian, la fel de nervos ca şi Tony, încercând, astfel, să scape de dezamăgire, fiindcă furia îl durea, dar cel puţin durerea pe care o simţea era una satisfăcătoare. Cutia asta de tinichea numită birou, care stă în picioare prinsă în capse de sudoare şi cerneală, nu are resursele să...

— Şi eşti dispus să renunţi? l-a întrebat Tony sfredelindu-l cu privirea. Când ea ţi-a ucis fratele?

— S-au pierdut mulţi fraţi în războiul ăsta, i-a tăiat-o Ian. Nu e pierderea mea mai preţioasă decât a altora. Şi nu-s

dispus să renunţ la tot în viaţă de dragul răzbunării.

— Ai renunţat deja la tot în viaţă, Ian. Doar că nu ai făcut-o din răzbunare. Asta e pentru oameni simpli, care nu au studiat la Harrow, i-a replicat Tony, zâmbindu-i uşor. Ai renunţat la tot în viaţă pentru centrul ăsta, pentru chilia asta de călugăr în care trăieşti şi pentru trei arestări pe an.

Ian a înghiţit în sec. Şi-a pus mâinile pe masă şi s-a sprijinit în ele.

— O fi centrul ăsta ca vai de capul lui, dar are o semnificaţie. Puţinele arestări pe care le fac în fiecare an înseamnă ceva. Chiar dacă aceste arestări nu fac decât să amintească lumii faptul că cei vinovaţi vor înfrunta rigorile legii pentru faptele pe care le-au comis. Din punctul meu de vedere, toate astea merită, a zis el făcând din nou semn spre pereţi. Dacă mă duc peste Ocean şi arunc totul pe o vânătoare fără succes în căutarea Prădătoarei, probabil că centrul ăsta se va prăbuşi. Aşa că mai bine stau aici şi merg pe cazuri pe care am şanse să le câştig. Şi o să fac asta cu sau fără tine.

Nina tăcuse în tot acest timp, aşezată călare pe scaun şi sprijinită cu coatele de spătar, deschizând şi închizând lent lama briceagului şi urmărindu-i cum se insultau unul pe altul. Acum s-a ridicat.

— Eu zic mergem la Boston.

— Ai auzit ce-am zis? a întrebat-o Ian mutându-şi privirea la ea. Chiar dacă o găsim, nu o putem judeca...

Nina a ridicat din umeri.

— Aşa că omorâm.

— Nu, a spus Ian ocolind masa şi a ajungând, dintr-un pas, lângă soţia lui. Nu suntem un nenorocit de pluton de execuţie. Suntem mai buni de-atât. Morţii nu plătesc. Nu suferă. Lumea nu învaţă nimic de la ei. Fără dreptate publică, nu are rost. *Nu ne ucidem ţintele.*

— Bine, a zis ea. Nu omorâm. Eu omor. Nu am problemă cu asta.

— Ce mama dracului e cu tine?! a zbierat Ian. Dacă o ucizi cu sânge-rece pe Lorelei Vogt, care mai e diferenţa

dintre voi două?

— Nu fac ca ea, să distrez, s-a enervat Nina. Fac pentru că încearcă să mă omoare. Pentru că văd cum ucide fratele tău, a spus Nina apropiindu-se de el cu capul înclinat pe spate, ca să-l poată privi în ochi. Ruşii nu uită asta ca englezii.

Ian şi-a privit soţia şi a simţit furia care fierbea în ea. Nina nu şi-a luat ochii de la el, îl privea cu pleoapele îngustate şi cu părul înfoiat ca o coamă de leu.

— Nu caut dreptate pentru o asasină fără milă – făcând alianţă cu o alta, a spus el în cele din urmă. Ieşi dracului din biroul meu.

Nina a ridicat dintr-un umăr şi s-a dus spre uşă.

— Hei! a protestat Tony, făcând un pas în faţă, dar Ian s-a răsucit pe loc.

— Am spus de la bun început că nu lucrez cu adepţii răzbunării de tip *vigilante,* Tony. Nici să nu încerci să-mi spui că glumeşte.

— Nu glumesc, a spus Nina, în timp ce-şi lua haina din cuierul de lângă uşă.

— Ştiu că nu glumeşti, a răspuns Tony. I-ai deschide jugulara Prădătoarei de la o ureche la alta şi ai pleca cu zâmbetul pe buze. Ca şi tine, Ian, dacă ai bunăvoinţa să o recunoşti, a spus Tony clătinând din cap. Oi fi ştiind tu mai multă latină decât soţia ta aici de faţă, dar nu cred că eşti mai bun decât ea. În sinea ta eşti şi tu un sălbatic, doar că te prefaci că tu nu scapi niciodată din lesă.

— Nu scap niciodată din lesă, a spus Ian sec. Pentru că întâmplător cred că principiile sunt mai presus de nevoia de răzbunare.

— Cu siguranţă că pretextele sunt, a ripostat partenerul lui. Ştii adevăratul motiv pentru care nu te duci după Lorelei Vogt la Boston? Pentru că preferi să laşi o asasină liberă decât să-ţi asumi riscul de a-ţi pierde rangul de veteran al dreptăţii.

Nina s-a uitat peste umăr din uşă.

— Adevărat, a confirmat ea.

Aşa o fi, s-a gândit Ian. *Şi tocmai de-asta nu voi risca.*

Controlul este ceea ce ne diferenţiază de animale.

— Trimite-mi o telegramă după ce te întorci în Anglia, i-a spus el Ninei în cele din urmă. Ca să ştiu unde să îţi trimit actele de divorţ. Eşti liber s-o urmezi, Tony. De când te cunosc, preferi să te ţii după fundul unei femei şi alegi calea uşoară mai degrabă decât să faci ce trebuie.

— M-am întrebat în prima mea zi aici cât avea să dureze până să mă concediezi, a spus Tony luându-şi pălăria. Pe curând, şefu'!

Capitolul 18
Nina

Mai 1942
Engels

Era superb. Verde-oliv cu steluţe roşii, nou şi mândru. Nina a pus mâna pe lemnul încălzit de soare.

„Tu cine eşti?” părea s-o întrebe avionul U-2.

— O prietenă, i-a răspuns Nina dintr-o suflare.

Pe tot aerodromul, piloţii şi navigatorii din Regimentul 588 îşi examinau noile aparate de zbor. În curând aveau să zboare pe frontul de sud, din regiunea bazinului Doneţk, unde se reuneau cu Armata 4 Forţe Aeriene şi Apărare Antiaeriană. Aceste avioane plecau la război.

Elena stătea în spate, cu mâinile în buzunare. Nina s-a întors, încă mângâind elicea ca şi cum ar fi fost botul unui câine.

— Ştiu că eşti dezamăgită că nu e avion de vânătoare, a spus Nina, deja protejând aparatul U-2 şi chiar voind să-i acopere urechile ca să se asigure că avionul nu auzea că nu fusese prima alegere a pilotului său. Dar o să se descurce de minune.

— Ştiu.

Elena zâmbea oarecum melancolic atunci când a venit şi a pus mâna pe elice. Nina nu se aşteptase să fie selectată pentru avioanele de vânătoare, dar Elena plânsese de dezamăgire aflând că şi ea fusese aleasă pentru bombardierele de noapte. În secret, Nina fusese uşurată. Regimentul de avioane de luptă o luase pe mica şi înfocata Lilia, precum şi pe multe altele care, spre uimirea ei, îi deveniseră prietene. Cel puţin nu o pierdea şi pe Elena. Nina a tresărit atunci când a simţit uşurarea cu asemenea intensitate.

— E aşa de rău? a întrebat, cu timiditate şi cu gâtul uscat. Să pilotezi un U-2 cu mine?

— Mi-ar fi plăcut să pilotez un Yak-1, dar... s-a întrerupt Elena, iar zâmbetul i-a pierit de pe faţă. Ţi-am spus că m-am născut în Ucraina, înainte ca familia mea să vină la Moscova?

— Da.

— Vechiul meu sat a fost invadat de nemţi, a spus Elena încet, pe când mâna Ninei cădea de pe elice. Mama a primit veşti de la sora ei. Toată lumea fugea, drumurile s-au aglomerat de oameni care cărau bocceluţe, copiii ţipau, câinii urlau ca lupii. Iar avioanele nemţilor au zburat de-a lungul drumurilor şi au bombardat oamenii. Bunicii mei sunt morţi. Verişorii mei sunt morţi, a spus ea oprindu-se şi plecând ochii care clipeau iute şi energic, ceea ce a făcut-o pe Nina să-şi înfrâneze dorinţa de a o cuprinde cu braţul pe după umeri. Puţin îmi pasă dacă pilotez un U-2 şi nu un Yak, a încheiat Elena. Aş zbura şi pe mătură atât timp cât mă pot lupta cu nemţălăii.

— Şi atât timp cât ai cel mai bun navigator din tot Regimentul 588, a subliniat Nina.

Elena a zâmbit printre lacrimi.

— Şi cel mai modest.

Aveau să zboare bine împreună, Nina ştia deja. Marina Raskova însăşi alcătuise perechile, iar Nina s-a bucurat nevoie mare să afle de sarcina pe care o primise. Elena era mai pricepută, dar Nina era mai cutezătoare. Elena avea reflexe mai iuţi, Nina avea privirea mai atentă. Se echilibrau perfect una pe cealaltă.

— Deci, tovarăşă locotenent Veţina, a proclamat Nina. Din acest moment este datoria mea să te ţin în viaţă. Tu pilotezi avionul, eu te ghidez pe tine, deci trebuie să faci tot ce îţi zic.

Nina a spus asta în glumă, dar spiritul de protecţie care o anima era foarte aprig. Oare şi restul navigatorilor erau deja îngrijoraţi în privinţa siguranţei piloţilor lor?

— Nicio grijă, tovarăşă locotenent. Sunt o creatură uşor de ghidat, ca şi avionul ăsta, a spus Elena ridicând privirea spre maşinăria lor şi luând-o de după gât pe Nina, care şi-a sprijinit capul pe umărul ei cald şi ferm. Cum s-o botezăm?

— Cred că... a expirat meditativ Nina, adulmecând mirosul de săpun cu care Elena îşi spălase părul scurt şi lucios, uitându-se la avionul lor şi gândindu-se la cât de frumoase erau acele cuvinte: „avionul lor”. Cred că o să ne spună ea când e pregătită, nu?

Au zburat într-o dimineaţă caldă de mai, cu Raskova în frunte. Ea urma să preia comanda bombardierelor de zi, dar jurase ca mai întâi să însoţească personal toate regimentele pe fronturile lor. S-a ridicat asemenea unui vultur la cer, urmată de alţi o sută doisprezece vulturaşi, făcând să sclipească stelele roşii sovietice în soarele de mai. S-au aliniat sub norii care călătoreau grăbiţi prin văzduh. Capul Elenei a apărut în carlingă în faţa Ninei, în timp ce avionul lor U-2 intra repede şi ordonat în formaţie. Tovarăşa maior Raskova a mişcat vârfurile aripilor în clipa în care a intrat şi ultimul avion în formaţie şi cu toatele au răspuns aşijderea, valul unduindu-se pe toată linia aripilor precum un hohot de râs. Nina şi-a dat seama că lăcrima în spatele ochelarilor de pilot. Nu mai plânsese de la primul ei zbor, la vârsta de nouăsprezece ani. Elena şi-a luat mâna de pe manşă şi a întins-o în spate, peste umăr, făcându-i Ninei, pe care nu o vedea, un semn de salut, iar aceasta i-a răspuns la fel. Fără să vadă figura pilotului ei, Nina ştia că Elena zâmbea cu toţi dinţii.

La aterizarea pe Morozovskaia nu mai zâmbea nimeni.

— Nenorociţii! a izbucnit Nina.

O escortă de avioane de vânătoare din Armata 4 Forţe Aeriene se ridicase de la sol ca să însoţească Regimentul 588, numai că bărbaţii nu se mulţumiseră cu asta, ci zburaseră în scheme de atac, asemenea avioanelor nemţeşti de luptă.

— Sunt de-ai noştri! strigase Elena în spate, spre Nina, care se încordase toată văzând primul plonjon de atac. Se joacă, atâta tot...

Elena menţinuse cursul, dar câteva femei mai tinere se zăpăciseră şi ieşiseră din formaţie.

— Raskova o să-i castreze pentru asta, a mârâit Nina,

odată ce toată lumea era în siguranţă la sol.

— Nu au vrut să facă niciun rău, a protestat Elena. E tachinare. Tachinează orice nou-venit pe front.

— Mai ales că e vorba de noi, a venit riposta. Proiectul cu care se amuză tovarăşul Stalin...

— Pentru că suntem *fete.*

— Ei bine, nu reacţionaţi şi gata, a spus Elena în timp ce porneau în marş la ieşirea de pe aerodrom. Capul sus, doamnelor!

Cât timp au trecut printre bărbaţii amuzaţi, îmbrăcaţi în salopete de zbor, Nina a rămas cu ochii mijiţi şi cu fruntea sus. Un glumeţ din spate a strigat la ele:

— Ce-i, fetelor, nu ştiţi diferenţa dintre stele şi svastici atunci când le vedeţi pe aripi?

Nina a ieşit din formaţie ca să-i arate un semn obscen.

— Ajunge! a lătrat tovarăşa maior Raskova, care avea ochi şi la spate. Veţi fi cazate lângă Trud Gorniaka, doamnelor, găsiţi-vă cantonamentele. Nu vă faceţi comode. Frontul e prea instabil şi e posibil să atacăm în orice zi, la orice oră.

— Nemţii sunt aproape, a declarat Dusea Nosal, o fată cu o figură slabă şi încordată, probabil cel mai bun pilot, în afară de Elena, din Regimentul 588, şi care îşi pierduse copilul nou-născut în timpul unui raid aerian german, la începutul războiului. Mai că se simte mirosul de varză acră[38]. Dacă nu primim ordine până la sfârşitul săptămânii...

Numai că a doua zi, atunci când a venit în inspecţie, comandantul Regimentului 218 nu le-a aruncat nici măcar o privire.

— A zis ce?! a scrâşnit Nina.

— *Am primit o sută douăsprezece prinţese, ce naiba să fac cu ele?* l-a imitat Dusea. Vorbea la telefon cu generalul Verşînin şi am tras cu urechea.

— Nu ar îndrăzni să-i spună asta în faţă Raskovei!

[38] Aluzie la porecla peiorativă pe care englezii şi americanii o foloseau în război pentru germani, din cauza stereotipului conform căruia aceştia ar fi fost mari amatori de varză acră.

Însă Raskova se întorsese la Engels. Regimentul 588 primea acum ordine de la maiorul Evdochia Berşanskaia.

— Două săptămâni de instrucţie suplimentară, le-a ordonat Berşanskaia în toiul protestelor. Fiecare dintre voi va fi personal testată de către un pilot bărbat.

Nu avea sclipirea din ochii albaştri ai Raskovei, dar era la locul ei, liniştită şi maternă precum o cloşcă în preajma puilor, chiar dacă nu era răbdătoare cu cele care se abăteau de la ordine sau care se plângeau. Îşi dorise să piloteze avioane de vânătoare, Nina era conştientă de asta, dar acum era comandanta Regimentului 588 şi, în cazul în care era dezamăgită, nu se vedea deloc asta.

— Dar ce au impresia că am făcut în tot timpul ăsta la Engels? a cerut Nina să ştie. Ne-am pilit unghiile? Nu au încredere în noi până când nu semnează un bărbat că ştim cum se ţine manşa în mână?

— Ninocika, taci! a suspinat Elena.

A doua zi, încă fumegând de nervi şi plină de îndărătnicie, Nina s-a urcat în avionul ei împreună cu un pilot pistruiat, care avea o mutră de băiat de doisprezece ani. Ea a urcat atât de violent avionul în aer, încât inspectorul ei era cât pe ce să vomite.

— Liber, a spus el, verde la faţă.

Examinatorul Elenei era un tip înalt şi frumos din Leningrad, cu un zâmbet leneş, pe care Nina l-a urât de la prima vedere.

— Fac piloţi ai dracu' de frumoşi la Moscova, a spus el şi a râs văzând că Elena se îmbujorase. Ai urechi virgine, *duşa?* Trebuie să fii tare, că altfel nu rezişti niciun minut cu nemţii ăia daţi naibii.

A continuat să înjure în toate felurile, distrându-se pe seama Elenei, care se îmbujorase toată, iar după ce în sfârşit a lăsat-o să se urce în carlingă, Nina l-a oprit pe marginea pistei.

— Ce-i, micuţo? a întrebat el uluit, lungindu-şi gâtul ca să vadă capul Ninei, care nu-i ajungea nici până la umăr. Eşti destul de înaltă ca să ai vizibilitate din carlingă?

În aceeaşi clipă a scos un ţipăt, fiindcă a simţit în coapsă

lama ascuţită a briceagului siberian. Nina zâmbea, aflată într-o poziţie din care nimeni nu vedea lama între degetele ei. Elena a făcut cu mâna din U-2, întrebându-se de ce întârziau.

— Pilotul meu, a spus Nina cu un glas dulce, nu e de acord cu limbajul tău de căcat, măgar cretin de Leningrad! Vorbeşte frumos în preajma ei, că altfel îţi tai boaşele şi ţi le îndes în nasul ăla căcăcios.

— Femei-piloţi, a gâfâit el. A înnebunit lumea de vă dă avioane, ticăloaselor!

— Ticăloase ca pilotul meu zboară mai bine decât o să pilotezi tu vreodată în viaţa ta nenorocită, i-a spus Nina, zâmbindu-i din nou. Aşa că hopa sus cu ea la test şi ţine-ţi gura aia spurcată, ca să nu-ţi bag elicea în cur şi s-o învârt până ce-ţi fâlfâie curu' ca gura.

— A zis că sunt un pilot îndemânatic şi că fac cinste Armatei a Patra, a anunţat mai târziu Elena.

— Nu, zău? a făcut, placid, Nina.

Nemţii se apropiau implacabil de Stalingrad şi se părea că ajunseseră la Cotul Donului, înainte ca Regimentul 588 să îşi primească ordinele.

— Prima misiune de luptă cu numai trei avioane, a spus, tranşant, Berşanskaia, înainte să se audă măcar un mormăit de nemulţumire. Eu şi doi comandanţi de escadrilă. Puteţi s-o priviţi ca pe o misiune de recunoaştere, fetelor.

— Haideţi să n-o supărăm, a spus Elena. De-acum înainte comandanţii o să se afunde în hârţogăraie. Chiar merită onoarea de a pilota în prima misiune.

— Nu mai fi atât de generoasă, a mormăit Nina. Recunoaşte şi tu că ai călca-o în picioare şi pe maică-ta, doar ca să te urci mai repede în carlinga aia.

— Aş călca-o în picioare şi pe maică-mea, doar ca să mă urc mai repede în carlinga aia, a repetat imediat Elena. Dar nu pe o *sestra.*

Era o seară frumoasă de vară, caldă şi scăldată în adierea vântului. Greu de crezut că frontul se afla la doar câţiva kilometri de prozaica întindere de câmpuri netede şi

de buncăre ridicate în grabă, cu drumuri aruncate în aer, cu camioane şi cu personal la sol, ai cărui membri purtau cu toţii salopete. La orizont se zăreau fire de fum înălţându-se în depărtare – luaseră foc depozitele de cărbune, şoptise cineva. Mai rămăsese doar o rază de lumină atunci când tot regimentul s-a adunat pe pista improvizată ca să se uite la Berşanskaia şi la comandanţii care se îndreptau spre avioane.

— O să zboare pe aerodromul auxiliar de pe front, circula zvonul în şoaptă. Se înarmează acolo, îşi fac rondul şi se întorc.

Trei avioane s-au înălţat spre cerul care se întuneca. Nina privea cu mâinile în buzunare şi parcă avea o suferinţă fizică. *Mâine*, s-a gândit ea. După mutrele încordate şi pline de jind din jurul ei, şi celelalte visau la fel.

— Bun, a anunţat Elena, nu mă duc la culcare până când nu se întorc. Haideţi să facem ceva muzică!

O fată din Kiev a început să cânte un cântec folcloric, cu un ritm vioi, pe care celelalte fete l-au prins din zbor şi au ţesut armonia în jurul vocii sonore, joase, a solistei. A urmat un marş al partidului, sprinten şi melodios, la care s-au alăturat şi alte glasuri, în vreme ce stelele apăreau cu miile pe bolta cerească. Cerul era ca o catifea neagră. Nina s-a mirat şi ea atunci când a început să cânte un cântec de leagăn vechi, de pe malurile Marelui Bătrân. Nici măcar nu mai ştia dacă şi-l putea aminti, cu toate versurile acelea într-un dialect atât de vechi, încât nici nu mai suna a rusă. Celelalte fete au ascultat-o fascinate.

— Ce-a fost asta? a întrebat Elena.

Stătea cu spatele rezemat de hambar şi se juca în poală cu o bucată de cârpă.

— Un cântec despre lac, a răspuns Nina. Toate cântecele din Baikal sunt despre lac. Valuri care leagănă bărcile şi scrânciobul, mâna Rusalkăi care le pune în mişcare. Apoi e ceva cu luna... Nu prea are sens, de fapt.

— Nimic nu are sens, a spus Elena. Suntem în toiul războiului şi oamenii mor la numai câţiva kilometri

depărtare de locul ăsta. Dar noi... nu am fost nicicând mai fericite.

— Aşa e, a confirmat Nina, privind luna care se reflecta în părul Elenei.

Acum cânta Dusea, iar figura ei tristă zâmbea din nou. Două dintre fete au început să danseze, ţinându-se de braţ şi învârtindu-se. Râsetele lor răsunau în noapte. Cineva i-a făcut semn Ninei, dar ea s-a prăvălit lângă Elena şi a făcut semn din cap spre cârpa din poala pilotului ei.

— Coşi?

— Îmi brodez eşarfa. Stele albastre pe alb, ce părere ai?

Elena i-a arătat Ninei eşarfa în lumina stelelor.

— De unde ai făcut rost de aţă albastră?

— Am scos-o din chiloţii ăia bărbăteşti oribili.

Elena a rânjit, iar Nina a râs. Deja se simţeau în al nouălea cer ştiind că aveau să zboare a doua zi. Aşteptarea era atât de dulce că le încleşta gurile, asemenea apei reci de la malul îngheţat al Marelui Bătrân.

Îşi făceau planuri cum să sărbătorească odată ce depăşeau cinci sute de misiuni şi deveneau, astfel, eroine ale Uniunii Sovietice.

— O să avem stele aurii în piept, ca Raskova!

— Am auzit că atunci când primeşti o medalie trebuie să o pui într-un pahar de cristal, să umpli paharul cu vodcă şi să bei în cinstea evenimentului!

În acel moment a început să se audă în depărtare bâzâitul aparatelor de zbor: motorul avionului U-2, cu cilindri în formă de stea, foarte zgomotos. Dintr-odată, toate fetele din regiment s-au ridicat şi au ţâşnit spre pistă.

A aterizat primul avion, apoi al doilea. Cozile lor au coborât pe iarbă, aparatele s-au oprit, iar echipajul de serviciu de la sol a dat fuga să facă verificările de rigoare în urma zborului şi să pună piedicile. Nina a văzut silueta compactă a Berşanskaiei coborând din carlingă, apoi – de pe aripă, pe pistă. Comandanta primei escadrile a urmat-o în timp ce îşi scotea ochelarii. Tot regimentul se foia în jurul lor, cu râsete şi felicitări, dar Nina a încetinit. Piloţii care se întorseseră erau livizi şi cu feţele împietrite. Nina a

ridicat ochii spre stele.

Nu se auzea deloc bâzâitul celui de-al treilea avion.

— Unde e comandanta escadrilei...? a dat cineva să întrebe, dar Berşanskaia i-a tăiat-o din scurt, clătinându-şi capul fără să rostească niciun cuvânt.

Fetele s-au privit între ele. Abia trecuse prima lor noapte, s-a gândit Nina, cu un gol de durere în stomac, şi regimentul pierduse deja doi oameni.

Berşanskaia s-a uitat de la un pilot la altul şi a dat cu privirea de comandanta adjunctă a celei de-a doua escadrile, care era albă la faţă.

— Escadrila îţi aparţine de-acum, Mariya Smirnova, a spus ea, primind drept răspuns un semn de încuviinţare din cap. Odihniţi-vă, doamnelor! Mâine zburaţi cu toatele.

★

Majoritatea fetelor s-au întors în cazarmă, unele palide şi în stare de şoc, altele în lacrimi. Elena s-a dus în direcţia opusă, către câmpul pe care se aflau celelalte avioane. Nina a ajuns-o din urmă, încă bulversată de şoc. Două femei moarte, două cunoscute ale ei.

— Ar trebui să te duci la culcare, a sfătuit-o Elena.

— Nu-mi părăsesc pilotul, a răspuns Nina, cuprinsă de un sentiment protector amestecat cu tandreţe. E prima sarcină a unui navigator.

A venit lângă Elena, a luat-o de mână şi şi-au întrepătruns degetele. Ninei i s-a pus un nod în gât. S-au îndreptat spre avionul lor şi l-au privit în tăcere. O formă neagră pe fundalul înstelat. Nu exista niciun aerodrom ca lumea aproape de front. Într-o noapte frumoasă de vară ca aceea, avioanele se camuflau înşirate pe iarba culcată la pământ. *Unde o să zburăm până la iarnă?* se întreba Nina. Dacă armata germană continua să înainteze până atunci, asta însemna că Moscova avea să cadă pradă invaziei? Probabil că şi Leningradul, înconjurat de duşmani şi bântuit de foamete, şi Stalingradul...

— Care crezi că vor fi ţintele mâine? s-a auzit, suav, vocea Elenei în noapte.

— Depozitele germane sau proviziile de muniţie, a

presupus Nina.

Elena şi-a trecut mâna peste dispozitivul de suspensie al bombei, care se afla sub aripa inferioară a avionului.

— Nu are prea multă muniţie un U-2.

— Destul cât să dea bătaie de cap. Ca un ţânţar, ştii doar.

— Dar suntem un simplu ţânţar într-un mare război.

— Un ţânţar într-un nor de ţânţari, a corectat-o Nina. Şi un nor de ţânţari poate să înnebunească un om şi chiar un cal, de se aruncă în lac şi se înece de durere.

Elena a observat tremurul involuntar al Ninei la propriile cuvinte.

— Ce?

— Înecul. De asta mi-e mie frică, a spus ea trăgând aer în piept, cu gustul de fier al lacului pe limbă şi simţind mâna tatălui ei care-i împingea capul sub apă. Ţie de ce ţi-e frică, Elenuşka?

— Să fiu prinsă şi torturată. Să cedez, a spus ea cutremurându-se. Dacă mâine o să fim noi cele care o să moară?

Nina n-a răspuns. Lumina stelelor era slabă, dar văzuse foarte bine paloarea Elenei. Ochii mari cu gene lungi, buzele ferme, bine strânse ca să nu tremure, părul negru care-i crescuse un pic, precum şi nişte mici cârlionţi care-i cădeau pe gâtul lung. Nina a întins mâna, a apucat eşarfa Elenei, cu steluţele albastre cusute doar pe jumătate, şi a tras-o până în dreptul ochilor ei.

— Nu noi o să murim, i-a spus ea şi şi-a lipit gura de cea a Elenei.

Buze moi, obraji moi, degetele alunecau prin părul moale al Elenei. Ea a încremenit preţ de o clipă şi un sunet slab, de mirare, ca al unui pui de lebădă înspăimântat, a dispărut în căldura dintre ele. Apoi şi-au întredeschis timid buzele. O mână slabă s-a oprit pe faţa Ninei şi sângele i s-a preschimbat în argint viu.

Elena avea ochii mari atunci când s-au despărţit. Ninei îi venea să zboare. Nu avea nevoie de avion pentru asta, putea să facă un salt şi să ajungă la stele. A mângâiat

avionul cu o mână, iar cu cealaltă a prins-o pe Elena de încheietură.

— Pasărea asta are nevoie de un nume, i-a spus. Haide!

Au răscolit în sediul temporar al mecanicilor, au cerşit o cutie de vopsea roşie şi nişte pensule de la cei câţiva mecanici care mai bântuiau pe lângă avioanele lor, iar apoi s-au dus cu toate acestea la U-2, unde au dat pânza de camuflaj la o parte atât cât să se poată pune pe treabă. Elena a pictat literele, în timp ce Nina, care vedea noaptea precum un uliu, îi indica amplasamentul.

— Ultimul cuvânt a luat-o în sus, dă-l mai jos. Oare Raskova ştie că are un pilot ce n-are habar care-i susul şi care-i josul?

Elena a dat s-o atingă cu pensula pe Nina. Până să termine, mai era cam o oră şi veneau zorii. Plecaseră şi ultimii mecanici. Nina şi Elena erau, fără îndoială, singurele din cazarma lor care nu dormeau. Şi-au admirat opera, Nina stând pe aripa inferioară şi bălăngănindu-şi picioarele, iar Elena stând lângă ea, în picioare, cu capul înclinat. De-a lungul fuzelajului defilau literele roşii, frumoase: „Întru răzbunarea tovarăşelor noastre” şi numele victimelor din regiment. Pe cealaltă parte era noul nume al acestui U-2.

Rusalka

— Tăcut şi nemuritor, a spus Elena. Îmi place.

— Şi mie, a spus Nina, şi s-a întins ca să-şi lipească gura de cea a Elenei.

De data asta nu a mai luat-o prin surprindere, s-a mişcat încet ca să-i dea o şansă să spună „nu” – *te rog*, *nu mă respinge* –, iar ea nu a făcut-o. I-a cuprins Ninei faţa cu mâinile, înfometată şi timidă. Nina avea un gol în stomac, cel pe care-l simţea atunci când plonja în spirală cu botul în jos, ca să piardă viteză. Delirul imponderabil al căderii în gol.

— Nu am... a murmurat Elena, nesigură, încă trecându-şi buzele peste cele ale Ninei şi strângându-i părul între degete. De ce eu?

— Pentru că eşti cel mai bun pilot din câţi cunosc, a

răspuns Nina. Nu am văzut nimic în viaţa mea care să arate aşa de frumos în aer ca tine.

— Fetele nu... nu ar trebui să...

— Puţin îmi pasă *ce trebuie* să facă fetele, a spus Nina cu brutalitate, lunecând de pe aripă ca să-şi tragă pilotul la sol. Umbra de sub aripa *Rusalkăi* era neagră ca lacul, iar iarba strivită – dulce şi moale. Se străduiau să îşi scoată salopetele – exista oare ceva mai puţin comod de scos decât salopeta atunci când voiai să faci dragoste? Nina era încă destul de raţională încât să se minuneze. Totul părea nefamiliar şi îmbătător. Elena avea pielea netedă, o coloană vertebrală interminabilă, ca un şirag de perle, şi o talie albă ca fildeşul. Ar fi trebuit să se simtă stângace în acest dans pe care nu-l cunoşteau, dar nu a fost deloc aşa. Erau un cuplu perfect în aer, unde se mişcau la unison, la fel ca aici, pe pământ, la adăpostul avionului camuflat care le ferea de văzul lumii şi unde zgomotul focului de la sol şi antiaerienele le înăbuşeau gemetele de plăcere. *Pilotul meu,* îşi spunea Nina în gând, mângâind şoldul Elenei. *Eşti a mea.*

— Se luminează, a şoptit Elena în cele din urmă. Ar trebui să ne întoarcem.

— Nu vreau, a spus Nina căscând lipită de braţul Elenei.

— Trebuie, iepuraş, a zis ea sărutând-o pe tâmplă. În seara asta zburăm.

Nina a deschis ochii spre lumina roz a răsăritului. Voia din nou printre stele, voia întuneric şi noapte. Voia ca noaptea să le învăluie pe toate trei, pe ea, pe Elena şi pe *Rusalka* şi să le ducă acolo unde puteau face ceea ce fuseseră născute să facă. Nina s-a ridicat în şezut şi şi-a simţit buzele lărgindu-se într-un zâmbet.

— Abia aştept.

Capitolul 19
Jordan

Ziua Recunoştinţei 1946
Boston

Jordan stătea în lumina roşie şi tot manevra declanşatorul înainte şi înapoi. Până şi în laborator mirosea a curcan ars. *Nu plâng,* şi-a spus ea în gând. Dar din când în când respira sacadat, iar încăperea atât de familiară nu o ajuta de data asta. Poate că şi Anneliese plângea sus, iar tatăl ei o consola, pe când Ruth se întreba de ce nu se sărbătorea, până la urmă, prima ei Zi a Recunoştinţei. La un moment dat, Dan McBride avea să coboare şi să spună...

Jordan a tresărit. Mutra distrusă a lui Anneliese şi umerii ei lăsaţi pe când fugise din salon...

Am avut dreptate, de unde îmi vine impresia asta că am greşit cu ceva? Gândurile lui Jordan se întorceau la fotografii, la Crucea de Fier, la tatăl mort al lui Anneliese şi la tatuajul lui, la data incriminatoare. Apoi s-a surprins amintindu-şi imaginea lui Anneliese care fugea din cameră, studiind-o cu atenţie, căutând să-şi amintească urme de înşelătorie şi de prefăcătorie. A urmat un gând care a înfiorat-o: *Nu ai făcut destul?*

Iar şi iar. Fotografii, aşa-zisa dovadă şi o sărbătoare distrusă. Singurul lucru de care putea fi sigură era lipsa certitudinii în legătură cu cazul pe care-l pusese cap la cap. De fapt, nu mai era sigură de nimic.

În sfârşit, s-a auzit zgomotul pe care îl aştepta: se deschidea uşa laboratorului. Întrerupătorul s-a aprins, lumina roşie a cedat în faţa celei albe şi dure a becurilor din tavan, iar apoi tatăl ei a coborât scările. Jordan a făcut un efort să-l înfrunte şi a pus Leica deoparte. I-a întâlnit privirea, ştiind că deja făcea feţe-feţe, dar nu se putea controla. El nu părea furios. Jordan îşi putea aduna curajul

ca să se împotrivească furiei, dar el părea extenuat, trist, dezamăgit. Felul în care arăta o făcea să se ruşineze, pentru că prefera ca mai degrabă să moară decât să îşi dezamăgească tatăl.

— Anna a adormit în sfârşit, a început el. I-am improvizat o cină lui Ruth. Tu vrei ceva?

— Nu.

O durea aşa de tare stomacul, încât nu credea să mai mănânce vreodată.

— Nu ştiu ce să zic, a spus el, părând obosit, învins cu desăvârşire. Nu ştiu cum să repar asta. Îmi pare rău că nu ţi-am spus mai multe despre Anna şi despre faptul că şi-a schimbat numele. E vina mea.

— Nu e vina ta. Ea e cea care a minţit, tată, a reuşit Jordan să zică. Şi pe tine, şi pe mine. Chiar dacă e adevărat tot ce a zis despre motivele pentru care a făcut-o, tot a minţit.

— Aşa e. N-o să zic că nu sunt supărat pe ea. A fost foarte urât. Dar îi pare rău, Jordan. A plâns de i-au ieşit ochii din cap şi tot spunea că regretă, a spus el cu glas îngroşat. Oamenii au motivele lor să mintă şi să ascundă tot soiul de lucruri. De când cu războiul, văd refugiaţi în magazin în fiecare săptămână, îşi vând ultima broşă sau piesă de argint, bărbaţi care şi-au schimbat evident numele, femei ce duc în braţe copii care nu le seamănă deloc, inşi care caută scuze pentru cicatrici şi accent. În fiecare săptămână văd oameni care se ruşinează de ceea ce au făcut în timpul războiului sau de cele făcute de prietenii lor. Războiul naşte *milioane* de astfel de oameni. Da, nu trebuia să mintă. Dar asta nu înseamnă că nu înţeleg de ce a făcut-o. Nu înseamnă că nu o mai iubesc.

Nu-i stătea în fire să vorbească atât de sincer şi de emoţional, şi-a spus Jordan. *Îl doare. Îl doare foarte mult.*

— Şi o crezi?

El şi-a întins mâinile, deznădăjduit.

— Ce e mai probabil, don’şoară? Să aibă un tată şi un nume de care se ruşinează, să aibă un copil care nu-i al ei? Sau să fie o uneltitoare nazistă dintre cei judecaţi la

Nürnberg?

— Nu am spus niciodată aşa ceva!

— Ai spus că e periculoasă, a răspuns el cu glas blând. Ai zis că poate fi orice, chiar şi o criminală. Ai zis că a minţit ca să ascundă ceva îngrozitor. Ea zice că a minţit ca să ascundă ceva *ruşinos.* Trăim în casă cu ea de luni întregi. O cunoaştem. Cu tine nu a fost decât bună, iar cu mine a fost tot ce-mi puteam... a spus el, oprindu-se pentru o clipă şi înghiţind în sec. O *cunoaştem,* Jordan. Aşa că te întreb: ce explicaţie e mai plauzibilă? Că e periculoasă? Sau doar ruşinată?

În acel moment lui Jordan i-au dat lacrimile. Îi curgeau şiroaie, dar nu îndrăznea nici să plângă. Tatăl ei a cuprins-o cu braţul pe după umeri şi a tras-o lângă el. Părea în continuare învins.

— Nu te învinovăţesc că vrei răspunsuri. Ai avut dreptate să le ceri. Aş vrea doar să... găseşti alt mod să o abordezi pe Anna. Să vrei atât s-o asculţi, cât şi s-o întrebi.

— Nu am vrut să se ajungă aici, a îngăimat Jordan. Dar a fost o consecinţă a ceea ce văzusem. *Ceva-ceva ai văzut,* şi-a spus în gând, *dar ce-i cu asta?* Tatăl ei avea dreptate. Căutase imediat cea mai rea explicaţie posibilă.

„Jordan şi poveştile ei aiurite.” Unde ajunsese cu ele? Aici, unde îşi vedea tatăl chinuit de dezamăgire.

— Poate că ar fi trebui să te trimit la facultate până la urmă, a spus el. Anna a insistat. A zis că o să te ajute să te maturizezi, să cobori cu capul din nori. Dar eu speram foarte mult să vrei să preiei afacerea mea. Să o faci împreună cu Garrett, poate. Atunci când am preluat magazinul de la bunicul tău, era doar o prăvălioară care avea la vânzare un talmeş-balmeş de obiecte vechi. Am vrut să îl transform în ceva special, am făcut-o pentru tine. Un viitor în adevăratul sens al cuvântului...

S-a pierdut, dar nu înainte ca Jordan să îi simtă suferinţa din glas. Nuanţa aceea care sugera că ceea ce făcuse el pentru ea nu îi era ei de ajuns... Fiica lui se simţea de parcă primise o lovitură drept în stomac.

— Nu ştiu cum să repar toate astea, a repetat el, iar

Jordan a văzut că-i dădeau lacrimile. Tatăl ei cel puternic, care nu vărsase niciodată vreo lacrimă în prezenţa ei.

— Eu sunt cea care trebuie să repare lucrurile, a spus Jordan lăsându-şi capul pe umărul lui. O să... o să-mi cer scuze faţă de Anna atunci când se trezeşte. O să mă revanşez faţă de ea, îţi promit.

— Şi ea va trebui să se revanşeze faţă de tine. Trebuie să fie mai sinceră, iar eu voi vorbi cu ea despre asta, a promis el, sărutând-o pe Jordan pe creştetul capului. Eşti fiica mea şi ai avut grijă de bătrânul tău tată.

S-a întors şi s-a îndreptat spre scară. Voia să-şi ascundă lacrimile, iar Jordan ştia asta. Nu suporta ca ea să-l vadă plângând.

— Trebuie să o culc pe Ruth.

A urcat greoi treptele, moment în care Jordan i-a văzut primele fire de păr alb.

★

Garrett a răspuns la uşa în care bătea Jordan, iar ea l-a văzut în cadru şi ochiul fotografului a compus în mod automat instantaneul, deşi Jordan nu avea camera la ea. Şi, oricum, lui i-a pierit zâmbetul în clipa în care i-a văzut faţa.

— Ce s-a întâmplat?

— Totul, a spus Jordan frecându-şi mâinile ca să şi le încălzească, fiindcă fugise din laborator şi se urcase direct în taxi, fără haină şi fără mănuşi. Aveam nevoie să plec puţin de-acasă.

Garrett a condus-o înăuntru, trecând pe lângă salonul plin de farfurii cu plăcintă. Jordan simţea mirosul de dovleac, scorţişoară şi cafea. Tatăl lui Garrett mai avea un pic şi adormea în spatele ziarului. A salutat-o somnoros, iar mama lui Garrett a ieşit din bucătărie ştergându-şi mâinile de şorţ.

— Jordan dragă, zici că ai plâns. V-aţi ciondănit acasă? Se mai întâmplă de-astea de sărbători. La fiecare Crăciun îmi jur că o să-i scot ochii verişoarei mele Kathy dacă mai face vreun comentariu condescendent despre sosul meu de merişoare. Haide să-ţi fac o ceaşcă de cacao!

Curând, Jordan şi Garrett stăteau în dormitorul lui, cu cănile pline de frişcă şi cu uşa întredeschisă, după obişnuita replică a doamnei Byrne:

— Să nu daţi de necaz, porumbeilor!

Garrett a dat la o parte piesele unei machete de aeroplan neterminat.

— *Travel Air 4000,* a spus, timid. Ştiu că sunt machete pentru copii, dar e avionul pe care învăţam să-l pilotez atunci când m-am înrolat. Ce s-a întâmplat, Jor?

— Am reuşit să o fac isterică pe mama mea vitregă şi e posibil să-i fi distrus căsnicia tatei, i-a explicat Jordan. Ce zici de o ceartă ca asta cu ocazia Zilei Recunoştinţei? Aş prefera să îmi scoată cineva ochii din cauza sosului de merişoare.

Garrett a strâns-o la piept, iar Jordan a inhalat aroma de cacao şi de adeziv pentru macheta avionului. Nu a întrerupt-o câtă vreme i-a povestit toată tărăşenia. Garrett nu încerca niciodată să ofere sfaturi dacă cineva era supărat, doar îmbrăţişa şi asculta.

— Şi ce ai de gând să faci? a întrebat-o după ce a terminat.

— O să mă târăsc în patru labe în faţa Annei, în speranţa că mă va ierta, a spus Jordan ştergându-se la ochi cu puloverul lui verde. Nici tu n-ai crezut teoriile mele nebuneşti în privinţa ei, nu-i aşa?

— Nu eşti una dintre fetele de la şcoală care inventează mereu câte o poveste, Jor. Nu eşti nebună. Ai văzut indicii. Poate că te-ai înşelat în privinţa concluziei, dar asta nu înseamnă că indiciile nu existau.

— Ştiu, am avut dreptate. Anneliese chiar ascundea ceva. Dar am fost geloasă atunci când tata a vrut să o aducă în familie, oricât nu am vrut să recunosc asta. Iată motivul pentru care am fost mai curioasă şi mai sigură că era periculoasă; n-am mai vrut să cred în ruptul capului că ar fi putut exista oricare altă explicaţie. O explicaţie nevinovată. Aşa că am sfârşit prin a răni pe toată lumea.

Umilinţa durea foarte tare. *Nu sunt foarte diferită de fetiţa care îşi spunea că mama ei plecase să se facă actriţă*

pentru că aceea era o poveste mai bună decât adevărul.

— Priveşte partea bună a lucrurilor, a sfătuit-o Garrett. Mama ta vitregă nu e o nazistă sinistră, ci doar o doamnă amabilă care face *punschkrapfen*[39].

— Ce proastă am fost!

Cum bântuise ea prin laborator, făcând conexiuni între ipoteze dramatice, crezându-se deşteaptă şi extrem de perspicace, crezându-se J. Bryde, viitoare câştigătoare a premiului Pulizer – ce glumă!

— O să treacă, a încurajat-o Garrett pe un ton neconvins.

— O să am mult de recuperat.

Şi ar fi bine să şi începi, şi-a spus Jordan în gând, *pentru că, haide să fim serioşi, nu vei fi următoarea Margaret Bourke-White ori următoarea Gerda Taro. Eşti doar o fată prostuţă care a crezut că avea ochi de fotograf. Nu ai făcut decât să îi răneşti pe toţi cei la care ţii. Dar ai o familie bună, dacă nu vrei să strici tot, şi ai un viitor bun. Aşa că du-te acasă şi încearcă să fii recunoscătoare pentru toate astea.*

— Ar trebui să mă întorc, a adăugat Jordan punând deoparte cana de cacao.

— Te duc cu maşina.

Numai că au tras pe dreapta la jumătatea drumului şi, atunci când a văzut că Jordan plângea din nou, Garrett a parcat Chevroletul coupé lângă râu. Ea îşi adusese aminte de prima fotografie a lui Anneliese, cea de la care pornise totul, şi se întreba cum de se înşelase atât de tare dacă fusese sigură că recunoscuse ceea ce vedea, că *înţelegea.* Ştia că făcuse una dintre cele mai bune fotografii din viaţa ei, înţelegea că în ea văzuse ceva ascuns, ceva adevărat şi important. Dar totul fusese o greşeală. Nu văzuse nimic, de fapt.

— Vino încoace, a spus Garrett, sărutând-o în maşina întunecată ca s-o liniştească, cu buzele lui cu gust de cacao.

Jordan l-a cuprins cu mâinile pe după gât şi şi-a strâns ochii. În câteva minute trebuia să se întoarcă acasă, să-şi

[39] Desert austriac cu rom.

înfrunte tatăl, să îşi ceară scuze faţă de Anneliese, dar nu încă. Garrett îi desfăcea gulerul. Jordan a ezitat o clipă, apoi şi-a desfăcut nasturii până jos şi i-a tras mâinile spre clema sutienului. Îi percepea mirarea – pentru că de obicei aici se opreau –, dar Jordan l-a tras mai aproape ca să-l sărute din nou, iar el a gemut uşor şi i-a atras mâinile sub puloverul lui. Jordan se gândea că dacă ar fi fost o noapte caldă de vară nu s-ar mai fi oprit deloc, aşa, în sunetul râului Charles care curgea lent lângă ei. Dar era noiembrie, ger, iar claxoanele din traficul de sărbători răsunau în apropiere, aşa că în cele din urmă s-au desprins, gâfâind, unul de celălalt.

— Ăăă, a făcut Garrett în timp ce se chinuia să-şi încheie cureaua. Nu am vrut să... te forţez...

— Nici n-ai făcut-o, a răspuns Jordan, cu toate că nu asta ar fi trebuit să spună fetele. Băieţii insistau, fetele îi certau. Eu sunt cea care a insistat, a adăugat, cu toate că fetele nu ar fi trebuit să spună nici asta, şi cu atât mai puţin s-o facă.

Dar nu se simţea vinovată, pur şi simplu se încheia la sutien pe scaunul din faţă al Chevroletului lui Garrett. Ar fi vrut să fie mai cald, ca să se mute pe bancheta din spate şi să continue, să se sărute şi să amâne momentul în care trebuia să se ducă acasă. S-a uitat la luna care se reflecta în apa râului şi a respins senzaţia de groază care era pe cale să o cuprindă.

— Ar trebui să mă întorc.

— Da, a răspuns Garrett şi s-a aplecat să o sărute prelung, apoi a luat-o pe Jordan de mână şi a ghidat-o, de data asta nu sub pulover, ci spre cealaltă mână a lui, unde ea putea simţi protuberanţa dură şi rece a inelului. Aş vrea să-l porţi, i-a şoptit. Ştii că am gânduri serioase cu tine.

— Bine, s-a auzit Jordan spunând.

Adică de ce nu? Doar era următorul pas. Urma să poarte inelul în următorii câţiva ani, până când avea să îl schimbe, mai târziu, cu altul: inelul adevărat, cel care avea să apară, la un moment dat, în timpul ultimului an de facultate, după care următorul pas era o nuntă în iunie.

Părinţii lui aveau să fie încântaţi. Tatăl ei avea să fie încântat. *Speram foarte mult să vrei să preiei afacerea mea. Să o faci împreună cu Garrett, poate. Un viitor în adevăratul sens al cuvântului,* spusese el.

— Bine, a repetat ea, şi chiar aşa simţea.

Capitolul 20
Ian

Mai 1950
Viena

Pe data de 1 mai, Ian cobora sprinten scările micului său apartament spre biroul de dedesubt, unde şi-a găsit soţia stând pe scaunul lui.

S-a oprit, încă încheindu-se la nasturii cămăşii.

— Am încuiat uşa.

Din câteva gesturi, Nina i-a arătat cum o deschisese, lăsând jos cartea pe care o citea. Era o chestie infernală pe nume *Regency Buck.* Ian s-a uitat la uşă şi la clanţa care atârna de ea. *Citeşte romane de dragoste şi sparge încuietori,* şi-a zis el. *Exact ce-şi doreşte orice bărbat de la soţia lui.*

— Ce cauţi aici? a întrebat-o, întorcându-şi manşetele şi ducându-se să repare clanţa. Trecuseră câteva săptămâni de când ea şi Tony ieşiseră din birou ca o furtună şi Ian nu mai ştia nimic de ei.

— Tony îi pare rău, a spus Nina. Vrea să ceară scuze pentru ce a zis.

— Şi de ce ai venit tu în locul lui?

— Zice că eşti Ahile în cort şi aşteaptă să ieşi. Eu zic e prost *mudak* şi vin eu în loc şi el zice Agamemnon trimite Briseis şi poate merge. Nu cunosc niciunul dintre oamenii ăştia.

— Şi-a luat-o rău în cap. Nu sunt Ahile, el nu e Agamemnon, iar tu nu eşti trofeul nimănui trimis nicăieri, a spus Ian zgâlţâind clanţa până ce a pus-o la loc. Dacă Homer îi dădea un cuţit lui Briseis, Ahile ar fi murit mult mai curând.

— Cine e Homer ăsta?

— Nu a scris *Regency Buck*. De ce citeşti mizeria aia? s-a întrebat Ian, distras, căci cuţitele nu păreau să se

asorteze cu romanele de dragoste.

— Ajung la bibliotecă prima lună în Manchester – trebuie cărţi ca să învăţ despre Anglia, exersez cititul. Bibliotecara zice „Georgette Heyer este *însăşi* Anglia”. Nu e Anglia pe care o văd, dar poate e război? s-a întrebat Nina băgând cartea în jachetă. Oricum, vin pentru că Tony îi pare rău.

— Amândoi am spus lucruri pe care cred că le regretăm, a zis Ian, fără să se mire de cât de uşurat se simţea să-şi ia povara aceea de pe umeri, fiindcă, la urma urmei, el şi Tony lucraseră ani la rând împreună, fuseseră prieteni şi parteneri totodată, iar un gând tainic îi şoptea: *Poate că încă mai suntem.* Văd că nu tu îţi ceri scuze, i-a spus el Ninei.

Nu se putuse abţine să nu observe. Nina abia a clipit către el. „O omor”, spusese soţia lui, cu mult calm, despre Lorelei Vogt. Ea vorbise serios, nu regreta, aşa că să fie al naibii dacă avea de gând să-şi ceară el scuze pentru că o aruncase în stradă din cauza asta.

Ninei i-au sclipit ochii, de parcă îi citea gândurile. Preţ de o clipă, ostilitatea ultimei lor întâlniri a scânteiat în aer. Erau foarte aproape să o ia de la capăt.

Dar Nina a schimbat subiectul.

— Eu şi Tony am fost la Heidelberg o săptămână. Căutăm vechi prieteni din facultate ai Prădătoarei, dosare studenţeşti, a spus ea, iar apoi a clătinat din cap. Nimic n-am găsit.

Ian reuşise să şi-o scoată din cap pe Prădătoare, în mare parte muncind zi-lumină. Rămânând singur în birou, trebuise să se ocupe şi de partea lui Tony.

— Acum mă crezi că e inutil s-o căutăm?

— Oricum mergem la Boston, a spus Nina. Eu şi Tony. Vino cu noi.

— Am vorbit serios, a spus Ian sprijinindu-se de birou şi coborându-şi privirea la ea. Nu pot lucra cu o echipă însetată de vendetă. Nu o să lucrez deloc cu voi, având în vedere că aveţi de gând s-o omorâţi.

— *Boje moi*[40]*,* ce eşti aşa melodramatic? s-a stropşit Nina, uitându-se urât la el. O vreau prinsă, pedepsită, moartă, nu-mi pasă care din ele. Tony zice că tu pricepi să-i găseşti. Eu şi Tony încercăm singuri şi poate dăm greş. Nu ştiu America, eu vânez foci şi căprioare, nu nazişti. Dacă vii, promit acum: o găsim, nu încerc să omor.

— De unde să ştiu dacă pot să am încredere în tine? a întrebat-o Ian încet.

— *Poşol na hui, govno*[41]*,* a înjurat Nina, iar apoi l-a apucat pe Ian de guler şi l-a tras aproape de faţa ei, scăpărând din ochii albaştri. Nu-s o sălbatică din taiga, a şuierat ea. Sunt locotenent N.B. Markova din Forţele Aeriene Sovietice. Dacă promit, mă ţin de cuvânt. *Bleadt*[42]*!* l-a înjurat ea din nou, scuipându-l ca să fie sigură că o înţelesese pe deplin, şi împingându-l atât de tare încât l-a făcut să-şi piardă echilibrul. Mai du-te-n mă-ta!

Citeşte romane de dragoste, sparge încuietori şi e locotenent în Forţele Aeriene Sovietice, şi-a spus Ian. *Exact ce-şi doreşte orice bărbat de la soţia lui.* Îl pufnea râsul, nu pentru că ar fi crezut că ea îl minţea, ci pentru că…

— Mama naibii, Nina! Când o să încetezi să-mi pângăreşti urechile?

Ea şi-a pus mâinile în şold şi s-a uitat urât la el.

— Vii cu noi şi promit că fac cum vrei. Cu binişorul, cu ne-binişorul, fără cuţit.

Plictisitor, spunea privirea ei.

Ian nici nu se deranja să calculeze şansele succesului lor. Era evident că Ninei puţin îi păsa care erau şansele extrădării lui Lorelei Vogt, şi la fel de puţin îi păsa şi lui Tony.

— Ştiu cât de atrăgătoare e misiunea asta, a spus el în schimb. Şi pentru mine e la fel. Tony zice că Lorelei Vogt e balena mea albă şi nu se înşală. Dar în *Moby Dick* toţi cei care vânează balena albă – mor.

---

[40] O, Doamne – în limba rusă în original.
[41] Înjurătură în limba rusă.
[42] Înjurătură în limba rusă.

— Eu nu-s uşor de ucis. Şi nici tu. Tony povesteşte despre locurile în care mergi în război. Haide la Boston.

— Am alte cazuri, care sunt la fel de importante ca...

— Ian! a exclamat soţia lui, făcându-l să tresară pentru că îi rostise numele. O vrei pe Prădătoare. Pentru Seb şi pentru copii o vrei. Eu o vreau pentru Seb şi pentru copii şi pentru mine. Nu e doar răzbunare, e şi dreptate. Poate fi şi una, şi alta. Nu e greşit dacă e şi una, şi alta.

Ea a întins mâna, iar pe Ian l-a străbătut din nou fiorul încins al inconştienţei. Să lase totul pentru că se apropiau bombele şi cine ştie care le erau şansele? Să pună totul la bătaie. *Tu aduci la suprafaţă asta din mine,* i s-a adresat în gând soţiei lui. Latura inconştientă care-l făcuse să plece la război cu o maşină de scris în loc de armă, latura inconştientă din cauza căreia riscase totul pentru articolul întemeiat, pentru editorialul întemeiat. Pentru vânătoarea întemeiată.

Vânătoarea asta o să aibă loc şi dacă te duci, şi dacă nu te duci, îi explica vocea raţiunii, cea care refuza ideea de a bate suspecţii sau de a lua dreptatea în mâinile lui. *Într-un fel sau altul, Nina tot o va urmări pe Prădătoare. Dacă nu te duci cu ea, cine ştie cum se poate termina misiunea?* Dacă el nu era prezent, Nina, în mod sigur, nu avea de gând să se ţină de promisiunea făcută.

Nu-şi dădea seama ce însemna senzaţia de foame care-l acaparase, nu ştia dacă se convingea singur să facă ce trebuia sau ce nu trebuia. Dar acea foame maleabilă îi şoptea: *„Ziceţi-mi Ismael”*[43].

— Boston, a spus Nina, cu mâna ei mică încă întinsă spre el. Te bagi sau nu?

[43] Prima propoziţie din romanul *Moby Dick*.

PARTEA A DOUA

Capitolul 21
Nina

Septembrie 1942
Front, Caucazul de Nord

Se lăsase noaptea şi, odată cu ea, începea cursa. Elena alerga în faţa Ninei. Dădea din mâini şi din picioare fulgerător, cu capul plecat şi cu un ultim dram de efort pe care îl făcea ca să o ia înaintea mulţimii ce venea după ea. Pilotul Ninei a pus bocancul pe aripa inferioară a *Rusalkăi* şi, dintr-un salt, a ajuns lângă carlingă, de unde a ridicat, triumfător, pumnul spre lună.

— Sunteţi prea lente, iepuraşilor! *Rusalka* îşi ocupă primul loc pe pistă!

Era pur şi simplu magnifică aşa cum stătea ghemuită pe avionul lor, pe vârfurile degetelor de la mâini şi de la picioare, ca o pisică la pândă. Ninei i s-a strâns inima, chiar în timp ce se înteţea corul de proteste ale celorlalte, care veneau în urma Elenei spre avioanele lor.

— Să te arză focul, Elena Vasilovna! a icnit Dusea Nosal atunci când a ajuns la avionul ei. Vacă lungană...

— Şi eu te iubesc, Duşenka! a gângurit Elena suflându-i un pupic în timp ce se făcea comodă în carlingă, iar Nina a rânjit, venind din urmă cu navigatoarele.

Cea care ajungea prima la avion în fiecare seară câştiga întâietate la decolare, iar Elena avea cele mai lungi picioare din tot regimentul. Dacă nu îi punea nimeni piedică (Dusea nu avea nicio problemă să întindă piciorul), *Rusalka* decola prima, cinci nopţi din şapte.

Până când ajungea Nina în spatele ei, Elena îşi punea centura şi făcea verificările.

— Porniţi motoarele! s-a auzit de la sol.

— Pornim motoarele!

— Porniţi elicea!

Elicea a început să se rotească, a făcut cuplu şi a

muşcat. Micul motor zgomotos a pornit şi a strănutat fum. *Rusalka* a luat-o înainte, chiar în timp ce Nina îşi verifica busola şi harta. Se aflau de numai câteva săptămâni în regiunea muntoasă, însă aici erau într-o cu totul altă lume faţă de cea din sud, unde zburaseră pe timpul nopţilor de vară. Aici, în Caucaz, vânturile puteau ataca dintre piscurile abrupte ale munţilor şi puteau arunca un U-2 drept în stânci, într-o fracţiune de secundă. Iar dacă nu te doborau vânturile, putea s-o facă ceaţa lipicioasă şi densă. Cu o săptămână în urmă, două dintre U-2-uri se loviseră unul de altul în această ceaţă letală. Supravieţuise un singur om.

Luminile de pe câmp au pâlpâit şi s-au aprins, marcând pista improvizată. Aproape de linia frontului, Nina auzea trosnind focul trasoarelor de la sol. Şi totuşi, imediat ce au decolat, în faţă nu se mai zăreau decât orizontul albastru al miezului de noapte şi stratul nesfârşit de stele. Nu erau nori şi se vedea doar o fărâmă de lună – o noapte de zbor perfectă. *Nu de dormit,* s-a gândit Nina cu un zâmbet larg de vârcolac, în vreme ce *Rusalka* începea să prindă viteză la comanda Elenei. Ţinta lor erau buncărele militare, fiecare în parte fiind plin de soldaţi germani, proaspăt sosiţi pe front.

— Haideţi să îi întâmpinăm pe nou-veniţi cu toată căldura, doamnelor! le îndemnase tovarăşa maior Berşanskaia la şedinţa de după-amiază.

Nina se uitase în jur şi observase că fiecare *sestra* avea acelaşi rânjet animalic. *În noaptea asta nu doarme nimeni.*

Burta avionului s-a ridicat de pe iarba strivită şi *Rusalka* şi-a luat zborul. Odată cu ea, şi-a întins aripile şi inima Ninei – chiar dacă făcuse de atâtea ori asta, simţea de fiecare dată nodul dulce-plăcut în gât. Preţ de o clipă a savurat aerul rece, iar apoi s-a pus pe treabă. Elena aştepta.

— Un pic spre est... îndreaptă-te spre trecătoarea din sud-vest.

Rusalka tresălta la indicaţiile Ninei, care scruta munţii înconjurători. Unii navigatori se bazau pe rachete de

iluminare, pe care le aruncau într-o parte şi stabileau cursul în funcţie de locul în care cădea lumina roşie, dar Nina detesta semnalele luminoase. Harta şi busola, luna şi stelele îi erau îndeajuns.

Primul bombardament trecea întotdeauna repede. În treizeci de minute ajungeau la ţintă, dar părea că treceau doar câteva secunde până când coborau printr-o dâră de nor ca un văl argintiu.

— Un minut! a strigat Elena îndreptând avionul, iar Nina a încremenit.

La înălţimea aceea îi clănţăneau dinţii de frig, fiindcă în carlinga deschisă vânturile de toamnă băteau uscate şi nemiloase, dar ori de câte ori se pregăteau de bombardament, Nina se încingea de parcă ar fi stat în faţa unui rug aprins.

Rusalka a intrat într-un curent care a stabilizat aparatul. Apoi lumea s-a redus la tăcere, în timp ce Elena a oprit motorul.

Acela era momentul preferat al Ninei, cel în care botul avionului se îndrepta în jos şi începea să plonjeze imponderabil. Ca o rusalcă ce se scufundă în adâncurile întunecate ale lacului, s-a gândit Nina, ca una prinzând curenţii de apă între degetele cu membrane la fel cum ea, Nina, prindea curenţii de aer cu degetele înmănuşate. Mută, invizibilă, de nedepistat, până când era mult, mult prea târziu. Soldaţii germani care căscau, gata de culcare, habar nu aveau ce se îndrepta spre ei venind din cerul nopţii. *Sunteţi pe teritoriul nostru, băieţi prostuţi,* şi-a spus Nina în gând. *Voi îl aveţi pe Führerul vostru şi Patria-Tată, dar noi avem Patria-Mamă*[44]*, iar ea ne are pe noi.*

— Şase sute de metri! a strigat Elena.

Nina a ridicat mâna. Elena a repornit motorul, iar zgomotul lui s-a împletit cu cel al vântului. Erau destul de jos ca să poată vedea luminile de la sol şi formele întunecate ale buncărelor şi camioanelor germane. În clipa

[44] În original *„motherland”* şi *„fatherland”* înseamnă patrie, genul substantivului folosindu-se în funcţie de felul în care este personificat de către fiecare cultură în parte.

în care au început să se înalţe, Nina a dat semnalul eliberării bombelor. Acestea au căzut din avionul lor, plonjând în noaptea de catifea neagră. La câteva secunde după exploziile la sol, Elena deja vira din calea reflectorului care împungea cerul. Lumina le căuta asemenea unui deget alb şi orb, dar Elena deja ajunsese departe, iar acum căuta o nouă altitudine. La nici trei minute în urma lor venea al doilea U-2, pilotat de Dusea Nosal, a cărei mutră plină de ură s-a relaxat în momentul în care a eliberat încărcătura. Apoi următorul avion, şi următorul, iar până ca fiecare U-2 din regiment să termine prima rundă, Nina şi Elena aveau să o înceapă pe a doua.

— Prima-i gata! a strigat Elena în intercom, pronunţând fiecare cuvânt cu satisfacţie.

— Bravo, iepuraş!

Rusalka abia aterizase pe iarba aplatizată, că a şi ajuns la ea primul val de echipaje la sol care se ocupau de service. Fetele în salopete au dat năvală aducând canistre de combustibil, armurierii au venit clătinându-se sub greutatea bombelor de treizeci şi două de kilograme, iar, la lumina lanternelor, mecanicii s-au înghesuit la elice şi la motor. Elena s-a răsucit în carlingă şi a întins o mână spre Nina.

— Nu au tras de la sol, i-a spus. Dar data viitoare vor fi treji de tot.

Nina a ridicat din umeri.

— Ne-au mai ciuruit şi altă dată.

Avuseseră parte de nopţi atroce pe frontul sudic, atunci când *Rusalka* fusese atât de ciuruită de gloanţe încât aripile sale capitonate arătau ca o bucată de caşcaval prin care trecuseră şoarecii. Şi totuşi, până la următorul amurg ea era deja pregătită să se ridice în aer.

— Gloanţele nu doboară un U-2 decât dacă ne nimeresc şi pe noi. Chiar şi atunci, pasărea asta probabil că ar putea ateriza singură, a fost de părere Nina.

I-a strâns degetele Elenei – în loc de sărutul de care nu puteau avea parte în public – şi a sărit din carlingă la sol. Doi armurieri au adus o bombă. O fată ţinea lanterna astfel

încât o alta să se aşeze pe vine, cu mănuşile ţinute între dinţi, şi să ataşeze fitilul pe care îl apucase între degetele vinete de frig. Nina le-a ocolit şi a intrat ca să dea raportul. Tovarăşa maior Berşanskaia era prima care îl primea.

— Bun, tovarăşă locotenent Markova. Continuaţi.

Nina a salutat, a băut repede nişte ceai cu aromă de ulei de motor, apoi a dat fuga să-i aducă o cană şi Elenei.

— Ia şi bea, i-a ordonat urcându-se pe aripă şi trecând peste armurierul care înainta în genunchi şi târa o bombă spre stativ.

Elena a dat ceaiul pe gât dintr-o înghiţitură şi a semnat formularul pe care o femeie-mecanic micuţă i l-a băgat sub nas. În câteva minute, se pregăteau din nou de decolare. În spatele lor, mecanicii şi armurierii se adunaseră deja în jurul avionului Dusiei ca nişte albine în jurul reginei, în timp ce Dusea stătea rezemată în carlingă, iar navigatoarea ei se ducea înăuntru ca să dea raportul şi să-i aducă ceai.

— Haide să spargem recordul în seara asta, a propus Nina, în timp ce mecanicul testa elicea. Zece runde?

— Zece, a consimţit Elena, în vreme ce motorul a început să huruie.

Nina i-a simţit entuziasmul din glas. Până terminau runda a şasea, a şaptea, a opta, vocea avea să i se tulbure de oboseală, dar la primele ture toată lumea avea privirea luminoasă. Încă o dată, *Rusalka* s-a ridicat în noaptea plină de diamante şi s-a îndreptat spre front.

Oare în noaptea asta o să moară cineva? se întreba Nina. Regimentul 588 suferise deja pierderi. Trei cu numai o săptămână în urmă, într-o coliziune în aer. Dar nu avea rost să se mai gândească la trasoarele care sfâşiau carlingi sau la groaza prăbuşirii. Aveau treabă. În prima lor săptămână de zbor, în iunie, Nina şi Elena reuşiseră să facă patru runde de bombardamente pe noapte. Acum că se lungeau nopţile, Nina se gândea că puteau face şi zece. Iar atunci când aveau să se întoarcă nesfârşitele nopţi albe ale iernii, cele în care întunericul se lăsa, înfometat, asupra zilei şi o înghiţea precum înghiţea Baba Yaga copiii

neatenţi, cine ştie ce izbânzi le aşteptau?

— Cât a trecut? se întreba Elena la a şasea aterizare, în timp ce molfăia un biscuit rece pe care i-l adusese Nina dinăuntru. De când am început pe frontul sudic?

Nina s-a gândit puţin. Nopţile se confundau, zilele – şi mai mult.

— Trei luni.

Elena a căscat cu o gură de crocodil.

— Pare mai mult.

Acele prime săptămâni le percepuseră de parcă cineva le-ar fi azvârlit în adâncul Marelui Bătrân, cu pietre legate de picioare. La începutul serii decolau prima oară atât de aproape de frontul fascist, încât Nina se întreba dacă nu cumva aerodromul avea să pice în mâinile nemţilor până să se întoarcă ele. În timp ce bombardau coloanele de tacuri germane care înaintau pe drumuri, piloţii zburau peste câmpurile de grâne care trebuiau culese. Vedeau, de-a lungul ogoarelor, în loc de seceri, flăcări ridicându-se din lanuri, căci spicele de grâu erau incendiate ca să nu rămână la dispoziţia soldaţilor germani. Nori negri se suiau la cer, aşa că avioanele U-2 ale regimentului aterizau cu aripile înnegrite de fum, iar piloţii cu ochii roşii, doar ca să afle că nemţii mai capturaseră încă un sat, încă un râu, încă un oraş. Toate cădeau, rând pe rând, sub stăpânirea svasticii. Apoi se auzea vocea mohorâtă a tovarăşei maior Berşanskaia, care citea cu glas tare Ordinul nr. 227, venit direct de la Moscova:

— Este timpul să încetăm retragerea. Niciun pas înapoi.

Niciun pas înapoi? Nina era copleşită de extenuarea care o apăsa precum o greutate legată de spate. *Ia încearcă tu, tovarăşe Stalin! Să vezi cât chef mai ai să înaintezi prin câmpurile de grâne în flăcări.* Sau printre reflectoarele străpungătoare din jurul armamentului antiaerian, care îţi dădeau senzaţia că erai ţintuit şi expus ca un fluture în insectar. Prima dată când fuseseră prinse în lumina proiectorului, *Rusalka* făcuse o manevră bruscă în lateral şi, preţ de un moment ameţitor în care cădeau şi pierdeau viteză, Nina nu-şi mai dăduse seama încotro era

orizontul, ştia doar că nu mai vedea nimic şi că proiectilele explodau de jur-împrejurul lor. În clipa în care i s-a reglat busola internă, începuse să ţipe: „Invers, Elena, suntem cu susul în jos, INVERS!” – iar Elena, pe nevăzute, a răsucit avionul cu partea corectă în sus, moment în care deja scăpaseră de reflectoare şi se îndreptau spre bază. La aterizare, Nina nu fusese în stare să coboare din carlingă. Pur şi simplu o lăsaseră picioarele. A rămas pe loc până ce a fost capabilă să meargă, fără să ştie ce altceva putea face. Apoi a căzut din carlingă asemenea unui sac de cartofi, s-a clătinat – fireşte, a vomitat lângă pistă –, după care s-a dus să dea raportul.

Să înfrunţi tu un baraj de tunuri antiaeriene, tovarăşe Stalin! se gândise Nina la auzul Ordinului nr. 227, ce spunea, conform vocii care îl citea, că soldaţii prinşi în retragere aveau să fie împuşcaţi. *Şi pe urmă mai vorbim dacă putem face un pas înapoi sau nu.*

Se întorceau în fiecare noapte cu gândul la camaradele care nu mai veniseră înapoi, aşa cum fusese cazul celor trei care muriseră cu o săptămână în urmă, atunci când avioanele lor se ciocniseră din cauza ceţii care amortizase zgomotul, drept pentru care se făcuseră bucăţi, căzând în spirală până jos şi lăsând petale de flori arzânde să plutească în aer.

Şi totuşi, şi-a spus Nina. *Şi totuşi...* La fiecare amurg, femeile-piloţi şi navigatori se adunau laolaltă, cu ochii strălucind, nemaiputând de nerăbdare să se urce în avioane. Cu toatele tânjeau să zboare.

Până când s-a întors *Rusalka* după cea de-a zecea rundă, se iviseră zorii rozalii, iar tovarăşa Berşanskaia strigase încetarea activităţii.

— Înapoi la bază, doamnelor!

Avioanele U-2 se ridicaseră din nou, înşirate unul după altul, semnalizându-le celorlalte şi îndreptându-se ca un stol de gâşte spre aerodrom.

Annisovskaia era de-acum casa lor: un cătun din Caucaz, în regiunea Groznîi, unde şcoala fusese transformată într-o cazarmă umplută cu paturi pliante. Sătencele le priviseră

circumspect iniţial, dar între timp se obişnuiseră cu femeile-piloţi şi, atunci când Nina şi celelalte fete au trecut pe lângă ea, o *babuşka*[45] îndesată a ridicat mâna noduroasă la ele:

— Aţi omorât mulţi germani, *duşa?* a întrebat-o pe Nina aşa cum făcea în fiece noapte, arătându-şi gingiile ştirbe într-un un rânjet nemilos.

Iar Nina i-a strigat:

— Aproape destui, mamaie!

Au intrat în cantină şi au gemut la vederea micului dejun.

— Biscuiţi râncezi şi sfeclă, a spus Elena cu un suspin, luându-şi o farfurie. Într-o zi o să primim altceva de mâncare şi, înainte să apucăm să ne îmbuibăm, o să cădem late cu toatele din pricina şocului.

— *Caşa*[46] fierbinte cu ciuperci, a spus Dusea melancolică. De-asta mi-e cel mai dor.

— Borş plin-vârf cu smântână.

— Varză crudă, a spus Nina, făcând ca iepurele, şi au râs cu toatele. S-o trezească cineva pe Zoia, iar a adormit cu mutra-n sfeclă.

Nina observase că nimeni nu reuşea să adoarmă imediat după ce se întorceau din misiune. Indiferent de cât de obosite erau, aţipind cu manşa în mână la ultima tură, imediat ce se întorceau de la cantină şi se băgau în pat – pleoapele de plumb se deschideau ca nişte obloane cu resort, iar fetele care abia se târâseră căscând pe aerodrom trăncăneau de mama focului.

— ...am pierdut viteză, jur că am atins un tufiş cu aripa înainte să mă redresez...

— ...ne-a aruncat curentul aproape pân' la Stalingrad, până să-l îndrepte Iruşka...

Nina şi-a scos salopeta şi s-a aruncat pe pat.

— Bocancii, iepuraş, i-a strigat Elenei, întinzând picioarele. Nu mă pot apleca.

---

[45] Bunicuţă – în limba rusă în original.

[46] Mâncare asemănătoare cu pilaful, preparată din arpacaş sau din mei, cu multă grăsime.

— Sigur, a spus Elena făcând o plecăciune şi a apucând bocancul drept al Ninei. *Ţariţa*[47] mai doreşte şi altceva?

Nina a dat din degetele de la picioare imediat ce a scăpat de bocanci.

— O găleată de vodcă.

— Imediat, *ţariţa!* a glumit Elena, aşezându-se pe patul vecin şi întinzându-şi şi ea picioarele. Cică o să rămânem câteva luni la Annisovskaia. Chiar până de Anul Nou.

— Foarte bine. Am obosit să mă tot plimb de colo colo şi să dorm în buncăre.

Nina şi-a împăturit eşarfa de zbor brodată cu steluţe şi a aşezat-o la capătul patului. Era aceeaşi eşarfă pe care o broda Elena în seara primului lor zbor. Acum pilotul Ninei lucra la alta şi îşi pregătea aţa şi acele. Pe patul următor, o brunetă din Stalingrad îşi cârpea ciorapii. O alta îşi curăţa bocancii de noroi. La capătul şcolii, patru piloţi stăteau la coadă la singura chiuvetă. Cineva fredona uşor. Altcineva plângea, aproape înăbuşit.

— Iarăşi încep, a spus Elena privindu-şi cu melancolie picioarele lungi şi subţiri, încălţate cu şosete de lână, care-i tremurau de parcă o trecea curentul electric, şi genunchii care îi tremurau aşijderea. Aş vrea să ştiu de ce fac asta.

Nina a ridicat din umeri. După o noapte de bombardamente, toată lumea reacţiona în fel şi chip. Elena tremura cu orele. Dusea amuţea cu totul, ghemuită pe o parte şi privind fix la un perete. O parte dintre fete stăteau la poveşti până când adormeau în mijlocul unei propoziţii. Altele plângeau, altele se fâţâiau, altele tresăreau la cel mai mic zgomot – noapte de noapte, mereu diferit.

— Eşti de oţel, Ninocika! a spus Elena încordându-şi picioarele. Tu nu ai efecte secundare.

— Ba am, a răspuns ea bătându-se peste frunte. Mereu mă doare capul în spatele ochiului stâng.

— Dar nu te prost dispui, nu plângi şi nu te răsteşti.

— Pentru că nu mi-e frică.

O fată care-şi lustruia bocancii i-a aruncat o privire curioasă.

[47] Împărătească – în limba rusă în original.

— Niciodată?

Nina a clătinat din cap, indiferentă.

— Mă tem doar de înec. Vezi vreun lac prin preajmă?

— Eşti nebună, i-a spus cu admiraţie Elena. O siberiană mică şi dementă.

— Probabil, a încuviinţat Nina cufundându-se în pernă. În familia Markov toţi sunt nebuni, e în sânge. Dar de-asta sunt bună la ceea ce fac, aşa că nu mă deranjează că-s nebună.

Indiferent de faptul că tremuratul, durerea de cap sau fâţâitul erau o reacţie postbombardament, toată lumea scăpa de ele până dimineaţă. Întotdeauna se întâmpla la fel, îşi spunea Nina, în timp ce îşi masa fruntea până ce o lăsa durerea. Treptat, cele care tremurau se opreau din tremurat şi cele care vorbeau se opreau din vorbit, până când nu se mai auzea nimic şi toată lumea dormea. Trei ore întregi, până ce se ducea extenuarea şi începeau cu toatele să se foiască în pat, pentru că cealaltă constantă pe care o observase Nina era că toată lumea dormea prost. Chiar şi ea. *Faptul că sunt puţin nebună şi aproape neînfricată nu mă ajută să dorm.*

În toiul acelui somn dulce şi adânc, când întreaga încăpere părea plină de cadavre, Nina a coborât din pat şi s-a îndreptat spre uşă, trăgându-şi bocancii în picioare. S-a dus agale spre hambarul de la marginea satului şi s-a strecurat înăuntru, unde s-a pus pe aşteptat. Razele aprinse ale soarelui treceau ca nişte degete prin crăpăturile dintre stinghii, asemenea unor reflectoare mititele care încercau să găsească nişte avioane mititele. Nina privea praful care dansa în lumină, pe de-o parte hipnotizată, pe de alta – adormită. Firele de praf dansau ca nişte avioane Yak-1.

Uşa hambarului s-a deschis şi s-a închis. S-a auzit zgomotul unei stinghii care bloca uşa, înainte să simtă braţele Elenei cuprinzând-o din spate şi, într-o clipită, Nina s-a trezit de tot.

— Salut, iepuraş! a spus ea punându-şi capul pe umărul Elenei. Ai zburat frumos în seara asta.

— Nu-mi place să mă prindă luminile de căutare, a răspuns Elena, străbătută de un fior şi lipindu-şi obrazul de părul Ninei. Momentul ăla în care nu ştiu unde e cerul şi unde e pământul...

— Nu trebuie decât să asculţi ce-ţi spune navigatorul tău devotat, a asigurat-o Nina ducându-şi mâinile albe ale Elenei la buze. Întotdeauna găsesc cerul.

— E păcat de tine, Ninocika. Cu nervi de oţel ca ai tăi, ar trebui să-ţi pilotezi propriul avion.

— Păi şi cine mai are grijă de *tine,* prinţesă moscovită?

— Nu mai sunt chiar aşa de prinţesă.

— Atunci ia zi: „Nu-mi plac reflectoarele alea de căcat", a provocat-o Nina, care parcă *o auzea* pe Elena roşind. Zi, Elena Vasilovna!

— Îmi displac foarte mult reflectoarele, a strâmbat Elena din nas, şi amândouă au izbucnit în râs pe înfundate.

Au rămas nemişcate o clipă, apoi Nina şi-a lipit din nou capul de umărul Elenei şi a cuprins-o pe aceasta cu braţele de mijloc. Nina avea aceeaşi senzaţie de imponderabilitate ca atunci când se oprea motorul avionului şi zburau, liber şi pe tăcute, în aerul pur, nemişcat.

— Încă tremuri, a spus ea trecându-şi degetele peste mâinile tremurânde ale Elenei.

— O să treacă într-o oră. Ca de obicei.

— Pot să te ajut să treacă mai repede.

Nina s-a întors şi i-a tras capul în jos ca s-o sărute, apoi a împins-o spre peretele din umbră, unde îşi aruncase deja jacheta. Erau zile când erau prea obosite ca să facă altceva decât să se sărute ameţite, dar în dimineaţa asta mâinile nu le stăteau locului şi Nina o ajuta pe Elena să îşi descheie nasturii, fiindcă ei nu-i tremurau mâinile. Razele de soare care se strecurau în hambar pictau pielea de fildeş a Elenei, piele care s-a îmbujorat ca obrajii ruşinaţi atunci când şi-a trecut Nina mâinile peste ea. Elena şi-a dat capul pe spate în timp ce buzele Ninei se plimbau prin interiorul coatelor, în spatele urechilor, deasupra şoldurilor, sub genunchi şi spre coapse, în toate locurile sensibile care o răvăşeau. Nina simţea cum se zguduia

pilotul ei, care muşca tăcută din propria mână ca să nu facă zgomot. Ultimul tremur a străbătut-o pe Elena, ca apoi să rămână împăcată şi neclintită.

— Aşa, a spus Nina încet şi Elena s-a ridicat în şezut şi a luat-o în braţele ei puternice.

— Haide încoace...

Elena săruta la fel de feroce cum pilota, dar la început fusese timidă. Sub aripa *Rusalkăi,* în prima noapte, se înroşise atât de tare că aproape lucea în beznă.

— Nu ştiam că fetele... a început ea, după care s-a oprit. Tu?

Nina a ridicat din umeri.

— Am auzit zvonuri.

Majoritatea erau despre bărbaţi care se foloseau unii pe alţii dacă nu aveau femei în preajmă, ştia ea de unii acolo unde crescuse. La Marele Bătrân nu prea erau femei tinere şi frumoase, cel puţin nu într-un sat atât de mic. Bărbaţii se descurcau, aşa că, dacă privea lucrurile din alte unghiuri, părea rezonabil să presupună că şi femeile făceau la fel.

Nu că ar fi vorbit cineva vreodată de asta, bărbat *sau* femeie. Nina ştia că pentru bărbaţi, dacă erau prinşi, însemna închisoarea. Ei bine, pentru femei nu era sigură, dar nu le aştepta nimic bun. Poate că azilul. Cu siguranţă că te zburau din Regimentul 588.

— Ai mai...? a întrebat-o Elena, cu faţa arzându-i ca fierul încins pe umărul Ninei, la fel ca atunci când întrebase asta pentru prima oară. Adică înaintea mea. Ai mai...?

— Normal, a spus Nina. Cu câţiva bărbaţi de la clubul aviatic.

— Eu n-am vrut niciodată. Acum cred că ştiu de ce, a suspinat ea. Bărbaţii mă voiau, dar nu şi eu pe ei. Şi la tine a fost la fel?

— Nu, mie-mi plac bărbaţii, a mărturisit, aducându-şi aminte de Vladimir Ilici din Irkuţk, care era un dobitoc, dar care în pat îi dădea fiori. Mi-au plăcut unui-doi destul de mult.

— Mai mult ca mine? a întrebat Elena neliniştită.

— Nu, a răspuns Nina, sărutând-o cu zgomot. Pentru că niciunul nu zbura mai bine decât tine.

— Numai la asta te gândeşti, Ninocika? a râs Elena, încă roşie la faţă. Nici nu te oboseşti să te uiţi la un om până nu vezi dacă ştie să zboare sau nu?

— Până nu văd că ştie să zboare şi că e curajos.

Nina a tăcut şi a căzut pe gânduri. Mai era oare ceva, o calitate oarecare pe care o putea avea vreo fiinţă umană, o însuşire care să merite să îţi pierzi minţile şi să te îndrăgosteşti? Curajul. Capacitatea de a pilota. Astea erau lucrurile care o făceau să-i tremure genunchii, astea erau lucrurile care o atrăseseră ori de câte ori încerca să agaţe pe cineva. Până atunci nu fuseseră decât bărbaţi, pentru că la clubul aviatic nu erau decât bărbaţi. Nu existase nicio femeie-pilot cu vervă, talent şi tupeu pe măsura Ninei, aşa că nici nu le dăduse vreo atenţie.

Iată de ce, în fond, nu era atât de greu de înţeles motivul din care se îndrăgostise de Elena. Era rafinată, feroce, energică şi dârză, cel mai bun pilot din regiment. Cu asemenea calităţi, Nina şi-ar fi pierdut capul după Elena orice ar fi fost, femeie, bărbat sau plantă. Pentru Nina atât de simplu stăteau lucrurile şi nu merita un gând în plus, dar Elena şi acum tindea să fie îngrijorată: care era *motivul* pentru care fuseseră atrase una de cealaltă.

— Nu e firesc. Nu poate fi, cugeta uneori, citând din cine ştie ce discurs sau carte pe care Nina n-o citise. „Femeile, ca cetăţeni cu drepturi depline ai celei mai libere ţări din lume, au primit de la natură darul de a fi mame. Să aibă grijă de acest dar pentru a aduce pe lume eroi sovietici!” Aşteptările sunt ca noi să ne măritäm, să fim mame şi muncitoare şi, mai presus de toate, să naştem copii. Aşa că ceea ce facem noi nu e în regulă. Poate că războiul ne dă peste cap?

— Poate, căscase Nina. Cui îi pasă?

Era război: ziua devenise noapte, viaţa – moarte, durerea – bucurie. Cui îi mai păsa de orice în afară de momentul prezent?

Când fuseseră pe frontul sudic, se întâlneau în fundul atelierului în care îşi ţineau mecanicii ustensilele de rezervă, şi era destul de cald cât să lenevească pe urmă în pielea goală. Aici, în Annisovskaia, era destul de frig cât să scoată aburi în hambar şi îşi puneau repede pantalonii şi jachetele pe ele.

— N-o să ne mai putem întâlni prea mult afară, a spus Elena, suspinând şi strâmbându-se pe când îşi trăgea cămaşa peste umeri. Zgârii mai rău ca iepurii! Ar trebui să-ţi zic „mâţă” mai degrabă.

— Ceva mai periculos decât o pisică, a răspuns Nina. O să găsesc un loc mai cald în care să ne întâlnim.

Era mai simplu să se întâlnească pe furiş decât se aşteptaseră. Toate fetele erau prea obosite după rundele de noapte ca să le pese dacă se strecura afară vreuna dintre ele. Nu ridica nimeni din sprâncene dacă Nina şi Elena se ţineau de mână în drum spre aerodrom sau dacă Elena îi broda Ninei eşarfe, ori dacă Nina adormea cu capul în poala Elenei. În tot regimentul, fetele se pupau şi se luau în braţe atunci când nu erau de serviciu, îşi dădeau cadouri şi porecle. Timpul rămas era unul prea scurt ca să nu le arăţi surorilor-de-arme cât de mult ţineai la ele. Nina văzuse şi alte fete strecurându-se discret afară, cine ştie pe unde – poate că aveau întâlniri secrete cu altele sau cu bărbaţii din regimentele vecine.

Totuşi, ele două aveau mare grijă.

— Ieşi tu prima, i-a zis Nina Elenei. Aştept trei minute şi vin şi eu.

— Caţă, a tachinat-o Elena. Eşti ca o mamă de rea.

— Mai rea. Pentru că maică-ta ţi-a zis să-ţi găseşti un băiat bun şi să te căsătoreşti, nu să te duci la război şi să te faci pilot, iar tu n-ai ascultat-o. Dar eu sunt navigatorul tău, tovarăşă locotenent Veţina, şi, spre deosebire de maică-ta, pe mine trebuie să mă asculţi.

Elena a imitat un salut milităresc. Avea cârlionţi scurţi şi dezordonaţi şi obrajii roz ca orhideele care scoteau capul şi înfloreau pe malul Marelui Bătrân în perioada în care se topea zăpada. Ninei i-a stat inima în loc privind-o. *Vreau să*

te ţin în braţe. M-aş lupta cu lumea întreagă pentru tine, Elena Vasilovna, şi-a spus Nina în gând. Dorinţa asta cutremurătoare de a proteja era cu totul nouă pentru ea. Nina nu mai simţise în viaţa ei aşa ceva şi aproape că îi era frică.

Poate că acum avea două lucruri de care să se teamă.

Elena i-a trimis un pupic în zbor şi s-a furişat afară din hambar. Nina a mai stat trei minute şi a pornit agale după ea. Când s-a strecurat în cazarmă, a auzit respiraţia Elenei care deja dormea dusă şi care se cufunda din ce în ce mai adânc în somn. De-acum putea să doarmă ca un prunc, poate chiar patru ore. Nina o ajungea rapid din urmă, aţipind precum un bolovan care se rostogolea de pe stâncă.

— Scularea, iepuraşilor! Hitleriştii nu se bombardează singuri! Sus, sus, sus! a răsunat vocea obscen de veselă a tovarăşei maior Berşanskaia.

— S-o fut pe mă-ta, a mormăit Nina. O fut pe mă-ta până ce nu mai ştie de ea! a înjurat mai departe, încercând să-şi desfacă pleoapele care parcă se lipiseră cu ciment. O fut pe mă-ta până ce nu mai ştie de ea, în timp ce eu *fluier,* a continuat Nina pe când Berşanskaia deja trecuse la următoarea clădire şi trezea un alt lot de piloţi. Într-una din zilele astea îi iau beregata pentru cât de bucuroasă e, tâmpita, şi o să zic că a meritat atunci când mă vor pune la zid şi mă vor împuşca, a anunţat Nina, trăgându-şi pătura până la gât.

— Nu vreau să te împuşte nimeni, Ninocika! a spus Elena, care se trezise şi îşi trăgea salopeta pe ea în timp ce căscatul şi foşnitul cuprinseseră întreaga cazarmă, laolaltă cu sunetul pieptenilor prin părul încâlcit. Nu vreau să îmblânzesc alt navigator, mai ales că tu ştii exact cum îmi place ceaiul.

— Rece ca gheaţa şi cu gust de ulei de motor?

— Exact, a zis Elena şi a tras pătura de pe ea, iar Nina a ţipat şi a sărit din pat. Sus, sus, sus!

— Îţi iau şi ţie beregata, Elenuşka, a avertizat-o Nina, trăgându-şi cămaşa peste cap şi înfăşurându-şi şiretul

briceagului pe încheietura mâinii.

Ca mulţi alţi piloţi, Elena avea un pistol în carlinga ei, dar Nina nu se urca niciodată în avion fără cuţit.

Încă o masă monotonă, în timp ce soarele se apleca cu faţa spre pământ. În drum spre instructaj, Nina a văzut camioanele în care se încărcau armamentul şi canistrele de combustibil. Camioanele aveau să plece spre aerodromul auxiliar, mai aproape de front, sub aripile ocrotitoare ale avioanelor U-2. Doamnele Regimentului 588 s-au îngrămădit să asculte noile informaţii pe care le dădea tovarăşa maior Berşanskaia. Ţinta din seara aceea era un pod folosit de nemţi pentru transportul proviziilor şi al răniţilor. S-au împărţit hărţile, iar degetele Ninei au cercetat terenul desenat.

— Tovarăşă maior! a strigat una dintre fete atunci când s-a terminat instructajul. Aseară, la a patra tură, am rămas un pic pe loc, încât practic am atins iarba până când a pornit motorul. Eram destul de aproape de sol cât să aud strigătele nemţilor care se adăposteau.

— Şi ce strigau?

Pentru Berşanskaia nimic nu era lipsit de importanţă. Avea cei mai ageri ochi din câţi văzuse Nina. Comandanta lor robustă, care nu tolera prostiile, nu avea în priviri sclipirea eroică a Marinei Raskova, dar Nina era destul de sigură că şi pentru Berşanskaia şi-ar fi dat un picior, chiar dacă îi venea să-i ia gâtul în fiecare zi când o trezea, bucuroasă.

— Ce strigau, tovarăşă locotenent?

— *Nachthexen,* a citat fata, i-am auzit înainte ca zgomotul motorului să le acopere vocile.

Berşanskaia a pronunţat încet cuvântul. Nina, la fel. *Nachthexen.* Una dintre fete, care fusese profesoară de limbi străine înainte de război, a deschis gura ca să vorbească.

— „Vrăjitoarele nopţii”, a tradus ea.

Pentru o clipă, nimeni nu a zis nimic. *Vrăjitoarele nopţii.* Fără să ştie de ce, Nina s-a gândit la tatăl ei, beat şi furios, pe malul îngheţat al Marelui Bătrân.

„Ce-i aia o rusalcă, tată?” îl întrebase fetiţa care nici nu visase vreodată să ajungă într-o zi să zboare cu un avion ce purta acelaşi nume.

„O vrăjitoare a lacului”, îi răspunsese tatăl ei.

Iar mai târziu, pe străzile din Irkuţk:

„Mă pricep să găsesc lupoaice, fato! Crezi că nu-mi pot găsi fiica, vrăjitoarea lacului?”

„Vrăjitoarea cerului, acum”, îi răspunsese Nina.

Sau poate că nu. Nu tocmai o vrăjitoare a cerului şi nici măcar un spirit al lacului. Altceva. Ceva nou. Nina s-a uitat în jur, la doamnele Regimentului 588, la toate cele care făcuseră ceva ce nu mai văzuse lumea întreagă, şi le-a văzut zâmbetele largi şi mulţumite. *Vrăjitoarele nopţii.*

— Ei bine, a spus în sfârşit una dintre navigatoare, îmi place!

Au izbucnit în râs, iar tovarăşa maior Berşanskaia a bătut din palme.

— Pe teren, doamnelor!

Un şir de avioane U-2 a decolat pe cerul nopţii spre noul aerodrom, care era doar ceva mai acătării decât o pârlită de tarla cultivată cu napi. Fetele au sărit din carlingi şi au făcut loc armurierilor şi mecanicilor. Erau cu toatele nerăbdătoare şi priveau cerul. Uitaseră de extenuare, de foame, de tremurat şi de coşmaruri. Luna se ridica pe bolta cerească, un pic mai dolofană decât cu o noapte în urmă. Nina adulmeca vântul ameţitor, cu aromă alpină, încingându-şi sângele în vene precum un râu de benzină. Elena s-a încordat, gata să fugă, cu ochii la *Rusalka.*

Berşanskaia a dat din mână ca să le atragă atenţia.

„Doamnelor, la avioane!” spunea de obicei.

Dar în seara asta a spus:

— *Nachthexen,* la avioane!

Cu toatele au ţâşnit cât au putut de repede, gonind spre avioane, iar râsul lor a străbătut în valuri tot regimentul. Elena era în frunte şi Nina se chinuia s-o ajungă din mijlocul mulţimii.

Trecuseră douăzeci şi patru de ore ca una singură şi iată-le, înapoi pe banda rulantă. Undeva în faţă, Elena a

strigat:

— Sunteţi prea lente, iepuraşelor! Tot *Rusalka* e prima! Câteva clipe mai târziu, Nina a ajuns lângă aripa avionului şi s-a aruncat în carlinga ei.

Şi, una câte una, Vrăjitoarele Nopţii s-au ridicat de la sol.

Capitolul 22

Jordan

Mai 1950
Boston

— Doamne, Jor! a râs Garrett, dându-se jos din carlinga biplanului micuţ. Mai aveai un pic şi săreai din avion.

— Nu-mi vine să cred că te-ai pregătit pentru război într-un asemenea avion! E din cârpă şi placaj, a spus Jordan trecându-şi un picior peste marginea carlingii ei. Mă întreb dacă o să-mi iasă cadrele, din cauza ochelarilor de zbor şi a vântului...

— Nu te-am văzut de mult să faci atâtea poze, a spus Garrett ridicând-o de pe aripă ca s-o dea jos.

— Am avut treabă. Şi nu-i ca şi cum o să fac carieră din asta.

Pe vremuri o amăra un asemenea gând, dar Jordan şi-a zis că toate visurile dureau atunci când păleau în lumina crudă a realităţii. Ce sens avea să ia aparatul peste tot cu ea, să urmeze cursuri şi să petreacă ore şi ore cu fotoeseuri pe care nu le cumpăra nimeni? Avea un magazin de care trebuia să se ocupe şi o soră de care să aibă grijă. Şi un plan de nuntă.

— Mama vrea să vorbească cu tine despre florile pentru biserică, a spus Garrett de parcă-i citea gândurile, în timp ce punea piedicile roţilor. Se întreba dacă îţi plac orhideele.

— Ăăă...

Jordan nu avea nicio părere despre orhidee, dar, ca viitoare mireasă, trebuia să îşi facă una. De Crăciun, Garrett înlocuise inelul de absolvire cu mult aşteptatul diamant, o piatră în formă de pară, incrustat pe inelul de aur, frumos şi delicat. Din fericire, ideea nunţii – în toamna de după absolvirea lui Garrett – părea departe, numai că inelul fusese prima pietricică într-o mare alunecare de

teren, pe măsură ce planurile deveneau, cu o viteză alarmantă, fapte: ceremonia în septembrie, luna de miere la New York, Ruth într-o rochie de voal roz, împărţind flori. Sora cea mică a lui Jordan era în al nouălea cer. Toată lumea era în al nouălea cer.

Jordan a respins gândul la orhidee şi ornamente. A dus Leica la ochi, ca să-i facă o poză lui Garrett lângă avion.

— E timpul să ne întoarcem. Trebuie să deschid magazinul la unu.

Micul aerodrom se afla în nord-estul Bostonului. Era o afacere fără succes care, după părerea lui Garrett, rezista fiindcă închiria avioane din mica sa colecţie de biplane demodate pentru instrucţie, pentru stropit recoltele şi pentru distracţii. Jordan s-a întors la maşină şi, în timp ce Garrett punea în ordine diverse chestii cu mecanicul, a încercat să-şi umfle părul în oglinda retrovizoare. În iunie trecut, atunci când împlinise douăzeci şi unu de ani, hotărâse că era timpul să renunţe la coada de cal tipică şcolăriţelor în favoarea unei tunsori de adult, dar acum nu mai era atât de sigură că reuşise coafeza să îi facă o frezăcare s-o avantajeze.

— Mai tăiem din lungime, se bucura femeia, şi întoarcem părul la spate. O să arăţi ca Rita Hayworth în filmul *Iubirile lui Carmen.* L-ai văzut, drăguţă?

Doar că efectul Rita Hayworth necesita multe agrafe şi bigudiuri şi oricât răsucea şi trăgea Jordan de păr dimineaţa, o briză mai curajoasă făcea ca toată claia de păr blond-închis să se pleoştească precum o cârpă.

Taie-l de tot şi pune-ţi o beretă ca Gerda Taro, îi şoptea vocea, de mult înăbuşită, a lui J. Bryde, acea parte din Jordan care încă visa cu ochii deschişi, ca o fraieră, să dea bigudiurile şi crinolinele pe un trenci din piele şi să se ducă la New York cu Leica pe umăr. Dar Jordan a alungat gândul în fundătura din care ieşise şi s-a întors spre Garrett, care venea sprinten spre ea.

— Când mai venim? Mi-a plăcut!

— Când vrei tu, s-a învoit el, sărind peste portieră şi aşezându-se pe locul şoferului. Lucrez aici o dată la două

sâmbete şi domnul Hatterson, proprietarul, e la ananghie cu banii. Muncesc câteva zile pe lună, distrez oamenii în weekend dându-i peste cap şi Pat mă plăteşte în ore de zbor, a lămurit-o el, aruncându-i iute o privire. Nu te sperie faptul că zbor? Mama zice că îi dă fiori, acum că am permis. Tot spune că, zburând, mi-am rupt deja un picior, şi că un bărbat care se va căsători curând trebuie să se gândească la familie.

— Poţi să zbori cât vrei după ce ne căsătorim, a declarat Jordan, folosind cuvântul pe care de obicei reuşea să-l evite. Nu mă deranjează deloc.

Garrett s-a aplecat şi a sărutat-o mult şi bine.

— Ce mai fată eşti, ştii asta?

— Ştiu, da, a spus Jordan, aplecându-se apoi în faţă ca să-i poată murmura la ureche. Mai ai pătura în portbagaj?

I-a simţit zâmbetul pe obraz.

— O, da!

— Găsim şi noi un loc în care o fată şi un băiat să-şi piardă capul?

— O, da!

Curând după înlocuirea inelului de absolvire cu vărul lui de jumătate de carat, Jordan hotărâse că sosise timpul să mai facă o schimbare. *Pe vremuri voiai să baţi lumea, cu un şir de amanţi europeni după tine. Ai putea, cel puţin, să depăşeşti momentul cu pupatul pe bancheta din spate a unui Chevrolet coupé,* şi-a zis.

Acum că porniseră cu scârţâit de roţi şi ridicaseră praful în urma lor, nu spre Boston, ci dincolo de aerodrom, pe un drum mai mic care nu ducea nicăieri, chicoteau de mama focului. Garrett a scos pătura din portbagaj şi a făcut o plecăciune spre copaci.

— După dumneavoastră, domnişoară!

— Ai...? a început să zică Jordan, încercând pe cât posibil să fie o femeie modernă, dar nereuşind să depăşească eufemismele atunci când venea vorba de ceea ce colegele ei de la şcoală numeau „chestiile alea”. Ştii tu.

Garrett s-a bătut peste portofel.

— Am fost cercetaş, ai uitat? „Fii mereu pregătit!”

— Sper că asta nu era în manualul cercetaşilor.

— Dacă ar fi fost, aş fi fost mult mai atent la instructor…

Au găsit un pâlc de copaci şi tufişuri, departe de ochii lumii, au întins pătura şi s-au prăvălit pe ea. Prima oară când făcuseră asta, cu patru luni în urmă, în apartamentul unui prieten al lui Garrett, Jordan se întrebase o grămadă cum ajungea cineva de la pupat îmbrăcat – la pupat dezbrăcat. Având în vedere toate închizătorile pe care Noul Aspect i le cerea unei femei care voia să fie la modă, nu părea să existe niciun mod graţios prin care puteai scoate toate hainele de pe tine.

— Ia cartea soră-mii, *Forever Amber,* o sfătuise prietena ei, Ginny, care îi dăduse un volum îndoit la colţuri. I-am şutit-o de sub saltea. Zece relatări despre cum se dezbracă femeile în faţa bărbaţilor, în conformitate cu spusele procurorului general al statului Massachusetts.

— Cred că procurorul ăsta a citit cu foarte mare atenţie, remarcase Jordan, având în vedere că zicea că această carte i s-a părut obscenă.

— A mai scris şi că există şaptezeci de referinţe la actul sexual. Eu am găsit numai şaizeci şi două, dar am citit în grabă, să nu se prindă soră-mea.

Până la urmă, *Forever Amber* nu fusese prea utilă. Nu dezbrăcatul era problema. Se părea că nu era nimic artistic la mijloc, atât timp cât hainele ajungeau pe jos cât mai repede cu putinţă. Fusese extrem de penibil, dar chiar dacă nu căzuseră pe spate de fericire, râseseră mult, destul cât să depăşească momentele incomode şi să se relaxeze. Şi nu duruse îngrozitor de tare, cum spuneau fetele că păţiseră. Poate că atunci când vine vorba de sex, nu ar trebui să ne bazăm nici pe sfaturile din cărţi, nici pe cele ale prietenelor, se gândea Jordan acum, foindu-se să scape de o crenguţă care-i intra în spate prin pătură, în timp ce Garrett îşi scotea cămaşa. Prietenele, în cazul în care ştiu mai multe decât tine, spun lucruri bulversante: „Bărbaţilor le place mai mult decât nouă” sau „E minunat atunci când eşti îndrăgostit!”, iar în cărţi fie că nu scria nimic de genul ăsta – eroul şi eroina dispăreau în elipse

atotcuprinzătoare, fie că se promitea, în cuvinte vagi, extazul automat.

Totuşi, probabil că era a şaptea sau a opta oară, iar ea şi Garrett o scoseseră cu bine la capăt. Se rostogoleau în mod plăcut pe pătură, iar soarele arunca pete pe părul lui Garrett pe când îşi cobora capul ca să o sărute pe claviculă, apoi se încolăceau, icneau şi transpirau, înainte să se desprindă, zâmbitori.

Jordan s-a ridicat în şezut şi s-a întins spre bluză.

— Garrett, a spus, râzând şi uitându-se peste umăr. Nu adormi!

— Nu adorm, a răspuns el cu ochii închişi, întins pe pătură.

— Ba da, l-a contrazis ea, sărutându-l pe ureche. Îmbracă-te! Trebuie să deschid magazinul.

El s-a ridicat căscând.

— Cum zici tu, doamnă Byrne!

— Nu mai zice asta până în septembrie, că aduce ghinion.

Jordan şi-a îndreptat diamantul pe deget şi i-a privit scânteierea prin soarele filtrat de arbori. Părea delicat, dar era greu ca piatra. Cine ar fi crezut că un inel de jumătate de carat putea cântări atât de mult?

Clopoţelul din dreptul uşii s-a auzit la nici zece minute după ce Jordan a întors semnul „Deschis”, şi a adus înăuntru o femeie care părea îngrijorată şi îşi tampona fruntea.

— Bun venit la Anticariatul McBride, doamnă! Pot să vă ofer ceva răcoritor?

A turnat apă rece într-un pocal de Murano cu picior şi a pus nişte napolitane cu lămâie pe o tavă edwardiană. Iarna, ofereau napolitane cu mentă şi ceai fierbinte în ceşti înflorate de Minton. „Clienţilor le place să fie întâmpinaţi cu căldură”, spusese Anneliese odată.

Fusese unul dintre lucrurile tacite care prinseseră la magazin pentru că aveau efect, sau cel puţin Jordan bănuia că aveau efect, având în vedere cât stoc cumpărase tatăl ei

de-atunci încolo. „Nu există niciun motiv pentru care să nu fiţi cel mai prosper anticariat din Boston”, spunea de multe ori mama vitregă.

— Ne descurcăm bine oricum, subliniase tatăl lui Jordan, dar Anneliese continua să facă sugestii fără mare tam-tam şi nici Jordan, nici tatăl el nu puteau nega că avea un instinct pentru diverse detalii care puteau aduce profit. Nu stătea niciodată în spatele tejghelei – tatăl lui Jordan era mândru că soţia lui nu trebuia să muncească –, dar ajuta în felul ei.

Primul client a plecat cu o tavă lăcuită şi cu un ceas de masă georgian, iar clopoţelul a sunat din nou, aproape înainte să se închidă uşa. Expresia primitoare a lui Jordan s-a transformat în zâmbet, fiindcă Ruth a intrat în goană, cu cozile blonde săltându-i pe spatele puloverului de şcoală.

— Bună, greieraş!

Ruth a sărit s-o ia în braţe pe Jordan. Avea opt ani şi nu-i mai tăcea gura, departe de mutulică cea cu ochii mari de la vârsta de patru ani. *Sora mea,* şi-a spus Jordan, strângând-o în braţe cu dragoste. Era adevărat: Ruth Weber devenise Ruth McBride.

— Pot să mă uit?

Magazinul era cufărul cu comori al lui Ruth, locul ei preferat din întreaga lume.

— *Îmi dai voie* să mă uit! a corectat-o Anneliese. Şi da, ai voie.

Jordan şi-a întâmpinat mama vitregă cu un zâmbet. Surâsurile pe care le schimbaseră fuseseră penibile o vreme. Ziua Recunoştinţei, prima după cea sinistră, nu fusese cea mai detensionată seară, fiindcă toată lumea ştia exact ce gândeau ceilalţi în timp ce mâncau curcan, dar slavă Domnului că trecuse totul. Jordan a îmbrăţişat-o pe Anneliese şi i-a inhalat parfumul dulce de liliac.

— Cum de arăţi mereu aşa de relaxată şi de adunată? a vrut să ştie ea, uitându-se la mănuşile impecabile şi la costumul crem, scrobit, care arăta de parcă ieşise din paginile revistei *Vogue* şi nu din maşina de cusut Singer a

lui Anneliese. Eu sunt şifonată ca o cârpă de praf.

— Fetelor tinere le stă bine puţin neglijente. O doamnă ca mine, respectabilă şi între două vârste, trebuie să fie îngrijită şi prezentabilă, a spus Anneliese scoţându-şi din poşetă o mostră de ţesătură. Uite-te la bumbacul ăsta galben. E superb. Mă gândeam să-ţi fac o rochie de vară.

— Ţi se potriveşte mai mult ţie, eu parcă-s caşcaval în galben.

— Nu-i adevărat. Când m-am înşelat eu în privinţa hainelor? a zâmbit Anneliese.

Cu trei ani şi jumătate în urmă primise scuzele unei Jordan roşii la faţă, în timp ce afişa, la rândul ei, o mutră înlăcrimată. Plânseseră puţin una pe umărul celeilalte, după care nu mai vorbiseră niciodată despre asta. În prezent, ori de câte ori se gândea la Ziua Recunoştinţei, Jordan tresărea sincer din cauza prostiei de care dăduse dovadă şi se întreba: *Unde mi-o fi fost capul?*

— Ce vânt te-aduce? a continuat Jordan. Nu vii niciodată la magazin în timpul programului.

— Dan voia un catalog de licitaţii pentru călătoria de mâine. A găsit un set de scaune Hope…

— Poate că va fi ultima licitaţie la care participă deocamdată.

Tatăl lui Jordan părea să tot dispară o dată la două săptămâni la New York sau în Connecticut, îmbrăcat cu unul dintre costumele apretate din ţesătură în spic pe care i le alegea Anneliese. Nu mai lucra prea mult la magazin sau în camera din spate, în care se făceau restaurările. Jordan se ocupa de vânzări în mare parte din timp, iar în camera din spate…

— Domnul Kolb lucrează astăzi?

Anneliese a băgat catalogul de licitaţii în poşetă.

— Aici, *Frau* McBride, s-a auzit un glas, iar uşa camerei s-a deschis şi din cameră a apărut un bărbat fragil, cu ciuf grizonant deasupra urechilor, care venea mereu devreme, cu mult înainte să deschidă Jordan. Vă aşteptam, a spus domnul Kolb în engleza lui cu accent puternic, pe care Jordan reuşise s-o înţeleagă abia după câteva săptămâni.

Masa Hepplewhite are nevoie de email.

S-a lansat apoi într-o sumedenie de detalii tehnice, într-o engleză amestecată cu germană. Venise la magazin cu aproximativ un an în urmă, alt refugiat sosit cu valul din Europa după ce se dăduse Legea Persoanelor Strămutate, îmbrăcat într-un costum răpciugos şi ieftin şi tresărind ori de câte ori i se adresa un străin.

— Nu veţi găsi pe nimeni mai priceput la restaurare, îi spusese Anneliese tatălui lui Jordan atunci când îi propusese să sponsorizeze intrarea lui Kolb în Statele Unite. Cărţi vechi, documente vechi, astea sunt specialitatea lui. A avut un magazin în Salzburg pe când eu eram mică. Mă bucur că m-am gândit să-l caut.

— Nu poate vinde, vorbeşte prost engleză. Şi e foarte sperios.

— Nu i-a mers bine în timpul războiului, Dan. În lagăr…

Vocea lui Anneliese se pierduse într-un murmur discret şi micul neamţ se stabilise de-atunci în camera din spate, cu o bomboană de mentă veşnic la îndemână pentru Ruth şi cu un zâmbet timid pentru Jordan.

— În engleză, domnule Kolb, i-a reamintit Anneliese, în timp ce el vorbea în germană fără să-şi dea seama. Negustorul despre care îmi povesteai, cel care a decis să se mute la Ames…

— Da, *Frau* McBride. A făcut ultima plată.

— Excelent. A dus şi scrisoarea mea la Salzburg?

— Da, *Frau* McBride.

— Pentru o doamnă pe care o cunoşteam acolo, i-a explicat Anneliese lui Jordan. Sper să o pot aduce la Boston, dacă vrea. Eu am avut noroc să ajung aici şi să o iau de la capăt. Aş vrea să-i ajut şi pe alţii ca mine să facă la fel.

Vorbea o engleză perfectă acum, fără urmă de accent german – mai mult, începuse să omită „r”-urile, ca un bostonian get-beget. Părea încântată ori de câte ori cineva presupunea că se născuse şi crescuse acolo, drept pentru care nu corecta niciodată acea eroare. Atunci când îşi luase cetăţenia, renunţase la ultima silabă din numele ei.

Acum se prezenta ca fiind Anna McBride.

Tatăl lui Jordan a intrat, cu o mină supărată.

— Newyorkezii ăştia... a murmurat el. Aglomerează traficul şi habar n-au să parcheze.

— Cum se face că toţi turiştii care nu ştiu să parcheze sunt, automat, newyorkezi? l-a tachinat Jordan.

— Îi recunosc de la o poştă pe fanii Yankee, a spus el aruncându-şi pălăria pe tejghea şi arătând spilcuit în costumul pe care-l purta în acea după-amiază, înainte să plece la gară. Anna, i-ai spus lui Jordan de...?

— Ştiam că asta vrei, a zis Anneliese zâmbind. Ruth, vino în spate cât timp vorbesc cu domnul Kolb.

Sora mai mică a lui Jordan a ignorat-o, fascinată de o broşă din vitrină – o vioară mică de argint, pe care o putea purta la rever o iubitoare de muzică.

— Pot s-o iau? a şoptit.

— Evident că nu, Ruth. E mult prea veche şi valoroasă.

— Dar...

— Nu fi lacomă, asta e o trăsătură urâtă de caracter la orice copil.

Anneliese a dus-o pe Ruth în spate, iar Jordan şi-a întors privirea spre tatăl ei.

— Ce e, tată?

— Doar planuri de nuntă. Anna voia să te ducă la cumpărături ca să-ţi ia rochie.

Jordan şi-a aranjat din nou diamantul pe deget. Să cumpere rochie... Ăsta era deja un pas foarte mare. Decisiv. A expirat prelung.

— Mă las cu totul pe mâinile ei. Ba chiar o să facem poze la probă.

— Fă-i şi ei o fotografie, dacă tot zici. Ştii că se tot fereşte de obiectiv.

— Îhî, a făcut Jordan.

Din păcate, cea mai bună fotografie pe care i-o făcuse lui Anneliese rămăsese tot prima, cadrul din bucătărie, cu capul pe jumătate întors şi cu ochii înspăimântător de ageri.

— Voiam să discutăm despre darul de nuntă, a spus tatăl

ei scoţând o cutiuţă din buzunar, moment în care vârfurile urechilor i s-au înroşit. Ca să îi porţi în ziua cea mare... „ceva vechi”, ştii cum se zice.

— Of, tată...

Jordan a atins cerceii cu vârful degetului: nişte aripioare art deco, cu pene de aur şi perle mari care atârnau de ele.

— Lalique, 1932. Placaţi cu aur roz şi decoraţi cu perle de apă dulce, a spus el, foindu-se un pic. Piatra ta zodiacală. O fată bună şi deşteaptă ca tine, care şi-a ales un bărbat bun şi deştept, precum şi un viitor bun şi promiţător... o astfel de fiică merită perle.

Jordan l-a îmbrăţişat, cu un nod în gât, şi i-a adulmecat parfumul.

— Mulţumesc.

A strâns-o şi ei în braţe cu putere.

— Cu toate discuţiile astea despre nuntă, flori şi rochii, nu am vorbit deloc despre ce e mai important, despre ce se întâmplă după. Adică despre alegerea ta: dacă vrei să te ocupi de casă pentru Garrett sau dacă vrei să rămâi şi să lucrezi la magazin.

Să se gândească la ceea ce avea să se întâmple *după* nuntă era aproape imposibil pentru Jordan, era un soi de creastă montană, dincolo de care nu vedea nimic. Ştia că tatăl lui Garrett vorbise cu fiul lui să-i ajute pe ei, ca tineri căsătoriţi, cu un apartament şi apoi cu o casă. Ştia că probabil tatăl ei luase parte la acea discuţie, cu toate că pe ea nu o întrebase nimeni nimic. Dar cum avea să continue viaţa ei alături de Garrett după luna de miere era, în multe feluri, un mare semn de întrebare.

— Ştiu sigur că vreau să muncesc, a spus ea ferm.

— Păi, ia-ţi liber după luna de miere. Săptămâna asta am să pun un afiş că angajăm. Un tip plăcut sau o fată drăguţă, care să vândă. Domnul Kolb nu ştie destulă engleză pentru asta, a spus tatăl lui Jordan ezitând şi jucându-se cu degetul pe reverul costumului. Nu ţi se pare nimic ciudat la Kolb, don’şoară?

— Adică?

— Nu ştiu. De câte ori intru să văd ce lucrează, aruncă

priviri furişe. Şi, cu engleza lui săracă, nu pot să-i pun decât întrebări foarte simple. Sigur că Anna îmi traduce atunci când nu înţeleg, a spus el, apoi a tăcut şi s-a uitat spre uşa camerei din spate, unde dispăruseră Anneliese, Ruth şi domnul Kolb. Mă întrebam ce părere ai, pentru că lucrezi cu el mai mult decât o fac eu.

Numai speculaţii nu avea de gând să facă Jordan despre trecutul cuiva.

— Sunt sigură că totul e din cauza nervilor, tată. Ştii tu, războiul.

— Aduce oameni în magazin? Nu mă refer la clienţi, te întreb dacă aduce oameni în camera din spate.

— Nu, din câte am observat. De ce? a întrebat Jordan observând, în acelaşi timp, că soarele după-amiezii pătrundea pe fereastră în toată splendoarea sa aurie şi vie, punându-l pe tatăl ei într-o lumină frumoasă. Nu te mişca!

— Am venit într-o zi şi Kolb era în spate cu un alt neamţ. Unul mai în vârstă, berlinez, nu vorbea o iotă de engleză. Kolb a tot bolborosit ceva şi am înţeles doar că era un expert în cărţi rare pe care-l adusese ca să se consulte cu el.

— Mai aduce uneori experţi, a spus Jordan verificând filmul din aparat şi ducând Leica la ochi. Anna i-a dat permisiunea.

Clic.

— Asta a zis şi ea. Mă întrebam, pur şi simplu. Trebuie să fii precaut atunci când ai o afacere care atrage şarlatani, a zis el ridicând din umeri. Mă rog, mulţumită lui Kolb am timp liber, chiar dacă uneori el personal îmi dă fiori. Vreau să-i spun să se relaxeze, înainte să facă infarct de la cât se agită.

— Tu eşti cel care nu se relaxează niciodată! l-a certat Jordan, luându-şi camera de la ochi. Ai promis că îţi iei o după-amiază liberă primăvara asta, ca să pescuieşti. Nu te-ai dus la pescuit nici măcar o dată.

El a râs.

— Mă duc curând, don’şoară! Promit!

Uşa din spate s-a deschis şi s-a ivit capul brunet al lui

Anneliese.

— Îi plac cerceii?

— Da, a zis Jordan, zâmbind larg. Tu l-ai ajutat să-i aleagă?

— Absolut deloc, a răspuns Anneliese închizând uşa camerei în care se afla domnul Kolb, împreună cu Ruth care se uita la cartea cu cotorul rupt pe care o repara el. Mă gândeam să mergem sâmbăta viitoare să cumpărăm o rochie de nuntă, ce zici? Oi fi eu în stare să fac o rochie de vară şic, dar cele de nuntă mă depăşesc. Am văzut una în vitrină la Priscilla de Boston, talie „prinţesă", cu perle naturale...

— Cred că tocmai am hotărât în ce weekend mă duc la lac, a declarat tatăl lui Jordan. Mi-a venit deodată cheful să vânez curcani sălbatici.

— Tu vânează curcani, i-a spus Anneliese zâmbindu-i lui Jordan ca de la o femeie la alta. Noi vânăm, ca doamnele, danteluri de Chantilly şi pălării în formă de petală. Eu, una, ştiu ce vânătoare va fi mai nemiloasă.

O săptămână mai târziu, când a sosit vestea, Jordan stătea într-o cabină de probă luxoasă la Priscilla de Boston, pe strada Boylston. Învăluită în satin de culoare fildeşului, care exploda într-o fustă-clopot imensă, a întors capul ca să simtă perlele Lalique legănându-se, în vreme ce Anneliese îi făcea semn să plece vânzătoarei care propusese volane.

— Fiica mea vitregă nu e genul de mireasă care să poarte volane.

Jordan s-a întors ca să o tachineze pe Anneliese cu o glumă pe seama mamei miresei, gândindu-se la cât se bucura că puteau râde şi glumi împreună acum. În acel moment, Jordan a văzut privirea lui Anneliese îndreptându-se spre uşă, pe care tocmai intra un bărbat în costum negru.

— Doamna Daniel McBride? a întrebat el, aşteptând ca Anneliese să-i confirme. Domnul de la magazin spunea că vă găsesc aici. E vorba despre soţul dumneavoastră.

Jordan a coborât de pe podiumul croitoresei, simţindu-şi

picioarele cufundate într-o baie de satin. Privirea îi declanşa mental cadrele pe care ea le memora apoi rapid şi sacadat. Bărbatul îmbrăcat în costum părea să se foiască – *clic.* Anneliese încremenise şi pălise cu totul, scăpând din mână vălul Chantilly de mireasă – *clic.*

Bărbatul şi-a dres glasul.

— Mi-e teamă că a avut loc un accident.

Capitolul 23
Ian

Mai 1950
La bordul vasului SS *Conte Biancamano*

Era prima dată când Ian îşi lua liber în ultimii ani. Stătea în foaierul cinematografului de pe marele pachebot, fără nici o altă treabă decât să urmărească cu privirea pasagerii care făceau paradă prin faţa lui, îmbrăcaţi în sacouri elegante şi în rochii de seară cu paiete, învăluiţi în fumul de ţigară şi în ritmuri de jazz – o combinaţie perfectă pentru a seduce fără efort oamenii care pluteau pe apele întunecate ale Atlanticului. „Distracţie plăcută!”, părea să-i ureze vaporul în şoaptă. „Un dram de apatie înainte să înceapă cursa la Boston.”

— M-am plictisit aşa de tare că-mi vine să mă arunc peste bord, i-a spus Ian însoţitoarei sale.

Ea a rânjit. Era o femeie înaltă şi suplă, de cincizeci de ani, cu pantaloni largi şi brăţări făcute din fildeş de porc sălbatic, se bâlbâia uşor şi avea nişte mâini mutilate, care atrăgeau atenţia.

— M-mai bei ceva?

Ian s-a uitat la paharul lui.

— Nu, mulţumesc.

— Ce s-a întâmplat cu poveştile pe care le-am auzit despre tine, cum că ai putea să-l bagi sub masă şi pe Hemingway?

— Nu mai sunt de actualitate.

— Nici tu nu vei mai fi, şi-atunci ce-o să faci?

— O să am mai puţine mahmureli, Eve. Mai puţine mahmureli.

Ian reflecta adesea la marele avantaj al vieţii petrecute prin diverse locuri ale lumii, pe când alerga după războaie, şi anume că nu ştia niciodată unde avea să întâlnească un prieten vechi pe care-l văzuse ultima oară pe un aerodrom

spaniol sau într-un bar tunisian, ori pe puntea unei nave militare franceze. Ultima lui întâlnire cu Eve Gardiner fusese în timpul bombardamentelor asupra Londrei, în mijlocul unei cârciumi aruncate în aer, când o vedea cum îşi scutura din păr cioburile de sticlă. După ce se dăduse alarma, toată lumea fugise într-un adăpost antiaerian, dar Eve continuase să citească corespondenţa ziarului. „De fapt, mă surprinde umorul lor", citea ea cu voce tare atunci când, raidul odată sfârşit, Ian se întorsese în local. „Felul în care oraşul ăsta poate pune un zâmbet pe faţa tuturor şi reuşeşte să treacă la treabă mai devreme sau mai târziu..." Domnişoara Ruby Sutton scrie bine. Munca asta ţi se potriveşte, Graham, încearcă să fii vrednic de tot jurnalismul ăsta de calitate şi să te duci la muncă zâmbind, bine?

Iar acum ei beau împreună scotch în condiţii de lux, în drum spre Statele Unite. Ian lăsase în urmă Viena ternă şi bombardată, cu centrul de investigaţii închis temporar. În faţă îl aştepta noua misiune. Acum se afla între cele două şi stătea de vorbă cu o veche prietenă, cu care se întâlnise întâmplător.

— Mă bucur că te-am întâlnit, Graham, a spus Eve în timp ce-şi termina băutura şi se ridica. Aş mai sta, dar mă aşteaptă un colonel înalt în c-cabină, care nu mă lasă să mă p-plictisesc în timp ce traversez oceanul.

— Ăsta e secretul supravieţuirii atunci când călătoreşti cu vaporul? a întrebat-o Ian, ridicându-se, la rândul lui, şi sărutând-o pe obraz. Ar fi trebuit să mă combin cu un ofiţer.

— Tu te-ai ales cu o rusoaică anarhistă, a spus Eve făcând semn cu capul spre creştetul blond al Ninei, care se ivea din mulţime. E p-pilot?

— Habar n-am. De ce?

— Am văzut că s-a uitat la c-cer în clipa în care a urcat pe punte. Toţi piloţii fac asta. Cum să nu ştii dacă s-s-soţia ta e pilot sau nu?

— E complicat. Vrei să te conduc la cabină? Nu mi-ar plăcea să mă gândesc că dai peste vreun pasager beat în

bezna de pe punte.

— Am un Luger P08 la s-spate, Graham. Dacă mă supără vreun pasager beat pe o punte întunecată, îl îm-împuşc şi gata.

Eve a dispărut în mulţime.

— Cine era? a întrebat Nina, prăvălindu-se pe scaunul pe care-l eliberase Eve.

— O veche prietenă, a răspuns Ian, după care şi-a privit soţia, curios. Zice că eşti pilot, locotenent Markova.

— Da, i-a răspuns, mirată, Nina, care purta nişte pantaloni peticiţi şi o pereche de bocanci ce ieşeau în evidenţă şi nu se asortau deloc cu hainele elegante ale celor din jur, dar puţin îi păsa ei. De unde ştie?

— S-a ocupat cu ceva incredibil de vag în spionajul britanic. Astfel de oameni se pricep să observe diverse lucruri. Le dai „bună dimineaţa”, iar ei deduc imediat cu ce te ocupi, când te-ai născut, care e cartea ta preferată şi cum îţi place ceaiul. Chiar, când e ziua ta?

— De ce?

— Pentru că ştiu cu ce te ocupi, tovarăşă locotenent Markova şi cunosc predilecţia ta diabolică pentru ceai cu gem şi romane istorice de dragoste, dar habar n-am când e ziua ta. Pe certificatul de căsătorie cred că am scris ceva inventat.

— 22 martie. M-am născut un an după revoluţie.

Asta însemna că împlinise treizeci şi doi de ani nu demult.

— Îţi sunt dator cu un cadou de ziua ta, tovarăşă.

— Inimă Prădătoare pe băţ?

— Am auzit că o căsnicie presupune să îţi dai inima, dar nu mă gândeam la nimic atât de literal. Şi *nu,* a adăugat Ian.

Nina a pufnit.

— Antocika nu vine?

— Italianca divorţată cu care s-a combinat acum două nopţi tot nu i-a dat drumul din cabina ei.

Asta fusese de bun augur pentru spaţiul de dormit. Nina păstrase cabina mică a domnului şi doamnei Graham, iar

Tony şi Ian dormeau împreună. La început, Ian se întrebase dacă nu avea să fie ciudat, dată fiind cearta lor de la Viena, dar Tony nu pomenise nimic de ea, iar ei doi reveniseră la relaţia lor obişnuită. În plus, Ian aprecia faptul că Tony se mutase la italianca blondă, care purta blană de nurcă şi avea unghii vopsite stacojiu. Nu reuşiseră să rezerve nişte cabine încăpătoare, căci nu-şi permiseseră decât un buget mic pentru asta, în limitele sumei primite de Ian în contul lunii mai.

— Vina ta că pierdem timp pe barcă, să ştii, se plângea Nina. Dacă nu ţi-era naibii frică de înălţimi, mergem cu avionul mai repede. Mi-e frică de apă, dar mă auzi că mă plâng că mergem cu barca?

— Da, a răspuns Ian. Te plângi de barca asta încă de la Cannes.

— Şi tot merg cu ea. Tu nu poţi urca în avion, eşti prea sensibil? Papă-lapte occidental. Nimeni nu e sensibil în Uniunea Sovietică.

— Evident, a răspuns Ian rânjind.

— *Mat tvoiu cerez semvorot s prisvistom.*

— Ce mai înseamnă şi asta?

— S-o fut pe mă-ta până nu mai ştie de ea în timp ce eu fluier.

— Ce mama dracului vorbeşti în halul ăsta, femeie?!

S-au ridicat de la masă şi au pornit să se plimbe pe punte. Era o noapte răcoroasă şi un pătrar de lună lumina slab apa oceanului. Nina s-a uitat urât.

— Urăsc pătrar de lună.

— Aşa, din senin... a observat Ian.

Linişte. Faţa Ninei a devenit rigidă.

— Ai văzut friza din tavanul salonului celui mare de pe vapor? a întrebat el, privind-o. Iason şi argonauţii, pornind în căutarea lânii de aur. Vânătoarea originală – „n-aveam nicio şansă s-o găsim”. Dar au găsit-o. Poate că ne găsim şi noi lâna noastră de aur.

— Nu vreau să vorbesc, a spus Nina brusc.

— Bine.

Ian şi-a aprins o ţigară şi s-a sprijinit de balustradă,

uitându-se la apă. Treptat, mulţimea s-a disipat şi s-au retras cu toţii la culcare. Conturat în întuneric, profilul Ninei era frumos şi luminos. *E făcută să o priveşti la lumina lunii*, i-a trecut prin cap lui Ian. În mod normal nu s-ar fi gândit la bizareria asta, dar acum se afla la bordul vastului vapor şi şi-a dat seama că nu-şi sărutase niciodată soţia. A realizat dintr-odată că avea un impuls visceral să o facă. Femeia era o vijelie sovietică ce-i fura cămăşile şi îşi punea bocancii pe biroul lui, dar, la lumina stelelor, părea sculptată în argint.

Mama dracului, şi-a spus Ian în gând, pe jumătate mânios, pe jumătate amuzat. Nu îşi dorea să fie atras de o femeie de care urma să divorţeze în curând. Şi totuşi, iată, şi-a aruncat ţigara în mare şi a întrebat-o:

— Mi-ai lua gâtul dacă te-aş săruta?

Nina şi-a coborât privirea de la lună, înnegurată de povara unei amintiri. Abia după o clipă a fost din nou conştientă de prezenţa lui Ian.

— Lasă, a zis el încet şi a dat să se întoarcă, dar Nina s-a întins spre el şi l-a tras lângă ea, apoi şi-a lipit gura de a lui.

Nu era un sărut, ci un uragan. I-a cuprins ceafa cu degetele puternice, i-a agăţat genunchiul cu glezna şi Ian s-a trezit cu mâinile îngropate în părul ei, trăgând-o cât mai aproape de el. Îi simţea silueta compactă, care părea să se caţăre pe el. L-a muşcat de buză, a muşcat-o şi el, gustând din ea ca dintr-un aluat de gheaţă, sare şi violenţă. Soţia lui îl săruta de parcă încerca să-i bea inima prin gât.

— Mama dracului, femeie! a îngăimat el, cu inima bubuind. Ce gură ai...

Ea l-a privit cu răceală, de parcă nu se răvăşiseră adineauri unul pe celălalt, sprijiniţi de balustradă.

— Nu vreau să vorbesc.

Încă îi simţea gustul electric, ca de vodcă rece turnată pe gât.

— Nici eu.

S-au târât unul pe celălalt în cabina mică rezervată pe

numele „domnului şi doamnei Graham”, în care Ian nu călcase încă. *O fi o idee bună?* se întreba el. *Nu,* şi-a răspuns pe loc. *Dar nu-mi pasă nici cât negrul sub unghie.* A trântit uşa, şi-a luat soţia în braţe şi a sărutat-o din nou.

— *Ciort,* a murmurat ea, trăgându-i de cămaşă, în timp ce se prăbuşeau pe pat. Ce faci?

— Îţi confisc armele, i-a spus Ian smulgându-i briceagul din bocanc. Ştiu eu că nu e bine să te culci cu o femeie înarmată.

— Trebuie să îl câştigi prin luptă.

A mârâit în glumă ca o lupoaică, încolăcindu-se pe el cu braţele şi picioarele. Pe de-o parte râdea, pe de alta era furioasă. Pe ea, pe el – Ian nu ştia pe care anume, dar Nina mai avea puţin şi scotea scântei de căldură şi de furie în timp ce se sărutau, se luptau şi se zgâriau ca să se apropie şi mai mult unul de celălalt. Ian avea şi el destule scăpărări de furie refulată pe măsura alor ei, ostilitatea pe care o acumulase în urma altercaţiei lor din birou aprinzându-se înlăuntrul lui ca un alt fel de flamă, aşa că şi-a înfăşurat părul ei pe mână şi a tras. Ea i-a lăsat urme de dinţi pe umăr în timp ce îl prindea cu picioarele de mijloc. Briceagul s-a desfăcut pe jumătate şi i-a crestat braţul lui Ian înainte ca el să i-l smulgă din mână.

— Ştiu să mă lupt, primejdie comunistă ce eşti!

Ian a azvârlit briceagul cât colo şi a sărutat-o din nou, sorbindu-i gustul cutremurător de gheaţă, vânt arctic, sânge şi dulceaţă. Îi înfipsese unghiile în spinare, iar el a pătruns în ea ca într-un viscol ce bate din faţă, răscolit şi ameţit de haos.

Primul lucru pe care l-a spus ea la sfârşit a fost:

— Tot divorţăm.

Ian a izbucnit în râs. Gâfâiau încă, erau transpiraţi şi pătaţi pe ici-colo, ca şi cearşaful, de sângele micii lui răni de la braţ, pe care nici n-o simţea.

— Aş zice că nu ne putem folosi de motivul neconsumării actului.

— Asta e…

Nina a căutat cuvântul şi până la urmă a murmurat ceva

în ruseşte, pentru ca apoi să se sprijine cu spatele de tăblia de la picioarele patului, încruntată – dacă mânia lui Ian arsese şi se consumase, Nina, circumspectă, încă sfârâia şi scânteia în întuneric, zburlită toată.

— Suntem la vânătoare, a stabilit ea termenii înţelegerii. Căutăm, luptăm, ni se urcă sângele la cap, ne-o tragem. Cu asta, basta!

Ian s-a aplecat în faţă, ca să-şi treacă mâna peste curbura mătăsoasă a piciorului ei, încă prins de al lui, până la arcul puternic al a gambei. Nina avea un tatuaj pe talpa piciorului, a observat el, fascinat. Nişte litere chirilice ascuţite. Шестьсот шестнадцать[48]. Încă nu-i depăşise momentul atracţiei viscerale pe care o simţise, pe punte, faţă de soţia lui. Din contră, acum era şi mai profundă. I-a cuprins glezna cu mâna.

— Cum doreşti, tovarăşă.

— Aşa.

Părea feroce, iar el se întreba ce anume îşi amintise. Ce amintire refulase în clipa în care îşi coborâse ochii de la pătrarul de lună şi îl trăsese spre gura ei.

— La cine te gândeai atunci când m-ai sărutat? a întrebat-o, trecându-şi degetul mare peste literele de pe talpa ei.

Nina l-a privit în ochi.

— La nimeni.

Mincinoaso, şi-a spus Ian în gând, în timp ce o trăgea spre el şi îi săruta gura îmbufnată. *Ce-o fi în capul tău, Nina? Cine eşti?* Tot ce ştia era că răspunsul devenea din ce în ce mai complicat.

[48] (numărul) 616 – în limba rusă în original.

Capitolul 24
Nina

Ianuarie 1943
Frontul din Caucazul de Nord

— Şi cu asta, treisprezece! a strigat Elena la decolare, ele deja fiind obişnuite să îşi descifreze una alteia cuvintele prin căştile metalice. Ţine manşa.

Nina a preluat, tremurând chiar şi în salopeta îmblănită şi având pe faţă masca de zbor făcută din blană de cârtiţă. În carlinga decapotată, sub luna îngheţată, nimic nu ţinea de cald. *Mai bine decât armurierii*, şi-a spus Nina. Munceau cu mâinile goale chiar şi în toiul iernii. Nu puteau ataşa fitilul bombelor prin mănuşile grosolane. Le degerau şi îşi pierdeau vârfurile degetelor, muncind mai departe cu mâinile bandajate, vinete ca violetele sălbatice, cu mutre inexpresive şi stoice, dar nu se lăsau. Cu mai mult de şase luni de practică la activ, regimentul devenise unul de maestre: un U-2 ateriza, era alimentat, reînarmat şi decola în mai puţin de zece minute.

— E împotriva regulamentului, recunoscuse Berşanskaia, dar ăsta e modul nostru de a acţiona. Şi funcţionează.

Nina a văzut că, în partea din faţă a carlingii, Elena pica de somn. În turele astea lungi de iarnă, când opt runde pe noapte se făceau douăsprezece sau mai mult, toţi piloţii şi navigatorii începuseră să adoarmă în timpul zborului. În general, Elena aţipea la plecare şi Nina la întoarcere. *Mai bine decât să riscăm să adormim amândouă deodată.* Pe durata nopţilor lungi de iarnă, somnul îţi era duşman. Te seducea, aţipeai şi picai din cer.

Nina se lupta cu căscatul până când zărea ţinta de la sol.

— Trezeşte-te, iepuraş! i-a strigat Elenei, bătând cu încheieturile degetelor înmănuşate în capul pilotului ei. Se pregăteşte Dusea.

Bombardarea clădirilor desemnate ca sedii era mereu infernală. Reflectoarele şi focul de la sol erau de două ori mai atroce.

— M-am trezit.

Elena a clătinat din cap ca să se dezmeticească, apoi a preluat controlul din nou şi s-a aşezat în spatele avionului Dusiei. În astfel de nopţi zburau pe perechi: Dusea trecea prima, se întorcea pe o latură, în timp ce proiectilele ciuruiau cerul în urma ei, iar *Rusalka* venea din spate pe tăcute, cât timp reflectoarele şi tunurile erau ocupate să vâneze avionul din faţă. Elena aşeza frumos *Rusalka* sub una dintre luminile de căutare care nu ţinteau avionul Dusiei, astfel încât să rămână în beznă totală. Nina declanşa bombele, iar Elena întorcea avionul.

— Ia şi dormi, Ninocika, i-a strigat ea în intercom. Te trezesc eu la aterizare…

Dar, în vreme ce avionul plana spre stânga, a tăcut ca să-l poată redresa. Nina a înjurat şi s-a aplecat în afară, brusc trează.

— Întoarce! A rămas una de douăzeci şi cinci de kilograme.

Extenuarea Elenei atinsese apogeul şi i se simţea asta în glas.

— O vezi?

— Da. Ultima bombă nu a căzut.

Elena făcea deja cale întoarsă într-o curbă largă, trecând pe lângă ţintă, în beznă. Nina a observat, vreme de o fracţiune de secundă, următorul U-2 care se pregătea să coboare, şi pe pilotul care probabil că se întreba dacă o luaseră razna. Însă numai de asta nu avea timp. Ea a încercat din nou să desprindă bomba, dar nu a reuşit.

— E prinsă bine. Ţine-o înainte, îndreaptă şi redu turaţia.

— De ce? a strigat Elena, în timp ce se chinuia să redreseze avionul înclinat pe stânga, trăgând eleronul opus şi manşa ca să se echilibreze bine, iar apoi văzând că Nina îşi scotea centura de siguranţă. Ninocika, ce faci?

— Încerc s-o împing, a spus Nina cu naturaleţe,

ridicându-se.

— Nina Borisovna, treci imediat în avion!

— Menţine-l un pic drept şi peste viteza limită, i-a cerut Nina.

Apoi a scos un picior afară. Curentul de aer era rigid şi îngheţat precum unul de apă, sfâşiindu-i carnea de pe picioare în timp ce păşea pe aripa inferioară. S-a încordat toată în răceala vântului şi dinţii au început să-i clănţăne. Cu mâinile înmănuşate, Nina se ţinea bine de buza carlingii, neputându-se clinti deloc vreme de o secundă. Nu de frică, ci pur şi simplu încremenise de parcă ar fi înghiţit gheaţă. Vântul cel ticălos încerca s-o arunce în golul care măsura opt sute de metri până la sol. S-ar fi răsucit încontinuu printre nori, iar Elena nu ar fi avut nicio şansă să o salveze, ci doar s-o vadă murind.

„Mişcă, vrăjitoarea nopţii!” Vocea tatălui ei. Nina a strâns din dinţi ca să-i oprească din clănţănit, apoi s-a strecurat de-a lungul aripii inferioare, printre hobane. *Rusalka* s-a clătinat şi, preţ de o clipă, Nina s-a întrebat dacă urma să cadă în gol, însă Elena a redresat avionul. Nina a înaintat cu paşi mici pe aripă, cuprinsă de ghearele reci ale gerului nemilos, apoi a pipăit dedesubt, dar nu a simţit nimic. Şi-a scos o mănuşă cu dinţii, a umblat la suportul bombei şi degetele goale i s-au lipit, făcând-o să simtă o durere cumplită, de metalul îngheţat. La altitudinea asta, pielea pare că îţi ia foc, nu că se cufundă în gheaţă. Cât timp avea la dispoziţie înainte să îi degere de tot degetele? Nina a tras de suportul invizibil, mai mult imaginându-şi eliberarea bombei decât simţind-o, iar aripa s-a scuturat sub ea. Dacă prindeau un curent montan atunci, în timp ce stătea agăţată acolo cu o singură mână, ar fi zburat ca o undiţă peste lac.

Ceva i-a înţepat degetele şi a cedat. Nina a văzut bomba căzând în liniştea nopţii. Păcat că o pierdeau pe un deal pustiu. S-a întors târâş pe aripă, s-a ridicat şi a căzut, aproape cu capul înainte, în carlinga ei. Atunci când ea a ajuns la adăpost, vântul a părut să şuiere de ciudă că-şi scăpase prada. Nina a auzit glasul Elenei în intercom şi şi-

a pus propriul intercom la loc.

— Putem întoarce, i-a spus pilotului ei, cu dinţii clănţănind, apoi a înjurat: F-futu-i!

— Ce?! a strigat Elena.

— Am scăpat mănuşa.

— Asta e tot ce ai de zis? Dacă mai cobori pe aripa mea o dată, te dau *jos* de pe ea, dementă nenorocită ce eşti! Futu-i!

— Ai î-în-njurat.

— Ce? a întrebat Elena în timp ce vira.

— Ai înjurat, prinţesă moscovită! a strigat Nina băgându-şi mâna goală la subraţ. Elena Vasilovna, ai înjurat!

— Du-te dracului! a strigat Elena înăbuşindu-şi, o clipă mai târziu, râsul în intercom.

Nina s-a rezemat, ademenită din nou de somnul care-i cerea să închidă ochii.

— Unde suntem?

— La sud de ţintă.

— Aşa, a spus ea, văzând cum cerul se lumina deja, căci se apropiau zorii. Calibrează nord-nord-est şi...

Gloanţele s-au ivit de nicăieri şi au ciuruit aripa avionului cu un zgomot brutal, asemenea oţelului care străpunge cartonul. Forma neagră a trecut ca o săgeată pe deasupra lor, chiar în clipa în care Elena a strigat „Messerschmitt!” şi a forţat avionul spre sol. Nina s-a răsucit în carlingă şi s-a uitat stăruitor şi cu disperare pe lângă coada avionului, cu gura uscată. Nu se mai puseseră cu avioane germane până atunci, numai cu apărarea antiaeriană. Avionul dispăruse în beznă, dar Messerele erau atât de rapide – mult prea rapide ca să poată sta lângă un U-2, care naviga atât de lent –, încât orice avion de vânătoare ar fi trebuit să îşi piardă portanţa ca să le egaleze viteza, aşa că un Messer nu putea ataca un U-2 decât împroşcându-l cu proiectile de la distanţă.

Messerul a atacat din nou, şuierând, şi le-a ciuruit o aripă. Nina şi-a dat seama că dacă atunci ar mai fi fost întinsă pe aripă, încercând să elibereze bomba din suport,

atacul i-ar fi găurit toată coloana vertebrală.

Brusc, la comanda Elenei, *Rusalka* a intrat în picaj drept. Nu aveau nori în care să se ascundă, Nina era conştientă de asta, iar manevrele de ocolire necesitau combustibil şi deja consumaseră prea mult atunci când se întorseseră ca să arunce ultima bombă. „Aterizaţi şi vă împrăştiaţi!” fuseseră ordinele Berşanskaiei pentru astfel de situaţii. „Aterizaţi şi vă împrăştiaţi, doamnelor. Nu vă vor urmări la sol!” *Rusalka* deja vira spre pământ de la două sute de metri altitudine.

Trag în noi, şi-a spus Nina, perfect conştientă, *trag să ne doboare.* Mai bine decât să ardă în aer atunci când se aprindea combustibilul, mai bine decât să se prăbuşească cu toate oasele frânte, ceea ce însemna că nu făceai decât să mori lent în carlingă. Dacă aterizai şi fugeai, aveai o şansă.

— Câmp! şi-a auzit Nina propriul strigăt în intercom, în timp ce se gândea: *Unde e Messerul?* Câmp, la treizeci de grade în dreapta...

Elena l-a văzut şi a îndreptat botul în jos. *Doborâte.* Celelalte fete aveau să le pună farfuriile cu micul dejun la locurile lor obişnuite, aşteptând ca Nina şi Elena să se întoarcă. Când nu mai venea un U-2, asta făceau fetele din Regimentul 588, două, poate chiar trei zile, şi abia apoi nu le mai puneau farfuriile pe masă, atunci când nu se mai putea preface nimeni să creadă că mai aveai şanse să te întorci, şchiopătând, dar în viaţă.

Messerul a trecut pe deasupra lor ca un zmeu negru, trăgând o nouă rafală. Elena a plonjat de la două sute la o sută cincizeci de metri, cea mai rapidă şi mai dură aterizare la care asistase Nina vreodată. Într-o clipită, roţile au atins solul îngheţat.

— IEŞI! a răcnit Nina, scoţându-şi febril hamul de siguranţă, pentru a doua oară într-o tură.

Roşie la faţă, Elena încerca deja să se elibereze din carlinga ei. Au sărit pe pământ în aceeaşi clipă. Era un soi de câmp bolovănos, cu tufăriş negru de jur-împrejur. Ziua alerga cu cruzime spre ele şi lumina pală le proiecta

umbrele pe dinainte. S-a auzit un zgomot puternic şi continuu, iar Messerschmittul a revenit, pictat cu svastici stridente care semănau cu nişte păianjeni.

S-au întors şi au alergat către tufişuri, iar Nina se simţea ca un adevărat iepure care ţâşnea spre adăpost. Rafalele de gloanţe au traversat câmpul. Nina nici nu şi-a dat seama când se făcuse una cu pământul – pur şi simplu s-a trezit la sol, cu mâinile peste cap, în timp ce în jurul ei săltau bulgări de ţărână. Habar n-avea dacă fusese nimerită sau nu. Nu simţea nimic în afară de clocotul sângelui.

Avionul a trecut pe deasupra, iar Ninei i-au bubuit urechile. S-a ridicat cu greu şi dintr-odată i-a sărit inima din loc, cuprinsă de panică la vederea siluetei lungi a Elenei, întinse pe jos în faţa ei. Apoi Elena a întors capul.

— Ninocika, a icnit ea.

S-au ridicat în picioare şi s-au îndreptat spre tufăriş, clătinându-se. S-au târât la adăpostul plantelor pitice şi, când au auzit din nou motoarele Messerului, care huruia deasupra lor, au încremenit şi s-au lipit una de cealaltă, fiecare dintre ele cu faţa îngropată în umărul celeilalte.

Messerul a mai traversat o dată câmpul.

— Stai, a răsuflat Nina.

Şi-au înăbuşit aburii reci ai respiraţiei în eşarfele brodate cu steluţe. A mai trecut o dată, a mai tras o rafală.

— Dacă ne capturează nemţii, a şoptit Elena, promite-mi că mă omori.

— Nu ne capturează.

— Dar dacă...

— Încetează!

A treia tură.

— Ştii ce le fac femeilor-piloţi. Ne violează şi ne ucid, a spus Elena vorbind în şoaptă, mai iute ca grindina ce cade pe un acoperiş. Şi pe urmă o să se spună că am fost trădătoare pentru că i-am lăsat să ne ia...

— Nu suntem trădătoare. Urmăm nişte ordine.

— Nu-i pasă nimănui de asta dacă eşti prins, a spus Elena, apoi a simţit cum i s-a oprit inima în loc. Mi-am

lăsat pistolul în carlingă.

— Ssst!

— Dacă ne iau prizoniere, îmi tai gâtul cu briceagul, Ninocika! Promite-mi!

Elena, albă la faţă de groază precum promoroaca, era cel mai preţios lucru din lume.

— Te iubesc, i-a şoptit Nina luându-i faţa în mâini, una cu mănuşă, alta fără. Te iubesc şi o să te omor înainte să-i las pe nemţi să te prindă, dacă asta vrei.

Orice vrei, te iubesc suficient ca să fac orice pentru tine, chiar şi asta.

Elena a închis ochii strâns şi a înghiţit în sec. Nina a tras-o mai aproape de ea. Zgomotul motorului se îndepărta.

Şi au aşteptat.

— Îţi bate inima ca o tobă, a şoptit Elena. Nici măcar nu ţi-e frică, nu?

— Nu. Pentru că suntem în siguranţă. Nimeni nu prinde vreodată o rusalcă, darămite două. Ne scurgem ca apa printre degetele lor.

Elena şi-a îngropat faţa în salopeta îmblănită a Ninei, care i-a mângâiat părul şi s-a uitat spre cer. Stele de gheaţă se stingeau rând pe rând, ca să facă loc zilei. *Cât de frig e!* A închis ochii şi a văzut apa turcoaz a Marelui Bătrân care se ridica s-o întâmpine şi atunci a tresărit şi a deschis ochii.

— Aţipiseşi, a şoptit Elena. În timp ce aşteptai să vezi dacă te seceră un Messerschmitt, chiar *ai aţipit!*

— A fost o noapte lungă, a spus Nina ciulind urechile ca să audă zgomotele îndepărtate, dar nu se auzea nimic, niciun bâzâit de motor, nicio rafală de gloanţe. Să riscăm?

— Va trebui. Se face lumină.

— Poate că ne aşteaptă…

— I-am fi auzit aterizând.

Au ieşit din tufăriş. Ce ciudat era pe pământ, să simtă zăpada scârţâind sub bocanci, dealurile bizare şi copacii ca nişte spini nemaivăzuţi la orizont. În avion uiţi cum se văd lucrurile la sol. Îşi duceau viaţa fie în carlingă, fie pe

aerodrom sau pe câte o pistă.

Elena a răsuflat prelung.

— Dacă s-a stricat *Rusalka*, va trebui să ne întoarcem pe jos.

— Atunci ne întoarcem pe jos, ca Larisa Radcikova şi pilotul ei luna trecută.

Cele două se paraşutaseră într-o zonă neutră şi se întorseseră pe jos, pe frontul activ, ambele – ciuruite din cap până-n picioare de şrapnel.

Nina şi Elena şi-au ţinut respiraţia în drum spre *Rusalka,* ce zăcea precum un beţiv în mijlocul câmpului. Avea aripile ciuruite atât de rău, încât arăta ca o sită. Elena s-a dus să verifice motorul, iar Nina s-a urcat în carlingă.

— Ei bine, încă avem motor, s-a auzit de jos vocea Elenei în timp ce ea îşi băgase capul printre hobane. Şi o elice... mare parte din ea.

Nina s-a uitat la mulţimea de schije, acolo unde trebuia să se afle panoul de bord.

— Avem mecanismele de ghidare. Cam atât, dar măcar fiecare dintre noi are câte o manşă.

— Un U-2 n-are nevoie decât de o manşă, un motor şi un pilot, a spus Elena recuperându-şi pistolul şi făcând un pas înapoi. Mai degrabă îmi pun încrederea în *Rusalka* să ne ducă acasă decât să mergem pe jos.

Habar n-aveau dacă se aflau pe teritoriu german sau nu. Puteau oricând să dea peste ai lor sau să intre într-un cuib de nemţi.

Nina s-a dus lângă ea ca să se uite la elice. O treime din pală lipsea pe o parte.

— Rupem o treime din pala opusă, ca să le echilibrăm? a întrebat Nina în cele din urmă. E deja ciuruită de gloanţe. Îi putem rupe capătul fără unelte.

Elena părea cam palidă, dar a încuviinţat. Nina a tras-o cu faţa lângă a ei.

— Elenuşka, te simţi bine?

Pilotul ei a reuşit să încuviinţeze din nou. Nina nu era sigură dacă s-o creadă sau nu, dar a dat şi ea din cap. S-au pus pe treabă cât de repede au putut şi au rupt pala elicei

până ce au adus-o la lungimea celei scurtate. Nina i-a dat vânt elicei ca s-o pună în mişcare şi Elena a pornit motorul, iar cincisprezece minute mai târziu erau în aer, ridicându-se leneş după o decolare de două ori mai lungă decât avea nevoie în mod normal sprintenul avion.

— Trebuie să ajungem mai sus! a strigat Nina în timp ce aparatul zbura clătinându-se.

Se simţea goală la lumina zilei. Cel puţin era toiul iernii, când zorii erau bleumarin şi arătau mai degrabă a amurg. Elena a urcat mai mult, iar motorul gemea ca un animal rănit letal. *E doar o rană,* i-a spus Nina avionului. *Îţi revii una-două după câteva zile în atelier.*

— Am vorbit serios, să ştii, a spus Elena cu voce metalică, Nina nefiind de părere că intercomul o făcea să sune aşa. Dacă ne doboară vreodată, prefer să mă omori decât să mă ia prizonieră.

— Nu ne doboară nimeni. Mai avem un pic şi am ajuns.

Cel mult douăzeci de minute.

— Poate fi în preajmă. Messerschmittul.

— Nu e.

— Poate că a aşteptat să decolăm din nou.

— Nu e nicăieri!

Niciun răspuns. Nina vedea umerii Elenei mişcându-se în timp ce ea respira sacadat. *Rusalka* se clătina, Nina sălta înainte şi înapoi în carlingă, ca porumbul de floricele în tigaie. *O tigaie plină cu ulei încins,* s-a gândit, apoi şi-a spus că măcar floricele ar fi fost calde. Încă simţea somnul cum se strecura în urechea ei şi o îndemna de zor să închidă ochii şi să doarmă. *Pleacă, târfa nopţii!* i-a spus Nina somnului. *Mai avem un pic şi cădem, cuprinse de flăcări.*

Ceaţa densă a nopţii se risipea.

— Aerodromul ar trebui să fie sub noi! a strigat Nina. Corectează cincisprezece grade spre est...

Zborurile de noapte se terminaseră de mult, dar fetele le-ar fi aşteptat, cu ochii pe cer. Mereu aşteptau atunci când întârzia un avion.

Un semnal luminos roşu s-a ivit, primitor: *Iată pista.*

Nina a răsuflat uşurată, prelung şi tremurat, moment în care Elena a ţipat şi a întors avionul într-o parte.

Rusalka a zbierat ca secerată. Se zgâlţâia atât de violent, încât Nina a crezut că-i cădeau aripile.

— Elena...

— Se aliniază cu noi...! s-a auzit în intercom vocea Elenei, strigând din ce în ce mai tare. Îl văd în faţă!

— Sunt doar luminile de aterizare, a asigurat-o Nina, desfăcându-şi hamul de siguranţă pentru a treia oară în ultima oră. Nu trage nimeni.

— Trag în noi! a venit răspunsul, în timp ce *Rusalka* s-a zguduit înnebunitor şi botul i-a intrat în picaj. Ne-au nimerit!

— Nu ne-a *nimerit* nimeni! Ai halucinaţii.

Li se întâmplase şi altor piloţi. Extenuarea îi făcea să vadă peste tot pericole, iar luminile de aterizare deveneau focul duşmanului. Nina s-a aruncat în faţă, peste resturile parbrizului spart, şi a înşfăcat-o pe Elena de părul care-i ieşise de sub cască. I-a smuls mâinile de pe instrumente şi i-a tras capul în tetieră.

— Încetează! a zbierat Nina, apucând propria manşă cu cealaltă mână.

Degetele goale îi amorţiseră şi nu le mai simţea. A tras de manşă pe nevăzute şi motorul a început să bolborosească. *Rusalka* s-a oprit din spirală şi a zburat la orizontală, împotrivindu-i-se Ninei din răsputeri. Ea nu îndrăznea să-i dea drumul Elenei, de frică să nu pună din nou mâna pe manşă şi să plonjeze, fiindcă atunci biata pasăre rănită ar fi încetat să mai zboare. Nina a împins botul în jos stând într-o poziţie ciudată, cumva în picioare, cumva pe vine, pe jumătate ieşită din carlinga ei, cu o mână ancorând pilotul şi cu cealaltă ţinând manşa cât de bine putea. O durea tot umărul din cauza efortului de a încetini coborârea. *Rusalka* a plonjat spre pământ şi s-a izbit de el în mod repetat, cât să-i zdruncine Ninei creierul în cap, apoi a aruncat-o în faţă, peste parbrizul făcut ţăndări. O durere cumplită i-a sfâşiat antebraţul, dar Ninei nu-i păsa, erau la sol şi rulau în siguranţă pe pământul

îngheţat, iar Elena nu păţise nimic. Plângea – „îmi pare rău, îmi pare rău” – şi nu şi-ar fi cerut iertare dacă ar mai fi halucinat din cauza crizei de panică.

Nina s-a prăvălit pe scaun, cu o durere atroce în braţ, transpirată toată, tremurând din cauza sudorii ce deja îi îngheţa pe pielea udă. Nu-şi mai simţea mâna dreaptă, care nu i se desprindea de manşă, dar asta nu avea importanţă. Erau la sol. Ameţită, Nina a ciocănit uşor în panoul de comandă al avionului.

— Bravo, fată!

Apoi, lumea s-a răsturnat. În cele treizeci de secunde, cât le-a luat fetelor care le aşteptau să ajungă la *Rusalka,* Nina îşi pierduse cunoştinţa.

★

— Pe cine îţi dau ca navigator?

— Pe Zoia Buzina, a răspuns Elena. Pilotul ei e rănit, are un glonţ în picior. Foc la sol.

— Zoia Buzina? a repetat Nina ridicându-se din pat, cu o căutătură urâtă. Roşcata din Kiev, cu dinţi de iepure?

— Nu te enerva, e pricepută!

— Nu la fel de pricepută ca mine, i-a răspuns Nina, care era înverşunată de gelozie văzând că Elena pleca să zboare cu altcineva, în timp ce ea zăcea la pat, condamnată să stea două săptămâni la sol doar pentru că îi trecuse un ciob de parbriz prin braţ. Dacă nu te aduce întreagă înapoi, îi sparg dinţii şi i-i bag pe gât!

Pe Elena a pufnit-o râsul. Cazarma era goală, cu excepţia lor. Nina fumega pe pat, cu braţul în atelă, iar Elena stătea cocoţată în capătul opus, cu salopeta îmblănită pe ea. Celelalte fete plecaseră la instructajul de seară.

— Ţine-ţi gaura din mână la căldurică, îi spusese Dusea Ninei, ciufulindu-i părul. Se asortează cu gaura pe care o ai în cap, iepuroaică nebună ce eşti!

Glumeau cu toatele, însă compătimitor. Nu era una care să nu înţeleagă cât de tare durea să ai interdicţie la zbor.

Elena a tras aer în piept, iar Nina s-a încordat.

— Era să murim amândouă din cauza mea!

Nina s-a plecat în faţă şi a sărutat-o, iar buzele lor calde au zăbovit laolaltă în încăperea rece.

— Încetează, Elena Vasilovna!

— Pentru o clipă mi se păruse că luminile de aterizare erau, de fapt, luminile Messerului. *Ştiam* că nu era aşa, dar a părut foarte real în momentul ăla. Nu m-am putut abţine... a spus ea, cutremurându-se. Dacă mai intram o dată în picaj...

— Dar nu ai făcut-o!

— Pentru că m-ai lovit cu capul de scaun, a zis Elena încercând să zâmbească, dar ochii i s-au întunecat şi mai tare pe faţa îngustă.

Când ai slăbit aşa de mult? se întreba Nina, cu un gol în stomac.

— Ai avut un moment de panică, Elenuşka. O halucinaţie. Toată lumea trece prin asta.

Până şi cei mai buni piloţi, şi cei mai buni navigatori. Problema era dacă momentul de panică avea să fie fatal sau nu. Ieri, pentru ele, nu fusese. În ceea ce o privea pe Nina, episodul se încheiase.

— Nu i-ai zis Berşanskaiei, a observat Elena. Dacă ar fi ştiut, probabil că nu m-ar mai fi lăsat să zbor o vreme.

— Trebuia să te întorci în aer, a spus Nina, care îşi cunoştea pilotul foarte bine, din cap până-n picioare, cu fiecare îndoială şi grijă pe care o avea. Tu te deprimi şi dacă stai o singură noapte la sol. Treci în aer, zboară zece ture serioase fără niciun eveniment şi îţi revii imediat. Acum fugi la celelalte, înainte să se prindă Berşanskaia.

Cu un sărut uşor ca un fluture pe buzele Ninei, Elena a plecat. Nina s-a prăvălit pe pernă, cu privirea aţintită în tavan. A închis ochii, dar tot ce vedea era Elena într-un U-2 de împrumut, decolând spre cerul nopţii fără ea.

Eşti sigură că poate să zboare? i-a şoptit un gând.

★

Nina s-a chinuit să se dea jos din pat în zori şi să se ducă pe aerodrom, trecând pe lângă un anunţ despre o şedinţă Komsomol – „Întrajutorarea în luptă este legea membrilor Komsomol!” Avioanele se întorseseră şi deja se începuse

acoperirea lor cu pânzele de camuflaj. Nina a pus mâna pe prima membră a echipajului de la sol cu care s-a întâlnit.

— Unde e Elena Veţina?

Fata s-a întors, cu ochii roşii şi cu buzele tremurând. Deodată, Nina şi-a dat seama că peste tot era linişte şi că echipajul de la sol muncea cu umerii plecaţi. De undeva s-a auzit sunetul înăbuşit al unui plâns. Pătrarul de lună dispărea la vederea zorilor frumoşi, dar lumea se redusese la ceva de coşmar.

Nina şi-a auzit vocea, fără să-şi dea seama dacă răgea sau şoptea:

— Ce s-a întâmplat?

Capitolul 25
Jordan

Mai 1950
Boston

— Ţie, Doamne, îţi încredinţăm sufletul lui Daniel, robul tău...

Sicriul lui Dan McBride era acoperit cu flori de liliac şi trandafiri. Cel mai puternic mirosea liliacul, care aroma ziua caldă de primăvară de parcă cineva ar fi spart o sticlă de parfum. Lui Jordan i se strângea gâtul de scârbă. Cine comandase, oare, coroana uriaşă de liliac pentru sicriu, ca un cerc de hârtie greţos de mov?

— În ochii acestei lumi el este mort, în ochii tăi să trăiască veşnic...

Plimbându-şi privirea absentă peste sicriul plin de flori şi peste capetele plecate şi acoperite cu pălării negre din jurul mormântului, Jordan se întreba cine decisese, de fapt, să aşeze atâtea flori grămadă pe sicriu. Sicriul tatălui ei ar fi trebuit acoperit cu momeală, cu buletine de participant la meciurile Red Sox, cu sticle din scotchul lui preferat. Jordan ar fi trebuit să aducă farfuriile Minton pe care, de când se ştia ea, le folosiseră în fiecare duminică la prânz, şi să spargă pe rând fiecare farfurie de capacul sicriului.

— Iartă-i păcatele făcute din slăbiciune omenească şi, în bunătatea ta, dă-i pace veşnică...

Pace, şi-a spus în gând Jordan. *Pace.* La ce-i folosea asta tatălui ei, când ea nu avea parte de pace, când Ruth şi Anneliese nu o aveau? El era centrul familiei, cel care *aducea* pacea. Stăteau grupaţi în jurul locului în care ar fi trebuit să stea el: Anneliese la un pas distanţă, ca şi cum îl ţinea de braţul drept, ca o coloană zveltă în negru, cu un voal complex care-i acoperea faţa de sub borul pălăriei negre, iar Ruth tremura acolo unde ar fi stat în stânga lui,

de mână cu Jordan.

— Mai e un pic, greieraş! a îngăimat în şoaptă, în vreme ce preotul intona:

— Cerem asta prin Hristos, Domnul nostru!

Şi apoi a răsunat un val de „Amin”, urmat de un val de alt soi, atunci când sicriul a fost coborât în ţărână.

Am minţit, Ruth, se gândea Jordan să-i mărturisească surorii ei. *Nu se va termina niciodată. Ziua asta o să dureze o veşnicie.* Urmau condoleanţele lângă mormânt, apoi drumul sumbru spre casă, unde aveau să servească prăjituri şi tăvi cu mâncare, whisky şi cafea. Alte condoleanţe, alte amintiri şi tamponări cu batista, toată lumea voia să afle ce s-a întâmplat, toată lumea cerea detalii, „Ce tragedie!” De câte ori aveau Jordan şi Anneliese să povestească iar şi iar ce se petrecuse? „Un accident de vânătoare. Nu, nu a fost vina nimănui. I-a explodat puşca.”

— Tatăl dumneavoastră se ocupa singur de arme, domnişoară? o întrebase poliţistul pe Jordan în ziua aceea, pe holul spitalului.

Anneliese fusese prea supărată ca să răspundă la întrebări, aşa că stătea încremenită lângă patul soţului, ascultându-i ultima suflare.

— Da, a răspuns Jordan, care, de când mergea cu el la lac, îşi aducea aminte cum tatăl ei îşi ştergea şi curăţa cu mare grijă puşca înainte să o depoziteze. A fost a bunicului meu. O preţuia… nu o punea la loc pe perete până când nu era în stare perfectă. Cum a…?

— Problema nu a fost puşca, domnişoară, ci muniţia. Se pare că a cumpărat cartuşe cu praf fără fum. La o puşcă atât de veche, de calibru 12 LC Smith, cum avea el, ţeava Damascus, oţelul ăla moale şi vechi, se face ţăndări dacă foloseşti muniţie nouă. Mi-e teamă că mulţi nu ştiu asta. Gloanţele arată la fel, iar oamenii nu-şi dau seama, pur şi simplu. A cumpărat singur muniţia?

— Dintotdeauna, a spus Jordan jucându-se cu o copcă strâmbă, din talie, fiindcă îşi smulsese rochia albă de mireasă de pe ea, la butic, şi îşi pusese rochia de vară atât

de repede încât îşi strâmbase toate copcile. Eu nu vânez. Şi nici Anna.

— Atunci ori a cumpărat ce nu trebuia, ori nu şi-a dat seama că muniţia cea nouă nu era bună pentru carabina lui. Am văzut şi alte dăţi în care s-a întâmplat aşa. Îmi pare foarte rău, domnişoară!

Tuturor le părea foarte rău.

— Dă-i pace veşnică, Doamne! a încheiat părintele Harris.

Jordan s-a alăturat corului de voci:

— Fie ca sufletul lui şi sufletele credincioşilor plecaţi, prin mila Domnului, să odihnească în pace!

Amin.

— Ce tragedie**,** dragă Jordan! Şi în floarea vârstei!

— Da.

Jordan îşi păstra expresia politicoasă, strângând în mână farfuria cu tort de ciocolată de care nu se atinsese. Femeia era o verişoară îndepărtată a tatălui ei. Întotdeauna apar hoarde de veri la înmormântări.

— Cum *anume* s-a întâmplat, draga mea?

— Un accident de vânătoare, n-a fost vina nimănui, a recitat Jordan. I-a explodat puşca atunci când vâna curcani pe malul lacului. A folosit altă muniţie decât cea care trebuia.

— Dacă nu i-am spus şi lui bărbatu-meu de o sută de ori să verifice *mereu* muniţia! Dar ne ascultă oamenii ăştia vreodată?

Salonul casei era plin de oaspeţi în doliu, care îşi luau mâncare şi fursecuri de pe masa îmbelşugată şi beau sherry sau păhărele de whisky. Anneliese stătea lângă cămin, la fel de vioaie ca o stană de piatră. Jordan nu avea să uite niciodată sunetul pe care-l scosese mama ei vitregă atunci când îşi văzuse soţul pe patul de spital, chiar înainte ca bandajele să ascundă întreaga amploare a rănilor lui, degetele lipsă de la mâna dreaptă, rana de la gât şi monstruozitatea jumătăţii drepte a feţei. La vederea lui, Anneliese scâncise ca un animal prins în capcană. Dacă

Jordan ar fi avut cea mai mică suspiciune că Anneliese nu-l iubea pe tatăl ei, aici s-ar fi oprit. Văzuse lacrimi şiroind din ochii lui Anneliese chiar în timp ce medicul o ţinea întruna cu „răni masive de şrapnel la mandibulă şi dinţi”, cu „distrugerea orbitei oculare şi a arcului zigomatic”. Acum părea că nu mai avea lacrimi deloc. Ea şi Jordan stăteau în salon fără lacrimi şi împietrite asemenea unor stâlpi de sare.

— Cel puţin iubitul tău tată nu a suferit, spunea un tâmpit binevoitor.

— Nu, i-a confirmat Jordan, printre dinţii încleştaţi.

— Cum s-a întâmplat, draga mea?

— Un accident de vânătoare, n-a fost vina nimănui, a repetat Jordan, timp în care îi venea să urle: *Normal că a suferit! A rezistat două săptămâni după accident, cum să crezi că n-a suferit?!*

Cei din grupul de vânători care-l găsise pe tatăl ei imediat după accident poate că-l putuseră salva să nu sângereze de moarte în pădure, dar nu putuseră să-i curme *suferinţa.* Doctorii tot spuneau, pe un ton amuzat: „Tatăl dumitale e foarte puternic!”, de parcă o ajuta în vreun fel să-l vadă întins pe patul de spital, din ce în ce mai sfrijit şi mai năpădit de infecţii.

— Cel puţin, familia a fost alături de el până la capăt.

— Da.

Stătuseră ore întregi şi îi mângâiaseră mâinile, Anneliese de o parte şi Jordan de cealaltă. „Oare ne aude?” îi întrebase Jordan pe medici, iar ei spuseseră ceva despre rănile prin împuşcare care afectează timpanul, ceea ce era modul lor de a zice că nu prea ştiau. Părea să îşi piardă cunoştinţa şi să îşi revină mereu, nu vorbea din cauza fălcii rupte şi a limbii mutilate, dar uneori încerca să se mişte. „Mi-a dat mâna la o parte”, plânsese Anneliese la un moment dat, iar Jordan se urcase în pat şi îl ţinuse în braţe până când se liniştise. „Nu suport să-l văd suferind”, spusese Anneliese, albă la faţă ca varul. „Ţineţi-l adormit. Cât se poate de sedat.”

După cum s-a dovedit, doar două săptămâni reuşise.

Suna cineva la uşă. Jordan s-a dus să întâmpine alţi îndoliaţi şi a mai dus o tavă în bucătărie. Fiecare suprafaţă în parte era acoperită de tăvi şi de salate de cartofi. *Plecaţi cu toţii şi luaţi mâncarea cu voi.* Dar oamenii ăştia veniseră pentru tatăl ei şi nu trebuia să uite asta. Negustori de cărţi rare şi proprietari de case de licitaţii, vecini şi cunoştinţe de la biserică, câţiva negustori de antichităţi veniţi de la New York, plini de bunăvoinţă şi de aprecieri precum: „Bun băiat, Dan McBride. Cum să se întâmple aşa ceva, avea atâta grijă…”

Apoi a auzit la ureche vocea lui Garrett, care o lua în braţe:

— Cum te simţi?

Nu doresc să mă ia nimeni în braţe! voia Jordan să strige. *Nu vreau să mă întrebe nimeni cum mă simt. Vreau să fiu lăsată în pace!* – dar nu era drept. A făcut un efort să-l strângă şi ea în braţe, încercând să nu se simtă sufocată.

— Bieţii de voi, a cotcodăcit o vecină. Jordan, biata de tine, să nu ai la nuntă tată care să te ducă la altar…

Jordan a dus mâna la perlele Lalique de la urechi. Le primise pentru nuntă, le purta la înmormântare. Garrett a văzut că nu avea chef să vorbească şi a spus:

— Nunta s-a amânat până primăvara următoare.

Deodată, în celălalt capăt al salonului, s-a auzit glasul lui Ruth într-un hohot de plâns, pe neaşteptate – fiindcă Ruth nu făcea crize niciodată.

— …vrea să intre! a strigat ea, roşie la faţă, cu ochii în lacrimi şi trăgând de uşa dormitorului din spate în care Taro, care fusese încuiată toată după-amiaza, scâncea şi zgâria. Vreau câinele meu!

Din ce în ce mai intensă, vocea ei a făcut-o pe Anneliese să traverseze mulţimea şi s-o apuce de încheietura mâinii.

— E timpul să te duci în camera ta, Ruth!

— Nu fără câinele meu! a ţipat copila smulgându-se.

Jordan a dat la o parte braţul lui Garrett şi s-a dus să-şi ia sora în braţe.

— O duc eu la culcare, Anna.

— Mulţumesc, a murmurat Anneliese cu sinceritate.

Ruth plângea, roşie toată de căldură şi copleşită de emoţie.

— Poţi să plângi, greieraş. Scoate-ţi rochia asta grea şi bagă-te în pat.

— V-vrei să mi-o aduci pe Taro?

— Bineînţeles, Ruthie!

În curând Ruth şi Taro se cuibăriseră una lângă alta, iar fetiţei îi cădeau pleoapele grele, oricât nu voia ea să adoarmă.

— *Hund,* a şoptit ea, iar Taro i-a atins cotul cu botul. *Hübscher Hund*[49]*...*

Tulburată, Jordan s-a oprit în timp ce trăgea draperiile. Ruth nu mai vorbise germană de ani buni.

— Mulţumesc, a spus Anneliese, obosită, atunci când Jordan s-a întors în salon. Nu ştiam ce să fac dacă începea să ţipe.

— O să doarmă acum, a asigurat-o Jordan frecându-se la ochi. Ruth e norocoasă că acum are parte de linişte şi pace. Cât crezi că mai durează?

— Câteva ore, i-a răspuns Anneliese masându-şi fruntea. Ce-ar fi să fugi puţin? Te plimbi pe stradă, îl iei pe Garrett şi faceţi o plimbare cu maşina...

— Nu te pot lăsa singură.

— Jordan, a spus Anneliese fixând-o calm cu ochii ei albaştri. Nu m-aş fi putut descurca singură la spital în astea două săptămâni dacă nu te ocupai tu de tot. Acum lasă-mă să mă ocup eu de asta, i-a spus, zâmbind. În fond, nu e atât de greu. Ai la îndemână o batistă, un „mulţumesc”, şi răspunzi la toate întrebările cu: „Un accident de vânătoare, n-a fost vina nimănui”.

Pe Jordan o usturau ochii.

— Anna...

— Haide... a îndemnat-o, împingând-o uşor. Caută-l pe Garrett. Găsesc eu o scuză.

Dar Jordan nu s-a dus după Garrett. I-a văzut umerii laţi şi, cu o privire plină de vinovăţie, s-a strecurat din

[49] Câine frumos – în limba germană în original.

încăpere, şi-a luat geanta şi a deschis uşa casei.

— Jordan, dragă, a cotcodăcit altă vecină, dolofană şi grijulie ca o cloşcă, ce tocmai îşi punea deasupra soneriei degetul îmbrăcat în mănuşă neagră. Ţi-am adus nişte plăcintă cu bezea şi lămâie, preferata tatălui tău...

— Mulţumesc foarte mult, doamnă Dunne. O găsiţi pe mama mea vitregă sus.

— Am citit un necrolog foarte frumos despre el în ziar, ce stâlp al comunităţii era! Păcat că au greşit datele.

— Da, am văzut.

Greşiseră vârsta tatălui ei şi necrologul zicea că Anna McBride se născuse şi crescuse în Boston, nu că ea şi Dan se cunoscuseră în Boston – „Probabil din cauza mea”, spusese Anneliese. „Eram terminată atunci când mi-au cerut toate informaţiile.”

— Ia plăcinta, draga mea, eu dau fuga sus!

Pentru o clipă, Jordan a rămas în pragul uşii, cu plăcinta în mână. Voia să dea fuga în laborator şi să se ascundă până când pleca toată lumea, dar cu siguranţă că Garrett ar fi venit după ea dacă se ducea acolo, iar Jordan nu mai suporta nicio altă îmbrăţişare.

— Vă duc undeva, domnişoară? a întrebat, aplecat pe fereastra maşinii, şoferul taxiului care o lăsase pe doamna Dunne la uşă.

— Da, a spus Jordan, stupefiată. Da, vreau. Clarendon şi Newbury.

Abia pe la jumătatea drumului şi-a revenit un pic din ameţeală. Stătea pe bancheta din spate, în drum spre magazin, şi şi-a dat seama că ţinea în braţe o plăcintă cu lămâie. Îi venea să râdă sau să plângă, nu-i era clar care din două. „Preferata tatei.” Jordan a adunat tot mărunţişul pentru taximetrist şi a coborât în faţa anticariatului, cu vasul în mână. Pe uşă era o fundă neagră, pe care Jordan a smuls-o în timp ce scotea cheile din buzunar. În soarele după-amiezii, magazinul părea prăfuit. Fusese închis timp de aproape trei săptămâni. Din reflex, Jordan a întors semnul de pe uşă astfel încât să anunţe „Deschis”, a aşezat

plăcinta pe o tavă ceramică veche şi s-a dus în spatele tejghelei. A desenat în praf iniţialele tatălui ei, înăbuşindu-şi irezistibilul reflex de a-l striga: „Tată?” – pentru că asta ar fi însemnat ca uşa din spate să se deschidă şi să-l vadă zâmbind: „Cu ce te pot ajuta, don’şoară?” Nu trebuia decât să-l strige. Nu pe el îl văzuse pe patul de spital. Fusese o mare eroare.

A izbucnit atunci într-un hohot de plâns răvăşitor, care a răsunat în magazinul încremenit ca un cavou. Jordan s-a apucat cu mâinile de tejghea, lăsându-şi lacrimile să curgă.

— Doamne, tată! a şoptit. Cum de nu ai cumpărat gloanţele bune? De ce a trebuit să foloseşti puşca veche în loc de cea nouă, care nu ţi-ar fi explodat în faţă?

Clopoţelul de la uşă a sunat.

— Îmi cer scuze…

Jordan a ridicat privirea, trăgând aer în ciuda greutăţii pe care o simţea în piept.

— Ce?

Printre lacrimi, vedea în uşă un tânăr cu mâinile în buzunare.

— Lucraţi aici, domnişoară? a întrebat-o el în timp ce închidea uşa în urma lui, iar clopoţelul a sunat din nou, cu un clinchet plăcut, îngrijit fiind de tatăl ei care, săptămânal, îl lustruia până ce devenea strălucitor. Am venit pentru slujbă.

— Slujbă? i-a repetat ea vorba precum un ecou, căci nu se putea concentra.

Jordan a clipit apăsat o dată şi încă o dată, întrebându-se: *De ce am venit aici?*

— Aveţi un anunţ, a spus tânărul ridicând degetul mare spre vitrină. Săptămâna trecută am văzut un german intrând…

— Pe domnul Kolb?

— Chiar pe el. Dar zicea că trebuie să vorbesc cu unul dintre proprietari.

„Angajăm personal.” Tatăl ei pusese anunţul în săptămâna în care avusese accidentul, pe când căutau vânzător. „Un tip plăcut sau o fată drăguţă, care să

vândă.” Jordan a clipit din nou, încercând să se concentreze la bărbatul care stătea acum în faţa tejghelei. Avea pielea măslinie, părul brunet, era atletic şi de înălţimea ei, poate cu patru-cinci ani mai în vârstă. Lui Anneliese nu i-ar fi plăcut, fiindcă avea gulerul desfăcut, părul ciufulit şi nu purta pălărie. „Neglijent”, ar fi ţâţâit ea ca o nemţoaică.

— Anton Rodomovsky, s-a prezentat el şi i-a întins mâna. Tony.

— Jordan McBride, a răspuns ea şi i-a strâns mâna automat.

— Ce slujbă aveţi de oferit? a întrebat-o după o clipă de tăcere. Neamţul angajat aici cu ce se ocupă?

— Domnul Kolb face restaurări. Tata... a început Jordan, apoi s-a poticnit.

— Aveţi nevoie de vânzător, poate? a întrebat Tony zâmbind şi încreţindu-şi obrajii slabi. Nu ştiu absolut nimic despre antichităţi, domnişoară McBride, dar ştiu să folosesc o casă de marcat şi pot vinde chiar şi castraveţi grădinarului.

— N-nu ştiu dacă angajăm. Am avut un deces. Proprietarul... a spus ea, după care s-a oprit din nou şi s-a uitat la tejgheaua prăfuită. Încercaţi săptămâna viitoare.

Tony a privit-o îndelung şi zâmbetul i-a pierit.

— Tatăl dumneavoastră?

Jordan a încuviinţat cu greu.

— Îmi pare rău, a spus el. Îmi pare foarte rău.

Jordan a încuviinţat din nou. Nu se putea clinti, stătea la tejghea ca o stană de piatră îmbrăcată într-o rochie urâtă de doliu.

— Am văzut o plăcintă în vasul de-acolo, a adăugat el în cele din urmă.

— Toată lumea îmi aduce plăcinte, s-a auzit ea vorbind. De când a murit. De parcă plăcintele mă ajută cu ceva.

Tony a luat plăcinta doamnei Dunne de pe tavă şi a aşezat-o pe tejghea, apoi s-a dus spre o vitrină unde, răsfirate în formă de evantai, tronau treisprezece linguriţe cu efigii ale apostolilor. A adus două dintre ele şi i-a oferit

una lui Jordan.

Jordan mai avea un pic şi izbucnea în plâns. A înfipt o linguriţă în mijlocul plăcintei şi şi-a îndesat bucata în gură. Nu avea niciun gust, poate că doar unul de cenuşă. De săpun. *A murit tata.* A mai luat o linguriţă plină.

Tony a dus linguriţa la gură, a mestecat şi a înghiţit.

— E... o plăcintă foarte bună.

— Nu trebuie să minţi, l-a asigurat Jordan, care mânca în continuare. E oribilă. Doamna Dunne nu pune niciodată destul zahăr.

— Şi unde găsesc plăcintă de calitate în Boston? Sunt nou-venit în oraş.

— Patiseria lui Mike e destul de bună. În nord.

Tony a băgat din nou linguriţa în plăcintă.

— Atunci, mă duc la Patiseria lui Mike ca să-ţi aduc ceva bun.

— Nu trebuie...

— Nu-ţi pot aduce tatăl înapoi. Nu pot să te fac să simţi altceva în afara tristeţii. Măcar pot să mă asigur că nu trebuie să mănânci porcăria asta.

— Nu mai vreau nicio nenorocită de plăcintă!

Jordan a izbucnit în hohote. Plângea cu sughiţuri peste plăcinta oribilă a doamnei Dunne şi încerca să-şi stăpânească emoţiile. Tony Rodomovsky a scos o batistă din buzunar şi a împins-o uşor pe tejghea, apoi s-a dus la uşă şi a întors semnul, care acum anunţa: „Închis”. Jordan şi-a şters lacrimile în vreme ce i se zguduiau umerii. *A murit tata.*

— Îmi pare tare rău că te deranjez, domnişoară McBride, a spus Tony. Te las în pace acum.

— Mulţumesc.

O nouă explozie de hohote se pregătea să-i sară din piept şi să spargă piatra pe care ea simţea că o avea acolo. Nu voia decât să plângă, dar s-a abţinut o clipă, şi-a dat la o parte părul transpirat de pe frunte şi s-a uitat drept la Bunul Samaritean.

— Vino luni, domnule Rodomovsky.

— Poftim?

— Mama mea vitregă o să vrea să vadă o cerere şi o recomandare, a spus Jordan, frecându-se la ochi. Dar, în ceea ce mă priveşte, te angajez.

Capitolul 26
Ian

Mai 1950
Boston

— Am reuşit! a strigat Tony în timp ce dădea năvală pe uşa apartamentului proaspăt închiriat. Oficial, am făcut contact.

Ian a scos un mormăit recunoscător, întins cum era pe podeaua dintre fereastră şi masă, în timpul celor o sută de flotări pe care le făcea zilnic.

— Cum? a întrebat el în timp ce număra în continuare: nouăzeci şi doi, nouăzeci şi trei... fără să se oprească, deşi îl ardeau umerii.

— Care dintre ţinte? a vrut să ştie Nina, care stătea pe pervazul ferestrei deschise, cu picioarele atârnate în gol de la etajul patru, şi mânca sardine direct din conservă.

— Anticariatul McBride, a spus Tony agăţându-şi haina într-un cui bătut în uşă, fiindcă ţinea loc de cuierul pe care nu-l aveau. *Frau* Vogt zicea că magazinul din Boston care se ocupă pe sub mână de documentele criminalilor de război se cheamă McCall Antiques, McBain Antiques, Mc-nu-ştiu-cum. Singurul din tot oraşul al cărui nume sună în felul ăsta e McBride Antiques. Şi îl aveţi în faţa voastră pe noul lor angajat.

Ian a dat să se ridice, dar Nina şi-a băgat picioarele înăuntru şi şi-a pus bocancii pe spatele lui.

— Încă şapte.

— Du-te naibii! a zis el, dar s-a lăsat din nou la podea. Nouăzeci şi patru... nouăzeci şi cinci...

Tony s-a aşezat la masă şi a mutat un volum broşat al Ninei, numit *Mireasa spaniolă.*

— Trebuie să am recomandări pe care să li le arăt. Îmi scrii şi mie ceva mirobolant, şefu'?

Ian şi-a terminat exerciţiile, a dat la o parte bocancii

soţiei lui şi s-a aşezat pe spate.

— Pe ce nume?

— Pe numele meu. Tony R., născut şi crescut în Queens, înrolat imediat după ce am absolvit liceul Grover Cleveland, a doua zi după Pearl Harbor – ce e mai de încredere de-atât? a spus Tony luându-şi o poziţie patriotică. Pot fila de la magazin şi ne sunt utili şi banii de salariu.

— Aşa-i.

Cu anuitatea lui Ian şi cu economiile lui Tony, reuşiseră să închirieze un apartament de două camere la ultimul etaj, cu vedere la piaţa Scollay, ce părea mereu plină de studenţi beţi care se înghesuiau să ia hotdog de la Joe & Nemo şi de marinari beţi, aflaţi în permisie, care se înghesuiau la Half Dollar Bar. Apartamentul mirosea a untură şi a cremă de pantofi, dar era mai ieftin decât la hotel şi merita să suporte încuietoarea stricată de la intrare şi masa cu trei picioare ce se sprijinea cu un colţ pe un calorifer nefuncţional. Ian trebuia să recunoască faptul că orice câştig era bine-venit.

— Neamţul ăla sperios, peste care am dat săptămâna trecută la magazinul McBride? a zis Tony, luând apoi un carnet şi începând să noteze. Am un nume pentru el, Kolb. Nu-mi place jocul „Haideţi să dăm automat vina pe neamţ”, dar neamţul în cauză tremura ca naiba. Face muncă de restaurare...

— Cum ai aflat asta? a întrebat Nina pe când îşi scotea iar picioarele în afara ferestrei, ceea ce îi displăcea lui Ian, fiindcă i se făcea rău privind cum îşi balansa picioarele la etajul patru. Nici n-ai început să lucrezi.

— Mi-a zis fiica proprietarului, cea care mi-a oferit slujba. Dacă cineva se pricepe la restaurarea antichităţilor, asta poate însemna că se pricepe şi la documente. Kolb ăsta s-ar putea să facă ceva dubios, pe banii criminalilor de război. Mama lui Lorelei Vogt ne-a spus că oamenii ca fiica ei pot obţine aici acte de identitate şi nume noi.

— De ce ar avea nevoie de acte noi ca s-o ia de la capăt? s-a întrebat Ian, ridicându-se şi meditând cu voce tare la

ceva care-l supăra de când îl adusese vânătoarea asta în America. Statele Unite sunt mai obsedate de comunişti decât de nazişti. Nu au extrădat niciun criminal de război şi primesc refugiaţi de război din Europa încă din ’48.

— Asta, dacă refugiaţii nu sunt *evrei,* a murmurat Tony, O, nu, nu vrem jidani aici, oricine – numai ei nu…

— Deci oricine ar veni aici sub adevăratul său nume nu ar trebui să-şi bată capul cu acte noi.

— Mai puţin ăia deştepţi, a spus Nina, la obiect. Dacă-ţi păstrezi numele, îţi apare în dosar. Oricine vrea poate să te caute, inclusiv să-ţi studieze dosarul de război. În ziua de azi nu stă nimeni să-şi bată capul cu asta. Mâine, cine ştie? Însă la anul, în cinci ani, în zece ani, dosarul tot acolo rămâne şi poţi să-l găseşti, dacă vrei.

— Soţia mea este expertă în paranoia, a observat Ian.

— Sunt sovietică.

— Totuna, profanatoare de ceai!

— Dacă un nume ajunge pe o listă, rămâne veşnic într-un sertar. Poate că nu se uită nimeni niciodată la lista aia. Dar poate că cineva hotărăşte că lista aia e importantă. Apoi vine duba neagră, a spus Nina ridicând din umeri. Dacă îmi părăsesc ţara cu secrete, schimb numele, trecutul şi tot ce se poate, ca să fiu în siguranţă.

Dar tu chiar ţi-ai părăsit ţara cu secrete, şi-a spus Ian în gând. El şi soţia lui petrecuseră mare parte din călătoria peste Atlantic tăvălindu-se în aşternuturi, dar asta nu însemna că ştia mai multe despre ea. Nu voia să doarmă cu el, era suspicioasă faţă de orice semn de afecţiune în afara patului şi nu catadicsea să răspundă la majoritatea întrebărilor pe care voia el să i le pună. Ca, de pildă, motivul pentru care ea îşi părăsise patria.

— Ei bine, indiferent de ce afaceri dubioase face magazinul cu criminalii de război, a spus Tony, îmi pun la bătaie salariul pe luna viitoare că cel responsabil e Kolb.

— Vezi ce poţi afla, i-a spus Ian aşezându-se şi înclinându-şi scaunul pe două picioare. Verifică-i şi pe proprietari. Pot fi complici sau nu.

— O junătate plină de prospeţime din Boston să fie, oare,

cea care o ajută pe Prădătoare să obţină o nouă identitate şi să dispară? s-a întrebat Tony prinzându-şi mâinile între ele la ceafă. Mă îndoiesc.

— Crezi că fetele de douăzeci şi unu de ani nu pot fi periculoase? l-a întrebat Nina în timp ce-şi scurgea în gură uleiul de sardine din conservă. Cunosc destule din timpul războiului. Multe se cheamă *sestra.* Nu ignora asta doar pentru că e drăguţă.

— Cine zice că e drăguţă? a protestat Tony. Habar n-am dacă e drăguţă sau nu. Plângea de mama focului după taică-său. I-am dat batiste, nu am evaluat-o ca un crai de la colţul străzii.

— Dar deja eşti sigur că nu poate fi implicată. Asta *vrei* să crezi, a spus Nina uitându-se la Ian. Deci e drăguţă, da?

— Cu siguranţă, a răspuns Ian, scoţând notiţele pe care le aveau despre familia McBride.

— Nu aveţi dreptate, s-a împotrivit Tony. Nu sunt un soldat care se pune preş la prima pereche de picioare frumoase ce trec pe lângă el. Sunt perfect capabil să fiu obiectiv.

— Frumoase, a observat Nina.

— E clar, a confirmat Ian.

— Acum că voi doi v-o trageţi, vă coalizaţi împotriva mea. E foarte nedrept, s-a plâns Tony, aruncând un cocoloş de hârtie în Ian, însă Nina l-a lovit cu conserva în piept. Bine, a fost el de acord. O să stau cu ochii pe ea.

— Şi pe maică-sa, i-a cerut Ian, ale cărui notiţe despre văduva McBride nu erau multe, provenind din necrologul şi din scurtul articol de ziar despre negustorul de antichităţi decedat şi familia lui, inclusiv despre o anume doamnă Anna McBride, născută şi crescută în Boston. Şi nu uita să arunci o privire în dosarele magazinului, fiindcă pot conţine date despre ceilalţi care au fost ajutaţi pe ascuns. Ştim că mai sunt şi alţii în afară de Prădătoare.

— Ar fi atât de proşti încât să păstreze date scrise despre activităţi ilegale? a întrebat Tony în timp ce lua notiţe.

— Toată lumea ţine socoteala, a spus Nina ferm. Nu e

prostie, e afacere. Să ai pe cine da pe mâna poliţiei dacă îţi bat la uşă.

— Iar începe cu paranoia stalinistă.

În ciuda protestelor lui, Ian se simţea înconjurat de o atmosferă electrică, acum că începuse vânătoarea. Aveau un nou birou aici şi o nouă senzaţie care plutea în aer. În Viena avuseseră o barieră între muncă şi relaxare: seara, Tony se ducea în apartamentul lui închiriat, iar Ian se retrăgea la etaj, în patul lui şi la vioara lui. Aici, în Boston, nu aveau unde să se ducă şi nu se opreau de dimineaţa până seara. Cum au terminat subiectul *„Herr* Kolb" şi procedura în privinţa lui, au dat notiţele la o parte şi au făcut loc pentru castroanele cu supă la conservă încălzită, mâncând cu coatele înghesuite pe masă – şi chiar şi atunci, tot se simţea energia pârâind în aer. Lorelei Vogt le aparţinea tuturor în egală măsură, iar acum nu îi mai despărţea de ea un ocean.

O s-o găsim, şi-a spus Ian. *Nu se pune ea cu noi.*

Se apropiau zorii şi Nina era pe acoperiş.

Ian şi Tony împărţeau singurul dormitor, în care erau două paturi, fiecare lipit de alt perete. Nina insistase să doarmă pe canapea, sub luminatorul din sufragerie.

— Eu nu dorm cu nimeni, i-a spus lui Ian atunci când el îi oferise patul din dormitor, sperând ca asta să-i apropie mai mult.

Acum, la patru dimineaţa, nu era nimeni în sufragerie, iar luminatorul era deschis. Ian s-a urcat pe braţul canapelei. Nina ar fi trebuit să sară dacă ar fi vrut să ajungă sus, dar el s-a prins de buza luminatorului şi s-a ridicat în exterior.

Acoperişul era pătrat şi pustiu, cu un parapet care ajungea până la înălţimea genunchilor. Cerul era negru, dar o dâră roz se furişa la orizontul oraşului. Ian a observat amuzat că ea îşi purta pantalonii peticiţi, la care adăugase unul dintre puloverele lui vechi şi nişte şosete care erau tot ale lui.

— N-ai de gând să-mi laşi rufele murdare în pace? a

întrebat-o, fără să vină lângă ea.

Nu voia să se apropie de marginea acoperişului. Deja i se făcea rău cu gândul la abisul de lângă Nina.

— Ai şosete mai mişto decât ale mele.

— De la Harrods, a spus Ian. Când viaţa dă cu tine de pământ, soluţia e să ai grijă de picioarele tale. Am învăţat asta în anii ’30, în noroaiele din Spania. O să cazi, a adăugat în timp ce ea îşi întindea picioarele în aer, cu degetele desfăcute ca un evantai.

— Ba nu.

Nina a întins braţele în lateral, mişcându-le în sus şi în jos ca într-un vis şi ca şi cum i-ar fi fost purtate de curenţii de aer. Ian şi-a luat ochii de la ea şi de la margine. Începea să se audă traficul matinal: anvelope pe asfalt, strigătul unui beţiv care pleca acasă, ripostele oamenilor respectabili care se îndreptau spre serviciu. Era un oraş tânăr, cutezător şi încrezător, iar lui Ian îi plăcea.

Nina era cu ochii la stele.

— *Tvoiu mat!* Mi-e dor de cerul nopţii, a suspinat ea.

— De zilele în care pilotai? a întrebat-o el, fiindcă era în firea lui de jurnalist de război să încerce să afle, impuls care nu-i dispăruse odată cu cel de a scrie pentru ziar, deşi atunci când o întreba câte ceva, Nina era ca un porc spinos care se înfoia şi se apăra. Nu mi-ai zis mare lucru despre zilele tale ca pilot în război.

— Navigator. Zbor şi bombardez, fac parte din Regimentul 588 Bombardiere de Noapte. Mai târziu, cunoscut ca Regimentul Aviatic 46 Bombardiere de Noapte „Garda Taman”, a spus ea ridicându-se în şezut şi uitându-se pieziş la el. Pari mirat.

— Sunt, a spus Ian cu sinceritate.

— Ce, crezi că fetele nu zboară?

— Ştiu foarte bine că femeile pilotează. Mă mir că erai *navigator,* pentru că e un post care se bazează pe subordonare, muncă de echipă şi precizie. Nu sunt tocmai cele mai evidente calităţi ale tale, anarhistă mică ce eşti!

— Eram navigator bun!

Iritată, aşa cum sperase el, şi-a scos şosetele din

picioare şi i-a arătat tatuajele de pe tălpi: o stea roşie peste bolta unuia şi literele chirilice peste cealaltă. Ian mai întrebase de ele, dar Nina doar ridicase din umeri. Acum şi-a întins piciorul stâng şi i l-a pus în mână după ce s-a apropiat de ea. I-a tradus cuvintele „шестьсот шестнадцать”:

— Şase sute şaisprezece. Numărul de raiduri aeriene pe care le-am făcut în război.

— Doar nu vorbeşti serios.

Piloţii englezi erau consideraţi norocoşi dacă supravieţuiau după douăzeci de raiduri.

— Şase sute şaisprezece, a rânjit Nina condescendent. Noi, fetele sovietice, munceam în aer mai mult decât băieţeii englezi, a spus ea, făcându-l pe Ian să se gândească la o replică usturătoare, fiindcă devotase foarte multă cerneală tipografică acelor băieţei englezi, dar Nina şi-a tras piciorul din mâinile lui şi i l-a întins pe cel cu steaua roşie. Ordinul Steaua Roşie, primit în ianuarie ’43, l-a lămurit ea.

Ian a ridicat privirea de la piciorul tatuat al soţiei sale, la ochii ei care îl priveau cu subînţeles.

— Sunt impresionat, tovarăşă.

— Hitleriştii au zis că, noaptea, o escadrilă de U-2 suna ca zgomotul făcut de nişte vrăjitoare pe mături, i-a spus lui Ian zâmbind cu dinţii ei ascuţiţi şi trăgându-şi piciorul din mâna lui. Aşa că ne-au numit *Nachthexen.*

— Vrăjitoarele Nopţii? Asta sună cam grandios în gura unora precum nemţii, care, pe deasupra, mai au şi o imaginaţie pur pragmatică.

— I-am speriat de s-au căcat pe ei, a declarat Nina îndoindu-şi picioarele sub ea pe marginea acoperişului, cu coatele sprijinite pe genunchi.

Avea o cicatrice pe antebraţ, un nod de ţesut vindecat de multă vreme, ca şi cum braţul i-ar fi fost cândva străpuns. Ian ştia că, dacă-şi trecea buzele peste acel semn, Nina îşi arcuia spatele. Dar el nu aflase nimic mai mult despre cicatrice.

— Şi asta? a întrebat-o. Dacă tot depănăm amintiri.

— Asta facem?

— Aşa sper, Şeherezado!

— Cine-i aia?

— Fascinanta soţie şi naratoare de poveşti a unui tip care, atunci când s-a însurat cu ea, habar n-avea ce-l aştepta.

Nina a pufnit şi s-a uitat atent la cicatrice.

— Doar un accident de zbor. Nu m-au lăsat în avion două săptămâni. În plus, a adăugat, aşa l-am cunoscut pe tovarăşul Stalin.

Capitolul 27
Nina

Ianuarie 1943
Moscova

Plânseseră, unele pe umerii altora, pe aerodromul de pe frontul Caucazului de Nord. De la tovarăşa maior Berşanskaia şi până la cea mai nouă şi mai tânără fată din atelierul de mecanici, plânseseră cu toatele.

— În cinstea Marinei Mihailovna Raskova, a spus în cele din urmă Berşanskaia.

Sugrumate de jale, fetele din regimentul întemeiat de eroina lor au găsit puterea să răspundă:

— Pentru Marina Mihailovna Raskova!

Murise la treizeci şi trei de ani, când avionul ei Pe-2 se prăbuşise în drum spre un aerodrom de lângă Stalingrad. Supravieţuise până atunci doar ca să moară într-un accident aviatic banal, pe malurile Volgăi.

— O înmormântează în două zile, a spus Berşanskaia mai târziu. Va primi onoruri militare depline în Piaţa Roşie. Sunt primele funeralii naţionale la Moscova şi se vor ţine pentru comandanta *noastră.*

Trei fete au dat din cap cu fervoare: Nina şi încă două dintre fetele-piloţi din alte regimente, rănite şi ele, care fuseseră chemate în biroul Berşanskaiei ca să le dădea nişte permise. Vrăjitoarele Nopţii plecaseră să-şi facă rundele. Nu se putea amâna o misiune doar pentru că murise fondatorul regimentului. Raskova însăşi ar fi fost scandalizată dacă le-ar fi trecut aşa ceva prin cap. Tovarăşei Berşanskaia i se uscaseră lacrimile atunci când li s-a adresat Ninei şi celorlalte două:

— O gardă de onoare va veghea asupra rămăşiţelor pământeşti în timpul priveghiului, a continuat ea. Nu putem concepe ca regimentele eroinei să nu aibă reprezentanţi. Nu o să întrerup activitatea piloţilor activi,

dar cei trei ofiţeri răniţi cu cele mai bune palmaresuri vor fi trimişi din fiecare regiment în parte. Voi trei plecaţi mâine.

Până în zori, pe patul Ninei aterizase o nouă uniformă. A despăturit-o şi s-a uitat cu groază la ea.

— Să-mi bag picioarele...

S-a chinuit să se îmbrace. Pe când tocmai trăgea de nasturii înţepeniţi, au intrat Vrăjitoarele Nopţii, extenuate şi cu chiciură pe feţe.

— Ce-i asta? a întrebat-o Elena dându-i roată. Ne dau, în sfârşit, uniforme pentru femei?

Mutrele lor pătate de lacrimi au zâmbit, iar cele douăsprezece femei îmbrăcate în uniforme uriaşe au admirat uniforma Ninei, cu fustă şi pantofi cu toc. Nina le-a privit complet înspăimântată.

— Nu am avut în viaţa mea pantofi cu toc, s-a văicărit ea. O să cad în cap în mijlocul Pieţei Roşii!

Toate aveau nevoie de râsul care a urmat. Au râs cu lacrimi, dar tot râs era.

— Ninocika are nevoie de noi, iepuraşelor! a anunţat Elena, căutându-şi acele şi aţa. E timpul ca Vrăjitoarele Nopţii să facă magie.

Dusea a tivit fusta prea lungă. Zoia cea cu dinţi de iepure a transferat decoraţiile Ninei şi a lustruit-o pe fiecare în parte, până când le-a dat luciu. O navigatoare slăbănoagă, care pe vremuri fusese coafeză la Novgorod, a scos pieptenii şi prosoapele.

— Trebuie să facem ceva cu părul ăsta, Nina Borisovna, i-a spus ea vânturându-i coama răzvrătită, care-i crescuse până la umeri. Nu reprezinţi Regimentul 588 cu claia de paie pe cap. Iruşa, ştiu că ai pe undeva o sticlă de peroxid, ia dă-o încoace!

— Cui îi pasă de păr atât timp cât e curat? a protestat Nina, clătinându-se pe tocuri.

Numai că fetele erau de nestăpânit. Nu mai aveau lacrimi să jelească moartea Raskovei, dar căutau alinare într-o preocupare.

— Lasă-le să-şi facă de lucru, a sfătuit-o Elena. Au şi ele

nevoie să ajute cu ceva, chiar dacă doar îţi aranjează părul.

Nina s-a predat. Până la ora plecării reuşise să stea superb pe tocuri, noua coafură blondă îi era prinsă frumos într-o parte, iar buzele îi fuseseră rujate cu creion de navigaţie. Cele două însoţitoare ale ei, care făceau parte din garda de onoare, arătau şi ele splendid. Fetele din cazărmile lor se ocupaseră de ele.

— Să ne faceţi să fim mândre de voi, le-au urat cu toatele. O s-o faceţi *pe ea* mândră.

Le-au încărcat, pe Nina şi pe cele două, cu flori uscate pe care să le aşeze lângă coroanele patriei recunoscătoare, ce se adunau rapid în memoria Marinei Raskova.

— Adu-mi ceva de la Moscova, a spus Elena. Orice, chiar şi o pietricică. Îmi lipseşte.

— De ce? a întrebat Nina gândindu-se la trecerea ei haotică prin Moscova, atunci când venise prima oară din Irkuţk. E urâtă.

— Trebuie s-o vezi cum *va fi,* nu cum e acum. E un oraş în drum spre glorie. Viitoarea noastră casă, după război!

Nina a simţit un gol în stomac. Ea nu reuşea să vadă în viitor mai departe de raidurile aeriene, iar Elena făcea planuri pentru perioada *de după război.* Aşa că Nina a încercat să formuleze, experimental:

— După război ne mutăm la Moscova?

— Păi, unde ar sta oricine altundeva decât la Moscova, dacă ar avea ocazia?

— Poate că într-un loc care nu e o groapă de gunoi?

Elena a înghiontit-o. Trenul şuiera.

— De data asta o să vezi Moscova în toată gloria ei, numai datorită Raskovei. Promite-mi că o să-ţi placă mult!

Nina a dat să promită, dar trebuia să fugă. I-a strâns mâna Elenei, iar aceasta s-a făcut nevăzută.

În drum spre oraş, Nina avea de gând să arunce o privire în zona rurală, dar a prins-o din urmă oboseala şi a dormit aproape tot drumul. De fapt, toate trei au dormit, cu feţele lipite de fereastra compartimentului şi de uşile de lemn. Când a pătruns, ameţită de somn, în Piaţa celor Trei

Gări din Moscova, Nina a avut senzaţia că se întorsese în timp. Cobora din trenul cu care venise din Siberia, nu de pe frontul din Caucaz, iar Regimentul 588 nici nu se formase încă, doar Grupul Aviatic 122. Marina Raskova era undeva în viitor, bine-sănătoasă, aşteptând să-i dea Ninei o şansă.

Numai că Marina Raskova nu era decât o urnă ceremonială plină cu cenuşă, care stătea, într-o splendoare solitară, în marea sală cu cupolă a Clubului Aviatic Civil. În ochii Ninei, Moscova tot o epavă cenuşie era.

— Doctorul mi-a dat astea, a spus una dintre fete scoţând, atunci când a văzut că Nina căsca, o sticluţă cu tablete. O să ne ţină treze în timpul priveghiului. Pastile cu coca-cola[50].

Ăsta era argou american. Nina a înghiţit două, după care lumea a devenit înceţoşată şi scânteietoare în aceeaşi măsură, iar evenimentele de la înmormântare s-au amestecat precum *confetti* aruncate în aer. Fetele s-au îndreptat, apoi, spre un birou în care au fost întâmpinate de nişte funcţionari cu mutre cenuşii, care lătrau ordine. Pe Nina o durea infernal braţul în atelă, în timp ce erau conduse în sala boltită a Clubului Aviatic Civil, pe lângă urna lângă care urma să stea garda de onoare. Au adulmecat aroma înăbuşitoare a trandafirilor din multele coroane funerare şi n-au avut timp să schimbe mai mult de un murmur cu celelalte femei din gardă, camarade pe care Nina nu le mai văzuse de la Engels.

— Marina, îşi şopteau una alteia, pe post de salut şi, totodată, de omagiu adus răposatei.

Nina s-a ţinut dreaptă pe toată durata priveghiului, cu privirea aţintită înainte, în vreme ce toată Moscova îi trecea prin faţa ochilor: femei cu umerii lăsaţi, copii schilozi, bărbaţi cu ciubotele legate cu sfoară. Apoi s-au perindat, ca prin ceaţă, funcţionari şi oficiali şi, dintr-odată, era altă zi şi lumea strălucea în continuare şi plutea

[50] „Pastilele coca-cola” era numele dat în glumă tabletelor cu amfetamină, pe care piloţii le primeau oficial pentru a dormi cât mai puţin.

prin faţa ei, în timp ce Nina îşi ocupa locul în vasta procesiune naţională din Piaţa Roşie, trecând pe lângă drapele şi coroane. Singura figură care se distingea în masele adunate era cea a Raskovei, reprodusă de sute de ori, cu părul negru şi zâmbetul ei larg, în fotografii uriaşe pe care oamenii le ţineau deasupra mulţimii aşa cum zicea tatăl Ninei că îşi ţineau ţăranii icoanele.

Până ce au aşezat cenuşa Raskovei la odihnă veşnică, efectul coca-cola începuse să se cam ducă. Nina se legăna pe tocurile înalte, în timp ce general-locotenentul Şcerbakov îşi ţinea discursul solemn, care răsuna în toată ţara. Discursul era despre „standardele înalte ale statutului femeii sovietice” şi „datoria faţă de patrie”. Despre cine vorbeau, de fapt? Astfel de discursuri se puteau ţine la orice înmormântare. Nina îşi aducea aminte de comandantul escadrilei, care murise în timpul primului raid, şi de felul în care îi cinstiseră Vrăjitoarele Nopţii memoria sub bolta plină de stele, cântând melodii triste ce răsunaseră pe tot aerodromul. Aşa ar fi trebuit cinstită Raskova, nu cu discursuri învăţate pe de rost şi ritmurile de jale ale „Internaţionalei” difuzate la radio. În ziua aceea femeile ar fi trebuit să vorbească despre Raskova, nu boşorogii ăştia.

S-au dus două, se gândea Nina. Mai întâi comandanta escadrilei, apoi Raskova. *Cine urmează?* Ceea ce era stupid, pentru că regimentul mai avusese două pierderi pe lângă astea, însă gândul nu-i dădea pace Ninei: *Cine urmează?*

A văzut, cu ochii minţii, figura Elenei, ceea ce i-a provocat un fior de groază.

Cenuşa Marinei Raskova a fost îngropată formal în Zidul Kremlinului. Steagurile au fost coborâte, ofiţerii au salutat, iar un avion a zburat la joasă înălţime, în semn de doliu, deasupra Pieţei Roşii. Se terminase.

★

— Vulturaşii Raskovei.

Auzind celebrul glas care propovăduia în toate difuzoarele, Nina se aştepta ca fiecare *sestra* de lângă ea

să leşine. Femeile, care îşi păstrau calmul în timpul atacurilor antiaeriene, acum se înroşeau şi se foiau ca nişte şcolăriţe, incapabile să-şi ridice privirea către marele tovarăş Stalin.

După înmormântare se ţinuseră nenumărate recepţii. Alţi oficiali, alte discursuri monotone. Nina mai înghiţise trei tablete de „coca-cola” şi acum lumea scânteia în culori luminoase. Fuseseră aliniate într-o încăpere insipidă, unde aşteptau de o oră. Nina auzea cum săreau dopurile de şampanie undeva în apropiere. Deodată s-a deschis o uşă şi oamenii au năvălit înăuntru cu nemiluita, iar bliţurile au început să le orbească pe toate camaradele, în afară de Nina. *M-am obişnuit cu reflectoarele duşmanului, nu tresar eu în faţa unei camere de fotografiat.* A privit drept în lumina orbitoare şi l-a văzut pe tovarăşul Stalin, care ieşea din mulţimea de demnitari precum un lup din arboret, tare ca oţelul, purtând o uniformă strălucitoare.

Au continuat să se foiască în timpul discursului monoton al unui aghiotant. Femeile din garda de onoare a Marinei Mihailovna Raskova aveau să fie onorate cu Ordinul Steaua Roşie. Aplauze peste tot. În sinea ei, Nina a ridicat din umeri. Ce să facă ea cu o medalie? O duzină de femei din Regimentul 588, care zburau chiar acum, aveau un palmares mai bun decât al ei, iar ea primea medalia pentru că se rănise atunci când murise Raskova. Nu credea, însă, că tovarăşului Stalin îi păsa prea mult de medaliile pe care le oferea. Stătea şi scria într-un carnet, cu un ciot de creion. Lua notiţe, probabil, despre ultima sută de mii de morţi din Leningrad. Ce ciudat era să dai cu ochii de o persoană atât de familiară, şi totuşi, în acelaşi timp, atât de străină. Cam cum era cu ţăranii din perioada ţaristă care-l vedeau pe Dumnezeu, doar că tovarăşul Stalin era mai puternic decât Dumnezeu.

Nouă camere foto s-au luminat, fiecare declanşând în clipa în care femeile radioase păşeau în faţă, pe rând, ca să li se prindă în piept steaua de email roşu în cinci colţuri. Bliţul a fulgerat în ochii Ninei chiar în clipa în care acul medaliei i-a străpuns uniforma. *Zici că ieşim din rând ca să*

ne împuşte, una câte una. Dacă tovarăşul Stalin ar fi hotărât să facă asta atunci şi acolo, dacă, în anticamera aceea, el ar fi tras un glonţ în pieptul femeilor în loc să le prindă o medalie, nu l-ar fi oprit nimeni.

Nina s-a uitat la Secretarul General, peste umărul aghiotantului care-i prindea medalia. Avea mustaţa mai argintie decât o vedea în toate tablourile, iar obrajii mari îi erau ciuruiţi de vărsat de vânt. Avea dinţii îngălbeniţi de pete de tutun de pipă şi pleoapele grele, aproape somnoroase în timp ce le privea primindu-şi medaliile. *Dar nu ţi-e somn,* şi-a spus Nina. *Chiar deloc.* Undeva în camera alăturată a sărit un alt dop de şampanie. Oare toată lumea primea şampanie, sau doar membrii de partid? Doar membrii de partid, a presupus Nina.

Tovarăşul Stalin a înaintat şi a apucat de umeri fiecare femeie, într-un gest inimos de felicitare.

— Faci cinste ţării!

Le pupa pe fiecare obraz, aşa, ţărăneşte, ca un proletar, după care trecea la următoarea. Niciuna dintre femeile astfel onorate nu zicea nimic în schimb. Tuturor le ardeau obrajii şi le sclipeau ochii de emoţie. Nina s-a uitat, pe lângă ele, la aghiotantul care luase carnetul tovarăşului Stalin şi care acum răsfoia un braţ de dosare. Carnetul a căzut pe jos, cu faţa în sus, iar aghiotantul l-a ridicat, dar nu înainte ca Nina să apuce să-l vadă timp de o fracţiune de secundă. Secretarul General, cu încruntătura lui importantă şi care scrisese de parcă depindeau vieţile oamenilor de fiecare mişcare a creionului lui, mâzgălise lupi. Lupi roşii şi negri care băleau pe pagină.

Două mâini grele au apucat-o de umeri.

— Faci cinste ţării!

Mustaţa sârmoasă a tovarăşului Stalin i-a zgâriat obrajii. Pe tocuri, era aproape la fel de înaltă ca el. *Ce gigant pari în tablouri,* şi-a spus Nina, *şi nu eşti cu mult mai înalt decât mine.* Gândul a făcut-o să zâmbească, sincer amuzată, şi a observat un zâmbet care-i răspundea pe sub mustaţa argintie.

— Asta! i-a zis marele om aghiotantului. Vulturaşul ăsta

îl priveşte pe tovarăşul Stalin drept în ochi!

„Tovarăşul Stalin e un porc mincinos care se cacă pe omul de rând”, comenta tatăl Ninei în mintea ei, atât de tare, încât ea se întreba dacă nu cumva auzea şi bărbatul care îi duhnea a tutun drept în faţă. „Spune-i că e un căcat criminal”, a sfătuit-o tatăl ei. „Nu ajută la nimic, tată”, i-a răspuns ea, tot în gând. Mâinile greoaie încă se sprijineau pe umerii ei.

— De ce zâmbeşti, tovarăşă locotenent Markova?

Lupul ăsta adulmeca minciuna, de asta nu se îndoia.

— Tata vorbea adesea şi cu mare pasiune de tovarăşul Stalin, a grăit ea adevărul gol-goluţ.

Lui i-a plăcut răspunsul.

— Tatăl tău a fost un mare patriot?

— A tăiat gâtul multor ţarişti, tovarăşe Stalin! a răspuns ea, ceea ce era la fel de adevărat.

— Un bun slujitor al ţării, aşadar! a spus tovarăşul Stalin zâmbind.

Albul ochilor lui era galben, ca şi cel al ochilor lui taicăsău. Nina se gândea la acesta din urmă şi la felul contemplativ în care o privise înainte să-i bage capul sub apă. Şi tovarăşul Stalin o privea contemplativ.

— Câţi duşmani ai statului ai ucis, Nina Borisovna?

— Nu destui, tovarăşe Stalin!

„Futu-i pe mă-sa de porc georgian” scrâşnea tatăl ei. „Du-l în adâncuri, rusalcă ticăloasă!” Iar Nina nu putea să nu se gândească la cât de uşor i-ar fi fost să-l ucidă pe cel mai puternic bărbat al patriei chiar acolo, chiar atunci. Avea briceagul în mânecă, doar nu pleca nicăieri fără el. Îl putea lăsa să-i alunece în palmă, putea să-l deschidă şi să-i desfacă Secretarului General beregata dintr-o singură mişcare. A zâmbit, amuzată de un asemenea gând.

— Vânătoare plăcută, vulturaş!

Tovarăşul Stalin a pupat-o din nou pe fiecare obraz şi s-a retras. Şi-a luat privirea de la ea de parcă ar fi scos un ac. Alte bliţuri. Apoi s-a dus.

★

— Stele roşii!

Ţipătul s-a înteţit în barăci şi toată lumea a făcut plecăciuni în faţa celor trei „prinţese” care se întorseseră în regiment.

— Ale voastre sunt, a strigat Nina în toiul tumultului. Tovarăşul Stalin mi-a dat steaua roşie pentru că i-a plăcut noua mea freză!

— Şi mie îmi place noua ta freză, a spus Elena admirativ atunci când au ajuns, mai târziu, în hambar, imediat ce au reuşit să se furişeze afară.

Se ţineau în braţe, culcate în colţul din spate, Elena cu spatele la pieptul Ninei. La guler avea prins un trandafir veşted smuls dintr-una dintre coroanele funerare aşezate în spatele urnei Marinei Raskova – singurul suvenir pe care Nina avusese timp să i-l aducă de la Moscova.

— Îţi stă bine blondă, Ninocika. Ieşi în evidenţă şi *ar trebui* să ieşi în evidenţă.

— Atunci îl ţin blond doar pentru tine, a spus Nina trăgându-i capul pe spate şi sărutând-o prelung, în aburii respiraţiei care li se ridicau, prin aerul îngheţat, ca nişte norişori albi. Ţi-a fost dor de mine?

— Absolut deloc! Zoia nu încearcă niciodată să coboare pe aripă, a spus Elena rânjind, iar Nina a lovit-o în joacă. Te-ai văzut cu fetele din celelalte regimente – ce veşti au?

— Ştiai că ambele regimente sunt comasate? Bărbaţi *şi* femei. De nevoie, cică. Numai în 588 suntem doar femei.

— Ar fi bine să rămână aşa. Bărbaţii-piloţi sunt delăsători, a spus Elena cu dispreţ. Între raidurile aeriene se duc *să mănânce,* dacă-ţi vine să crezi! Când a fost ultima oară când a mâncat vreuna dintre noi altundeva decât în carlingă? Nu mă mir că avem recorduri mult mai bune, a spus ea apropiindu-şi faţa de cea a Ninei ca să-i atingă stema, după care i-a şoptit: Deci, cum arată?

Nu era nevoie ca Nina s-o întrebe despre *cine* vorbea.

— Scund. Şi se preface barosan!

— Înălţimea-i stă în suflet, nu în cap, a zâmbit Elena. Aş fi leşinat dacă eram acolo.

Nina mai auzise şi de la alte fete poveşti despre genul ăsta de fascinaţie, dar Elena prea se grăbea să zâmbească

mereu la glumele şi discrepanţele partidului.

— Nu e Dumnezeu, Elenuşka. E doar un căcat din partid, îmbrăcat în costum.

Elena s-a ridicat brusc.

— Nu zice asta.

— Nu zic, nu în public. Nu sunt proastă, a adăugat Nina ridicându-se. Nu vreau să-mi vină duba neagră la uşă.

— Dar chiar *crezi* ce spui? a întrebat-o Elena, părând scandalizată. Că Secretarul General e…

— Un porc intrigant care calcă poporul în picioare? a răspuns Nina ridicând din umeri. Tata mi-a zis asta toată viaţa. Sigur că aşa a zis şi despre ţar, dar…

— Exact. Ai zis că tatăl tău era mai nebun decât un mistreţ beat. Dar nu credeam că eşti *de acord* cu el în orice privinţă.

— „Nebun” nu înseamnă că se înşela, a vorbit gura Ninei fără ea. Cred că tovarăşul Stalin e un ipocrit.

Elena şi-a tras genunchii la piept.

— Cum adică?

Nina şi-a amintit de oraşul decorat în întregime pentru Marina Raskova, care probabil că s-ar fi bucurat mai mult să audă vocile suave ale piloţilor ei cântând în armonie refrenul ţăranilor din opera „Evgheni Oneghin”, pe care ea îl cântase împreună cu ele în drum spre Engels.

— Toate paradele şi discursurile… parcă sunt de faţadă sau… a spus Nina ridicând din umeri. Nu ştiu. Sunt un simplu navigator de la Marele Bătrân. Nu ştiu nimic.

— Nu. Nu ştii! s-a răstit Elena. Poate că la lacul ăla nu există decât gheaţă şi taiga şi nu se schimbă nimic niciodată, dar eu ţin minte cum era Moscova pe când eram mică. Şi înainte de asta, ce-mi povestea bunicul. Lucrurile s-au schimbat, mulţumită tovarăşului Stalin.

— În bine? a provocat-o Nina. Să stai la coadă la trei dimineaţa ca să cumperi pantofi, aşa cum ziceai că făcea mama ta pe când erai mică?

— O să fie mai bine. Tovarăşul Stalin are un plan pentru noi toţi. Mă uit la Moscova şi o văd prin ochii lui. O văd cum va fi după război.

Nina o fixa cu privirea. *E un lup cu ochii galbeni, în piele de om,* voia să-i strige iubitei ei, *iar tu te uiţi fascinată la el pentru că lupul a decis să-mi dea o medalie în loc să mă mănânce?*

— Mi-ai lipsit în fiecare zi cât timp am fost plecată, a spus ea în schimb, printre buzele crispate. Chiar ne certăm la o oră după ce m-am întors?

— Nu, a răspuns Elena, părând la fel de băţoasă. Nu înţelegi, atâta tot. Nu vezi. Ai crescut altfel...

Necivilizat, a completat Nina. *O mică sălbatică ce nu înţelege nimic.* S-a aşternut tăcerea.

— Oricum nu eram în stare să văd lucrurile aşa cum le vezi tu, a spus Nina în cele din urmă. Moscova *sau* pe tovarăşul Stalin. Tot timpul am văzut dublu din cauza pastilelor, a mărturisit ea, şi, într-adevăr, tabletele îi dăduseră o durere de cap atroce după ce se dusese efectul. Coca-cola – dacă asta beau americanii la masă, nu mă mir că sunt nebuni cu toţii.

Elena s-a topit dintr-odată, după cum sperase şi Nina.

— N-am vrut să-ţi rup capul, a asigurat-o ea desfăcându-şi braţele cu care îşi ţinea genunchii şi întinzându-se spre mâna Ninei. Sunt foarte obosită, asta-i tot. Am zburat nopţi lungi. Câte paisprezece-cincisprezece raiduri. În curând ne mută, ştiai? Undeva lângă Krasnodar, a suspinat. Cică o să fie şi mai rău acolo.

Părea extenuată, cu cearcăne negre la ochi, iar trandafirul uscat de la guler era singurul care-i dădea culoare. *Trandafirul meu moscovit,* şi-a spus Nina în gând.

— E gata de luptă *Rusalka*?

— Da, mecanicii au zis în sfârşit că poate zbura.

Se înţelegeau foarte bine atunci când vorbeau despre *Rusalka,* despre zboruri, despre lucrurile la care ţineau. *De-asta nu ne-am certat niciodată?* se întreba Nina. *Pentru că am vorbit numai despre război, despre zbor şi despre noi?*

Ei bine, nu aveau să se mai certe niciodată. Nina nu voia să vină în hambar ca să discute politică de partid. Tot ce voia era să se giugiulească, să râdă şi să facă dragoste. *Nu*

le vreau decât pe Elena şi pe Rusalka, şi-a zis. *Asta-i tot ce-mi trebuie pe lumea asta.*

„Deci care dintre voi e următoarea?” a auzit ea vocea amuzată a tovarăşului Stalin. „Elena? *Rusalka?* Sau tu, vulturaşule?”

Nina s-a cutremurat, de parcă mâna verde şi cu degete lipite a Rusalkăi îi cuprinsese inima. *Ce-ai văzut?* se întreba, referitor la Secretarul General, în timp ce ea şi Elena se pregăteau să iasă pe furiş din hambar şi să se întoarcă în pat. *Ce-ai văzut?*

Poate că nimic. Poate că doar pastilele cu coca-cola. Fuseseră cele care îi induseseră starea de teamă.

Ori poate că tovarăşul Stalin văzuse că ultimul dintre vulturaşii Marinei Raskova nu credea poveştile fabuloase pe care le ţesea el pentru fete ca Elena, poveşti despre felul în care se îndrepta patria spre un viitor glorios. Oare asta văzuse? Nina s-a tot întrebat. Ceva-ceva văzuse el, destul cât să-i ţină minte numele. Poate că-l notase mai apoi în carnet, alături de lupii pregătiţi de atac, pentru că în mai puţin de un an a început investigaţia.

Capitolul 28
Jordan

Iunie 1950
Boston

Tatăl lui Jordan şedea cu o bucată de şmirghel în mână şi se uita peste umăr. Imaginea sclipea în baia de fixare, asemenea unei stafii în lumina roşie. Jordan îi auzea vocea din acea după-amiază, la fel de clar de parcă ar fi fost în laborator cu ea.

„Ce pui la cale, don'şoară?"

„Prefă-te că nu sunt aici", îi răspunsese Jordan. „Vreau o fotografie cu tine în atelier."

Astea erau unele dintre ultimele fotografii pe care le făcuse cu el. Jordan a simţit o lacrimă lunecându-i pe bărbie şi a şters-o. De o oră plângea întruna, de când năvălise în laborator, la unsprezece noaptea, ca să developeze filmul. De ce să n-o facă? Nu putea concepe să zacă în pat şi să se uite în tavan. Nu suporta să se gândească la ziua următoare, la altă zi de lucru la magazin, acum că deschiseseră din nou şi trebuia să-l instruiască pe noul angajat, să se ducă apoi acasă şi să mănânce una dintre mâncărurile de la înmormântare, pe care Anneliese le tot servea la masă şi pe care le mâncau în linişte totală. Doar ele trei, nu patru. Jordan a clipit apăsat şi s-a dat în spate ca să se uite la fotografiile înşirate.

— Asta! a exclamat ea privind un cadru de jos cu tatăl ei care studia o tavă pentru scrisori uzată. Ăsta eşti tu cu adevărat. Daniel Sean McBride la muncă, Daniel Sean McBride în esenţa lui.

Era el. Era bine. Jordan şi-a dat seama că acum lacrimile i se revărsau. Le-a lăsat să curgă şi a trecut la filmul pe care-l făcuse pe micul aerodrom în ziua în care se dusese să zboare împreună cu Garrett. Ştia că trebuia să-l sune. El

îi tot lăsase mesaje, ca şi mama lui, care făcea aluzii la diverse date pentru a reprograma nunta în primăvară. Gândul de a o lua de la capăt cu planurile de nuntă o făcea să urle.

— Te sun mâine, a suspinat ea în timp ce curăţa soluţiile chimice şi tăvile.

Odată întoarsă în casă, a văzut în capul scărilor o siluetă palidă şi slabă care s-a ivit din întuneric.

— Nici tu nu poţi dormi?

Jordan a tresărit foarte tare la vocea lui Anneliese.

— M-ai speriat!

— Îmi pare rău, a spus Anneliese strângându-şi cordonul halatului bleu. Mă duceam să fac nişte cacao. Vrei şi tu?

— Sigur. Iar te-a trezit Ruth?

— Coşmarurile ei se înrăutăţesc, a suspinat Anneliese intrând în bucătărie la fel de tiptil ca de obicei şi scoţând două căni, pe când Taro se ţinea după ea, atentă să depisteze orice bucăţică de mâncare ce ar fi putut ateriza pe jos. Nu ştiu ce să fac cu Ruth atunci când e în starea asta, a spus Anneliese, scărpinând drăgăstos urechile câinelui. A fost întotdeauna atât de ascultătoare, că nu ştiu ce să fac când nu e.

— Îi e dor de tatăl ei, a suspinat Jordan. Doarme, acum?

— Da, în sfârşit. Eu sunt cea care se învârte pe toate părţile, a oftat mama vitregă a lui Jordan, care părea fragilă în lumina puternică din bucătărie, cu părul negru desfăcut şi cu faţa nefardată, fără pudră şi ruj. Nu, ia loc, a spus ea atunci când Jordan a dat s-o ajute la aragaz. Sigur că eşti şi tu obosită, doar ai lucrat la magazin.

— În curând, noul angajat o să se descurce singur, iar asta o să-mi prindă bine, a spus Jordan, reuşind să zâmbească, şi şi-a tras un scaun la masă. Mi-a spus că poate vinde castraveţi grădinarului şi, aparent, chiar poate.

— Cum îl cheamă?

— Tony Rodomovsky.

Jordan crezuse iniţial că avea să îi fie jenă să lucreze cu un bărbat care, întâlnind-o prima oară în viaţa lui, o văzuse

plângând deasupra unei plăcinte cu lămâie, dar se înşelase. În săptămâna care urmase, noul angajat îşi recuperase batista într-un mod care dovedea că avea simţul umorului şi, mai mult de-atât, nu făcuse nicio referire la criza ei de plâns. O trata pe Jordan exact ca pe oricare altă femeie care apărea în magazin, adică flirta cu ea. Era genul de flirt nepretenţios şi fără implicaţii, ceea ce ei îi prindea bine. „Ce drăguţă eşti!”, îi spunea zâmbetul lui. „Te rog, lasă-mă pe mine să mă ocup de clienţi. De fapt, lasă-mă să mă ocup de toate.” Bineînţeles că femeile care intrau în magazin reacţionau la zâmbetul lui. Nu ştia nici cât negru sub unghie despre antichităţi, dar făcea atât haz de necaz în privinţa ignoranţei sale, încât nu părea să conteze.

— Ştii că a reuşit s-o convingă pe doamna Willis să cumpere ceva, în loc să stea în magazin cu orele şi să critice piesele?

— Ăsta da, talent. L-am cunoscut? a întrebat Anneliese masându-şi capul. Perioada asta a fost o nebunie şi nu-mi amintesc.

— Nu, nu încă. Are referinţe excelente. Vrei să-l cunoşti înainte să i se termine perioada de probă?

— O să vin într-o scurtă vizită curând, a suspinat Anneliese. Nici măcar nu vreau să pun piciorul în magazinul ăla. Aveam eu ideile mele despre cum să facem să crească vânzările, dar tatăl tău era aşa de mândru că soţia lui nu trebuia să muncească... Dacă mă duc acolo e ca şi cum nu i-aş respecta dorinţa.

— Chiar pot să am grijă singură de magazin. Tu trebuie să te ocupi de alte lucruri ale lui.

Trebuia să hotărască ce era de făcut cu hainele, cu pantofii, cu toate. Dacă să-i scoată sau nu din baie pământuful şi lama de bărbierit. Toate deciziile care trebuie luate după moartea cuiva.

— Era foarte organizat, slavă Domnului! a spus Anneliese în timp ce încălzea laptele. Nu vreau să crezi că o să ducem grija banilor. Există o asigurare. Nu va trebui să ne zgârcim ca să ne descurcăm. O să mă întâlnesc cu

avocatul ca să vorbim despre testament.

Lui Jordan nici nu-i stătea capul la detaliile oficiale.

— Dacă te pot ajuta...

— Noi două ne vom descurca cu toate problemele, a spus Anneliese zâmbindu-i peste umăr fiicei ei vitrege, în timp ce amesteca laptele. Sunt foarte norocoasă cu o fată atât de capabilă, Jordan. Mai mult decât o fată – nu ar trebui să-ţi mai spun aşa. E de mare ajutor în perioada asta să am alături o femeie în toată firea.

Complimentul a încălzit-o pe Jordan mai mult decât cana de cacao pe care i-a întins-o Anneliese.

— Mulţumesc, a spus, iar Anneliese s-a aşezat pe scaunul din faţa ei şi şi-a împins părul peste umeri, moment în care Jordan a observat o linie subţire şi roz care se ascundea sub guler, la ceafă. Te-ai rănit?

Jordan a arătat spre cicatrice. Nu o mai văzuse până atunci.

— Un accident din copilărie, a răspuns Anneliese strâmbându-se. Întotdeauna mi s-a părut urâtă, aşa că primul lucru pe care-l făceam dimineaţa era să o acopăr. Machiajul american face minuni!

— *Nu* e urâtă. Nici nu se vede.

— Aşa a zis şi tatăl tău, a adeverit Anneliese ciocnindu-şi cana de cea a lui Jordan. În memoria lui Dan!

— În memoria tatei! a închinat Jordan savurându-şi băutura caldă – Anneliese făcea cea mai bună cacao datorită unui ingredient pe care îl punea în plus, aşa că Jordan s-a trezit plină de admiraţie faţă de mama ei vitregă. Ce mai faci, Anneliese? Adică – ce mai faci *de-adevăratelea?* Te ţii tare şi îţi ascunzi durerea în faţa vecinilor, dar în acelaşi timp bei cacao la unu noaptea.

Anneliese şi-a masat tâmplele.

— De ani şi ani am un vis, încă de după război. S-a estompat în mare parte de când am venit să locuiesc în casa asta, dar acum a revenit. Tatăl tău era un bun antidot împotriva coşmarurilor, foarte... s-a oprit ea şi a spus un cuvânt în germană, încercând să-i găsească echivalentul în engleză. Foarte *pământean?* Mă trezeam liniştită lângă el.

Era dârz. Cu el lângă mine, nu mă ajungea nimic rău din coşmar.

Lui Jordan i s-a strâns gâtul, dar strânsoarea era provocată de o emoţie pozitivă.

— Îmi aduc aminte cum stătea pe marginea patului, pe când eram mică, şi îmi spunea că nu vin liliecii din vis după mine.

— Asta visai? a întrebat-o Anneliese netezindu-şi o şuviţă de păr. Liliecii nu sunt aşa de neplăcuţi.

— Eram de vârsta lui Ruth şi liliecii erau destul de neplăcuţi pentru mine. Care e coşmarul tău? a întrebat-o pe mama ei vitregă, dar Anneliese a şovăit. Nu doare dacă-mi spui.

Anneliese părea că se pregătea să spună ceva, dar şi-a dus mâna sub părul negru şi şi-a masat gâtul, iar cuvintele au părut să-i năvălească pe buze de la sine:

— Visul începe mereu lângă un lac. O femeie fuge drept spre mine. E mică şi răpciugoasă, îi văd părul fluturând în umbră şi ştiu că vrea să mă omoare.

— De ce?

— Nu ştiu de ce. Ştii cum sunt visele, nu au sens. Dar femeia aceea debordează de ură, a spus Anneliese cutremurându-se. O urmăresc spre lac, e câmp deschis, nu are unde să se ascundă. Dar o face. Dispare în lac. O înghite cu totul, o soarbe în el ca şi cum ar fi de partea ei. Eu stau pe margine şi aştept să mă atace.

Jordan s-a cutremurat şi ea. Anneliese glăsuia lent, ca prin vis, de parcă ar fi fost pe jumătate adormită.

— Aştept mult şi bine şi ştiu că s-a terminat, în sfârşit. Că ea nu mai e, că sunt în siguranţă, a spus Anneliese ridicând ochii. Şi în momentul ăla se ridică din lac, plină de sânge, cu ghearele lucindu-i ca nişte lame… Şi atunci mă trezesc. Înainte ca vrăjitoarea nopţii să-mi taie gâtul.

— Ce *sinistru!* a comentat Jordan fără să vrea.

— Aşa e, a recunoscut mama ei vitregă ridicând cana şi încercând să zâmbească. De-asta beau cacao la unu noaptea.

— Cine e femeia din coşmar?

— Nu cred că am cunoscut-o vreodată, a spus Anneliese, iar, atunci când Taro şi-a pus botul lunguieţ pe genunchiul ei, a mângâiat-o şi i-a spus ceva drăgălaş în germană. Cred că e dintr-o poveste înfiorătoare precum cele pe care le-am auzit în copilărie. O rusalcă.

— Ai mai spus cuvântul ăsta şi altă dată, a murmurat Jordan, răscolindu-şi memoria. Când ne-am dus prima oară la lacul Selkie.

— Da, aşa e, a recunoscut Anneliese pe un ton devenit mai suav acum. Şi *selkie* tot cu lacul are legătură, dar e versiunea scoţiană, nu atât de malefică. În Germania există poveşti cu o *lorelei,* care stă pe o stâncă ce iese din apă şi îşi piaptănă părul. Dacă te duci mai la est, însă, devine mult, mult mai periculoasă – *o rusalcă.* Ochii albaştri ai lui Anneliese au coborât asupra mesei. Rusalca iese doar noaptea, îmbrăcată în straiele lacului. Iar dacă o superi, te ucide.

S-a lăsat tăcerea.

— Ei bine, a spus Jordan în cele din urmă, acum mă simt norocoasă că nu am avut decât coşmaruri cu lilieci. Şi dintr-acelea în care mergeam pe coridorul şcolii îmbrăcată doar cu sutienul, ca într-o reclamă la Maidenform.

— Iar eu ţi-am dat idei cu vrăjitoarele nopţii. Îmi pare rău, Jordan! Nu ar fi trebuit să-ţi povestesc ceva atât de cumplit. Şi asta – la ora la care ies vrăjitoarele, a spus Anneliese uitându-se mâhnită la ceas. Nu sunt în apele mele după visele astea. Mă înspăimântă groaznic şi vorbesc aiurea. Nu-mi stă în fire.

— A ajutat?

— Cred că da, a zis Anneliese terminându-şi restul de cacao. Acum s-ar putea să pot adormi.

— Atunci mă bucur că mi-ai povestit, a conchis Jordan ridicându-se, luând cănile şi punându-le în chiuvetă. Pot să-ţi spun...?

Mama ei vitregă s-a oprit la jumătatea drumului spre uşă, cu Taro în urma ei.

— Da?

— Mă bucur că te am, i-a mărturisit Jordan uitându-se

drept în ochii ei albaştri. Nu am pornit cu dreptul, din cauza imaginaţiei mele nebune, dar nu ştiu ce m-aş face fără tine acum.

— Te-ai descurca foarte bine fără mine, Jordan, a spus Anneliese întinzând mâna şi atingându-i părul. Eşti un monument de forţă, ca şi tatăl tău.

S-au îmbrăţişat strâns. *Am rămas doar noi,* şi-a spus Jordan. *Noi două ţinem totul în picioare de dragul lui Ruth, al câinelui şi afacerii.* Ideea nu părea la fel de înfricoşătoare, aşa cum păruse pe vremuri.

— Poate mă duci tu la altar primăvara următoare, i-a spus Jordan atunci când s-au desprins una de cealaltă. Ce părere ai, ne abatem de la tradiţie?

— Bineînţeles, dacă asta doreşti, s-a învoit Anneliese, iar buzele i-au tremurat. Avem o singură problemă.

— Care?

— Nu ai nici cea mai mică tragere de inimă să te măriţi cu Garrett Byrne, i-a spus Anneliese sărutând-o pe obraji de „noapte bună”. Aşa. Ţi-am dat ceva la care să visezi, în loc de vrăjitoare care ies târâş din lacuri, noaptea.

Capitolul 29
Ian

Iunie 1950
Boston

— Am veşti proaste, şefu'.

La celălalt capăt al firului, vocea lui Tony răsuna de parcă el se afla pe fundul lacului siberian şi nu la doi paşi, la intersecţia dintre Clarendon şi Newbury.

Ian şi-a mutat telefonul de la urechea cu care nu auzea bine – la cea bună, încheindu-se în continuare la nasturii cămăşii şi strâmbându-se din cauza zgârieturilor pe care i le lăsase Nina pe spate.

— Ia zi.

— Nu mă ajută deloc faptul că m-am împrietenit cu Kolb. Nu se lasă antrenat în discuţie. Mormăie ceva şi caută mereu o scuză ca să se care.

Dezamăgitor, şi-a spus Ian, dar nu surprinzător. Eforturile de a-l fermeca pe suspect, pe care le făcea Tony de câteva săptămâni încoace, se loveau de un zid. Cu o privire curioasă, Nina a ieşit din dormitor, îmbrăcată cu una dintre cămăşile lui Ian şi cu nimic altceva.

— Nu-mi place să-mi recunosc înfrângerea, a concluzionat Tony, dar abordarea cu binişorul a dat greş.

Nina s-a ridicat pe vârfuri ca să ciulească urechile la telefon.

— E rândul nostru?

— Puteţi încerca, a răspuns Tony. În momentul ăsta Kolb crede că sunt un yankeu prea tâmpit ca să observe ca e ignorat, dar dacă nu mă opresc o să devină suspicios. Eu mi-am terminat loviturile. E rândul vostru să daţi cu bâta.

Ian căuta un creion.

— Asta e metaforă din baseball?

— Te afli în ţara celor cutezători şi casa celor liberi acum, şefu', e timpul să renunţi la crichet. Rămân aici

până la închidere. Frumuşica domnişoară McBride vine cu mama ei vitregă ca să mă verifice, dar Kolb e liber în după-amiaza asta. Dacă vreţi să-l prindeţi, mai aveţi două ore

— De ce nu? a spus Ian uitându-se la Nina. Nu avem bilete la filarmonică astă-seară, nu-i aşa, draga mea?

— Nu-s draga ta, *mudak* capitalist ce eşti!

Ian a rânjit.

— Dă-mi adresa lui Kolb.

Până să închidă, Nina îşi găsise pantalonii în şirul de haine care ducea spre dormitor. Ian s-a uitat la ei, contemplându-le peticele şi celelalte defecte.

— Ai ceva care să te facă să arăţi ca o secretară cu un băţ în fund?

S-a uitat la el de parcă vorbea chinezeşte. Ian a suspinat.

— Cred, ca bărbat căsătorit, că acest moment era inevitabil.

Nina l-a privit cu suspiciune.

— Ce?

— Te duc la cumpărături.

— *Bleadt,* a pufnit Nina atunci când au intrat în spaţiosul butic cu uşi duble de la Filene, pe Downtown Crossing.

Ian îşi şi imagina cât de ciudat arăta – cât de ciudat arăta tot oraşul ăsta american, zgomotos şi prosper pentru o femeie care îşi petrecuse cea mai mare parte din viaţă fie la marginea lumii estice, în Aviaţia Rusiei, fie într-o Anglie devastată de război, unde mâncarea era raţionalizată. O uluise până şi chioşculeţul ieftin din piaţa Scollay. Acum îi sclipeau ochii.

— Tot ce-i aici e de vânzare pentru toată lumea?

— Da, asta e ideea.

— Nu sunt cozi la uşă, nu se târguieşte nimeni, nu se dă la raţie... a murmurat Nina uitându-se la parfumuri. Nici în Anglia nu-i aşa. Rafturile sunt goale, nu prea găseşti lucruri de cumpărat. Aici e... a început ea, iar următorul cuvânt l-a spus în rusă.

— Cornul abundenţei? a presupus Ian. Raiul pe pământ?

— Un jeg industrial decadent. Tot ce se spunea la şedinţele noastre Komsomol despre risipitorul şi coruptul Occident. *Dermo*[51]*,* aş vrea să fi venit mai devreme.

— Încearcă să nu faci comentarii despre capitalism şi socialism nicăieri unde te poate auzi cineva.

Ian şi-a lăsat soţia pe mâinile vânzătoarei de la raionul pentru femei şi a rânjit văzând-o pe Nina, extrem de circumspectă, târâtă într-o cabină de probă în timp ce căra un braţ de fuste.

— Bărbaţii se plâng mereu că femeilor le ia prea mult, radia vânzătoarea văzând că Ian se uita la ceas în timp ce ea se ducea ca să mai aducă alte haine.

Ian nici n-a auzit-o. *Herr* Kolb avea să ajungă acasă în două ore. Dacă-l puteau lua prin surprindere la uşă, obosit şi pe nepusă masă după o zi lungă de muncă…

— Asta poartă secretarele? l-a întrebat Nina, care ieşise din cabină îmbrăcată într-o rochie înflorată de vară, a cărei fustă se înfoia precum spuma.

— Cu siguranţă că nu. Trebuie să arăţi ca o vacă lipsită de suflet şi de veselie, una ce urăşte absolut orice şi pe toată lumea, mai ales pe străinii nerecunoscători care mint atunci când vine vorba de informaţiile despre război. Sunt sigur că ai întâlnit şi tu o…

— Şefa Komsomol din Irkuţk, a spus ea deodată.

— Perfect. Trebuie să te transformi în ea.

— *Nu, ladno,* a comentat Nina dispărând în cabina de probă, de unde-i răsuna vocea. Asta e alt motiv că-mi place aici: nu sunt şedinţe politice.

— Te asigur că Occidentul decadent ţine propriile şedinţe, care sunt la fel de plictisitoare. Nu ştii cum e să fii tânăr jurnalist şi să iei notiţe de la balcon, în timp ce un membru al Parlamentului din Snelgrove turuie întruna despre combaterea putregaiului în district.

Vânzătoarea s-a întors cu un vraf de bluze.

— O să arate fermecător în astea…

— Fără roz. Fără funde… s-a împotrivit Ian răscolind în teancul de haine împopoţonate. Aveţi ceva maro-roşcat?

[51] Rahat! – în limba rusă în original.

— Soţia dumneavoastră nu are nuanţa pielii potrivită pentru maro-roşcat, domnule Graham. Sinceră să fiu, nu cred că există vreo femeie care să aibă culoarea pielii potrivită pentru maro-roşcat.

Vânzătoarea s-a îndepărtat clătinând din cap, iar Nina a ieşit din cabină îmbrăcată cu o fustă maro şi cu o bluză cu mâneci scurte.

— Da?

— Mâneci mai lungi. Ceva care să acopere faptul că ai petrecut ani la rând urmărită de gloanţele nemţilor în loc să faci cursuri de stenografie.

Ian aflase între timp mai multe din istoria acelor cicatrici, iar Nina se distrase de minune pe seama uimirii lui atunci când îi spusese că îl întâlnise personal pe Secretarul General Stalin, aşa că se îndurase să-i depene multe alte poveşti pe acoperiş.

— Mai văd, în magazinul ăsta, bărbaţi care aşteaptă în faţa cabinelor de probă, a comentat Nina făcându-se din nou nevăzută în cabina ei şi scoţându-şi, deja, bluza peste cap. E lucru pe care fac bărbaţii americani? Par enervaţi în timp ce femeile probează haine?

— Nu e ceva ce ţine atât de americani, cât de căsnicie, a zis Ian sprijinindu-se de perete şi dându-şi seama de cât de mult se distra. Oare bărbaţii ruşi nu îşi aşteaptă soţiile cu orele atunci când ele probează rochii?

— Bărbaţii ruşi aşteaptă cu orele doar la coadă la vodcă, a pufnit Nina. Cel puţin, acolo e vodca mai bună decât aici. Voi, occidentalii, nu ştiţi să beţi.

— E clar că n-ai văzut în viaţa ta o încăpere plină de corespondenţi de război care joacă poker s*even-card stud* în Weymouth.

— Ia vodcă, să vezi cum te bag sub masă, *lucik.*

— Haide să fie scotch şi n-ai decât să încerci, cazacă mică ce eşti.

Nina a ieşit purtând o helancă bleumarin pe gât, cu mâneci lungi.

— Da?

Şi-a pus mâinile în şold şi s-a încruntat, cu o expresie

dură, mijind ochii.

— Arăţi ca un călău care ştie stenografie, a spus Ian cu admiraţie.

— Bluza asta nesuferită e vina, a confirmat ea, uitându-se în oglindă. Bluza asta merită să moară în gulagul arctic. Merită să strângi în ea maţe de peşte pe balenieră şi să filtrezi benzina din canistre.

Vânzătoarea a dat năvală, cărând pe braţ un obiect de îmbrăcăminte deschis la culoare.

— Sigur nu vreţi să încercaţi ceva mai colorat, doamnă Graham? a întrebat ea ridicând lângă faţa Ninei rochia roşie precum steagul sovietic, cu un tiv care i-ar fi lăsat la vedere gamba puternică şi curbată. Nu-i aşa că s-a născut pentru roşu?

— Asta cu certitudine, a spus Ian, inexpresiv. O luăm.

Nina s-a încruntat.

— De ce?

— Nu pot să-i cumpăr o rochie soţiei mele?

— Ai uitat că divorţăm?

— Poartă rochia la divorţ, a sugerat Ian şi a cumpărat-o.

Nu şi-o permitea, dar nu-i păsa. Curând după aceea el şi pseudo-secretara lui mergeau pe strada Summer în căutarea unui taxi. Asfaltul era ud şi sclipea, fiindcă, aparent, câtă vreme stătuseră în magazin trecuse o ploaie uşoară, aşa cum se întâmpla vara, Bostonul fiind obişnuit cu furtunile trecătoare. Nina a ridicat privirea, ca de obicei, spre cer.

— E vreme bună de zburat? a întrebat-o Ian.

— Mai vine ploaie, nu e bine. Dar nori de ascuns de avioanele nemţilor, foarte bine, a spus ea zâmbind. Dacă e ceva, e vreme bună de vânătoare.

El i-a întins braţul.

— Păi, hai la vânătoare!

★

Atunci când *Herr* Kolb a deschis uşa, Ian ştia exact ce avea gazda lui în faţa ochilor, pentru că mulţi dintre cei vinovaţi văzuseră acelaşi lucru în ultimii câţiva ani: un anchetator înalt, care purta un costum călcat impecabil şi

care zâmbea fără să fi fost câtuşi de puţin amuzat. Kolb a făcut ceea ce făceau majoritatea vinovaţilor atunci când se confruntau cu acel bărbat: şi-a târşâit picioarele într-o parte, ca şi cum voia deja să se ascundă.

Lui Ian îi plăcea să-i vadă făcând asta. *Îmi place mult prea mult,* şi-a zis el în gând.

— *Kann ich* – pot să vă ajut? a întrebat Kolb, un bărbat scund şi care clipea des, care purta costum ce-i atârna prost pe umerii plăpânzi şi care nici nu avusese timp să-şi scoată sacoul, ceea ce le arăta oaspeţilor lui că veniseră la ţanc. Domnule?

Ian a tras cât a putut de momentul de tăcere. Rolul pe care îl jucau le impunea să se agite înainte ca el să sufle o vorbă. Prea agitaţi pentru ca suspectul să le ceară vreun act de identitate, prea agitaţi pentru ca el să se întrebe dacă ei aveau sau nu vreo autoritate, prea agitaţi pentru ca el să poată investiga care erau, de fapt, drepturile lor asupra lui.

— Jurgen Kolb? a întrebat Ian în cele din urmă, cu cel mai condescendent accent britanic al lui.

Vorbea cu glasul lui taică-său, de soiul acela excesiv de gălăgios şi de încrezător, cu care crescuse Ian din fragedă copilărie. Era vocea unui bărbat care considera că lumea era a lui, doar pentru că studiase la cele mai bune şcoli şi se învârtise numai prin cercuri înalte. Un bărbat care ştia că soarele nu apune niciodată deasupra imperiului britanic şi că trebuie să-i faci pe nemţălăi şi pe macaronari să nu uite asta vreodată,

Doamne fereşte!

— Sunt Ian Graham de la – aici Ian a înşirat o serie de acronime lipsite de sens, bazându-se pe faptul că *Herr* Kolb şi engleza lui de baltă nu le depistau, apoi i-a vânturat prin faţă paşaportul, care avea suficiente ştampile cât să intimideze orice persoană cu conştiinţa încărcată.

Kolb a întins mâna spre paşaport.

— Pot să…?

Ian s-a uitat la el cu răceală şi i-a spus:

— Nu cred că e necesar, nu?

Preţ de o clipă au fost care pe care. Kolb ar fi putut să le trântească uşa în nas şi să ceară să vadă delegaţia. Dar a cedat şi a făcut un pas înapoi. Ian a intrat agale, cu Nina după el, ea având o privire atât de dură încât părea pregătită să-l trimită imediat pe Kolb în gulag. Apartamentul era unul închiriat, foarte încins, care mirosea a ulei de gătit şi a rugină, mobilat cu puţin mai mult de un pat, o masă şi un frigider.

— Ce-i asta? a cerut Kolb să ştie, cu o oarecare indignare. Nu am făcut nimic rău.

— Vedem imediat, a spus Ian, care nu se grăbea, ci se plimba cu mâinile în buzunare, prilej cu care a observat o sticlă de scotch ieftin pe masă şi un păhărel deja plin, semn că gazda lor îşi turnase de băut de cum intrase în casă, înainte să-şi scoată haina. Am câteva întrebări pentru tine, neamţule. Fii bun şi cooperează.

— Nu mă cheamă „neamţule”. *Ist* Jurgen, Jurgen Kolb.

— Da, aşa e, a spus Ian de-a dreptul amabil. Neamţ pipernicit ce eşti…

— *Ich verstehe nicht*[52]*…*

— Tu *verstehe* foarte bine. Arată-mi actele de identitate.

Kolb a scos încet portofelul, paşaportul şi diverse alte acte. Ian le-a răsfoit şi i le-a dat Ninei, care lua notiţe, de parcă ar fi copiat documente secrete de stat.

— Nişte falsuri de calitate, a spus Ian, admirând paşaportul. Chiar e treabă de calitate superioară asta.

Aşa şi era. Fie că numele de *Kolb* era numele adevărat al bărbatului, lucru de care Ian se îndoia, fie că trebuia să dea din ce în ce mai mult crezare bănuielii lui cum că angajatul magazinului McBride era expert în documente.

— *Ich verstehe nicht,* a repetat Kolb, sumbru.

Ian a început să vorbească în germana lui cu accent, dar fluentă, ceea ce l-a făcut pe Kolb să tremure ca varga.

— Actele tale sunt false. Eşti criminal de război. Ai venit în Statele Unite fără să îţi raportezi crimele în Europa, ceea ce îţi periclitează statutul legal aici.

Bărbatul şi-a fixat privirea în poală.

[52] Nu înţeleg – în limba germană în original.

— Nu.

— Ba da. Şi îi ajuţi şi pe alţi criminali de război ca şi tine, probabil că în camera din spate a magazinului de antichităţi de la intersecţia Newbury cu Clarendon.

Lui Kolb i-au zburat ochii la păhărelul de pe masă, apoi la loc în poală.

— Cum ai primit slujba, nemţişorule? l-a întrebat Ian, luând păhărelul şi rotind băutura în el, în faţa lui Kolb. Ai vrăjit-o pe mama văduvă să creadă că eşti vreun expert în cărţi rare? Ai furat cheia de la camera din spate din geanta fiicei pe când se giugiulea ea cu iubitul, ca să îţi faci o afacere clandestină pe banii vechilor tăi camarazi naţional-socialişti? l-a încolţit Ian, clătinând din cap. Ştii care-i faza amuzantă cu americanii? Nu le pasă aşa de mult de foştii nazişti, în prezent îi preocupă mai degrabă comuniştii. Dar, oricât se bat cu pumnul în piept cum că „Daţi-mi gloatele adunate”[53], yankeilor nu le plac, de fapt, refugiaţii, mai ales dacă sunt de genul celor care profită de văduve şi de orfani, a spus Ian, după care a făcut o pauză. Ca tine, a reluat el.

— Nu-i adevărat, a murmurat Kolb.

Nina a clătinat din cap de parcă asemenea minciuni chiar nu mai auzise.

— Ba e adevărat. Întrebarea e ce hotărăsc eu să fac în privinţa asta, a spus Ian înghiţind scotchul şi strâmbându-se. Ce mama dracului, nu iei destui bani pe falsificări de acte ca să-ţi cumperi şi tu un *single malt?* Spune-mi pe cine ai ajutat. Pentru cine faci actele.

Lui Kolb i-a tresăltat bărbia, dar a rămas cu gura închisă.

— Cred că nu-ţi dai seama ce noroc ai azi, a continuat Ian luând sticla şi urmărind privirea lui Kolb, care n-o scăpa din ochi. Nu mă prea impresionezi tu pe mine, nemţişorule. Dă-mi nişte nume şi uit că-l ştiu pe al tău.

Neamţul şi-a umezit buzele.

— Nu ştiu niciun nume. Vin aici să încep viaţă nouă. Nu

[53] Aluzie la inscripţia de pe Statuia Libertăţii: „Mie daţi-mi-i pe cei osteniţi, pe cei sărmani, gloatele adunate tânjind să fie libere!”

am fost nazist...

— *Ich bin kein Nazi, ich bin kein Nazi*[54]*,* a spus Ian uitându-se la Nina şi punând sticla la loc. Toţi zic asta, nu-i aşa?

Ea a încuviinţat făcând o mutră ostilă, fără să se oprească din scris.

— Am fost membru de partid, a izbucnit Kolb în germană, brusc vorbăreţ. Dar nu a fost aşa cum prezinţi tu lucrurile. Trebuia să fii membru de partid ca să supravieţuieşti. Îmi făceam doar meseria.

Ah, dulcele sunet al justificărilor! Odată ce se apucau să se justifice, era clar că ajungeai undeva cu ei. Ian s-a rezemat.

— Ce meserie?

— Evaluator. Cărţi rare, instrumente muzicale. Eram căutat pentru consiliere, a spus Kolb îndreptându-şi cravata. Examinam antichităţi care fuseseră adunate şi trimise în Austria, în drum spre colecţiile private de la Berlin. Atâta tot.

— „Adunate". Frumos cuvânt pentru „furat".

— Asta nu era treaba mea, a ripostat bărbatul cu încăpăţânare. Eu doar evaluam lucrurile care ajungeau la mine. Restauram tot ce avea hibe şi aveam grijă să le împachetez pentru călătorie. Nu eram răspunzător pentru ce se confisca.

— Asta era treaba altcuiva, a fost Ian de acord. Bineînţeles. Ei bine, cineva care se pricepe să depisteze falsuri, de obicei, se pricepe destul de bine să le şi facă.

— Îmi folosesc cinstit cunoştinţele pentru a câştiga o pâine, atâta tot.

— Vreau nume. Cine te-a ajutat. Unde se află acum.

Lorelei Vogt. Numele îi stătea pe limbă lui Ian, dar l-a înghiţit. Nu voia să ştie Kolb că erau pe urmele unei anumite persoane, în cazul în care exista cea mai mică şansă s-o avertizeze. *Oricum e posibil s-o prevină că cineva e pe urmele criminalilor de război.* Dar era un risc care trebuia asumat. Fără Kolb nu aveau nicio pistă.

[54] Nu sunt nazist – în limba germană în original.

Neamţul şi-a umezit buzele.

— Nu am ajutat pe nimeni. Nu ascund nimic.

— Atunci nu vei obiecta dacă secretara mea se uită puţin în jur, a spus Ian, iar Kolb a deschis gura, însă Ian s-a încruntat până când Kolb a încremenit. Un om nevinovat ar da permisiunea fără să ezite.

Kolb a ridicat din umeri, sumbru.

— Nu aveţi ce găsi.

— Zici că-i totul ireproşabil? a întrebat Ian, în timp ce Nina a trântit agenda şi a năvălit în dormitor.

Kolb părea speriat, dar stătea cu ochii la Ian, nu la presupusa secretară. Oricât spera Ian ca Nina să găsească ceva care să-l incrimineze pe neamţ, şansele scădeau.

— Bea ceva, a spus, în schimb, şi i-a turnat un pic de scotch în păhărel, doar cât să guste şi să simtă setea beţivului care tânjeşte după alcool, iar, după cum a înşfăcat Kolb păhărelul, Ian a bănuit că era un împătimit al băuturii. Haide să reluăm. Numele tău adevărat, pentru început. De ce-l ascunzi? Aici nu e ilegal să-ţi iei un nume nou. În mod normal voi, nemţii, vă alegeţi „Smith” sau „Jones”, dar presupun că, din cauza englezei tale penibile, nu ţi s-a părut logic să încerci să te dai drept altceva decât german, a spus Ian, trecându-şi dispreţul prin filtrul vocii. Sau ţi-ai prescurtat numele? De la ce vine, de la Kolbaum, Kolbmann? Sunt mulţi evrei în afacerile cu antichităţi, eşti şi tu evreu? Îi ajuţi pe nazişti ca să te lase în pace?

— Nu sunt *evreu!* a scos colţii furia de arian a lui Kolb, aşa cum se aşteptase Ian. Sunt austriac get-beget!

Chiar şi într-un apartament atât de mic precum era acela, Ninei îi lua foarte mult timp să cerceteze amănunţit. A verificat fiecare scândură neprinsă bine, fiecare dulap care ar fi putut avea fundul fals, fiecare arc de pat în parte, fiecare platou şi articol de îmbrăcăminte, în timp ce Ian îl fierbea pe Kolb la foc mic. A reuşit să toarne trei sferturi din sticla de scotch în el, în vreme ce alterna între sarcasm tăios şi răgete biciuitoare care-l făceau pe Kolb să intre la apă pe scaunul lui. Ian a aflat că îl chema Gerhardt Schlitterbahn, apoi a mai aflat o sumedenie de lucruri

extrem de plictisitoare despre sarcinile pe care le avusese Kolb de îndeplinit în Austria pentru cel de-al Treilea Reich, perioadă în care evaluase pianoforte Blüter şi ediţii princeps ale lui Schiller, confiscate de la familii de evrei. Ian a mai aflat cum Kolb aproape că murea de foame după război şi cum Daniel McBride consimţise să-l sponsorizeze în schimbul expertizei lui în domeniul anticariatului. Iar din acel punct – omul a refuzat să mai vorbească.

Oricât l-a ameninţat Ian că avea să se întoarcă aducând cu el un mandat de arestare, oricât a încercat să-l mituiască, oricât l-a avertizat că avea să-l denunţe în faţa angajatorilor şi să-l facă să-şi piardă slujba fiindcă fusese nazist, nimic nu a contat. Kolb a ignorat şi mita, şi ameninţările şi şi-a ţinut gura. Era leoarcă de transpiraţie, pe jumătate beat, îşi trăgea nasul şi tresărea ori de câte ori se apropia Ian la un pas de el, dar nu voia să recunoască nici în ruptul capului că ajutase alţi nazişti şi nu voia să dea niciun nume.

Cu pumnii în şolduri, Nina stătea în spatele lui şi clătina din cap. Ea îi întorsese lui Kolb apartamentul pe dos – cu acel gen de eficienţă brutală pe care Ian îşi imagina că-l avea poliţia secretă în timpul raidurilor dar tot nu găsise nimic. Dacă omul acela avea liste sau documente incriminatoare, ele nu se aflau acolo. Ian simţea în gură un gust teribil de acreală şi dezamăgire.

Kolb îşi muşca buza, iar privirea îi tânjea după scotch. *Ştii,* se gândea Ian. *Ştii unde se află.* Câte lucruri nespuse zăceau în gura aia închisă…

— Nemţălăule, îmi pui răbdarea la grea încercare, a spus el în cele din urmă.

— Nu am nimic să vă spun, a scâncit Kolb cu indignarea celui acuzat pe nedrept, care abia se descurca şi căruia i se făcea o nedreptate. Nu am făcut nimic, absolut nimic…

Ian nu intenţionase să se mişte. Nici nu şi-a dat seama că se ridicase până ce nu a măturat de pe masă sticla de scotch, care s-a făcut ţăndări pe jos, i-a înfipt lui Kolb mâna în guler, l-a smuls de pe scaun şi l-a ridicat de-a lungul peretelui.

— Făceai catalogul cărţilor furate, în timp ce proprietarii lor erau transportaţi în vagoane de vite, a spus Ian. Nu-mi spune că n-ai făcut nimic, nazist de rahat ce eşti!

Kolb a scheunat, cu ochii cât cepele. Ian l-a mai ridicat puţin de la podea, până când faţa omului a început, brusc, să se învineţească.

— Spune-mi pe cine ai ajutat să ajungă aici, l-a somat Ian, care îşi auzea sângele năvălindu-i în urechi. Spune-mi pe cine protejezi!

Lorelei Vogt. Dă-mi-o.

Kolb îl privea şi scâncea. Ian nu mai simţise niciodată acel impuls de a răni pe cineva – atât de intens cum îl simţea în acele clipe. Îi venea să-l azvârle pe jos şi să-i tragă nişte bocanci în gură până ce avea să scuipe sânge şi dinţi odată cu numele.

N-o să vorbească, i-a şoptit un gând. Oricât de frică îi era de Ian, Kolb se temea şi mai tare de altcineva. Era foarte posibil ca acel „altcineva” să fi fost Prădătoarea. *Dacă aş fi un amărât care face documente şi e dependent de o sticlă de scotch, aş fi foarte speriat de ceea ce mi-ar putea face o astfel de femeie – una care a ucis şase copii cu sânge-rece.* Ian şi-a auzit gândul care îi vorbea cu răceală şi cruzime. *Va trebui să-i faci mai mult rău, ca să-i fie mai frică de tine decât de ea.*

În acel moment, totuşi, nu se putea baza pe informaţii. Oamenii care suferă sunt în stare să spună orice ca să scape de durere. Numai că lui Ian nu-i păsa. Voia oricum s-o facă. Voia să-l bată până ce-i sărea carnea de pe os.

A auzit un sunet în spate şi nu a fost nevoie să se întoarcă, fiindcă ştia că Nina desfăcuse briceagul pe care-l ţinea în mânecă. Orice ar fi făcut, soţia lui nu avea de gând să-l oprească.

Ian a tras mult aer în piept şi l-a lăsat pe Kolb pe vârfurile picioarelor. A făcut un pas în spate, şi-a scos batista şi s-a şters de stropii de băutură în timp ce Kolb gâfâia la perete.

— Poate că te cred, nemţălăule, a spus Ian străduindu-se să vorbească pe un ton calm, ca şi cum ar fi făcut simplă

conversaţie. Poate că eşti doar un amărât, o rămăşiţă a unui război crunt, una care încearcă să-şi facă un rost în lume. Ai noroc, colegii mei... – cu un gest, a arătat spre hoardele de asociaţi invizibili din departamentul de poliţie şi din biroul de imigrări – au pe listele lor alte nume, mai interesante decât ale tale.

Ian şi-a luat pălăria, iar Nina şi-a luat agenda. Briceagul a ajuns la locul lui. Numai mirosul de alcool, cioburile de sub picioarele lor şi frica pricăjitului de neamţ stăteau mărturie că ceva grav ar fi putut avea loc.

Încă se mai poate întâmpla ceva, şi-a spus Ian. I-a tras lui Kolb un pumn în burtă, iar, atunci când acesta s-a încovoiat, i-a tras şi un genunchi în nas, pe care i l-a spart cu un pârâit straşnic.

— Să mai spun că nu ar trebui să-ţi dea prin cap să părăseşti Bostonul? a întrebat Ian în chip de comentariu.

— Nu, a răspuns Kolb pe loc.

— Bun. Oamenii nevinovaţi nu fug. Dacă fugi, vin după tine. Iar data viitoare n-o să mai fiu aşa de prietenos.

Ian şi-a pus pălăria pe cap. Furia se disipa şi îi lăsa, în schimb, un gol în stomac. *Ce mama dracului era să faci, băi, Graham?*

— Îţi urez să ai o zi bună, a reuşit să spună Ian înainte s-o ia din loc.

Capitolul 30
Nina

Iulie 1943
Frontul rusesc de lângă peninsula Taman

— Ia-ţi coca-cola, iepuraş, a spus Nina căscând şi păşind pe aripă în timp ce-i dădea Elenei două pastile energizante. Facem cel puţin opt raiduri.

Opt raiduri peste Linia Albastră, întinderea de forturi germane dintre Novorosiisk şi Marea Azov, un desiş de reflectoare, baterii antiaeriene, aerodromuri duşmane şi avioane de vânătoare gata de luptă. Vrăjitoarele Nopţii bombardaseră acelaşi segment din primăvară, de când fuseseră transferate aici. Jubilau şi îşi făceau treaba mândre foc, pentru că de-acum toată lumea ştia că îi împingeau pe nemţi înapoi. Svasticile cădeau în faţa stelelor roşii şi Regimentul 588 îşi juca bine rolul în poveste.

Patruzeci şi şase, şi-a reamintit Nina, în timp ce *Rusalka* primea semnalul de decolare. În februarie, 588 fusese numit Regimentul Aviatic 46 Bombardiere de Noapte „Garda Taman”.

— Mai sunt cinci regimente de avioane U-2 în divizia vecină, doamnelor, spunea Berşanskaia cu mândrie, şi niciunul nu a fost numit regiment de gardă.

— Bărbaţii nu dau rezultate la fel de bune ca ale noastre! a strigat Nina din spatele mulţimii şi, chiar dacă Berşanskaia şi-a coborât mâna pentru a potoli râsetele care au urmat, ea a zâmbit.

Fiindcă ştiau cu toatele că era adevărat. Şi celelalte regimente făceau eforturi, dar nu până la limita absolută, iar ele nu se luptaseră ca să vină pe front şi să fie numite „prinţese”.

Trecuse ceva vreme de când niciuna dintre Vrăjitoarele Nopţii nu mai fusese numită „prinţesă”, însă Nina ştia că

nu exista vreuna care să fi uitat.

Elena zicea ceva, şi-a dat seama Nina, fiindcă arăta spre un U-2 care stătea la coadă în faţa lor.

— ...îngrijorată în privinţa ei, spunea Elena dând din cap spre pilotul din carlinga celuilalt avion, care se uita în gol. Irina nu mai e în apele ei de când a murit Dusea.

— Irina nu şi-a adus pilotul în viaţă la sol, a comentat Nina.

În aprilie, Dusea primise un glonţ în carlingă, prin podea, de la un Focke-Wulf. Glonţul îi pătrunsese în creier, omorând-o pe loc. Navigatorul ei, Irina, fusese nevoită să aterizeze, încremenită de şoc, dar noaptea următoare decolase din nou.

— Crede că ar trebui să moară şi ea, nu să stea în locul pilotului ei.

— Sper că tu nu crezi asta!!

— Nu, dar ea, da.

Promovarea de la carlinga din spate la cea din faţă se petrecea doar peste cadavrul pilotului. Dacă pierdeai o *sestra,* trebuia să pui o alta în locul ei şi să zbori mai departe. Nina s-a cutremurat şi a dus mâna la eşarfa ei norocoasă, brodată cu steluţe.

În seara asta decolau pentru a patra oară, într-o ascensiune lină, spre cerul senin. Nina simţea deja efectul pastilelor care făceau ca lumea să fie mai clară şi mai lentă, iar ea mai atentă la tot ce mişca. Avea să plătească mai târziu pentru asta prin tremurat, clipit des şi neputinţa de a dormi, dar merita să se simtă acum trează şi vie, lunecând, invulnerabilă, pe cer.

— Reflectoare! a strigat Nina în intercom, în timp ce se apropiau de ţintă.

Elena deja văzuse cele patru coloane luminoase şi pregătise coborârea. Nina a observat primul avion între razele care se încrucişaseră, făcându-l să pară o pată albă, fără urmă de culoare... Care, brusc, a devenit roşie, într-o explozie uriaşă.

Preţ de o clipă Nina a simţit că-i plesniseră urechile şi că surzise. *Artileria,* se gândea, *unde e?* În aer nu exploda

niciun proiectil, bateriile de la sol erau mute. Şi totuşi, un U-2 cădea din cer într-o ploaie de fragmente roşii şi aurii.

— Jos! a ţipat Elena la avionul din spatele lor, dar deja vedea nişte lumini bizare ţintite spre el, drept din beznă şi nu de la sol.

A explodat şi cel de al doilea avion, care s-a dezintegrat în aer. Încă două fete şi-au pierdut viaţa. Ninei îi venea să vomite.

— Avioane de vânătoare de noapte! s-a auzit strigând în intercom. Ne aliniază cu *avioanele de noapte*...

Încă nu mai fuseseră nimerite de aşa ceva: trasoarele aruncau un U-2 în aer ca pe o jucărie. Al treilea U-2 după ele ar fi trebuit să plonjeze pe o parte şi să ocolească zona de luptă, numai că, în schimb, a intrat drept în reflectoare, fără să poată face nimic. Irina era în carlingă, şi-a spus Nina, Irina care adusese cadavrul Dusiei la sol, ca apoi să rămână împietrită cu orele. *Probabil că e încremenită de şoc acum,* s-a gândit Nina, strigând degeaba la avion. Era la fel de încremenită precum fusese Elena atunci când văzuse Messerschmitturi acolo unde nu erau, pentru că Irina nici măcar nu a încercat să ocolească focul trasoarelor. A zburat înainte, drept şi lent, ca o piatră aruncată domol în râu, iar apoi a ars în aer ca o coală de hârtie.

Următorul avion de vânătoare avea *Rusalka* în vizor. Elena deja plonja, cu botul drept în jos.

— Intră pe sub reflectoare! a strigat Nina în intercom.

Cădeau rapid spre pământ. Cu coada ochiului, Nina vedea epava în flăcări a avionului Irinei – fuzelajul ars, jumătate de aripă, o flamă infernal de strălucitoare, care ar fi putut proveni din focul ce mistuia părul unei femei – prăbuşindu-se, în flăcări, la sol. Acul altimetrului *Rusalkăi* cobora vertiginos, în vreme ce Elena forţa avionul sub şase sute de metri, cinci, patru...

— Suntem deasupra ţintei! a strigat Nina. Ţine drept!

În mod normal, Nina ar fi dat drumul bombelor, dar erau mult prea aproape de sol. Ajunseseră la două sute de metri şi cădeau în continuare. Nina s-a uitat în urmă şi a văzut

avionul din spate prăbuşindu-se prin aer în timpul manevrelor de evadare, cu o elice în flăcări care se rotea ca o stea în noapte, în timp ce luminile de semnalizare ale navigatorului se declanşau ca nişte artificii colorate, iar aripile se destrămau. Pentru prima dată Nina a văzut, la lumina verde de semnalizare, forma unui avion de vânătoare de noapte german.

— Sub o sută de metri! a strigat Elena, trezind motorul la viaţă tocmai atunci când acul altimetrului ajunsese la valoarea minimă.

Rusalka a gemut şi a ridicat botul, în timp ce Elena a îndreptat avionul aproape de nivelul solului.

— Nu *văd* nimic...

Nina s-a chinuit să se adune, ca să se poată întoarce la aerodrom. Misiunea era încheiată. Reflectoarele împungeau aerul, dar Vrăjitoarele Nopţii se împrăştiaseră care încotro, ascunzându-se printre nori şi gonind spre casă. Pământul strălucea din cauza epavelor care ardeau. *Patru avioane,* şi-a spus Nina, amorţită. Nu avuseseră niciodată atât de multe pierderi în acelaşi timp. Pierderile erau singulare, câte un avion pe rând, poate două. Nu patru.

O auzea pe Elena plângând în carlinga din faţă în timp ce urca spre o poziţie sigură, din care puteau arunca bombele.

— Spune-mi încotro să mă îndrept, plângea ea, spune-mi încotro. Du-mă *acasă!*

— De unde ştiau nemţii care era ţinta noastră?

— Până şi ei mai au noroc. Cine ştie?

Zece minute. Opt fete. Într-o clipă, Vrăjitoarele Nopţii erau nemuritoare şi atacau ţintele, pentru ca în cea următoare să ardă precum lumânările.

— Am fost promovată pilot, a murmurat Nina vestea în părul Elenei, în faţa şcolii în care îşi făcuseră cazarmă. Eu şi încă trei navigatoare.

Ar fi trebuit să simtă furie pentru că era luată de lângă Elena, dar nu mai avea pic de furie în ea.

— Acolo îţi e locul, a spus Elena, cutezătoare. Regimentul are nevoie de tine ca pilot, nu ca să îmi dai mie indicaţii.

Dar Elena era posomorâtă. Nina a tras-o spre ea şi i-a sărutat ochii şi obrajii umezi în văzul lumii, fără să-i pese că le putea vedea cineva. De când se întorseseră la barăci şi văzuseră cele opt paturi de la perete în care nu avea să doarmă nimeni în noaptea aceea, toate femeile se îmbrăţişau şi se alinau una pe alta. Cea mai dezastruoasă noapte din istoria regimentului se transformase într-o dimineaţă frumoasă de vară şi ştiau cu toatele că în noaptea aceea aveau să decoleze din nou. Umbla vorba că urma ca şi ele să aibă avioane de vânătoare în raidurile lor, în cazul în care mai apăreau avioanele germane de vânătoare, ca data trecută.

— Ţi-au dat deja un U-2? a întrebat Elena ştergându-se la ochi. Pentru seara asta?

Nina a încuviinţat.

— Beşanskaia te pune cu Zoia. Se pricepe ca navigator, ai avut dreptate în privinţa asta. O să aibă grijă de tine.

Nu ca mine. Dar nu putea spune asta. Acum era momentul să-i dea încredere pilotului ei.

— Cine e navigatorul tău? a întrebat Elena.

— Calina Zelenko.

— Micuţa Galea? Cum o să te ţină piticania aia în siguranţă? a întrebat-o Elena, părând neobişnuit de pornită. Pare de doişpe ani!

— Optsprezece, şi moare de frica mea. Chiar aşa de înspăimântătoare sunt?

Încercarea Ninei de a fi frivolă a eşuat. *Nu vreau să te părăsesc, nu pot să zbor decât cu tine,* voia să plângă ea. Dar aşa stăteau lucrurile: pierdeai o *sestra,* puneai alta în locul ei şi îţi vedeai de raiduri.

Stăteau în lumina soarelui şi se ţineau una de cealaltă.

— Vreau să se termine mai repede războiul ăsta, a şoptit Elena. Vreau un apartament la Moscova, cu vedere la râu, Ninocika. Vreau să stau la fereastră şi să beau ceai, să te ţin de mână şi să ne uităm la copiii care se joacă pe podea.

Vreau să dorm zece ore pe noapte. Nu vreau să mai omor vreodată nici măcar un păianjen.

Pace, ceai şi soare. Nina încerca să-şi imagineze apartamentul care dădea spre râul cenuşiu, copiii care râdeau, ceaiul îndulcit cu gem de cireşe, numai că tot ce vedea erau avioanele care cădeau în noapte ca nişte flori de foc. *Vreau să omor nazişti,* şi-a spus Nina în gând. *Fie că războiul ăsta se termină mâine sau într-o sută de ani, nu cred că voi înceta vreodată să-mi doresc să ucid nazişti.*

— Nu te-ai săturat, Nina? De întuneric, de tremurat, de coşmaruri?

Niciodată, şi-a spus Nina. Era disperată şi se simţea rău fizic, se clătina de extenuare şi avea acea durere de cap care o pocnea în urma raidurilor, la care se adăuga o suferinţă feroce după ce trecea efectul pastilelor cu amfetamină. Dar, cu toate astea, deja voia să o ia de la capăt.

Să se întoarcă la vânătoare.

— Cum e? a întrebat Galina, neliniştită, atunci când i-a dat ceaiul Ninei. Chiar părea să aibă doisprezece ani.

— Ce vrei să zici? E ceai de aerodrom, rece ca gheaţa şi cu gust de benzină.

Nina a semnat hârtia pe care i-o băgase sub nas mecanicul cocoţat pe aripă.

— Putem s-o botezăm? a întrebat Galina în timp ce bătea uşor cu palma în avion şi se urca pe locul ei de navigator. Aşa fac unii piloţi.

— E doar un U-2. Ia manşa atunci când prindem altitudine, ca să exersezi, a spus ea pe când decolau în urma Elenei, care ducea *Rusalka* spre nori. Atingi uşor, nu tragi...

În luna aceea aveau misiuni deasupra peninsulei şi se întorceau la barăcile de lângă Krasnodar. De data asta nu mai locuiau nici măcar într-un hambar transformat, ci în tranşee săpate, cu paturi de scânduri şi cu frânghii prinse în aşa fel încât să îşi poată usca lenjeria intimă şi ciorapii deasupra noroiului. Nina începuse să doarmă pe aerodrom,

sub prelate vechi de avion, cu un braţ trecut peste cap ca să nu-i intre soarele în ochi, în speranţa că Elena avea să apară şi ea. În acele zile lungi, lipsa unor barăci ca lumea însemna doar mai puţine locuri în care se puteau întâlni singure.

— Plec în misiune, a spus Elena în august, posomorâtă toată. Opt echipaje se alătură batalioanelor din Flota Mării Negre.

Ninei i s-a strâns inima.

— Când te întorci?

— Când cucerim Novorosiisk.

Elena a sărutat-o uşor ca s-o liniştească, dar Nina nu putea fi liniştită atât de uşor. Era vorba de zboruri grele, între ape şi munţi, cu furtuni pe mare. A tras-o feroce pe Elena spre ea şi şi-a îngropat faţa în clavicula ei delicată. *Promite-mi că te întorci,* i-a cerut în gând, dar nu i-a promis nimeni nimic. Elena a plecat la Novorosiisk. Nina a rămas cu raidurile aeriene deasupra peninsulei Crimeea, coasta Mării Azov, bătută de valuri.

— Nina Borisovna, în timpul liber te vei ocupa de escadrila pregătitoare, a informat-o Berşanskaia, notând de zor într-un vraf de hârtii.

Divizia 46 instruia suplinitori, piloţi care îşi instruiau navigatorii, navigatori care-şi instruiau mecanicii, mecanici care îşi instruiau armurierii. Oricine putea fi înlocuit în cadrul regimentului şi se mândreau cu asta.

— Tocmai au fost promovaţi patru mecanici.

Nina a salutat.

— Dormiţi, tovarăşă maior.

Vorbeau foarte sincer una cu alta, indiferent de rang, lucru care şoca ofiţerii din alte regimente, însă de-asta nu mai puteau Vrăjitoarele Nopţii,

Berşanskaia a zâmbit şi şi-a stins ţigara în scrumiera improvizată dintr-un cartuş aplatizat.

— O să dormim după ce murim.

Deja murim destul de repede cu toţii, şi-a spus Nina. În noaptea aceea era să moară chiar ea.

Galina citea instrucţiunile pentru noaptea respectivă,

indicând ţintele de pe coasta peninsulei. Nina avea o senzaţie foarte bizară, fiindcă ea era cea care le asculta, în loc să le dea. Timp de şapte raiduri nu avusese loc niciun eveniment.

— Nori foarte joşi dinspre mare, a început Galina, în timp ce Nina făcea ultima întoarcere spre casă.

— Văd.

Nina a plonjat, dar masa de nori cenuşii se umfla din ce în ce mai mult în faţă, pentru că se înteţea vântul. A coborât mai mult avionul prin norii denşi... şi mai mult...

— Corectează cursul şaizeci de grade vest, a spus Galina, părând agitată. Ne îndepărtăm prea mult...

— Trebuie să intru sub norul ăsta.

Aparatul a săltat ca o minge pe tobogan. Trei sute de metri, două sute de metri şi, în sfârşit, avionul a ieşit sub un nor greu şi jos. *S-o fut pe mă-ta!* a înjurat Nina în gând, brusc cuprinsă de panică. Se aflau deasupra mării. Nina şi-a lungit gâtul, disperată, dar nu vedea nimic în afară de valurile înnebunitoare, fiindcă ţărmul nu se zărea în ceaţa densă.

— Găseşte direcţia. Găseşte *ţărmul...* i-a cerut ea Galinei.

— Am ajuns prea departe în est, deasupra mării în loc de...

— Nu-mi pasă unde e apa, ia-mă *de aici!*

Norii se rostogoleau şi zguduiau avionul, împingându-l spre apă. Sub o sută de metri, cincizeci... Nina se uita, hipnotizată, la altimetru.

— Vest! a strigat Galina în intercom, mergi spre vest...!

Numai că vântul bătea spre est şi li se împotrivea, ca şi manşa în mâna Ninei, nelăsându-le să înainteze. Avionul părea că rămăsese neclintit în aer, iar motorul împingea neputincios în faţa forţei vântului, aşa că înaintau în zigzag doar ca să menţină altitudinea.

Dacă rămânem fără combustibil şi cădem în mare, şi-a spus Nina, cuprinsă de groază, *ne scufundăm şi ne înecăm înainte să apucăm să ieşim din carlingă.*

„Pun-te pe picioare, rusalcă nemernică”, mârâia tatăl ei.

Dar Nina nu se putea gândi decât că fugise mii de kilometri spre est ca să scape de lac, că urcase până la cer ca să scape de lac şi că tot înecată avea să moară.

Acul altimetrului zăcea la minimumul cadranului. *Opt metri, suntem la opt metri altitudine,* şi-a zis. Pluteau deasupra apei învolburate şi printre norii învolburaţi care coborau vertiginos, strangulate între palmele unui uriaş.

— Nu o să ne înecăm! a strigat Galina în intercom, iar Nina şi-a dat seama, ca prin ceaţă, că fata ţipa de ceva vreme. Nu o să ne înecăm!

Ba da, şi-a zis Nina. Valurile mai înalte se înălţau şi le udau aripile. Deja *vedea* sfârşitul.

— Nu o să ne înecăm! a repetat Galina.

Ba da. Braţul cu care ţinea manşa o durea îngrozitor de tare, până la umăr. Ar fi fost mai uşor să nu se mai lupte cu vântul, să tragă sănătos de cârmă într-o parte şi să intre cu elicea în apă. Dacă o făcea cu destulă îndârjire, leşinau amândouă înainte să se înece. Nina se holba, hipnotizată, la apă.

— Nu ne înecăm, repeta Galina, într-un refren monoton şi ritmic. *Nu-ne-înecăm.*

A repetat-o până când pala feroce de vânt s-a mai domolit, a repetat-o în timp ce Nina stătea inertă. Galina a fost cea care a purtat avionul prin dinţii vântului şi l-a ridicat cu greu, în timp ce recita: „Nu ne înecăm”. Încă spunea asta atunci când Nina şi-a revenit din ameţeală şi a preluat manşa, aterizând pe primul loc uscat de pe coasta pustie. S-au prăvălit amândouă în carlingă, în timp ce motorul îşi înceta turaţiile, iar Galina tăcea, în cele din urmă. Nina şi-a smuls harnaşamentul şi s-a întors ca să se uite la navigatoare. Fata era palidă ca ceara, cu capul dat pe spate şi cu ochii închişi. Carlinga era plină de vomă.

— Nu ne-am înecat, i-a spus Nina cu glas stins.

„Nu mulţumită ţie, rusalcă”, a zis tatăl ei. Nina ştia că merita tot dispreţul. Încă o treceau fiori de groază, însă imobilitatea sinistră şi profundă care o ţinuse inertă, cu ochii aţintiţi la apă, dispăruse. Se întreba dacă şi Elena simţise la fel atunci când avusese halucinaţiile cu

avioanele germane.

„Ai avut un moment de panică. Toată lumea trece prin asta.” Nina fusese cea care îi spusese Elenei acele cuvinte.

— Mulţumesc, i-a zis ea acum navigatoarei sale.

— Elena Vasilovna mi-a destăinuit că urăşti să zbori peste apă, a spus pe neaşteptate Galina. Zicea că, dacă ajungem într-o situaţie dificilă deasupra apei, să-ţi spun că n-o să ne înecăm şi să fiu pregătită să preiau controlul.

— Ţi-a zis ea asta?

— Am rugat-o să-mi spună orice m-ar ajuta să pot zbura cu tine. Eşti pilotul meu, a spus Galina pe tonul cu care se enunţă lucrurile evidente.

Ninei i-a venit să zâmbească.

— Ţie de ce ţi-e frică, Galea?

Era prima oară când îi spunea navigatoarei sale pe numele de alint.

Pauză lungă.

— De dubele negre.

Nina a încuviinţat. În mod normal nu vorbeai despre aşa ceva, dar aici, la malul sterp al mării, nu se afla nimeni care să asculte pe furiş şi să pârască.

— Acum şapte ani au venit după unchiul meu, a continuat Galea. Şeful lui de la fabrică l-a denunţat ca agitator. L-au dus la Lubianka şi nu s-a mai întors. Mătuşa mea a trebuit să-l denunţe şi ea, ca să nu fie ridicată. Ăsta-i lucrul de care mi-e frică: duba care opreşte la poarta mea.

— De asta nu te pot apăra, a spus Nina, ştiind că duba putea veni la uşa oricui, din cel mai stupid motiv sau fără niciun motiv. Dar duba nu te poate ajunge în aer, Galea, deci ce te sperie în aer?

— Obuzele noi ale nemţilor, cele cu trasoare roşii, verzi şi albe. Atunci când se sparg în zeci de proiectile mici în întuneric, mă gândesc la flori, a spus Galea cutremurându-se.

— Păi, dacă vedem flori şi tu încremeneşti, te scot eu din bucluc, i-a promis Nina. Iar dacă mai rămânem vreodată deasupra apei, mă scoţi tu. Între timp, du-ne *tu* acasă.

Galina s-a luminat toată. S-au întors şontâc-şontâc şi

abia atunci când au ajuns au aflat că un alt U-2 căzuse în mare din cauza stratului de nori de la suprafaţa apei.

În total, au murit şaisprezece femei peste vară şi toamnă. Nina spera că teritoriul ăsta merita efortul, terenul ăsta invizibil pe care încercau cu disperare să-l recupereze de la germani. Nici măcar nu avea cum să vadă ceea ce se câştiga de pe urma morţii camaradelor ei, ştia doar că acest câştig era îmbibat în sânge.

— Cine sunt noile fete? a întrebat-o Elena, şocată, atunci când s-a întors în octombrie de la Novorosiisk, uitându-se în baracă. Sunt foarte tinere!

— Proaspăt sosite.

Erau noile voluntare venite pe front şi fiecare dintre ele făcea ochii mari la vederea femeilor-piloţi, atât de slabe în uniformele lor mari, din ce în ce mai multe fiind decorate cu Ordinul Steagul Roşu şi cu Ordinul Steaua Roşie. Şi Nina, şi Elena aveau câte una acum şi umbla vorba că urma ca unele dintre ele să primească primul set de EUS, stelele aurii ale Eroului Uniunii Sovietice, cea mai valoroasă decoraţie a patriei.

— Pilotul meu doarme cu briceagul sub pernă şi îl cunoaşte pe tovarăşul Stalin, a auzit-o Nina pe Galina lăudându-se uneia dintre nou-venite, care părea şi înspăimântată, şi impresionată, iar Nina s-ar fi tăvălit de râs dacă nu ar fi fost îngrijorată în privinţa Elenei.

— Arăţi groaznic, i-a spus Nina fără ocolişuri.

— Frumos compliment să-l spui unei fete, a răspuns Elena strâmbându-se şi tachinând-o.

Era piele şi os, cenuşie la faţă. Aerul din zorii toamnei avea o răceală de gheaţă, dar frigul le era prieten. Nu stătea nimeni prea mult pe aerodrom după ce se termina tura de noapte. Cu toţii se retrăseseră în buncăre, unde îşi încălzeau mâinile la focul de petrol făcut în cazane, iar Nina şi Elena se întorseseră la *Rusalka* şi stăteau întinse şi încolăcite sub aripă. Mereu la *Rusalka*, niciodată la avionul cel nou, fără nume, al Ninei. Era un avion bun, zdravăn şi de nădejde, dar nu era avionul lor.

— A fost aşa de rău când ai zburat peste Novorosiisk? a

insistat Nina, întorcându-se ca să stea nas în nas cu ea, pentru că mâinile Elenei tremurau acum într-un fel în care nu tremuraseră cu două luni în urmă.

— Nu chiar aşa de rău. Am auzit că pe-aici e mai rău...

— Nimic complicat, a spus Nina.

Şi-au zâmbit. Nina ştia că amândouă minţeau. *Cu ce altceva să ne minţim?* se gândea ea, dar a respins gândul.

— În curând se termină războiul, a spus Elena, părând mai sigură decât fusese vara trecută. Şi atunci o să ne bucurăm de asta.

— De ce anume?

— Noi, împreună, la Moscova. Îmi închipui asta de câte ori am nevoie de ceva care să mă ajute să ţin drumul drept. Tu, nu? a întrebat ea împungând-o pe Nina. Închipuie-ţi, noi două dormind noaptea şi nu ziua, alergând după copii prin casă de îndată ce s-a sfârşit micul dejun...

— Chiar trebuie să-ţi spun cum se fac copiii, don'şoară prinţesă moscovită? Pentru că dacă ai impresia că ceea ce facem noi o să aibă vreun efect în sensul ăla...

A gâdilat-o pe Elena între sâni, iar Elena a râs şi i-a dat peste mână.

— O să fie destui orfani în urma războiului şi vor avea nevoie de mame. Nu vrei copii? a întrebat Elena, de parcă a-i avea era cel mai firesc lucru din lume.

Nu, i-a răspuns Nina în gând.

— Nu m-am gândit la asta, a preferat ea să spună.

— Ştiu ce crezi...

Mă îndoiesc.

— ...crezi că în viaţa reală n-o să ne putem preface. Că nu vom putea ascunde asta – a făcut un gest în care a înglobat lumea lor intimă de sub aripa avionului. Dar putem, crede-mă. Nu-i ca şi cum oamenii devin suspicioşi atunci când văd doi bărbaţi împreună. Vor fi multe văduve care vor locui laolaltă după război, ca să se ajute unele pe altele cu proviziile şi cu pensiile. Atât timp cât creştem copii pentru Patria-Mamă şi are fiecare dintre noi câte o poveste despre un logodnic pierdut pe front, n-o să se întrebe nimeni de ce locuim în acelaşi apartament. Putem

lucra ca piloţi civili sau putem să predăm lecţii de pilotaj.

Avea vocea încărcată de entuziasm şi obrajii roşii. Plănuia de mult toate astea, şi-a dat Nina seama, cu un gol în stomac.

— N-o să fie ca în copilărie, Ninocika – fără mâncare, cu cozi la benzină, fără pantofi. Lumea va fi diferită după război, Moscova va fi diferită...

În rău, îşi spunea Nina. *După atâţia ani de foamete şi de război, o să fie mult mai rău.*

— ...şi nu mai suntem doar nişte piloţi de la clubul aviatic. Suntem ofiţeri decoraţi, vulturii Marinei Raskova. Tu l-ai cunoscut pe tovarăşul Stalin, a spus Elena, făcând-o pe Nina să-i audă din nou în ton acea notă de admiraţie stupidă. Nu o să ducem lipsă de recomandări atunci când o să mergem să ne înscriem în partid, o să vezi. Apoi putem trage nişte sfori pentru un apartament pe care să nu-l împărţim cu alte trei familii, ne luăm nişte slujbe ca lumea la Academia Jukovski sau unde vrem noi.

Trăncănea plină de speranţă. Ce lucruri bune, normale, obişnuite pe care să ţi le doreşti... Probabil că majoritatea femeilor din regiment nutreau visuri similare în legătură cu terminarea războiului.

— Nu-i ca şi cum cerem prea mult, Ninocika. Eu, tu, o casă, un copil sau doi, o slujbă cu zboruri civile în loc de raiduri aeriene, a spus Elena aplecându-se în faţă şi atingându-şi buzele de ale Ninei. Tot ce trebuie să facem e să supravieţuim războiului şi putem avea parte de toate astea.

— N-o fi mult, a spus Nina, dar dacă eu îmi doresc altceva?

— Ce? a întrebat-o Elena mângâindu-i obrazul. Nu vrei să locuim la Moscova? Nu trebuie neapărat, ştiu că nu-ţi place...

Nu-mi plac nici Moscova, nici Irkuţk, nici Marele Bătrân, şi-a spus Nina. *Am traversat mii de kilometri în Rusia şi nu am văzut din ea decât cerul.* Zborul peste Rusia o făcea fericită, pentru că atunci nu trebuia să se uite la ea: un teritoriu înţesat de mulţimi frământate şi de steaguri, de

cozi la pâine şi de bâzâitul etern al difuzoarelor, sub conducerea unui lup.

Ce vrei să faci atunci când se termină războiul? Elena încă aştepta răspunsul ei. O întrebare simplă, cu siguranţă cea mai simplă în ceea ce-i privea pe soldaţii de pe front. Toată lumea visa la viitorul de după măcel. Toată lumea, aparent, în afară de Nina, care putea spune cu mâna pe inimă că nu cugetase nicio clipă la asta. Ea nu se gândise deloc dincolo de prezent, dincolo de noaptea petrecută în avion şi de dimineţile în care o săruta pe Elena. Ar fi ales viaţa asta stranie, primejdioasă, de noapte, în regiment, preferând-o oricărei alteia din lume, cu toate durerile şi spaimele care o însoţeau.

Ce vreau, Elenuşka? se gândea Nina privind zâmbetul entuziast al iubitei ei. *Vreau să zbor, să vânez germani şi să te iubesc. Iar tu eşti singurul numitor comun pe listele noastre.*

Capitolul 31
Jordan

Iunie 1950
Boston

„Nu ai nici cea mai mică tragere de inimă să te măriţi cu Garrett Byrne.” Comentariul sec al lui Anneliese încă îi răsuna în minte lui Jordan, în timp ce încerca să îşi facă de lucru în spatele tejghelei.

Sigur că vreau să mă mărit cu Garrett, încerca ea să se convingă. *Am un diamant de jumătate de carat pe mâna stângă, care dovedeşte cât de mult îmi doresc să mă mărit cu el.*

Vocea lui Ruth s-a auzit de lângă cea mai apropiată vitrină.

— Pot să iau vioara?

— Nu e de jucărie, greieraş, a spus Jordan, absentă. E o copie după Mayr, de la sfârşitul secolului al XIX-lea.

— Dar e mică, a implorat-o Ruth. Şi eu sunt mică.

— Domnul Kolb spune că e cât o jumătate de vioara.

— Sunt foarte încântat ca, în sfârşit, să vă cunosc, doamnă McBride, s-a auzit vocea lui Tony Rodomovsky la intrare, unde stătea cu Anneliese, care purta un costum negru. Condoleanţe pentru recenta pierdere…

Anneliese a murmurat un răspuns în timp ce Jordan s-a aplecat peste tejghea, unde tăia una dintre fotografiile pe care i le făcuse tatălui ei, developată cu o seară în urmă. Era un portret bun, foarte bun – îşi putea evalua munca destul de bine ca să ştie asta.

Ai putea face ceva cu portretul ăsta, ceva profesional, îi şoptea un gând. *Cum ar fi? Nu eşti profesionistă,* şi-a răspuns tot ea. Era o fată care avea o slujbă bună la magazin şi un hobby distractiv în pivniţă. La primăvară avea să devină o femeie căsătorită cu un soţ bun, care avea să se ducă în fiecare dimineaţă la muncă, Şi cu un hobby

cu care se putea distra în camera de oaspeţi.

— Am pregătit raportul săptămânal, dacă doriţi să-l vedeţi, doamnă McBride, a spus Tony întorcându-se la casa de marcat din spatele lui Anneliese, care purta fustă neagră, sacou negru şi o pălărie mică şi neagră, cu o plasă cu buline care-i atârna oblic pe ochi. Doar o clipă, a adăugat el.

— Ce părere ai? a întrebat-o Jordan pe mama ei vitregă, în timp ce Tony se făcuse nevăzut în camera din spate, aducându-şi aminte că Anneliese venise în vizită la magazin doar ca să vadă noul angajat.

— Pare fermecător, ce să spun. Dacă tu eşti mulţumită cu referinţele lui, nu văd niciun motiv pentru care să nu-l păstrăm în continuare. Te pricepi la oameni, a spus Anneliese strângând-o repede în braţe pe Ruth şi uitându-se la ceasul de pe perete. Mă întâlnesc cu avocatul tatălui tău în legătură cu testamentul. Poţi s-o ţii pe Ruth până la închidere? O, Doamne, a adăugat ea, văzând fotografia cu Dan McBride.

— Nu-i aşa că e perfect reprezentativă?

Anneliese a încuviinţat pe tăcute, apoi i-au dat lacrimile. Jordan i-a strâns mâna înmănuşată peste tejghea. Tony s-a întors cu raportul, iar Anneliese i-a aruncat o privire distrată.

— Ne bucurăm că ni te alături, domnule Rodomovsky.

Apoi a ieşit, lăsând în urmă o dâră de parfum de liliac.

— Of, a făcut Tony. Tremuram.

— Ba nu. Ai impresia că nu există nicio doamnă pe lumea asta pe care să n-o poţi fermeca, domnule Rodomovsky.

— Tony, a spus el, ca de obicei. De fiecare dată când spui „domnule Rodomovsky”, îl caut pe tata prin preajmă şi încep să-mi număr cele mai recente păcate.

Se sprijinea de tejghea şi îi dăruia lui Jordan acelaşi zâmbet pe care-l oferea tuturor femeilor care călcau în acel magazin, cu toate că uneori acel zâmbet avea diverse variaţiuni. Rânjetul de băieţandru era pentru doamne de peste şaizeci de ani, care-l ciupeau de obraji şi apoi

cumpărau ceva. Cel de haimana era destinat femeilor de peste patruzeci, care îşi plecau ochii speculativ şi apoi cumpărau ceva. Zâmbetul total, care includea şi ridurile de la ochi şi din obraji, îl oferea doamnelor de peste douăzeci de ani care se înroşeau şi apoi cumpărau ceva. Până şi Anneliese primise un zâmbet modificat cu o nuanţă compătimitoare, având în vedere hainele de doliu, iar ea reacţionase la acel zâmbet. Probabil că *Tony Rodomovsky flirtează şi cu un cuier dacă nu are cu cine,* îşi spunea Jordan, amuzată. Se bucura că-l acceptase Anneliese, pentru că sigur avea să le prindă bine în afaceri.

— Prinţesă Ruth! a exclamat Tony văzând năsucul lipit de vitrina în care se afla vioara. Ne cinsteşti cu un recital?

De obicei, Ruth era timidă cu bărbaţii străini, dar, atunci când o întâlnise, Tony se lăsase într-un genunchi şi intonase dramatic un mic discurs în care spusese că era bine-cunoscut faptul că Prinţesa Ruth de Bostonia nu se adresa cavalerilor rătăcitori până când aceştia nu-i câştigau favorurile prin fapte supreme de galanterie, aşa că el avea să călătorească până la capătul pământului ca să-i câştige o privire măcar, iar Ruth se destinsese şi zâmbise circumspect. Acum l-a lăsat să-i sărute mâna, şi-a aşezat vioara imaginară la gât şi a început să cânte. Jordan se întreba unde mai văzuse Ruth pe cineva cântând la vioară, pentru că avea poziţia corectă.

Mama ei, şi-a răspuns Jordan singură la întrebare. *Adevărata ei mamă.* Ruth sigur o văzuse pe mama ei cântând – nu aveau niciodată să afle unde şi cum, Ruth fiind atât de mică pe atunci. Păruse să fi uitat de tot în ultimii ani, dar iată că amintirea ieşea din nou la suprafaţă, făcând-o pe fată să se uite fascinată la mica vioară. Oare acum Ruth îşi aducea aminte de toate astea pentru că singurul bărbat care jucase în viaţa ei rolul de tată dispăruse dintr-odată, la fel cum dispăruse şi misterioasa ei mamă care cânta?

Jordan a privit din nou căutătura din fotografie a tatălui ei. *Era dârz*, spusese Anneliese despre el cu o seară în urmă, pe când băuseră cacao. *Cu el lângă mine, nu mă*

ajungea nimic rău din coşmar. Poate că de-asta avea Ruth coşmaruri. Tatăl dârz şi hotărât care, în ultimii ani, îi dăduse stabilitate pe lumea asta, nu mai era.

— Eşti visătoare azi, domnişoară McBride.

Privirea lui Tony devenise serioasă. Jordan se pregătea pentru obişnuita întrebare „Te simţi bine?" pe care o auzea de la vecini, cunoştinţe şi prieteni în fiecare zi de când îi murise tatăl, şi la care dădea acelaşi răspuns optimist: „Foarte bine!"

— Vrei să plec? a întrebat Tony în schimb. Am şi batistă, şi un umăr pe care să plângi, dacă doreşti, dar pot şi să te las singură ca să plângi în linişte, în ce ordine le vrei tu pe astea două. „Singură" fiind cuvântul-cheie.

Surprinsă, Jordan a pufnit în râs fără să vrea.

— Am... tot vrut să fac asta în ultimele săptămâni, a răspuns ea.

Chiar acela fusese motivul pentru care tot coborâse în laboratorul foto. De obicei nu se ducea nimeni după ea acolo.

— Bine, atunci, a convenit Tony îndreptându-se de spate. Să mă car?

— Să te cari? Brusc, ai devenit englez?

— Am lucrat cam mulţi ani cu un britanic, a răspuns el şi a zâmbit cu subînţeles. Am o idee! Ce-ar fi să te cari tu, domnişoară McBride? Să o duci pe Prinţesa Ruth acasă devreme şi să-ţi faci un pic de timp şi pentru tine?

Jordan a dat să refuze, dar în clipa aceea a sunat clopoţelul de la intrare şi s-a auzit vocea lui Garrett:

— Jordan, aici erai! a exclamat el cuprinzând-o de umeri şi uitându-se cu atenţie la ea, ca să vadă dacă avea urme de lacrimi. Ai...?

— N-am nimic.

— Încerc să o conving pe domnişoara McBride să plece acasă mai devreme, i-a întrerupt Tony. Poate că o să ai mai mult noroc decât mine, domnule...

— Byrne. Garrett Byrne, s-a prezentat el, întinzând mâna. Eşti noul angajat?

— Vinovat. Tony Rodomovsky. Eşti logodnicul?

— Vinovat.

Şi-au strâns mâna. Jordan se întreba dacă existau doi tineri bărbaţi pe lumea asta care să facă vreodată cunoştinţă fără să se măsoare din cap până-n picioare aşa cum se întâmpla acum: care strângea mâna mai tare, care era mai înalt. Garrett s-a îndreptat cu toată înălţimea lui de 1 metru 90, iar Tony s-a rezemat de tejghea, amuzat.

— Nu pot pleca devreme, Garrett, a intervenit Jordan înainte să îşi continue ei ritualul, care presupunea să descopere care dintre ei luptase în război şi care nu. Anna e la avocat şi trebuie să rămân până la închidere.

— Pot să închid eu în locul tău, a spus Tony fără să o ajute cu nimic, ba dimpotrivă.

— Vezi? a spus Garrett aplecându-se şi ciufulindu-i părul lui Ruth, care l-a ignorat şi a continuat să cânte la vioara ei imaginară. Am putea să o luăm pe Ruth şi să mergem la film. Mi-a fost dor de tine.

— Şi mie mi-a fost dor.

Serios, chiar mi-a fost, şi-a spus Jordan în gând.

— Domnul Kolb a plecat deja, a anunţat Tony. Nu mai e mare lucru de făcut aici.

Jordan a ezitat. Tatăl ei nu ar fi lăsat un angajat nou singur în magazin până când acesta nu ar fi avut cel puţin o lună de experienţă şi până când el, proprietarul, nu ar fi fost sigur că angajatul respectiv nu era vreun hoţ. Dar Tony lucrase ireproşabil timp de trei săptămâni, iar Anneliese fusese de acord cu angajarea lui.

— Ştii să închizi, i-a spus ea lui Tony, dându-i cheile. Haide, Ruthie. Vrei să mergem la film?

Arcuşul imaginar al lui Ruth s-a oprit în toiul mişcării. Pe la începutul anului, fata devenise fascinată de *Cenuşăreasa* şi o înnebunise pe Anneliese rugând-o să o lase să aibă nişte şoricei drept animale de companie.

— Cenuşăreasa?

— Ia-ţi condurii de sticlă, prinţesă! a îndemnat-o Tony punând, cu mare grijă, vioara imaginară în cutia ei. Las' pe mine, mă ocup eu să fie în siguranţă pentru lecţiile tale de vioară.

Garrett ţinea uşa zâmbind, dar Jordan s-a oprit, căci îi venise o idee.

— Nu uita asta, domnişoară McBride, a spus Tony întinzându-i fotografia cu tatăl ei, lăsată pe tejghea, decupată frumos şi gata de pus în ramă, şi privind-o preţ de o clipă. Tatăl tău?

— Da.

Lui Jordan i s-a pus un nod în gât. Putea să-l pomenească fără probleme de o sută de ori, iar a suta una oară să se emoţioneze fără niciun motiv. Ar fi vrut să înţeleagă de ce. Poate că ar fi durut mai puţin. *Sau poate că nu.*

— E un portret bun, a spus Tony întinzându-i fotografia. Ar trebui să-l păstrezi aici.

— De ce?

— Era magazinul lui, a lămurit-o el dând din cap către fotografie. Aici se vede chintesenţa neguţătorului de antichităţi în timp ce munceşte.

— Aşa e, a spus Jordan şi – *clic,* i-a mai venit o idee, care i-a adus un zâmbet pe buze.

— Jor? a întrebat-o Garrett, nedumerit.

— Domnişoară McBride? a chestionat-o Tony ridicându-şi capul. Îmi place să fac fetele să zâmbească, dar, în mod normal, ştiu şi de ce.

Dacă nu ar fi existat o tejghea între ei, Jordan l-ar fi luat în braţe. Radia, în schimb, atunci când şi-a luat în grabă, din cui, pălăria neagră de pai şi şi-a aşezat-o pe cap.

— Tony, a spus ea, uitând de „domnule Rodomovsky”, mulţumesc! De două ori!

— Anna, tocmai mi-a venit *cea mai bună* idee, a spus Jordan oprindu-se pe balconaşul pe care mama ei vitregă stătea şi se uita spre stradă. Nu ştiam că fumezi.

— Pe vremuri îmi plăcea să fumez o ţigară înainte de cină, a răspuns Anneliese trăgând un fum şi ridicându-şi faţa spre amurgul văratic, îmbrăcată, încă, în costumul negru cu care fusese în vizită la avocat, însă fără pantofi, pe care şi-i aşezase alături de geantă. Ştii ce părere avea

tatăl tău despre femeile care fumează, aşa că m-am lăsat. Vrei şi tu una?

— Sigur.

Anneliese a scos o tabacheră de argint şi a aprins o ţigară de la cea pe care o fuma ea.

— Unde e Ruth? a întrebat-o pe Jordan.

— Sus, se joacă cu Taro. Tocmai ne-a lăsat Garrett – a venit să ne ia la film, dar nu se proiecta nimic, a spus Jordan inhalând fumul şi aplecându-se peste balustradă. Mi-a venit o idee azi, apropo de ce zicea Tony. Haide să-i luăm lui Ruth lecţii de vioară.

Pentru moment, Anneliese a părut aproape şocată.

— De ce?

— Nu se poate uita la o vioară fără să intre în transă. Ar face-o foarte fericită.

— Unui copil care ţipă şi face crize nu trebuie să-i permiţi prea multe. De disciplină are nevoie. Am fost prea tolerante cu Ruth.

— Nu e răsfăţată, a protestat Jordan. E tristă şi furioasă şi îi e dor de tatăl ei. De ce să nu încercăm altă abordare, ceva care să-i amintească de faptul că poate fi fericită?

— Nu vioara, însă, a spus Anneliese trăgând încă un fum. Oricare i-ar fi amintirile despre mama ei, nu sunt plăcute. Nu vreau să o bulverseze şi mai tare. Mai bine să uite cu totul de viori.

— Dacă nu-i place, n-o obligăm. Dar...

— Nu, Jordan. Nu vreau să-şi mai amintească nimic, a insistat Anneliese zâmbind ca şi cum îşi cerea scuze pentru refuzul ei. Şi apoi, e o chestie cam evreiască, nu? Obsesia asta cu muzica... Sigur că una dintre cele mai mari calităţi ale lor e faptul că sunt buni muzicieni, dar nu vrem ca Ruth să fie întinată astfel. Cu numele de Ruth Weber, sigur era evreică. Slavă Domnului că cel puţin nu arată a evreică.

— Anna, serios! a exclamat Jordan. Toate fetiţele din Boston iau lecţii de pian, muzica nu e un lucru care ţine de evrei. Şi chiar dacă ar fi fost...

— Toată lumea i-a compătimit pe evrei după război, dar

asta nu înseamnă că vrea cineva să-i aibă drept vecini. Numi doresc asta pentru Ruth, a încheiat Anneliese categoric, schimbând apoi subiectul. Mai voiam să-ţi spun ceva, Jordan. Ştii că azi m-am întâlnit cu avocatul, în legătură cu testamentul tatălui tău. Toate bune – magazinul îmi rămâne mie pe viaţă sau până mă recăsătoresc, apoi ţie şi lui Ruth.

— Da, a răspuns Jordan auzind în minte vocea tatălui ei: „Am vrut să îl transform în ceva special, am făcut-o pentru tine. Un viitor în adevăratul sens al cuvântului…” Ce voiai să-mi spui?

— Că nu trebuie să-l vrei.

Jordan a tresărit şi a ridicat privirea.

— Poftim?

— Taţii vor să construiască ceva ce pot lăsa moştenire copiilor. Uneori nu stau să se gândească dacă ceea ce au clădit este ceea ce îşi doresc copiii şi dacă aceştia vor să se înhame la aşa ceva, a spus Anneliese privind-o pe Jordan cu ochii ei albaştri plini de căldură şi de compătimire. Ai fost o fiică foarte supusă, ai lucrat la magazin, dar ştiu că nu ţi l-ai dorit niciodată. În schimb, ar fi trebuit să te duci la facultate. Eu am pledat pentru asta, dar tatălui tău nu-i plăcea ideea, după cum ştii. Nu era corect din partea mea să-mi contrazic soţul, aşa că am lăsat-o baltă. Dar m-am gândit că se înşela. Şi încă mai cred asta.

— Nu se înşela, a spus Jordan, în apărarea lui. Nu aveam nevoie de facultate. Aveam deja un viitor cu Garrett şi…

Anneliese a aşteptat ca Jordan să înşire tot ce avea de înşirat. Când aceasta a rămas fără cuvinte, ea a continuat:

— O să păstrez anticariatul aşa cum ar fi vrut tatăl tău, nu te teme. E un venit pentru mine, o moştenire pentru tine şi pentru Ruth într-o zi, a asigurat-o ea pe Jordan, aprinzându-şi apoi încă o ţigară. Dar asta nu înseamnă că trebuie să te împovărez acum. Nu vrei să fii ţintuită în spatele unei tejghele şi să vinzi linguriţe cu apostoli bătrânelor – ştiu că nu asta vrei. Ce ai prefera să faci?

— La primăvară mă mărit cu Garrett, a răspuns Jordan automat.

— Şi facultatea? a continuat Anneliese, ignorând şi ideea de căsnicie, şi pe Garrett. Ai putea încerca la Radcliff sau la Universitatea Boston, dar cred că o tânără are mai multe avantaje dacă pleacă din oraşul natal. Ai putea să te duci până în California, dacă acolo visezi să mergi. O nouă şcoală, un nou stat.

Facultatea. Jordan se gândea la cât de mult îşi dorise asta pe când avea şaptesprezece ani.

— Nu... cred că mai vreau asta, a spus ea încet. Am douăzeci şi doi de ani. Să încep şcoala alături de toate fetele alea de optsprezece ani, din care jumătate sunt acolo doar ca să se logodească...

Anneliese nu părea surprinsă.

— Te-ai putea duce la New York, atunci. Îţi iei o slujbă care-ţi place, nu una care crezi că ar trebui să-ţi placă.

Mâinile lui Jordan strângeau balustrada. Chiar avea loc această conversaţie? *Chiar* se întâmpla asta?

— Să nu crezi că încerc să te alung, i-a spus Anneliese zâmbind. Asta e casa ta. Dar nu trebuie să fii legată de locul ăsta doar din cauza magazinului şi a dorinţelor tatălui tău. Vreau să fii *fericită.* Ai fi fericită dacă ai pleca în străinătate? Dacă ai încerca să găseşti de lucru ca fotograf?

— Nu ştiu dacă mă pricep destul de bine la asta, s-a auzit Jordan spunând.

— Nici n-o să ştii dacă nu încerci, a asigurat-o Anneliese punându-şi braţul învelit în mânecă neagră lângă scrumieră. Ia-ţi camera foto şi caută lucruri de surprins în Europa. E un alt mod de a învăţa, altul decât cursurile universitare.

— Nu pot pleca, a spus Jordan automat.

— De unde? De la magazin? a întrebat-o Anneliese fluturând din mână. Oricum nu-l vrei, şi o să meargă strună şi fără tine. De lângă Garrett? Dacă te iubeşte, o să te aştepte. De lângă Ruth? Dacă te măriţi în primăvară, va trebui să se obişnuiască fără tine oricum.

— Dar măcar aş fi în Boston şi aş putea s-o văd. Nu în alt stat – *sau peste Ocean* s-a gândit Jordan. Ruth a pierdut

deja prea mulţi oameni.

— Ruth se va adapta. Aşa sunt copiii. E sora ta, nu fiica ta. Nu trebuie să îţi trăieşti viaţa în funcţie de ea, a spus Anneliese făcând, apoi, o pauză. Şi nu trebuie să simţi că ar fi neloial din partea ta să vrei altceva decât şi-a dorit tatăl tău pentru tine.

Ba da, ar fi vrut Jordan să spună. *Am schimbat tot ceea ce-mi doream pentru mine – ca să mă conformez dorinţelor lui. Voiam ceva pentru că aşa voia şi el.* Dar imaginaţia o ducea deja departe, foarte departe. Se vedea cu Leica pe umăr, luând un autobuz spre New York, intrând în birourile imense de la LIFE şi cerând o slujbă ca fată bună la toate, asistent de laborator, orice numai să calce în acea clădire. Se gândea să rătăcească prin Spania ca să vadă unde făcuse Robert Capa celebra lui fotografie cu soldatul în cădere. Se gândea la proiectul care-i venise în minte în acea după-amiază, după comentariul banal pe care îl făcuse Tony atunci când văzuse portretul tatălui ei, a doua idee pentru care îi mulţumise – proiect care îi bubuia în cap, cerând să fie început de urgenţă. Dar ar fi fost minunat să-şi poată face timp ca să-l ducă la îndeplinire, nu să-şi spună că nu avea timp fiindcă era stupid să se apuce de un fotoeseu ambiţios când pentru ea fotografia era *doar o pasiune.*

Ar fi fost minunat să nu îşi mai spună în vecii vecilor cuvintele „doar o pasiune”.

— Ceea ce vreau să spun e că te pot ajuta, a continuat Anneliese pe un ton calm. Asta îţi e moştenirea, Jordan, şi ai dreptul la ea. Vrei să călătoreşti? Îţi dau bani de buzunar. Vrei să-ţi iei un apartament în New York şi să lucrezi ca fotograf? Te pot ajuta cu cheltuielile până când începi să câştigi un salariu ca lumea. Nu e o ofertă pe care aş face-o oricărei tinere de douăzeci şi doi de ani, dar tu eşti majoră şi ai capul pe umeri. Lasă magazinul şi pe Ruth în seama mea, lasă-mi mie *Bostonul* – e prea mic pentru tine, a încheiat mama ei vitregă zâmbind şi privind-o drept în faţă. Ce vrei?

Jordan a dat să răspundă, dar, în schimb, a izbucnit în

plâns. A auzit-o pe Anneliese care îşi stingea ţigara şi se apropia de ea, cuprinzând-o cu braţele ei subţiri. A plâns pe umărul ei mic, în vreme ce văzduhul se întuneca şi se lăsa noaptea odată cu răsăritul unui pătrar de lună. În vreme ce simţea în suflet o ultimă umbră de resentiment pentru că Anneliese, pe care o întâlnise abia pe când avea şaptesprezece ani, era cea care o cunoştea atât de bine – şi nu tatăl ei, pe care-l ştia de o viaţă.

Ce vrei?

Pentru prima oară într-o eternitate, Jordan s-a gândit: *Vreau lumea întreagă.*

Capitolul 32
Ian

Iunie 1950
Boston

— Cum a mers cu Kolb? a pârâit vocea lui Tony prin legătura tăcută de la un telefon public.

— Prost, a răspuns Ian, inexpresiv, privind semiluna care tocmai răsărea, căci, în timp ce el şi Nina fuseseră în apartamentul lui Kolb, după-amiaza devenise noapte. Ai cunoscut-o, în sfârşit, pe văduvă. Ceva deosebit?

Nu excludeau încă ipoteza ca proprietarii anticariatului să fi fost implicaţi în activităţile lui Kolb.

— O femeie plăcută, cu ochi albaştri, păr negru, cu accent clasic de Boston, care omite „r”-urile. Nu are cicatrice pe gât – da, merita să verific. A intrat şi a ieşit, doar câteva întrebări. Nici nu a încercat să vorbească cu angajaţii sau cu clienţii. O să stau cu ochii în patru ca să văd dacă face Kolb vreun efort să-i vorbească sau să-i dea ceva, dar ea nu pare să aibă vreo treabă cu magazinul. Bănuiala mea e că femeia asta nu ar şti nici dacă el ar da petrecere acolo.

— Asta şi face, i-a tăiat-o Ian din scurt. Doar că încă n-o putem dovedi.

A închis telefonul şi s-a întors în colţul restaurantului, acolo unde Nina bea o coca-cola şi se uita pe geam. Localul nu era cine ştie ce şi mai era şi cam gol, cu excepţia unei chelneriţe bătrâne, al cărei scrum de ţigară aproape căzuse în cafeaua de cinci centi a lui Ian. Însă de la masa aşezată lângă fereastră se vedea numai bine clădirea în care locuia Kolb, iar clădirea respectivă nu avea altă intrare, în afară de o ieşire de incendiu ilegal de nefuncţională. Ian nu-l vedea pe falsificatorul bătrân atârnat cu mâinile de scara de incendiu, aşa că restaurantul era sediul stabilit pentru urmărire.

— Ar trebui să te duci acasă, a sfătuit-o Ian pe Nina, căci o parte din el regreta – chiar amarnic – că nu-l bătuse măr pe Kolb, să-i împrăştie dinţii şi să-i rupă oasele, drept care voia să stea acolo şi să îşi bea cafeaua proastă până când se dilua de tot partea asta. Te-ai descurcat bine astă-seară, a adăugat.

Îl îngrijorase gândul că predispoziţia ei pentru haos avea să se reflecte şi în munca lor de echipă, însă ea se ţinuse de plan, fusese atentă la indicii şi foarte utilă.

— *Spasibo*[55], a răspuns Nina şi a început să-şi scoată agrafele şi să-şi scuture părul din cocul nesuferit. Dacă fuge Kolb?

— Îl urmăresc, ca să văd cu cine se întâlneşte. Stau cu ochii pe el până când ne duce la ceva sau la cineva nou.

Nina a luat meniul.

— Şi dacă nu o face?

— În cazurile din trecut, la un moment dat luam decizia să renunţăm.

Ea a mijit ochii.

— Nu e cazul.

— Nu, a spus el, fiindcă le stătea un ocean în cale, ca să nu mai vorbim de obsesie, aşa că a sorbit din cafea şi s-a strâmbat. Probabil că o să petrecem multe ore în separeul ăsta.

— Au hamburgeri. Cel puţin, e ceva, a zis Nina făcându-i semn chelnăriţei, soţul ei ştiind deja că pentru ea hamburgerii erau un miracol al traiului american, mult mai convingător decât libertatea de exprimare. Dacă fuge Kolb, poate scapă de tot, a spus Nina pe când chelneriţa se îndepărta. Alt oraş, alt nume. E falsificator, îşi poate face singur acte noi.

Ian a încuviinţat, aducându-şi aminte de diverse operaţiuni de urmărire care eşuaseră în trecut. Nu era simplu ca o echipă mică să poată sta continuu cu ochii pe cineva.

— Suntem doar noi trei, a spus Nina, citindu-i gândurile. Nu îl putem urmări constant.

[55] Mulţumesc – în limba rusă în original.

— Putem încerca. Eu îl urmăresc din zori şi până ce ajunge la muncă, a spus Ian, care oricum nu prea dormise, aşa că putea foarte bine să vină acolo la patru dimineaţa şi să stea cu ochii pe uşă. Tony îl urmăreşte la muncă. Iar tu...

— Eu, noaptea.

— De acord, Vrăjitoare a Nopţii.

Furia lui Ian se domolea, iar acum îl apucase ruşinea. *Ţi-ai pierdut cumpătul. Ai izbit un martor de perete şi l-ai sugrumat.* Nu mai făcuse niciodată aşa ceva, oricât de tentat ar fi fost.

Mama dracului, dar ce bine fusese!

Ian şi-a privit soţia.

— Cred că-ţi datorez nişte scuze.

Ea a ridicat din sprânceană.

— Te-am aruncat în stradă la Viena pentru că ai spus că preferi violenţa legalităţii. Totuşi, eu sunt cel care a pus un om la zid, doar pentru că acel om l-a enervat. Există o analogie între cioburi şi oale sparte care, în clipa asta, nu mă amuză în mod special.

— Oale? Kolb nu avea oale.

— Lasă...

A sosit hamburgerul Ninei şi Ian a privit-o în timp ce îl înfuleca. Uşa blocului lui Kolb rămânea închisă. Niciodată nu aveai de unde să ştii ce urma să facă un om vinovat după ce era acuzat: cam jumătate fugeau în prima oră, iar jumătate decideau să stea pe loc şi să pretindă că nu ar fi avut nimic de ascuns. Ar fi putut jura că Kolb era genul care fugea. Ian a suspinat. Urma o noapte lungă, ştia asta. Una fără somn, în care vedea paraşuta deschisă peste umăr.

— Lac visez, a spus Nina.

Ian a clipit.

— Ce?

— Lac. Că mă înec. Uneori mă ţine tata cu capul sub apă, alteori – Prădătoarea. Mereu lac, a spus ea, ridicând din umeri. Lacul tău... care e?

— Niciun lac. După cum nu există nicio oală spartă.

Vorbeşti o engleză foarte stranie, tovarăşă.

Nina a muşcat sănătos din hamburger.

— E paraşuta? l-a întrebat ea de-a dreptul, iar lui Ian i s-a răcit pe loc sângele în vine. Antocika zice că mormăi în somn. Ceva cu o paraşută.

— Nu contează, a răspuns el mai tăios decât ar fi vrut.

— Ba contează, l-a contrazis ea. Altfel de ce e paraşuta aia lacul tău?

Nu i-a răspuns. Nici Nina n-a mai zis nimic, doar s-a uitat la el.

— Îl chema Donald Luncey, a început Ian, întrebându-se de ce îi spunea povestea asta, una pe care n-o mai spusese nimănui până atunci. Soldat din San Francisco, optsprezece ani. Îmi zicea „Bunicu'". Probabil că, pentru el, arătam bătrân. Iar mie îmi părea de doisprezece ani.

— Parcă era navigatoarea mea, pe care mi-au dat-o după ce am ajuns pilot, a spus Nina zâmbind. Mica Galea arăta de parcă ar fi trebuit să facă excursii cu pionierii, nu să piloteze avioane deasupra Mării Negre.

— Ce s-a întâmplat cu ea? a întrebat Ian.

Ninei i-a pierit zâmbetul.

— Moartă.

— La fel şi Donald Luncey. Martie '45, trupele americane se paraşutau în Germania. Am cerut permisiunea să mă paraşuteze şi pe mine.

— De ce?

— Pentru că asta faci dacă vrei să fii bun de ceva ca jurnalist de război, a încercat Ian să-i explice. Pe front, nimeni nu-i place pe jurnalişti. Soldaţii se tem că o să vezi ceva ce nu ar trebui şi că o să treacă drept idioţi. Amărâţii de ei cred că eşti ca un vampir care-şi lipeşte carnetul de nasul lor în căutarea unei poveşti, în vreme ce ei se străduiesc să supravieţuiască. Numai atunci când eşti şi tu în noroi până la genunchi, nu te urăsc. Trebuie să dormi la un loc cu ei, să bei cu ei, să sari din avioane cu ei, să treci prin foc cu ei – să fii în pericol, dacă vrei să le spui povestea mai departe. E singurul mod de a-ţi face bine treaba.

Ian intrase în vorbă cu soldatul Luncey pe când stăteau să sară. Acesta din urmă avea o figură îngustă, cu trăsături ascuţite, cu urechi clăpăuge, ca de elefant, şi cu un zâmbet larg.

— Am sărit, a continuat Ian. Restul au coborât cu bine şi şi-au văzut de misiune, dar eu şi Donald Luncey am deraiat de la curs şi ni s-a prins harnaşamentul în crengile unor copaci dintr-o pădure germană.

Oricare altă femeie l-ar fi luat de mână, dar soţia lui Ian doar l-a fixat pe acesta cu privirea.

Se agăţase rău, la doisprezece metri de sol, în crengile unui stejar masiv, gâfâind şi încurcat în harnaşament. Avusese cuţit la el, numai că unghiul de deasupra era atât de dificil încât lama îi alunecase printre degete şi îi căzuse la pământ înainte să apuce să taie ceva. Funiile erau încâlcite rău şi nu avea cum să se desprindă fără cuţit. A avut însă noroc în comparaţie cu soldatul Luncey, care, în cădere, se lovise de fiecare creangă în parte şi care, până la urmă, se oprise din cădere şi rămăsese atârnat, strâns legat de crengi. O coastă ruptă îi străpunsese plămânul, sau cel puţin aşa presupunea Ian că se întâmplase. Murise încet, timp de şapte ore, cu plămânul sfâşiindu-i-se în timp ce el atârna de copac şi zbiera. Ian nu uitase niciun moment din acele ore: întâi îi spusese să stea calm ca să nu agraveze rana, apoi încercase fără succes să se balanseze spre el ca să-l ajute, iar în cele din urmă rămăsese agăţat pur şi simplu şi ascultase vocea băiatului muribund, care se stingea. În loc de ţipete, se mai auzea doar câte un murmur monoton: „Bunicu’…”

— Până ca el să moară, aveam deja halucinaţii, a mai îngăimat Ian. Eram deshidratat şi în stare de şoc, aşa că Donald Luncey se transformase în fratele meu, Seb. Ştiam că nu era el, ştiam că Seb era într-un lagăr din Polonia, dar tot pe el îl vedeam, până la ultimul pistrui. Frăţiorul meu atârna mort în copac, lângă mine.

Donald Luncey stătuse atârnat acolo mare parte din zi, timp în care Ian, cu gura uscată şi tremurând de sudoare rece şi de groază, se holba la cadavrul lui. Ian încercase să

se uite la pământul de sub ei, iar cei doisprezece metri de sub bocancii lui păreau să se dubleze într-o cădere abisală în beznă.

— Ah! a exclamat Nina. De-aia ai chestia aia cu înălţimile.

— O prostie, zău! Nici măcar nu am *căzut.* Am fost găsit ceva mai târziu şi m-au dat jos cu bine. Am fost destul de norocos.

Norocos, da, dar poate că nu complet sănătos la cap, se gândea Ian uneori. Trecuseră cinci ani de la încheierea războiului şi încă avea acel coşmar, în care îl visa de la bun început pe Seb. Donald Luncey nu-i apărea în vis niciodată. Din capul locului îl vedea numai pe fratele lui, pe care nu-l putea salva.

— Nu mai sta pe gânduri, *lucik,* l-a sfătuit Nina în timp ce întorcea sticla de ketchup cu fundul în sus peste hamburger, de parcă îl umplea de sânge. Nu face bine.

— Tu nu stai pe gânduri niciodată, nu?

Oricât se învârtea ea într-un nor al anarhiei, Nina era perfect echilibrată. Lucru destul de remarcabil, îşi spunea Ian, având în vedere prin câte trecuse. Ian se întreba dacă faptul că luptase în război o făcuse să fie aşa, sau dacă acel echilibru al ei existase dintotdeauna – în ea şi în restul Vrăjitoarelor Nopţii.

— Cei mai mulţi oameni cred că femeile nu au ce căuta pe front, dar după ce am aflat despre colegele tale de regiment…

— Femeile se pricep la luptă, a spus Nina calm. Noi nu intrăm în competiţie, aşa cum fac bărbaţii. Ne vedem de misiune fără să vrem să demonstrăm care e mai bună, cu cascadorii cretine.

— Mi-ai spus că o dată ai coborât pe aripa avionului la opt sute de metri altitudine, cazacă mică ce eşti. Dacă tot vrei să discutăm despre cascadorii.

— A fost necesar! a răspuns ea zâmbind, dar în spatele zâmbetului se ascundea o umbră. M-a certat pilotul meu pentru asta.

— Bravo ei, a zis Ian privind cu atenţie cum figura plină

de viaţă a Ninei a devenit sumbră dintr-odată. Îmi dau seama cât de mult îţi lipsesc. Prietenele tale.

— *Sestri*, a şoptit ea.

Ian bănuia că asta însemna „surori”.

— Erau toate ca tine?

Ea a ridicat din umeri, iar el şi-a imaginat sute de Nine care primeau avioane şi care erau trimise pe frontul de est al *Führerului.* Ce mama dracului! Nu era de mirare că Hitler pierduse războiul.

— Nu mai făcuse nimeni ce făcut noi, a spus Nina luând în mână hamburgerul din care sângera ketchup. Plătim pentru ce făcut. Coşmaruri, tremurat, dureri de cap…

— Ştiu ce zici, a răspuns Ian atingându-şi urechea stângă. Nu mi-am mai revenit complet după raidul aerian din Spania, când era să mor.

— Şi urechile mele, nu aşa bune cum erau. Carlinga U-2 e zgomotoasă. Şi anii ăia de stat trează noapte de noapte – încă nu pot dormi noapte întreagă.

— Să nu-ţi fie ruşine de asta. Ai fost soldat.

Nu ca mine, cu coşmarurile mele lipsite de sens, s-a gândit Ian, cu amărăciune.

Ea părea să-i fi prins gândul din zbor.

— Şi tu ai fost pe front, *lucik.* Mergi la război, ai lac sau paraşută după. Toată lumea la fel.

— Soldaţii, da. Le-au câştigat. Eu nu am fost soldat. Coşmarurile sunt pentru cei care luptă, nu pentru cei care scriu. Oi fi fost eu pe front, dar puteam pleca atunci când aveam chef. Ei nu.

— Şi? a întrebat Nina. Riscul e acelaşi şi pentru soldat, şi pentru vânător.

— Vânător?

— Vânători, a confirmat Nina. Şi eu… ei bine, am fost soldat *şi* vânător, dar partea importantă e vânător. Foarte diferit de soldat.

— Nu prea înţeleg.

— Soldaţii luptă în războaie. Asta le dă coşmaruri – un lac, o paraşută. Asta îi face să vrea să oprească, să ducă acasă, a continuat ea după ce, terminând de mâncat

hamburgerul, lua ketchupul cu lingura, ca pe supă. În război, vânătorii înfruntă aceleaşi riscuri, aceeaşi luptă, aşa că se aleg şi ei cu lac sau cu paraşută. Dar noi nu avem un lucru pe care îl au soldaţii şi alţi oameni – chestia care zice „stop”. Avem coşmar, îl urâm, dar dacă se termină războiul, soldaţii duc acasă, în timp ce noi *trebuie* vânăm din nou.

Ian s-a uitat lung la ea.

— Nu are niciun sens ce zici.

— Ba da, a spus ea, calmă. Soldaţii se fac. Vânătorii se nasc. Fie ai nevoie să ţii urma pericolului, fie nu.

— Eu nu am nevoie să urmăresc pericolul, Nina. Nu toţi englezii se duc pe câmp ca să tragă cu arma.

Nina a oftat, exasperată.

— Băieţii de care ai scris, soldaţii, piloţii – ce voiau?

— Vorbeau despre casă, ca toţi soldaţii. Despre filme, despre grătare în curte, despre întâlniri cu fete…

— Apoi se termină războiul şi duc acasă, da?

— Cei care au noroc.

Restul ajunseseră ca soldatul Luncey. Ori ca Seb.

— Dar nu toţi, a spus Nina. Ca Tony. El nu se duce acasă să însoare, să găsească slujbă. Rămâne, găseşte o vânătoare. Nici tu nu duci acasă. Se termină războiul tău, începi să urmăreşti hitlerişti, a continuat Nina, lingându-şi ketchupul de pe degetul cel mare. Fetele cu care zbor, majoritatea sunt ca soldaţii tăi. Visează la pace, la copii, la ciorba pe care pot mânca. Se termină războiul, au pace, sunt fericite. Dar eu? a întrebat ea strâmbându-se. În timpul războiului am coşmaruri, visez lac, dar asta nu mă face să vreau ciorbă şi copii. Se termină războiul meu, tu mă trimiţi în Anglia, eu ajung pe aerodrom în Manchester. Fac lupinguri cu biplane vechi, nu am ţintă, o iau razna. Până primesc mesaj despre Prădătoare. Atunci e bine. Pentru că am ţintă iar, a spus ea arătând spre Ian, apoi spre uşa lui Kolb. Tu – în război vânezi poveşti, când e pace vânezi oameni ca el, a mai zis ea apoi, arătând spre ea însăşi şi din nou spre uşa lui Kolb. Eu – în război vânez nazişti să bombardez, când e pace vânez nazişti să fac să

plătească.

Ian a clătinat din cap.

— Dacă eu şi cu tine suntem vânători, dacă avem impulsul de a goni după pradă şi cedăm acestui impuls, asta nu ne face mai buni decât este Prădătoarea. Iar dacă spusele tale sunt adevărate, atunci mă duc acasă şi îmi trag un glonţ în cap.

— *Niet*, l-a contrazis Nina, foarte sigură pe ea. Prădătoarea e alt soi de vânător. Un asasin care vânează lucruri pentru că îi place. Poate că are scuzele ei – ba e din ordin de la Reich, ba e că *mudak* iubit îi zice să facă asta – dar totul e doar scuze. Omoară pentru că îi place şi vânează fiindcă crede că sunt ţinte uşoare – copii, fugari, cei care nu pot lupta cu ea. Tu ai face asta?

— Ce mama dracului, Nina, nu!

— Nici eu. Noi nu vânăm neajutoraţi, *lucik.* Noi vânăm ucigaşi. Cum duc sătenii după lup turbat. Numai când lupul e mort, duc sătenii acasă şi găsesc alt lup turbat. Dar noi nu ne oprim. Alţii încearcă să meargă mai departe, dar... s-a oprit ea, mimând o explozie... e prea mult pentru ei. Se fac bucăţi. Noi nu. Vânătorii sunt altfel. Nu ne putem opri, nu pentru coşmaruri, sau vise cu paraşută, sau oameni care zic că ar trebui să vrem pace şi copii în schimb. E lume plină de lupi turbaţi şi îi vânăm până mor.

Era cel mai înţelept lucru pe care îl auzise vreodată de la ea. Ian s-a rezemat şi a privit-o lung.

— Habar n-aveam că nevasta mea e filosoafă.

— Chestie rusească. Stai, bei prea mult, vorbeşti de moarte, i-a explicat ea împingându-şi farfuria deoparte. Ne veseleşte.

— Vânători care vânează o prădătoare... a spus Ian rotindu-şi cafeaua rece în ceaşcă. E prima ta vânătoare, Nina. În mod normal, ţintele noastre nu sunt cele mai impresionante. Or fi făcut ei lucruri înfiorătoare, dar în carne şi oase sunt nişte oameni penibili, care vin cu toate scuzele din lume, aşa cum face şi Kolb. Prădătoarea e altfel. A avut tupeul să se ascundă la vedere în Altaussee, chiar în timp ce erau căutaţi naziştii, A reuşit să ajungă în

America cu o nouă identitate. Îşi acoperă urmele.

— Şi acum e ţintă, a insistat Nina.

— E o ţintă foarte inteligentă, a spus Ian sec. Nu va fi uşor de prins.

— Vânători care vânează o prădătoare? a întrebat Nina întinzându-se peste masă şi agăţându-i degetul cu care ar fi apăsat pe trăgaci cu degetul cu care ar fi apăsat ea pe trăgaci. Îmi place cum sună.

Era prima oară când îl atingea în afara dormitorului. În mod normal, Nina era ca un cactus atunci când venea vorba de dat sau primit gesturi de afecţiune. Ian a zâmbit. Ţinându-şi în continuare degetul agăţat de al ei, a tăcut şi s-a uitat spre uşa neclintită a lui *Herr* Kolb. Luna era sus pe cer şi stătuseră deja multă vreme în restaurant.

— Cred că nu pleacă nicăieri Kolb în seara asta, a spus Nina, uitându-se şi ea la uşă.

Ian a căzut de acord.

— Du-te acasă. Nu are rost să ne plictisim amândoi aici.

— Nu e plictisitor.

— Să te zgâieşti la o uşă? Poţi să faci ce comparaţii vrei între raiduri aeriene şi urmăriri de nazişti, dar genul ăsta de vânătoare presupune multă hârţogăraie şi aşteptare. Mă mir că încă nu te-ai plictisit de moarte. Sau... a continuat el pe când tocmai îi venea o idee... îţi place faptul că faci parte iar dintr-o echipă? Nu ca regimentul tău de *sestri,* bineînţeles. Dar ne ai pe mine, pe Tony, şi avem cu toţii o ţintă. Asta vrei să...?

Ea şi-a smuls mâna pe când ceva obscur îi întuneca privirea, prea rapid pentru ca el să îşi dea seama ce anume.

— Nu sunt echipa ta! s-a răstit la el, aruncându-i cuvintele în faţă ca pe nişte gloanţe de gheaţă. E o vânătoare. Una, doar din cauza Prădătoarei. O găsim şi se termină. Divorţăm, duc acasă, gata.

— Nu trebuie să fie aşa, s-a trezit Ian spunând. Chiar şi după ce divorţăm, poţi rămâne la centru, Nina. Lucrezi bine cu mine şi cu Tony, şi îţi place. Ştiu că-ţi place. De ce să nu rămâi în continuare?

Îşi dădea seama cât de mult îşi dorea asta. Cu toată nesăbuinţa ei, Nina avea o disciplină de navigator şi o dedicaţie totală. Să aibă o femeie în echipă, o femeie care putea ajunge în locuri în care un bărbat nu ar fi avut acces...

— Rămâi cu noi după ce o prindem pe Lorelei Vogt, a insistat Ian cu toată vehemenţa de care era în stare. Rămâi, Nina!

— Nicio echipă, a repetat ea fără să clipească, înainte să iasă, ca o furtună, din restaurant.

Capitolul 33
Jordan

Iunie 1950
Boston

Garrett se uita când la una, când la cealaltă fotografie de pe masa din laborator.

— Ai lucrat toată săptămâna la două poze?

— În sfârşit, le-am scos cum trebuie.

Meritase o săptămână de muncă asiduă în camera obscură developând, mărind, decupând fără să arunce nimic şi luând-o de la capăt. Două pozitive. Dar două pozitive cu care se mândrea.

— Hmm… a mormăit Garrett, continuând să-şi plimbe privirea de la una la alta.

Venise de la birou şi arăta foarte bine, înalt şi îmbrăcat cu costumul uşor de vară, călcat perfect. Jordan ştia că, pe lângă el, arăta mizerabil, cu părul legat cu o bucată de sfoară şi îmbrăcată în nişte vechi pantaloni scurţi, pătaţi cu soluţie de developare.

— Fotografiile arată bine, a apreciat Garrett, sperând, evident, ca ăsta să fi fost comentariul potrivit.

Prima era un cadru luat de jos, cu tatăl ei în atelier, ţinând în mână o tavă de argint. Jordan se jucase cu expunerea şi tăiase imaginea până ce rămăseseră vizibile doar mâinile şi fruntea lui încreţită de concentrare, fundul ca un pergament al tăvii, precum şi un colţ al gurii lui care zâmbea. Intitulase poza „Un neguţător de antichităţi la lucru”, scriind repede titlul cu creionul.

— Asta e esenţa lui la lucru, dar şi esenţa oricărui negustor de antichităţi la lucru. Iată de ce am tăiat imaginea ca să arăt numai o parte din faţa lui. Nu e doar el în fotografia asta, ci oricine are această meserie.

A doua fotografie era cu Garrett pe aerodrom, la periferia oraşului, făcând un semn cu mâna în faţa

avionului. Şi imaginea asta fusese redusă la esenţa ei. Nu era în ea doar logodnicul lui Jordan, un tânăr chipeş, ci un pilot, orice pilot, toţi piloţii: un fragment de imagine care arăta braţul întins al lui Garrett pe fundalul aripii întinse, şi zâmbetul lui Garrett, al unui om care, asemenea aparatului său de zbor, tânjea să fie în aer. „Un pilot la lucru.”

— Foarte frumos, a repetat Garrett puţin nedumerit.

Jordan s-a uitat la cele două fotografii şi, pentru o clipă, s-a întrebat dacă nu cumva îşi pierdea vremea. *Mereu vezi lucruri care nu sunt acolo*, o dojenea vocea critică, familiară, cea care-i spunea să nu viseze la cai verzi pe pereţi. Însă o altă voce, mai calmă şi mai analitică, îi spunea: *Sunt bune.*

— Foto-eseul ăsta se va numi „Bostonul la lucru”. O serie de cincisprezece până la douăzeci de portrete, toate – prim-planuri reduse la detaliu, şi-a expus Jordan ideea care i se rafinase în minte în ultima săptămână, de când vorbise cu Anneliese pe balcon, iar aceasta din urmă o întrebase ce voia. Asta o să fac toată vara.

Garrett şi-a scărpinat bărbia.

— Şi magazinul?

— Doamna Weir, care a mai lucrat pentru tata, s-a oferit după înmormântare să vină şi să lucreze din nou la magazin, dacă avem nevoie de ajutor, iar Anneliese mi-a îngăduit s-o angajez cu normă întreagă ca să-mi ţină locul.

Jordan era deja plină de idei. Oameni care munceau în tot Bostonul şi care abia aşteptau să fie fotografiaţi: brutarii de la Patiseria lui Mike în North End, degetele care frământau coca în făină, părintele Harris la slujbă, cu mâinile ca un leagăn atunci când ridica anafura…

Melancolic, Garrett a atins biplanul din fotografia cu el.

— Pentru ce faci asta?

— Pentru portofoliu. Nu am încă experienţă de lucru, aşa că trebuie să muncesc serios ca să am ce arăta. O să îmi petrec întreaga vară fotografiind tot ce prind, a spus Jordan, apoi a tras aer în piept. Toamna asta plec la New York ca să încerc să găsesc de lucru ca fotograf.

— Toamna asta? a întrebat-o Garrett nedumerit. Dar nunta e la primăvară.

Jordan a făcut un efort să ridice ochii şi să-l privească drept în faţă.

— Aş vrea să amânăm puţin nunta.

Şi-a făcut curaj pentru protest, dar acesta nu a venit.

— Ai doar emoţii, a liniştit-o el. Mama zice că e normal să ai emoţii înainte de nuntă. Vrea să vii curând ca să alegi florile. Zicea ceva de petunii sau poate că de phlox...

— Nu sunt pregătită pentru phlox, Garrett. Nu sunt pregătită să stabilesc o dată. Nu sunt *pregătită* şi gata, a spus ea, simţind ce uşurare era să pronunţe cuvintele acelea şi să nu mai încerce să şi le îndese în fundul minţii. Nu vreau să mă mărit încă. Vreau să lucrez. Vreau să fiu fotograf. Vreau să aflu dacă mă pricep la asta...

Jordan rămăsese fără aer cât timp enumerase toate lucrurile de care îşi dăduse seama săptămâna aceea şi pe care şi le dorea cu disperare. Să meargă în Franţa şi să fotografieze Turnul Eiffel, chiar dacă imaginea lui era cel mai mare clişeu dintre fotografiile lumii. Să înveţe cum era să ai termen-limită, să pici de oboseală şi cafeaua să fie rece fiindcă un redactor inexistent încă voia ceva făcut până la ora opt fix. Voia colegi de care să se lovească în camera obscură, cu care să fumeze şi să facă schimb de idei. Voia să-şi vadă numele în ziare: *J. Bryde.*

Garrett părea de-a dreptul pierdut.

— Avem atâtea planuri...

— Planurile se schimbă. Vino cu mine, i-a spus, împletindu-şi degetele cu ale lui. Vino la New York, haide să plecăm într-o aventură! Să muncim pentru TWA în loc de...

— Haide, încetează cu gluma!

— Nu glumesc. De fapt, *vrei* să lucrezi cu tatăl tău la birou? Te plictiseşti de moarte acolo.

Garrett şi-a retras mâna şi şi-a încrucişat braţele pe piept.

— Anulezi logodna?

— Nu. Spun doar că putem amâna...

— Suntem împreună de cinci ani. Mama o să fie distrusă dacă mai amânăm încă o dată.

Lui Jordan îi părea rău din cauza asta, chiar regreta, dar a strivit sentimentul pe loc şi fără milă. Nu avea de gând să se lase târâtă la altar din motive de vinovăţie.

— Noi suntem cei care se căsătoresc. Nu vrei să fii sigur de asta înainte să spunem „da”?

— Eu sunt sigur.

— Serios? l-a întrebat Jordan, apoi a tăcut. Nu mi-ai spus niciodată că mă iubeşti, a reluat ea.

El părea dezorientat.

— Ba ţi-am zis.

— Când a fost ultima oară când m-ai privit în ochi şi ai spus „Te iubesc” fără să fim în pat şi în toiul...?

— Mai încet!

— Suntem în pivniţă, Anna nu are cum să ne audă.

— Ea ce are de zis în privinţa asta? a întrebat-o el, încruntându-se.

— Absolut nimic, a răspuns ea, simţindu-se minunat pentru că putea lua singură deciziile, fără intervenţia niciunui adult care să aibă impresia că ştia mai bine decât ea ce trebuia făcut cu viaţa ei. Primesc bani de buzunar, la fel cum aş fi primit dacă mă duceam la facultate. Şi am şi economiile mele. O să închiriez un apartament...

Jordan s-a oprit. Pentru Garrett erau prea multe detalii şi se uita urât la ea.

— Ştii ceva? a zis, împungând-o cu degetul. Nici tu n-ai zis niciodată că mă iubeşti.

Jordan s-a sprijinit de masa din laborator şi şi-a plimbat degetul pe muchia ei. Diamantul în formă de pară sclipea la lumina slabă.

— Mi-ai fost fidel, Garrett? l-a întrebat. Când ai plecat la război, mi-ai dat inelul de absolvire şi m-ai pus să-ţi promit că nu o să mă văd cu nimeni altcineva. Spune-mi!

A dat să-i răspundă şi Jordan a ridicat din sprâncene. El şi-a dres glasul.

— Nu mi-am dat întâlnire cu nimeni, a bâiguit el.

Ea aştepta în continuare.

— Dar erau nişte tipi care ziceau că aceia dintre noi care erau acolo direct după liceu meritau să se distreze. Ca să nu…

Traversăm oceanul şi s-ar putea să murim fără să ne fi tras-o vreodată, a completat Jordan în gând.

— Aşa mă gândeam şi eu.

— S-a întâmplat o singură dată. Bine, de două ori. Dar m-am gândit că aveai să te superi, aşa că…

— Nu mă supăr.

Jordan a suspinat, el s-a luminat.

— Zău?

— Garrett, a spus Jordan cu blândeţe, faptul că asta nu mă deranjează nu ţi se pare că ar fi o problemă? Dacă te-aş fi iubit la nebunie, nu aş fi, oare, măcar un pic rănită, sau geloasă, sau orice?

S-a aşternut liniştea.

— Mă placi mult, a continuat Jordan. Mie-mi place baseballul şi ne distrăm mereu pe bancheta maşinii tale, iar eu nu te-am forţat să mă ceri de nevastă şi nu ţi-am cerut să nu mai zbori. Şi îţi place asta, a continuat ea, căci o sumedenie de lucruri deveniseră foarte clare în săptămâna respectivă, în care stătuse singură şi muncise acolo, la lumina roşie a laboratorului – foarte, foarte multe lucruri. Te plac, Garrett. Chiar te plac. Eşti bun, eşti dulce, mă faci să râd şi nu mi-ai cerut niciodată să nu mai fac fotografie şi nici nu m-ai considerat o stricată pentru că-mi place să mă tăvălesc pe bancheta maşinii la fel de mult ca şi ţie. Dar…

— Ce vrei să spui? a întrebat Garrett.

— Ne potrivim, a răspuns Jordan vrând să continue înainte să-şi piardă curajul. Dar asta e dragoste sau e obişnuinţă?

Tăcere prelungă. Jordan îl fixa cu privirea. Garrett îşi privea braţele încrucişate pe piept. În cele din urmă, a ridicat ochii la ea.

— Aş vrea inelul înapoi.

Ei bine, asta spune tot, şi-a zis Jordan. Şi-a scos inelul cu diamant de pe deget, cu un nod în gât.

— Îmi pare rău, a dat să spună, dar el s-a răsucit pe călcâie şi a pornit spre scări, foarte supărat.

S-a oprit în uşă şi s-a uitat la ea din capul scărilor.

— O să-mi anunţ familia dacă o anunţi şi tu pe a ta.

— Spune-i mamei tale că-mi pare rău. S-a purtat minunat cu mine şi... Jordan s-a oprit înainte să înceapă se simtă vinovată, după care şi-a întors privirea spre fotografia cu el. Garrett...

— Ce vrei? a întrebat el cu o voce la fel de ţeapănă precum îi era coloana vertebrală.

— Păreai foarte fericit atunci când m-ai dus cu avionul, a spus ea arătând spre fotografie. Ăsta e adevăratul Garrett Byrne. Cel în salopetă, nu cel care stă acum în faţa mea, îmbrăcat în costum. Ar trebui să te apuci din nou de pilotat, nu...

— N-ai decât să-ţi bagi sfatul în...

Garrett a ieşit trântind uşa laboratorului. Jordan a expirat prelung şi s-a uitat la degetul golaş. Avea ochii iritaţi şi se întreba dacă urma să plângă. *Cinci ani,* şi-a zis. *Cinci ani.*

— Treci la treabă, J. Bryde! s-a îndemnat cu voce tare, tamponându-şi ochii. Cariera asta nu pleacă singură din loc.

Capitolul 34
Nina

Iulie 1944
Frontul polonez

— Nemţii se retrag! Se duc în Polonia!

Dar nemţii au luptat şi s-au ţinut cu ghearele la fiecare pas.

Trecuse o iarnă geroasă, în care Ninei şi camaradelor ei le clănţăniseră dinţii în spatele măştilor îmblănite, de-a lungul rundelor de noapte. Navigatoarea Ninei, Galea, îşi pierduse unul dintre degetele de la picioare şi făcea haz de necaz:

— Cum o să arate sandalele mele de dans?

Pe la începutul anului, Elena fusese nimerită în gambă de un glonţ de la sol, iar Ninei i se rupea inima văzându-şi iubita şchiopătând pe aerodrom şi sprijinindu-se cu un braţ de gâtul Zoiei.

— Nu-i nimic, a liniştit-o Elena atunci când Nina se aruncase în genunchi înaintea ei şi începuse să îşi plimbe degetele peste rana de ieşire.

— A trecut prin muşchi şi a ieşit, nu te mai agita atât!

Primăvara s-a făcut vară, au zburat mai puţin, sau în plus, dar păreau cu toatele să-şi fi pierdut capacitatea de a dormi mai mult de câteva ore la rând.

— Ce dureri de cap am! se plângea Zoia.

Nina încerca să nu se lase cuprinsă de gelozie atunci când o vedea pe Elena cum o strângea în braţe pe Zoia şi gângurea ca s-o liniştească. Ca pilot, erai foarte apropiată de navigatoarea ta. Era inevitabil. O iubeai. *N-o iubi mai mult decât pe mine, Elenuşka.* Roşcata Zoia, al cărei bărbat murise pe frontul de la Stalingrad, avea doi copii la Moscova, care trăiau cu mama ei, copii la pozele cărora Elena suspinase melancolic.

Nu iubeşte pe nimeni mai mult decât pe tine, şi-a spus

Nina. Încă se mai furişau împreună sub aripa *Rusalkăi,* unde se sărutau şi vorbeau prostii. Nu se schimbase nimic.

Doar pentru că nu deschizi niciun subiect care să strice echilibrul.

Până să vină vara, deja zburau peste Polonia, acel teritoriu care fumega, plin de ruine şi de noroi. Un teritoriu care fusese violat, se gândea Nina. Ploile de vară frământaseră ţărâna într-o mâzgă adâncă şi malefică, ce sugea roţile avioanelor U-2 şi împotmolea camioanele cu combustibil. În buncărele grosolane, apa şiroia prin pereţi şi noroiul le ajungea până la genunchi.

— Dar ia uite, a spus Elena întinzându-i Ninei o floare roşie, fragilă. Maci. Am găsit câţiva care înfloreau în spatele aerodromului.

Emoţionată până la lacrimi, Nina s-a uitat la macul ce deja se ofilea pe tulpină. *Ce obosită sunt!*

„Cui îi pasă, rusalcă?" a pufnit tatăl Ninei. Aşa că a sărutat-o pe Elena, şi-a prins macul la salopetă, a mai înghiţit o pastilă cu amfetamină şi a mers mai departe.

— Ar trebui să fie pahar de cristal, nu conservă de supă…

— Nu *avem* pahar de cristal. Suntem norocoase că ne lasă Berşanskaia cu vodcă.

Vrăjitoarele Nopţii râdeau, mânjite de ulei, dar cu expresii radioase. Dintr-odată le lăsase oboseala. Atunci când au intrat în cantină, la venirea zorilor, lumea era la locul ei. Urma ca Nina Markova şi încă patru piloţi să fie decorate cu medalia de Erou al Uniunii Sovietice.

Faptul nu era oficial până la ceremonie, dar asta nu însemna că nu puteau ţine un toast tradiţional. Elena şi încă alte patru camarade fuseseră primele care primiseră EUS, cu câteva luni în urmă. Acum se adunau în faţă şi îşi scoteau stelele. Elena şi-a aruncat medalia, care a clincănit în conserva mică şi goală din mâinile Ninei, iar cele patru colege ale Ninei au întins şi ele conservele de supă ca să primească stelele de împrumut. Întreg regimentul trecea pe-acolo rânjind, fiecare dintre femei având câte o

conservă metalică în care primise cele două sute de grame de vodcă la care aveau dreptul, pe zi, piloţii. În mod normal, bărbaţii erau aceia care primeau alcoolul, la ordinele Berşanskaiei, dar în ziua aceea, Vrăjitoarele Nopţii îşi turnau vodca în conservele eroinelor, până ce lichidul a acoperit stelele aurii şi s-a ridicat la buza conservelor.

— Beţi, beţi! s-a înteţit strigătul de încurajare.

Nina a dat pe gât, dintr-o singură înghiţitură, toată cutia plină cu vodcă. Steaua aurie a Elenei i l-a lovit de dinţi. Era ameţită, iar Elena, împreună cu celelalte eroine, a ridicat şi ea conserva şi a strigat:

— Bun venit, *sestra!* şi au dat pe gât restul de vodcă din regiment. Fetele nu au protestat, ci s-au adunat cu toatele, vesele, iar Nina a fost sărutată de atâtea ori încât îi sclipeau obrajii. Era ameţită de vodcă şi de dragoste. *E doar o medalie,* şi-a spus în gând, în timp ce încerca să pună medalia în mâna Elenei, dar aceasta i-a prins-o strâmb de pieptul salopetei de zbor şi a râs. *Poart-o azi ca să te obişnuieşti cu greutatea ei!* Elena era aşa de frumoasă, cu obrajii roşii ca macii de câmp…

— Şi tu eşti frumoasă, i-a şoptit Elena, iar Nina şi-a dat seama că, probabil, o spusese cu voce tare.

Când a sunat alarma, părea că mai avea un pic şi adormea la căldură, prea mulţumită ca să tresară. Dar uşile cantinei s-au dat de perete şi trei femei din echipajul de la sol au intrat gâfâind.

— Vin avioane de vânătoare, iar U-2-urile nu au fost camuflate încă, trebuie să plecaţi cu ele!

Piloţii şi navigatorii s-au îmbulzit pe uşa cantinei şi au dat fuga la lumina zilei. Nina a scăpat conserva şi a fugit pe nevăzute după coama de păr negru a pilotului ei. Elena era deja în carlingă şi motorul *Rusalkăi* răgea atunci când Nina s-a aruncat cu capul înainte, aproape în spatele Elenei. Cineva a strigat, apoi forma de păianjen a unui Messerschmitt şi-a făcut apariţia. Un U-2 din stânga lor a luat-o spre est, peste pâlcul de copaci din apropiere, un altul a decolat spre nord şi a plonjat sub un nor, iar apoi

avioanele au început să zboare în toate direcţiile, fără nicio ordine. Pur şi simplu, toată lumea decola ca să scape cum se putea. *Rusalka* s-a înălţat, ca o pasăre, drept în soarele care răsărea.

— Avem coordonatele de noapte? era să întrebe Nina din obişnuinţă, iar apoi a clipit.

Era ceva în neregulă. A bâjbâit la intercom.

— Ce zzzzici? a sunat, foarte difuz, vocea Elenei, în timp ce avionul de vânătoare german a trecut peste aerodrom şi a lăsat în urmă răgetul focului de artilerie, iar Elena a ridicat brusc *Rusalka*, pe cât de repede a putut. Ce?

— Ah! şi-a dat seama Nina. Sunt în alt avion.

Galea mersese spre aparatul lor, dar Nina se dusese orbeşte după Elena şi *Rusalka.* I se părea amuzant, aşa că a chicotit.

— Nina?

Ninei îi bâzâiau urechile. Se legăna avionul?

— Hai, să-mi bag! a strigat. Sunt beată, s-a lămurit ea şi, deşi era rezistentă la vodcă precum orice siberian, precum orice Markov, faptul că de luni întregi nu pusese în gură nicio picătură de alcool făcea să i se pară că toată lumea aluneca şi se ducea la vale. Tu eşti beată?

— Nu! a strigat Elena la ea.

Rusalka se legăna zdravăn. Aerodromul rămăsese mult sub ele şi se ridicau în continuare în norii roz, unde, dacă dispăreau printre ei, erau la adăpost de avioanele germane. Aveau destul combustibil ca să poată aştepta, nu ca atunci când fuseseră alergate. *Suntem în siguranţă,* şi-a zis Nina în timp ce aerodromul se tăcea nevăzut.

— Ce direcţie avem? a întrebat-o ea pe Elena.

Pauză.

— Nu ştiu.

— Busola…

— Busola e în ceaţă, a răspuns Elena, după care a tăcut. Sunt beată, a reluat ea şi, brusc, au început amândouă să râdă în hohote.

O conservă de vodcă pe stomacul gol, după o noapte lungă de zbor şi fără niciun pic de somn… *Suntem bete*

rangă, se gândea Nina, şi îi venea să râdă şi mai tare. Zbura cu Elena în loc de Galea şi zbura ziua, nu noaptea. Totul era cu susul în jos. Apoi Nina şi-a dat seama că erau, într-adevăr, cu susul în jos. Elena făcea un luping peste un nor.

— Gata! a chiuit ea.

Ajunseseră deasupra norilor şi zburau în zorii trandafirii. Nina a mijit ochii peste marginea carlingii, întrebându-se când aveau de gând să abandoneze nemţii atacul.

— Mai e un U-2 sub noi, a spuse ea.

Elena a dat din aripi, iar avionul i-a răspuns pe măsură. Nina a preluat manşa – de ce nu, oricum trebuia să piardă ceva timp până să rişte coborârea, şi o vreme s-au jucat cu celălalt avion, urmărindu-se reciproc. Celălalt avion rămânea mereu sub ele, sfâşiind stratul de nori.

— Ah, şi-a dat seama Nina. Nu-i al' avion. E umbra noastră...

Au început din nou să râdă nebuneşte, iar Nina şi-a desfăcut harnaşamentul şi s-a ridicat pe jumătate în picioare, sprijinindu-se în curentul rigid de aer.

— Să nu cumva să cobori pe aripă! a strigat Elena, dar Nina s-a ridicat cât să-i tragă părul pe spate şi a sărutat-o cu afecţiune pe Elena în bătaia vântului, beată cum era.

— Haide să aterizăm! a strigat la ea. Că suntem atât de bete încât o să ajungem la Berlin.

Elena a aterizat clătinându-se şi săltând pe pista înnămolită până la oprire.

— Asta a fost aterizare? se întreba Nina atunci când a coborât. Sau ne-au doborât nemţii?

— Taci, a chicotit Elena, prelingându-se din carlingă.

S-ar fi prăvălit drept la pământ, într-o baltă, dacă nu o prindea Nina de mijloc.

— Hopa sus, iepuraş!

Câmpul din spatele aerodromului era un petic de pământ plin de buruieni, dar ticsit de flori roşii. Elena s-a aplecat peste un strat de maci şi s-a legănat, după care a căzut cu capul în flori şi a tras-o pe Nina după ea. Nu vedeau niciun motiv să se ridice, aşa că au stat acolo, în

secară, s-au îmbrăţişat şi s-au sărutat, Nina stând pe spate, cu ochii la cer. Tot ce văzuse din Polonia fusese urâţit de noroi, de fum şi de ruine, dar în acest cadru mititel, de unde vedea cerul, era frumos: bolta albastră şi pură, încadrată de secară şi de maci legănaţi de vânt, şi capul Elenei, care-i apăsa pieptul.

— Ar trebui să ne întoarcem, a şoptit Elena în cele din urmă.

— Nu vreau, a spus Nina băgându-şi degetele în părul Elenei.

— Trebuie, iepuraş.

S-au desprins una de cealaltă şi s-au întors la aerodrom. Efectul alcoolului trecuse în mare parte.

— Pot să dorm şi-o săptămână, a spus Nina căscând, dar, înainte să se întoarcă la baracă, s-a auzit strigată:

— Tovarăşă locotenent Markova!

S-a întors şi a văzut silueta comandantului adjunct al regimentului. A salutat-o, zâmbind, în timp ce aceasta se apropia. Cealaltă femeie nu i-a zâmbit. În cele mai bune momente ale ei era sobră – Nina nu ar fi vrut să poarte povara de a fi comandant adjunct şi şef al comandamentului – însă, acum avea o privire de gheaţă. Nina a simţit cum se scurgea din ea ultima picătură de euforie dată de vodcă. Tentaculele reci ale groazei i s-au strecurat în vene.

— Te duci urgent la tovarăşa maior Berşanskaia.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat Nina, făcând un pas în faţă şi gândindu-se că expresia de pe chipul acelei femei nu putea fi determinată de altceva decât de moarte, probabil că de prăbuşirea sau de dispariţia de pe radar a vreunui avion. A dispărut cineva? Galea...?

— Raportezi tovarăşei maior Berşanskaia, a repetat cealaltă ordinul. Nina şi-a dat seama, brusc, că toate privirile de pe aerodrom erau aţintite asupra ei. Începuse să-i bubuie inima şi şi-a eliberat mâna din braţul Elenei, nedumerită şi ea. După care a pornit spre biroul temporar al Berşanskaiei, unde a luat poziţie de drepţi, în salopeta de zbor decorată cu medalia aurie de împrumut şi cu părul

plin de petale de mac strivite, ca să afle că lumea ei avea să ia sfârşit.

La început nu înţelegea ce se petrecea. Stătea dezorientată în faţa Berşanskaiei, care nu-şi lua ochii de la masă şi vorbea pe ocolite.

— Sunt sigură că înţelegi că, pe timp de război, vigilenţa e mai intensă, Nina Borisovna. În fiecare zi sunt descoperiţi duşmani ai statului.

Nina a încuviinţat, fiindcă părea să i se ceară o reacţie.

— Duşmanii patriei sunt găsiţi până şi în cele mai îndepărtate regiuni. Distanţa nu îi protejează. În permanenţă trebuie să fim în stare de alertă – era evident că cita pe cineva, dar Nina nu ştia pe cine – faţă de duşmani şi de spioni care se infiltrează în secret printre noi.

Pauză. Nina a încuviinţat din nou, din ce în ce mai nedumerită.

— Foarte recent s-a făcut un denunţ în estul îndepărtat, la Baikal. Un bărbat denunţat ca duşman al statului, a spus Berşanskaia, evitând în continuare privirea Ninei. Într-un sat micuţ, nu departe de Listveanka.

În capul Ninei începea să sune alarma.

— Ah!

— Poate că l-ai cunoscut, a spus Berşanskaia ridicând capul în cele din urmă şi sfredelind-o cu privirea. Sunt sigură că aşa e. În sătucele de felul ăsta, locuitorii nu sunt cu toţii înrudiţi între ei?

A accentuat cuvântul „înrudiţi” cu o scânteie care i s-a aprins în ochi. Nina stătea în picioare, cu căciula din blană de focă în mână, în vreme ce era bombardată cu acuzaţii.

— Nu toată lumea e înrudită la Marele Bătrân, a îngăimat ea. E un lac mare, până la urmă. Multe sate. Avea soţie, copii?

— Copii mari, mi s-a zis, a răspuns Berşanskaia accentuând din privire cuvântul „copii”. Cu toate că orice copil ar trebui să se delimiteze de un tată acuzat de retorică anticomunistă şi care face declaraţii defăimătoare

la adresa tovarăşului Stalin.

Taică-tău a fost denunţat. Cuvintele planau în aer, mute şi odioase. *Tată,* l-a chemat Nina în mintea ei. El îi vorbea de multe ori în gând, mârâind şi scuipând. Acum tăcea. *Ce-ai zis? A auzit cine nu trebuia înjurăturile tale, până la urmă?* Nina era de părere că, până atunci, omul avusese noroc că nu-l denunţaseră atâta amar de vreme pentru injurii.

— A fost emis un mandat de arestare pentru el, a anunţat-o Berşanskaia dregându-şi glasul. Duşmanii statului trebuie pedepsiţi cu cea mai mare severitate.

— Se ştie cine l-a denunţat?

— Nu.

A fost vina mea? Nina întâlnise privirea tovarăşului Stalin la înmormântarea Marinei Raskova, îi venise să-i taie beregata, iar el se oprise în faţa ei. Nu mult, dar se oprise. Oare îi notase numele în trecere, lângă lupii desenaţi în agendă? Sau pur şi simplu ţinuse minte numele atunci când îl văzuse lângă premiu, lângă steaua aurie? Oare toate astea se întâmplau doar pentru că Secretarului General îi displăcuse felul în care îl privise cel mai mic dintre vulturaşii Raskovei? În fond, ordonase asasinate şi pentru mai puţin.

Nina a respins gândul. *Ce contează cum s-a întâmplat? S-a întâmplat şi gata.* Că se întâmplase din ordinul Şefului sau că, pur şi simplu, îl turnase un vecin, tatăl ei fusese denunţat. Cuvântul îi bâzâia în urechi de parcă o asurzise un trasor. Vocea Berşanskaiei ba se auzea, ba se pierdea.

— ...cei nevinovaţi, desigur, nu au motive să se teamă de...

Nina era cât pe ce să izbucnească în râs. Nevinovăţia nu îţi oferea nicio siguranţă, o ştia toată lumea. Tatăl ei era condamnat, iar Berşanskaia ştia asta bine. În plus, tatăl Ninei nu era nevinovat. Oricare dintre discursurile pe care le ţinuse de-a lungul anilor era suficient ca să îi câştige un glonţ.

Tată...

— Unde e? au ieşit cuvintele din gura Ninei,

întrerupând-o pe Berşanskaia. Ta... acest duşman al statului.

Nu pronunţa niciun nume, doar generalităţi vagi. Aşa vorbeai despre lucrurile astea. Puteai avea o conversaţie şi, în acelaşi timp, conversaţia nu avea loc, de fapt.

Berşanskaia a ezitat.

— Există unele probleme, fiindcă duşmanii statului tind să fugă de arestare şi condamnare.

Nina a râs atunci, ca un lătrat scurt care i-a zgâriat gâtul. Aşadar, nu fuseseră în stare să-l ia pe sus pe lupul de taică-său. Probabil că se făcuse nevăzut în taiga imediat ce-şi dăduse seama de ceea ce avea să urmeze. Aveau, oare, să-l găsească vreodată funcţionarii ăia ai statului produşi pe bandă rulantă, care purtau şepci albastre şi care erau înarmaţi cu multe documente? *Fugi, tată! Fugi ca vântul şi ca gândul!*

Urechile încă îi zumzăiau, dar distingea clar picuratul apei într-un colţ al acoperişului. Pic, pic, pic.

— Ce înseamnă asta? a îngăimat ea. În ceea ce le priveşte pe... rude?

— Înţelegi că în asemenea cazuri se emit adesea mandate de arestare pentru rudele duşmanilor statului, a spus Berşanskaia, ai cărei ochi au sfredelit-o pe Nina fără să clipească. Datorită grijii că atitudinea antisovietică îşi poate avea rădăcinile răspândite în toată familia.

— Este cazul în situaţia asta?

— Da. Da, este.

Pic. Pic. Pic. Apa picura mai lent, iar Nina stătea ca o stană de piatră. Cu o clipă în urmă îi dorise noroc lui taică-său, dar acum îşi spunea că ar fi trebuit să-i taie beregata înainte să plece de-acasă. El scăpase de arest, aşa că, în schimb, acum era ameninţată familia. Pentru prima oară în ultimii ani, Nina şi-a adus aminte de fraţii ei. Împrăştiaţi în cele patru vânturi, probabil că acum erau luaţi pe sus şi băgaţi în celule. Niciun grup de funcţionari nu ar fi avut milă de neamul Markov, progenitura feroce a unui duşman declarat al statului. *Huligani:* aşa aveau să fie categorisiţi. Statului îi era mai bine fără huligani.

— Nu toţi copiii le seamănă părinţilor, a îngăimat Nina. Cu siguranţă că dosarul de război vorbeşte de la sine, a continuat, gândindu-se că nu avea cum să nu conteze statutul ei: locotenent N.B. Markova, Ordinul Steagul Roşu, Ordinul Steaua Roşie, şase sute cincisprezece raiduri aeriene încununate de succes, în curând eroină a Uniunii Sovietice. Cu un palmares substanţial… a adăugat.

Dar Berşanskaia a clătinat din cap.

— Statul nu riscă.

Bine, atunci, şi-a zis Nina. S-au privit o clipă, tovarăşa maior a suspinat şi şi-a încrucişat mâinile pe birou.

— Până şi un bun cetăţean sovietic simte frică în faţa perspectivei arestării, a spus ea pe un ton de conversaţie. Dar un bun cetăţean sovietic ar şti să se încline în faţa sentinţei, să îşi denunţe tatăl şi astfel să aibă o şansă de salvare.

— Pentru ce? a întrebat Nina. În loc de un glonţ să primesc zece sau douăzeci într-un lagăr de muncă de lângă Norilsk sau Kolîma?

Berşanskaia a schimbat tactica.

— Avem noroc cu palmaresul regimentului. Dacă vreunul dintre piloţii mei încalcă legea, nu aş putea să îi iau apărarea, a spus ea, fără să tresară în faţa privirii Ninei. Cu toate că m-ar durea.

Nina a încuviinţat brusc. Regimentul era pe primul loc. Pentru orice ofiţer trebuia să fie aşa. Probabil că Berşanskaia era extrem de îngrijorată din pricina viitorului regimentului, încă de la început, trebuise ca doamnele din Divizia 46 să-şi justifice existenţa cu fiecare raid aerian în parte, trebuise ca ele să fie *perfecte,* iar acum aveau un măr stricat în rândurile lor, fiica întinată a duşmanului statului. Ce însemna asta pentru regiment? Nu o mai aveau pe Marina Raskova, aviatoarea preferată a tovarăşului Stalin, ca să vorbească în numele lor. Nina a încuviinţat din nou, fără amărăciune. Berşanskaia nu putea să-i ia apărarea, nu putea pune nici măcar o vorbă bună.

— E foarte posibilă, desigur, exonerarea de vină. Nu te înşeli atunci când spui că un palmares solid va înclina

balanţa în favoarea ta.

Nu contează, şi-a zis Nina în gând. Chiar şi dacă o iertau, nu avea să se mai întoarcă vreodată în Divizia 46, fiindcă ar fi fost întinată prin asociere cu trădarea. Era terminată aici. Nu avea să mai zboare niciodată cu Galea în carlinga din spate. Nu avea să mai bea, între raiduri, ceai cu gust de ulei. Nu avea să mai zboare nicicând în spatele Elenei, cu *Rusalka...*

În acel moment a lovit-o agonia drept în moalele capului, de parcă ar fi înjunghiat-o un ţurţure. Elena. Ce urma să facă *ea* atunci când avea să vină duba după Nina? Şi când anume avea să vină acea dubă? Curând, probabil, dacă Berşanskaia adulmecase deja ordinul de arestare. Numai la orele târzii din noapte se ocupau de duşmanii statului: auzeai maşina care oprea în faţa casei şi bătaia oficială în uşă. Elena şi Vrăjitoarele Nopţii s-ar fi aflat în toiul raidurilor de noapte în clipa în care Nina ar fi fost luată pe sus, cu câte un gardian de fiecare parte.

Se întreba, cătrănită, cum de se întâmpla asta. Cum de o zi care începuse cu vodcă, râsete şi pupături la răsărit se transformase în acel discurs evaziv de oroare şi condamnare...

— Pentru regiment, a spus Berşanskaia pe un ton plin de autocontrol, lucrurile trebuie să aibă loc... în linişte. Fără probleme.

Cuvintele i-au făcut Ninei reflexele să reacţioneze. Îşi simţea fiecare muşchi întins la maximum şi fiecare fir de păr din cap ca şi cum ar fi fost o sârmă încinsă. I se încleştaseră dinţii într-un şuierat sălbatic, ca nu cumva să-i scape vreun sunet printre ei. Îşi aducea aminte de vorbele tovarăşului Stalin: „Niciun pas înapoi”. Simţea, în mânecă, greutatea cuţitului tatălui ei – cu o singură mişcare din încheietură, briceagul i-ar fi căzut în mână. Nu ştia ce îi citea Berşanskaia pe faţă, dar tovarăşa maior încremenise.

Nina s-a căznit să deschidă gura şi a spus printre dinţi:

— Nu mă pricep la linişte, tovarăşă maior.

„Dar te pricepi la necazuri”, i-a şoptit tatăl ei, picurând otravă, amuzat, evident hotărât să ia cuvântul din nou.

„Eşti o Markov. Dă buclucul peste noi, dar îl mâncăm de viu.” Nina nu avea de gând să stea cuminte, închisă şi fără permisiunea de a zbura până ce ar fi venit călăii. În clipa în care apărea vreo şapcă albastră ca s-o ridice şi s-o ducă în est, briceagul avea să-i cadă în palmă şi urma să picteze pereţii cu sânge. Până la urmă aveau s-o prindă – spre deosebire de tatăl ei, nu avea unde să se ascundă –, dar nu voia să se întindă pe tavă în faţa lor, nu voia să le facă misiunea uşoară, curată sau mută. Berşanskaia vedea foarte bine asta pe faţa ei şi a expirat lung.

Nina tremura stând pe loc, cu gustul furiei oarbe pe limbă. *Deci nu te-ai schimbat prea mult, nu-i aşa?* şi-a zis. Toată căldura şi camaraderia din Divizia 46, toată blândeţea iubirii Elenei... toate astea nu reuşiseră prea mult să o împiedice să fie ea însăşi, nenorocita de rusalcă născută din apă de lac şi din nebunie.

Atunci au lăsat-o genunchii şi s-a aşezat, brusc, pe scaunul din faţa biroului Berşanskaiei. S-a uitat la ceasul de pe perete şi s-a mirat să vadă că era după-amiază târziu. Curând începea instructajul pentru misiunea de noapte.

A expirat cu un tremur.

— A fost o discuţie plină de informaţii, tovarăşă maior. Înţeleg că aţi discutat cu *toţi* piloţii dumneavoastră pentru a le cere să nu contenească vigilenţa împotriva sabotorilor şi duşmanilor statului.

— Bineînţeles, a răspuns, foarte precaută, Berşanskaia. Am discutat cu voi toţi.

— Navigatoarea mea are ameţeli, a spus Nina. Tovarăşa locotenent Zelenko nu se simte bine şi i-ar prii să se odihnească noaptea asta, a spus Nina ridicându-şi bărbia şi privind-o în ochi pe Berşanskaia. Ca fost navigator, sunt mai mult decât capabilă să zbor singură la noapte.

Cuvintele au planat într-o tăcere intensă. Ninei i s-a uscat gura şi, dintr-odată, pulsul i-a luat-o razna.

— În seara asta poţi zbura singură, tovarăşă locotenent Markova. Anunţă-ţi navigatoarea să dea raportul la infirmerie.

— Mulţumesc, tovarăşă maior Berşanskaia, a spus Nina printre buzele amorţite şi a salutat pentru ultima oară.

Solemn, lent, Berşanskaia i-a răspuns la salut, iar Nina a plecat.

★

Zvonul se răspândise deja.

Nu s-a apropiat nimeni de Nina după ce a părăsit biroul Berşanskaiei fără ca măcar să simtă noroiul polonez sub picioare. Toată lumea o privea mută şi sumbră, cu nişte expresii care spuneau totul. Nu-i întindea nimeni mâna, nu-i vorbea niciuna dintre ele – până ce a ajuns în hambarul gol pe care-l foloseau ca baracă şi Elena s-a ridicat de pe patul Ninei, cu ochii umflaţi de plâns.

— Of, Ninocika...

Presiunea violentă a braţelor ei puternice era s-o rupă pe Nina în două. S-a făcut mică în braţele Elenei şi a înghiţit în sec în timp ce Elena o mângâia pe păr.

— Umblă deja vorba că Galea nu zboară azi, a spus Elena cu glasul cuprins de groază, ştiind foarte bine ce însemna asta. O să... zbori singură?

Nina a încuviinţat pe muteşte, neavând încredere în sine ca să deschidă gura.

— Nu face asta, a şoptit Elena. Protestează. E o greşeală. Nu vor condamna un Erou al Uniunii Sovietice. Dacă faci apel...

Bineînţeles că Elena, cu credinţa ei oarbă în sistem, credea că erai achitat doar pentru că erai nevinovat. Nina a clătinat din cap.

— Nu.

— Ce-ar fi să...?

— Zbor în noaptea asta, Elenuşka.

Raidul aerian cu numărul şase sute şaisprezece, şi-a zis Nina. Ultimul.

Elena s-a retras, cu ochii în lacrimi.

— Nu te prăbuşi, a implorat-o. Nu te arunca în tunurile nemţilor. Nu mă face să văd cum sari în aer!

— Nu o să mă prăbuşesc, a spus Nina, apăsat.

S-a eliberat din braţele Elenei. Nu avea timp de pierdut.

A respins gândurile haotice şi a răscolit pe sub pat, unde îşi ţinea puţinele lucruri personale. Un pilot, pe vreme de război, nu avea nevoie de prea multe efecte: un pistol, un sac cu provizii de urgenţă în caz de prăbuşire, eşarfa albă brodată cu stele albastre. Nina a îndesat totul în rucsac şi a răscolit prin baracă să ia ce mâncare putea găsi. În biroul Berşanskaiei fusese prea şocată ca să pună orice la cale. Gândurile nu-i ajunseseră mai departe de oferta de a zbura singură. *Te ridici de la sol,* numai asta îi spuseseră instinctele – *urci la cer înainte să vină cătuşele.*

Iar acum?

Fără să vrea, se vedea îndreptându-se spre o baterie antiaeriană, în lumina albă a reflectorului care să-i umple lumea ca un soare, în timp ce, de data asta, ar fi plonjat spre ea şi nu dinspre ea. Imaginea s-a alterat. Mai bine să moară în flăcări şi glorie.

Sunt atât de obosită...

Dar Nina a respins viziunea. S-a uitat la Elena, care era îmbrăcată în salopeta de pilot şi care făcea eforturi să nu plângă. A deschis gura, numai că s-a gândit că putea asculta cineva, aşa că a dus degetul la buze ca s-o avertizeze. Şi-a pus rucsacul pe umăr, a luat-o de braţ pe Elena şi a ieşit cu ea fără un cuvânt, traversând câmpul bătătorit şi îndreptându-se spre mijlocul pistei. Soarele muribund al după-amiezii încă dogorea şi insectele bâzâiau, dar de jur-împrejur, pe o rază de cincisprezece metri, nu era nimeni să audă ce-şi spuneau.

— Nu o să-mi prăbuşesc avionul, a spus Nina întorcându-se, în cele din urmă, cu faţa spre Elena. O să fug. În Occident.

Tot ce-i trebuia era hotărârea pe care o simţea, ca pe un fior feroce, în stomac. Vest, nu est, visul fetei care crescuse lângă Marele Bătrân.

S-a uitat la ochii mari ai Elenei şi i-a luat faţa mult iubită în mâini.

— Vino cu mine, s-a auzit Nina spunându-i, în vreme ce-şi simţea pulsul în gât, căci nici pe asta n-o plănuise, dar în torentul emoţional ce-i răvăşea pieptul – şocul arestării

care o aştepta, supărarea faţă de tatăl ei, suferinţa cruntă faţă de pierderea regimentului în acel haos se ivise ceva mai plăcut: o undă vagă de speranţă. Vino cu mine, a repetat şi, deodată, cuvintele i s-au revărsat vajnic şi sec, fiindcă acum nu mai era vreme de vorbit în generalităţi vagi: acolo, sub cerul liber, Nina nu voia să mai aibă de-a face cu eufemismele partidului. Aşteaptă până în ultimul moment, apoi fugi în carlinga navigatorului. Nu ne vor putea opri. Ne vor raporta moarte înainte să vină mandatul de arestare şi vom fi libere ca păsările cerului, fără nicio pată de ruşine asupra regimentului. Cât de departe putem ajunge în vest, noi două şi un U-2 cu rezervorul plin?

— Până în Polonia? s-a întrebat Elena făcând semn spre pământul bătătorit din jurul lor şi spre orizontul încărcat de fum. Colcăie de nemţi.

— Unde altundeva să merg? O să mă găsească oriunde dincolo de liniile propriului nostru front. Fie merg spre vest, fie îmi înfig elicea în prima baterie de tunuri peste care dau.

Elena s-a strâmbat şi şi-a luat privirea de la mâinile Ninei.

— Nu trebuie să pleci. O să fii achitată.

— Nu, a întrerupt-o Nina. Fie zbor acum, fie mor mai târziu. În câteva zile, câteva săptămâni, poate câţiva ani, dar de murit – mor. Pot să ajung singură în Polonia, chiar şi mai departe, într-o lume nouă, a spus ea, habar neavând ce urma să facă odată ajunsă în Polonia cea răvăşită de război, dar ştiind că ea şi Elena puteau supravieţui împreună. Haide cu mine! a repetat, luându-i Elenei mâinile într-ale sale. Occidentul, Elenuşka! Unde dubele negre nu vin în toiul nopţii pentru că îţi vor vecinii apartamentul!

— Nu spune asta! a ţipat Elena din reflex, de frica celor care ar fi putut să audă ce vorbeau, dar Nina şi-a dat capul pe spate, sfidătoare.

— De ce nu? Deja m-au denunţat. Nu o pot face de două ori.

Era o satisfacţie grozavă. *Mă iei de lângă regimentul*

meu, avionul meu şi prietenele mele? şi-a spus Nina, uitându-se la ţara vastă şi pustiită care-i dăduse naştere. *Mă întorc cu spatele la tine şi nu mai întorc capul, ticăloasă nemilostivă şi rece! Şi îţi iau şi cel mai de seamă Erou.* Ea şi Elena s-ar fi descurcat mult mai bine dacă reuşeau să scape din Patria-Mamă şi să aştepte să se termine războiul. Fără certuri pe tema politicii de partid sau a tovarăşului Stalin, fără nimic care să le dezbine. *O să vadă cum e, de fapt, locul ăsta, dacă-l priveşte din afară. O să-i dau tot ce vrea – un apartament lângă râu şi copii care se joacă pe podea.* Dacă ar fi fost nevoită, Nina era gata să smulgă cu mâinile goale toate lucrurile alea din lumea capitalistă, le-ar fi smuls şi i le-ar fi pus Elenei la picioare, numai să fi plecat cu ea spre Occident în acea noapte.

Dar i-a stat inima în loc atunci când Elena a clătinat din cap înainte şi înapoi.

— Mama e la Moscova, a spus ea. Mătuşile şi unchii mei sunt în Ucraina. Nu-i pot abandona. Vor fi cu toţii denunţaţi şi arestaţi, la rândul lor, numai dacă se zvoneşte că am dezertat.

— Berşanskaia o să ne raporteze moarte, ca pe nişte eroine care au murit în luptă.

— Şi să-i las să creadă că am murit? Să mă jelească? Sunt singurul copil pe care-l mai are mama.

Nu-mi pasă de familia ta, se gândea Nina, *îmi pasă doar de tine.* Dar nu a spus asta.

— Nu e vorba doar despre familia mea, a continuat Elena. Nu pot abandona regimentul.

— *Eu* abandonez regimentul! s-a răstit Nina la ea. Crezi că mi-e uşor?!

— Nu, nu, nu am vrut să... am vrut să zic... Elena s-a bâlbâit, cu faţa contorsionată şi cu lacrimile sclipindu-i printre genele negre. Ninocika, nu le pot părăsi pentru tine. Nu le pot trăda. Au nevoie de mine.

— Şi eu am nevoie de tine, voia Nina să strige, dar a spus-o doar în şoaptă, iar mâinile i s-au răcit, chiar dacă îi erau înlănţuite de ale Elenei, în plin soare. Vor continua să zboare fără tine. Niciuna dintre noi nu e de neînlocuit. Vor

pune altă *sestra* în loc şi vor zbura mai departe, aşa cum se face în regimentul ăsta. Dar tu, pentru mine, eşti de neînlocuit.

Elena şi-a smuls mâinile dintr-ale Ninei.

— Îmi ceri prea mult! a ţipat ea. Să-mi las familia, regimentul, jurământul, ţara...

— Ţara ta mă azvârle afară! a strigat Nina la ea. Şase sute cincisprezece raiduri aeriene de succes, iar ei vor să-mi tragă un glonţ în cap sau să mă pună la muncă silnică într-un gulag până mor, doar pentru că tata e beţiv şi are gura spurcată. Eu nu am nici familie, nici regiment, nici jurământ – mulţumită ţării ăsteia. Tu eşti tot ce mai am.

Elena încă scutura din cap cu o încăpăţânare oarbă.

— Nu te vor împuşca. E o greşeală.

— Trezeşte-te! Locul ăsta e cangrenat!

— Cum poţi să gândeşti aşa? Ai luptat pentru patrie mai mult de doi ani...

— Pentru că doar la asta e bun cineva ca mine! a răspuns Nina, dându-şi seama că ţipa, dar nemaiputând să se abţină. Sunt pricepută în aer, la vânătoare şi să supravieţuiesc, aşa că am dat tot ce-am avut mai bun în mine acestui regiment, mulţumită femeilor care-l alcătuiesc. Mi-aş smulge inima din piept pentru oricare dintre ele, dar tot ce pot face pentru ele acum e să plec şi să le las să spună lumii că am murit. Puţin îmi pasă de patrie, Elena. E o bucată de ţărână îngheţată, e aici de dinainte să fiu eu şi va fi aici mult după ce eu n-o să mai fiu. Patria şi tovarăşul Stalin şi restul n-au decât să se fută-n cur unii pe alţii.

Trandafirul ei de Moscova era cât pe ce să se ofilească de greaţă. Nina i-a luat faţa în mâini şi a tras-o la nivelul ochilor ei ca s-o sărute cu disperare.

— Vino cu mine, i-a cerut încă o dată, vorbind pe buzele tremurânde ale Elenei. Vino cu mine şi lasă totul în urmă, că altfel aici mori.

Şi-a vărsat tot sufletul în cuvintele acelea, tot ce avea, tot ce era ea. Îşi simţea pulsul bubuind precum motorul mic şi elegant al avionului lor atunci când se pregătea să

plece în luptă. Elena mai avea un pic şi izbucnea în plâns, îi venea să îşi verse tot năduful în braţele Ninei, ca apoi să fie totul bine. Aveau timp. Puteau pleca.

Numai că nicio lacrimă nu a picurat printre genele lungi, negre şi umede ale Elenei.

— O fi ea cangrenată, a spus, atât de încet că abia i se auzea glasul. Dar dacă cei buni pleacă, cine rămâne s-o refacă după război?

În pieptul Ninei se oprise motorul. Elena s-a aplecat şi şi-a atins fruntea de a ei.

— Nu ştiu de ce trebuie să pleci, Ninocika. Ori pleci, ori nu faci nimic. Dar eu nu mă pot lepăda de ţară şi de jurământ pentru dragoste, a adăugat ea zâmbind vag, cu ochii în lacrimi. Ăsta e genul de lucru care-i face pe bărbaţi să spună că prinţesele nu au ce căuta pe front.

Între ele s-a aşternut liniştea, vastă şi rece precum Marele Bătrân. Nina a deschis gura, dar nu mai avea cuvinte. Fără „Nu mă părăsi”, fără „Du-te dracului”, fără „Te iubesc”. Nimic. A făcut un pas în spate, clătinându-se şi împiedicându-se de un bulgăre de ţărână.

Elena a prins-o cu braţul întins şi a încercat s-o tragă mai aproape de ea.

— Ninocika...

Nina s-a smuls. Încă un sărut – şi plânsul care i se acumula în piept ar fi izbucnit. Încă un sărut – şi ea ar fi plâns de mama focului în braţele Elenei jurând să nu plece, jurând să-şi denunţe tatăl, jurând să facă zece, douăzeci de ani în gulag dacă pilotul ei voia s-o aştepte. Încă un sărut – şi s-ar fi destrămat cu totul. În legende, rusalca putea îngenunchea orice muritor, care putea pieri de extaz după un singur sărut ce frigea ca gheaţa.

Poate că Elena fusese rusalca în tot acest timp, nu mica şi răvăşită Nina Markova, care simţea în momentul acela cum murea.

— Nina, i-a spus Elena cu blândeţe.

Nina nu s-a mai uitat la ea. S-a îndreptat spre marginea aerodromului, orbită de lacrimi, cu buzele strânse ca să nu mai implore. A rămas acolo, cu capul plecat. A dat cu ochii

de steaua aurie, încă prinsă strâmb pe pieptul ei – medalia de eroină a Elenei – şi a smuls-o, aruncând-o în noroi. În clipa aceea s-a auzit alarma care chema piloţii la instructaj, iar aceştia aveau să năvălească din cantină şi din barăci ca să afle care le erau misiunile. Nina a rămas pe loc, cu pleoapele strânse. A auzit-o pe Elena trecând pe lângă ea, călcând uşor în bocancii butucănoşi, şi s-a gândit cu disperare: *Nu mă atinge, o să mă destram dacă mă atingi.*

A tras aer în piept pe când Elena se apleca să-şi recupereze medalia, înainte să plece. Nina a rămas la marginea aerodromului şi s-a uitat la soarele care se retrăgea şi lăsa loc unui pătrar de lună ce se ridica pe cer, în timp ce Berşanskaia dădea instrucţiuni undeva înăuntru. *O să mă destram,* îşi tot spunea Nina, iar gândul ăsta îi dădea roată precum o bandă rulantă de U-2. Dar nu s-a destrămat. A rămas acolo amorţită, aşteptând să se liniştească şi ca luna aia infernală să răsară mai repede, ca să-şi poată începe ultimul zbor ca Vrăjitoare a Nopţii.

Capitolul 35
Ian

Iulie 1950
Boston

Tony s-a întors din tura de la anticariatul McBride precum un motan care găsise borcanul cu smântână.

— Veşti bune!

— A încercat Kolb să fugă? l-a interogat Ian ridicându-şi, plin de nădejde, privirea de la masa pe care erau împrăştiate hârtii.

Timp de o săptămână băuse numai cafea de restaurant şi se săturase de ea.

— Nu atât de bune, nu. Kolb s-a dus acasă, ca de obicei, cu Nina pe urmele lui. Prietena ta se pricepe de minune la urmărit pe furiş.

Mica mea prietenă sovietică măcar vorbeşte cu mine, şi-a spus Ian în gând. Temperamentul Ninei părea să fie asemenea lemnului: se aprindea uşor şi se stingea repede. În dimineaţa care urmase plecării furtunoase din restaurant, îl salutase cu voioşia ei obişnuită, dar nu dăduse semne că ar fi vrut să-l târască pe canapea după ce plecase Tony. Mama dracului, era complicat să ai o aventură cu propria soţie.

Ian a ignorat gândul şi s-a uitat la Tony.

— Ce-ai găsit?

— Un *pistol de tatuat.* Ascuns foarte bine în atelierul lui Kolb.

Tony se folosise de la bun început de turele lui ca să cerceteze discret spaţiul, căutând orice ar fi putut ascunde Kolb. Dacă păstra acolo informaţii despre foştii lui clienţi şi avea destulă grijă încât să nu le depoziteze acasă, care alt loc ar fi fost mai bun decât anticariatul McBride?

— Am aflat destul de multe lucruri despre afacerile cu antichităţi în ultimele câteva săptămâni şi nu, nu există

niciun motiv pentru care atelierul ăla să aibă nevoie de un pistol de tatuat.

— Probabil că acoperă tatuaje cu grupa de sânge. Cineva destul de paranoic ca să plătească pentru un nou nume şi noi informaţii biografice, ar fi destul de paranoic să îşi acopere şi un tatuaj. Asta e ceva ce putem folosi împotriva lui dacă ne mai luăm de el.

— Când?

— Nu încă. Nu vreau să avertizeze pe nimeni, vreau să fie doar neliniştit.

Anxietatea îi făcea pe oameni să greşească.

— Apucă-te de astea cât timp aştepţi, i-a spus Tony scoţând nişte hârtii din buzunar.

— Mama dracului, nici n-am apucat să termin primul teanc.

— Dă-i bătaie, şefu'!

Listele erau lucrul principal pe care-l căuta Tony în cercetările lui amănunţite prin dosarele McBride. „Dacă ar fi să ascund informaţii în magazinul ăla despre locul şi identitatea criminalilor de război, aş face liste cu numele şi adresele ca şi cum ar fi cumpărători, clienţi şi negustori. Nume false mascate de altele reale", speculase Ian cu o săptămână în urmă. Noul nume al lui Lorelei Vogt şi adresa ei puteau fi foarte bine într-unul dintre acele sertare, ascunse la vedere.

Tony a trântit pe masă un teanc de liste, copiate cu scrisul lui dezordonat. Nu lua niciodată originalele. Dacă şi când avea să se implice poliţia, Ian nu avea nicio intenţie să îşi vadă dovezile desfiinţate de acuzaţii de furt. Tony cerea de fiecare dată permisiunea atunci când accesa dulapurile cu dosare, şi punea la loc tot ceea ce lua. Era un teritoriu incert, dar se obişnuiseră să lucreze în umbră.

— Şi-apoi, subliniase Tony, dacă e să facem apel la instituţiile statului în privinţa informaţiilor pe care le găsim, abia atunci mergem la familia McBride, le arătăm totul, jucăm cartea datoriei civile de a prinde un criminal şi obţinem permisiunea totală de a acţiona conform informaţiilor pe care le-am găsit. Cu puterea mea de

convingere şi cu solemnitatea ta, suntem întotdeauna fermecători.

Răsfoind noul set de liste, Ian s-a întins spre telefon. Nume de vânzători şi cumpărători de antichităţi: era nevoie să fie verificaţi cu toţii şi să confirme că erau ceea ce scria pe listă că erau. Până acum toate numele şi calităţile se dovediseră a fi autentice, dar abia trecuse o săptămână de când făceau asta. Nota de plată pentru telefon avea să fie astronomică. *Încet şi sigur,* îşi reamintea Ian. Majoritatea urmăririlor durau luni întregi.

— Nu am de gând să răscolesc prin dosare mai vechi de anul trecut, a spus Tony, încercând să impună un soi de ordine pe masa încărcată, precum un sit arheologic, cu straturi de hărţi şi de notiţe. Kolb a sosit în Boston odată cu primele valuri de refugiaţi care veneau în urma adoptării Legii Persoanelor Strămutate. I-am strecurat informaţia domnişoarei McBride. Deci e puţin probabil să o fi ajutat pe Prădătoarea noastră până la începutul lui ’49, cel mai devreme.

— După cum a spus *Frau* Vogt, fiica ei a plecat din Europa la sfârşitul lui ’45, a spus Ian în vreme ce tăia de pe listă numele unei case de licitaţii din districtul Duchess. Dar dacă Prădătoarea a ajuns în Boston înainte să se dea Legea Persoanelor Strămutate...

— ...probabil că era ceva dubios prin Italia sau pe rutele bisericii, a completat Tony. Fără sponsor sau familie aici, s-ar fi dat peste cap ca să îşi găsească un loc în care să se stabilească.

— Asta, doar dacă nu a dat peste o grămadă de bani, ceea ce e puţin probabil, a spus Ian, ştiind că el, personal, nu găsise niciodată un criminal de război care să reuşească să fugă din ţara sa şi să dea de lux. Aşa că Lorelei Vogt a petrecut nişte ani în sărăcie. Kolb a venit la sfârşitul lui ’48 sau la începutul lui ’49. L-a găsit şi a aflat că o putea ajuta...

— Şi abia atunci i-a scris mamei, încercând să o convingă să vină şi ea. Crezi că... nu, s-a întrerupt Tony singur, ridicând un deget spre Ian. Absolut nu.

Ian s-a oprit şi s-a întins ca să prindă ultima listă de perete.

— Nu mai avem spaţiu.

— Urmează fotografii lipite de perete şi sfori colorate care se intersectează ca să facă acele conexiuni între diverse poveşti. Şi nici nu o să ne dăm seama când o să ne trezim într-unul dintre filmele alea îngrozitoare, în care un general împunge cu degetul într-o hartă şi zice: „Yankeii sunt aici, englezoii – aici, iar nemţii – aici". Nu, a repetat Tony, şi Ian a rânjit.

— Atunci ocupă-te tu de telefoane.

Trecuse ceva timp de când Ian nu mai cântase la vioară. Cântatul îl ajuta să îşi recupereze puterea de concentrare din desişul de posibilităţi. A scos instrumentul, amuzându-se în timp ce Tony forma un număr şi îşi începea discursul dezarmant, mult exersat. Unul dintre numele acelea scrise inofensiv pe lista de „Negustori de antichităţi din districtul Duchess" sau pe cea de „Negustori de porţelan din Becket, Massachusetts" putea fi un fost criminal de război, şi-a spus Ian. Un gardian de lagăr care fugea de moştenirea violenţei din Belsen, un şoarece de birou care documentase raziile socialiştilor berlinezi… sau Prădătoarea. Era o muncă plictisitoare şi era foarte posibil să nu găsească nimic, dar misiunea stătea pe loc atât timp cât îl aşteptau pe Kolb ca să îi conducă spre un nou indiciu. Iar atunci când misiunea stătea pe loc, regula spunea că trebuia să fie cernute lucrurile obişnuite, în care să găsească ceva suspect, şi din acel punct să pornească mai departe.

Tony a trecut de la un telefon la altul în timp ce Ian cânta la vioară, încercând să-şi amintească melodia pe care o fredonase Nina pe acoperiş cu două nopţi în urmă. Stătuse acolo cu ea şi o ascultase, rezemat în coate, întrebându-se de ce refuza să îşi pună problema să rămână cu ei la centru, când era evident că-i plăcea munca în echipă. Dar nu voise s-o întrebe. Nu putea ea să plece furtunos de pe o clădire cu patru etaje aşa cum plecase din restaurant, dar era în stare să încerce.

S-a hotărât să abandoneze întrebarea, deocamdată, şi a trecut la Saint-Saëns. Muzica şi conversaţia lui Tony la telefon acoperiseră sunetul uşii care se deschisese la un moment dat. Atunci când a cântat ultima notă şi s-a întors, Ian a văzut o fetiţă în cadrul uşii, cu siluetă plăpândă şi cu ochi foarte mari.

Chiar în clipa în care cobora, uluit, arcuşul, iar Tony se întorcea în toiul conversaţiei la telefon, copila cea blondă a făcut un pas în încăpere, cu ochii lipiţi de vioară, de parcă ar fi vrut să depisteze unde dispăruse muzica.

— Ruth!

De afară s-a auzit vocea unei femei care urca scările, însă fetiţa a ignorat-o şi s-a uitat la Ian. A privit-o şi el. Numele pe care-l auzea era „Ruth”, dar numele imprimat în mintea lui era „Seb”.

— Ce-a fost asta? a întrebat fetiţa.

Avea şapte sau opt ani şi un păr blond care îi cădea peste o bluză apretată, iar fratele mai mic al lui Ian, brunet şi cu ochii negri, nu semăna deloc cu ea, aşa că de unde acea senzaţie, cumplit de dureroasă, că vederea fetiţei îi reamintea lui Ian de Seb?

Apoi, Ian şi-a adus aminte că Sebastian stătuse cândva în faţa tatălui lor, de un Crăciun, complet şocat de vestea cum că urma să fie trimis la şcoală cu un an mai devreme – „Norocosule!” În asta consta similitudinea: şi fratele lui, şi această fetiţă erau îmbrăcaţi impecabil şi încălţaţi cu pantofi lustruiţi, dar aveau amândoi acea nedumerire în privirea lor rătăcită, asemenea orfanilor de război pe care Ian îi văzuse la Napoli, la Londra… copii prinşi în ghearele ororilor, îngrămădiţi pe paturi de spital sau în clădiri bombardate, căutându-şi din priviri casa. Sebastian se uitase la taică-său şi izbucnise: „Nu pot să mă duc să locuiesc cu Ian, mai bine?” Pentru asta, tatăl lor îi trăsese lui Seb o palmă peste ureche, apoi îi ţinuse un discurs îndemnându-l să nu se mai comporte ca un fătălău şi să-l facă de râs.

„Aş vrea să stai cu mine, Seb”, îi spusese Ian. „Dar el e tatăl nostru. Până devii major, suntem sub acoperişul lui.”

„Dar nu mă simt acasă”, murmurase Seb.

Fetiţa din faţa lui Ian nu-şi mai dezlipea ochii de la vioară, în timp ce părea să se creadă acasă.

— Era muzică? a răsuflat ea.

— Saint-Saëns, i-a răspuns Ian. Partea numită „Lebăda” din „Carnavalul animalelor”. Sol major, măsura 6/4. Tu cine eşti?

Cineva care a fost deja dezamăgit în scurta sa viaţă de până acum, şi-a răspuns Ian fără să vrea, cu toate că nu ştia nimic despre fetiţă. S-a gândit mai târziu că, în acel moment, era deja predispus să spună „da” la orice i-ar fi cerut Ruth McBride.

Capitolul 36
Jordan

Iulie 1950
Boston

Ruth a ajuns înaintea lui Jordan la uşa apartamentului lui Tony Rodomovsky, urcând scările în fugă imediat ce a auzit acordurile slabe ale muzicii. Până să ajungă Jordan sus, Tony stătea deja în uşă şi se uita amuzat la fetiţă. În spatele lui se afla un bărbat pe care Jordan nu-l cunoştea, cu vioara proptită sub bărbie. Zâmbind, Jordan şi-a cerut scuze pentru întrerupere şi s-a întors spre Tony.

— Îmi pare rău că vin pe nepusă masă...

— Stai liniştită. Broasca e stricată, se deschide la cea mai mică adiere de vânt.

Zâmbea, în continuare nedumerit.

— Am fost foarte ocupată cu administratoarea magazinului, pe care am pus-o la curent cu programul meu, aşa că nu am văzut că ai plecat fără salariu, a spus Jordan. Noroc că am adresa ta în dosar şi că am putut face un mic ocol în drum spre casă.

I-a dat cecul şi s-a întors ca să o strige pe Ruth, cu mintea deja departe, la o după-amiază liberă care o ademenea, acum că doamna Weir cea capabilă revenise la magazin ca administrator – nu doar în ziua aceea, ci pentru tot restul verii. Jordan putea în sfârşit să se ocupe de rolele de film care aşteptau să fie developate, de brutarii de la Patiseria lui Mike şi de toate cadrele cu şorţuri albe şi mâini care frământau coca. Dar apoi ea a văzut figura lui Ruth şi s-a oprit pe loc.

De când n-ai mai zâmbit aşa?

Bărbatul mai în vârstă lăsase vioara şi îi răspundea lui Ruth. Avea o voce profundă, gravă, şi vorbea o engleză băţoasă. Cu faţa luminoasă, Ruth punea din ce în ce mai multe întrebări. Aşa făcea atunci când era fericită,

trăncănea, şi-a spus Jordan, nu mai era copilul nefericit şi tăcut pe care-l văzuse de când murise tatăl lor. Copila care se trezea scâncind în fiecare noapte, murmurând, adormită, fragmente în germană, şi care refuza să fie alinată.

— Nu ştiu ce să zic cu plecarea în toamnă, îi mărturisise Jordan lui Anneliese cu două seri în urmă, îngrijorată. Lui Ruth nu-i va pica deloc bine.

La care Anneliese, într-o criză de frustrare neobişnuită, exclamase:

— Ruth n-o să păţească nimic! Fă-ţi planurile şi pleacă, Jordan, e cel mai bine pentru voi amândouă.

Jordan nu putea nega că asta era ceea ce îşi dorea din ce în ce mai mult, pe zi ce trecea. Dar s-o lase pe sora ei atât de nefericită...

Ruth nu mai părea nefericită acum, în timp ce îl asalta pe străin cu întrebări. Jordan a luat-o de mână, mirată şi ea de manierele fetiţei.

— Scuze dacă vă supără sora mea, domnule...

— Ian Graham – prietenul din Viena al lui Tony. A avut bunăvoinţa de a ne aduce aici, în vizită, pe mine şi pe soţia mea. V-aş face cunoştinţă cu ea, dar e plecată momentan.

Englezul i-a strâns mâna. Avea ochi pătrunzători, părul brunet, era slab ca un ţâr, nici patruzeci de ani. Numele lui i s-a părut familiar lui Jordan. Înainte ca ea să-şi poată da seama unde îl mai auzise, Ruth a ridicat mâna – Ruth, cea timidă cu străinii – şi a arătat spre arcuşul din cealaltă mână a domnului Graham.

— Aţi putea, vă rog...?

Tony a zâmbit.

— Prinţesa Ruth vrea o melodie.

— Cum doreşti, a spus domnul Graham. Te avertizez că nu cânt deosebit de bine.

A dus vioara la bărbie şi a cântat din nou melodia lentă. Ruth se mişca milimetric pe podea, de parcă muzica ar fi fost cea care o împingea. Stătea cu ochii lipiţi de degetele lungi ale lui Ian, care se plimbau pe corzi. Lui Jordan i s-a strâns inima. L-a auzit pe Tony mutând nişte hârtii pe

masă, în spatele ei, dar a ignorat foşnetul şi a ridicat Leica la ochi. *Clic.* Figura captivată a surorii ei...

— Am auzit asta la radio, a izbucnit Ruth după suspinul ultimei note. Suna altfel. Ăăă... mai grav?

— Chiar aşa. Piesa lui Saint-Saëns a fost scrisă pentru violoncel.

— E o vioară mai mare?

— Sunt înrudite, să zicem.

Jordan a mai tras un cadru, încântată. Curând, Ruth ţinea marele instrument al domnului Graham în mâinile ei micuţe, iar el îi arăta cum să ţină vioara sub bărbie şi s-o sprijine pe umăr, în timp ce o ajuta pe fetiţă să-şi menţină corpul drept.

— Îţi trebuie o vioară mai mică, dar încercă şi aşa. Un ton întreg, de la nota la – la şi, iată...

Încordată de concentrare, Ruth a încercat.

— Nu sună bine!

El i-a corectat poziţia mâinii pe arcuş.

— Aşa. Acum primul deget pe si, al doilea deget – de diez pe coarda la...

I-a explicat ce însemnau toate astea, o mică lecţie de vioară în cinci minute. Ruth nici n-a clipit de fascinată ce era. Jordan se bucura de moment şi nimic mai mult.

— Ruthie, a spus ea atunci când fetiţa a dat vioara înapoi. O să-ţi caut profesor.

Ruth s-a uitat la englez şi i-au luminat ochii, apoi a întrebat:

— Pe el?

— Nu, greieraş. Dumnealui a fost amabil şi ţi-a arătat, dar nu e profesor.

— Îl vreau pe el, a insistat Ruth.

— Ruth, nu e politicos. Nu îl cunoşti pe domnul Graham...

— Aş putea să-i dau două-trei lecţii, dacă doriţi.

Englezul făcuse oferta fără să stea pe gânduri. Părea la fel de mirat ca şi Jordan.

— Nu aş putea să îndrăznesc. Nu ne cunoaşteţi nici pe mine, nici pe sora mea.

— Nu mă deranjează să-i arăt gama şi chestiile de bază. Nu sunt profesionist, nu uitaţi, a spus englezul uitându-se la Ruth, care parcă râvnea la instrument, şi i-a zâmbit larg, cu un zâmbet aparte, ca o rază grăbită de soare ce îi lumina figura austeră, britanică. Ne place să-i încurajăm pe tineri să ia drumul culturii.

A accepta o favoare din partea unui străin nu era genul de lucru cu care ar fi fost de acord nici Anneliese şi nici tatăl lui Jordan. Dar ei nu-i păsa. Ruth nu reacţionase nicicând aşa la noi cunoştinţe – *Uite cum trage de mâneca străinului şi nu mai conteneşte cu întrebările!* Indiferent care era motivul, fetiţa îl plăcea pe omul ăsta.

— Mulţumesc foarte mult, domnule Graham! a spus Jordan, radioasă. Sigur că o să vă plătesc pentru timpul dumneavoastră.

— Nu e cazul. Îi puteţi face rost de o vioară mai mică?

— Da, a răspuns Jordan gândindu-se la instrumentul din anticariatul lor, copia de secol al XIX-lea după Mayr. Nu ar trebui s-o scoatem din magazin, dar e asigurată pentru uz.

Anneliese ar fi ucis-o dacă-i auzea sugestia, dar Anneliese nu trebuia să afle.

— *Mayr!* a rostit Ruth, încântată.

Domnul Graham a ridicat din sprânceană şi a întrebat-o pe fetiţă:

— Ştiai că Mozart a cântat la o vioară Mayr?

Până să termine Jordan de stabilit amănuntele legate de cursul de vioară şi să-şi ia rămas bun de la englez, Ruth aproape că levita de bucurie.

— Vă conduc, domnişoară McBride, a spus Tony urmând-o şi închizând uşa apartamentului.

De cealaltă parte, vioara s-a auzit din nou. Ruth a întors capul după sunetul muzicii, dar tot ce a avut Jordan de spus a fost:

— Marţi seară, tu o să cânţi aşa.

Ruth a început să danseze în timp ce cobora treptele. Jordan a prins-o de mână.

— Să nu-i spui mamei tale, Ruthie, a rugat-o ea pe fetiţă, ştiind că Anneliese avea intenţii bune, dar că, în cazul

lecţiilor de vioară, se înşela. E secretul nostru, bine?

Ruth a încuviinţat din cap şi a surâs.

— Îmi place s-o văd zâmbind, a spus Tony. Şi pe tine, domnişoară McBride.

— Jordan, l-a invitat ea să-i spună, acţionând aşa dintr-un impuls subit. Îţi datorez o favoare acum, fiindcă mi-ai făcut cunoştinţă cu prietenul tău. Cum v-aţi cunoscut?

— Nu e o istorisire prea interesantă.

Au stat de vorbă despre birouri din Viena şi despre munţi de documente plictisitoare, în timp ce Ruth ţopăia de la un pas la altul, fredonând perfect melodia lui Saint-Saëns.

— De ce ai rămas în Europa după ce ai terminat armata? a vrut Jordan să ştie.

— Pentru că nu eram pregătit s-o aud pe mama cum mă bătea la cap să mă aşez la casa mea împreună cu o fată bună. Şi pentru că asta fac eu, rătăcesc. Nu am un scop anume sau, cel puţin, aşa mi-au spus de când mă ştiu, dezaprobator, mătuşile şi antrenorii de fotbal din liceu. Am ieşit din armată fără un scop şi am rătăcit prin Viena lucrând pentru Ian, apoi am rătăcit până când am ajuns acasă.

— Iar, odată ajuns acasă, ai rătăcit până când ai dat de negoţul cu antichităţi?

— Exact. Cine ştie cât o să mai rătăcesc după tine?

Jordan a rânjit.

— Mă mişc prea repede pentru oricine rătăceşte şi nu face mai mult de-atât.

— Pot să măresc foarte mult viteza dacă sunt pe urmele unui lucru pe care mi-l doresc.

Ea a început să râdă în timp ce intrau în aglomerata piaţă Scollay. Jordan s-a îndreptat spre Tremont, unde ştia că găsea taxiuri, iar Tony mergea agale pe lângă ea, în timp ce Ruth ţopăia între ei.

— Nu trebuie să ne conduci tot drumul, Tony.

— Dar sunt şi eu galant, a protestat el. Flirtez cu tine. Sau n-ai observat?

— O, ba am observat, a răspuns Jordan care, acum că nu

mai avea logodnic pentru prima oară în cinci ani, era liberă să observe şi să flirteze şi ea, dacă asta îşi dorea, sentimentul fiind unul plăcut. Dar flirtezi şi cu toate celelalte femei care calcă în magazin.

— Flirtez cu ele pentru că vreau să le vând vazele Ming. Cu tine flirtez pentru că vreau să te scot la cină diseară.

Jordan a clătinat din cap cu părere de rău.

— Am planuri.

— Sigur că nu cu prietenul tău, Clark Kent, ştiu asta.

— Nu seamănă cu Clark Kent.

— Falca dreaptă, ceasul tatei, coloană vertebrală de naţionalist. Am fost în război cu o mie ca el.

— Nu fi impertinent, Garrett a fost foarte amabil cu tine atunci când v-aţi întâlnit.

— Băieţii buni sunt plictisitori, a spus Tony. Haide să ne vedem.

Jordan a ridicat din sprânceană.

— Ştii că sunt şefa ta.

— Şi mai ziceai că-mi eşti datoare…

— De-asta ai intervenit atunci când i-ai spus domnului Graham să cânte pentru Ruth? Ca să mă manipulezi să vin la întâlnire? l-a întrebat Jordan sperând foarte tare să fi fost aşa.

— Încerc să te manipulez ca să vii la întâlnire pentru e vineri seara şi aş prefera s-o petrec cu tine şi nu cu un britanic sarcastic, care se plânge că americanii servesc berea prea rece, a spus Tony, care a apucat-o de mână deodată şi şi-a plimbat degetul mare peste degetul ei inelar. În plus, nu pot să nu observ că ai slăbit cu o jumătate de carat faţă de săptămâna trecută.

— Aşa ai observat tu?

El îi ţinea mâna strâns şi i-o încălzea, fără să transpire de emoţie, doar plimbându-şi degetul peste inelarul ei.

— Am observat a doua zi, sincer să fiu, a spus Tony dându-i drumul înainte să-şi retragă ea mâna, iar apoi a oprit un taxi care venea spre ei. Cină, deci?

— Tony, abia am pus capăt unei logodne lungi.

— Şi asta înseamnă că nu poţi lua cina?

Taxiul a trecut pe lângă ei fără să oprească.

— Înseamnă că poate e cam devreme să îmi dau întâlniri.

— Dar nu trebuie să fie o întâlnire amoroasă, a spus el privind-o drept în ochi. Poate fi o simplă cină.

Jordan i-a privit circumspect.

— Răspunde-mi la o întrebare.

— Ia zi!

— Ţii cu Yankees?

— Păi, sunt cea mai bună echipă de baseball.

Jordan a zâmbit.

— Nu ies la întâlnire cu suporterii Yankees.

El şi-a dus mâna la inimă.

— Sunt distrus.

— La fel cum o să vă distrugem în octombrie?

— Dă-mi voie să te duc la Fenway şi facem pariu pe tema asta.

Jordan s-a potolit cu tachinatul.

— Nu pot merge nici la cină, nici la meci. Lucrez. Trei role de film. Stau trează până la miezul nopţii.

Îi plăcea să glumească cu el, îi plăcea faptul că nu zărise în apartament urme care să sugereze că avea vreo iubită, dar nu intenţiona să-şi abandoneze munca pentru o întâlnire. Foto-eseul ei trebuia terminat. Erau multe de făcut, iar vara trecea repede.

El n-a comentat.

— Şi mâine?

— Sâmbăta avem seară de film, eu cu Anna şi cu greieraşul ăsta, iar duminica luăm prânzul împreună. Tradiţie săptămânală.

Duminica le era cel mai dor de Dan McBride.

— Luni?

— Şi atunci lucrez, îmi pare rău. Mă duc la studioul de balet ca să le fac fotografii dansatoarelor, i-a zis ea, apoi i-a povestit ideea proiectului cu bostonienii la lucru. Mulţumită ţie mi-a venit ideea, să ştii. Ai zis ceva legat de tata şi de esenţa neguţătorului de antichităţi.

— Deci asta era, a spus Tony. Asta te-a bucurat atât de

mult atunci când ai ieşit aproape dansând din magazin, cu Clark Kent, după ce mi-ai zâmbit cu toată gura, aşa cum n-am văzut în viaţa mea la o fată care să nu fie în poziţie orizontală. M-am tot întrebat ce te-a determinat să zâmbeşti astfel.

— Domnule Rodomovsky! a exclamat Jordan, prefăcându-se şocată. Fără gânduri murdare, te rog!

A încercat să fie serioasă, dar Tony a ridicat din sprânceană, aşa că ea a izbucnit în râs.

— Dă-mi voie să te conduc luni la studio, a spus el, cu un zâmbet larg. Îţi car geanta, îţi dau filmul. Ai nevoie de un sclav? Mă gândeam că toţi fotografii au asistenţi.

— Doar cei celebri.

— Ţi-am văzut fotografiile. Acolo ajungi.

O flata, Jordan ştia asta, dar tot o bucura căldura pe care o simţea în stomac. În cele din urmă, lângă ei a oprit un taxi, iar Tony a deschis portiera, ajutând-o pe Ruth să intre, ca un cavaler. Jordan a cedat tentaţiei.

— Ne vedem la studio, a spus, apoi i-a dat adresa.

— Acolo mă găseşti.

N-a încercat să-i strângă mâna ori să-i atingă braţul în semn de rămas-bun, ci a rămas cu mâinile în buzunar, zâmbind. Asta era ceva mai acătării decât zâmbetul lui automat, care spunea „Ce drăguţă eşti!”, era o atitudine sinceră, uşor răutăcioasă. Întru câtva, Jordan se amuza să simtă fluturi în stomac. *Nu are nicio intenţie. Ai putea să-l surprinzi în timp ce i se revarsă şarmul precum monedele din jocurile mecanice şi să intitulezi fotografia „Un hoţ de inimi la lucru”.*

Ei, şi ce? Mai avea o jumătate de vară şi era liberă să se distreze cu orice hoţ de inimi avea chef.

— Ne vedem luni, a spus Jordan şi a făcut în aşa fel încât să nu se uite peste umăr după ce a plecat taxiul.

— Eşti cu capul în nori, i-a spus Anneliese în seara aceea, după cină. E a doua oară când ţi-am cerut prosopul de vase.

— Scuze.

Jordan i l-a dat şi a întins mâna în chiuveta plină cu clăbuc, după altă farfurie. Anneliese se uita atent la ea.

— Arăţi de parcă te gândeşti la un bărbat.

Jordan şi-a muşcat buza ca să nu zâmbească.

— Ştiam eu! a exclamat Anneliese râzând, iar soarele care intra pe fereastra bucătăriei i-a luminat părul negru şi rochia bleumarin. Ţi-a cerut o întâlnire?

— Da, a răspuns Jordan ezitând, cu farfuria în mână. Ţi se pare că e prea din scurt? Crezi că e prea devreme să mă gândesc la altcineva, când abia am terminat-o cu Garrett?

— Şi cine a terminat-o? a întrebat Anneliese. Care dintre voi a spus cuvintele?

— Păi, el, a răspuns Jordan, care nu-i dăduse până atunci detalii mamei ei vitrege, ci îi spusese doar că încheiase relaţia. L-am întrebat dacă chiar ne iubim sau nu, iar Garrett mi-a cerut inelul înapoi.

— Deci *el* a încheiat relaţia. Dacă nu ai inima frântă – şi mă bucur că nu –, de ce nu ai trece mai departe, dacă aşa simţi?

— Ţi se spune în fel şi chip dacă începi altă relaţie după logodna ruptă, a spus Jordan, ştiind foarte bine cum, aşa că după ce plecase de lângă Tony în acea zi – nu putuse să se gândească decât la asta, chiar dacă îşi spunea că era liberă să se vadă cu cine avea chef, pentru că, oricât voia ea să fie o femeie mondenă, ora greu să treacă peste stricteţea cerută de la o „fată bună.” Nu vreau ca oamenii să creadă că...

— N-o vor crede despre Garrett Byrne, dacă el decide să treacă peste asta şi să se întâlnească cu toate fetele din Boston, a subliniat Anneliese.

— Pentru bărbaţi lucrurile stau altfel, o ştii prea bine, a filosofat Jordan adăugând detergent în apă. Sunt sigură că aşa stăteau lucrurile şi în Austria, pe când erai mai tânără.

— Da, a răspuns Anneliese sprijinindu-se de chiuvetă şi meditând. Poate că tatăl tău nu ar fi de acord să ieşi la întâlniri atât de curând după ce ai încheiat o logodnă de cinci ani, dar...

— Dar tu? Tu ce părere ai?

Te rog să nu mă condamni, s-a rugat Jordan în gând. Nu-şi dăduse seama cât de mult îşi dorea ca Anneliese să aibă o părere bună despre ea.

Anneliese a zâmbit, cu o figură de-a dreptul diabolică.

— Dacă sfârşitul unei logodne de cinci ani nu e momentul potrivit pentru o vară nebună, atunci care e?

Jordan a râs şi s-a înroşit, uşurată şi încântată.

— Eşti malefică uneori, Anna.

— Iar tu eşti o femeie matură, de douăzeci şi doi de ani, care ar trebui să se bucure de libertate. Logic, a adăugat Anneliese în timp ce scotea din apă farfurioara spălată. Sunt destul de mamă ca să te rog să ai grijă ca relaţia ta amoroasă de o vară să fie precaută.

Jordan spera din tot sufletul ca Anneliese să nu iniţieze o discuţie despre chestiuni intime – erau unele lucruri pe care nu voia să le discute cu mama ei vitregă, oricât de minunată şi de oarecum malefică era –, dar Anneliese a şters farfurioara şi a întrebat:

— Iar acest tânăr care ţi-a cerut o întâlnire e cumva frumos ca o vedetă de cinema?

Jordan s-a gândit la figura slabă şi veselă a lui Tony.

— Nu tocmai.

— Înalt?

— Nu, cam cât mine.

— Te-a salvat, ca un erou, să nu te calce maşina sau să nu te mănânce un dragon?

— Nu, ne-am întâlnit la o plăcintă.

Au râs.

— Probabil că are *ceva* aparte. Şi nu doar plăcinta.

Jordan s-a gândit.

— Ştie să se uite la mine. Se uită cu atenţie atunci când vorbeşte o femeie.

— Of! a suspinat mama ei vitregă. Unii bărbaţi se holbează, alţii *se uită.* Primii ne fac să tresărim, ceilalţi ne fac să ne topim, iar ei habar nu au care e diferenţa. Dar noi ştim, şi o ştim imediat.

— Exact, a consimţit Jordan, dându-i o farfurie la şters. Tata ştia să se uite?

— A fost primul lucru pe care l-am observat la el. Putea admira o doamnă ca şi cum ar fi admirat o vază frumoasă de porţelan, fără să o facă să se simtă de parcă îi stabilea preţul.

— Ce drăguţ!

Pe cât de tăcută era Anneliese în privinţa trecutului ei, întotdeauna vorbea despre tatăl lui Jordan, fiindcă asta îi alina durerea de a-l fi pierdut.

— Ei bine, mă întrebam dacă nu cumva noul nostru angajat cu ochi negri e cel care te face să visezi. Dar e sigur că pe el nu l-ai cunoscut la plăcintă, a spus Anneliese întorcându-se ca să pună deoparte recipientul de sos şi ratând, astfel, zâmbetul de la care se abţinea Jordan. Chiar aşa – noul angajat e polonez, nu? Polonezii muncesc din greu, dar sunt foarte sentimentali şi nu-s mereu de încredere.

Tocmai atunci când pare să fie o femeie modernă, şi-a spus Iordan, *devine gura lumii de la colţul străzii, care-i avertizează pe toţi că macaronarii sunt şireţi, iar irlandezii leneşi.* De fiecare dată când Anneliese scotea astfel de comentarii, Jordan făcea tot posibilul să se abţină, fiindcă tatăl ei o certa: „Nu e frumos să o contrazici pe mama ta vitregă, chiar dacă nu eşti de acord cu ea”. Dar el nu mai era acolo, aşa că Jordan a răspuns caustic:

— Anneliese, e o părere ridicolă.

Numai că Anneliese schimbase deja subiectul, întinzându-se ca să ia detergentul şi părând gânditoare.

— Admiratorul tău misterios e cumva englez? M-a sunat domnul Kolb în legătură cu un englez care i-a pus nişte întrebări. Mă întrebam dacă ai văzut pe cineva de genul ăsta în zonă.

Jordan bănuia că despre Ian Graham era vorba. Probabil că trecuse pe la locul de muncă al lui Tony. Ea se oferise să-i dea adresa magazinului pentru lecţia lui Ruth, iar el îi spusese că mai fusese acolo.

— Nu mă întâlnesc cu niciun englez. Cel puţin din câte ştiu, a glumit Jordan ca să scape repede de subiectul legat de domnul Graham, pentru că tocmai îl angajase fără

ştirea lui Anneliese.

— Poate că domnul Kolb s-a îngrijorat degeaba. Sau... a adăugat, sec, Anneliese, poate că era beat din nou.

— L-am simţit dimineaţa, a recunoscut Jordan. Nu am vrut să zic nimic, având în vedere că asta nu-i afectează munca.

— I-a fost greu în război. Oamenii se apucă de băut dintr-un astfel de motiv, iar alţii îl văd ca pe o problemă, când de fapt nu e nici una, a spus Anneliese ştergându-şi mâinile de şorţ, încă gânditoare. Dacă domnul Kolb are cumva necazuri, aş vrea să ştiu.

Jordan a clipit.

— Ce necazuri ar putea avea?

— Un bărbat care bea dă mereu de necaz.

Anneliese încă era pierdută în gândurile ei, cu părul şi cu rochia de culoare închisă scăldate în lumina caldă din bucătărie. Cadrul a distras-o pe Jordan preţ de o clipă.

— Stai aşa, să-ţi fac o poză!

— Ştii că nu-mi place!

— Te rog, lasă-mă să te fotografiez pentru seria mea. Esenţa ta la lucru...

— Ce lucru ar fi acela, mă rog?

Jordan s-a oprit. Ce anume făcea Anneliese, ce lucru care să-i rezume esenţa? Gătea şi bătea frişca pentru deliciosul ei tort Linzer? Cosea, iar degetele iuţi i se mişcau peste gulerul de dantelă? Nimic nu părea potrivit. Într-o fotografie pe care cu greu îi permisese lui Jordan să i-o facă, Anneliese arăta exact la fel ca acum: anonimă, frumoasă, cu faţa ferită de obiectiv. Care era, deci, esenţa lui Anneliese?

— O să aflu, i-a promis Jordan mamei ei vitrege.

Anneliese a părut amuzată pe moment, apoi zâmbetul i-a devenit sumbru.

— Jordan, am stabilit să te ocupi de Ruth dacă plec să fac achiziţii pentru magazin...

Jordan şi-a desfăcut şorţul.

— Credeam că vrei să angajezi cumpărător.

— După patru ani petrecuţi alături de tatăl tău, cred că

fac diferenţă între porţelanul bun şi cel prost. Aş vrea să mă duc la New York, la nişte licitaţii.

— Am eu grijă de Ruth. Mai ales acum, când doamna Weir a preluat treaba mea de la magazin. Cu ani în urmă ea a lucrat acolo în locul tatei, aşa că o să meargă strună. Chiar *ar trebui* să te duci la New York, Anna.

Lui Jordan îi plăcea ideea ca Anneliese să călătorească şi să ia frâiele afacerii în mână. Poate că mama ei vitregă era şi ea dornică să-şi întindă aripile, să fie mai mult decât o casnică închisă în camera de croitorie. *Mi-ar plăcea să încerci,* şi-a spus Jordan, cu un vag sentiment de jenă faţă de tatăl ei. Dragostea lui fusese atotcuprinzătoare, dar şi… sufocantă. Jordan ştia că nu avea să dea niciodată glas acelui gând, dar el tot îi *trecea* prin minte.

— Atunci o să pun la cale o săptămână la New York, a spus Anneliese, foarte decisă. Iar dacă nu te deranjează să te ocupi de Ruth, după aceea mai stau două săptămâni la Concord.

Jordan s-a oprit şi şi-a agăţat şorţul în cui.

— De ce la Concord?

— Pentru că acolo am fost cu tatăl tău în luna de miere, a răspuns Anneliese plimbându-şi degetul pe marginea bufetului. Vreau să… să-mi iau adio de la acea amintire.

— Of, Anna!

Jordan i-a atins mâna. Da, şi în privirea albastră a lui Anneliese se vedea sentimentul de vinovăţie. Poate că şi ea simţise că mâna caldă şi fermă a lui Dan McBride închisese o colivie în jurul vieţii ei.

Anneliese i-a strâns degetele într-ale ei, s-a uitat în pământ şi a spus:

— Va trebui să fiu puternică pentru Ruth odată ce pleci tu. Nu să mă enervez pe ea, aşa cum s-a întâmplat în ultimul timp. Dacă aş putea să… îmi iau nişte timp pentru mine, ca să mă pun la punct, o să fiu pregătită apoi.

— Orice îţi trebuie.

Mâna lui Anneliese zăcea rece în cea a lui Jordan. *Bravo, J. Bryde! Ai fost prea ocupată cu perspectiva întâlnirii ca să vezi cât de epuizată e biata ta mamă vitregă.* Copleşită

de păreri de rău, Jordan a sărutat-o pe Anneliese pe obraz, i-a cerut să ia loc şi să bea un sherry, iar ea a ieşit cu Ruth şi cu Taro ca să se bucure de amurg. A asigurat-o pe Ruth că da, mama ei avea să fie plecată câteva săptămâni, dar că ea, Jordan, avea să fie atentă la toate nevoile şi dorinţele surioarei sale. Şi că da, săptămâna următoare chiar începeau lecţiile de muzică, iar domnul Graham nu avea să uite.

Urma să fie mult mai uşor să o ducă pe Ruth la lecţia de muzică, pentru că nu era nevoie ca ele să se furişeze dacă Anneliese nu era acolo.

Capitolul 37
Ian

Iulie 1950
Boston

— Când m-am trezit azi-dimineaţă nu mă gândeam că până se lasă seara tu o să ai o elevă la muzică, iar eu o întâlnire cu un suporter Red Sox.

Tony s-a întors în apartament după ce le-a condus pe Jordan McBride şi pe sora ei la taxi. Ian şi-a băgat vioara în cutie.

— Ar fi trebuit să ştiu că o să te ţii coadă după prima fată frumoasă care-ţi trece calea în urmărirea asta.

— Vreau să se ducă acasă şi să se întrebe dacă luni dimineaţa o să-i fur un sărut, nu să se întrebe dacă angajatul ei e încurcat cu un englezoi dubios, pentru care nu poate să-i dea explicaţii. Unde mai pui că acelaşi angajat deţine şi o masă plină cu documente şi mai inexplicabile, având în vedere că, dacă se uita mai bine, vedea că erau copiate după listele ei din magazin.

Tony s-a prăvălit pe un scaun şi şi-a sprijinit bocancii de caloriferul rece.

— Da, am văzut că tot făceai ordine pe birou cât timp am cântat eu, a spus Ian, care tocmai din acel motiv – parţial, totuşi – se oferise să cânte, iar acum a închis capacul cutiei, încă impresionat de reacţia intensă a lui Ruth McBride la muzica lui, care, dacă stârnea plânsul cuiva, asta se întâmpla pentru că el măcelărea piesa. De-aia îmi tot făceai semne din ochi să o accept pe fată ca elevă? Ca sora ei să nu se oprească din vorbit şi să înceapă să se uite în jur?

— În parte, da, a răspuns Tony împreunându-şi mâinile la ceafă şi uitându-se atent la Ian. Cu toate că m-a mirat că te-ai oferit singur. De ce ai făcut-o?

— Nu prea ştiu, a spus Ian, pe care amintirea viscerală

cu Seb, în timp ce Ruth îl privea cu atâta emoţie... pur şi simplu se oferise fără să-şi dea seama. Am încercat să-l învăţ pe Seb pe când era de vârsta ei, dar el prefera cărţile cu păsări şi machetele de tren, a zâmbit Ian aducându-şi aminte şi stârnindu-i şi lui Tony un zâmbet.

— Ei bine, ai făcut-o foarte fericită pe fetiţa aia.

Poate că acelaşi cânt a fost o zestre în inima lui Ruth, atunci când, fără casă, fără de avere, în grâu străin, bea lacrimi cu durere... Îi veniseră în minte versurile lui Keats, iar acea primă impresie persista: fără casă. Nu, Ian nu regreta că îşi făcuse timp ca să aducă un licăr de lumină în ochii fetiţei. Chiar şi în toiul urmăririi Prădătoarei, puteai să-ţi faci timp să fii bun cu un copil. Altfel, ce rost avea orice în contextul ăsta nenorocit?

— Îmi place de Ruthie, a spus Tony. E tristă într-un fel, mititica. Dar să nu refuzi banii lui Jordan atunci când o să se ofere să te plătească pentru lecţii. Şi-aşa o să ne vină o factură uriaşă la telefon.

Ian a ridicat din sprâncene.

— De când e „Jordan” şi nu „domnişoara McBride”? a întrebat el, iar Tony a rânjit. Ei bine, scoate-o în oraş şi vezi dacă poţi afla orice despre Kolb. Ai grijă să nu sfâşii inimi în numele informaţiilor de care avem nevoie.

Părea, totuşi, că Tony se descurca foarte bine în atare situaţii, iar femeile nu se supărau dacă el dispărea.

— Acum eşti expert în protejarea inimilor? a întrebat Tony ridicând receptorul. Tu ajungi să flirtezi cu prima fata care apare.

— Ba nici gând, a răspuns Ian uitându-se pe următoarea pagină cu adrese. Sunt bărbat însurat.

— Parcă divorţai.

— Divorţez. Divorţăm. Atunci când o să vină vremea.

Tony s-a oprit şi a pus telefonul la loc, zâmbind cu un colţ al gurii.

— Ian, chiar nu-ţi dai seama că te amorezezi de nevastă-ta?

Ian i-a aruncat o privire.

— Nu fi ridicol!

— Uite care-i treaba, m-am bucurat atunci când aţi început să împărtăşiţi mai mult de-un nume. Ai nevoie de ceva în viaţă, în afară de criminali de război şi de vioara aia, pentru că, fie că recunoşti sau nu, eşti singur ca dracu'. Nina e ideea ta de distracţie, căci, cu tot gulerul ăla scrobit al tău, îţi place să trăieşti periculos. Iar nevastă-ta e cea mai periculoasă femeie dată naibii pe care eu sau tu am întâlnit-o vreodată în carne şi oase. Dar e mai mult decât o distracţie, nu-i aşa? a concluzionat Tony şi a tăcut puţin înainte să continue: Pentru că după cinci ani în care ai şi uitat că aveai o nevastă, brusc eşti „domnul Bărbat Însurat".

Ian şi-a încrucişat braţele pe piept, în timp ce în minte i se ciocneau câteva răspunsuri contradictorii.

— Nu-mi dau seama în ce fel e asta treaba ta, a spus el în cele din urmă.

— Eşti prietenul meu, englezoi nenorocit, iar întrebarea e următoarea: dacă nevastă-ta îşi ia zborul după ce terminăm misiunea asta, e, oare, posibil să te lase în cioburi pe care să nu le mai pot aduna de pe jos?

Capitolul 38
Nina

August 1944
Frontul polonez

O voce solitară şi nesigură s-a înălţat spre cer. Glasul Elenei se auzea de undeva din mulţimea de piloţi care cântau străvechiul cântec de leagăn de pe malurile Marelui Bătrân, cel pe care îl cântase Nina pe aerodrom în prima noapte. Celelalte femei i s-au alăturat domol, în timp ce Nina strângea din pleoapele care o usturau. Ştiau cu toatele. Că umbla vreun zvon în şoaptă sau mulţumită canalului de comunicare ce le lega între ele asemenea unui canal radio, cu toatele ştiau.

Pătrarul de lună încă se ridica pe boltă, deasupra aerodromului auxiliar pe care piloţii aşteptau ordinul de decolare. Nina stătea cu picioarele în nămolul Poloniei, cu căciula de blană de focă într-o mână şi cu rucsacul în cealaltă, având în gât un nod cât o piatră de moară.

Nu se poate, şi-a spus ea.

Cântecul a pierit în eter.

Cu un mare efort, Nina a ridicat ochii la cer. Colegele ei se apropiaseră pe măsură ce cântau, în vreme ce ea stătea cu capul plecat, refuzând să accepte inevitabilul. S-au strâns cu toatele în jurul ei, mascând instinctiv neliniştea regimentului faţă de ochii intruşilor care le-ar fi putut urmări. Multe dintre ele plângeau încetişor, cu feţele întoarse spre ea precum nişte corole de flori: ochi negri sau albaştri, păr roşu, şaten sau blond. Nina a tras, sacadat, aer în piept, a inhalat mirosul uleiului de motor şi al transpiraţiei curate, al noroiului şi al instrumentelor de navigaţie, parfumul femeilor care trăiau în cer. Nu o vedea pe Elena, dar, în minte, îi auzea vocea. Nu glasul neînduplecat care strigase cu o oră în urmă: „Îmi ceri prea mult!”, ci glasul vesel care îi spusese cu trei ani în urmă,

atunci când Elena o apucase de braţ: „Bun venit, *sestra!”*

Dar apoi amintirea s-a diluat, covârşită de cuvintele aproape şoptite ale Berşanskaiei:

— La avioane, doamnelor!

Nina a înghiţit în sec şi a făcut un efort ca să pună un picior în faţa celuilalt. În mulţime s-a iscat un foşnet fără de vorbe şi, pentru o clipă, toate Vrăjitoarele Nopţii s-au strâns în jurul Ninei. În timp ce trecea printre surorile ei, ele i-au atins, fără să spună nimic, umărul, spatele, părul. Cineva i-a strâns uşor şi repede mâna, dar ea n-a ştiut cine.

— Spuneţi-i Galiei să ţină manşa mai uşor, a zis Nina, nu foarte desluşit, înainte să pornească spre avionul ei, mai întâi mergând, apoi alergând. Cu colţul ochiului o vedea pe Elena pentru ultima oară, cu faţa contorsionată, căzută în braţele roşcatei Zoia care încerca s-o liniştească, apoi regimentul s-a adunat în jurul ei ca s-o ascundă vederii celor care nu trebuiau să-i ştie durerea, camaradele trăgând-o după ele în mulţimea de bocanci şi de salopete ce alergau spre avioanele de vânătoare. Ninei i s-a frânt inima, dar nu s-a uitat în urmă. Nu avea să se mai uite nicicând în urmă, spre est, în direcţia Marelui Bătrân. Dacă se uita în urmă, se îneca. Dacă se uita în faţă, zbura.

S-a trezit că urca pe aripa *Rusalkăi.* Nu hotărâse în mod conştient să îşi ia vechiul avion, dar ar fi trebuit să-i lase acest U-2 navigatoarei sale. Galea urma să aibă nevoie de fiecare avantaj pe care i-l putea oferi un avion cunoscut, acum că devenise pilot. Elena nu ar fi avut nicio problemă să piloteze unul nou, necunoscut, Elena putea pilota orice. În spatele ei nu se auzea niciun protest, aşa că Nina s-a aşezat în carlinga avionului, care avea mirosul părului moale al Elenei. Nina şi-a muşcat buza până la sânge, a pornit motorul şi, în zgomotul familiar, agonia s-a mai disipat.

De jur-împrejurul ei, celelalte avioane U-2 se trezeau şi ele. Niciun intrus nu putea spune a doua zi că regimentul îşi schimbase rutina: adesea cântau pe aerodrom, întotdeauna alergau spre avioane, iar acum verificările de

dinaintea zborului aveau loc exact ca de obicei. Dacă era să întrebe cineva mai târziu care fusese motivul lacrimilor şi al tristeţii, Nina nu se îndoia că Berşanskaia ar fi găsit o poveste plauzibilă despre regimentul tulburat din cauza recentelor pierderi din afara oraşului Ostroişka. Vrăjitoarele Nopţii aveau să păstreze secretul.

Echipajul de la sol a dat fuga să lumineze pista, doar un licăr care semnala punctul de decolare. Nina şi-a adus aminte cum mormăise Elena luna trecută: „În curând o să se aştepte să aterizăm la lumina ţigării Berşanskaiei!”

Gata! şi-a spus Nina în timp ce *Rusalka* îşi lua avânt. *Gata!*

Manşa înainte. Roţile se învârteau din ce în ce mai repede. Nina a decolat şi şi-a simţit braţele lungindu-i-se în aripi şi sângele scurgându-i-se în combustibil. În spatele ei, Vrăjitoarele Nopţii au urmat-o, ca o săgeată slobozită drept spre lună. Nina ştia că Elena urma să vină imediat în urma ei.

Zborul cu numărul şase sute şaisprezece. Ultimul zbor.

Era ultima oară când decola de pe aerodrom. Ultima oară când stabilea cursul la altitudine, trecând printre norii argintii. Ultima oară când cobora asupra unei ţinte. Ultima oară când tăia motorul, plonja într-o lunecare letală şi mută. Nina a tras aer adânc în piept şi nu i-a dat drumul, a repornit motorul cu zgomot, a simţit botul avionului ridicându-se şi, în timp ce degetele oarbe ale reflectoarelor împungeau cerul, a eliberat bomba. A plonjat cu vârful aripii în jos şi a trecut pe lângă ţintă, ademenind rafalele de la sol şi luminile care s-o urmărească pe ea şi să lase solul în beznă în urma ei, pentru ca Elena să se poată strecura pe tăcute cu propria încărcătură de bombe ucigaşe. Nina a simţit orbirea familiară a luminilor care o ţintuiau de bolta cerului, a auzit lanţul de explozii de sub ea şi a văzut proiectilele răsfirându-se în focuri roşii, verzi şi albe.

În sfârşit a expirat, a coborât mult, atât de mult încât piloţii din spatele ei chiar ar fi putut să fie martorii eşecului pilotului principal, care nu mai reuşise să ridice

avionul şi care, pierzând altitudine, dispăruse cu totul. A întors avionul şi a văzut-o pe Elena furişându-se din calea luminii şi plecând înapoi. Nina a îndreptat-o pe *Rusalka,* apoi a continuat să zboare aproape de sol şi drept în beznă. *Ce se află în vest?* se întrebase demult o fetiţă pe malul îngheţat al unui lac vast. *Ce se află în vestul îndepărtat?* Fie că voia sau nu, Nina avea să afle.

În timp ce urca din nou deasupra norilor şi luna lumina slab carlinga, a văzut trandafirul uscat prins în tabloul de comandă, trandafirul pe care-l scosese din coroana funerară a Marinei Raskova şi pe care i-l adusese Elenei, presat cu grijă şi prins deasupra altimetrului. *Trandafirul meu moscovit.*

Nina a izbucnit în plâns. A smuls trandafirul şi l-a pulverizat, ridicând mâna şi lăsând vântul rigid să-i ducă departe petalele rupte. A plâns singură în carlingă, în timpul zborului ei cu numărul şase sute şaisprezece, apoi s-a îndreptat spre vest fără să se mai uite în urmă.

La revărsatul zorilor, acel spaţiu aerian avea să fie bântuit de haite de lupi Messerschmitt şi Focke-Wulf. Până atunci, Nina avea un atu. *Încă sunt o Vrăjitoare a Nopţii.* Pe durata întunericului, se putea ascunde de întreaga lume.

Cât i-ar fi luat să traverseze Polonia? Dincolo de ea se afla Germania, burta monstrului, aşa că era, oare, mai bine să se îndrepte spre sud, spre Cehoslovacia? Dar oriunde ateriza, cum avea să găsească adăpost dacă nu vorbea nicio limbă în afară de rusă şi era fără un sfanţ în buzunar? Zbura printr-o lume devastată de război, plină de sânge şi de sârmă ghimpată, iar în clipa în care avea să se termine combustibilul şi ea trebuia să calce pe pământ, probabil că avea să moară. Convingerea în sine se oglindise şi în ochii plini de lacrimi ai colegelor ei: de o problemă atât de mare nici măcar mica lor nebună siberiană nu se putea debarasa.

Nina a zburat tot înainte, prin tunelul de nori, aplecată asupra instrumentelor de zbor. Vest, vest, doar spre vest.

Undeva sub ea trebuia să fie o Varşovie muribundă, apoi a trecut de Varşovia – sau cel puţin aşa presupunea. Se înteţea un vânt frontal feroce, iar *Rusalka* se căznea amarnic să răzbată prin el. Nina s-a uitat la cadranul combustibilului. Altitudinea şi viteza îi hăpăiau tot rezervorul. Vântul s-a înteţit şi mai mult. Nina a simţit că-i tremura inima. Un U-2 putea acoperi mai mult de şase sute de kilometri dacă avea un rezervor plin şi condiţii bune de zbor, dar vântul ăsta năprasnic nu-i dădea şanse Ninei să parcurgă nici măcar patru sute.

— S-o fut pe mă-ta, a murmurat ea, dar furia nu o putea duce mai departe.

Nimic, în afară de combustibil, n-o putea duce, şi dintr-ăsta nu mai avea. Noaptea era încă departe de zi, iar acul cadranului trăgea mult înspre zero atunci când Nina a coborât *Rusalka* din nori. Încă nu se vedeau luminile oraşelor sau ale satelor, nici măcar cele ale fermelor împrăştiate din loc în loc. Nu se vedea nimic în afară de bezna pădurilor care se întindeau cât putea ea să vadă cu ochii obişnuiţi să străpungă întunericul. A coborât şi mai mult, până când a ajuns să zboare peste vârfurile copacilor, în căutarea unui luminiş. Umbla vorba că un U-2 putea ateriza şi pe o farfurie, dar tot aveai nevoie de farfurie. O încerca bănuiala că, dacă nu găsea ceva de felul ăsta, avea să se prăbuşească printre pini şi să moară străpunsă de ascuţişul crengilor, sau arsă în carlingă.

Motorul a tăcut, iar acum cadranul combustibilului indica un rezervor gol. Avionul a intrat în picaj. Nina a lunecat în liniştea ultimului ei raid aerian, doar că de data asta nu mai avea bombe şi nici puterea motorului, care s-o ridice înapoi în nori. Numai în jos se putea îndrepta, printre vârfurile copacilor.

Acolo a dat peste un luminiş. O parte din ea era dezamăgită. Cântecul de sirenă care o îndemna să se afunde în neant nu se stinsese întru totul. În mintea ei, încă îi auzea şoaptele seducătoare. Dar nu putea să facă o alegere laşă dacă pista i se întindea în faţă. A pregătit-o pe *Rusalka* şi a făcut o aterizare perfectă, în trei etape,

rupând crengile cu vârfurile aripilor. Hobanele au plesnit. S-a mai rupt ceva, de parcă avionul îşi frânsese şira spinării. Apoi, în sfârşit, au rămas inerte şi Nina, care gâfâia sacadat, şi carlinga în care stătea. Nina a auzit foşnetul frunzelor şi a adulmecat mirosul de putreziciune al vegetaţiei şi al scoarţei de copac. Nasul i se obişnuise cu mirosuri grele de combustibil şi ulei de motor, dar, după o gură de aer în noaptea împădurită, amintirile au purtat-o dintr-odată la vastul codru din jurul Marelui Bătrân, pe urmele tatălui ei care o învăţase să vâneze în taiga.

Ţeapănă, Nina a ieşit din carlingă şi a sărit jos. Luna îşi filtra razele atât cât să se vadă că o pală a elicei se pierduse.

— Bun, deci asta e, a spus Nina cu voce tare.

I s-a năruit şi slaba speranţă că ar fi putut să fure nişte canistre de benzină de undeva, ca s-o alimenteze pe *Rusalka.* Nina îşi petrecuse cea mai mare parte din orele ei de trezie în cer, de când avea nouăsprezece ani şi se cuibărise pentru prima oară într-o carlingă, dar acum trebuia să se mulţumească cu forma ei umană şubredă, cu picioarele neadaptate, căci *Rusalka* nu avea să mai zboare niciodată.

Pleacă, şi-a spus ea, *pleacă de-aici!* Patrulele germane, polonezii aflaţi în căutarea inamicului sau fugarii care vânau călători ca să-i jefuiască, oricare dintre aceştia ar fi putut auzi avionul aterizând. Oricine putea decide să investigheze şi, până la proba contrară, Nina trebuia să-i socotească duşmani pe toţi cei care i-ar fi ieşit în cale. *Pleacă înainte să te găsească cineva.* Dar nu se putea clinti. Nina crezuse că deja lăsase în urmă tot ce fusese de lăsat: regimentul, surorile ei, iubita, dar până la urmă mai era ceva: viteaza *Rusalkă,* cu fuzelajul pictat şi cu micul motor hotărât, ale cărei aripi o purtaseră în atât de multe misiuni, a cărei umbră le îmbrăţişase pe ea şi pe Elena în lungile zile de vară petrecute pe iarbă. *Rusalka,* atât de vie la atingerea Ninei încât aproape cânta. Nina crezuse că nu avea cum să simtă mai multă durere în noaptea aceea, dar şi-a îmbrăţişat avionul, cuprinzând atât cât o putea face cu

braţele, şi a plâns, lipită de el.

S-a şters apoi la ochi şi a început să smulgă bucăţi din avion cu mâinile goale, rupând carlinga şi fuzelajul, de parcă sfâşia carnea de pe oase, distrugând orice putea fi util. A îndesat tot ce putea în rucsacul plin, apoi s-a dus în tufişuri şi şi-a umplut braţele de frunze moarte şi de rămurele. Lemnul era ud şi plin de noroi din cauza ploilor recente, dar şi dacă n-ar fi fost aşa, tot nu i-ar fi păsat de riscul de a aprinde copacii. Durerea i se stingea treptat şi era înlocuită de o furie tipică Markovilor, mânia atotdistrugătoare a tatălui ei, care nu dădea doi bani pe logică şi pe autoconservare. Ninei nu-i păsa nici dacă ardea jumătate din Polonia şi nici dacă ea însăşi se făcea cenuşă. Nu avea de gând să lase avionul să putrezească. A umplut carlinga cu frunziş, a aprins un chibrit din rucsac şi l-a aruncat peste lemne, care au luat foc. Flăcările s-au înălţat, iar Nina s-a tras în spate şi s-a uitat la fum. N-a fugit decât atunci când *Rusalka* a fost cuprinsă cu totul de flamă, iar ţesătura ţeapănă s-a desfăcut de pe ea până la scheletul de lemn. Nina şi-a pus rucsacul în spate şi şi-a urmat iute umbra spre vest, prin pădure, în vreme ce *Rusalka* se zvârcolea şi murea pe rugul funerar.

★

O busolă. Un pistol încărcat. Chibrituri. Un sac cu provizii de urgenţă: lapte cu zahăr, o ciocolată, mâncarea pe care o furase din baracă, eşarfa brodată cu steluţe albastre, o rolă de cârpă rigidă, lonjeroane, hobanele desprinse din avion şi briceagul.

Atâta tot. Nina a expirat sacadat.

— Asta nu-i tot ce am, a spus cu voce tare.

Mai avea şi nişte bocanci buni şi o salopetă grea, plus căciula de blană. Mai avea de partea ei vremea bună de vară, precum şi tot ceea ce învăţase în copilărie pe malurile Marelui Bătrân.

Nina a mers până când a auzit un râu curgând, a băut din căuşul palmelor, a mâncat ciocolată şi apoi şi-a făcut culcuş din ţesătura ruptă de pe avion şi din lonjeroane. S-a prăvălit sub cort, cu briceagul în pumn, iar somnul a căzut

peste ea precum o avalanşă. S-a trezit abia noaptea, udă leoarcă de transpiraţie, cu crampe crunte la picioare şi cu dinţii clănţănindu-i ca în toiul iernii. Nina nu fusese bolnavă nici măcar o zi din viaţa ei, dar acum era, îi curgeau nasul şi ochii şi îi tremurau mâinile prea tare ca să aprindă focul. S-a ghemuit în culcuş, încercând să-şi maseze coapsele ca să scape de crampe, mirosindu-şi sudoarea, iar când a ridicat ochii şi-a văzut tatăl privind-o cu ochi galbeni.

— Nu eşti aici, a spus printre dinţi. Visez.

El s-a aşezat pe vine.

— Când ai luat ultima pastilă de coca-cola, prădătoare mică?

Cu două zile în urmă, poate cu mai mult. Cumva, venise şi se dusese încă o zi. Nina ar fi putut jura că trecuse numai o oră de când o trezise tremuratul în toiul nopţii. Şi totuşi, între două serii de frisoane, pierduse o zi. Ceea ce însemna că trecuseră cel puţin trei zile de când înghiţise una dintre tabletele care-i inundau venele cu argint viu. Vreme de luni întregi, îşi luase doza zilnic.

Tatăl ei a pufnit cu dispreţ.

— Pleacă, i-a spus Nina, întrebându-se de ce, dintre toţi oamenii, îl vedea în halucinaţii tocmai pe el. Nu te vreau pe tine. O vreau pe Elena.

O voia cu disperare pe Elena, cu privirea ei scânteietoare şi cu săruturile sălbatice.

— Doar pe mine mă ai, rusalcă, i-a răspuns tatăl ei. Nenorocita aia laşă nu te-a vrut.

— Pleacă! a ţipat Nina, apoi a ţipat iarăşi, de durere musculară.

A închis ochii pentru o secundă. Deschizându-i din nou, a văzut că se afla în plină zi. Nu-i fusese niciodată atât de foame. A băut laptele condensat şi s-a cutremurat constatând cum se duseseră proviziile ei de mâncare. A reuşit să iasă din adăpost împleticindu-se, ca să pună nişte capcane pentru vânat. Mâinile îi tremurau prea tare ca să facă ceva mai complex decât să asambleze sârmele smulse din avion.

Timpul se distorsiona încontinuu. Orele de trezie erau cumplite din cauza durerilor musculare şi a diareei. Se ducea la râu ca să bea apă, apoi se întorcea în culcuş, unde se ghemuia şi tremura din rărunchi, iar orele de somn îi erau pline de coşmaruri, în care pierdea de multe ori controlul avionului deasupra lacului şi se scufunda în apa albastră, în care îi explodau plămânii. Trează fiind, auzea paşi în faţa adăpostului şi începea să zbiere, apăsând pe trăgaciul pistolului în timp ce ţintea în beznă. Prea târziu îşi dădea seama că nu era nimeni acolo şi că doar pierduse muniţia. Ar fi putut plânge, dar lacrimile nu o ajutau cu nimic. Se târa la loc în culcuş, doar ca să viseze la Elena, care murea într-o mare explozie. *Dacă moare, n-o să afli niciodată.* Elena nu mai era. Nina nu avea să mai ştie dacă trăia, dacă murea sau dacă se îndrăgostea de altcineva. Atunci, Nina se lăsa pradă lacrimilor şi plângea în noaptea bântuită de fantasme.

Habar n-avea de când era în starea asta, zilele şi nopţile treceau ca într-o fulgerare. La un moment dat a dispărut şi tatăl ei, iar letargia Ninei s-a domolit cât să se dezbrace şi să-şi spele uniforma murdară. Stătea goală pe malul râului şi aştepta să i se usuce hainele, contractându-şi degetele la lumina soarelui. Slăbise, dar nu-i mai tremurau mâinile. *Coca-cola nenorocită*! îşi spunea. Încă avea coşmaruri, încă era răvăşită de gânduri iraţionale cum că se tot furişa cineva primprejurul ei, dar crampele îi trecuseră aproape de tot şi avea acum îndeajuns de multă putere ca să facă focul şi să frigă iepurele pe care-l găsise în cursă.

— E timpul să mă pun în mişcare, a spus ea cu voce tare, pentru că o fi vrut Nina Markova să moară, dar era prea încăpăţânată ca să facă foamea într-o pădure poloneză.

S-a vârât în salopeta udă, a desfăcut cortul improvizat şi a pornit din nou spre vest.

În următoarea săptămână l-a întâlnit pe Sebastian.

Capitolul 39
Jordan

Iulie 1950
Boston

Balerine oglindite la infinit de-a lungul unei bare uzate – *clic.* Papuci de balet cu vârful ascuţit, frecaţi în cutia cu răşină – *clic.* Încet, Jordan se mişca pe marginile clasei de avansaţi a Academiei de Dans Copley. Un coc strâns sever care se desfăcea în toiul unui *midplié,* o frunte sprijinită, de oboseală, pe un picior arcuit. *Clic. Clic.*

— Ai obţinut ce-ai vrut? a întrebat-o Tony pe când plecau de la studio.

— Aşa cred. Nu o să ştiu sigur până nu mă uit la negative, a spus Jordan agăţându-şi Leica de umăr. M-ai ajutat foarte mult.

Chiar s-a mirat de cât de mult o ajutase. Atunci când îi făcea fotografii lui Garrett, de multe ori se enerva. Fie că o tot săruta în timpul ăsta, fie că vorbea în timp ce ea încerca să se concentreze. Tony fusese altfel. Flirtase scandalos de mult, nu cu balerinele, ci cu *Madame* Tamara, instructoarea în vârstă de optzeci de ani, care-l numise „băiat năbădăios" în rusă şi sfârşise prin a-i îngădui lui Jordan să rămână pe toată durata cursului, în loc de o şedinţă scurtă de zece minute. La început, Tony se maimuţărise imitând foarte sobru *plié*-urile dansatoarelor, iar ele râseseră atât de mult încât uitaseră de prezenţa lui Jordan, care putuse astfel să fotografieze fără să mai aştepte să se relaxeze subiecţii. Apoi Tony se făcuse nevăzut, pe muteşte, cu spatele la perete şi dându-i câte un film atunci când i-l cerea ea.

— Ai fost un asistent excelent, a spus Jordan pe când dădeau colţul şi intrau în piaţa Copley.

El a zâmbit, mergând alene şi fără pălărie în soarele verii, care încălzea trotuarul. În piaţetă, femeilor le

transpirau palmele pe sub mănuşi, iar bărbaţii îşi ridicau gulerele scrobite, acum moi.

— Putem discuta despre plata pentru dimineaţa asta?

— Aaa, acum vrei plată? s-a mirat Jordan în timp ce-şi aranja pălăria de paie cu boruri late. Şi cât mă costă?

— O plimbare cu lebăda.

— Un bostonian n-ar ajunge nici mort pe o astfel de barcă, decât dacă l-ar târî sora mai mică. Distracţia asta e pentru turişti.

— Eu sunt turist, iar plata mea pentru că ţi-am cărat geanta şi că m-am dat bine pe lângă dama aia în vârstă – care pretindea că e o contesă din Rutenia Albă, care a fugit de bolşevici – este o plimbare cu lebăda.

Jordan l-a luat de braţ şi s-a întors spre parcul public care era la câteva străzi depărtare.

— Contesă din Rutenia Albă?

— Avea accent ucrainean, dar sunt prea domn ca să-i fi zis că vindea braşoave.

— Aşadar, ai vorbit rusă adineauri cu *Madame* Tamara şi franceză cu turiştii parizieni care au intrat în magazin acum trei săptămâni, a spus Jordan înclinându-şi capul. Şi sunt sigură că te-am auzit vorbind şi germană cu domnul Kolb.

— Nu prea i-a plăcut asta. Tipul e un vulpoi bătrân. Cum l-a cunoscut tatăl tău?

— Venea de peste Ocean şi avea nevoie de un binefăcător. E anxios, a recunoscut Jordan, dar a trecut prin război, sau cel puţin aşa a zis Anna.

— Adică mama vitregă cea rea, doamna Anna asta? Îţi dă mere otrăvite, te pune să dormi în cenuşă?

Jordan a zâmbit.

— Nu, e minunată.

— Păcat, întotdeauna mi-au plăcut poveştile cu mame vitrege rele. Bunica mea unguroaică îmi spunea poveşti de groază în copilărie, de genul celor în care mama vitregă câştigă la sfârşit, nu Cenuşăreasa. Cu cât te duci mai la est de Rin, cu atât devin poveştile mai înspăimântătoare.

— Unguroaică... Serios acum, câte limbi străine

vorbeşti?

— Şase sau şapte. Poate opt, a ridicat Tony din umeri. Părinţii mamei erau unul maghiar şi unul polonez, iar părinţii tatălui, unul român şi altul neamţ, iar toţi aceştia au venit în Queens, ca să aibă parte de visul american. În copilărie, auzeam o grămadă de limbi la masă.

— Şi le-ai prins din zbor, pur şi simplu?

— Există două moduri în care poţi învăţa repede o limbă. Unul dintre ele e când ai sub zece ani şi creierul îţi e ca un burete.

— Iar celălalt?

El a rânjit.

— În pat.

Jordan s-a uitat urât la el, iar Tony şi-a scos pălăria imaginară în semn de scuze.

— I apologize. Es tut mir leid. Je suis désolé. Sajnálom. Îmi pare rău. Przepraszam...

Jordan s-a oprit, şocată, şi l-a măsurat din priviri. Tony a încetat cu potopul de scuze multilingv.

— În mod normal, atunci când o fată se uită atât de lung la buzele mele, am impresia că vrea un sărut. Tocmai compui un cadru în mine, nu?

Ea a ridicat Leica la ochi. „Un interpret la lucru.” Un prim-plan cu zâmbetul în toiul discursului şi cu mâna care gesticula în cadru. Tony a mormăit şi a tras-o după el în parc, unde copacii aruncau umbre pestriţe peste aleile în zigzag.

— Femeie rea care-mi striveşte visurile, îmi faci poze în loc să mă săruţi...

— Continuă să vorbeşti, că am nevoie de un cadru în mişcare! l-a îndemnat Jordan în timp ce alegea o bancă la intrare, un pic mai departe de bărci, unde se înghesuiau turiştii. Povesteşte-mi despre tine. Orice.

— Aş prefera să vorbim despre tine, a spus el sprijinindu-şi un cot de spătarul băncii. Când te-ai apucat de fotografie?

— Aveam nouă ani şi eram fascinantă de copaci iarna şi de un mic Kodak, i s-a destăinuit Jordan, iar el a zâmbit,

aşa că ea a declanşat de trei ori, ştiind deja că avea să aibă un film bun, fiindcă Tony Rodomovsky nu era frumos, dar avea o figură fotogenică: ten închis la culoare, nas semeţ, genul de gene negre ca cerneala care reprezentau o pierdere la bărbaţi, ei nefiind nevoiţi să folosească mascara. Când te-ai înrolat în armată? l-a întrebat ea.

— A doua zi după Pearl Harbor. Un clişeu ambulant în vârstă de şaptesprezece ani, care-i făcea cu ochiul celui de la recrutări. „Da, domnule, sunt major!" Apoi am ajuns pe front şi am aflat că era la fel de plictisitor ca la şcoală. Cel puţin, dacă făceai doar treabă de interpret. La tine cum a fost războiul?

— Mă ocupam de deşeuri metalice şi făceam instrucţie pentru situaţii de urgenţă în caz că ne invadau japonezii, de parcă japonezii voiau să invadeze Bostonul, pentru numele Domnului! a povestit ea, iar apoi – *clic:* Tony care asculta, şi care era foarte atent, din când în când mângâindu-i lui Jordan braţul cu degetele. În mare parte, în timpul războiului am visat cu ochii deschişi, a continuat ea. Am devorat poveşti despre jurnaliste şi fotografi care se duceau peste Ocean – Margaret Bourke-White a fost atacată cu torpile şi a ajuns pe o barcă de salvare, era să mor de invidie. Tânjeam să mă atace o torpilă.

— Asta, dacă scăpai cu bine şi făceai şi nişte poze faine, nu?

— Care ar fi ajuns pe coperta revistei *LIFE,* da. Exact aşa era fantezia mea. Apoi poate că mă măritam cu Ernest Hemingway şi duceam o viaţă plină de acţiune şi de extravaganţă.

Jordan a tăcut, căci a întrerupt-o o conexiune făcută în gând. Jurnaliştii şi fotografii pe care-i idolatriza, care fuseseră, cu toţii, în zone de război şi în toiul primejdiilor, aveau nume pe care le putea înşira aşa cum înşirau prietenele ei numele de actori. Capa şi Taro, Martha Gellhorn şi Slin Aarons şi...

— Graham. Prietenul tău englez e *acel* Ian Graham?

Tony părea amuzat.

— În carne şi oase.

— Şi s-a oferit s-o înveţe gamele pe sora mea? a întrebat Jordan clătinând din cap. În timpul războiului îi citeam articolele imediat cum apăreau.

— O să fiu gelos dacă vorbeşti atât de frumos de şeful meu.

— De ce, o fată nu se poate amoreza de un bărbat mai în vârstă? l-a tachinat Jordan. Mai ales de unul înalt, frumos, cu un accent devastator, care a fost în toate locurile în care ar vrea ea să meargă?

— E însurat şi aş prefera să te îndrăgosteşti de mine.

— Atunci trebuie să mă farmeci. Spune-mi cum e să fii interpret la un centru de documentare, l-a rugat ea, ducând iar aparatul la ochi.

— Nu e o viaţă plină de acţiune şi de extravaganţă. Mai degrabă de un val de refugiaţi care au trecut prin Viena şi i-au spus poveştile lor lui Ian, prin mine.

— Scria articole sau...?

— Nu, zice că a terminat-o cu scrisul. A renunţat la scris în favoarea muncii mai practice pentru refugiaţi şi nu a mai pus mâna pe stilou de la Procesele de la Nürnberg.

— Îmi dau seama cât te poate măcina, a spus Jordan, gânditoare. Să vezi suferinţa umană an de an şi s-o transformi în carne de tun pentru ziare... Aşa au fost şi traducerile tale? Auzeai poveşti de război toată ziua, când restul lumii voia să lase războiul în urmă?

— Nu, a spus Tony prinzându-şi mâinile între genunchi şi lăsând ca zâmbetul să i se şteargă de pe faţă, topit într-un gând îndepărtat. Un interpret încearcă să lucreze de la o oarecare distanţă. Într-un fel, nu eşti acolo. Eşti ca un telefon. Faci posibilă comunicarea între alţi doi oameni. Şi asta-i tot, dacă e să rezumăm. Pe scurt: dacă oamenii ar vrea să se *asculte* unii pe alţii...

Tony a tăcut.

— Ce s-ar întâmpla? a întrebat Jordan încet.

El a zâmbit vag şi crispat.

— Cel mai probabil, s-ar ucide unii pe alţii în masă.

Clic. Ăsta da, cadru, s-a gândit Jordan. O gură în mişcare, vorbind cu cinism amar, aceeaşi gură care s-a

curbat, apoi, într-un zâmbet ce încă spera, chiar şi după toate cele la care fusese martor posesorul ei.

— Asta nu e cu mult diferit de a fi fotograf, s-a trezit Jordan spunând. Nu sunt profesionistă, nu încă, dar am acelaşi sentiment pe care-l descrii tu. Obiectivul mă elimină din secvenţa pe care o înregistrez, într-un fel. Eu îi sunt martoră, dar nu şi parte din ea.

— Oamenii cred că asta te face crud. Nu-i adevărat, a spus Tony, observând că pe lângă ei trecea un băiat care plimba un beagle, drept care a întins o mână spre câine, care i-a lins degetele, fericit, iar apoi a plecat mai departe. Te face un telefon mai bun, a adăugat el.

— Sau un obiectiv mai bun, a spus Jordan înclinându-şi capul spre Tony, mirată să găsească – cine ar fi zis? – acea profunzime neaşteptată la fermecătorul ei angajat. Ai fost pe front după Pearl Harbor şi apoi ai rămas şi ai muncit pentru refugiaţi, cu toate că lumea s-a dus acasă. De ce?

— Ştii ce a fost războiul pentru mine? a spus Tony zâmbind uşor. Nimic. Patru ani de nimic. Nu am tras niciun glonţ de furie, nici măcar nu mi-am udat ciubotele. Am petrecut toată perioada în diverse corturi şi birouri, traducând acronime ca interpret între ofiţerii cu grade înalte ai diverselor armate, care nu vorbeau limba celorlalţi.

— Deci ai rămas pentru şansa de a face mai mult, a spus Jordan. De ce te-ai întors acasă anul ăsta? Nu mi se pare că te-ai săturat.

El nu a răspuns imediat, din contră, parcă filtra vorbele răspunsului pe care urma să îl dea.

— Nu m-am săturat, a zis în cele din urmă. Dar nu m-ar deranja să fac altceva. Ian e un răzbunător, cu balanţa justiţiei într-o mână şi cu sabia în cealaltă. Eu vreau să fac mai mult de-atât.

— Cum ar fi?

Un grup de casnice încărcate de cumpărături au trecut sporovăind, dar Jordan le-a ignorat.

— Nu ştiu, a zis Tony trecându-şi mâna prin păr. Poate să adun la un loc toate poveştile alea? Ca să nu se uite şi

să nu se piardă. Nimănui nu-i place să vorbească despre război după ce se termină. Vor cu toţii să uite. Şi ce se întâmplă atunci când cei care l-au trăit mor şi iau toate amintirile cu ei? Pierdem tot. Şi nu putem să lăsăm să se întâmple aşa ceva.

Ar trebui să vorbeşti cu mama mea vitregă, era să spună Jordan. *Altă refugiată care vrea doar să uite.* Dar era dreptul lui Anneliese, nu? Pentru că povestea ei nu era doar despre suferinţă şi pierdere, ci şi despre ruşine – ruşinea de a fi avut legături cu SS, din cauza tatălui ei. „Sunt americancă acum", spunea mereu cu fermitate, dacă era întrebată despre trecutul ei.

— Ştii de ce prefer fotografiile cuvintelor? l-a întrebat, în schimb, Jordan pe Tony. Pentru că oamenii nu le pot ignora. Majoritatea consideră că e mai uşor să uiţi lucrurile pe care le citeşti decât lucrurile pe care le vezi. Ce apare pe film rămâne acolo şi nu se *schimbă* niciodată. Asta face ca imaginile să fie minunate şi atât de devastatoare. Să surprinzi pe cineva sau ceva la momentul potrivit înseamnă că poţi să afli totul despre acel cineva sau ceva. De-asta vreau să înregistrez tot ceea ce văd. Şi frumosul, şi urâtul. Şi ororile, şi visurile. Totul, atât timp cât pot pune obiectivul în faţă.

— Şi de când ştii că asta vrei? a întrebat Tony. Bănuiesc că de când ai auzit primul *clic* al Kodakului.

Jordan a zâmbit.

— De unde ştiai?

— Impulsul. Îl ai în sânge, a spus Tony uitându-se la ea. Eu nu-l am, aşa că îl observ atunci când îl văd.

Jordan s-a întors spre el şi l-a privit la fel de sincer.

— Eşti amuzant când flirtezi, Tony, a spus ea în cele din urmă. Dar când eşti serios, eşti de-a dreptul fascinant.

— Mare păcat. Nu pot fi serios mai mult de zece minute.

— Poate că ar trebui să exersezi. Poate că ai să ajungi la cincisprezece.

— Recordul meu e de douăsprezece. Cine sărută pe cine? a întrebat el.

— Cine a zis că se lasă cu sărutat?

— Tu te gândeşti la asta. Eu mă gândesc la asta, a spus Tony în timp ce ochii negri îi dansau. Cine încearcă primul? Nu-mi place să dau nas în nas.

— De ce trebuie să te sărut? Tocmai am scos o jumătate de rolă de film având ca subiect gura ta în timp ce vorbeai. Până când termin de decupat şi de filtrat imaginea, o să ştiu tot ce e de ştiut despre ea, fără să te sărut nici măcar o dată.

— Dar ce pierdere ar fi...

— Timpul nu se pierde niciodată în laborator.

— Asta depinde în întregime de lucrurile pe care le faci acolo.

— Muncesc. Şi să nu îndrăzneşti să spui că munca fără răgaz te face plictisitor, a adăugat Jordan. *Urăsc* zicala asta. În general, oamenii o folosesc atunci când vor să fac ceva pentru ei, nu pentru mine.

— Şi-apoi, se înşală. Munca nu te face plictisitoare. Munca te face o fată fascinantă.

Tony i-a luat mâna de pe cameră şi i-a sărutat vârful degetului arătător, cel pe care îl ţinea mereu pe butonul de declanşare.

„Clic”, a făcut ceva dinlăuntrul lui Jordan.

— Ne dăm cu barca? a întrebat el în cele din urmă. Sau te plictiseşti prea tare să vâsleşti pe lac, Jordan McBride? Poate că aşa o să mă convingi să renunţ la plata pe care mi-o datorezi.

Tocmai ai rupt o logodnă lungă, răsuna o voce dojenitoare în mintea lui Jordan. *Nu ar trebui să te mişti atât de repede!* Dar ea i-a cerut vocii să tacă, i-a agăţat lui Tony gulerul cu degetul şi l-a tras spre ea.

— Accepţi, poate, o formă alternativă de plată?

A urmat un sărut lung şi leneş sub soarele arzător, timp în care Jordan şi-a ţinut mâna pe gâtul lui cald, iar el şi-a plimbat degetul cel mare pe obrazul ei. O săruta profund, lent şi răscolitor, de parcă ar fi putut face asta toată ziua fără să obosească, de parcă ar fi putut face asta un an, dacă ea voia. Iar acum, ea asta voia.

— Te grăbeşti undeva? a spus el în cele din urmă,

sărutând-o pe linia maxilarului, înspre ureche. Sau putem face asta toată ziua?

O, da, te rog! Jordan şi-a dres glasul şi s-a uitat la ceas ca să-şi dea un răgaz şi să-şi poată domoli ritmul respiraţiei. Ce naiba, probabil că acum Anneliese îşi făcea deja bagajele pentru Concord şi New York. S-a ridicat în picioare grăbită şi a zis:

— Am promis să dau o mână de ajutor acasă. Şi pe urmă trebuie să încep munca în laborator.

Tony a sărutat-o pentru ultima oară sub ureche, apoi s-a retras.

— Bine, a zis el fără ca măcar să sugereze că munca putea aştepta, şi arătându-şi aprobarea oglindită în privirea fermă şi întunecată. Ne vedem mâine la lecţia lui Ruth. Poate că pe urmă mergem să vedem un film.

— Da, a spus Jordan fără să ezite.

Ce plăcut era să te bucuri de compania unui bărbat, de atenţia lui, de săruturile lui – fără să simţi povara aşteptărilor din partea părinţilor şi a vecinilor. *Când te aşezi la casa ta, Jordan? Când oficializaţi relaţia, Jordan?*

Ce plăcut era să te bucuri de un bărbat care nu era câtuşi de puţin oficial!

Capitolul 40
Ian

Iulie 1950
Boston

Ian s-a mirat de cât de tare îi plăcuse să-i arate lui Ruth cum să folosească micul instrument croit, parcă, pe măsura ei. Poate că asta se întâmplase din cauză că era atât de vorace, atât de *disperată* să înveţe totul de la el. Oare copiii de vârsta ei nu se jucau cu păpuşile în loc să se roage de oameni să-i înveţe gamele? Era absolut fascinată în timp ce-i arăta poziţia şi postura, adică baza.

— Acordezi întotdeauna la la, a spus Ian, şi Ruth a cântat spontan un la perfect. Foarte bine. Ţii minte cum începea piesa lui Saint-Saëns pe care o cântam?

Ea a fredonat începutul în sol major. Ian i-a aruncat o privire lui Jordan McBride, care stătea în spatele tejghelei magazinului, cu o cană de ceai în mână.

— Nu m-ar mira să aibă auz absolut, domnişoară McBride.

Sora lui Ruth radia. Venise cu fetiţa la magazin, ajungând chiar în momentul în care Ian îşi atârna, de un suport antic de umbrele, pălăria uzată, iar Tony întorcea semnul care anunţa clienţii că magazinul era închis. Ian simţea oarecum că se pripise cu această ofertă când ei aveau deja atât de multă treabă, dar feţişoara lui Ruth se întorsese atât de dornică spre vioară, iar privirea lui Jordan McBride o urmărea cu atâta fericire, încât îndoielile i-au pierit, topite într-un zâmbet crispat.

— Ia-ţi instrumentul şi, pentru numele Domnului, nu-l scăpa, a rugat-o sora ei mai mare. Să distrugi un Mayr, chiar şi o copie a lui, ar fi o crimă împotriva artei.

Apoi Jordan şi-a făcut de lucru şi a pregătit ceaiul în ceştile Minton, iar Tony s-a aplecat peste tejghea ca să se uite la ea.

— Ajunge, deocamdată, a spus Ian în cele din urmă, după ce eleva lui a dibuit prima ei octavă.

— Mai vreau! l-a implorat Ruth, dar Jordan s-a întins peste tejghea ca să ia vioara.

— Tu eşti în stare să ne ţii toată noaptea aici, greieraş, iar domnul Graham mai are şi alte treburi. Te aduc şi mâine să exersezi.

Ruth a suspinat şi s-a uitat după instrumentul care era aşezat în vitrină.

— Ce-i spui acum domnului Graham? a întrebat-o sora ei.

Ruth s-a uitat drept în ochii lui Ian şi a zis:

— Când mă mai înveţi?

— Nu la asta mă refeream, a protestat Jordan.

— Când mă mai înveţi, domnule? s-a corectat Ruth.

Ian a izbucnit în râs.

— Nu trebuie să îi mai predai, i-a spus Jordan. Nu vreau să te constrâng.

Ian a dat să profite de calea de ieşire care tocmai i se oferise.

— Nu mă deranjează, s-a auzit spunând, în schimb, şi s-a uitat la Ruth. Joi e bine, greieraş?

Ambele surori McBride au zâmbit larg, asemenea unor sori mici. *Fir-ar să fie!* şi-a spus Ian în gând. Le plăcea pe amândouă şi îşi dorea să nu le fi cunoscut sub nişte pretexte false.

— Sper că nu sunt prea directă, a izbucnit Jordan precum un dig spart. Ai fost în Spania, cu Gerda Taro, domnule Graham. Pentru mine e o mare eroină, nici nu îţi poţi imagina. Cum era?

— Gerda? a întrebat Ian răscolindu-şi prin amintiri. I se spunea *„la pequeña rubena”,* vulpiţa roşcată. Era mândră şi tupeistă.

Ochii lui Jordan erau ca două stele, iar Tony zâmbea în spatele ei, fiindcă îl avertizase deja pe şeful lui că fata îi recunoscuse numele. Asta îl mirase pe Ian la fel de mult ca pasiunea lui Ruth pentru game. Parcă tinerele leşinau în faţa starurilor de cinema, nu a jurnaliştilor.

— Ai fost martor la eliberarea Parisului, spunea Jordan acum. Îmi aduc aminte de unul dintre articolele tale...

— Da, am scris primul articol la barul hotelului Scribe, înghesuit între o femeie care scria pentru *New Yorker,* Janet Flanner cred că o chema, şi John, care arăta de parcă trăia cea mai groaznică mahmureală din Franţa.

— Care John? a întrebat Jordan.

— Steinbeck, a răspuns Ian, apoi, observând expresia impresionată a lui Jordan, s-a grăbit să-şi nuanţeze răspunsul. Nu era atât de spectaculos precum sună, a adăugat el. O cameră plină de jurnalişti extenuaţi, care îşi bandajau băşicile şi trăgeau tare ca să nu depăşească termenele-limită.

Jordan nu părea să-i dea crezare.

— Şi pe urmă? l-a întrebat ea.

Ian s-a sprijinit de tejghea, ademenit, fără voie, să se cufunde în trecut.

— Jucam poker pe platforma unui camion care pleca din Paris...

Iată cum a ajuns să spună o poveste, apoi alta, bând ceai în timp ce Jordan îl pistona cu întrebări.

— În timp ce povesteşti parcă văd cum se desfăşura totul, ca şi cum aş fi fost acolo! a exclamat ea. Dar Tony zice că te-ai lăsat de scris.

Ian a ridicat din umeri.

— Când vezi atâtea orori, rămâi fără cuvinte.

Jordan arăta de parcă voia să-i pună cu orice preţ stiloul în mână, însă a intervenit Tony.

— Prinţesa Ruth îşi pierde răbdarea, a spus el dând din cap în direcţia fetiţei care bătea din călcâie. Iar noi avem întâlnire, McBride.

Cu asta l-a luat prin surprindere pe Ian.

— Parcă ziceai că nu ştie nimic util despre Kolb, i-a zis el după ce Jordan a dispărut în camera din spate ca să ducă ceştile la loc.

— Nu are legătură cu munca, a replicat Tony ridicând din umeri. Nina e pe urmele lui Kolb până în zori şi e prea târziu ca să mai dau telefoane. Chiar nu mai am absolut

nimic de făcut în privinţa vânătorii, aşa că duc o fată frumoasă la film.

— Dacă vrei să scoţi o fată în oraş, nu ar fi mult mai simplu să alegi una care *nu* e implicată în cazul nostru? l-a sfătuit Ian cu blândeţe. Una pe care să nu trebuiască s-o minţi?

— Îmi place, atâta tot, a răspuns Tony ezitând, neobişnuit de gânditor. Vrea să facă lucruri, lucruri mari. Îmi place asta. Mă îmboldeşte să mă gândesc să fac şi eu lucruri măreţe. Nu doar să joc după cum îmi cânţi tu.

Ian s-a străduit să ignore înţepătura, dar nu a reuşit.

— Chiar nu te prinzi că te îndrăgosteşti de o martoră? l-a întrebat pe un ton serios.

Tony s-a uitat urât la el.

— Nu e precum în cazul tău, care visezi la asasina noastră sovietică...

— Iată o idee absurdă, pe care poţi s-o laşi baltă...

— Jordan mă face să râd, atâta tot. Şi eu o fac să râdă. Ne distrăm amândoi. Care-i problema?

— Oare o să râdă şi atunci când o să afle că, de la bun început, ai avut alte motive s-o inviţi la întâlnire? l-a întrebat Ian ridicând din sprânceană. N-oi şti eu tot ce se poate şti despre femei, dar ştiu că nu le place să fie minţite.

Jordan a ieşit din camera din spate.

— Tony, sper că nu te superi că vine şi Ruth la film. Mama mea vitregă e plecată din oraş.

— Pot plăti trei bilete.

Tony i-a zâmbit fetei înalte şi blonde, care purta o rochie galbenă de vară şi care îi zâmbea, la rândul ei, iar Ian a observat, limpede ca lumina zilei, tensiunea dintre ei.

E ceva cu vânătoarea asta, s-a gândit el. *Parcă ne zăpăceşte pe toţi.* S-a întors acasă frământat, ca să înceapă supravegherea din zori a lui Kolb. Apoi trebuia să atace lista de telefoane pe care le avea de dat. Dar până a doua zi după-amiază, când Tony s-a întors acasă din tura de la magazinul de antichităţi, frământarea lui Ian luase sfârşit.

— Evrika! A strigat Ian la coechipierii lui, pe când stăteau cu toţii în jurul mesei şi studiau lista. Şapte dintre aceste adrese sunt false, a continuat el, nu există un tipar şi sunt puse în aceeaşi oală cu cele reale. Dar Riley Antiques din Pittsburgh, Huth & Sons din Woonsocket, Rhode Island... a spus el, ducându-şi enumerarea până la capăt şi terminând cu concluzia: niciuna dintre acele firme nu exista.

— Şi cine răspunde atunci când suni la numerele astea? a întrebat Tony.

— Numai reşedinţe private.

Uneori răspundea la telefon o femeie, alteori – un bărbat. Într-unul dintre cazuri răspunsese chiar o voce de copil. Dar absolut toţi cei care vorbiseră de la celălalt capăt al firului fuseseră complet nedumeriţi atunci când Ian îi întrebase despre firma al cărei nume era trecut pe listă.

— De asemenea, am auzit de trei ori accent german. Iar atunci când i-am cerut operatoarei să-mi găsească numărul de telefon al firmei, mi-a zis că nu există niciun Huth & Sons în Woonsocket, Rhode Island, şi nicăieri în altă parte în Rhode Island. La fel s-a întâmplat şi în restul cazurilor. Firmele astea nu există.

Ian îşi simţea inima bătându-i sacadat, dar animată de o emoţie plăcută, de bucurie că acea muncă plictisitoare dăduse, în sfârşit, roade.

Tony îşi rodea un deget.

— A părut cineva suspicios?

— Unii erau frustraţi. Unul mi-a închis telefonul în nas. Celorlalţi le-am cerut scuze pentru că greşisem numărul, apoi am închis repede.

Nina nu spusese nimic încă, dar îi sclipeau ochii şi, în timp ce-şi muta privirea de la ea la Tony, Ian a simţit aceeaşi încărcătură electrică între toţi trei.

Şapte adrese. Probabil că Prădătoarea locuia la una dintre ele.

— Cu maşina sau cu trenul? a întrebat Ian. Ne aşteaptă nişte excursii de câteva zile.

— Mama dracului! a strigat Ian uitându-se în jur la marea de indicatoare necunoscute, pentru ca apoi să facă să scrâşnească frânele complet nesigure, căci Tony se dusese cu trenul în Queens, la un văr, şi se întorsese de acolo cu un Ford ruginit, de împrumut. Dă-mi harta, Nina!

Nina a răscolit după ea, ronţăind cu dinţii ei albi şi ascuţiţi coaja unei sfecle. Mânca sfecla crudă ca pe mere, până când i se înroşeau dinţii. Ian spera să nu-i tragă pe dreapta vreun poliţist care să-i pună la îndoială tendinţa de a conduce pe partea corectă (adică englezească) a drumului, datorită faptului că femeia din dreapta lui arăta precum un canibal mic şi blond.

— Vezi că ţii harta invers, tovarăşă! Ce navigatoare eşti...

— Eu navighez printre stele, a spus Nina ţâfnoasă, nu prin locuri numite Woonsocket.

— Nu mă urc cu tine în avion, aşa că te rog mult să înveţi să navighezi în două, nu în trei dimensiuni.

— *Mat tvoiu cerez semvorot s prisvistom.*

— Las-o pe mama în pace.

Fusese un drum de două ore de condus, între Boston şi prima lor destinaţie. Tony rămăsese în oraş, ca să poată să stea cu ochii pe Kolb. Nina îi povestise aproape tot drumul despre cum părăsise ea Uniunea Sovietică, cum zburase în Polonia cu doi paşi înaintea unui mandat de arestare, ca apoi să-l cunoască pe Sebastian. Poate că hărţile drumurilor americane erau un mister pentru el, însă Ian reuşea totuşi să navigheze pe câmpul minat care era soţia lui: putea s-o întrebe orice despre lacul Rusalka sau despre ceea ce se petrecuse acolo cu Prădătoarea, ori să-i arate orice urmă de afecţiune, iar ea fie că amuţea, zburlită toată, fie că sărea pe loc în aer. Dar nu avea nicio problemă să-i povestească despre Seb, iar Ian păstra poveştile ei afectuoase ca pe nişte monede de preţ. Primea noi amintiri cu fratele lui mai mic şi fiecare dintre ele i se părea nepreţuită. Însă acum era cazul să treacă la treabă.

Fordul a pătruns curând într-o suburbie liniştită, plină

de curţi verzi şi de biciclete abandonate pe aleile din faţa caselor. La numărul zece se afla o căsuţă galbenă, cu o grădină modestă şi superb îngrijită. Era cert faptul că acolo nu se afla niciun magazin de antichităţi pe nume Huth & Sons. Când a văzut acea reşedinţă atât de simplă şi nu un magazin, lui Ian i-a crescut pulsul. Acolo locuia cineva care nu era deloc cine pretindea că era.

A tăcut şi Nina, pârâind ca un cablu smuls din priză. El a trecut cu maşina pe lângă numărul 12 şi a parcat după colţ. Nina s-a strecurat afară, din nou respectabilă şi severă în helanca pe gât pe care o purtase atunci când îl interogaseră pe Kolb, şi cu o pălărie de vară cu boruri late, care-i punea faţa în umbră. L-a luat de braţ pe Ian şi au pornit, într-o manieră perfect onorabilă, să se plimbe pe stradă. Aşa cum stabiliseră, Nina s-a desprins de el şi şi-a văzut de drum, iar Ian a cotit, ca dintr-un impuls, în faţa casei cu numărul 12.

Dacă nu ar fi răspuns nimeni, Ian şi Nina s-ar fi întors şi ar fi aşteptat în maşină, dar uşa s-a deschis. A apărut un bărbat între două vârste, vânjos, cu cărare în păr şi bărbierit cu precizie (oare, cu precizie prusacă?)

— Bună ziua, a salutat Ian, cu cel mai tărăgănat accent de şcoală publică, scoţându-şi pălăria cu un zâmbet dispreţuitor, îmi cer mii de scuze că vă deranjez, dar eu şi soţia mea ne gândeam să ne mutăm în cartier.

I-a făcut cu mâna Ninei, care stătea în faţa următoarei case, cu harta aproape de nas, de parcă era mioapă. Era esenţial să păstreze distanţa, în caz că ar fi răspuns însăşi Prădătoarea la uşă, fiindcă aceasta şi-ar fi putut aminti figura Ninei la fel cum şi-o amintea şi Nina pe a ei. Soţia lui Ian i-a făcut cu mâna soţului, distrasă, ascunzându-şi cu abilitate trăsăturile între marginea hărţii şi borurile mari ale pălăriei, fără să pară totuşi că se ascundea. *Măi să fie, da ştiu că te pricepi!* şi-a spus Ian cu admiraţie.

— Ne gândeam la o casă pe strada alăturată. Graham mă numesc.

Ian a întins mâna, concentrat, ca întotdeauna, la două lucruri general valabile: majoritatea oamenilor sunt

incapabili să refuze să îţi strângă mâna şi majoritatea oamenilor au instinctiv încredere într-un accent britanic sofisticat. A funcţionat, ca de obicei: celălalt bărbat i-a strâns mâna ferm şi fără ezitare.

— Vernon Waggoner. Eu şi soţia mea locuim de un an aici.

E clar german, şi-a confirmat Ian. Asta reieşea din felul în care pronunţa „w" ca pe „v" şi „v" ca pe „f". Civilizat, Ian a stat la taclale, a întrebat dacă vecinii erau prietenoşi şi s-a interesat, pentru fiicele lui inexistente, de şcolile care se aflau în zonă. Domnul Waggoner avea cumva copii? Nu, erau doar el şi soţia. Waggoner era politicos, dar formal.

— Soţiei dumneavoastră îi place cartierul? a întrebat Ian. A mea abia aşteaptă să-şi facă prieteni aici.

Era foarte posibil ca Prădătoarea să se fi stabilit aici, împreună cu un nou soţ. Ca refugiată, ar fi avut mai puţine opţiuni de muncă. Ian îşi dorea să se uite bine la orice femeie care locuia în acea casă, dar nu putea să lungească prea mult discuţia pe care o purta în pragul ei.

— Vernon? s-a auzit o voce în spatele bărbatului, pe hol, şi a apărut o femeie care îşi ştergea mâinile pe un prosop de vase. Avem musafiri?

Accentul ei german era mult mai intens decât cel al soţului. Ian a studiat-o atent chiar în timp ce îşi cerea iertare că-i deranja. Era foarte dolofană, blondă şi cu ochi albaştri. De vârsta Prădătoarei lor, fiind foarte posibil ca tânăra din vechea fotografie pe care o aveau ei să se fi îngrăşat şi să-şi fi vopsit părul. Ian s-a înclinat în timp ce-i strângea mâna şi a tras-o în prag, pentru ca Nina să o poată vedea cât mai bine din locul în care stătea. Inima a început să-i bubuie.

Nina, însă, a băgat harta sub braţ şi a traversat peluza, a urcat treptele şi a întins mâna înmănuşată. Speranţele lui Ian s-au năruit dintr-odată. Dacă nu s-ar fi clintit, ar fi însemnat că îi dădea semnalul: „Da, ea e!"

— Veniţi din Austria sau din Germania, doamnă Waggoner? a continuat Ian, mascându-şi dezamăgirea. Am

petrecut câţiva ani în Viena pe când eram tânăr şi îmi amintesc cu drag de oraşul ăsta.

— Sunt din Weimar, a răspuns doamna Waggoner zâmbind iute, uşurată că nu vedea o reacţie negativă la adresa accentului ei german.

— Am avut o prietenă bună din Weimar, de fapt... Vă spune ceva numele de Lorelei Vogt?

Amândoi au rămas inexpresivi şi nici măcar nu au tresărit la auzul numelui. Ei bine, trebuia să încerce! Şi chiar dacă ar fi cunoscut-o, cine ştie sub ce nume şi-l ascunsese ea pe cel adevărat?

— Nu vă mai deranjez, a spus Ian luând-o de braţ pe Nina, care a murmurat ceva politicos, deloc clar. Aţi fost foarte amabili.

— Nicio problemă, a răspuns Waggoner destul de jovial.

Dar lui Ian nu-i scăpase faptul că, în acest loc copleşitor de prietenos, omul nu-i invitase în casă. Stătuse neclintit în cadrul uşii, cu un zâmbet binevoitor pe faţă, fără ca privirea să-i trădeze nimic. *Mă întreb ce ai fost,* s-a gândit Ian, *înainte să devii Vernon Waggoner din Woonsocket, Rhode Island.*

— Mulţumim din nou, a spus el şi s-a retras pe trepte.

Mâna Ninei l-a apucat mai strâns de cot.

— Nu e ea, a murmurat.

— Ştiu, a răspuns Ian în timp ce dădeau colţul şi îi deschidea soţiei lui portiera. Dar el a fost cineva. Are motive să se teamă pentru secretele personale, îndeajuns de mult încât să-l plătească pe Kolb ca să-i fabrice un nou nume, a conchis Ian închizând portiera după Nina şi aşezându-se la volan. O fi lucrat în lagăr? Ca santinelă Gestapo? O fi fost unul dintre doctorii Reichului, care îi eliminau din rândurile rasei stăpânitoare pe cei ce nu corespundeau?

Ian se auzea pe sine ridicând tonul din ce în ce mai mult, aşa că s-a oprit. Îşi dorise foarte tare ca acea femeie să fi fost Lorelei Vogt. Voise ca uşa să se deschidă şi să i-o dezvăluie pe cea care-i ucisese fratele.

— Ne întoarcem după acest *mudak* altă dată, a spus

Nina în timp ce-şi arunca pantofii cu toc din picioare. Ştim unde stă şi cum arată. Mai târziu, după Prădătoare, îl prindem şi pe el. Oricine ar fi.

— E un nazist nenorocit, a spus Ian. Dar nu e persoana pe care o căutăm.

Înfigându-şi pumnul în volan, nici măcar nu şi-a dat seama că-l strânsese şi că-l ţinuse aşa până atunci.

— Şapte nume pe listă, a spus Nina. Încă şase şanse.

El şi-a flexat degetele îndurerate, iar Nina a făcut gestul pe care îl făcuse şi la restaurant, atunci când îşi prinsese degetul de al lui. Nu era un gest menit să-l liniştească, ci mai degrabă să-i reamintească. O promisiune cum că vânătorii încă nu apucaseră să-şi folosească armele. Ian s-a uitat la degetul ei înfăşurat pe al lui şi apoi la ochii ei albaştri şi calmi. Nina Markova, un uragan în formă de femeie, un haos exterior care se rotea în jurul unei oaze de seninătate tainice şi surprinzătoare. Prima oară îi simţise seninătatea atunci când îşi dăduse seama că puteau sta la masa din restaurant fără să vorbească. Simţea acea seninătate şi acum, o simţea pulsându-i în vene, în ciuda frustrării legate de Prădătoare. I-a strâns Ninei degetul şi i l-a strâns şi ea, înainte să se retragă şi să ia harta, trecând din nou la treabă.

Mă îndrăgostesc de soţia mea, şi-a spus Ian. *Du-te naibii, Tony...* Cu mare efort, a pus deoparte revelaţia, pentru mai târziu. Aveau treabă.

— Dă-mi lista aia, tovarăşă! Încă şase adrese, încă şase şanse.

Dar Lorelei Vogt nu locuia nici la adresa din Maine, nici la cea din New York, nici în Connecticut şi nici în New Hampshire. A venit şi momentul împlinirii a două săptămâni care nu dăduseră roade, ci doar le mâncaseră şi ultimul bănuţ pe care-l mai aveau, aşa că Ian şi Nina au înjurat şi au fost nevoiţi să se întoarcă la Boston.

Capitolul 41
Nina

Septembrie 1944
Vestul Poloniei

Timpul încă avea tendinţa să se comporte atipic atunci când Nina nu era atentă, aşa că ea nu ştia precis dacă trecuseră zece zile ori două săptămâni până în ziua în care s-a întâlnit cu primul neamţ.

Era în pădure, după un şir de zile tensionate în care copacii pe care îi întâlnea în cale se răriseră, aşa că fusese nevoită să se mişte în câmp deschis, întorcând spatele indicatoarelor care arătau drumul spre oraşe. În schimb traversa grădini izolate, în căutare de morcovi şi napi, ca să dea gust cărnii fripte la foc, după ce reuşea să prindă animale micuţe. Se gândise şi să bată discret la una dintre uşile caselor poloneze, ca să vadă dacă putea da la schimb vânat pentru pâine, dar Nina se autoevaluase şi văzuse că avea salopeta murdară şi unghiile rupte, mânjite de sânge uscat. Orice gospodină poloneză care ar fi văzut-o pe Nina în pragul uşii ar fi ţipat de mama focului, şi cine, oare, ar fi apărut din senin? Un ţăran grăsan cu furca în mâini, sau un soldat german? Nina a fost uşurată atunci când câmpurile îngrijite au lăsat loc pădurii. *Nu te apropia de oameni,* îşi spunea. Iar în ziua aceea, evident, a dat peste cinci.

Se chinuia să urce o pantă sufocată de rugi, când a auzit un ţipat strident şi a încremenit pe loc. Nu era vreun animal prins în fălcile unui prădător. Sunetul ăla venea din gâtlejul unui om.

Încă un ţipăt şi o serie de strigăte, apoi s-a auzit vocea speriată şi clară a unui tânăr:

— *Nicht schiessen, nicht schiessen...*

— Nu trage, a tradus Nina, căci până şi ea ştia atâta germană încât să înţeleagă.

Dacă nu reuşeai să îţi găseşti drumul înapoi printre aliaţi sau să te sinucizi înainte să fii capturat, ridicai mâinile şi spuneai *„Nicht schiessen”.* Nu că ar fi ajutat prea mult, fiindcă toată lumea ştia ce le făceau nemţii prizonierilor.

Nina se făcuse mică în clipa în care auzise voci omeneşti, dar acum că ştia că undeva în faţa ei se afla un neamţ înarmat, s-a furişat mai departe. *Câte misiuni am avut,* se gândea, *câte bombe am aruncat şi nu am văzut în viaţa mea un neamţ la faţă.* Fuseseră anonimi: piloţii fără de chip din carlingile avioanelor de luptă germane, degetele invizibile care apăsau pe trăgaciul trasoarelor.

În faţă, Nina a auzit un foc de armă. Un ţipăt. Bufnitura puternică a unui trup căzut la pământ. A lăsat rucsacul din spate şi a iuţit pasul, cu briceagul într-o mână şi cu pistolul în cealaltă, înjurându-se singură că îşi risipise gloanţele în nopţile ei de delir. Apoi a încremenit în spatele unui tufiş, unde şi-a ţinut respiraţia şi de unde a tras cu ochiul.

În luminiş erau patru bărbaţi. Al cincilea zăcea pe jos, cu braţele subţiri întinse în laturi şi cu un glonţ între ochi. Cei doi tovarăşi pe care-i avusese stăteau în spatele lui, cu mâinile ridicate, slabi ca nişte scânduri şi îmbrăcaţi în uniforme pe care Nina nu le recunoştea. Erau ţinuţi astfel de doi germani frumos bărbieriţi şi cu uniforme curate, dintre care unul, cel care se afla mai aproape de Nina, încă nu terminase de făcut gestul cu care-l împuşcase pe cel care acum era mort. Celălalt îi ameninţa cu arma pe cei doi prizonieri. Se auzeau strigăte în germană şi în încă o limbă necunoscută Ninei, pe când băiatul mai tânăr, brunet, încerca să negocieze, iar celui blond, mai înalt, părea că-i dădea prin cap să atace. Era limpede că nemţii le cereau prizonierilor să se dea înapoi. Cu toţii strigau prea tare ca s-o audă pe Nina ieşind din tufiş.

Picioarele au purtat-o în faţă, înainte ca măcar să decidă ce voia să facă. S-a îndreptat spre primul neamţ, cel care îl împuşcase pe bărbatul întins la pământ. Acesta nu şi-a dat seama de nimic până când nu a văzut ochii mari ai unuia dintre prizonieri, care se uita la ceva în spatele lui.

Neamţul s-a întors. Nina a surprins fotografic imaginea clară a feţei sale: tânăr, brunet, cu un gât bine hrănit, care nu încăpea în gulerul înalt. Omul a făcut câţiva paşi în spate şi a ridicat pistolul, dar era prea târziu, căci ea l-a atacat asemenea unui lup. Pentru Nina, el putea fi foarte bine orice hitlerist pe care-l înfruntaseră vreodată Vrăjitoarele Nopţii. Pilotul de vânătoare care împuşcase opt femei în zbor, pilotul avionului Messerschmitt care o urmărise pe *Rusalka* până la sol şi îi ciuruise aripile până ce i le transformase într-o sită – acel băiat neamţ plin de sine, cu svastica de pe braţ ce semăna cu un păianjen, era reprezentantul tuturor. Nina a simţit cum un urlet animalic îi ieşea vijelios din gât, în timp ce a mânuit lama şi i-a spintecat duşmanului falca până la os. Sângele a ţâşnit brusc, stacojiu, în aer. Neamţul a ţipat şi undeva a răsunat un alt foc de armă, în timp ce al doilea neamţ ataca. Prizonierul mai în vârstă a dus mâna la armă, dar Nina a văzut numai crâmpeie din ceea ce se petrecea în spatele inamicului pe care îl avea în faţă. Acesta a căzut spulberat, dar braţul ei nu a încetat nicio clipă să mânuiască lama, făcând tăieturi ample, ca de seceră. Până să ridice privirea, tocase carne vie pe un covor de ace de pin. Nu se mai auzea niciun sunet.

Încet, Nina a clipit, iar sângele i s-a scurs printre gene. O durea gâtlejul. Al doilea neamţ era mort. Prizonierul mai în vârstă, blond şi osos, ţinea pistolul în mână. Prizonierul tânăr şi brunet îşi ţinea palmele lipite de partea inferioară a piciorului. Amândoi se uitau la ea cu ochii cât cepele. Nina şi-a dat seama că încă ţinea, în mâna amorţită, briceagul din care picura sânge. A încercat să-l şteargă de mânecă şi a observat că avea salopeta plină de sânge. S-a aplecat şi a percheziţionat cadavrul neamţului, găsind o batistă incredibil de curată. A şters briceagul, s-a şters pe faţă şi a aruncat zdreanţa înroşită pe gâtul sfârtecat al mortului, în vreme ce-şi simţea sufletul reintrându-i în corp, ca şi cum ar fi venit de undeva de departe.

— Locotenent N.B. Markova din Regimentul Aviatic 46 Bombardiere de Noapte „Garda Taman”, şi-a auzit vocea

venind, parcă, din altă parte. Erou al Uniunii Sovietice, Ordinul Steagul Roşu, Ordinul Steaua Roşie.

Cei doi bărbaţi se holbau la ea, iar atunci firea ei rezervată s-a dizolvat într-un val de disperare. Cine ştia dacă erau englezi sau francezi, olandezi sau americani, dacă înţelegeau ce le spunea ea? Cât despre conversaţia inteligibilă care ar fi trebuit purtată în luminişul acela însângerat, cei doi puteau să fie foarte bine nişte bolovani. Nina se întreba, deprimată, dacă avea să mai poarte vreodată o conversaţie cu altă fiinţă umană. Dacă murea la următoarea întâlnire cu vreun neamţ, ultimul ei schimb de cuvinte, ultimele vorbe ce-i ieşiseră de pe buze aveau să rămână cele din noaptea aceea infernală, pe un aerodrom înnămolit, atunci când Elena îi frânsese inima.

Apoi tânărul prizonier a înaintat şchiopătând şi ţinându-se de picior. Era brunet, slab ca un ţâr şi cu o faţă prelungă şi serioasă.

— Artilerist Sebastian Graham, Batalionul Şase de Infanterişti Royal West Kent, ulterior prizonier de război în lagărul Stalag XXI-D din Posen, a spus el lent, într-o rusă foarte inteligibilă. Ăăă... încântat de cunoştinţă.

★

— Eu, Bill şi Sam am evadat azi-dimineaţă. Am fost duşi la muncă, să reparăm drumuri, şi am fugit drept în pădure. Ne învârteam în jurul cozii de câteva ore şi încercam să găsim şinele de tren, ca să ne suim din mers într-un vagon. Teroriştii ăştia ne-au prins, până la urmă, a spus Sebastian Graham clătinând din cap. Eu şi Bill am avut mare noroc că am dat peste tine.

Bill, adică William Digby, dintr-un regiment şi de un rang pe care Nina nu le-a reţinut, a mormăit ceva în engleză. Nina ar fi făcut pariu că ceea ce spunea era că Sam nu avusese parte de acelaşi noroc. Cei trei nu au rămas decât puţină vreme în luminiş, printre rămăşiţele măcelului. Sebastian şi-a legat nişte cârpe la picior, acolo unde îl atinsese glonţul celui de-al doilea neamţ, în timp ce Nina şi blondul Bill i-au dezbrăcat pe cei doi de haine, le-au luat armele şi orice au mai găsit util. Sebastian se ţinea

cu braţul pe după umărul lui Bill, iar Nina căra prada. Ea i-a condus spre o poiană liniştită, în care se afla un pârâu, pe lângă care trecuse mai devreme în acea dimineaţă. S-au prăbuşit gâfâind şi au băut apă până când şi-au umplut burţile. Acum Bill molfăia o ciocolată pe care o găsise la cel de al doilea neamţ, în timp ce Sebastian îşi sufleca cracul pantalonului ca să se uite la rană. Nina răscolea prin celelalte comori pe care tocmai le capturaseră. În acea dimineaţă fusese una singură, iar acum făcea parte dintr-un grup de trei. Era năucitor.

— Unde *suntem?* voia ea să ştie.

Chestia asta o înnebunea cel mai mult. După ani şi ani în care navigase cu ajutorul hărţilor şi a coordonatelor, acum nu avea niciun punct de reper pe lumea asta, printre copaci şi indicatoare poloneze, cu excepţia punctelor de pe busolă.

— Suntem chiar lângă Posen. Aşa au rebotezat nemţii Poznańul. Fortul Rauch din lagărul XXI-D e aproape, aşa că suntem la nici trei sute de kilometri de Berlin, a spus Sebastian Graham aplecându-se în faţă entuziasmat, căci, cu toate că-l durea piciorul, veselia şi sentimentul libertăţii păreau să-i blocheze durerea. Oare Armata Roşie e aproape? Aveam un radio în lagăr şi primeam ştiri de pe frontul de est, dar dacă armata e mai aproape decât credeam...

— Nu. Sunt doar eu, a răspuns Nina uitându-se la maldărul de lucruri jefuite de la nemţi – cutii de chibrituri, bricege, muniţie –, şi întrebându-se cât de multe amănunte să divulge despre felul în care ajunsese aici. Am greşit cursul şi m-am prăbuşit, a simplificat ea în cele din urmă. A trebuit să-mi abandonez avionul.

Sebastian şi-a privit piciorul rănit.

— Deci s-a dus visul meu de a ajunge într-un cort medical sovietic, unde să primesc un litru de vodcă.

— Bucură-te, a spus Nina. Medicii sovietici ţi-ar da vodca şi pe urmă ţi-ar tăia piciorul, l-a lămurit ea cu glas răguşit – în parte fiindcă ţipase atunci când îl atacase pe neamţ, în parte din cauza faptului că nu vorbise săptămâni

la rând cu nimeni, neavând habar cât tânjea să comunice cu cineva până ce nu-l întâlnise pe acest englez tânăr şi ciudat de bilingv, care răsărise din neant. Ce-ţi face piciorul? l-a întrebat, uitându-se mai bine, dar Bill s-a încruntat la ea, i-a făcut semn să-l lase în pace şi s-a aşezat chiar el pe vine lângă piciorul lui Sebastian. Prietenul tău nu mă place, a observat Nina.

Omul petrecuse o grămadă de timp stând lângă prietenul lui mort. Se ridicase numai după ce se certaseră pentru că nu aveau timp să-i sape acestuia un mormânt. Nina bănuia că o considera vinovată că nu sărise din tufiş, cu cuţitul, câteva secunde mai devreme. *V-am ajutat pe voi doi să supravieţuiţi,* s-a gândit ea ca răspuns la privirea lui Bill. *Puteam să merg mai departe şi vă împuşcau pe toţi.*

— Nu e vina lui, a spus Sebastian. Ca prizonieri, părerile noastre erau împărţite în două, unii sperau să-l vadă apărând pe Unchiul Joe[56] de peste deal, venind să ne elibereze din lagăr, iar alţii credeau că Unchiul Joe şi armatele lui sunt nişte barbari.

— Chiar suntem barbari, a recunoscut Nina zâmbind, sincer amuzată. De-asta îi batem pe nemţălăi.

I-a zâmbit şi Sebastian. Nu părea să aibă mai mult de şaisprezece-şaptesprezece ani, era sfrijit, cu ochii mari, şi de abia îi dădeau nişte smocuri de barbă. Aşadar, acum englezii îşi trimiteau şi ei copiii pe front. Vorbea rusa greoi şi presărată cu un argou englezesc ciudat, pe care ea nu-l înţelegea, dar avea un accent surprinzător de bun.

— Unde ai învăţat rusa? l-a întrebat.

— Înainte să ajung în lagărul din Posen m-au dus în alt lagăr, unde erau nişte prizonieri ruşi chiar în baraca vecină. Am stat o vreme acolo. Nu prea ai ce face în închisoare, doar joci cărţi şi îţi asculţi stomacul cum chiorăie, aşa că de ce să nu-i dai lui Piotr Ivanovici din Kiev câteva ţigări dacă te învaţă limba lui? Am avut dintotdeauna ureche pentru limbi străine.

— Ce s-a întâmplat cu Piotr Ivanovici?

— L-au spânzurat pentru furt, a lămurit-o Sebastian

[56] Poreclă dată lui Iosif Stalin.

strâmbându-se, iar asta nu din cauza apei pe care i-o turna Bill peste rană. I-au lăsat corpul să putrezească. Mereu fac asta cu sovieticii, a adăugat el înghiţind în sec. Nu-i nicio scofală să fii englez căzut în mâinile nemţilor, crede-mă, dar ne e mai bine decât vouă, rusnacilor, amărâţii de voi!

— În ’46, am jurat cu toatele să ne tragem un glonţ în cap înainte să ne ia prizoniere.

Nina s-a uitat la rana lui Sebastian. Glonţul îi trecuse drept prin gambă. Nu prea aveai ce face cu o astfel de rană decât s-o cureţi, s-o bandajezi şi să speri că infecţia nu avea să se întindă. Bill cel cu părul ca fuiorul deja sfâşia unul dintre maiourile nemţilor, iar apoi a început să lege piciorul lui Sebastian. Băiatul a pălit, Nina s-a întins ca să-l ajute, dar Bill a gonit-o din nou, murmurând ceva.

— Ce-i? a vrut ea să ştie.

— Nu crede că eşti pilot. Zice că sovieticii nu-s atât de idioţi încât să pună femei în bombardiere.

Nina a ridicat din sprâncene. Şi-a descălţat bocancul drept, a băgat mâna la călcâi şi a scos de acolo cartea de identitate şi decoraţiile.

— Spune-i că, dacă nu mă crede, pot să-i bag pe gât steaua mea roşie până când se cacă email stacojiu.

Sebastian nu a tradus, dar Bill s-a uitat la acte mormăind, înainte să le arunce pe jos. Sebastian le-a ridicat şi i le-a dat înapoi Ninei cu mai multă politeţe.

— Prietenul meu nu e înclinat să îşi ceară scuze, pentru că nu-i place să i se demonstreze că a greşit, dar le cer eu în numele lui. Îţi datorăm viaţa fiindcă ai intervenit, locotenent Markova, şi îţi mărturisesc recunoştinţa noastră sinceră.

Nina a fost cât pe ce să izbucnească în râs. Englezii chiar erau o specie aparte. Cum naiba de reuşiseră să supravieţuiască acestui război, când ei se poticneau în manierele astea frumoase?

— I-aş fi luat beregata neamţului şi dacă nu eraţi voi acolo să vă salvez. Dar, na, cu plăcere.

Sebastian a tresărit, dar s-a întors şi a mai vorbit puţin cu prietenul lui în engleză.

— Eu şi Bill o să campăm aici peste noapte, a fost răspunsul în cele din urmă. Vrei să rămâi cu noi, sau să mergi cât se poate de repede mai departe spre est?

Se gândea, desigur, că poate dorea să se întoarcă la regimentul ei.

— O să rămân peste noapte, a spus ea codindu-se, fiindcă ezita să părăsească singura persoană cu care putea să aibă o conversaţie în sălbăticia dimprejur.

Bine că ai rămas, şi-a spus ea câteva ore mai târziu. *Ăştia doi nu-s buni de nimic.* Ar fi folosit toate chibriturile în încercarea de a face focul, dacă nu le arăta Nina cum să dădăcească scânteia şi să sufle în fum până când se aprindea flacăra. S-au amuzat atunci când a venit la ei cu coji de mesteacăn şi le-a explicat că o puteau mesteca pentru a face rost de nutrienţi. Iar când Nina a plecat la vânătoare înarmată cu pistolul germanului şi s-a întors târând după ea o căprioară tânără şi slăbănoagă, Seb şi-a coborât privirea, îngreţoşat, în timp ce ea a sfârtecat burta animalului şi a băgat mâna înăuntru ca să-i scoată maţele.

— Cureţi cavitatea şi îngropi maţele, le-a explicat ea, scoţând din animal măruntaiele albastre şi roşii. Apoi tranşezi carnea care se poate mânca. Nu aţi mai vânat animale sălbatice?

— Bill e din Cheapside, a spus Sebastian, iar eu am învăţat la Harrow.

— Unde-i aia?

— Las-o baltă, a spus băiatul uitându-se la mormanul alunecos de măruntaie. De patru ani sunt cu gândul numai la mâncare şi dintr-odată nu îmi mai e foame.

— Stai să simţi mirosul de carne friptă, a zis Nina aşezându-se pe vine şi curăţându-şi cuţitul. Patru ani ai fost prizonier? Ce vârstă aveai atunci când te-ai înrolat? Doişpe?

— Şaptesprezece, a protestat el. Câteva luni mai târziu, unitatea mea a fost înhăţată lângă Doullens.

— V-aţi predat? s-a mirat ea, neputându-se abţine de la întrebare fiindcă îşi amintea vorbele tovarăşului Stalin: „Niciun pas înapoi”, precum şi zvonurile şoptite despre

oameni împuşcaţi de propriii ofiţeri la cel mai mic semn de retragere, darămite dacă le trecea prin cap să se predea.

Pe faţa lui Sebastian se citea ruşinea, chiar şi la patru ani după ce se consumase faptul.

— N-a prea fost decizia mea, i-a explicat el, rigid. Eram doar artilerist. Noi trebuia să luptăm din ariergardă, să nu lăsăm nemţălăii să se apropie de drumul dintre Doullens şi Arras, având o singură puşcă şi cincizeci de gloanţe de om, şi doar optsprezece puşti-mitraliere Bren. Nu prea mai ai ce face atunci când se termină muniţia şi vin tancurile, a încheiat el uitându-se în jur, la pădurea înaltă şi întunecată care tocmai se întuneca şi mai mult la amurg. Patru ani în spatele sârmei ghimpate... şi acum sunt liber.

Pe figura lui osoasă se aşternuseră mirarea, blândeţea şi nedumerirea, iar Ninei i s-a strâns inima fără să vrea. Patru ani ca prizonier, într-o stare constantă de frică, nelinişte şi foame, iar el încă era capabil să se minuneze. Nina nu se hotăra dacă să-l considere pe băiat un prost sau un tip admirabil.

S-a lăsat noaptea. Cei doi englezi au început să tresară la fiecare zgomot ce răzbătea din pădure, în timp ce Nina gătea cina. Bill era în continuare înclinat să se zburlească ori de câte ori primea un ordin de la ea. Era clar că soldaţii englezi nu erau obişnuiţi cu femei-locotenent, a observat Nina amuzată, dar Bill o privea lung atunci când credea că nu-l vede, ca şi Sebastian.

— Îmi pare rău, s-a scuzat băiatul cel mai tânăr de îndată ce Nina l-a surprins uitându-se la ea cu acel aer de uşoară neîncredere. Nu vrem să fim nepoliticoşi, dar nu poţi să-ţi dai seama ce ciudat e să vezi o femeie după patruzeci şi opt de luni în care ai văzut numai bărbaţi.

Nina a tăcut, în timp ce rotea fâşiile de carne deasupra focului.

— O să-mi dea vreunul dintre voi de furcă? a întrebat ea sec.

Umerii lui Sebastian au început să vibreze. Nina s-a încordat, apoi şi-a dat seama că el se cutremura de râs.

— Locotenent Markova, a spus el printre hohote, am fost

crescut cu maniere. Ei bine, în versiunea de maniere a tatălui meu, tragi scaunul pentru femei, dar nu le crezi bune de nimic. Însă în versiunea fratelui meu mai mare, tragi scaunul pentru femei, le ceri părerea în loc să presupui care e aceea, şi niciodată nu pui mâna dacă nu eşti invitat. Dar şi dacă nu aş fi un domn, tot nu aş fi complet idiot. Numai un idiot desăvârşit ar încerca să se impună în faţa unei femei pe care a întâlnit-o în timp ce ea sfârteca cu briceagul un bărbat înarmat.

Râsul lui era contagios, iar Nina a râs fără să vrea. Cei trei s-au îmbuibat cu bucăţi de carne de căprioară friptă la suprafaţă şi aproape crudă înăuntru, molfăind până când le-a curs grăsimea pe barbă.

— Puţin îmi pasă dacă mă prind şi mă trimit înapoi, a spus Sebastian cu gura plină, ronţăind un zgârci. Asta-i mai tare decât orice masă de prizonier pe care am mâncat-o în patru ani. E adevărat că Varşovia e în plină rebeliune?

— Aşa umbla vorba recent. E adevărat că Parisul a fost eliberat?

Au făcut cu nesaţ schimb de ştiri de război, în două limbi. După ce s-a terminat mâncarea, Sebastian a încercat să ocolească focul şchiopătând, dar n-a reuşit să facă decât câţiva paşi.

— Mă gâdilă, a glumit el strângând din buze de durere.

Bill s-a uitat lung la el. Sebastian i-a răspuns la fel, înainte să înceapă o scurtă discuţie. Nina avea senzaţia că ştia despre ce vorbeau. S-a ridicat ca să verifice dacă i se uscase salopeta pe care o atârnase de o creangă din apropiere, după ce spălase cât putuse din sângele neamţului, iar după ce şi-a tras-o peste pantalonii şi cămaşa curăţate de sânge şi s-a întors la foc, a văzut că Bill răscolea printre lucrurile soldaţilor morţi.

— Te abandonează, a spus Nina aşezându-se lângă Sebastian. Nu-i aşa?

— I-am spus că are mai multe şanse să-şi păstreze libertatea dacă nu mă târăşte după el cu piciorul ăsta rablagit. Dacă îmbracă uniforma neamţului, pe cea care nu e plină de sânge, se poate duce la cea mai apropiată gară

ca să încerce să-i păcălească pe ocupanţi cu actele germane şi să se urce într-un tren care să-l ducă în Franţa eliberată, a spus Sebastian aruncând un băţ în foc. Aş face la fel în locul lui.

— Zău?

Nina nu ar fi conceput să-şi abandoneze vreo *sestra* rănită.

— Asta face toată lumea, planuri de evadare. Te desparţi de camarad imediat ce ai trecut de poartă, ca măcar unul din doi să aibă o şansă să scape.

Englezul încerca să prezinte situaţia cu indiferenţă, dar nu se pricepea să-şi mascheze emoţiile în rusă la fel de bine cum îşi ascundea accentul. Îl urmăreau cu privirea pe Bill în vreme ce acesta proba uniforma germană, care-i atârna lălâie pe umerii scobiţi, dar care altfel i se potrivea cât de cât. Bill a zâmbit pentru prima oară şi a început să-şi tragă în picioare cizmele încă lustruite.

— O să-l prindă din prima zi, a spus Nina.

— Probabil. Ca pe cei mai mulţi dintre noi atunci când evadăm. Ne reperează, ne prind iar şi ne aruncă înapoi într-o zi, două. Dar unii chiar scapă. Un tip pe nume Wolfe, din unitatea mea, Allan Wolfe, a reuşit a treia oară şi nu l-a mai văzut nimeni de-atunci.

— Poate pentru că zace într-un şanţ.

— Sau poate pentru că s-a întors în Anglia, liber ca pasărea cerului. Cineva sigur are noroc, a spus Sebastian răsucind un băţ în mâinile slăbănoage. Dacă a reuşit Allan Wolfe, de ce nu şi Bill Digby?

— Nu ar trebui să te abandonez, a spus Nina uitându-se la băiatul care răscolea prin actele germanului.

O vreme, Sebastian n-a mai zis nimic.

— Nici măcar nu trebuia să particip la evadarea asta, a spus el după aceea, încet, purtând în chip ciudat acea discuţie cu ea în faţa lui Bill, care nici nu băga de seamă, dar bariera limbii făcând să pară că vorbeau singuri. Bill şi Sam au plănuit-o, fiind prieteni încă de când erau în Dunkirk. Nemţii m-au pus şi pe mine la pachet în ultimul moment, ca să lucrăm la drum în echipe de câte trei. Deci,

fie că mă luau cu ei, fie că renunţau la plan. S-au gândit că sunt cam inutil şi – a ridicat el din umeri – ei bine, chiar m-am rănit în timp ce Bill omora un neamţ, iar tu îl omorai pe celălalt, aşa că nu s-au înşelat, nu? Oricum, nu sunt responsabilitatea lui Bill.

Nu după ce Bill m-a întâlnit pe mine, s-a gândit Nina cu acreală. Vesticii ăştia... le arătai o femeie înarmată, cu pieptul plin de medalii şi cu şase sute şaisprezece bombardamente la activ, iar în mintea lor ce era? *Minunat, o soră medicală!* Lasă rănitul pe seama femeii şi vezi-ţi de drum cu conştiinţa curată, pentru că e în natura ei să aibă grijă de el.

Ei bine, locotenent N.B. Markova nu avea grijă decât de ea. Se îndrepta spre vest şi nu avea timp să se joace de-a asistenta medicală.

— Ia şi dormi, l-a sfătuit pe Sebastian Graham şi s-a retras la locul ei de lângă foc.

Auzea o respiraţie neregulată în jur, dar şi-a astupat urechile. *Occidentul.*

Bill a luat-o din loc în zori. Seb i-a strâns mâna. Nina i-a dat instrucţiuni şi, văzând că el nu-şi lua ochii de la busola ei, şi-a vârât-o sub cămaşă. L-au urmărit cu privirea pe Bill, care se strecura printre copaci deja visând, fără îndoială, la Anglia, iar Sebastian s-a întors spre Nina cu aerul că voia să încheie socotelile.

— Îmi imaginez că vrei să te alături regimentului tău cât de curând posibil, locotenente, i-a spus el formal. Nu trebuie să te împiedic să ajungi la Varşovia. Presupun că voi fi găsit în curând. La timp cât să ajung la cină şi să-mi primesc surogatul de cafea şi supa de napi deshidrataţi, a zis el încercând să zâmbească. Sincer, a meritat, chiar şi numai pentru faptul că am mâncat carne de căprioară şi am dormit sub cerul liber.

A rămas întins pe-o parte, încercând să ascundă faptul că-l durea rana. *S-o fut pe mă-ta,* şi-a spus Nina în gând, *s-o-fut-pe-mă-ta.*

— Nina Borisovna, a spus ea în schimb.

— Ce?

— Nu îţi sunt locotenent, spune-mi „Nina Borisovna”. O să stau cu tine o vreme, a adăugat uitându-se urât şi îndesându-şi mâinile în buzunare. Numai până ce ţi se vindecă piciorul. Apoi mă duc în Occident.

— Occident? a întrebat-o el, nedumerit. De ce nu te întorci la...?

— Nu mă pot întoarce la regimentul meu, pentru că mă vor aresta. Nu am dezertat, s-a inflamat ea văzându-i licărul din ochi, şi nici laşă nu sunt. Tata l-a denigrat pe tovarăşul Stalin şi întreaga mea familie a fost denunţată.

Vedea că Sebastian avea îndoieli. Cine ar fi crezut-o? Spera ca el să facă ce trebuia şi să-i ceară să plece şi să-l lase. Astfel, nu mai trebuia să aibă grijă de un băieţel necopt, cu un picior rănit, când tot ce-şi dorea ea era să fugă.

— Te cred, a spus el.

Nina doar că n-a mugit. *De ce?*

— L-ai ucis pe neamţul ăla şi mi-ai salvat viaţa, a spus el simplu. Nu eşti laşă. Iar dacă nu eşti în stare să abandonezi un străin ca mine, nu ţi-ai abandona regimentul decât dacă ai fi nevoită.

Nina a gemut.

— Nu pot să cred că cineva aşa de naiv ca tine a supravieţuit până acum, englezule!

El a zâmbit.

— Prietenii îmi spun Seb.

Capitolul 42
Jordan

August 1950
Boston

Mda, cam ciudat, s-a gândit Jordan. *De fapt, ai putea fotografia grupul ăsta de pe aerodrom şi să-l intitulezi „Foşti logodnici: studiu asupra penibilului”.*

— Salut, a spus cât a putut de cordial, cu gândul că nu-l mai văzuse pe Garrett Byrne de când îi dăduse diamantul înapoi, iar el îi spusese să-şi bage sfaturile în fund.

Şi iată că acum se întâlneau pe micul aerodrom de lângă Boston, acolo unde Garrett o dusese prima oară cu avionul. Întâmplarea în sine nu ar fi fost neapărat îngrozitoare dacă Jordan ar fi fost singură, numai că era şi Tony cu ea, iar el urmărea, cu o privire jucăuşă, situaţia hilară în care lucrurile nu se spuneau pe şleau. Pentru un om care îşi petrecea timpul traducând cuvântul vorbit, Tony înţelegea extraordinar de bine cuvintele *nespuse.*

Fostul ei logodnic purta o salopetă pătată de ulei, foarte diferită de costumul subţire de vară pe care-l purta atunci când lucra cu tatăl lui.

— Lucrez cu normă întreagă aici, la hangar şi ca pilot pentru cei care vor să dea o tură cu avionul. Am cumpărat şi acţiuni, a subliniat el. Vreau să transform locul ăsta şi, în cele din urmă, să-l cumpăr de la domnul Hatterson. Tata nu s-a prea bucurat la început, dar acum e mai înţelegător.

Deci până la urmă m-ai ascultat, şi-a spus Jordan în gând. Îmbrăcat în salopetă, Garrett părea mai în apele lui decât atunci când purta costum. Ea a reuşit să nu-i atragă atenţia cu „Ţi-am spus eu!”, dar el sigur ştia că la asta se gândea.

— Ce faci aici? a întrebat-o Garrett încrucişându-şi braţele pe piept şi uitându-se la Tony, care o ţinea pe Jordan de mijloc. Ne-am cunoscut, nu-i aşa? Timmy?

— Tony. Rodomovsky. Mă bucur să te întâlnesc din nou, Gary.

— Garrett. Byrne.

— Aşa.

Jordan i-a dat braţul la o parte lui Tony. Pe bune, bărbaţii ăştia...

— Voiam să fac nişte portrete cu mecanicii, dacă nu te deranjează, i-a spus ea, dezamăgită fiind de „Un mecanic la lucru”, fotografiile ei tematice cu băieţii din oraş, de la garajul familiei Clancy, care nu ieşiseră cum trebuia pentru că motoarele de maşini nu ofereau cine ştie ce privelişte. Se supără cineva dacă intru în hangar şi trag nişte cadre?

Jordan s-a gândit că un alt bărbat ar fi refuzat, plin de ciudă. Garrett doar a încuviinţat rigid şi s-a uitat pe lângă Tony privind-o pe ea, care stătea, nerăbdătoare, în spate.

— Nu-mi faci cunoştinţă cu cealaltă prietenă a ta?

Jordan a dat să răspundă, dar Nina Graham i-a luat-o înainte.

— Ai avioane? a întrebat ea cu un accent straniu, venind spre el în ritm de marş. Să vedem.

Jordan se cam speriase atunci când observase capul blond ivindu-se de pe bancheta din spate a Fordului lui Tony, când acesta venise ca s-o ia de acasă.

— Îmi pare rău să-ţi spun că avem a cincea roată la căruţă, spusese Tony uitându-se urât la pasageră. Jordan McBride, dă-mi voie să ţi-o prezint pe Nina Graham, soţia lui Ian. Cum m-a auzit azi-dimineaţă că te duc la aerodrom, s-a invitat şi ea.

— Încântată de cunoştinţă, doamnă Graham, începuse Jordan, dar pasagera o întrerupsese cu un gest lipsit de răbdare.

— Nina. Deci tu eşti fata pe care-o place Antocika.

Apoi Nina o evaluase din priviri, plină de curiozitate, iar Jordan murmurase nişte amabilităţi chiar în timp ce-şi spunea: *Fir-ar să fie!* Dacă aveau a cincea roată la căruţă, era sigur că, în drum spre aerodrom, nu puteau trage pe dreapta ca să se pupe în neştire. Anneliese era încă la

Concord şi Ruth se ducea în fiecare după-amiază să cânte acasă la o vecină, magazinul era în siguranţă pe mâinile capabile ale doamnei Weir, iar Ian şi soţia lui plecaseră de câteva săptămâni într-o excursie cu maşina, aşa că Jordan şi Tony avuseseră toată libertatea din lume ca să se sărute în voie. Jordan abia aştepta să continue în ziua aceea, pentru că Tony săruta ca un bărbat căruia îi plăcea s-o facă, nu ca unul care se grăbea să termine în cinci minute acel preludiu, doar ca să îi descheie nasturii bluzei. Dar acum pe bancheta din spate se afla femeia asta, pe care Jordan nu o cunoştea, cu toate că ceea ce auzise despre ea era, cu siguranţă, interesant.

— Nevasta comunistă şi războinică a lui Ian, îi explicase Tony. Nu mă întreba...

Jordan îşi imaginase o frumuseţe exotică îmbrăcată în blănuri de samur, nu glonţul ăsta compact de femeie, încălţat cu ciubote ponosite. Iar în momentul de faţă Nina Graham îi strângea mâna lui Garrett într-o manieră plină de pragmatism, bombardându-l apoi cu întrebări.

— Ce ai aici, Travel Air 4000? Şi mai ce? Stearman, Aeronca, Waco...

— Majoritatea sunt avioane americane, a răspuns Garrett îndreptându-se de spate şi începând apoi să înşire numele aparatelor de zbor, în timp ce Jordan se amuza să-i remarce acel zâmbet fermecător care se aprinsese asemenea unui reflector. Sunteţi pasionată, doamnă Graham? s-a interesat el.

Nina a zâmbit modest.

— Pilotez câte puţin.

— Păi, daţi-mi voie să vă arăt câteva lucruri cât timp se plimbă Jordan şi Timmy pe-aici.

— Ia te uită! a şoptit Tony la urechea lui Jordan, în timp ce Garrett s-a retras cu Nina la braţ, dându-i explicaţii cu un aer plin de râvnă. Flirtează cu ea.

— Vrea să mă facă geloasă.

Jordan a zâmbit în timp ce a băgat mâna în geantă ca să scoată un film, uşurată să-şi dea seama că nu era geloasă. Era ultima dovadă, în caz că mai avea nevoie de aşa ceva,

că făcuse o alegere bună în privinţa nunţii.

Vocea lui Garrett se auzea până la ei:

— Acest Travel Air, aici de faţă, se numeşte *Olive.* Piloţilor le place să-şi boteze avioanele, ştiaţi? Pot să vă ofer o tură scurtă de zbor, fără să vă stresez prea tare...

Tony a izbucnit în râs.

— O să-l mănânce de viu.

— Distracţie plăcută! a spus Jordan râzând şi ea. Mă duc să fac fotografiile.

Tony i-a dus geanta în hangar, s-a uitat în jur după mecanici, a împins-o repede cu spatele în umbra unui avion utilitar deteriorat şi a sărutat-o prelung.

— Pentru mai târziu, a murmurat, când scăpăm de a cincea roată, după ce-l mănâncă pe Gary cu bocanci, cu oase, cu salopetă şi cu fulgi cu tot.

Încă un sărut, şi mai lung. Jordan s-a desprins de el în cele din urmă, încercând să nu uite motivul pentru care se afla acolo. „Un mecanic la lucru.” Într-adevăr.

I-a găsit pe mecanici şi s-a prezentat, a stat cu ei la taclale, i-a flatat şi i-a făcut să râdă, aşa cum învăţase de la Tony să-şi relaxeze subiecţii. Le-a făcut apoi semn să se întoarcă la lucru, punând întrebări cu admiraţie şi certându-i atunci când încercau să se uite spre obiectiv, declanşând imediat ce deveneau absorbiţi de muncă. Două role de film, nicio problemă. *Încep să mă pricep,* îşi spunea, mulţumindu-le subiecţilor. Foto-eseul ei prindea o formă minunată, asta era piesa de rezistenţă pe care s-o arate atunci când avea să-şi caute de lucru la New York. Trebuia ca în curând să se gândească la apartament, la interviuri...

De asemenea, să îi dea vestea lui Ruth că da, sora ei avea să plece, dar şi să se întoarcă lună de lună ca s-o viziteze. Jordan s-a strâmbat. Ruth aflase despre planul ei cu New Yorkul, dar îl ignora şi, în ultimul timp, era atât de obsedată de muzică încât nu mai observa nimic din ce nu avea forma viorii. În fiecare seară Jordan o ducea pe Ruth la lecţii, în magazinul închis, unde fetiţa era în stare să cânte până după ora cinei dacă nu o târa Jordan acasă.

— Ruth e foarte bine, i-a spus Jordan lui Anneliese, precaută, atunci când aceasta sunase de la Concord.

— Nu are coşmaruri?

— Nu în ultimul timp.

Ruth înflorise de când exersa zilnic şi de când făcea câte o lecţie cu domnul Graham ori de câte ori avea el timp.

— În curând va trebui să-i iei un profesor ca lumea, o sfătuise pe Jordan domnul Graham după ultima lecţie, care avusese loc imediat ce se întorsese el din excursie. O pot învăţa game şi melodii simple, dar absoarbe ca buretele. Ba chiar încearcă să cânte piese pe care le-a auzit la mine sau pe care şi le aduce aminte de la radio.

Dacă Ruth are muzica, îşi spunea Jordan, *se va adapta foarte bine la toamnă, după ce eu o să plec.* Ceea ce însemna că Anneliese trebuia să afle despre lecţii. *Curând.* Nu încă.

— Te distrezi? o întrebase Jordan la telefon, cu senzaţia că mama ei vitregă părea stresată.

— Fac planuri, suspinase Anneliese. A fost o vară pe cinste, numai bună pentru planuri, nu-i aşa?

Şi, într-adevăr, vara trecea repede, s-a gândit Jordan în timp ce ieşea pe aerodrom. În curând avea să miroasă a toamnă, iar ea urma să-şi facă bagajele pentru New York. Gata cu serile la magazin, unde contempla un celebru corespondent de război care o învăţa pe sora ei să cânte un cântec de leagăn simplu şi de neuitat, din Siberia, locul de baştină al Ninei Graham. Gata cu discuţiile degajate ce urmau, în timp ce domnul Graham făcea ceaiul şi, cu tonul lui inexpresiv, de bariton englez, îi spunea o poveste despre Maggie Bourke-White, care, atunci când lucra, se concentra atât de tare asupra aparatului fotografic încât cândva îi căzuse bluza fără spate până la brâu, fără ca ea să observe. Gata cu Tony...

El o privea acum peste umăr şi rânjea, în timp ce arăta spre biplanul pe nume *Olive,* albastru cu crem, care se ridica de pe pistă ca să dea un ocol aerodromului. Jordan a simţit un gol în stomac văzându-i zâmbetul, dar nu-i păsa. *Distrează-te acum, bucură-te de toate. Înainte să se ducă*

vara.

— Gary dă o tură cu Nina, a spus Tony râzând. Zicea că o lasă la panoul de comandă pentru elevi. Stai să vezi distracţie...

Deasupra lor, *Olive* se trezea din meandrele liniştite pe care le descrisese până atunci în aer. A făcut un plonjon brusc spre sol, după care a dat roată zgomotos în jurul aerodromului, apoi s-a sucit cu fundul în sus, urcând abrupt şi rapid. Avionul aproape că a dispărut printre nori, înainte să se întoarcă precum vijelia la câţiva metri deasupra acoperişului hangarului, de unde burta pictată se vedea atât de aproape încât părea tangibilă. După o manevră *hammerhead* de încheiere, Nina a aterizat cu *Olive,* folosind aproximativ jumătate din pista pe care o folosise Garrett ca să decoleze.

Jordan l-a privit pe Tony şi amândoi au izbucnit în râs. Ea abia a reuşit să se controleze până să coboare Garrett din carlinga instructorului, puţin cam verde la faţă. Nina a sărit afară cu o mişcare sprintenă, asemenea unei pisici de pe acoperiş, iar apoi şi-a scos casca de pilot.

— Are instrumentele cam greu de manevrat, spunea ea în timp ce Tony şi Jordan se apropiau. Dar e un avion mic şi bun. Bravo! a exclamat în vreme ce mângâia aripa cu o mişcare plină de profesionalism. Ai ceva mai rapid?

— Ăăă... Păi, nu încă, suntem o mică întreprindere...

Garrett s-a adunat, cu o expresie în care supărarea se lupta cu admiraţia, dar în cele din urmă a câştigat admiraţia, iar el a întrebat:

— Aţi putea să-mi arătaţi câte ceva, doamnă Graham?

— A fost pilot în Forţele Aeriene Sovietice?

După ce o lăsaseră pe Nina la apartamentul din piaţa Scollay, Tony îi povestise discret lui Jordan câteva lucruri.

— Sigur. Nu prea vorbim despre asta, pentru că pe aici există destui oameni supăraţi pe ruşi, i-a explicat Tony oprind în faţa casei lui Jordan şi ieşind apoi, sprinten, din maşină. Aşa. Înţeleg că o să dispari în laborator vreme de câteva ore, ca să developezi filmul ăla?

— Cum de-ai ghicit?

Apoi Jordan n-a mai zis nimic. Ruth se juca acasă la vecina lor şi nu trebuia să o ia în următoarele câteva ore. *Ore,* şi-a spus ea, cu ochii la Tony.

El i-a oferit mâna ca să coboare din maşină, ridicând din sprânceană atunci când i-a observat privirea gânditoare.

— La ce-ţi umblă mintea?

La nimic decent, i-a răspuns Jordan în gând. *Dar, la dracu' cu decenţa!* Se săturase să urmeze calea cea dreaptă a întâlnirilor şi a săruturilor în pragul uşii, a vizitelor cu mănuşi albe ca să cunoască părinţii, a progresului leşinat al relaţiei, precum cel din liga juniorilor, în care trebuia să bifeze diverse etape şi care o făcuse să se simtă prizonieră alături de Garrett. Voia ceva personal, nărăvaş şi doar al ei, ceva complet, nespus de *indecent.* A tras aer în piept.

— Vrei să-ţi arăt laboratorul meu?

El i-a zâmbit tacticos, atât de larg încât i s-a încreţit pielea din jurul ochilor.

— Ar fi o onoare.

Era pentru prima oară când Jordan îl ducea – de fapt, când ducea pe cineva care nu era membru al familiei – în jos pe acele scări atât de abrupte şi de izolate, în propria ei enclavă. A aprins lumina şi, odată cu echipamentul ei, le-a dezvăluit pe Gerda şi pe Margaret, care îi priveau de pe perete. Tony s-a plimbat în jur, cu ochii în toate părţile.

— Aşadar, aici îţi petreci timpul tău cel mai preţios.

— Şi pe cel mai puţin preţios. Atunci când plâng de dorul tatei, aici vin.

Nu o făcea la fel de des în ultima vreme, căci trecerea timpului ajutase rana să înceapă să se vindece şi să se cicatrizeze. Jordan bănuia că acea cicatrice avea să se îngroaşe din ce în ce mai mult. Într-un fel, îi părea rău. Fireşte că durerea însemna suferinţă, dar acea suferinţă te ajuta să ţii minte.

— Bune sau rele, aici se întâmplă toate, a adăugat ea, inhalând mirosurile familiare.

Tony a atins masa lungă şi a ridicat ochii spre lumină.

— Îmi place.

— Îmi doresc ceva de două ori mai spaţios. Vreau asistenţi care să mă ajute cu negativele şi alţi fotografi cu care să mă consult, a spus Jordan scoţându-şi pantofii. Vreau foarte multe lucruri.

— Ţi-aş spune că ţi le-aş da eu, dar tu vrei să ţi le câştigi singură, i-a răspuns Tony rezemându-se de perete. Haide, treci la treabă!

— Dacă mă apuc să lucrez, o să pierd noţiunea timpului, l-a avertizat ea.

— Am timp. Nina o să-l ajute pe Ian cu munca, iar el stă călare pe singurul nostru telefon. Nu am nimic de făcut, decât să mă uit la tine, a zis Tony prinzându-şi mâinile la ceafă. Iar tu eşti o privelişte incredibil de tentantă atunci când te pierzi în muncă.

— Ei, haide... l-a îndemnat Jordan căutându-şi bucata de sfoară cu care îşi prindea părul, ridicându-şi coama de pe gât şi simţind privirea lui precum un sărut pe ceafă, lucru care a făcut-o să se întoarcă şi să-i arunce o ocheadă peste umăr. E plictisitor să te uiţi cum developez filmul. O să te plictiseşti de moarte.

— Îţi ronţăi buza de jos atunci când te concentrezi, i-a răspuns Tony. Pot să mă uit bucuros la asta câteva ore.

— Ce mincinos fermecător eşti, Tony Rodomovsky!

Lui i-a pierit zâmbetul.

— Încerc să nu fiu.

O parte din Jordan voia să traverseze încăperea pe loc şi să-i tragă capul lângă al ei. O altă parte din ea se bucura de aşteptările create şi nu voia să se grăbească.

— Păi, atunci, haide să vedem cât de bine lucrez pe când se uită la mine cineva care are gânduri indecente.

Lui Tony i-a revenit rânjetul.

— Foarte indecente.

Ea a aprins lumina roşie, a scos filmul şi a început să lucreze, bucuroasă şi conştientă de privirea lui. A luat fotografiile şi le-a prins de frânghie una câte una, apoi a făcut un pas înapoi.

— Care e verdictul? a întrebat Tony din spatele ei.

— Aia, poate. Posibil aia, a spus ea arătându-i-le. Trebuie să măresc imaginea, să mă concentrez numai asupra mâinilor pe elice.

El a cuprins-o de mijloc, din spate, şi s-a uitat peste umărul ei la fotografii.

— De unde ştii?

— Cum ştie oricine să facă orice? a spus Jordan în timp ce i se tăia răsuflarea, căci el tocmai o atinsese pe gât cu bărbia. Cursuri. Practică. Ani de muncă asiduă.

Tony îi ronţăia lobul urechii.

— Corect.

Ea şi-a rezemat capul de al lui.

— Spune-mi un secret.

— De ce?

— Pentru că e întuneric, iar pe întuneric oamenii îşi spun secrete.

— Tu prima.

— Uneori spun că sunt J. Bryde. E numele pe care îl vreau pentru ziare, dar câteodată vorbesc cu ea, ca şi cum ar exista. Celebra J. Bryde, care călătoreşte prin lume cu o cameră foto şi cu un revolver, iar bărbaţii şi premiile Pulitzer îi cad la picioare.

— Nu sunt un Pulitzer, dar o să cad la picioarele tale.

A sărutat-o pe cealaltă parte a gâtului. Jordan i-a băgat mâna în părul moale.

— E rândul tău. Care ţi-e secretul?

El a rămas nemişcat ceva vreme, cu bărbia sprijinită pe umărul lui Jordan şi cu braţele încolăcite în jurul mijlocului ei.

— Am unul pe care vreau să ţi-l spun, i-a zis el încet, dar nu pot.

— De ce nu?

— Pentru că nu-mi aparţine. Nu încă.

— Ai o soţie şi şase copii în Queens?

— Nicio soţie. Nicio iubită. Niciun copil. Pe cuvânt de onoare.

— Ai fost la închisoare? S-a emis vreun mandat de arestare pe numele tău?

— Nu.

— Foarte bine, s-a învoit Jordan, care era curioasă din fire, dar căreia, la căldura ameţitoare a camerei roşii, puţin îi păsa, fiindcă nu-l aducea acasă pe Tony la inspecţie, ca viitor soţ, şi nu voia să-l legitimeze, aşa că el putea să aibă câte secrete voia, după cum le avea şi ea pe ale ei. Atunci spune-mi *orice* secret, dacă nu pe *acela*, l-a rugat.

— Sunt evreu, a zis el.

— Serios?

— Da. Vrei să plec?

Jordan şi-a dus mâna la spate şi l-a atins.

— Nu!

El i-a spus pe un ton precaut:

— Unii nu vor să audă asta.

— Ai avut vreo iubită care nu voia să audă de aşa ceva? l-a iscodit Jordan.

— O fată din Anglia, căreia i-am dat importanţă o vreme. Nu mi-a mai răspuns la telefon după ce i-am spus că bunica mea dinspre mamă era evreică, venită de peste Ocean, de la Cracovia, s-a destăinuit Tony ridicând din umeri. Sunt catolic, dar, pentru mulţi oameni, să fii pe un sfert evreu e suficient.

Jordan s-a sprijinit de el şi s-a cuibărit în braţele lui calde.

— Eşti Tony Rodomovsky şi îmi plac toate sferturile tale. Şi să nu îndrăzneşti să faci din asta o glumă obscenă.

— Nici prin cap nu mi-ar trece, i-a răspuns el, apoi au rămas o clipă aşa, îmbrăţişaţi şi tăcuţi, după care Tony a sărutat-o pe umăr şi s-a tras în spate. Mai ai de developat un film, i-a amintit.

— Da, a îngăimat ea.

Atmosfera se tensionase. Jordan a mai procesat un film, ştiind că nu era la fel de meticuloasă ca de obicei, dar nu-i păsa. Şi-a prins fotografiile cu cârlige şi a curăţat soluţiile chimice, simţindu-i din nou privirea.

— Gata? s-a auzit vocea lui din spate.

Ea a împins tăvile deoparte, s-a întors şi l-a privit în

ochi, îmboldită de nevoia de a-i ceda. Nu voia să se întrebe dacă era înţelept s-o facă, ci să-şi spună că nu-i păsa – şi să trăiască clipa.

— Vino încoace, i-a spus lui Tony.

— Slavă Domnului, fiindcă nu mai suportam încă un film.

S-a apropiat de ea în lumina roşie, i-a prins capătul sforii din păr şi i l-a desfăcut. Ea renunţase la cârlionţii de tip Rita Hayworth cu mult timp în urmă, aşa că, sub degetele lui, părul îi era neted şi suplu.

— La toamnă plec la New York, a spus ea, eliberându-se de povara destăinuirii înainte să nu mai poată vorbi deloc. Până atunci, o să muncesc pe rupte în laboratorul ăsta, o să am grijă de sora mea şi, sper, o să am o aventură nebună şi pasională cu tine, a încheiat, iar apoi l-a cuprins pe Tony cu braţele pe după gât şi l-a privit în ochii aceia ai lui nespus de adânci. Cum ţi se pare?

— Raiul pe pământ, a răspuns el cu glas răguşit.

Şi-au lovit gurile una de cealaltă în lumina roşie, trăgând de nasturi şi de haine. Jordan a dus mâna la spate şi s-a ridicat pe masa de lucru, trăgându-l după ea. Cămaşa lui Tony a căzut pe jos, înaintea bluzei ei.

— Întotdeauna am vrut să pun aici un pat, pentru nopţile în care lucrez târziu şi obosesc, a murmurat ea printre săruturi, dar nu am apucat.

— Asta e o scăpare serioasă, a confirmat el, aruncându-i sutienul şi lăsând-o pe spate.

— Ai...? a icnit Jordan, oprindu-se.

Acum el o săruta, foarte încet, pe linia coastelor, iar ea nu mai era în stare să vorbească. Habar nu avea că pielea era atât de sensibilă în zona coastelor. Dar, mă rog, nu avusese niciun iubit, nici măcar pe Garrett, care să se fi obosit să dea atenţie acelui amănunt.

— Ai vreun...? a reluat ea.

— În buzunar, a răspuns el, iar Jordan i-a simţit zâmbetul pe buric. Încă nu am nicio dorinţă să fiu tată.

— Bun. Grăbeşte-te...

S-a ridicat ca să-l tragă mai aproape.

— Nu, i-a răspuns el ţintuindu-i mâinile de masă, cu acel

zâmbet care-i dădea lui Jordan fluturi în stomac. Ai avut la dispoziţie ore întregi ca să lucrezi, J. Bryde. E rândul meu.

Capitolul 43
Ian

August 1950
Boston

— Cinci adrese şi nimic? suna vocea răguşită de tutun a lui Fritz Bauer în urechea lui Ian, prin telefon.

— Cel puţin nu Prădătoarea, a răspuns Ian, care putea să pună pariu că toţi cei cinci indivizi care-i răspunseseră la uşă şi îi ascultaseră povestea cu „mutatul în cartier" aveau de ascuns un dosar de război. Nina a reuşit să facă nişte poze cu un Kodak mic, prefăcându-se că fotografia cartierul, şi i-a surprins la marginea cadrului, a continuat el. Sunt poze destul de clare, poate că reuşeşti să le potriveşti cu ce ai tu prin dosarele tale, ca să vezi dacă găsim nume pentru feţele astea. Dacă sunt criminali de război care pot fi identificaţi...

— Graham, ce ţi-am zis despre lupta cu extrădarea din Statele Unite?

— Cineva trebuie s-o ducă, i-a răspuns Ian zâmbind sumbru. Îţi trimit pachetul. Mâine mă duc în Pennsylvania.

A şasea adresă de pe listă şi cea mai lungă distanţă. Mai mult de şase ore. Dacă Prădătoarea nu era acolo, mai aveau o ultimă şansă în Florida. *Sper să fie în Pennsylvania,* se ruga Ian. Nu era sigur că bugetul lor subţiat mai era în stare să suporte multe excursii. Motivul pentru care venise luna august – au gust! – şi mai aveau încă două adrese de verificat era acela că, trebuind să achite nota de telefon, chiria şi excursiile la primele cinci adrese, aveau de aşteptat banii lui Ian pe următoarea luna. *Căutarea unei asasine stă în loc fiindcă lipsesc zece dolari din cont*, se gândea Ian.

— Mi se pare mie, i-a zis el Ninei în timp ce treceau graniţa în Pennsylvania, sau Tony s-a bucurat să vadă că plecăm azi?

— Face sex, i-a răspuns Nina pe şleau.

— Mama dracului! a exclamat Ian cu gândul la partenerul lui şi la Jordan McBride.

— Te şochează? l-a chestionat soţia lui, părând amuzată. Crezi că trebuia s-o ia mai întâi de nevastă?

— Nu, ce ciob sunt eu ca să râd de oală spartă? a filosofat Ian, care îşi petrecuse ani la rând în zone de război, unde, în fiecare zi în care supravieţuiai, petreceai o seară bând şi culcându-te cu cine voiai, fără să-i pese cuiva de căsătorie sau de bună-cuviinţă. Dar Tony ar face bine să nu-i frângă inima bietei fete, a adăugat el ameninţător.

— O placi.

— Îmi plac ambele fete McBride.

Se mira şi el de cât de mult îi plăcuse să petreacă o jumătate de oră la magazinul de antichităţi după lecţiile lui Ruth, făcând ceaiul în timp ce Jordan îl implora să-i povestească despre război, iar Tony glumea cu toată lumea. Socotea că era un mod plăcut de a-şi petrece timpul cât aştepta ca el şi Nina să aibă bani să plece cu maşina şi să investigheze ultimele adrese de pe listă, dar era mai mult de-atât.

— Tot nu mi te imaginez predându-le copiilor, *lucik,* a observat Nina ghemuindu-se ca o pisică, cu picioarele sub ea, şi vorbind astfel pentru că nu participase la niciuna dintre lecţiile lui Ruth, seara fiind mereu rândul ei să-l urmărească pe Kolb. E foarte... cum se zice? Cuminte? Domestică?

— Ruth e un copil bun. Astfel de copii mă fac să mă gândesc la viitor, a răspuns Ian în vreme ce Nina îşi înclina capul, curioasă, iar el a continuat să vorbească despre subiect pe când intrau cu maşina într-o suburbie dărăpănată. Ruth s-a născut în timpul ultimului război şi, slavă Domnului, a avut mai mult noroc decât acei bieţi copii pe care Lorelei Vogt i-a împuşcat lângă lac. Trăieşte şi poate cânta, poate creşte mare şi sănătoasă. Alţi copii născuţi odată cu Ruth vor creşte şi vor porni alte războaie. Aşa e rasa umană, dar Ruth nu va fi ca ei, ci, în schimb, va aduce muzica în lume. Măcar ea să fie ceva bun, care

merge înainte. Să construieşti o generaţie înseamnă să construieşti un zid – o cărămidă bună şi zdravănă pe rând, un copil bun şi zdravăn pe rând. Cu destule cărămizi bune, vei ridica un zid bun. Cu destui copii buni, vei avea o generaţie care nu va porni un război mondial.

— Te gândeşti cam mult la un copil care nu ştie să cânte decât nişte game, i-a spus Nina privindu-l pieziş. Vrei asta? Copii?

— O, Doamne, nu! Copiii mi se par îngrozitor de enervanţi, a spus el, apoi l-a lovit un gând. Doar nu încerci să-mi spui ceva, nu?

— *Dermo,* nu, l-a asigurat Nina dând din mână, aşa că Ian a expirat uşurat, fiindcă avuseseră grijă, dar se mai puteau întâmpla şi accidente. Nu vreau copii, a continuat Nina cu calm. Nu mi-am dorit niciodată. E ciudat? Părea că fiecare *sestra* din regimentul meu voia copii.

— Cred că oamenii ca noi nu sunt mame şi taţi buni. Aleargă şi vânează mereu…

— Şi preferăm vânătoarea în locul copiilor.

Soţia lui vorbise la *plural.* Ian a rânjit.

După un drum lung şi obositor, nu a răspuns nimeni la uşa la care au bătut, aşa că au petrecut câteva ore cutreierând acea suburbie din Pennsylvania şi aşteptând ca proprietarii să se întoarcă acasă. Doar că, atunci când bărbatul vânjos şi chel a intrat în casă însoţit de soţia lui grizonantă, Nina a clătinat din cap: oameni respectabili, cu pălării pe cap şi probabil că nu neapărat nişte indivizi de treabă, dar nu erau aceia pe care-i căuta Ian. Cei doi investigatori şi-au jucat oricum rolul, ca Nina să-i poată fotografia pe suspecţi, dar excursia se vădea a fi încă una inutilă. De data asta Ian nu a mai lovit volanul atunci când s-au întors în maşină, ci s-a sprijinit de scaun şi a închis ochii, obosit.

— Urmează Florida, a spus el cu glas monoton. Nu pot să zic că se afla pe lista locurilor în care voiam să merg înainte să mor.

— *Tvoiu mat,* a suspinat Nina.

— Aşa e, a spus el, iar apoi a întors maşina spre Boston.

Aveau să ajungă acasă pe întuneric, chiar dacă era vară şi zilele erau lungi. Le rămânea o zi ca să se odihnească după drum şi ca apoi să decidă dacă avea să fie mai ieftin să conducă până în Florida sau să ia trenul.

— Poate că ar fi mai bine să zburăm, i-a spus Nina, încercând să se dea bine pe lângă el. Împrumut un avion de la aerodromul lui Garrett Byrne, nu e mult de zburat.

— Nu poţi împrumuta un avion ca pe o cană de zahăr!

— Îl încuiem pe Garrett în dulap, a propus ea pe un ton perfect rezonabil. Ca să nu zică „nu”.

— Pe mă-ta! a înjurat-o Ian, râzând fără să vrea. *Nu.*

Necazul n-a venit până ce nu s-au oprit să mănânce. Se lăsa amurgul, cu umbrele sale lungi şi violete, când au trecut pe la periferia unui orăşel industrial dărăpănat, aflat la câteva ore distanţă de Boston. Nina a insistat să oprească.

— Ori mănânc mâncare, ori mănânc volanul.

Ian a parcat în faţa primul restaurant din drum, pe nume Bill’s, care, pe lângă cel în care îşi petreceau ei mare parte din timp spionând apartamentul lui Kolb, arăta ca un palat cu *haute cuisine.*

— Haide să nu pierdem vremea, a murmurat Ian uitându-se la feţele clienţilor.

Erau câţiva bărbaţi care aveau beri în faţa lor şi care nu păreau foarte prietenoşi cu străinii. Chelneriţa s-a uitat neimpresionată la Ian şi la Nina în timp ce le lua comanda, ridicând din sprâncene atunci când a auzit accentul Ninei.

— De unde sunteţi, doamnă?

— Boston, a răspuns Ian, în timp ce Nina spunea: „Polonia”. Doi hamburgeri şi mai mult ketchup, a repetat el, în timp ce femeia nota comanda, cu o privire piezişă.

Nina părea mai degrabă amuzată. S-a aplecat spre Ian ca să-i arate un tip grăsan care stătea cu ochii pe ea.

— Mă spăl pe mâini, l-a anunţat şi s-a ridicat, pornind fără grabă printre separeurile murdare.

Doi indivizi încălţaţi cu bocanci muncitoreşti i-au spus ceva ce Ian nu a auzit, dar îşi putea imagina. Nina a râs şi a dat un răspuns lung, sacadat, însoţit de un gest al mâinii.

Cei doi s-au zburlit, iar ea s-a dus agale la baie. Unul dintre ei s-a ridicat şi s-a îndreptat greoi spre locul de unde plecase Nina. Ian s-a rezemat şi şi-a întins braţele pe spătarul separeului.

— Soţia ta vorbeşte ciudat, a spus omul fără nicio introducere.

— E poloneză, a spus Ian.

— Am cunoscut destui *poloneji* în timpul războiului, a insistat el. Nu aşa vorbesc.

— Ai călătorit tu prin toată Polonia? Ai experimentat personal bogata varietate de dialecte regionale de la Poznań până la Varşovia? Ia, valea! i-a răspuns Ian tărăgănat, cât putea el de dispreţuitor.

Sprâncenele bărbatului au coborât.

— Nu-mi zici tu mie să mă car!

Ian s-a uitat la el pe sub pleoapele pe jumătate închise.

— Atunci, taie-o de-aici!

În spatele lui s-a auzit vocea Ninei.

— E problemă, *lucik?*

— Nu, a răspuns el fără să-şi mute privirea. Nu-i nicio problemă, draga mea!

Ea şi-a făcut loc pe lângă grăsan şi s-a aşezat la locul ei, complet relaxată. Ian bănuia că după ce-l priveai pe Iosif Stalin în ochi, beţivii belicoşi de la vest de Massachusetts nu te prea mai impresionau.

— Ajungem la Boston până la miezul nopţii? a întrebat ea de parcă oaspetele era invizibil. Facem prea încet drumul ăsta. Eu tot zic să împrumutăm avion.

— Nu pare deloc poloneză, a murmurat grăsanul şi s-a întors la masa lui, cu o privire ameninţătoare.

Ian a expirat aerul atunci când au sosit hamburgerii, atent la Domnul Slănină care tocmai se ridica de la masă şi pleca împreună cu cei doi prieteni ai lui. Oamenii încă se uitau ciudat la Nina, pentru că, deşi purta o bluză şi o fustă formale, tot nu semăna cu turiştii cu care erau ei obişnuiţi. Poate că din cauza faptului că le întorcea privirea fără să clipească, ori de câte ori se uitau pe furiş la ea, ori poate că din cauza felului în care mânca

hamburgerii, care îi amintea lui Ian de filmele documentare despre obiceiurile triburilor canibale din Fiji.

Atunci când chelneriţa le-a dat restul, au observat că-i încărcase la nota de plată. Ian nu a comentat, ci şi-a pus pălăria, a luat-o pe Nina de braţ şi au ieşit în stradă, unde deja se întunecase. Ian nu s-a mirat deloc să vadă trei siluete ieşind din umbră.

S-a încordat şi s-a sprijinit pe vârfurile degetelor de la picioare. Lângă el, soţia lui era perfect relaxată şi parcă plutea în toată acea linişte. Ian o vedea zâmbind.

— Pot să vă ajut cu ceva? i-a întrebat el cu răceală pe cei trei.

— Am întâlnit şi rusnaci în război, a spus grăsanul expirând aburii berii. Vorbeşte ca ei, nu ca o nenorocită de poloneză. Nevastă-ta e cumva comunistă?

— *Da, tovarişci,* a răspuns Nina, iar apoi totul s-a întâmplat într-o clipită.

Grăsanul s-a îndreptat spre ea. Ian i-a ţinut calea şi i-a aplicat un croşeu de dreapta în falcă. Tipul a ţipat, amicul din spatele lui a ţipat şi el, după care l-a atacat pe Ian apucându-l de trunchi ca într-o luptă cu tauri. Ian a auzit inconfundabilul sunet al briceagului Ninei.

— Nu omorî pe nimeni! a mai apucat să strige, înainte să primească în şale un pumn care i-a luat piuitul, iar apoi grăsanul i-a tras, la întâmplare, un altul care i-a atins urechea.

Ian vedea crâmpeie din Nina, care se lupta cu cel de al treilea individ. Acesta o ridicase în braţe ca un urs, de nu mai atingea pământul cu picioarele. Pe Ian l-a cuprins o spaimă care i-a răcit sângele în vene, precum şi o furie cumplită, cu toate că a văzut capul blond al Ninei repezindu-se înainte şi izbindu-se de nasul atacatorului. Noaptea a fost spintecată de un răget cumplit. Înainte ca grăsanul să-i mai poată trage încă un pumn, Ian l-a lovit cu bocancul în fluierul piciorului, după care a izbit cu cotul în rinichiul celui care-l ţinea de trunchi. Imediat ce s-a eliberat, a observat mâna iute a Ninei şi briceagul care sfâşia mâneca şi pielea braţului ce o ridicase de la pământ.

Răgetul tipului s-a transformat într-un ţipăt strident, iar el i-a dat drumul Ninei. Ea s-a echilibrat, şi-a luat avânt şi s-a ridicat, dar a primit un dos de palmă peste faţă.

Ian l-a atacat pe individ pocnindu-l drept în mărul lui Adam, i-a pus piedică şi l-a doborât la pământ, lovindu-l de două ori cu picioarele în coaste ca să se asigure că avea să rămână acolo. Văzând că Nina se ridicase, i-a strigat:

— La maşină!

Ea a dat fuga şi s-a aruncat pe locul din faţă, exact în clipa în care Ian se străduia să bage cheia în contact şi să facă diverse reglaje ca să poată porni. S-a auzit un strigăt şi au simţit maşina cutremurându-se de la o lovitură de picior în bara de protecţie, înainte să pornească în scârţâit de roţi şi în hohotele râsului sălbatic al Ninei.

— Eşti nebună! a strigat Ian. Mama naibii, mi-am pierdut pălăria...

— Ştii să te baţi! a constatat ea, rânjind. Ai zis tu, dar nu te-am crezut...

— Aveam pălăria aia încă de dinainte de *Blitz,* s-a plâns Ian, dar zâmbea şi el.

Şi-au luat tălpăşiţa la iuţeală din târguşorul acela dezgustător şi s-au tot dus pe drumul cufundat în beznă. Pe Ian încă îl durea mâna cu care lovise şi simţea sângele şiroindu-i pe faţă, dar nu avea cum să nu zâmbească. S-a uitat la soţia lui şi a iscodit-o:

— Eşti rănită?

— Cred că poate ăla mi-a spart nasul? s-a întrebat ea, nu prea îngrijorată.

— Mama dracului! a înjurat el, iar zâmbetul i-a pierit de pe faţă. Trag pe dreapta.

— Nu-i prima oară. Tata mi-a spart nasul pe când aveam unşpe ani. Am vărsat o cană de vodcă.

— Da, eşti tare ca piatra, ai crescut printre lupi, dar lasă-mă să văd.

Pe marginea drumului era o beznă totală, pe care au străpuns-o mai întâi farurile Fordului, iar apoi lumina lanternei lui Ian. Nina a coborât din maşină şi a scrâşnit cu ciubotele pe pietriş în timp ce venea la Ian pentru ca el să-i

examineze rănile primite în luptă. Nasul ei mic se umfla rapid şi încă sângera, dar, în ciuda înjurăturilor ei în timp ce Ian i-l pipăia, nu se mişca niciuna dintre părţile care ar fi trebuit să stea pe loc.

— Nu e rupt. Poate că data viitoare nu mai tachinezi beţivii atunci când vezi că au chef de bătaie.

— Şi eu când distrez? a întrebat ea ştergându-se de sânge cu latul palmei. Deci, unde învaţă englezul băţos şi elegant bătaie de stradă? l-a întrebat, imitând felul în care el îşi lovise adversarul cu cotul.

— Înveţi box la orice şcoală publică de băieţi. Loviturile cu cotul şi în rinichi le-am prins în Spania, de la partizani, i-a explicat Ian, care avea pulsul de două ori mai rapid ca de obicei, simţind însă că iureşul emoţiilor începea să i se scurgă din vine. Nu sar la bătaie, dar dacă sare cineva la mine, al naibii să fiu dacă lupt corect.

— Îmi place asta la tine, *lucik,* l-a aprobat Nina, iar ochii ei albaştri au sclipit în beznă.

Ian şi-a adus aminte de imaginea fugară a părului ei blond, în faţa restaurantului, în timp ce o plesnea individul. A tras-o atunci în braţele lui şi a ţinut-o strâns la piept. Voia să se întoarcă şi să-l căsăpească pe cretinul ăla.

— *Nu, ladno...* a zis Nina foindu-se, nerăbdătoare, să scape din strânsoarea braţelor lui. E bine, nu e nimeni rănit, mergem.

Asta e! şi-a spus Ian în timp ce urca în maşină, luptându-se acum cu propria furtună ce se iscase înlăuntrul lui. *Nu-ţi mai dau drumul. Nu ştiu ce trebuie să fac ca să te conving să rămâi, Nina Markova, dar o să aflu.*

Capitolul 44
Nina

Septembrie 1944
Lângă Poznań

Nina şi-a încrucişat braţele.

— Au trecut două săptămâni. S-a vindecat frumos.

Sebastian s-a lăsat cu toată greutatea pe piciorul rănit şi s-a strâmbat.

— Doare la mers.

— Te prefaci, l-a tachinat ea.

Englezul a suspinat. Era cu doar cinci ani mai tânăr decât ea: împlinise douăzeci şi unu, iar Nina – douăzeci şi şase, dar tot copil îl vedea. Avea o fire deschisă şi simţea că se putea încrede în el. Nici măcar anii în care fusese prizonier nu-l înrăiseră.

— Putem să ne aşezăm? Te rog.

Nina s-a aşezat, încruntată. În tabăra lor se vedeau deja urmele locuirii, după două săptămâni în care se pitiseră, aşteptând să se vindece rana lui Seb: hainele spălate la râu erau puse la uscat, iar focul se făcea într-o vatră înjghebată din pietre, care avea deasupra un băţ în chip de frigare. Nina abia aştepta să plece de acolo.

— Ştii că vreau să mă duc spre vest.

— E o nebunie, Nina, a spus el, jenat, cu toate că nu-i plăcea s-o contrazică. Nu ai nicio destinaţie, niciun plan…

— Vreau să ies din Polonia.

— Crezi că o să fie mai bine în *Germania?* Nu avem documente, nu avem haine, a spus Seb arătând spre uniforma lui militară murdară. Cel mai probabil ne prind, iar apoi ajungi şi tu prizonier, ca şi mine. Doar că ai fi singura femeie într-un lagăr plin de bărbaţi. Şi crede-mă, ăia numai domni nu sunt.

— Atunci ne îndreptăm spre vest prin pădure.

— Vrei să traversezi, fără hartă, pădurile până în

Germania? Şi ce-o să se întâmple atunci când vine frigul?

Nina a râs.

— Vin din Siberia, *malîş.* Pe mine nu mă omoară frigul.

— Nu-mi mai zice „băieţel”. Nu vreau decât să nu fim prinşi, nici eu, nici tu, a zis el fixând-o cu privirea pe sub genele lui lungi, care au rămas neclintite. Îţi datorez viaţa, Nina! Dacă nu veneai tu, neamţul ăla m-ar fi împuşcat, iar dacă aş fi scăpat de el, m-aş fi rătăcit în pădurea asta, unde aş fi murit de sete sau aş fi trăit doar până ce m-ar fi prins alt neamţ. Îţi sunt dator, iar dacă ne prind pe amândoi, nu te pot răsplăti.

Nina a dat să zică ceva. „Piciul ăsta englez are dreptate într-o privinţă”, a remarcat tatăl ei. „Planul tău e o nebunie.”

— Ne ascundem aici, a insistat Seb. Găsim în pădure un loc mai bun decât luminişul ăsta. Unul care să fie destul de aproape de Posen, ca să facem rost de mâncare. Şi o să stăm cu urechile ciulite ca să aflăm veşti. De ce să plecăm? Nu avem cum să găsim nimic mai bun câtă vreme aşteptăm să se termine războiul.

— Să aşteptăm...!

— Nu mai poate dura mult, s-a grăbit să spună Seb. Câteva luni. Poate că înainte să se termine anul, ţara asta o să fie cotropită de Aliaţi în loc de santinele germane.

— O să vină şi sovieticii odată cu ei, iar eu pe ăştia nu-i pot aştepta.

— Le spunem tuturor că eşti poloneză. Că ţi-ai pierdut documentele. Cu siguranţă că Crucea Roşie te va ajuta.

— Şi ce facem până atunci? Stăm şi brodăm?

Gândul i-a adus-o în minte, brusc şi dureros, pe Elena. Felul în care ea scotea aţa albastră din chiloţii bărbăteşti pe care-i primeau de la stat, ca să brodeze steluţe pe o eşarfă.

— Am petrecut patru ani nefăcând nimic, a spus Seb. Dacă noi amândoi stăm la căldură, ascunşi, şi ne hrănim...

— *Noi,* s-a încruntat Nina din nou. Adică eu.

După două săptămâni în pădure, băiatul ăsta crescut la oraş tot nu era în stare să facă focul fără să irosească

jumătate din legătura de surcele.

— Până când se termină războiul, eu am nevoie de tine, a recunoscut Seb. După război, tu o să ai nevoie de mine.

Nina a ridicat din sprâncene.

— Sunt cetăţean britanic, a continuat el. După ce vor fi învinşi nemţii, pot să mă întorc în Anglia. Te iau cu mine.

Nina a clipit.

— Cum?

El a ridicat din umeri.

— Fratele meu cunoaşte oameni peste tot. Te poate ajuta, şi, până la urmă, poţi obţine cetăţenia britanică. Trebuie doar să cunoşti pe cine trebuie şi crede-mă, noi, cei din familia Graham, cunoaştem oameni. Tu mă ţii în viaţă până când se termină războiul, a repetat Sebastian Graham, iar eu te duc în Anglia ca să te stabileşti acolo. Îţi datorez asta.

Nina a ezitat. Ce ştia ea despre Anglia în afară de faptul că era ceţoasă şi plină de capitalişti?

— Anglia, a repetat Seb, dându-se bine pe lângă ea. Mai vestic de-atât nu poţi merge fără să ieşi din Europa. Ca să nu mai zic că avem Picadilly. Aripa egipteană a Muzeului Britanic. Peşte cu cartofi prăjiţi – nu simţi că trăieşti până ce nu mănânci peşte cu cartofi prăjiţi, Nina. Nu există Komsomol, nu există gulag şi nici apartamente la comun. Doar un rege amabil şi bâlbâit, care nu e de acord cu execuţiile în masă. E mult mai bine faţă de Uniunea Sovietică, crede-mă, iar Anglia poate deveni casa ta. Tot ce trebuie să facem e să mergem pe burtă şi să rămânem împreună.

Nina habar n-avea ce însemna „peşte cu cartofi prăjiţi”[57] sau „Picadilly”, însă mintea i-a rămas la cuvintele „Mai vestic de-atât nu poţi merge fără să ieşi din Europa”.

— Supravieţuire acum în schimbul cetăţeniei mai târziu, a spus Sebastian. Ce zici?

★

Ciudat era, se gândea Nina, să nu ai nimic pe lumea asta în afară de un partener. Trăise foarte multă vreme printre

[57] *Fish and chips*, considerată mâncare britanică tradiţională.

sute de femei, apoi fusese complet singură în pădure, unde nu o însoţeau decât halucinaţiile. Acum îl avea pe Sebastian Graham, şi ce altă alianţă putea fi mai bizară?

— Am vrut şi eu să mă înrolez în RAF, a spus Seb. Avioane de vânătoare Spitfire şi eleganţă. Dar nenorocitul ăla de la recrutare mi-a râs în nas.

— Nu e nicio eleganţă în misiunile de bombardare, a spus Nina împingând o frunză pe o piatră netedă dintre ei, căci Seb o învăţa poker, după ce marcase, răbdător, cu un băţ înnegrit de scrum, o sumedenie de frunze ca să facă un pachet de cărţi. Frunzele de stejar sunt inimă roşie sau neagră?

— Neagră, a spus el, apoi şi-a săltat capul, ascultând. Ăla e un ţiclete.

— Ce?

Seb a imitat cântecul păsării.

— Nu ştii nimic despre pădure, dar te pricepi la păsări? l-a întrebat Nina pe când împingea pe piatră frunza de stejar, dama de inimă neagră.

— Îmi plac păsările, a spus el unindu-şi mâinile şi făcând un gest ciudat, prin care imita aripile în zbor. Fratele meu, Ian, mi-a dat prima carte despre păsări. Ceilalţi băieţi ziceau că asta era o preocupare de fătălău, până când i-am pocnit. În aceeaşi zi în care mi-a dat cartea, Ian mi-a arătat cum să dau cu pumnul. A zis că poate să-mi placă ce vreau, dar să fiu pregătit să lovesc oamenii care mă necăjesc din cauza asta, a încheiat Seb, iar apoi şi-a lăsat capul pe spate şi a ascultat ciripitul şi trilurile din arbori. Sunt atâtea păsări aici – sticleţi, grauri, buhai de baltă... În tabără parcă erau numai ciorile alea mari şi zdrenţăroase.

Au rămas în continuare în tabără. Trebuia ca în curând să-şi găsească adăpost, numai că deocamdată era cald în cea mai mare parte a timpului. Seb nu se pricepea deloc să pună curse sau să urmărească vântul, dar, din momentul în care i s-a vindecat piciorul, şi-a pus la bătaie rezistenţa şi a început să caute de mâncare cu orele, iar cunoştinţele lui de limbă poloneză erau destul de bune cât să le folosească atunci când se duceau la marginea vreunui sat ca să

schimbe vânat pe pâine. Nina a reuşit să fure o pereche de pantaloni, o şapcă şi o jachetă de pe o frânghie de rufe dintr-un sat, haine de ţăran care-l făceau pe Seb să pară mai degrabă un călător neîngrijit decât un soldat care evadase din lagăr.

— Nu putem risca prea des, l-a avertizat ea într-o zi. Nu mergem de două ori în acelaşi sat şi niciodată în cele mari, căci sunt pline de nemţi, ca să nu mai zic de ţăranii înfometaţi ce caută să dea în vileag orice străin care li se pare suspect.

— Nu ai prea multă încredere în natura umană, nu-i aşa, Nina?

— Tu ai? l-a întrebat ea, mirată.

Spălau hainele murdare la râu, iar Seb era perfect dispus să dea cu şosetele ude de piatră, fără să se plângă, asemenea bărbaţilor ruşi, că asta era treabă de femei. Poate că aşa erau englezii, specula Nina, ori poate că atunci când te bazai pe o femeie ca să tranşeze vânatul, nu prea mai aveai ce să comentezi despre ce era şi ce nu era „treaba femeii”.

— De fapt, eu am un dram de încredere în natura umană, a spus Seb storcând o şosetă udă. Băieţii din lagăr nu erau cu toţii sfinţi, dar aveam reguli de urmat. Nu furai. Împărţeai mâncarea cu prietenii, atunci când o aveai. Şi nici nemţii nu erau cu toţii nişte brute. Aveau şi ei regulile lor, iar majoritatea încercau să fie corecţi, a mai zis Seb, întinzând şosetele la uscat pe o piatră, la soare. Oamenii erau foarte generoşi în închisoarea aia. Mai generoşi decât la şcoala publică.

— Ce-i şcoala asta publică? Nu sunt toate şcolile publice?

— Sigur că nu e educaţie colectivă, a pufnit Seb. Tata ar fi murit de ruşine dacă vreun Graham s-ar fi înghesuit la aceeaşi şcoală cu ţăranii.

— Acum te înghesui cu o ţărancă, a subliniat Nina.

— Iar dacă mai trăia tata, te duceam la el acasă doar ca să-i văd mutra, a spus Seb, zâmbind la un asemenea gând. Însă Ian nici n-ar clipi dacă i-ai vântura un cuţit pe sub

nas, ca să-i iei mâncarea din faţă. Pe fratele meu nu-l mai şochează nimic. Dar tata? Vai de mine! Dacă te-ar vedea, i-ar sta mâncarea-n gât.

Seb zâmbea rar şi surprinzător de dulce. Cu părul negru care-i crescuse dezordonat şi cu genele acelea lungi, probabil că ar fi frânt multe inimi pe înceţoşata lui insuliţă de baştină. Nina, însă, nu simţea fluturi în stomac, câtuşi de puţin. Era un băiat frumos, dar îi amintea prea mult de Elena. *Am terminat-o cu idealiştii cu suflet senin şi cu gene lungi, care visează să zboare,* şi-a spus ea în timp ce-şi storcea, furioasă, şosetele, *pentru că ei sunt cei care-ţi smulg inima şi o iau cu ei atunci când zboară spre alte zări.* Cine se aseamănă se adună. Să-şi găsească şi Seb, şi Elena, perechi drăgăstoase şi brave, care să-i venereze până la sfârşitul vieţii lor. Nina nu mai avea de gând să iubească. Voia să doarmă singură sau să găsească un vânător cu picioarele pe pământ şi cu o inimă ca de diamant: cineva care să nu-i scobească în piept şi să i-l lase pustiu.

— Ai lăsat vreo fată în urmă? l-a întrebat ea pe Seb, ca să uite de tristeţe. Înainte să te înrolezi.

El s-a uitat în altă parte.

— Nu.

— Băiat? a continuat Nina firesc, înainte să-l vadă pălind. Nu-mi pasă, doar mă întrebam.

În cel mai bun caz era uşurată, ştiind că nu erau şanse să încerce nimic cu ea.

Nu a mai vorbit vreo oră, până când Nina a rupt tăcerea.

— Eu am avut pe cineva. O fată. Aşa că...

— Ah... a făcut Seb.

— Credeam că pentru englezi e normal să fie băieţi cu băieţi. Aşa ni se spunea, că toţi englezii şi-o trag între ei şi că de-aia nu ştiu să se bată.

— Nu, a răspuns Seb, a cărui figură îşi recăpătase între timp obişnuita paloare. Se spune că asta se întâmplă la şcoală, pentru că nu sunt fete. Că lucrurile se vor schimba.

— Şi nu s-au schimbat?

— Nu. Nu am avut pe nimeni, dar ştiam că nu... a spus

Seb, apoi a tăcut. Întotdeauna am crezut că odată ce o să ajung să *cunosc* femei, o să fie altfel, a reluat el. Am crescut doar cu tata şi cu fratele meu, apoi doar cu colegii de la şcoală, apoi în armată, apoi patru ani ca prizonier de război...

— Nu trebuie să ştii nimic despre femei ca să-ţi dai seama dacă le vrei în pat sau nu, a subliniat Nina, amuzată.

— Probabil, a spus Seb înroşindu-se. Iubita ta... Când ai ştiut...?

— Nu vorbesc despre ea, a răspuns Nina, şi cu asta au încheiat subiectul.

Zilele începuseră să se scurteze şi, pe măsură ce septembrie se îndrepta spre octombrie, vântul aducea pe aripi izul toamnei. Puneau curse, curăţau vânatul, spălau şosete şi cămăşi şi se spălau şi ei în râu. Nina încă avea accese de tremurat, tânjea după pastilele ei cu coca-cola şi nu putea dormi decât superficial, doar câteva ore. În mare parte, se plictisea. Seb avea nenumărate feluri de a-şi petrece timpul: juca poker cu pachetul de cărţi din frunze, exersa ciripitul păsărilor sau încerca s-o înveţe engleză pe Nina.

— Dacă vii în Anglia, va trebui să înveţi limba.

— Engleza e o limbă stupidă.

— Uşurel. „Domnul-să-l-aibă-în-pază-pe-Rege.”

Ea a repetat ca un papagal, în timp ce îşi închipuia viaţa pe un ţărm învăluit în ceaţă, unde ar fi mâncat chestiile alea ciudate pe care Seb le numea *pudding* şi *scones,* şi ar fi băut ceai din ceainic, nu din samovar. Poate că ar fi găsit de lucru la vreun aerodrom? Dar chiar şi aşa, nu ar mai fi găsit femei ca Vrăjitoarele Nopţii sau mecanici care să cânte în timp ce făceau schimb de chei franceze, nici armurieri care să-şi sufle peste degetele vinete de frig, nici piloţi care să dea buzna la avioanele lor, în goana după onoarea de a fi ajuns primii acolo.

Părul negru al Elenei fluturând în vânt, gura ei moale...

Nina s-a ridicat brusc.

— Mâncare?

Evitau mereu drumurile aglomerate şi satele, aşteptau ascunşi printre copaci sau ghemuiţi în tufişuri, până când vedeau refugiaţi solitari sau ţărănci cu coşuri, de care se puteau apropia. Seb avea mereu câte o poveste despre cum fugiseră din Varşovia şi despre cum trăiau pe unde apucau. Câte poveşti de felul ăsta erau... La fiecare răscruce de drumuri găseai resturile lucrurilor abandonate de refugiaţii care căutau adăpost: valize răsturnate, un căruţ gol, bocceluţe răvăşite şi lăsate în urmă de călători, în căutarea indicatoarelor de oraşe pe care Nina nu voia decât să le ocolească. Nimeni nu se prea uita cu neîncredere la Seb şi la Nina atunci când veneau să se târguiască. Seb vorbea, iar Nina stătea cu ochii în toate părţile.

Seb a ridicat premiul zilei, care consta într-un sac cu câţiva cartofi făinoşi.

— În seara asta ne ospătăm. E mai bine decât să ne furişăm pe lângă Berlin, nu?

Nu ştiu ce să zic, se gândea Nina, încercând să îşi scoată din cap gândul superstiţios cum că ţara în care se aflau era blestemată. Nu aveau niciun motiv să se afle pe acel teritoriu sumbru şi arid, răscolit de ghearele războiului, care îl sfâşiaseră în trecerea lor. Pe când se întorceau la tabără, Nina a ridicat nasul în vânt şi a adulmecat.

— Vine iarna.

★

Până în noiembrie, frigul începuse deja să-l epuizeze pe Sebastian. Copacii îşi desfrunziseră ramurile şi îşi puseseră straie subţiri de gheaţă, care sclipeau pe ici-colo în scorburile cele mai întunecate, iar solul se întărea. Totuşi, iarna abia începuse să-şi încleştеze fălcile.

— Asta-i o nimica toată, i-a spus Nina lui Seb, încercând să-l încurajeze. Să vezi ce vânturi urlă peste Marele Bătrân.

Seb stătea ghemuit, îmbrăcat cu toate hainele pe care le avea. Slăbise, iar cearcănele i se adânciseră.

— Putem face focul? a întrebat-o el.

— Încă nu e ger. Păstrăm lemnele pentru diseară, când

scade temperatura, a spus ea, iar Seb nu s-a plâns, n-o făcea niciodată, ceea ce îi plăcea Ninei, însă buzele lui se întinseseră ca o linie, din pricina frustrării. Nu erai obişnuit cu frigul din lagăr? l-a întrebat Nina, simţind cum şi frustrarea ei creştea văzând cu ochii.

— Patruzeci de bărbaţi care dorm într-o colibă încălzesc încăperea cu respiraţia lor. Ai pereţi, a spus Seb arătând spre adăpostul în care locuiau acum.

Îşi părăsiseră fosta tabără ca să caute un loc mai protejat pentru iarnă. Seb încercase chiar s-o convingă să se ducă la Poznań şi să se aciueze în fâşia lată de pădure ce străbătea oraşul, dându-i o tentă sălbatică – lacuri liniştite şi păduri dese – în mijlocul civilizaţiei.

— E mai aproape de nemţi, protestase Nina.

— E aproape de oraş, adică mai aproape de mâncare, argumentase el, iar Nina cedase în cele din urmă, găsind o gaură în stâncă, potrivită ca dimensiune, printre bolovani, în nord-estul unuia dintre lacurile artificiale, adăpostită printre pini şi protejată din trei părţi de acoperişul ramurilor. Săpaseră o groapă pentru foc şi se acopereau cu păturile furate de pe nişte frânghii de rufe. Acum aveau un adăpost uscat şi comod, cum nu se putea mai bun. Însă de frig nu se puteau adăposti.

— N-o să merg până-ntr-acolo încât să zic că mi-e dor de patul meu de prizonier, a spus Seb în glumă, dar cel puţin ăla avea acoperiş.

Nina şi-a înfrânt exasperarea, cu gândul la Marina Raskova, care supravieţuise zece zile în taiga fără trusa de prun ajutor, la Elena cea crescută la Moscova, care ignora frigul de la Engels glumind că gerul făcea genele mai lungi, însă nu era vina lui Sebastian Graham că era prea civilizat ca să ştie ce era gerul cu adevărat. Dar, şi-a dat ea seama, el îi stătea alături, era tot ceea ce avea şi, uitându-se la faţa lui subţiată, a înţeles că prinsese drag de el.

— *Malîş,* a spus ea încet, luându-i mâna înfăşurată în cârpe. O să fie mai rău. O să fie zăpadă. O să simţim cum ne cad dinţii pentru că nu vom găsi destule legume şi destule fructe de pădure. O să ne petrecem timpul căutând

lemne de foc, şi nici atunci n-o să ne fie cald. Vor veni multe momente în care îţi vei dori să mori, dar nu vei muri, pentru că eu ştiu să supravieţuiesc iarna în sălbăticie, iar noi nu suntem, de fapt, în sălbăticie, Seb. Suntem într-o pădure blândă din Poznań, la câţiva kilometri de civilizaţie, dincolo de copacii ăştia. O să supravieţuim, doar că n-o să ne placă. Mă înţelegi?

— Da, a răspuns Seb, făcând un efort ca să zâmbească. Eu sunt cel care te-a convins să stăm pe loc peste iarnă în loc să mergem spre vest. Sunt stoic, promit.

Numai că, după aceea, i-a pierit zâmbetul şi a amuţit, cufundat în melancolie, astfel că Nina a început să se îngrijoreze.

★

A doua zi căutau mâncare şi lemne pe malul lacului artificial. Era o apă lungă şi îngustă, din care puteau smulge papura comestibilă. Dacă Nina reuşea să construiască undiţe şi cârlige, puteau să şi pescuiască în el.

— Ce-i aia? a întrebat Seb arătând spre un estuar, la ceva distanţă de mal, unde ei încă nu mai ajunseseră până atunci. E ceva galben.

Nina a mijit ochii şi a distins un acoperiş ascuţit şi nişte ferestre de sticlă. Era o casă, şi nu o colibă de ţăran.

— Cred că e casa de vacanţă a vreunui neamţ.

În perioada aceea, orice clădire care arăta elegant sau spaţios în Poznań era deţinută de un neamţ. Cel puţin deocamdată. Uneori, Nina şi Seb găseau refugiaţi cu care îndrăzneau să facă schimb de ştiri, iar acum circulau din ce în ce mai multe zvonuri despre posibilitatea retragerii nemţilor spre Berlin.

— O casă atât de mare trebuie să aibă sigur o cămară sau o pivniţă bună de jefuit.

— E prea riscant, a spus Nina.

— Dacă sunt prea mulţi, ne retragem, a încercat Seb s-o îmbuneze. Pe cuvântul meu.

Nina şi-a pipăit briceagul din buzunarul salopetei şi revolverul de la brâu. Nu mai avea muniţie. De mulă vreme

rămăsese fără gloanţe, dar Seb avea dreptate. Nu trebuia să încerce, trebuia doar să arunce o privire.

Atunci când au pornit-o pe malul lacului, Ninei îi chiorăia stomacul. Pe malul îndepărtat se vedeau plaje pe ici, pe colo. Poate că în timpul verii lumea venea acolo ca să înoate, dar acum era linişte şi nu se auzea decât ciripitul păsărilor în văzduh. Seb le cunoştea pe toate şi le imita trilurile până când se înroşea la faţă. Nina se bucura văzându-l aşa. Atunci când au ajuns la acea casă cu pereţii zugrăviţi în ocru, deja se făcuse după-amiază. Lungă, scundă şi vopsită în culori care străluceau delicat în lumina soarelui, reşedinţa dădea spre o privelişte minunată către apă şi pădure, având întins în faţă un ponton ce înainta în imensitatea azurie a lacului. Nina şi-a întors privirea. Oricât de albastru şi de liniştit era acel lac, foarte diferit de Marele Bătrân bătut de vânturi şi izbit de gheaţă, tot îi dădea fiori.

Nu părea să fie nimeni în preajma casei. Obloanele erau trase, dar fumul se ridica dintr-un horn înalt. Seb şi Nina s-au apropiat pe furiş de partea din spate, acolo unde arborii fuseseră tunşi şi îngrijiţi ca să încadreze casa asemenea unor braţe întunecate şi protectoare. Nu se vedeau ocoluri sau coteţe de păsări, nici frânghii de rufe sau lucruri uşor de furat. Cei doi s-au privit fără să scoată un cuvânt. Nina a clătinat din cap. Seb s-a ridicat de pe vine şi a urmat-o spre copaci, înainte ca o femeie să-şi dreagă glasul în spatele lor.

Cum de-a ajuns atât de aproape fără s-o aud? Gândul i-a trecut prin cap Ninei ca un glonţ, în timp ce se întorcea. Nu se auzise niciun sunet pe solul acoperit de frunze, şi totuşi, iat-o lângă ei: zveltă, brunetă, cu ochi albaştri, aproximativ de vârsta Ninei. Purta un pardesiu călduros, albastru, un fular cadrilat şi îşi ţinea mâinile întinse într-un gest împăciuitor. A zâmbit, dar Nina a dus mâna spre briceag. *Cum de-ai ajuns atât de aproape de noi?*

Vorbea poloneză cu un glas plăcut şi calm. Seb răspundea precaut, bâlbâindu-se în aceeaşi limbă. Femeia s-a încruntat şi a schimbat limba. Engleză? Nina punea

câte ceva cap la cap din spusele femeii, dar, deşi ajunsese la stadiul de a înţelege, era departe de a fi fluentă în engleză. Seb a tresărit mirat şi a schimbat şi el limba, vorbind prea repede ca Nina să poată înţelege. Aşa că a rămas cu ochii lipiţi de femeia în albastru, privindu-i picioarele cu călcătură fără sunet, încălţate în pantofi de piele, şi ochii cu privire calmă.

— Zice că lacul ăsta se numeşte lacul Rusalka, i-a spus Seb Ninei în cele din urmă, trecând iar pe rusă.

Rusalka. Cuvântul i-a străbătut Ninei pielea de parcă i-ar fi alergat pe ea un şobolan. A făcut un pas înapoi. Femeia a zâmbit şi a făcut şi ea un pas înapoi, ridicând mâinile goale. A spus ceva. Seb a tradus, cu o expresie plină de nădejde şi de precauţie.

— Întreabă dacă ne e foame.

— De ce? a replicat Nina, zburlindu-se toată.

— Vrea să ne ajute, i-a răspuns Seb cu o expresie care oscila între precauţie şi speranţă, iar apoi speranţa a câştigat. Zice că nu avem de ce ne teme.

Capitolul 45
Jordan

August 1950
Boston

— Anna! a exclamat Jordan deschizând uşa laboratorului. Credeam că nu vii până săptămâna viitoare.

— Mi-era dor de fetele mele, a spus Anneliese îmbrăţişând-o, perfectă cu pălăria ei mică, decorată cu o jumătate de voaletă, şi cu pardesiul lung şi negru. Ruth se joacă la familia Dunne?

— Da, a răspuns Jordan stând cu ochii lipiţi scrupulos de mama ei vitregă şi tuşind uşor ca să mascheze foşnetul din laboratorul de jos. Cum a fost excursia de achiziţii?

— Vino sus. Fac un ceai cu gheaţă şi îţi povestesc, a îmbiat-o Anneliese, iar apoi a ridicat din sprâncene. Dacă nu cumva te întrerup de la muncă.

— Deloc, a spus Jordan, perfect conştientă de faptul că Tony se ascundea sub scară, unde se încheia la cămaşă. Vin în zece minute.

Jordan a închis uşa, a tras zăvorul şi a ascultat tocurile lui Anneliese, care se îndepărta.

— Cât pe ce, a spus ea râzând. Eşti decent?

— Niciodată, a răspuns Tony apărând în pantalonii cu bretele şi ridicând din umeri, cu un rânjet. Urci la ceai cu gheaţă?

— Da, ar trebui să mă duc, ca o fiică bună, a spus Jordan în timp ce Tony o cuprindea de mijloc pe când cobora scările, iar ea îşi încolăcea braţele de gâtul lui. În fond, am avut câteva săptămâni de singurătate, în care am putut să mă joc după bunul meu plac.

— Vin să ne jucăm oricând, s-a oferit el, sărutând-o apoi pe gât şi începând să-şi caute pantofii. Vrei să urc şi să fiu respectuos, cu pălăria în mână?

— Nu, a răspuns Jordan, găsindu-i un pantof sub masă,

căci se cam grăbiseră astăzi să ajungă pe patul pe care-l improvizase, cu prudenţă, din pături de rezervă. Absolut deloc.

— Mamele mă plac, te asigur. Ştiu cum să par un băiat respectabil din Queens, nu un seducător neruşinat care se ascunde sub scara din laboratorul de developat filme.

Vorbea cu tonul lui obişnuit cu care o tachina, dar Jordan a observat că era mai circumspect, aşa cum i se întâmpla uneori din reflex. Avusese un ton precaut şi în prima noapte în care venise aici, atunci când îi spusese despre fata care nu-l mai sunase după ce aflase că era evreu.

Jordan s-a apropiat şi şi-a întrepătruns degetele cu ale lui.

— Ştii de ce nu vreau să i te prezint? l-a întrebat. Nu pentru că Anna nu te-ar plăcea. Nu pentru că nu eşti cel mai fermecător şi mai prezentabil domn care m-ar însoţi vreodată, oriunde. Ci din cauza lui Ruth.

— Prinţesa Ruth mă adoră.

— Exact. Îi spui Prinţesa Ruth şi o aplauzi ori de câte ori ajunge să stăpânească o nouă gamă, iar dacă vii sus şi începi să te porţi fermecător cu mama ei la ceai, se va entuziasma la ideea că eşti iubitul meu. Şi nu vreau să-i mai fac asta încă o dată lui Ruth, pentru că-l adora şi pe Garrett şi s-a amărât foarte tare atunci când a trebuit să-i spun că el nu avea să fie, până la urmă, fratele ei mai mare. Nu vreau să creadă că mai intră cineva în familia noastră – decât dacă sunt sigură că va rămâne multă, *multă* vreme, a încheiat Jordan strângându-i mâna. De-asta nu te duc sus ca să bei ceai cu gheaţă.

Vagile lui îndoieli au dispărut.

— Ador ceaiul cu gheaţă, a spus Tony. Poate că merită să rămân multă, multă vreme în preajmă, dacă e suficient de bun ceaiul ăsta.

— Credeam că avem o aventură nebună de-o vară.

— Contractul original poate fi modificat. O potenţială extensie spre o aventură nebună de toamnă, cu acordul ambelor părţi.

— Poate că te plictiseşti de mine până la toamnă, a ripostat ea prompt.

— Nicio şansă, J. Bryde.

— Poate că mă plictisesc eu de tine, a mai sugerat ea. O să fiu la New York, unde o să cunosc tot soiul de bărbaţi fascinanţi.

— Întâmplător, am rude şi la New York. Aşa că am multe motive să vin în vizită... Şi, oricum, de mine nu se plictiseşte nimeni, niciodată.

— Nu ştiu dacă m-aş culca cu un fan Yankee mai târziu de septembrie. Ce se întâmplă în octombrie, atunci când o să-i bată Red Sox, iar tu nu o să mai vrei să vorbeşti cu mine?

— Ştiu să câştig cu graţie. O să-ţi şterg lacrimile, iar tu şi echipa ta veţi avea, în afara sezonului, tot timpul din lume ca să învăţaţi din greşeli.

— Nicio şansă, Rodomovsky!

Jordan l-a sărutat apăsat şi repede, de rămas-bun, l-a lăsat să prelungească sărutul în alte trei, patru, lipită de perete, cu mâinile îngropate în părul lui, în timp ce el îi desfăcea nasturii pe care şi-i închisese în grabă ca să poată răspunde la uşă atunci când venise Anneliese.

— Nu avem timp, a murmurat ea, dar tot a întârziat douăzeci de minute, înainte să urce în bucătărie cu părul pieptănat în grabă şi cu ochii la fereastră, urmărindu-l pe Tony cum se furişa din laborator.

Nu m-ar deranja să fii amantul meu şi toamna, nu doar vara, se gândea Jordan în timp ce urmărea silueta lui zveltă care alerga pe stradă, în vreme ce, îndărătul ei, Anneliese turna ceaiul cu gheaţă. Pentru Jordan nu mai era ca în vremurile ei cu Garrett, când se simţea ciudat din cauză că îi plăcea dragostea fizică şi când avea mereu sentimentul că se îndrepta inexorabil spre altar cu fiecare sărut. Noua ei legătură de dragoste era mai relaxantă şi i se potrivea mai bine. Ea şi Tony nu aveau o relaţie *stabilă,* nu erau *legaţi* unul de celălalt, nu anunţau nimic *oficial.* Erau doar iubiţi, iar munca, joaca, pasiunea şi prietenia se îmbinau în ceva foarte lejer.

— Îţi sclipesc ochii, i-a spus Anneliese dându-i un pahar cu ceai rece şi ferindu-se de Taro, care dădea încă din coadă de bucurie că se întorsese stăpâna casei. Cine te-a făcut să te îmbujorezi aşa?

Un bărbat care mă face să am fluturi în stomac, se gândea Jordan, *care mă face să râd şi care mă ajută să lucrez mai bine. Şi poate că va fi doar o aventură de o vară şi poate că el îşi va pierde interesul după ce voi pleca, ori poate că eu voi fi cea care îşi va vedea de drum. Dar în momentul ăsta...* Jordan şi-a îngropat zâmbetul în ceaiul rece. Era posibil ca vreun vecin băgăcios să-i spună lui Anneliese că văzuse un tânăr care pleca din pivniţă, dar Jordan ştia că mama ei vitregă nu urma s-o interogheze.

— Ce ai cumpărat la licitaţii?

— Nimic, a răspuns Anneliese, mâhnită. Tatăl tău făcea ca genul ăsta de muncă să pară simplu. O dată se uita la o servantă Queen Anne şi ştia dacă era copie sau original, sau dacă restaurarea era bună ori de proastă calitate. A fost o prostie din partea mea să cred că am învăţat destul cât să fiu la fel de competentă ca el. Va trebui să las asta pe mâna cuiva care se pricepe mai bine.

— Cel puţin, te-ai bucurat de vacanţă, a spus Jordan cuprinzând paharul cu ambele mâini. Şi săptămâna la Concord?

Faţa lui Anneliese s-a destins.

— Tatăl tău era cu mine acolo, puteam să jur. Ba chiar am stat în aceeaşi cameră pe care am avut-o împreună cu el în luna de miere. Tu şi Ruth cum v-aţi descurcat?

Jordan i-a povestit totul, mai puţin detaliile despre dragostea cu Tony în laboratorul foto şi despre lecţiile de muzică.

— Aproape că am terminat foto-eseul. Am paisprezece fotografii. Vreau cincisprezece.

— Atunci ar trebui să începi să te gândeşti la un apartament în care să locuieşti la New York. Cât timp am stat acolo, am făcut câteva cercetări în domeniul imobiliar. Nu te putem lăsa într-un dormitor plin de purici, cu o toaletă pe coridor.

— Totuşi, e cam devreme să caut apartament.

— De ce? Proiectul l-ai cam terminat. Când crezi că o să fie un moment mai bun de-atât? Ai zis că vrei să te muţi la toamnă. Vei avea nevoie de un costum şic pentru interviuri. Am găsit un tipar Butterick de croitorie perfect...

— Voiam să aştept să se acomodeze Ruth la şcoală. O să-i fie dificil.

— Prostii, mă va avea pe mine, pe prietenele ei şi câinele. Asta nu ar trebui să te ţină pe loc. Decât dacă, a continuat Anneliese aruncându-i o privire vicleană şi amuzată, ai alte motive?

Jordan a râs.

— Nu-ţi scapă nimic atunci când ai al şaselea simţ, nu?

Ar fi trebuit să ştie că Anneliese era mult prea inteligentă să nu discearnă adevăratul motiv pentru care avea obrajii îmbujoraţi şi ochii scânteietori.

— Trebuie să fie ceva de capul lui, a zis Anneliese în timp ce-şi înconjura paharul cu vârful degetului. Dar nu aş vrea să văd că-ţi schimbi planurile din cauza vreunui tânăr, oricât de special ar fi el.

— Nu are de gând să mă oprească, a răspuns Jordan, şi chiar aşa era, fiindcă oricât de minunată putea fi relaţia cu Tony, ea nu voia să amâne şansa de a lucra în adevăratul sens al cuvântului, n-ar fi făcut-o pentru nimeni... cu o singură excepţie. Însă nu pot pleca până ce nu se obişnuieşte Ruth cu ideea, a adăugat. Pur şi simplu nu pot.

— Ei, asta chiar că nu tolerez, a certat-o Anneliese. Haide să stabilim o dată, Jordan. Data la care va începe adevărata ta viaţă. Ziua în care o să pleci ca s-o începi. Nu vreau să-ţi stea nimic în cale.

— Mie sau ţie? a spus Jordan în glumă, zâmbind. Dacă n-aş şti că nu-i aşa, aş zice că încerci să scapi de mine.

Lui Anneliese i-a pierit zâmbetul pentru o clipă şi a afişat o altă expresie, la care degetul arătător al lui Jordan a tresărit în poală. *Clic.*

— Ei bine, a spus Anneliese încet, nu am vrut să sune aşa.

— Anna, îmi pare rău, s-a scuzat Jordan, întinzându-se spre mâna mamei vitrege. Nu am vrut deloc să sune aşa cum a sunat.

— Desigur, s-a învoit Anneliese ridicându-se şi întorcându-se cu paharul în bucătărie. Mai vrei ceai?

— Da, a spus Jordan încercând să zâmbească. Poate că ar trebui să căutăm împreună apartamentul. Nu trebuia să faci asta singură, cât timp ai fost la New York.

Anneliese i-a oferit, peste umăr, celebrul ei zâmbet calm.

— A fost plăcerea mea.

Mai ales dacă într-adevăr vrei să plec cât mai repede de-aici, s-a grăbit gândul să-i spună lui Jordan.

Dar ea l-a respins, pentru că Anneliese s-a aşezat din nou, foarte prietenoasă, ca de obicei, şi a întrebat-o:

— Care va fi ultima fotografie pentru eseu?

Jordan încă nu ştia. Ruth cu vioara, cu degeţelele pe corzi, cu ridul săpat aprig între sprâncene în timp ce cânta cu deosebită grijă acel cântec de leagăn rusesc atât de simplu? Dar Jordan nu-i putea spune asta lui Anneliese, aşa că, în schimb, a spus ceva despre cea mai apropiată staţie de pompieri, pe care să-i fotografieze în exerciţiul funcţiunii. Anneliese a tachinat-o spunând că, poate, bujorii din obrajii fiicei ei vitrege se datorau vreunui pompier drăguţ. Chiar şi Jordan a tachinat-o pe ea, iar în minte i-a venit un alt gând stăruitor, precum imaginea umbrită a unei fotografii ridicate din lichidul de developare: de când începuse să aibă atâtea secrete faţă de Anneliese?

★

Ar fi uitat cu totul chestia asta, dar, patru zile mai târziu, Jordan a intrat în magazin, unde a găsit-o pe Anneliese certându-se în germană cu domnul Kolb.

Mai degrabă Kolb ţipa, fâţâindu-se de colo colo şi împroşcând cuvinte nemţeşti şi aburi de brandy. *E pulbere de beat,* s-a gândit Jordan, scârbită de figura furioasă, care de obicei era binevoitoare. Anneliese stătea în faţa lui, mică şi netulburată, şi îi răspundea cu un accent care sfâşia aerul. Amândoi au tăcut în clipa în care au auzit

clopoţelul la uşă şi au fixat-o cu privirea pe Jordan, care purta rochia galbenă de vară, făcută de mama ei vitregă în atelierul de croitorie de acasă.

— Jordan, a spus Anneliese în cele din urmă, în engleză. Nu te aşteptam.

Jordan trecuse ca să-l vadă pe Tony, dar era evident că acesta plecase în pauza de masă. S-a dus lângă mama ei vitregă şi s-a uitat la domnul Kolb.

— Avem vreo problemă?

El nu a privit-o pe la Jordan, ci a continuat să o fixeze pe Anneliese.

— Fac bani buni pentru voi, treabă bună…

— Nu poţi veni la serviciu beat, oricât de bună e treaba pe care o faci pentru mine, i-a răspuns Anneliese cu răceală. Du-te acasă. Trezeşte-te. *Calmează-te.*

Kolb a mai spus, înciudat, ceva în germană, iar Anneliese i-a tăiat-o cu o replică usturătoare şi cu flăcări în ochi. El a închis gura şi a plecat ochii. Atunci când i-a ridicat, avea umerii pleoştiţi.

— Ia-ţi haina, a spus Anneliese.

— O aduc eu, s-a oferit Jordan.

Nu voia ca el să se legene, beat, prin camera din spate, unde erau atât de multe lucruri fragile pe care le putea dărâma. A găsit pardesiul agăţat pe spătarul scaunului, a strâmbat din nas auzind ceea ce putea fi zgomotul făcut de o sticlă vârâtă în buzunar, iar atunci când s-a întors, l-a văzut pe Kolb bălăngănindu-se în spatele ei. A tresărit.

— Atât de mulţi bani, a spus el. Ticăloasa aia…

Jordan s-a ferit.

— Să nu vorbeşti aşa despre doamna McBride…

El nu se ţinea bine pe picioare, dar a întrerupt-o şi a mai scuipat nişte insulte: *Hure, Scheisskopf, Jägerin*[58]*.* Parcă nici nu o vedea pe Jordan. Vocea lui Anneliese a răsunat în spatele lor precum o plesnitură de bici:

— *Herr* Kolb!

El a tresărit, iar Jordan era să-şi înghită limba. Nu credea să fi văzut vreodată un om mai speriat decât era

[58] Prădătoare curvă şi cretină – în limba germană în original.

Kolb în acea clipă.

— Să nu-mi sperii fiica vitregă, a continuat calm Anneliese. Du-te acasă.

Kolb şi-a înşfăcat pardesiul şi a ieşit, mergând pe şapte cărări. Anneliese i-a deschis uşa, apoi a închis-o la loc. Sunetul clopoţelului a străpuns liniştea care se lăsase dintr-odată.

— Concediază-l, a spus Jordan atunci când şi-a regăsit cuvintele.

— Nu-mi permit să-l concediez, a spus Anneliese cu un zâmbet vag şi caustic. Chiar ne-a adus o mulţime de bani, Jordan. Aici a avut dreptate. Se pricepe foarte bine la ceea ce face.

— Putem găsi pe altcineva. Tata nu ar fi tolerat o asemenea atitudine.

— Cu tatăl tău nu s-ar fi purtat în felul ăsta. Aşa stau lucrurile când proprietarul afacerii e femeie, a zis Anneliese ridicând din umeri. Mâine va veni să-şi ceară iertare în genunchi. Aşa fac beţivii.

— Asta nu scuză injuriile pe care ţi le-a adus. *„Hure”,* a zis Jordan, care era destul de sigură de sensul cuvântului, dar care nu ştia, în schimb, ce însemna *Scheisskopf* sau *Jägerin.* „Curvă”, a spus ea. Ei bine, asta nu necesită traducere[59].

Din nou, acel zâmbet înfiorător.

— Nu mi-e frică de cineva ca *Herr* Kolb.

Nu, s-a gândit Jordan. *El e cel înspăimântat de tine.* Îi văzuse faţa şi stătuse destui de aproape de el încât să poată întinde mâna şi să-i atingă broboanele de sudoare.

Anneliese şi-a luat mănuşile.

— Haide să mergem acasă, bine?

★

Ceva nu-i dădea pace lui Jordan, ca un ac înfipt în străfundul minţii. Era ceva ce nu putea să înţeleagă. Ceva ce spusese Kolb, ceva ce spusese şi tatăl ei, poate? În seara aceea abia dacă s-a atins de excelenta friptură a lui Anneliese, prea nedumerită de gândul care refuza să se

[59] „Hure” în germană sună similar cu „whore” în engleză.

clarifice.

— Ar trebui să ieşi în oraş, i-a spus Anneliese. Pune-ţi iubitul să te ducă undeva.

Cuvintele au răsunat – toate, rostite cu vocea lui Anneliese: „Ar trebui să ieşi în oraş”. „Kolb o să plece atunci când ne permitem.” „Ziua în care va începe viaţa ta... du-te şi începe să trăieşti!” „Du-te!”

Dar era ridicol. Anneliese nu încerca să scape de ea, pentru numele Domnului! Şi totuşi, o zgândărea ceva, Jordan văzuse asta chiar în clipa în care o privise în ochii ei albaştri şi sinceri. A găsit o scuză, cum că se ducea să developeze un film, şi a coborât în laborator, unde a simţit imediat mirosul loţiunii de bărbierit a lui Tony. Ar fi vrut să fie acolo, cu ea. El avea un stil de a pune întrebarea potrivită, care, cumva, prindea din zbor răspunsul corect din adâncurile minţii interlocutorului.

Încet, Jordan a răsfoit fotografiile. Mecanicul de la aerodrom, balerina. *Ce caut?* Brutarul, pilotul. Ce? De la început: Dan McBride cu mâinile pe marginea tăvii. Doar ochiul lui înţelept şi amuzat.

Fisa i-a picat în minte cu un clinchet prelung, cu încetinitorul, ca o uşă grea care se întredeschide foarte lent şi care lasă să pătrundă numai câte o rază de lumină pe rând.

„— Nu ţi se pare nimic ciudat la Kolb, don’şoară?

— Adică?

— Nu ştiu. De câte ori intru să văd ce lucrează, aruncă priviri furişe. Şi, cu engleza lui săracă, nu pot să-i pun decât întrebări foarte simple. Sigur că Anna îmi traduce atunci când nu înţeleg.”

Asta spusese tatăl lui Jordan în ziua în care îi dăduse cerceii cu perle, pentru nunta care se apropia. Nuntă care nu mai avusese loc.

„— Aduce oameni în magazin? Nu mă refer la clienţi, te întreb dacă aduce oameni în camera din spate.

— Nu, din câte am observat, îşi amintea Jordan că răspunsese. De ce?

— Am venit într-o zi şi Kolb era în spate cu un alt

neamţ... Kolb a tot bolborosit ceva.

— Mai aduce uneori experţi, îşi amintea Jordan că îi răspunsese tatălui ei. Anna i-a dat permisiunea.

— Asta a zis şi ea."

Jordan a rămas pe loc, uitându-se la portretul tatălui ei. În ziua în care avusese loc acea discuţie, nu se mai gândise la ea după ce o încheiase. Fusese distrasă de nunta care se apropia cu iuţeală, asemenea unui tren. Tatăl ei nu păruse îngrijorat, iar ea nu-i observase nicio nuanţă de teamă în glas.

Dar dacă era îngrijorat, oare ţi-ar fi spus? Cu răceală, răspunsul a venit singur: *Nu, el s-ar fi gândit că nu voia să îţi baţi capul cu asta.*

Oare tatăl ei fusese suspicios din cauza faptului că Anneliese traducea pentru Kolb, că îl lăsa să aducă oameni care să-l ajute cu restaurarea cărţilor foarte uzate sau a măsuţelor ciobite?

Şi Kolb azi, furios: „Fac bani buni pentru voi, treabă bună... Mulţi bani. Ticăloasa aia..."

— A făcut bani pentru noi, a spus Jordan cu voce tare. Perfect legal. De când se apucase Kolb de restaurări, afacerea înflorise. Anneliese fusese cea care sugerase, cu afecţiune în glas, să-l angajeze, descriind vechiul lui magazin din Salzburg, unde el îi dădea bomboane cu mentă, la fel cum făcea acum cu Ruth.

Şi atunci de ce se speriase atât de tare în momentul în care Anneliese îi spusese să se trezească şi să rămână calm? „Nu i-a fost uşor în război", repeta Anneliese. Un război îngrozitor ar putea să facă un om să tresară şi să se teamă de oricine. Perfect plauzibil. Numai că Jordan nu prea credea asta.

★

A doua zi, Jordan s-a uitat la registrul de contabilitate şi s-a liniştit. Ea se ocupase dintotdeauna de contabilitate în familie şi ştia fiecare bănuţ din contul bancar. Rândurile frumos scrise nu arătau că ar fi existat sume care să nu fi avut ce căuta acolo. Era un bilanţ sănătos, cu siguranţă, care arăta o creştere stabilă, cu care s-ar fi mândrit orice

afacere prosperă. Nimic suspect. Dar, cumva, sentimentul de uşurare a trecut şi, fără să dea mare atenţie propriilor gânduri, Jordan s-a trezit că îşi lua pălăria şi poşeta şi că pornea la drum spre banca cu care tatăl ei colaborase toată viaţa.

— Jordan McBride! a exclamat funcţionara, care avea părul coafat în buclişoare de pensionară, ca nişte rotocoale de îngheţată.

Jordan aşteptase să nu mai fie nimeni la coadă. Mai bine discuta cu domnişoara Fenton, care o cunoştea încă de când era de-o şchioapă şi venea la bancă împreună cu tatăl ei, decât cu unul dintre funcţionarii cei noi, care deveneau sufocanţi dacă nu era şi tatăl ei de faţă. Jordan a pălăvrăgit câteva minute la ghişeu: „Serios? Nepoata chiar are deja şase ani, domnişoară Fenton? Extraordinar!”, după care a inventat cu grijă o poveste despre cum uitase să noteze un anume depozit în registrul de acasă. Făcuse, oare, nişte depozite mai mari în ultimul timp? Nu în conturile curente, nici în cele de economii? Ce uşurare!

— Ştiu că a murit tata, dar mi-e groază că se uită la mine din cer şi că zice că-s neglijentă, a spus mâhnită Jordan.

— Dumnezeu să-l odihnească, altul ca Dan McBride n-o să mai fie!

— Asta aşa e... În contul mamei mele vitrege apar depozite noi? Poate că, de fapt, la acela mă gândeam, a spus Jordan ţinându-şi răsuflarea, pentru că Anneliese nu avea un cont al ei. Tatăl ei îi dăduse bani soţiei lui ori de câte ori aceasta avusese nevoie, dar conturile îi aparţinuseră doar lui.

— Banii aceia au fost încasaţi, drăguţă.

— Aha! a îngăimat Jordan. Când?

Domnişoara Fenton a mijit ochii.

— Cam acum o lună.

Chiar înainte ca Anneliese să plece la New York şi Concord.

— Câţi? a mai întrebat Jordan, pe un ton calm.

Nu era genul de întrebare la care ar fi răspuns un funcţionar, nu atunci când numele ei nu se afla pe acel

cont, dar domnişoara Fenton nu a şovăit nicio clipă. I-a spus suma pe loc, iar cifra a făcut-o pe Jordan să înghită în sec. Poate că nu era tocmai o avere, dar cu siguranţă că era un ou de aur.

— Doamna McBride a zis că a existat o poliţă de asigurare suplimentară, care i-a aparţinut tatălui tău, a ciripit domnişoara Fenton fără să-şi dea seama. Ce femeie încântătoare e mama ta vitregă! Întotdeauna mi-am dorit s-o cunosc mai bine.

Doamna Dunne spusese acelaşi lucru mai demult, pe când Jordan o lăsa pe Ruth să se joace la ea acasă: „Mă bucur că o pot ajuta pe mama ta vitregă! Ar trebui să vină la cercul meu de cusut, toate prietenele mele ar dori s-o cunoască mai bine...” Anneliese era de ani şi ani în cartier, şi totuşi, câţi oameni o cunoşteau bine?

Eu o cunosc, şi-a spus Jordan fără să vrea. Femeia care stătuse de veghe lângă patul de spital al lui Dan McBride aflat în agonie, şi care-i mărturisise fiicei ei vitrege coşmarul despre rusalcă noaptea, în timp ce beau cacao împreună. Femeia care dedicase nenumărate ore ca să-i croiască lui Jordan fuste şi rochii noi şi care râdea de se prăpădea atunci când o vedea pe Taro alergând după minge. Femeia care îi oferise lui Jordan o ţigară şi independenţa, afecţiunea şi libertatea. O *cunosc,* şi-a spus Jordan, neajutorată. *O cunosc şi o iubesc.*

Şi totuşi. Frica de pe faţa lui Kolb. Banii aceia, care puteau foarte bine să fie o asigurare suplimentară, deşi lui Jordan nu-i venea să creadă. Şi nu a fost întru totul surprinsă mai târziu, după ce şi-a luat rămas-bun de la domnişoara Fenton şi s-a dus acasă, după ce a verificat dacă Anneliese *era* într-adevăr plecată la cumpărături şi a sunat la hanul rural din Concord, la care tatăl ei o dusese pe proaspăta lui soţie în luna de miere, acelaşi han la care locuise Anneliese de curând, atunci când plecase la licitaţiile de la New York.

— Nicio doamnă McBride nu a fost cazată aici luna trecută, domnişoară, i-a spus persoana cu care a vorbit la telefon şi căreia Jordan i-o descrisese cu grijă pe

Anneliese: păr negru, ochi albaştri, treizeci şi ceva de ani, foarte şic şi frumoasă. Nu am avut asemenea oaspete, domnişoară.

Jordan a săpat în agenda de piele a tatălui ei, dar a durat mai mult să găsească numerele colegilor lui din New York: proprietari de magazine, negustori de antichităţi, legători de cărţi, oameni care veniseră la înmormântarea lui Dan McBride, cu care odinioară el se tocmea şi discuta la licitaţii precum cea la care tocmai participase Anneliese. Doar că niciunul dintre colegii lui, cel puţin cei pe care i-a găsit Jordan la telefon, nu-şi amintea să o fi văzut acolo.

— Aş fi observat-o, i-a zis coproprietarul de la Chadwick & Black, binedispus, bănuia Jordan, după un prânz cu două pahare de martini. Mama ta vitregă e o frumuseţe. Tatăl tău a fost un om norocos, Dumnezeu să-l odihnească în pace!

— Dumnezeu să-l odihnească în pace! a spus Jordan ca un ecou.

Aşadar, Anneliese nu fusese nici la New York, nici la Concord.

Ce-ai făcut, Anneliese? Unde te-ai dus? Ce pui la cale? s-a întrebat Jordan clătinând din cap şi respingând din reflex gândul. Dar nu se putea abţine: acel gând îi revenea în minte şi îi resuscita fiecare suspiciune pe care o avusese vreodată în privinţa mamei ei vitrege, încă din ziua în care aceasta se întorsese lângă chiuvetă, cu farfuria plină de detergent în mână, şi îl întrebase pe Dan McBride: „Vânezi?”, în vreme ce Jordan declanşa butonul aparatului Leica. Mistere legate de nume, de date şi de svastici ascunse printre trandafiri.

„Gata, gata!” parcă auzea cum o certa tatăl ei. „Gata cu poveştile aiurite, don’şoară!” Dar el murise, şi nu era nimic aiurit sau imaginar în faptul că Anneliese minţise în legătură cu ultimele ei călătorii, că relaţia dintre ea şi Kolb era suspectă şi că deţinea o grămadă de bani a căror provenienţă nu o putea explica.

Svastici. Jordan s-a străduit să-şi amintească de ele şi de restul.

Ce-ai făcut, Anneliese? Cine eşti, Anneliese? Cine?

Capitolul 46
Ian

Septembrie 1950
Coasta Floridei

— Din ce zice Jordan, ieri l-au trimis acasă pe Kolb fiindcă era beat, a spus Tony la telefonul prin care vocea i se auzea intermitent. Cred că mai are un pic şi răbufneşte.

— Foarte bine, a răspuns Ian stând cu cotul sprijinit de uşa cabinei telefonice şi uitându-se peste drum, unde Nina dispărea într-un *five-and-dime*[60] de pe faleză, în lumina soarelui care se grăbea să apună. Pentru că ţinta noastră din Florida era un bărbat de cincizeci şi doi de ani, care poate că o fi lucrat în lagăr sau o fi fost funcţionar al Partidului Nazist, dar sigur nu era Lorelei Vogt, a spus el auzindu-l pe Tony cum înjurase, dar rămânând fatalist. Erau indicii, trebuia să-i verificăm şi pe ei, i-a reamintit el partenerului său.

Ian şi Nina strânseseră din dinţi şi luaseră autobuzul până în orăşelul de lângă plaja Cocoa din Florida, unde se afla ultima lor ţintă, fiindcă biletele de autobuz se dovediseră a fi un pic mai ieftine şi, în plus, ajungeau şi mai repede decât cu Fordul rablagit. Dar Ian bănuia din ce în ce mai mult că, după ce tăiase de pe listă cele şase adrese, investigarea ultimului nume nu avea să dea neapărat roade.

— Cine ştie, poate că mă întorc într-o zi aici ca să ajut la arestarea tipului între două vârste, cu vocale berlineze şi privire agitată, care ne-a deschis uşa cu o oră în urmă, a adăugat el atunci când Tony a rămas fără înjurături.

La celălalt capăt al firului era linişte, apoi s-a auzit vocea lui Tony, mai preocupată:

— Şefu', tu îţi doreşti vreodată să faci ceva mai mult cu

[60] Magazine de chilipiruri din Statele Unite, care vindeau produse la preţul de 5 sau 10 cenţi.

centrul ăla decât să te concentrezi pe arestări?

— Cum ar fi?

— O bancă de materiale. Chiar un muzeu, sau poate că ăsta nu e cuvântul potrivit. Nu ştiu, dar am idei.

— Pe care ţi le-a băgat în cap Jordan McBride? a întrebat Ian strâmbând din nas.

— Mă face să mă gândesc. Mă face să mă gândesc mult, de fapt, a spus Tony trăgând aer în piept. Ce-ar fi s-o implicăm în caz?

— Poftim?

— Nu avem ce ascunde. Nu facem nimic ruşinos. Poate că ar fi în stare să ne ajute. În fond, îl cunoaşte pe Kolb şi cunoaşte magazinul. Poate că are o abordare necunoscută nouă.

— Sau poate te concediază fiindcă ai minţit-o, caz în care rămâi fără acces la locul de muncă al lui Kolb, a subliniat Ian.

Tony avea vocea încordată.

— Nu-mi place s-o mint.

— O să vorbim despre asta, a promis Ian trecându-şi mâna prin păr. E primul lucru pe care-l discutăm mâine, după ce ajung acasă împreună cu Nina. Orăşelul ăsta e mai degrabă un sat, aşa că până dimineaţă nu avem autobuz.

Ian a închis în timp ce Nina ieşea din magazin ducând un pacheţel. Soarele apusese şi se lăsa noaptea.

— Cred că ar trebui să încercăm să găsim un hotel, dacă or *avea* aşa ceva, i-a propus el.

În afară de căldura cleioasă şi de sunetul valurilor, în satul acela nu se întâmpla nimic.

— Ce ne obosim cu hotel? a răspuns Nina uitându-se la cerul care se întuneca repede. E noapte frumoasă.

Ian se gândea că, pentru oricare altă femeie, asta ar fi însemnat un apus superb, o lună plină şi o noapte romantică. Pentru Nina însă însemna că nu erau nori şi că se vedea doar un crâmpei de lună, cu alte cuvinte: că era o vreme perfectă ca să se dea în stambă.

— Vrei să dormi toată noaptea pe nisip?

— Economisim bani şi, oricum, nu dormi după

vânătoare. Prea agitaţi.

— Asta aşa e.

Ian nu ştia dacă existau doi oameni în viaţă mai insomniaci decât el şi Nina. Pe drum, împărţeau o cameră din raţiuni de economie, şi Ian se minuna de calitatea pe care o avea insomnia atunci când nu erai singur. La unu noaptea se trezea din coşmarul cu paraşuta şi îşi potolea pulsul aprinzând lumina şi citind pe furiş una dintre cărţile lui Georgette Heyer, care se odihnea pe umărul gol al Ninei, cufundată în somn. În cele din urmă se mula pe ea şi adormea la loc, doar ca să o simtă foarte vag atunci când ea se trezea o oră mai târziu, se ducea la fereastră şi stătea acolo, respirând aerul nopţii. După care se întorcea, se băga sub pătură şi începea să-i ronţăie urechea: „Nu mi-e somn, *lucik,* oboseşte-mă”, iar, după ce-i satisfăcea dorinţa, reuşeau să doarmă până după ivirea zorilor, cu picioarele îmbârligate, cu braţul Ninei peste pieptul lui şi cu faţa lui îngropată în părul ei.

Nu renunţ la asta, îşi spunea el. *Numai să găsesc o cale să te fac să vrei să rămâi.* Cum naiba curtezi o femeie impenetrabilă precum un glonţ?

Au mâncat hotdogi la o cantină dărăpănată de pe faleză, iar apoi Nina a găsit o baie publică, în care a dispărut cu pachetul cumpărat de la magazin. Ian a aşteptat-o afară, făcându-şi vânt cu pălăria de paie pe care o luase în locul celei de fetru, mototolind-o şi lovind-o până când i se aşezase pe cap în unghiul potrivit şi şui. În cele din urmă, Nina a ieşit cu părul ud pe umeri, mirosind a peroxid..

— Aşa, a spus ea mulţumită, trecându-şi degetele prin rădăcinile blonzite, în timp ce porneau împreună spre plajă.

— De ce-ţi vopseşti părul? a întrebat-o Ian, curios. Nu vreau să fiu nepoliticos, îmi place că e blond. Dar având în vedere faptul că singura ta pasiune pentru înfrumuseţare personală a fost să-ţi tatuezi palmaresul aviatic pe tălpile picioarelor...

Nina a ridicat din umeri. Încă una dintre întrebările întâmplătoare la care refuza să răspundă. Ian a lăsat-o în

pace şi s-au plimbat pe plaja lungă şi pustie, umăr la umăr. Era deja întuneric, cu excepţia licărului slab al stelelor. Se mai auzea doar nisipul scrâşnind sub pantofii lui Ian. Nina s-a oprit şi şi-a scos sandalele atunci când au ajuns la malul apei. Profilul i se luminase pe fundalul întunericului. Ian şi-a amintit de noaptea de pe vapor, când stătuseră lângă balustradă.

— Nina, a întrebat el, în cei cinci ani petrecuţi în Anglia, înainte de asta... ai fost cu cineva? Nu te-aş învinovăţi dacă da, a minţit, căci, din câte îşi dădea seama, de când se îndrăgostise de soţia lui devenise posesiv, dar asta nu însemna că trebuia să se lase dus de valul unui asemenea sentiment. Noi nu am avut o căsnicie reală, a recunoscut el.

— Au fost câţiva, a răspuns Nina firesc. Au trecut cinci ani. Tu?

— Câteva, a recunoscut Ian. Nimic durabil. Te aşteaptă vreunul dintre ei? a făcut el un efort să întrebe.

Dacă ea zicea „da”, urma ca el să-şi ţină gura.

— Nu. Peter pleacă să zboare cu trupa de aviaţie acrobatică. Simone e căsătorită...

Ian s-a împiedicat în nisip.

— *Simone?*

— Şeful meu de pe aerodromul din Manchester vine cu nevastă franţuzoaică acasă din război. Dar iese în oraş în fiecare seară cu amanta, iar Simone e însingurată. *Boje moi*, poate să extenueze un tigru. Dacă-ţi trebuie somn, l-a sfătuit Nina, ia franţuzoaică, patruzeci şi cinci de ani, care se dă cu *eau de violette* şi nu s-a tăvălit ca lumea de ani.

Ian a rumegat gândul.

— Mama dracului, Nina...

Ea a chicotit.

— Şochez?

— Puţin, da.

Nu era vorba că nu-i era familiară ideea că existau femei care se bucurau de compania altor femei. Totuşi, era cam bizar să-şi dea seama că soţia lui, ca şi briceagul ei, avea două tăişuri.

— Acum gândeşti că nu te plac? a rânjit Nina, trăgându-i capul ca să-l sărute, ca de obicei, vorace. Te plac.

— Deja am dovezi destul de solide că mă placi, tovarăşă.

Ian i-a răspuns la sărut, strecurându-şi mâna în părul ei ud, înainte să-şi smulgă haina, să o arunce în nisip, iar pe Nina – deasupra. Ea nu tânjea după nimeni în Manchester, fie el pilot britanic sau franţuzoaică îmbibată în parfum de violete, iar asta îi ajungea lui cât să se simtă uşurat şi să-şi satisfacă foamea cu buzele pe gâtul Ninei, sărutând-o din ce în ce mai jos. *Haide, tovarăşă,* se gândea el, *fac dragoste cu tine sub stele, pe nisip şi în mirosul mării. Ce-ar fi să te laşi emoţionată de romantismul ăsta nenorocit? Emoţionează-te, Nina! Dă-mi o şansă!*

— Rămâi cu mine, a spus el simplu, imediat după ce au rămas încolăciţi unul pe celălalt, gâfâind din greu printre hainele aruncate în jur, înainte ca soţia lui să se învioreze şi să se desprindă de el. Nu vreau să divorţăm, Nina! Rămâi cu mine!

Ea l-a privit îndelung şi o simţea cum se îndepărta fără să se clintească deloc.

— Haide să încercăm un an, a adăugat el, mângâind cu degetul pometul ei ascuţit. Îţi place munca asta, îţi place urmărirea, îţi place de mine. De ce nu? Încearcă un an, fii soţia mea mai mult decât în acte. Nu ar fi o căsnicie obişnuită, cu copii, prânzuri duminica şi pace. Asta te-ar plictisi şi m-ar plictisi şi pe mine. În schimb, ne-am bucura de ceea ce facem acum, de drumuri, de vânătoare şi de pat la sfârşitul zilei. Un an, a pledat Ian cu pasiune. Acordă-ne un an şi, dacă la sfârşitul anului vrei să pleci, divorţăm. Dar de ce n-am încerca?

Nina s-a ridicat în şezut şi şi-a cuprins genunchii cu braţele, cu faţa ca un mic scut impenetrabil.

— Eu nu iubesc, a spus. Nu mă ocup cu asta.

Cum eşti blând cu ea, cum o ia la fugă, şi-a spus Ian.

— Nu despre iubire e vorba, a răspuns el. Nu cred că există vreun cuvânt pe lume care să definească ceea ce reprezinţi tu pentru mine, Nina. Poate că „tovarăşă” e cel mai potrivit. Tovarăşi care sunt soţ şi soţie. De ce nu

merită păstrat aşa ceva?

Ea a clătinat din cap vehement.

— De ce? a întrebat-o ridicându-se în şezut, la rândul lui, şi încercând să nu se enerveze. Spune-mi, te rog. Spune-mi *ceva.* Nu te încrunta şi nu te zburli ca să pui capăt discuţiei.

Nina era încruntată şi zburlită toată. Ian o privea în întuneric. Ea şi-a întors privirea spre valurile prelungi şi lente ale Atlanticului, care se loveau de mal sub cerul nopţii. În cele din urmă, a început să tragă de o şuviţă de păr.

— Ştii de ce vopsesc? a întrebat, pronunţând cuvintele de parcă toca gheaţă. Îi plăcea Elenuşkăi, pilotul meu. Elena Vasilovna Veţina, locotenent-major în Regimentul 46. Aproape trei ani cu ea şi o iubesc până mor.

Ian a văzut licărul lacrimilor în ochii soţiei lui, chiar şi la lumina stelelor. *Deci nu e de piatră, de fapt,* s-a gândit el, cu durere în suflet. *Are doar inima frântă.*

— Elena, a repetat el, cu calm în glas. Versiunea rusească pentru „Elena”, nu? Cum era?

— Brunetă. Înaltă. Gene până aici. Şi *tvoiu mat,* ce pilot era! Nimic mai frumos ca ea în aer.

— Ce s-a întâmplat?

Nina i-a povestit succint. Îi venea greu să şi-o imagineze pe Nina lui cea dură şi arogantă – cu inima frântă şi cu ochii umflaţi de plâns, în carlingă. Ar fi luat-o în braţe, dar ei i-ar fi displăcut gestul.

— Ai idee despre ce s-a întâmplat cu ea? a întrebat Ian, acoperind zgomotul valurilor. Cu Elena ta din Troia.

— Da, a răspuns Nina, în timp ce Ian aştepta, iar ea se uita la valurile negre. După război, este un timp puţin în care poţi să trimiţi scrisori în patrie. Înainte să închidă tot şi Occidentul e interzis. Parcă vezi mesaje în sticle care încearcă să găsească oameni. Nu ştiu unde să găsesc Elenuşka, dar găsesc fosta comandantă.

— Pe Berşanska?

— Berşanskaia. Sunt uşurată că e în viaţă. Regimentul a ajuns până la Berlin, a spus Nina şi, pentru o clipă, în

glasul ei s-a simţit o mândrie feroce. Dizolvat după, sigur. Nimeni nu vrea prinţese în aer dacă nu e război şi nu ai cu adevărat *nevoie* de ele.

— Oricine a decis asta, a spus Ian încercând să-i lumineze puţin faţa împietrită şi să-şi mângâie şi el puţin inima împovărată, n-are decât să-şi tragă singur una peste ceafă.

Nina a zâmbit puţin, apoi zâmbetul i-a pierit.

— Nu-i pot scrie Berşanskaiei ca locotenent N.B. Markova, care e declarată moartă în Polonia. Scriu ca verişoara din Kiev, care locuieşte în Anglia, undeva imaginar, şi pun detalii ca Berşanskaia să ştie că sunt eu. Întreb de veşti despre *sestre,* a povestit Nina trăgând aer în piept. Primesc o singură scrisoare.

Valurile s-au izbit de mal, primul, al doilea, al treilea. Deasupra foşnea vegetaţia aromată. *Or fi mangrove,* se gândea Ian, cu un bolovan în stomac.

— Berşanskaia scrie lista morţilor, cele care au murit după mine, a povestit mai departe Nina, şi Ian a ştiut că referirea la moartea ei nu era o greşeală de exprimare, fiindcă, într-un sens foarte real, locotenent N.B. Markova murise în rugul funerar pe care-l iscase în pădurea poloneză, din avionul incendiat. Navigatoarea mea, biata Galea, trăieşte până la sfârşitul războiului şi se prăbuşeşte lângă Berlin. Şi altele… multe nopţi rele la sfârşit.

Ian se pregătea psihic.

— Şi Elena ta…?

— Nu. A supravieţuit.

Asta l-a mirat. Durerea din vocea Ninei sugera că iubita ei sigur murise.

— Eroină a Uniunii Sovietice, una din zece care mărşăluiesc la Parada Victoriei de la Moscova în iunie ’45, Ziua Forţelor Aeriene. Mi-o imaginez cum trece prin Piaţa Roşie şi cum îi cad flori în păr, a spus Nina, lăsând, apoi, să se strecoare între ei o tăcere lungă, în timpul căreia parcă ea devenise un sloi de gheaţă. Berşanskaia zice că locuieşte la Moscova, a reluat Nina povestirea, că instruieşte piloţi în aviaţia civilă. Împarte un apartament

cu navigatoarea pe care are după mine, Zoia. Mereu m-am întrebat dacă se îndrăgosteşte de Zoia. *Suka* aia cu dinţi de iepure şi păr roşu e văduvă şi are doi copii. Mereu Elena vrea copii. Se îndrăgosteşte de un navigator, poate doi acum, a suspinat Nina. Sau poate doar stau în aceeaşi casă.

— Îmi închipui că se gândeşte la tine, a spus Ian. Nu-mi pot imagina că cineva nu s-ar gândi la tine.

În acel moment nu mai avea nicio speranţă că soţia lui ar fi rămas cu el. Era uluit de cât de tare îl durea lucrul ăsta.

— Berşanskaia scrie o dată, a încheiat Nina. Îmi doreşte cele bune, încheie cu „Nu mai scrie". Prea periculos, ştiu. Şi curând nu mai merg scrisori din vest în est, aşa că nu contează, a concluzionat ea, lăsând să se strecoare între ei un alt moment de tăcere. Cred că Elenuşka e în viaţă, învaţă băieţii să piloteze şi se joacă acum cu copiii Zoiei, a spus Nina, apoi. E fericită. Poate e adevărat. Nu o să ştiu.

— Ce-ai face dacă ai vedea-o venind pe plajă spre tine? a întrebat Ian, făcând un efort.

— Aş săruta până i s-ar tăia respiraţia, i-aş cere să stea. Dar nu ar sta.

— Nu?

— Iubeşte patria, mai mult ca mine, e suficient. Atâta, a spus Nina uitându-se la Ian. O iubesc, o pierd. Nu mai iubesc altcineva. Mai bine.

Pentru cine? ar fi vrut Ian să răbufnească. Dar şi-a înghiţit şi furia, şi durerea. Undeva, în spatele Cortinei de Fier, se afla un trandafir de Moscova cu ochi negri, care instruia piloţi şi împotriva căruia el nu avea nicio şansă.

— Nu te-aş fi întrebat dacă aş fi bănuit toate astea, a spus în cele din urmă. Îmi pare rău.

Nina a încuviinţat.

— O să încep procedura de divorţ, a continuat el prefăcându-se că depăşise momentul cu calm. Nu are sens să aşteptăm până la sfârşitul urmăririi. Asta ar putea dura luni la rând.

Ea a încuviinţat din nou:

— Cel mai bine.

Ian s-a ridicat şi s-a îmbrăcat. S-a îmbrăcat şi Nina. Niciunul dintre ei nu a mai spus nimic.

Capitolul 47
Jordan

Septembrie 1950
Boston

Jordan nu intenţionase deloc să ajungă la apartamentul din piaţa Scollay. Ţinând Leica în mână ca punct de sprijin, mersese toată dimineaţa, cu gândurile împrăştiate, pe potecile parcului Common, în care îşi uitase pălăria undeva, pe o bancă. Se ţinea bine şi de buzunarele în care ascunsese fotografiile vechi, cu Anneliese în bucătărie, cu buchetul şi svastica, precum şi pe cea cu Anneliese şi cu bărbatul despre care spunea că era tatăl ei, pentru că nu mai îndrăznea să le lase în laborator. Anneliese nu cobora niciodată acolo sau cel puţin aşa pretindea, dar Jordan nu mai era sigură de nimic. Ce făcea Anneliese toată ziua, de fapt? Jordan era îngrozită de speculaţiile care i se iveau în minte.

În ultimele seri reuşise să evite să stea alături de mama ei vitregă la cină, pretinzând că avea de lucru.

— Dacă plec atât de repede la New York, trebuie să fiu gata cu toate pregătirile, pretextase Jordan.

Iar Anneliese o încuraja foarte tare în privinţa *acestui* plan.

— Îţi fac o cacao ca s-o iei cu tine jos, în pivniţă.

Jordan nu mai putuse lucra după aceea. Se uitase fix în cana în care Anneliese punea mereu scorţişoară, pentru că ştia că aşa îi plăcea ei, şi se străduise să pună lucrurile cap la cap.

— Gândeşte-te logic, J. Bryde, murmurase ea cu voce tare în laboratorul tăcut. Pas cu pas. Şi, de data asta, nu le mai încurca.

În fond, mai păşise o dată pe calea suspiciunii, iar consecinţele se întorseseră împotriva ei. *Nu mai trec încă o dată prin aşa ceva.*

Aşadar. O absenţă inexplicabilă: Anneliese nu fusese la Concord, nici la New York, ci într-un loc necunoscut. *Poate că Anna s-a dus să se vadă cu un bărbat,* i-a trecut prin cap lui Jordan. *Dacă a pus ochii pe altcineva, atât de curând după moartea tatei, mi-ar ascunde asta.* Dar un nou peţitor în viaţa ei nu explica scena aceea bizară cu Kolb. *Fac vreo fraudă la magazin?* În afacerile cu antichităţi se făceau tot soiul de şmecherii. Poate că acel Kolb o ademenise într-o afacere necurată. *Dar i-am văzut privirea, era îngrozit de ea. Nu ar îndrăzni* s-o *ademenească în nimic din ce nu ar vrea ea.* Oare Anneliese era cea care iniţiase frauda şi îl ademenise pe Kolb? *Ce necazuri financiare să fi avut, ca să rişte totul pentru nişte bani?* Să rişte reputaţia magazinului, să rişte să cadă sub incidenţa legii, să rişte ca tatăl lui Jordan să afle?

Tata bănuia ceva, i-a şoptit gândul. *Ţi-a zis că avea bănuieli în privinţa lui Kolb, iar imediat după aceea...*

Numai că gândul s-a poticnit şi a făcut-o să iasă din laborator şi să se ducă în parc restul dimineţii. *Anneliese era cu mine atunci când a plecat tata la vânătoare,* şi-a spus Jordan îndreptându-se la întâmplare spre foişorul din parc. *A stat cu mine toată dimineaţa cât am probat rochia de mireasă.*

Însă argumentul nu a redus gândul la tăcere. Ce lucru înfiorător era suspiciunea, odată ce îi dădeai frâu liber. Jordan nu credea că avea să mai poată controla vreodată acea bestie. Pe de altă parte, nici nu o putea ocoli pe Anneliese la nesfârşit, evitând cina şi ascunzându-se dimineaţa în spatele unui ziar. Mai devreme sau mai târziu, Anneliese avea să-şi dea seama că era ceva necurat la mijloc.

Şi ce-o să faci, J. Bryde? De data asta nu mai poţi să dai fuga la taică-tău ca să-i împărtăşeşti bănuielile pe care le ai. Cui îi vei spune? Eşti singură cuc.

Jordan şi-a dat seama că se oprise lângă foişorul cu piloni de marmură. Aici o sărutase Tony la a treia lor întâlnire. Şi-a plimbat mâna pe marmură dorindu-l visceral, nu ca s-o sărute, nu ca să se agaţe de el, ci ca s-o

asculte. Nimeni nu o asculta ca el. Cu toate rânjetele şi glumele lui, nu-i scăpa nimic.

Spune-i lui Tony.

A simţit un fior reflex la gândul de a dezvălui mizeria asta, care ţinea de familie, unui străin, chiar şi unui iubit în care avea încredere. Totuşi, Jordan a şovăit doar o clipă înainte să se îndrepte spre apartamentul lui.

S-a strecurat pe lângă doi tineri care şedeau pe scara murdară şi pasau o sticlă de la unul la celălalt, apoi a urcat până la ultimul etaj, unde a bătut la uşă. Nu a răspuns nimeni. A zgâlţâit clanţa, iar uşa s-a deschis. Tony îi spusese că era stricată. A ezitat. În mod normal nu ar fi intrat neinvitată, dar Tony îi spusese că domnul Graham şi soţia lui erau plecaţi din oraş. În plus, Jordan deja se temea de cei doi indivizi aşezaţi pe trepte, care vorbeau prea tare în timp ce-şi pasau sticla. A intrat şi a închis uşa în urma ei ea. Tony nu s-ar fi supărat.

Era foarte cald în cameră. Masa şchioapă era plină-ochi de hârtii şi de căni de ceai. Jordan s-a întins spre cea mai apropiată bucată de hârtie şi şi-a făcut vânt cu ea. *Haide acasă,* îi spunea lui Tony în gând, uitându-se la ceas. Voia musai să vorbească cu el.

Bucata de hârtie i-a alunecat printre degetele transpirate şi a plutit ca o frunză până pe podea. Jordan a ridicat-o. Era scrisul lui Tony, reliefat şi cu vârfuri lungi, pe un soi de listă pe care săreau în ochi cuvintele Chadwick & Black. Ea sunase la numărul acela cu câteva zile în urmă. Era o listă cu nume de negustori de antichităţi, scrisă de mâna lui Tony.

Nedumerită, s-a uitat la maldărul de pe birou, unde erau alte liste scrise de Tony, hărţi americane şi europene, liste întregi, cu toatele – scrise de Tony, copiate, parcă, în grabă. Liste după liste cu nume de oameni şi de firme pe care Jordan le cunoştea în marea lor majoritate şi care erau întocmite pe foi de hârtie cu antetul magazinului lor. Da, listele acelea fuseseră copiate la magazin.

Când s-a mişcat, o bucată de ziar a zburat din stratul de jos, iar Jordan s-a aplecat să o ridice. Era necrologul lui

Dan McBride, încercuit.

Jordan s-a aşezat. Inima a început să-i bubuie în timp ce s-a apucat să răscolească printre vrafurile de hârtii: bilete scrise de mână în limbi care păreau a fi germană şi poloneză, hărţi având pe margine notiţe întocmite cu scrisul perpendicular al lui Ian Graham, pe care-l recunoştea din numele de piese muzicale scrise de el pentru Ruth, ca ea să le asculte, precum şi un dosar gros, pe care scria „Die Jägerin/Lorelei Vogt”.

Jordan l-a deschis. Înăuntru era o fotografie de familie făcută pe treptele bisericii, iar silueta de la unul dintre capete era încercuită cu roşu.

Jordan s-a uitat mai bine. O tânără femeie cu mănuşi şi cu mâinile încrucişate, cu ochi impasibili şi cu o gură zâmbitoare. Jordan cunoştea ochii aceia. Îi bubuiau urechile şi şi-a strâns pleoapele. Le-a deschis din nou şi a adus fotografia mai aproape de faţă, ca s-o poată privi în amănunt.

Anneliese. Mai tânără decât era Jordan acum, aproape de nerecunoscut cu silueta durdulie, de tânără neformată încă, dar nu şi pentru Jordan, care o cunoştea atât de bine. Chiar *era* Anneliese.

Jordan s-a uitat în amănunt la masa încărcată de dovezile unei urmăriri de lungă durată.

— Ce-i asta? a şoptit ea în aerul mut şi închis.

Tony Rodomovsky apare la magazin şi cere de lucru. Ian Graham nu spune ce caută la Boston, ci doar că are tot timpul din lume ca s-o înveţe muzică pe Ruth. Ciudata lui soţie rusoaică, ce are o inconfundabilă expresie periculoasă. Fotografia lui Anneliese într-un dosar pe care e scris numele altei femei.

Jordan a dat fotografia la o parte cu mâinile tremurânde şi a început să citească.

Capitolul 48

Ian

Septembrie 1950
Boston

— Parcă sunteţi bolnavi de moarte, a spus Tony, căscând, pe când îi lua pe Ian şi pe Nina din staţia de autobuz cu Fordul lui rablagit. Eu sunt cel care doarme doar trei ore pe noapte, fiindcă acum îl urmăresc singur pe Kolb.

— *Poşol na hui*[61], eu doi ani la rând dorm doar trei ore, să taci!

— N-ai cum să întreci un rus atunci când vine vorba de suferinţe, a mormăit Tony pe când se încadra în traficul din Boston. Ei mereu suferă mai mult, şi cu temperaturile sub douăzeci de grade, şi cu gulagul. N-ai cum să câştigi, a conchis el, iar apoi a aruncat o privire spre pasagerii lui şi a văzut că Ian se uita pe un geam, iar Nina pe celălalt. S-a întâmplat ceva ce ar trebui să...? i-a întrebat.

— Nu, i-a tăiat-o Ian cu un nod în gât, iar liniştea s-a înstăpânit până când au ajuns în apartament.

În mod normal, Nina i-ar fi luat-o înainte lui Ian şi ar fi urcat treptele stând cu spatele la ele, până ce i-ar fi zis el să se dea naibii la o parte. Acum urca câte două trepte o dată, fără să se uite înapoi, nefiresc de tăcută. *Mai bine aşa*, se gândea Ian, dornic deja să se cufunde în munca lui de urmărire, să dea telefoane şi să stea la pândă în restaurant. Mai bine corvoada unui caz care nu făcea progrese decât acea durere amestecată cu furie, de care nu avea timp.

Ajuns la ultimul etaj, Ian a văzut că uşa lor era întredeschisă. A întins mâna şi a împins-o uşor de tot. Atunci, orice gând la Nina şi la iubita ei de la Moscova, la speranţele lui sfârşite pe plaja întunecată din Florida a

[61] Du-te-n mă-ta – în limba rusă în original.

dispărut.

Pe masa de lucru nu mai era nimic, iar hârtiile, hărţile şi creioanele erau aruncate pe jos, ca şi cum cineva aflat într-o criză de furie le-ar fi făcut vânt de pe masă. Pe spatele unei hărţi prăfuite se vedeau clar urmele de paşi lăsate de o femeie care se îndreptase spre uşă. Pe masa goală se aflau o bucată de hârtie ruptă dintr-un carnet şi două poze.

— *Dermo,* a înjurat Nina, şi au intrat cu toţii degrabă în apartament.

Fotografia tinerei Lorelei Vogt fusese smulsă cu atâta forţă din dosarul lui Ian, încât i se rupsese colţul. Lângă ea se afla o altă fotografie, cea a unei femei cu un prosop de vase în mână, lângă o chiuvetă, uitându-se peste umăr cu scântei în privire.

Nina şi-a ţinut respiraţia. Ian a auzit-o. S-a uitat la ea cu gura uscată.

— E...?

Soţia lui a întins vârful degetului spre noua fotografie, cu privirea devenită, brusc, incandescentă.

— Ea, a rostit Nina cu glas lipsit de orice nuanţă de îndoială.

Ian a ridicat bucata de hârtie de lângă fotografii. Era scrisul lui Jordan McBride, pe care el îl recunoştea din documentele magazinului. Scrisese cinci cuvinte cu creionul, aproape gravând literele pe hârtie.

Lorelei Vogt este Anna McBride.

PARTEA A TREIA

Capitolul 49
Jordan

Septembrie 1950
Boston

— Puteţi merge mai repede?

Taximetristul i-a răspuns pe un ton grav:

— E traficul lent, domnişoară!

Jordan avea pulsul ridicat şi împingea cu picioarele în podeaua maşinii, de parcă ar fi putut s-o facă să meargă mai repede. În stomac, groaza îi era o povară rece, ca un bolovan.

Plânsese, înăbuşindu-şi suspinele, în apartamentul din piaţa Scollay, în timp ce stătea acolo înconjurată de documentele care atestau vărsarea de sânge şi celelalte orori din trecutul lui Anneliese. Dar momentul acela fusese unul scurt. Nu avea timp de plâns, nici de ţipat, nici de rămas acolo ca să-l înfrunte pe Tony atunci când avea să se întoarcă acasă. Nu putea pierde timpul ca să ajungă să sară la el şi să-i strige: „De ce?!”, să afle motivul pentru care o dusese la studioul de balet şi pentru care o sărutase în laborator pe când la etaj se afla o asasină cu glas blând, care şedea la maşina de cusut şi fredona o melodie. Jordan îşi înghiţise lacrimile. Cu un singur gest violent, dăduse totul jos de pe masă, trântise pe ea fotografia pe care nu îndrăznise să o mai lase în laborator, scrisese un bilet şi fugise pe scări. Echipa nu ştia cine era Anneliese, asta reieşea din dosar în chip evident, iar Jordan nu avea de gând să aştepte să le dezvăluie adevărul, oricât şi-ar fi dorit-o. Ardea de nerăbdare să ceară răspunsuri şi, fir-ar să fie, urma să ajungă acasă şi să le primească, dar habar nu avea când se întorceau Tony şi prietenii lui, iar Ruth se afla, chiar în acea clipă, sub acelaşi acoperiş cu asasina care îşi făcuse culcuş în familia lor asemenea unui păianjen otrăvitor. Nu conta faptul că Ruth petrecuse ani

la rând alături de Anneliese şi că nu păţise nimic. Jordan nu putea întârzia niciun minut, trebuia să-şi scoată sora din ghearele unei femei care omorâse, cu sânge-rece, şase copii.

A răsuflat horcăit, iar taximetristul a privit-o peste umăr, dar Jordan şi-a întors faţa spre fereastră. Afară era o dimineaţă frumoasă de vară şi ieşiseră mulţi oameni la plimbare, cupluri la braţ, grupuri de fete care chicoteau, bărbaţi cu cămăşi în carouri, care comentau diverse lucruri despre echipa Red Sox. Niciunul dintre ei nu visa, măcar, că în acest paradis american, de care erau atât de mândri, se ascundeau monştri. Jordan s-a uitat la strada însorită şi a văzut, în schimb, lacul artificial din vestul Poloniei, evocat atât de clar de notiţele exacte ale jurnalistului, pe care ea le citise în apartamentul lui Ian. Anneliese stătuse lângă lac, nu mai în vârstă decât era Jordan acum. Copiii îngrămădiţi unul într-altul…

Jordan citise în dosar şi despre alte crime ale mamei ei vitrege. Despre fratele mai mic al lui Ian, care fusese prizonier de război, despre polonezii fără nume, vânaţi de plăcere prin pădure, ca joc distractiv, dar mintea ei revenea mereu la copii. La acei copii, asemenea lui Ruth.

Pe tine de ce nu te-a omorât? se întreba Jordan amorţită de groază. *Ţi-a ucis mama. Pe tine de ce nu?*

Notiţele întocmite de către echipa de investigatori despre perioada lui Anneliese/Lorelei la Altaussee fuseseră scrise de mâna lui Tony, într-un limbaj colocvial, de parcă autorul lor ar fi gândit cu voce tare: „Fata noastră locuia cu *Frau* Eichmann după război. Fără bani, nu avea unde să se ducă, îi murise iubitul. *Frau* Eichmann nu o place, îi cere să plece în toamna lui ’45. Îi e frică să ceară viză, în caz că îi apare numele pe vreo listă, e îngrozită să nu fie găsită/arestată. Cum ajunge de la Altaussee în America???”

Vă zic eu cum, îşi spunea Jordan în gând, aducându-şi aminte de două poveşti foarte diferite între ele, spuse de Anneliese despre perioada petrecută la Altaussee. După Ziua Recunoştinţei, când nu mai putuse nega faptul că nu

ea îi dăduse naştere lui Ruth, venise cu o poveste despre cum o găsise pe fetiţă abandonată lângă lac, o orfană. Dar la început, atunci când explicase coşmarurile pe care le avea Ruth, oare nu spusese ceva despre cum o refugiată le atacase pe malul lacului şi o speriase pe fetiţă? Oare Anneliese spusese adevărul, atât cât putuse? Era cel mai inteligent mod de a minţi, până la urmă.

Nu ea a fost cea atacată, şi-a spus Jordan. *Ea a fost cea care a atacat.* Disperată să plece, disperată să nu fie prinsă, disperată să evadeze, întâlnise o femeie lângă lac, o femeie pe nume Anneliese Weber, care avea documente, bilete de vapor, statut de refugiat şi o fetiţă. Răspunsul la orice rugăciune a ei. *„Omoar-o şi ia tot."* Ruth, cu privirea ei cercetătoare şi încordată, iubitoare de muzică, oscilând brusc între râs şi frică, ba trăgând spre Anneliese, ba ferindu-se de ea – fusese acea fetiţă care îşi privise mama în timp ce femeia care i-a devenit, apoi, mamă, o ucisese.

— De ce te-a luat? a şoptit Jordan cu voce tare.

Asasinei i-ar fi fost mai simplu să călătorească fără nicio povară, asta era cert. *Până atunci nu o împiedicase nimic să omoare copii.*

Amorţită, Jordan a clătinat din cap. În mintea ei a răsunat fraza cu care fusese certată: „Jordan şi imaginaţia ei aiurită!" În numai o dimineaţă, lumea devenise un loc mult prea sălbatic şi mult prea oribil, chiar şi pentru imaginaţia ei.

— Am ajuns, domnişoară!

Jordan a pus un pumn de monede în mâna şoferului şi s-a grăbit să iasă din taxi. Maşina lor era parcată la locul ei obişnuit. Anneliese era acasă. Bineînţeles. Jordan a tras, sacadat, aer în piept. *Prefă-te că nu s-a întâmplat nimic, şi-a spus ea. Inventează o poveste şi scoate-o pe Ruth din casă. Fă-o şi gata.*

Şi-a îndreptat spatele şi s-a dus s-o înfrunte pe Prădătoare.

— Nu plânge, Jordan! a spus Anneliese deschizându-şi braţele şi încruntându-se. Niciun bărbat nu merită să faci

asta!

Nu avea sens să-şi ascundă ochii înroşiţi, mai ales de privirea atentă a lui Anneliese, aşa că Jordan nici nu a încercat. În clipa în care Anneliese a ieşit din camera în care croia, având-o pe Taro, care dădea din coadă, la picior, Jordan nu s-a mai putut abţine şi a început să hohotească de plâns, înecându-se în cuvinte incoerente, cum că „îi frânsese inima".

— Te-a dezamăgit tânărul tău? a întrebat-o Anneliese îmbrăţişând-o tandru şi învăluind-o în parfumul ei cu iz de liliac, iar Jordan a făcut un efort ca să nu se cutremure. Parcă nu era nimic serios, a continuat mama ei vitregă.

— M-am ataşat de el mai mult decât credeam, a mărturisit Jordan cu glas gâtuit, dându-şi seama că spunea adevărul.

Undeva, în tot haosul acela de oroare şi de frică, se afla şi suferinţa pe care o simţea din cauza trădării iubitului ei. Tony, în laborator, ţinând-o de mijloc, tensionat din cauza dorinţei, în timp ce ea îi cerea să-i spună un secret. „Am unul pe care vreau să ţi-l spun şi nu pot." O lăsase să creadă că, dacă în viaţa lui nu existau nici nevastă, nici copii ori mandate de arestare, totul era în regulă. Iar în răstimpul ăsta, el şi prietenii lui stăteau cu ochii pe magazin, pe familia şi pe viaţa ei.

Foloseşte-te de asta, J. Bryde, şi-a spus Jordan, în timp ce plângea în braţele mamei vitrege. *Foloseşte lacrimile, foloseşte furia, foloseşte orice.* În cele din urmă s-a desprins de ea, s-a şters ia ochi şi a afişat un zâmbet deloc fals, în timp ce tremura.

— Îmi pare rău că plâng, Anna. Ai dreptate, nu merită.

— O să cunoşti pe altcineva la New York. Un tânăr fermecător, care să-ţi aducă trandafiri, a spus ea, cu sprâncenele încruntate de îngrijorare.

Ai împuşcat şase copii cu sânge-rece, îşi spunea Jordan în gând. *Iar acum îţi frângi mâinile din cauza problemelor mele cu iubitul.* Dar Jordan a respins acel gând.

— Mă gândeam să ies la o îngheţată şi să o iau şi pe Ruth cu mine. Vreau ceva dulce.

— O inimă rănită are întotdeauna nevoie de îngheţată. Ruth tocmai a intrat în baie, dar o grăbesc să iasă.

Anneliese a zâmbit, cu braţul pe umerii lui Jordan, iar acesteia din urmă i s-a frânt inima, fiindcă era un zâmbet cald, care o alina, şi încă avea reflexul de a se încredere în el. Ca şi Taro, care îşi tot împingea botul iubitor în mâna liberă a lui Anneliese, Jordan a simţit aceeaşi alinare instinctivă în timp ce mama vitregă îi mângâia părul cu mâinile ei catifelate şi ucigaşe.

Mai întâi groaza, apoi teama pentru siguranţa lui Ruth – ambele o purtaseră pe Jordan prin ultimele ore de şoc. Acum se ivea a treia reacţie, mai înfiorătoare decât primele două: era ruşinea pentru că nu putea să-şi reprime afecţiunea pe care o simţea la atingerea lui Anneliese. *E o asasină. O asasină nazistă,* îşi zicea Jordan, dar tot simţea nevoia să se sprijine de mâna ce o mângâia, să vrea să se îndoiască de adevăr chiar şi după ce văzuse toate dovezile. Fiindcă era vorba de *Anneliese,* adică de cea care o încurajase să viseze dincolo de Garrett Byrne şi de diamantul lui în formă de pară, care îşi recunoscuse propriile temeri şi le ascultase pe cele ale lui Jordan, care adorase câinele familiei şi care prepara cea mai bună cacao din Boston.

E clar cât de bine deosebesc câinii oamenii buni de cei răi, îşi spunea Jordan, *sau cât de bine recunosc fiicele vitrege o mamă vitregă malefică atunci când o văd în carne şi oase.* Numai că o parte din ea bănuise de la început. *Dacă l-aş fi convins pe tata...* A respins şi acest gând imediat.

— Of, Anna! a oftat Jordan strângându-i mâna mătăsoasă. Nu ştiu ce m-aş face fără tine. O să-mi fie dor după ce o să plec la New York.

— O să fim mereu alături de tine, eu, Ruth şi Taro. New Yorkul nu e atât de departe.

O celulă de închisoare e mult mai departe, i-a răspuns Jordan în gând. Oricine ar fi fost cu adevărat Ian, Tony şi Nina, era evident că se străduiau să construiască un caz solid împotriva lui Anneliese. Iar, într-un acces de

inflexibilitate bruscă, Jordan a ignorat faptul că Tony o minţise. Dacă o făcuse ca s-o arunce pe Anneliese într-o celulă, avea de gând să-l ajute.

— Ruth! striga Anneliese în susul scărilor, ieşi mai repede din baie, sora ta vrea să te ducă la îngheţată.

Te iubesc, Anneliese, i-a spus Jordan în mintea ei, privindu-i profilul senin. *Dar o să te dobor.*

Capitolul 50

Ian

Septembrie 1950
Boston

— Haideţi să recunoaştem că suntem idioţi, a rupt Tony tăcerea. A fost în tot timpul ăsta sub nasul nostru. Am văzut-o cu ochii mei, *am vorbit* cu ea...

— Nu arată deloc ca în poza pe care o aveam, a protestat Ian succint. Era prea veche ca să ne fie utilă. Numai cineva care-i cunoştea figura foarte bine putea... La dracu', nu poţi face maşina asta să meargă mai repede?

Tony călcase până la podea pedala de acceleraţie a Fordului, dar traficul de la ora prânzului curgea ca mierea de lent.

— M-am uitat la gâtul ei în ziua în care am cunoscut-o. Nu avea nicio cicatrice! a exclamat Tony încleştându-şi mâinile pe volan.

— O acoperă, a presupus Nina de pe bancheta din spate. Machiaj, poate. *Bleadt,* cât de departe e casa McBride...

Nu era departe, dar cine putea şti cu cât timp în urmă plecase Jordan din piaţa Scollay? *S-a dus după sora ei,* se gândea Ian. *Eu asta aş fi făcut dacă aş fi aflat că mama mea vitregă era o asasină.*

— Ar fi trebuit să mă prind atunci când am stat de vorbă cu ea, a murmurat Tony. Că nu era vorbitoare nativă de engleză, accentul...

— Ai zis că nu avea niciun accent, că vorbea ca bostonienii, fără „r".

— Tot ar fi trebuit să mă iei cu tine, ca să verific! s-a răstit Nina. Eu aş fi recunoscut-o, mai mult decât voi, care n-o ştiaţi decât din poza aia veche.

Ian i-a întrerupt pe amândoi:

— *Cu toţii* ne-am fi putut descurca mai bine, da. Dar nu am avut niciun motiv să cred că Lorelei Vogt s-a oprit în

Boston în loc să plece mai departe, aşa cum au făcut toţi ceilalţi. Nu aveam niciun motiv să cred că mama vitregă a lui Jordan avea vreo legătură cu Europa, din moment ce purta un nume precum „Anna McBride” şi figura ca fiind născută în Boston, fără să aibă nici vreun accent care s-o dea de gol. Nimic nu părea suspect în privinţa ei, ca să ne apucăm s-o investigăm. Mai mult decât atât, îl aveam chiar sub nasul nostru pe Kolb, dubios ca un peşte putred.

— Iar ea nici nu prea venea pe la magazin, a adăugat Tony. Jordan zicea că tatăl ei se mândrea cu faptul că soţia lui nu trebuia să muncească, iar eu am luat faptul ca atare. Dar ea se ţinea deoparte, ca în cazul în care ar fi căutat cineva vreo afacere necurată, să nu fie vizibil decât Kolb. Ăsta a fost şi cazul nostru, dracu’ să ne ia...

— Încetează! Încetează acum! a strigat Ian, vorbind apăsat şi tăios. Ştim, în sfârşit, *cine* e şi *unde* e. Haideţi să ne concentrăm asupra faptului ăstuia, căci avem timp după aceea să găsim ţapul ispăşitor.

— Mama naibii, sper că Jordan a luat-o pe Ruthie şi că au ieşit din casa aia, a murmurat Tony. Dacă ar fi aşteptat...

— De ce să fi aşteptat? a întrebat Nina. Nu avea motiv să aibă încredere în noi sau să ştie cu ce ne ocupam.

— Trebuia s-o includem, să-i spunem.

— Nu am considerat că era cazul, a spus Ian. Nu am mai implicat nespecialişti până acum. Odată pentru totdeauna, încetaţi cu „dacă” şi cu „parcă”! Ultimul lucru de care avea nevoie echipa asta era să începem să dăm vina unul pe altul.

Şi totuşi, Ian îşi încleştase atât de tare mâinile pe pălărie încât îi îndoise borurile ca pe hârtie. Aceeaşi frică, aceeaşi tensiune vibra în toată maşina, deşi nimeni nu vorbea despre asta.

Dacă Jordan sau sora ei păţeau ceva din cauza celor întâmplate în ziua aceea, echipa era terminată. În scârţâit de roţi, Tony a dat colţul şi a intrat pe strada pe care se afla casa McBride.

— Dacă Lorelei Vogt e acolo, a spus Ian, o confruntăm

cu descoperirea noastră şi o arestăm pe loc.

— Cu ce autoritate? Nu avem mandat!

Ian se gândea să joace la cacealma. Avea s-o facă negreşit. De obicei nu aşa rezolvau confruntările, ci aveau un plan bine pus la punct şi anunţau autorităţile. Dar acum nu era timp pentru asta. Cu sângele fierbându-i în vine, Ian şi-a privit partenerul şi soţia.

— Fiţi atenţi în fiecare clipă! Până acum nu ne-am confruntat cu un asemenea gen de persoană. Majoritatea bărbaţilor pe care-i găsim nu sunt, fără al Treilea Reich al lor, mai periculoşi decât şoarecii de câmp, dar ea e altfel. Dacă o vedeţi că ridică şi un deget spre ea sau spre altcineva, o opriţi. În orice fel aţi face asta.

Nina şi-a desfăcut briceagul şi, pentru prima dată, Ian s-a bucurat să-l vadă.

Înainte ca maşina să se oprească de tot, au coborât grăbiţi în faţa clădirii placate cu gresie rugoasă, unde i-au întâmpinat uşa deschisă şi casa goală.

Capitolul 51
Jordan

Septembrie 1950
Boston

— Haide mai repede, Ruth! o ruga Jordan.

În sfârşit, sora ei ieşea din baie şi, pe când se ducea, înfăşurată în prosop, în camera ei, striga pe scări în jos:

— Pot să-mi iau îngheţată de căpşuni?

Jordan nu o putea grăbi fără ca faptul să pară suspect, nici nu mai putea să petreacă un alt moment în prezenţa lui Anneliese fără să se dea de gol. Aşa că şi-a făcut de lucru şi i-a pus lesa lui Taro, fiindcă nu avea de gând să-şi lase câinele în casa aceea, aşa cum nu şi-ar fi lăsat nici sora. Apoi a îngăimat cum că trebuia să ia ceva din laborator.

— Du-te şi rupe orice fotografii ai cu omul ăla, a sfătuit-o Anneliese. O să te simţi mai bine!

Odată ajunsă în laborator, Jordan s-a sprijinit de uşă şi şi-a dat seama că transpira de parcă tocmai încheiase o cursă de alergări.

— Calmează-te, J. Bryde! Păstrează-ţi calmul, şi-a spus ea cu voce tare, în timp ce căuta o cârpă cu care să se şteargă pe faţă.

Unde ai să te duci? Gândul nu-i dădea pace. *Unde o duci pe Ruth?*

În apartamentul lui Tony, ca să primească nişte răspunsuri. Era un început.

S-a întors şi era cât pe ce să leşine de frică. Anneliese stătea în capul scărilor laboratorului şi o privea, cu un zâmbet calm. Se apropiase fără pic de zgomot.

— Anna, m-ai speriat! a spus Jordan zâmbind, dar inima îi bătea gata să-i sară din piept. E gata Ruth?

— Îşi leagă şireturile.

— Nu-mi aduc aminte când ai fost ultima oară aici.

— Întotdeauna încăperea asta a părut să fie sanctuarul tău, a spus Anneliese uitându-se în jur la echipament, la pereţi, la lumini, iar Jordan a observat că mama ei vitregă avea poşeta pe braţ. Mă gândeam să vin cu voi, fetelor, a continuat Anneliese. A trecut multă vreme de când nu am mai mâncat un cornet de îngheţată.

— Parcă trebuia să termini fusta pe care o începuseşi la Singer, a spus Jordan continuând să zâmbească.

— Tivul poate să aştepte oricât.

— Sigur? Îţi pot aduce eu îngheţata, s-a oferit Jordan, însă apoi a tăcut, dându-şi seama că obiecţiile ei ar fi putut să devină suspecte. Ştii ce? a reluat ea. Nu contează. Orice ţi-aş aduce, s-ar topi pe soarele ăsta. Haide cu noi!

Avea să fugă cu Ruth la întoarcere.

— Să-mi iau pălăria, a spus Anneliese, dar nu s-a clintit, ci a rămas pe loc, gânditoare. Ştii că am fost la bancă azi-dimineaţă? Domnişoara Fenton zicea că ai pus întrebări despre conturile de economii.

Jordan şi-a păstrat tonul normal şi relaxat.

— Ştiu că zici mereu să nu-mi fac griji în privinţa banilor, dar eu tot îmi fac. A fost o uşurare pentru mine să aud că există o poliţă de asigurare suplimentară.

— Domnişoara Fenton zicea că păreai cam supărată.

— Am simţit dintr-odată parfumul tatei. Unul dintre casieri se dăduse cu aceeaşi marcă de aftershave. Ştii cum e... Am plecat repede, înainte să încep să urlu.

— Aha... Mda, sună plauzibil, a spus Anneliese uitându-se la balustrada pe care îşi ţinea mâna. Cunoşti vreun englez înalt, Jordan? Un bărbat care pune întrebări?

— Poftim? Nu, ţi-am spus deja, i-a replicat Jordan, simţind cum pulsul îi creştea din ce în ce mai tare. Ţi-am răspuns la întrebarea asta acum câteva săptămâni.

— Ştiu, a recunoscut Anneliese părând să-şi ceară scuze. Dar există unul, nu-i aşa? Kolb era destul de sigur în privinţa asta. Şi mai pare să creadă că e urmărit, iar eu am fost înclinată să pun paranoia lui pe seama faptului că-i place băutura, dar poate că nu e chiar aşa. Apoi apari tu din senin la bancă şi pui întrebări despre conturile mele

personale, iar acum eşti foarte supărată din cauza prietenului tău şi explici asta foarte frumos, Jordan, dar purtarea ta îmi dă o stare de nelinişte. Serios.

— De ce? a întrebat Jordan arborând un zâmbet nedumerit şi silindu-se să-şi ridice privirea.

— Pentru că după ce ai trecut printr-un război, a spus Anneliese, după ce ai fost *vânat,* devii atent la orice detaliu care nu-i la locul lui. Oricât de frumos ţi se explică, tot auzi un sunet de… alertă.

Între ele s-a aşternut tăcerea, la fel de întunecată şi de grea precum apa unui lac. Jordan îşi încleştase mâinile pe marginea mesei. Anneliese a rămas pe loc, în rochia ei neagră şi apretată, cu cocul de păr negru şi cu buzele perfect rujate. Jordan nu ştia ce să facă mai mult decât să pară nedumerită şi nevinovată. Îi duduia inima.

— *Scheisse*[62]*,* a suspinat Anneliese.

Şi-a lăsat poşeta jos, a scotocit în ea şi a scos un pistol, îl ţinea cu o mână fermă, de expertă, moment în care mintea lui Jordan s-a golit, din cauza groazei pe care a simţit-o la sunetul glonţului.

Tava metalică din dreapta lui Jordan s-a răsucit pe masă zdrăngănind, iar ea a tresărit şi a sărit îndărăt, scoţând un ţipăt înăbuşit. A durat o clipă ca să-şi dea seama că nu fusese rănită.

— Acum haide să vorbim sincer, a spus Anneliese, calmă.

Lui Jordan îi tremurau genunchii. S-a uitat la Anneliese, la pistolul din mâna ei. A vrut să ţipe, dar pereţii groşi ai pivniţei împiedicau orice sunet să răzbată până în stradă. Se îndoia că auzise cineva focul de armă. A deschis gura.

— Orice vrei să spui, ar fi bine să nu minţi, a avertizat-o Anneliese. Nu vreau să te împuşc, Jordan, dar o s-o fac dacă trebuie.

— Te cred, a spus Jordan cu voce slabă. Ai ucis-o pe mama lui Ruth cu sânge-rece ca să-i iei paşaportul, ai ucis, lângă un lac, un tânăr prizonier de război englez şi ai ucis şase copii polonezi după ce le-ai dat să mănânce, aşa că

[62] Rahat – în limba germană în original.

nu, nu cred că vei ezita să mă omori.

Se aştepta ca Anneliese să nege totul, să plângă, să dezlănţuie un torent de emoţii aşa cum făcuse odinioară, de acea Zi a Recunoştinţei când se uitase la fotografia cu iubitul ei din SS şi reuşise să-i convingă şi pe Dan McBride, şi pe Jordan că omul acela fusese tatăl ei. Însă Anneliese s-a mulţumit să coboare, cu un suspin, treptele pivniţei.

— Văd că ai aflat câte ceva.

Jordan şi-a dat seama că tremura.

— Ce *eşti*?

Numai la întrebarea asta se gândea, precum şi la urletul care prinsese rădăcini în mintea ei din momentul în care descoperise adevărul adevărat. Însă, chiar şi dincolo de acel urlet primar, Jordan judeca la rece: *Dacă o pot distrage, am şanse să scap. Sau poate că o să vină cineva.* Nu era cine ştie ce speranţă, dar, uitându-se la ţeava pistolului, îşi spunea că o şansă mică era mai bună decât niciuna.

— Cum ai putut să faci asemenea lucruri?

Anneliese nu a răspuns. Doar a suspinat din nou, cu un sunet ce trăda o oboseală de moarte şi care părea se i se fi smuls din tălpile picioarelor. Apoi s-a aşezat pe marginea patului răvăşit.

— M-am săturat să fug... a început ea, uitându-se la Jordan, căreia îi tremurau buzele. De ce nu m-ai lăsat în pace?

— De ce...? a încercat s-o întrebe Jordan îndepărtându-se de masă, dar încremenind în clipa în care Anneliese a ridicat pistolul spre ea.

— Stai pe jos. Aşază-te pe mâini.

Jordan a simţit că nu mai tremura. Anneliese avea o voce obosită, dar mâna îi era fermă. Jordan s-a aşezat pe jos şi şi-a băgat mâinile sub ea, simţind cum o cuprindea frigul. Se aştepta ca Anneliese să se ridice şi să îndrepte arma asupra ei, dar a rămas aşezată pe pat, aparent prea obosită ca să se mai mişte. Poate că nu mai voia să fugă. Poate că era pregătită să se predea. Jordan nu credea asta

neapărat, dar şi-a zis să încerce o altă tactică.

— Orice mi-ai face mie, nu-i face rău lui Ruth.

Anneliese a părut mirată.

— Ce motiv aş avea să fac asta?

— Nu e fiica ta. Măcar o iubeşti?

— Biata mea *Mäuschen,* a spus Anneliese plimbându-şi un deget peste pătura de pe pat. Nu am vrut să mă ataşez de ea, să ştii. Un copil evreu. Am luat-o cu mine pentru că o mamă cu o fetiţă drăgălaşă în braţe, ei bine, nimeni nu suspectează o astfel de femeie. Şi era foarte frumoasă. Cu părul blond şi fără trăsăturile alea pe care le vezi de obicei, nasul, asprimea, poate că nu avea nicio tentă evreiască. M-am gândit că o puteam creşte separând-o de moştenirea rasei ei. Era un mod de a compensa.

— De a compensa, a repetat Jordan. Faptul că i-ai ucis mama.

— Nu am avut de ales.

— Chiar crezi asta, s-a minunat Jordan. Nu ai avut de ales decât să ucizi o femeie şi să o arunci într-un lac, după ce i-ai luat tot ce avea? Nu ai avut de *ales?*

— Habar nu ai de ce e capabil, la disperare, un animal încolţit, a răspuns Anneliese atingându-şi perlele gri de la gât. Mi-a părut foarte rău s-o fac. Cel puţin, nu a suferit. Îi port perlele ca să-mi aduc aminte de ea.

Preţ de o clipă, Jordan a crezut că avea să vomite.

— Nu ai de gând să negi nimic, a reuşit ea să şoptească.

— Nu văd ce sens ar avea, serios vorbind. E clar că ştii destul de multe, a spus Anneliese îndreptându-şi spatele. Cum ai aflat? Cine ţi-a povestit despre mine? a întrebat-o ea pe Jordan, iar ţeava pistolului i-a zvâcnit pe genunchi. Vine cineva?

— Da. O echipă de vânători de nazişti care ţi-a dibuit urmele de la plecarea ta din Austria şi până acum, a spus Jordan, folosind termenul melodramatic fără ezitare, căci ar fi zis orice, numai s-o facă pe Anneliese să tresară. Nu o să mai scapi niciodată de ei.

— Cine sunt? E şi poliţia cu ei? Nu minţi, i-a cerut Anneliese, văzând că Jordan şovăia. Te cunosc foarte bine,

Jordan. Ştiu când minţi.

— Un jurnalist englez şi partenerii lui, a răspuns Jordan, dezgustată de tremurul propriului glas. Vin după tine.

— Şi ce au de gând, să mă târască în faţa unui juriu? Să mă extrădeze? a întrebat Anneliese, clătinând din cap înainte ca Jordan să răspundă. Bănuiesc că nu mai contează. Oricum ar fi, mă îndoiesc că o să-mi placă. Oamenii fac pe judecătorii şi te-ar spânzura pentru orice.

— Cum ar fi pentru uciderea unor copii şi a unor prizonieri de război? a ripostat Jordan, oricât îi tremura vocea.

— Am treizeci şi doi de ani şi viaţa mea e suma multor momente. De ce unele dintre ele atârnă mai greu decât toate celelalte momente mai bune? Când se va termina cu fuga, cu pedepsele?

— Tu crezi că ai fost pedepsită? a întrebat-o Jordan gata să se înece din cauza furiei incandescente care o cuprinsese. Ai furat numele, viaţa şi copilul altei femei, te-ai cuibărit în familia mea ca să trăieşti zi de zi în linişte şi pace, la cald şi la bine, şi crezi că tu ai fost *pedepsită?!*

— Ai idee cât de mult am pierdut? a ripostat Anneliese la rândul ei. O viaţă pe care am iubit-o, un bărbat pe care l-am iubit, legătura cu mama mea, cu excepţia câte unei scrisori trimise cu mare grijă şi pe care nu îndrăznesc să o pun singură la poştă. În fiecare zi mă tem şi în fiecare noapte visez, a spus ea cutremurându-se. E ciudat câte coşmaruri am în casa asta în care mă simt în siguranţă. Casa mea de la lacul din Posen era atât de izolată... La sfârşitul lui ’44 nu mai aveam servitori şi totul se ducea naibii, Manfred pleca zile întregi, şi totuşi, dormeam atât de bine acolo. Era aşa de frumos! Şi nu o să mă pot întoarce niciodată acolo, a încheiat ea uitându-se la Jordan. Crezi că asta nu-i o pedeapsă?

Nu suficientă.

— Atunci predă-te şi respinge acuzaţiile, a spus Jordan, schimbând tactica. Apără-te. Orice altceva ai fi, nu te-am privit niciodată ca pe o laşă.

Sperase s-o rănească, dar Anneliese a zâmbit vag.

— Nu există laşitate, doar ştii asta. După cum nu există nici curaj. Există doar ceea ce e firesc. Dacă eşti vânător, urmăreşti prada, iar dacă eşti pradă, fugi. Eu sunt destul de realistă ca să îmi dau seama că sunt pradă de când s-a terminat războiul, şi că învingătorii au decis că am fost un monstru.

— Chiar eşti un monstru, a spus Jordan.

— Din cauza copiilor ălora? a întrebat Anneliese clătinând din cap. Am făcut-o din milă. Erau polonezi, poate evrei, iar ordinele în Posen erau să eliminăm mai întâi evreii, apoi polonezii.

— Războiul era pe sfârşite şi pierdeaţi. De ce să duci la îndeplinire ordinul ăla dacă totul se ducea de râpă?

— Pentru că execuţiile şi transporturile aveau loc în continuare. Acei copii au murit de mâna mea într-o manieră blândă, repede, fără durere şi cu burţile pline, faţă de cum s-ar fi stins de foame prin colibe, sau de sete în trenuri supraaglomerate. Nu îmi place suferinţa. Dacă ceva trebuie să moară, omoară-l curat.

Lui Jordan îi venea să zbiere, doar să nu mai audă aşa ceva, dar a făcut eforturi să continue. *Ţine-o de vorbă.*

— Şi pe prizonierul de război de ce li-ai omorât? a întrebat Jordan despre Sebastian Graham, fratele mai mic al lui Ian, al cărui nume îl citise în dosar de dimineaţă. Există reguli legate de prizonieri. Ar fi trebuit să-l trimiţi, viu, în lagărul lui. De ce l-ai omorât?

— Paznicilor nu le place să le fugă prizonierii. Cel mai probabil, l-am salvat de la o moarte mult mai dureroasă.

Anneliese s-a ridicat, pusă pe treabă. *Nu o lăsa.*

— Să ştii că am ţinut la tine, a spus Jordan punând toate cărţile pe masă, drept provocare. Chiar te-am iubit. Şi am crezut că ţineai şi tu la mine. Au fost numai minciuni, nu-i aşa?

Anneliese i-a aruncat o privire surprinsă.

— De ce ai crede asta?

— De când a murit tata, ai încercat să mă alungi de acasă. Ba la facultate, ba la muncă, ba la New York, oriunde, numai să mă vezi plecată.

— Doar pentru că în preajma ta trebuie să stau mereu cu garda ridicată. M-am gândit că avea să fie mai uşor dacă erai în alt oraş. Dar asta nu înseamnă că nu ţin la tine, a spus Anneliese zâmbindu-i lui Jordan cu acel zâmbet ca de la femeie la femeie, menit s-o liniştească, aşa cum o făcuse în ultimele câteva luni, în care se bazaseră una pe cealaltă. Eşti inteligentă, talentată şi cu picioarele pe pământ. Vrei lucruri pentru tine. Visezi. Aşa făceam şi eu la vârsta ta. Am vrut mai mult decât un soţ austriac *Advokat*, indiferent de ceea ce zicea mama, iar tu îţi doreai mai mult decât era acel prostovan simpatic de Garrett Byrne, indiferent de ceea ce zicea tatăl tău. Te-am încurajat să ţinteşti mai sus pentru că voiam să văd cum îţi cresc aripi. A fost o plăcere să te observ.

— Nu te cred, Anna, i-a răspuns Jordan sfidător, dar în sinea ei a tresărit. Anna, Anneliese, Lorelei, cum vrei să te numeşti.

— Urăsc numele ăla, s-a cutremurat ea. „Lorelei”. Ca rusalca. Altă vrăjitoare a apei.

— Cine a ieşit din lacul ăla şi ţi-a dat coşmarul cu rusalca? a atacat Jordan din altă perspectivă. Cineva care nu era de acord cu definiţia pe care o dădeai tu milei?

— Ţi-am povestit visul ăla, nu? a întrebat ea clipind. Era un nimeni, de fapt. O refugiată din Posen.

— Te-a rănit ea în loc s-o răneşti tu? a întrebat-o Jordan cu glas tare în timp ce se întreba pe sine în gând: *Oare de ce se teme un monstru?* De-asta îţi e frică de ea? De-asta o visezi?

— Nu mi-e frică de ea. De ce mi-ar fi? Probabil că a murit de mult, a răspuns Anneliese ducându-şi, fără să vrea, mâna la ceafă.

Gestul acela a făcut-o pe Jordan să se gândească: *Vechea cicatrice, ascunsă sub machiaj.*

Anneliese a tresărit, iar Jordan a înţeles că îi era frică. *Să ştii că şi eu te cunosc.* De fapt, de ce îi povestise Anneliese acel vis?

Pentru că era miezul nopţii şi era speriată, iar eu eram acolo. Pentru că uneori până şi monştrii au nevoie să

vorbească.

Jordan şi-a îmblânzit glasul şi şi-a strâns picioarele sub ea.

— Anna, nu vrei să...?

Pistolul s-a ridicat din nou spre ea.

— Aşază-te la loc, a spus Anneliese, iar Jordan s-a supus. Sunt conştientă de faptul că încerci să tragi de timp. Mărturisesc că e tentant să stau aici şi să-i aştept pe prietenii tăi. Chiar am obosit să fug, dar asta ar însemna să renunţ, iar ultima promisiune pe care i-am făcut-o lui Manfred a fost să nu renunţ. A murit sub o ploaie de gloanţe la Altaussee, ca să nu fie luat prizonier. Eu pot măcar să fug, a zis Anneliese uitându-se drept în ochii lui Jordan. Nu mă căuta. Nu o să mă găseşti, nu de data asta, şi ce rău pot face? Nu vreau să fac rău nimănui. Vreau să trăiesc în linişte şi pace.

— Nu vrei să faci rău nimănui, dar o vei face dacă te vei simţi ameninţată. Tata avea bănuieli legate de magazin, nu? A observat mici detalii din şmecheria pe care o puneai la cale împreună cu Kolb. Credea că fraudaţi, nu că ar avea de-a face cu criminali de război, dar a murit înainte să afle mai multe. Cum s-a întâmplat asta, Anna? a întrebat-o Jordan sfredelind-o cu privirea. Mi-ai ucis tatăl?

Asta era cealaltă suspiciune care înflorea, asemenea unui boboc monstruos, în străfundul minţii ei. Chiar şi în goana nebună de a ajunge la Ruth, o parte din Jordan reflectase în tăcere că, în vreme ce Anna McBride nu ştia nimic despre armele de foc, o femeie poreclită Prădătoarea sigur că ar fi ştiut ce tip de muniţie ar face o carabină de calibrul 12, cu ţevile din oţel moale Damascus, să explodeze. Se putea foarte bine ca Anneliese să se fi dus la cabana de pe malul lacului, să fi strecurat o mână de gloanţe letale printre cele bune, apoi să plece de acolo şi să-şi ducă fiica vitregă la probat rochii de mireasă tocmai în ziua în care soţul îi pleca la vânătoare de curcani.

— L-ai ucis? a întrebat Jordan, icnind. Zi!

Expresia Annei nu s-a schimbat nicio clipă. Ea nici măcar nu a tresărit.

Of, tată! Mintea lui Jordan se bâlbâia de groază pură. *Tată...*

— Să ştii că mi-a fost foarte drag, a spus Anneliese în cele din urmă. Dacă tu nu ai fi scurmat atâta... El nu a mai avut încredere în mine după acea Zi a Recunoştinţei. Nu în sinea lui. Îl surprindeam cum mă privea insistent, în pat, pe când credea că dorm... Probabil că de asta i-a venit uşor să-l bănuiască pe Kolb şi să înceapă să pună întrebări, a spus Anneliese clătinând din cap. Încă mă întreb cum de ai reuşit să le pui pe toate cap la cap, la numai şaptesprezece ani... Dar, mă rog, am recunoscut că eşti inteligentă, nu? Din momentul ăla nu am mai îndrăznit să ţin nimic în casă, de frică să nu adulmeci ceva.

— Să nu îndrăzneşti să spui că moartea tatei a fost din vina mea, a spus Jordan cu glas răguşit.

— Nu-ţi spun nimic. Du-te, trăieşte-ţi viaţa şi lasă-mă să mi-o trăiesc pe a mea. Vreau doar să dispar, împreună cu Ruth.

Jordan s-a îngrozit dintr-odată.

— Nu o iei pe Ruth!

— Bineînţeles că o iau. E responsabilitatea mea. Este şi asigurarea mea, Jordan. Pentru că, dacă mai simt vreodată că sunt urmărită, o împuşc, iar apoi mă împuşc şi eu.

Anneliese o ţintuia pe Jordan, căreia i se uscase gura, cu o privire sinceră şi serioasă.

— Te rog... a început ea, dar Anneliese a întrerupt-o.

— A treia oară nu mai fug. Nu mai suport. O să aleg calea uşoară şi o s-o iau pe Ruth cu mine. Nu laşi un copil singur, asta ar fi cea mai mare cruzime. Aşa că nu încercaţi să mă găsiţi, tu şi prietenii tăi. Va fi mult mai bine pentru Ruth dacă mă asculţi, a spus Anneliese urcând scările cu pistolul scânteindu-i lângă picior, iar, odată ajunsă pe ultima treaptă, s-a uitat peste umăr. O să-mi lipseşti, să ştii! Foarte mult. Chiar aş vrea să nu te fi băgat în chestia asta.

Uşa s-a trântit. Zăvorul de afară a scârţâit, iar zgomotul paşilor ei s-a stins pe măsură ce se îndepărta. Jordan a alergat la scări, le-a urcat în fugă şi s-a izbit de uşa

încuiată, ţipând.

Capitolul 52
Ian

Septembrie 1950
Boston

— Nu a luat nimic, a spus Jordan în timp ce răscolea în dulapul mamei ei vitrege.

Dormitorul era unul înflorat, feminin, cu peisaje alpine şi decoraţiuni făcute din flori uscate. *Prea târziu,* îşi tot spunea Ian în sinea lui. *Am ajuns prea târziu.*

— Numai maşina tatei a dispărut, a reluat Jordan. Valiza ei e tot aici, hainele, lenjeria, chiar şi carnetul de cecuri şi permisul de conducere...

Pentru că lasă totul în urmă, şi-a spus Ian. Lorelei Vogt năpârlise din pielea Annei McBride şi plecase spre o nouă identitate, luând cu sine doar hainele de pe ea. Un val rece de mânie l-a cuprins pe loc. *Nu am ajuns până aici ca să o luăm de la început.*

— Nu a luat nimic, a repetat Jordan.

Era albă la faţă şi răvăşită. Toată frumuseţea ei de americancă îmbujorată pălise din pricina şocului. Ian nu fusese nicicând mai uşurat decât în momentul în care trăsese zăvorul pivniţei, de unde Jordan ieşise năucă, cu lacrimile curgându-i şiroaie, îmbrăcată într-o fustă veche în carouri roşii, cu părul blond ciufulit, cu mâinile tremurând, dar *în viaţă.* Uşurarea lui nu însemna nimic pe lângă cea a lui Tony, a cărui faţă măslinie se făcuse cenuşie pe când deschidea uşa pivniţei. Jordan îl împinsese ca să treacă pe lângă ei, iar apoi fugise în casă strigându-şi sora. Iată momentul în care îşi dăduseră seama că, până de urmă, Lorelei Vogt nu plecase cu mâna goală.

O luase pe Ruth.

— *Suka,* a murmurat Nina, care desfăcea şi închidea briceagul, tânjind să taie o beregată.

Taro se ţinea după ea şi scâncea, agitată. Ian reuşea să

nu se fâţâie, dar avea deja urme de semilună făcute cu unghiile în palme.

— Trebuie să existe ceva care să ne arate încotro a luat-o. Ceva... a spus Jordan în timp ce răscolea printre batistele mamei ei vitrege, apoi a ridicat ochii fulgerător, ţintuindu-i cu privirea împietrită pe Ian şi pe Tony. Dacă mi-aţi fi *spus...*

— Am vrut, i-a răspuns Tony, care răscolea în sertar alături de ea şi îi atingea umărul. Am tot vrut să te implic, dar nu ştiam dacă fusese şi tatăl tău băgat în povestea asta şi...

Ea a tresărit.

— Tata *nu* ar fi... a început să spună, apoi cuvintele i-au rămas în gât. De ce, oare, a pus Anna la cale afacerile clandestine cu Kolb, ca să-i ajute pe criminalii de război? Dacă nu ar fi făcut asta, nu ar fi ieşit nimic la lumină şi nu aţi fi venit până la Boston după ea. De ce a riscat?

— Poate că îi erau prieteni, a sugerat Tony. Voia să-şi aducă şi mama aici.

— Îi putea aduce legal, îi putea sponsoriza ca refugiaţi. Nu ar fi protestat nimeni.

— Pentru bani, a spus, scurt, Ian, care începea să se fâţâie fără să vrea. Voia să aibă banii ei în caz că trebuia să fugă din nou, şi-a dat el seama, realizând că Prădătoarea îşi atinsese acest scop, ceea ce îi provoca un nou val de furie. Destui bani cât să-i ajungă multă vreme de-acum încolo, a conchis.

Nu. Nu mai scapi. Nu iei cu tine un copil nevinovat. Nu de data asta.

— Nu vreau să credeţi că tata a fost un prost pentru că s-a îndrăgostit de ea, au explodat cuvintele din gura lui Jordan în timp ce ea începuse să caute pe sub pat. Abia aştepta să scape de accent, să se ducă cu el la slujbe la biserică şi să fie o casnică americană în toată regula. Era mândră să înveţe argoul bostonian şi nerăbdătoare să-şi schimbe numele din „Anneliese” în „Anna” după ce îşi lua cetăţenia. A prostit pe toată lumea.

— Nu şi pe tine, a constatat Tony, care răscolea printre

cearşafuri. Aveai şaptesprezece ani şi ai mirosit-o din prima zi, ceea ce noi, trei profesionişti, nu am reuşit să facem. Eşti un geniu, J. Bryde!

— Tata tot a murit. Nu am reuşit să-l conving...

— Nu face asta! i-a strigat Ian apucând-o de umeri şi privind-o în ochi, în timp ce ea îşi îndrepta spatele ridicându-se de lângă pat. Dacă o apuci pe calea aceea, vei întâlni doar nebunie, crede-mă. Lasă vina acolo unde îi e locul – la ea.

Unde te-ai dus... unde?

— La spital, ea a plâns pentru tata. Era complet devastată. Mă întreb ce ar fi făcut dacă el îşi revenea în urma traumelor...

— Avea un plan pentru asta, a spus Nina fără urmă de îndoială în glas.

Nici din camera lui Ruth nu lipsea nimic. Jordan îşi freca mâinile în sus şi-n jos pe blugi, neajutorată.

— Lui Ruth nu i-a luat nici măcar o pereche de pantofi.

— Ceea ce înseamnă că are o vizuină pe undeva, a zis Tony în timp ce se plimba, ca un animal de pradă, de-a lungul camerei confortabile. Sigur că a pus deoparte haine, bani din contul de economii închis şi acte cu o nouă identitate, mulţumită lui Kolb.

— Da, a spus Jordan scărpinându-şi obrazul. Pe când eram împreună cu ea în laborator, mi-a zis că nu a mai îndrăznit să ţină nimic în casă după ce am răscolit eu, cu ani în urmă.

— Păi, şi unde s-ar ascunde? a întrebat Ian.

Cei patru s-au privit între ei.

— A fost plecată undeva timp de o lună, atunci când mi-a spus că se ducea la Concord şi la New York, a spus Jordan în cele din urmă. Sigur că a pus ceva la cale. S-a pregătit să fugă în caz că era nevoită.

— Trebuie să fie pe undeva prin apropiere, a spus Nina. Într-un loc în care să se poată duce fără s-o întrebe nimeni de sănătate. Acolo trebuie să o prindem, altfel...

— Altfel o pierdem, a terminat Jordan fraza. Ea şi Ruth, plecate cine ştie pe unde... Poate că nici nu rămân în ţară,

a mai zis ea, albindu-se la faţă.

Tony a luat-o în braţe. Nina şi Ian s-au privit, neajutoraţi şi furioşi. *Ruth,* se gândea Ian în continuare. Micuţa de ea, un bici pelerin care rătăcea fără casă, în grâu străin. Pierdută pe veci, dacă nu...

— Vizuina ar trebui să fie aproape, dar ferită de priviri străine, a spus Ian bătând cu degetele în stâlpul patului lui Ruth. Un loc în care să se ascundă, să îşi schimbe aspectul. Un loc în care nimeni să n-o vadă venind şi plecând, sau să aibă vreun motiv să se întrebe ce caută ea acolo. Ştii vreun...?

— Poate cabana noastră de vânătoare de la lacul Selkie. E la capătul unui drum mai lung de trei ore faţă de Boston, într-un loc foarte retras, fără plaje şi promenade. Locul ăsta e, de fapt, doar un lac mare aşezat în mijlocul pădurii. Nu ne-am mai dus acolo după ce a murit tata, am încuiat şi gata. Avem o cheie mare şi veche...

Jordan a dat fuga în biroul de la parter al tatălui ei, iar ceilalţi au urmat-o, buluc, şi au început să deschidă toate sertarele. O cabană pe malul unui lac, în mijlocul unei păduri... Ian se întreba dacă îi amintea lui Lorelei Vogt de îndrăgita ei casă de pe malul lacului Rusalka, unde murise Seb.

Jordan a răscolit în fiecare sertar deschis, iar în cele din urmă a ridicat privirea, roşie la faţă.

— Cheia nu mai e. S-a dus la cabană, a spus, cu buzele tremurându-i. Dar fac pariu că nu o să stea mult acolo. Ar şti că o să-mi amintesc de asta. Şi are un avans de cel puţin o oră şi jumătate faţă de noi.

Nu o s-o mai prindem. Ian ştia că asta gândea toată echipa.

Tony a scos cheia Fordului şi a zis:

— Încercăm.

— Nu o să reuşim. Trebuie să ne mişcăm mai repede de-atât, a spus Ian, care ştia cum să procedeze, cu toate că totul înlăuntrul lui îngheţase la acest gând. Vă spun pe drum, dar mai întâi, Jordan, povesteşte-ne despre acel vis despre rusalcă al mamei tale vitrege. Fiecare detaliu în

parte.

S-au îndreptat spre uşă, iar Jordan a povestit, cu detalii surprinzător de precise, coşmarul pornit de la lacul lângă malurile căruia, aparent, Prădătoarea avusese de suferit. *Deci Prădătoarea noastră nu doarme bine,* s-a gândit Ian într-o izbucnire de satisfacţie răutăcioasă. *Mă bucur.*

Cum a terminat Jordan de povestit, Ian şi-a privit soţia în timp ce coborau treptele casei.

— Lorelei Vogt se teme de rusalcă, a spus el încet. Tu eşti aia, nu?

Mergând spre maşină, Nina a făcut un gest scurt de încuviinţare, cu capul plecat. Tony şi Jordan s-au privit între ei.

— Putem profita de asta, a continuat Ian, dacă ştim exact de ce se teme.

Nina a dus mâna la portieră şi Ian a văzut că fiecare fir de păr îi era zbârlit, numai că de data asta el nu a mai tăcut.

— Spune tot, Nina! a îndemnat-o punându-şi mâna peste a ei, înainte ca ea să poată deschide portiera. Ştiu că nu vrei să povesteşti ce s-a petrecut pe malurile acelui lac, dar nu mai avem timp. Spune-ne!

Capitolul 53
Nina

Noiembrie 1944
Lacul Rusalka

Supa era plină de cartofi şi de smântână. Femeia îmbrăcată în palton albastru venise în spatele casei cu ziduri de culoare ocru şi adusese două castroane fierbinţi, căci Nina refuzase cu obstinaţie să intre în bucătărie. Sebastian a luat castronul fără să-şi ascundă entuziasmul, dar Nina stătea cu braţele încrucişate.

— Nu fi necioplită, i-a şoptit Seb în rusă, cu gura plină de supă.

Ninei îi ploua în gură, dar tot nu se întindea să ia castronul.

— Are o casă de vacanţă pe malul lacului şi smântână adevărată pentru gătit, a spus ea uitându-se la femeia delicată, cu ochi albaştri. Asta înseamnă că e prietenă cu nemţii.

— Ţi-am zis, e văduvă. Soţul ei a fost neamţ şi a murit înainte să înceapă războiul, aşa că administraţia din Posen o lasă în pace, a lămurit lucrurile Seb, care avusese o discuţie lungă în engleză, fiindcă femeia vorbea şi limba aceea. A studiat engleza la universitate şi nu a simpatizat niciodată cu Reich-ul.

— Aşa zice ea.

Femeia părea blândă şi avea un zâmbet foarte cald. Observând, parcă, suspiciunea Ninei, a plecat capul şi a sorbit din castronul rămas. A înghiţit şi i l-a întins cu un gest împăciuitor, parcă spunând: „Vezi? Nu e otrăvit”.

Nina s-a încruntat, dar a luat castronul. Prima lingură de supă doar că nu i-a explodat în gură, cu aroma şi căldura pe care le-a simţit până în stomac. Restul l-a dat pur şi simplu pe gât. Femeia a zâmbit şi i-a spus ceva lui Seb, cu care a schimbat câteva cuvinte pline de entuziasm.

— Ce-i? a întrebat Nina, înghiţind ultima picătură de supă. Mulţumeşte-i pentru masă şi haide să plecăm.

— Ne oferă să ne găzduiască aici la noapte, a lămurit-o Seb, care radia. Zice că putem dormi în bucătărie, la căldură, şi că are să ne încropească nişte paturi.

Nina l-a apucat de braţ şi l-a târât la depărtare de câţiva paşi faţă de femeie.

— Nu!

— De ce nu? Să dormim şi noi sub un acoperiş, sub pături curate…

— Seb, nicio femeie ce locuieşte singură nu aduce în casă nişte oameni care arată ca noi! a spus Nina făcând semn spre hainele lor murdare. Ceea ce înseamnă fie că nu e singură, fie că-i cheamă pe nemţi şi ne predă imediat ce…

— Chiar îţi e imposibil să crezi că cineva chiar ar vrea să ne facă un bine? Că ar putea să ne ofere ajutor doar din bunătate?

— Da. Nu am cum să cred aşa ceva. Şi nu avem nevoie de ajutorul ei.

— Nu ai încredere în nimeni. Asta e problema ta nenorocită, a certat-o Seb, a cărui faţă slabă s-a înroşit în jurul pometţilor ascuţiţi de foame. Şi chiar avem nevoie de ajutorul ei. Suntem mereu flămânzi, ies şi maţele din noi fiindcă nu mâncăm decât vânat şi rădăcini. De ce nu putem primi ajutor atunci când ni se oferă?

— Pentru că dacă e prietenoasă, nu primim decât un somn de o noapte la căldură, dar dacă ea nu e aşa cum o crezi tu, nemţii pun mâna pe noi!

— Poate că o să ne găzduiască mai mult de o noapte. Poate că ar fi de acord să ne ascundă o vreme, a pledat Seb, pe a cărui figură s-a aşternut subit încăpăţânarea, căci el îşi dorea foarte mult să creadă, să aibă *încredere.* Nu e toată lumea egoistă în războiul ăsta. Încearcă şi tu, măcar o dată, să ai puţină încredere în natura umană.

— Nu, a repetat Nina.

El a încercat atunci altă tactică:

— Ce ne-ar putea face, când ea e una şi noi suntem doi?

Nina s-a uitat lung la el.

— Mă cunoşti pe *mine* şi întrebi ce poate face o femeie?

— Asta e altceva.

Pentru că eu sunt o sălbatică, s-a gândit ea. Fiindcă, pentru un tânăr onorabil precum era Sebastian Graham, bine educat şi bine intenţionat, care nu ştia absolut nimic despre sexul feminin, o tânără minionă, cu păr moale şi cu unghii pilite nu părea deloc periculoasă. Nina s-a uitat peste umăr la femeia în albastru, care-i privea zâmbind uşor şi pe care n-o deranja să-i vadă cum se stropşeau unul la celălalt.

— Eu mă întorc în tabăra noastră, i-a spus Nina lui Seb. Nu risc.

El şi-a încrucişat braţele pe piept.

— Eu, da.

Nina a făcut un pas în spate, luată prin surprindere de un junghi de durere. *Te-am hrănit, am vânat pentru tine, am rămas cu tine, iar acum faci asta?*

El s-a înroşit la faţă.

— Nina...

— Ne vedem mâine în tabără, l-a întrerupt ea. Dacă nu vii, o să ştiu că eşti în drum spre lagăr, în cătuşe.

— Sau că o ajut pe buna *Frau* în grădină, în schimbul permisiunii de a mă ascunde în pivniţa ei, a spus el încet. Există şi oameni buni pe lume, Nina. În tine am avut încredere, nu? Atunci când singurul lucru pe care-l ştiam despre tine era faptul că aveau să te împuşte dacă te întorceai la regimentul tău, tot am avut încredere în tine.

Nina a ridicat mâna în care ţinea briceagul.

— Eu am încredere doar în ăsta.

— E ciudat cât de mult îmi aminteşti de fratele meu, a spus Seb. Netulburat şi aproape tot atât de neîncrezător pe cât eşti tu.

— Om deştept.

— Nu şi fericit.

— *Fericirea* nu contează. Eu prefer să rămân *în viaţă,* a spus Nina, dar apoi a şovăit. Vino cu mine, Seb! a încercat ea să-l înduplece.

Dar el nu s-a lăsat înduplecat, aşa că Nina a pornit spre pădure, prea mânioasă ca să se uite înapoi şi să-l vadă cum dispărea în casa de culoare galben-ocru.

Cam la o jumătate de kilometru de mers furibund pe malul lacului, Nina a încetinit pasul. Soarele apunea, lăsând loc întunericului adus de luna nouă. *Vreme bună de zburat,* îşi spunea Nina. *Vreme bună de vânat.* S-a oprit de tot, târşâindu-şi ciubotele prin stratul de frunze moarte. Ceva era în neregulă, se întâmpla ceva foarte *grav,* iar ea habar nu avea ce.

Ba da, ştii ce. Poate chiar în clipa de faţă femeia aia îi cheamă pe nemţi şi le spune că are în bucătărie un prizonier evadat.

Nu. Era şi mai grav de-atât. Poate că îl predase pe Seb fără să-l mai bage în casă. De ce ar fi făcut asta?

Nina a ridicat privirea spre cer. Un amurg albastru, nişte ochi albaştri... ochii femeii, complet lipsiţi de teamă atunci când ea văzuse în pragul uşii ei doi refugiaţi zdrenţăroşi. Părul lipit al Ninei, barba crescută şi neagră a lui Seb, unghiile lor murdare – oricine ar fi fost circumspect. Şi totuşi, Nina nu observase pic de teamă în atitudinea ei calmă. Orice persoană complet lipsită de frică atunci când se află singură în faţa a doi străini murdari, într-o zonă de război, este ori idioată, ori sfântă, ori primejdioasă. Femeia aia nu părea deloc idioată. Ceea ce însemna că era fie sfântă, fie primejdioasă. Nina ştia ce ar fi spus Seb. *Dar ştiu şi ce aş zice eu.*

Atunci când a ajuns din nou lângă casă, era întuneric deplin. Prin câteva dintre ferestrele fără obloane se vedea lumina, reflectată în pătrate cu sclipiri calde, ce împestriţau pădurea din spate. Nina s-a ghemuit la umbra unui pin zvelt şi s-a uitat. Se cam aşteptase să vadă maşini în faţa casei, santinele germane care să stea de veghe în timp ce camarazii lor capturau prizonierul englez, însă era linişte deplină.

Asta nu însemna că înăuntru nu putea exista o capcană. Poate că Seb fusese deja capturat. Tânăra cu ochi albaştri

ar fi putut avertiza autorităţile că exista încă un fugar, o femeie. Nina a mai stat la pândă vreme de o oră, cu briceagul deschis în mână, cu cureaua de piele prinsă de încheietură, ascultând sunetul apei care lovea uşor malul lacului din faţa casei. *Seb, unde eşti?*

Probabil că era ghemuit sub o pătură, în faţa şemineului, fără să se gândească deloc la Nina. Totuşi, ea nu s-a clintit din loc. Lumina lunii lipsind, locul era învăluit doar în licărul slab al stelelor, care făcea lacul să sclipească. *Vreme bună de vânătoare.* Gândul răsuna şi tot răsuna în mintea Ninei. *Vreme bună de vânătoare...*

Uşa s-a deschis. Valurile de lumină s-au revărsat în beznă precum un şuvoi de vin, apoi două siluete s-au conturat în noapte. Nina a clipit, nemaivăzând la fel de bine, dar a recunoscut mersul agale al lui Seb şi părul care-i cădea pe frunte. Lângă el, femeia se mişca mai agil, cu mâinile în buzunarele paltonului. A scos ceva, iar Nina s-a ridicat repede în picioare, numai că s-a auzit un chibrit scăpărând şi Seb s-a aplecat, ca un domn, să protejeze flacăra cu mâna. Ţigara s-a aprins. Femeia i-a oferit şi lui una şi au pornit la plimbare spre lac, murmurând. Nina îi urmărea neliniştită. Scândurile scârţâiau sub picioarele celor doi, care păşeau pe pontonul lung ce se întindea peste apa mai adâncă. Nina nu avea încredere în nimic din ceea ce îţi permitea să mergi pe apă, fie că erau scânduri de pin, fie că erau doi metri de gheaţă solidă. Însă Seb înainta fără preget, cu burta plină, înainte de un somn ca lumea, cu o ţigară în mână, civilizat, ca după-masă, admirând reflexia stelelor în apa calmă, alături de o femeie care fusese bună cu el, în loc să-l bată la cap să-şi ţină bocancii uscaţi şi să-l întrebe constant dacă avea să ştie vreodată în ce direcţie era nordul.

Du-te! îşi spunea Nina în gând, uitându-se la cei doi care se aflau la capătul pontonului. *Du-te la ei!* Poate că femeia era într-adevăr bună la suflet. Nina a ieşit din umbra pinului şi s-a îndreptat spre ponton, dar n-a putut să mai facă niciun pas deasupra apei. A ezitat, tresărind şi înjurându-se pentru că se temea de aşa ceva, când lumea

era plină de lucruri cu mult mai înspăimântătoare... Şi, la capătul pontonului, în timp ce Seb îşi lăsa capul pe spate ca să privească cerul nopţii, Nina a văzut femeia aruncându-şi ţigara în lac, băgând mâna în buzunarul paltonului şi scoţând un obiect care sclipea metalic.

Nina s-a năpustit pe ponton chiar în timp ce femeia ridica braţul. Prea târziu. Focul de armă a răsunat implacabil peste întinderea lacului.

Sebastian a căzut. În mintea ei, Nina urla. În zăpadă sau pe ţărână, ar fi fost la fel de tăcută ca un U-2 pe cer. I-ar fi tăiat femeii cu ochi albaştri beregata de la o ureche la alta, înainte ca aceasta să-şi dea seama că era cineva în spatele ei. Dar pontonul scârţâia sub paşii grăbiţi ai Ninei, aşa că femeia s-a întors înainte să se risipească fumul din ţeava pistolului. Obişnuiţi să străpungă întunericul, ochii Ninei au văzut-o pe asasină în lumina slabă ca şi cum ea s-ar fi aflat drept sub soarele amiezii: distantă, calmă, lipsită de milă, uşor mirată de apariţia Ninei. Braţul s-a ridicat din nou, drept şi neabătut, cu ochiul armei privind în ochii Ninei. Bum! În acelaşi timp, Nina a fugit în stânga, de parcă făcea cu avionul o manevră de eschivare din calea focului de la sol. A ridicat briceagul, lovind ca şi cum ar fi făcut-o cu un bici. Femeia s-a răsucit, iar lama ascuţită i-a brăzdat gâtul într-o parte, până la ceafă, în loc să-i desfacă traheea. Abia atunci a ţipat Nina, căci i-a văzut ochii aprigi mărindu-se de şoc. Femeia s-a apucat de gât şi sângele negru i-a ţâşnit printre degete, dar a îndreptat din nou pistolul către Nina, care a ţâşnit pe lângă cadavrul lui Seb, îndepărtându-se de ea. Ticăloasa nu o putea rata de la distanţa aceea, iar Nina nu se putea feri, aşa că decizia a venit de la sine, învăluită într-un potop glacial de groază. Nina a mai făcut doi paşi în fugă şi, în clipa în care cel de al treilea glonţ a răsunat în noapte, s-a aruncat în braţele lacului.

★

Frigul a înjunghiat-o pe loc cu o mie de pumnale argintii şi minuscule. Izul de fier al apei de lac i-a invadat ochii, urechile şi nasul. Nina era aproape oarbă, prinsă în

ghearele panicii, iar apa îi mângâia părul. Din ziua în care împlinise şaisprezece ani, când zăcuse aproape înecată la suprafaţa îngheţată a Marelui Bătrân, în timp ce tatăl ei bâiguia: „Eşti o rusalcă, lacul nu-ţi va face niciun rău”, nu se mai cufundase nici măcar într-o cadă. Nina a dat să ţipe – nu se putea abţine – iar lacul i-a pătruns pe gâtlej precum o gheară rece.

„Dacă intri în panică o să te îneci, rusalcă nenorocită”, mârâia tatăl ei şi, cumva, Nina şi-a reluat controlul asupra membrelor, în timp ce mintea i se topea de groază. Ştia să înoate, ca orice copil crescut pe malurile Marelui Bătrân, aşa că a făcut un efort să iasă, zbătându-se asemenea unei foci. Odată ajunsă la suprafaţă, plămânii i s-au umflat cu aer fierbinte, care i-a sfârâit pe gât.

A mai răsunat un glonţ, cu un ecou sinistru.

Nina s-a scufundat, neştiind dacă o nimerise sau nu, fiindcă frica o domina şi n-o mai lăsa să înregistreze o altă durere. Că fusese atinsă sau nu de glonţ, în toiul acestei orori se contura o opţiune: să se chinuie să ajungă la apă adâncă, departe de raza gloanţelor, până când amorţea de frig şi se lăsa prada extenuării şi îngheţului, ceea ce nu avea să dureze prea mult... sau să rămână pe loc şi să se zbată cuprinsă de panică, precum un U-2 ţintuit în lumina albă a reflectorului, fiind împuşcată ori de câte ori încerca să iasă la suprafaţă. Sau...

Nina a plonjat sub apă, răsucindu-se înainte să se răzgândească şi înotând haotic înapoi spre ponton. Plămânii îi explodau din nou, rămaşi fără aer, în timp ce s-a strecurat printre piloni, ridicând mâlul moale, ieşind la suprafaţă şi inspirând pe muteşte. Pontonul fusese construit aproape de suprafaţa lacului, nu erau nici zece centimetri între apă şi scândurile de deasupra ei. Cum se ţinea de pilon, i-a pătruns o aşchie în palmă ca un ac, dar şi-a ţinut capul pe spate ca să nu-i intre apa în gură. Deja îi amorţeau mâinile şi picioarele. Scândurile scârţâiau deasupra ei şi se auzea un sunet de metal care lovea alt metal.

Stă chiar deasupra mea, şi-a spus ea, *şi reîncarcă arma.*

Dacă ucigaşa ar fi tras drept printre picioare, prin scândurile pontonului, glonţul ar fi nimerit-o pe victima ei drept între ochi.

Groaza o zdrobea pe Nina aşa cum se preface în ţăndări un strat de gheaţă subţire.

Renunţă, îi şoptea lacul. *Cufundă-te în albastrul meu. Predă-te Rusalkăi.*

Imagini disparate pâlpâiau precum un film proiectat de pe o rolă stricată. Faţa râzătoare a Elenei, mica Galea care îşi murmura, îngrozită, monologul: „Nu ne înecăm", tatăl ei care îşi arăta dinţii îngălbeniţi, tovarăşul Stalin, cu mustaţa şi cu mirosul lui greu şi feroce... Nina călca apa ca să poată rămâne la suprafaţa rece, ciulind urechile la mişcarea picioarelor Prădătoarei cu ochi albaştri, aflate la doar câţiva centimetri deasupra ei, în timp ce lacul îi vorbea în şoaptă, ademenitor.

Renunţă, Ninocika.

Continua să dea din picioare, dar nu şi le mai simţea.

Renunţă. Lasă rusalca să te ia. E vrăjitoarea cea dintâi a nopţii, cea care iese din lac cu braţe de gheaţă şi cu un sărut ucigător.

Nu, şi-a spus Nina, *eu sunt rusalca. Născută dintr-un lac, mi-am găsit locul pe cer şi m-am întors în lac.*

Atunci, mori în lacul tău. E mai uşor să mori aici decât sus, de mâna ei.

Nu, şi-a spus Nina din nou, *mi-o fi mie frică de apă, dar nu mă înspăimântă să mă lupt, în beznă, cu o nazistă.*

Habar nu avea cât timp stătuse acolo, cufundată în prisma întunecată a lacului Rusalka, cu faţa ridicată deasupra apei, strângând bine pilonul alunecos, lovind din picioarele amorţite ca să se ţină la suprafaţă, în timp ce Prădătoarea cu ochi albaştri stătea de strajă. Cu siguranţă, doar câteva minute, chiar dacă păreau ore.

Peste sunetul valurilor, Nina a auzit cum femeia striga ceva în germană. Până şi ea a înţeles cele două cuvinte simple şi disperate:

— Unde eşti?

Nina şi-a încleştat dinţii care-i clănţăneau. Auzea

târşâitul pantofilor femeii, respiraţia ei sacadată, şuierul de durere. *Am tăiat-o.* Sărutul lamei îi despicase gâtul de-a lungul cefei. Prădătoarea sângera, cu siguranţă, şi se ţinea cu o mână de gât.

— Te rog, fii moartă, murmura femeia de pe ponton cu frică în glas, de parcă se ruga. Te rog, fii moartă…

O rusalcă nu moare, şi-a spus Nina şi, de frig, până şi gândul i s-a bâlbâit. *Te-a sărutat o rusalcă, ceea ce înseamnă că de-acum înainte îmi aparţii, ticăloasă cu ochi albaştri!*

Femeia a respirat neregulat şi prelung, şuierând de durere, iar apoi paşii i s-au retras, nesiguri, pe ponton, înspre mal. Probabil că Prădătoarea ameţise pierzând sânge, se gândea Nina. Trebuia să intre în casă şi să se bandajeze. Nina nu s-a clintit, ci a rămas sub ponton, plutind. Femeia de pe ponton era cu capul pe umeri, chiar dacă sângera şi se temea. Poate că se retrăgea şi o aştepta pe mal, în umbră, urmărind apa ca să vadă dacă duşmanca ei ieşea din lac. Nina asta ar fi făcut. A rămas pe loc, în beznă, în apă, respirând în ce în ce mai greu.

„Mişcă-te”, i-a cerut tatăl ei. „Mişcă-te, că o să îngheţi şi o să te îneci.”

S-ar putea să fie tot acolo, să mă aştepte, s-a gândit Nina.

„Mişcă-te, acum!”

Nina nu prea mai avea putere să se ridice din lac pe ponton. Era moale şi încerca să-şi mişte degetele de la mâini şi de la picioare, parcă prea înţepenită ca să mai fie în stare să facă ceva, orice. Ar fi putut rămâne acolo în veci, dar a făcut un efort şi s-a ridicat în genunchi, ca să se uite în jur. Nu vedea nicio siluetă feminină, nu o privea nicio pereche de ochi albaştri. Luminile din casa galben-ocru se stinseseră, dar nu aveau să rămână aşa. Cu siguranţă că Prădătoarea nu ducea lipsă de prieteni, iar ei aveau să-i vină în ajutor.

„Mişcă-te!”

Dar Nina nu putea. Cadavrul lui Sebastian Graham zăcea pe ponton, pământiu şi încremenit, cald încă.

Ştia că n-avea ce să mai spere, dar tot s-a târât, tremurând, până la el. Glonţul îl nimerise drept în ceafă. Nu-i rămăsese mare lucru din figură. Băiatul frumos şi cavaler, cu gene lungi şi frunte înaltă, era o bucată de carne tocată.

— Biet *malîş,* a şoptit Nina, cu buzele degerate. Ar fi trebuit să intru împreună cu tine. Te-am lăsat singur şi te-am pierdut.

Sentimentul de vină îi secera sufletul cu ghearele-i însângerate. Nu-şi putea da capul pe spate ca să urle la lună, după cum ar fi vrut, nu-şi putea aşeza capul pe pieptul lui mort, ca să plângă. Nici nu-l putea îngropa. Timpul trecea. Cine ştia cât avea să-i ia Prădătoarei ca să îşi îngrijească rana şi să cheme ajutoare şi, cu toate că Nina îşi făcea socoteala că nu stătuse în apă mai mult de zece minute, poate că nici cinci, era udă până la piele într-o noapte neagră de toamnă şi simţea că avea ţurţuri în loc de picioare. Spre uimirea ei, încă avea briceagul atârnat de încheietura mâinii. L-a păstrat, împreună cu bocancii şi pantalonii, dar a scos braţele moi ale lui Seb din jachetă şi din alte straturi de haine, şi-a aruncat salopeta în lac şi a făcut un efort ca să pună pe ea hainele pline de sânge, dar uscate, ale lui Seb. S-a gândit apoi să îi ia plăcuţele de identificare şi inelul de pe deget. Fratele lui mai mare avea să le vrea. „Netulburat şi aproape tot atât de neîncrezător pe cât eşti tu”, zisese Seb despre el.

— O să-i spun că ai murit ca un erou, i-a promis Nina băiatului care-i fusese prieten preţ de câteva luni scurte şi pline de disperare. O să-i spun că mi-ai salvat viaţa, că te-ai luptat cu o asasină nazistă şi că ai rănit-o.

Voia să-l pună pe un piedestal pe băiatul cu inima mare, care murise pentru că avusese încredere în bunătatea oamenilor.

Nu, şi-a spus ea apoi. *A murit pentru că a avut ghinionul să te întâlnească pe tine, Nina Markova. Pentru că o dai în bară cu orice echipă din care faci parte şi până la urmă îi pierzi pe toţi. Ţi-ai pierdut regimentul de două sute de surori, apoi l-ai găsit pe Seb şi, chiar dacă era singurul din*

echipa ta, l-ai pierdut şi pe el.

Plângând, Nina a sărutat părul plin de sânge închegat al lui Seb şi a pornit mai departe, fără să se mai uite în urmă. A aruncat o privire spre casa galbenă, simţind o dorinţă primitivă de a se furişa înăuntru şi de a termina ce începuse, dar avea nevoie de toate puterile ca să se întoarcă vie în tabără.

Sunt rusalca celui mai adânc lac din lume, de la capătul lumii, şi-a spus ea, clătinându-se în delir şi plină de sânge sub luna nouă. *Sunt Vrăjitoarea Nopţii din Regimentul Aviatic 46 Bombardiere de Noapte „Garda Taman". Nu mă tem de nemţi, nici de noapte, nici de vreun lac din lumea asta.* Nu credea că avea să se mai teamă vreodată de înec.

În schimb, acum se temea de altceva.

★

Până la sfârşitul iernii era să se înece în propriii plămâni, căci se îmbolnăvise de pneumonie şi o zgâlţâiau spasmele din toţi rărunchii. Dar Nina Markova a supravieţuit, tuşind, descărnată, murdară şi hămesită, până când nemţii s-au retras din Poznań în ianuarie anul următor. Atunci a reuşit să iasă din pădure, clătinându-se şi clipind des, ca să cadă în braţele albe şi sterile ale Crucii Roşii poloneze ce pătrundea în lagărele eliberate. Au urmat luni la rând de termometre şi de medicamente, timp în care a fost mutată dintr-un pat de spital în altul, în care s-a zvârcolit din cauza coşmarurilor în care îi apărea o Prădătoare cu ochi albaştri, până când a reţinut fiecare trăsătură în parte a figurii ei. La acea faţă se gândea Nina pe când s-a ridicat în şezut pe ultimul pat de spital, desenându-şi, în plin delir, cu un creion roşu de navigaţie, conturul unei stele pe talpa piciorului şi jurând să se tatueze. Atunci a venit la ea, alergând, un englez zvelt, cu o privire disperată şi care i-a pus un torent de întrebări. Ea i-a recitat atunci primul rând a poveştii, al mitului. Nu acel „Fratele tău a murit din cauza mea", ci „Fratele tău a murit ca un erou".

Capitolul 54
Ian

Septembrie 1950
Boston

Nina evita să se uite în ochii lui Ian. Femeia care îl înfruntase pe tovarăşul Stalin, se gândea Ian, îşi privea mâinile încrucişate ca să nu-i întâlnească lui privirea. Fordul ieşise din Boston şi gonea spre nord-est.

— Am minţit, a spus Nina, vorbindu-i numai lui Ian, cu un accent rusesc mai intens, şi ignorându-i pe Jordan şi pe Tony, care erau aşezaţi pe locurile din faţă. E vina mea că Seb moare.

Ian nu a răspuns. Jordan şi Tony au schimbat o privire, fără să spună nimic.

— Trebuia să rămân cu el. Prădătoarea nu mă ia prin surprindere. Sau să fiu mai rapidă, să merg pe ponton. Ezit prea mult şi gata.

Nina a oftat. Ian a simţit în acel oftat vinovăţia şi durerea ei, acumulate strat cu strat în nopţile lungi de după război, de-a lungul cărora nu se gândise decât la asta.

— Ai făcut tot ce-ai putut, a reuşit el să spună.

— Nu destul. Seb trebuia să trăiască, a spus atunci Nina, privindu-l fără să clipească. Asta gândeşti.

O parte din Ian gândea, într-adevăr, asta. Furia oarbă a unui frate prea cuprins de jalea pierderii ca să fie drept. *Ştiai ce naiv era, şi l-ai lăsat să fie măcelărit.* Apoi, furia unui iubit trădat: *Am dormit în pat cu tine, am avut încredere în tine, ţi-am povestit despre paraşută, iar tu mi-ai ascuns aşa ceva?*

— L-am dezamăgit, a spus ea, mai încet. Asta fac când am echipă. Dezamăgesc regiment, îl pierd. Dezamăgesc Seb, îl pierd. De-aia nu mai am echipă. Nu trebuia să vin cu voi, a spus ea uitându-se pe rând la Tony şi la Ian. Dar

vreau să găsesc Prădătoarea. De când plec de la ea lângă lac, vreau să o găsesc iar. Mă face egoistă, aşa că vin cu voi. Nu trebuia.

Asta e frica ta de acum, şi-a spus Ian. Nu de lacuri. Nu de înec. Ci să nu îţi dezamăgeşti încă o *sestra,* încă un coechipier, încă un tovarăş.

A tras aer în piept şi a respins şocul şi furia. A întins o mână şi şi-a prins degetul de degetul Ninei, uitându-se în ochii albaştri ai soţiei lui, în care se cuibărise o suferinţă disperată, mascată de un scut opac.

— Nu l-ai dezamăgit, Nina. Şi nu o să ne dezamăgeşti nici pe noi acum. Să crezi asta! Echipa noastră nu o poate salva pe Ruth fără tine. Echipa noastră nu o poate prinde pe Prădătoare fără tine. Dacă singura ta frică e să nu cumva să mai pierzi o echipă, singura ei frică eşti tu. Şi o să profităm de asta.

Ninei i-au scânteiat ochii.

— Mai întâi să ajungem acolo, că suntem la cel puţin o oră jumătate în urma ei, a spus Tony, mohorât, de la volan.

Ian a dat drumul degetului Ninei după ce îl strânsese tare.

— O să-i prindem din urmă.

Fordul a oprit, împroşcând pietriş în toate părţile. Ian nu-l mai văzuse până atunci, dar Tony i-l descrisese: aerodromul micuţ şi dărăpănat unde se distrase Nina cu avionul. Ian a văzut un biplan vopsit în albastru şi crem, care zumzăia pe cer pregătindu-se să aterizeze. În acel moment s-a simţit lovit de un val de pură spaimă, pe care a înfrânt-o.

— Jordan, îţi poţi convinge fostul logodnic să ne facă o mare favoare? a întrebat el.

★

Garrett Byrne se uita, şocat, la ei.

— Vreţi să împrumutaţi un avion?

— *Olive,* a cerut Nina. Îmi place *Olive.*

— Ruth e în pericol, Garrett, a spus Jordan. Pentru Ruth...

— Dacă e în pericol, cheamă poliţia şi...

— Excelentă idee, Gary! s-a răstit Tony. Sunăm la poliţie şi spunem că fata e *cu mama ei.* Asta o să-i facă pe poliţişti să dea fuga imediat. Superb.

— Nu pot permite unui pilot fără autorizaţie să plece cu unul dintre avioanele mele...

— Tony, apucă-l de braţ, a ordonat Ian, ocolind biroul şi înhăţând cotul lui Garrett. Îl încuiem în dulap.

Deci acum putem depăşi limita, şi-a spus Ian. Nu numai că o depăşea, ci făcea ditamai saltul peste ea, gata să-l încuie pe Garrett Byrne laolaltă cu produsele de curăţenie, de dragul lui Ruth. Garrett a părut să priceapă.

— Doamne... a îngăimat el smulgându-se din strânsoarea ca de menghină a lui Ian. Jordan, e adevărat? Ai avut dreptate tot timpul ăsta, mama ta vitregă e...

Jordan a încuviinţat, albă la faţă.

— Doamne! a spus el înghiţind în sec şi uitându-se la Nina, care l-a privit şi ea cu ochii mijiţi. Doamnă Graham, ar fi bine s-o aduceţi pe *Olive* întreagă şi nevătămată...

Dar Jordan l-a îmbrăţişat cu putere în semn de mulţumire, Nina a cerut hărţi, iar Garrett a dat fuga ca să alimenteze avionul Travel Air 4000.

Tony s-a uitat la Ian.

— Oare o să meargă? Să pornim într-o misiune de salvare cu biplanul... Zici că suntem în filmele cu domnişoare legate de calea ferată.

— O să meargă, l-a asigurat Ian cu toată convingerea de care putea da dovadă.

— E singura cale să ajungem la cabană mai repede decât cu maşina, a spus Nina calm, răsfoind hărţile, iar soţul ei a observat, cu uşurare, că ea nu mai era chinuită de dubii şi nici de sentimentul de vinovăţie, ci că, având o misiune de zbor, navigatorul din ea nu mai ştia altceva în momentul acela. Dacă pot ateriza, a continuat Nina. Jordan, zici că în apropiere e un loc plan, fără copaci? Arată-mi...

Curând, cu toţii alergau pe pistă spre *Olive*, mândră în veşmintele ei crem cu albastru. Nina şi-a pus ochelarii de pilot. Imaginea ei ar fi fost ridicolă cu ochelarii şi bocancii adăugaţi la rochia de vară Filene, dar avea o atitudine

stăpânită şi competentă.

— Încap patru. Doi în fiecare carlingă.

— Nu e prudent, a dat să spună Garrett.

Nina l-a ignorat.

— Aglomerat, dar posibil, a declarat ea uitându-se, peste umăr, la Ian. Jordan şi Tony în faţă, tu zbori cu mine.

Ian se temuse că ea avea să spună ceva de genul ăsta.

— Ar fi mai bine să zbori cu Tony, iar eu şi Jordan să venim cu maşina…

— Demult, zbor cu patru din Taman când U-2 din spatele meu e doborât şi motorul ciuruit. Eu şi Galea trebuie să ducem pilotul şi navigatorul. Ca o cărămidă de greu, dar se ţine. În mare parte.

Tony deja se aşeza în carlinga din faţă, iar Jordan s-a instalat lângă el. Nina i-a făcut semn cu degetul lui Ian, care se lupta cu un val de panică cumplită, cum nu mai simţise în viaţa lui.

Nina a trecut prin aceeaşi stare de frică atunci când s-a aruncat în lacul Rusalka, şi-a spus el. *Putea să cedeze, să se scufunde, iar atunci nu ar mai fi existat niciun martor al crimei comise asupra lui Seb.*

Ian şi-a luat inima în dinţi şi s-a urcat pe aripă.

— Să nu mă dezamăgeşti, tovarăşă, a spus printre dinţii încleştaţi, apoi s-a aşezat în carlingă.

★

În clipa în care *Olive* şi-a ridicat roţile de la sol şi a văzut prima imagine sinistră cu pământul care rămânea în urmă, Ian a vrut să închidă ochii şi să-şi îngroape faţa în părul soţiei lui. Acolo sus, în lumea aceea mică alcătuită din vânt, metal, pânză şi cer, totul era miros, atingere şi zgomot. Îi bubuiau urechile.

Carlinga era atât de mică încât parcă erau înghesuiţi într-un cartuş. Ian s-a încovrigat pe scaun, iar Nina s-a ghemuit şi s-a pliat pe el, cu spatele lipit de pieptul lui în timp ce el o cuprinsese de talie cu braţele, fiecare membru fiindu-le conectat, fiecare tremur – împărtăşit. *Nici atunci când facem dragoste nu suntem atât de lipiţi unul de celălalt,* şi-a spus Ian în gând. Habar n-avea cum de reuşea

Nina să opereze panoul de control aşa înghesuită cum stătea, dar a făcut-o cu toată încrederea. Ian şi-a aţintit ochii asupra ei în loc să privească cerul înspăimântător, în vreme ce mâinile Ninei trebăluiau, asemenea celor ale unei pianiste, peste acele cadrane şi manete ciudate. Preţ de o clipă Ian s-a simţit îngrozit, dar şi mândru de dibăcia soţiei lui.

Ea a strigat ceva ce el n-a auzit. Ian nu avea habar de durata zborului. Lui i se părea o eternitate, oricum, dar apoi eternitatea a căpătat un cu totul alt înţeles în clipa în care a murit motorul.

O face special. Ştie ce face. Voia să coboare avionul spre lacul Selkie cu motorul oprit, ca să nu facă niciun zgomot mecanic ce le putea trăda prezenţa. Numai că instinctul lui ştia doar că motorul nu mai mergea şi că picau din cer ca un bolovan, iar deodată s-a aşternut o linişte infernală peste lume. Cu tot vântul care le năvălea în faţă, Ian a auzit cum icnea Jordan şi cum înjura Tony. Nina râdea.

M-am căsătorit cu o nebună nenorocită, îşi spunea el. Ca şi cum i-ar fi auzit gândul, Nina a întins mâna în spatele capului ei şi l-a atins pe faţă. De data asta a auzit-o atunci când a spus:

— Nu ne prăbuşim.

— Pe dracu nu ne prăbuşim, a murmurat Ian în părul ei.

Nina a întins braţele în aer, înfruntând vântul cu spatele arcuit şi lipit de Ian, ca şi cum îi adăuga încă o pereche de aripi avionului, dar Ian i-a tras repede braţele înăuntru. *Olive* continua să fie în picaj.

— Ţine mâinile pe instrumente, ce mama dracului!

Ea a râs din nou. Dedesubt, pinii se apropiau cu viteză de ei şi s-a zărit un crâmpei din ceea ce era, probabil, lacul Selkie. Nina a pus mâna pe manşă şi, pentru o clipă, trupul ei s-a lipit de cel al lui Ian, iar acesta a simţit tot ce simţea şi ea. *Nu văd unde se termină Nina şi unde începe avionul,* s-a gândit el. *Femeia şi maşinăria, stăpânii cerului.* Plus un bărbat absolut îngrozit, care se ţinea de penele din cozile lor.

— E acolo, a spus Nina, calmă precum apa, uite

întinderea fără copaci. Destul de lungă.

Ian a simţit mişcarea mâinilor ei, dar nu s-a uitat ca să urmărească aterizarea, ci doar s-a cufundat în mirosul uleiului de motor şi al vântului de nord din părul Ninei, în timp ce biplanul continua să se apropie de pământ. Se aruncase, împreună cu echipa lui, în gol, şi avusese încredere că soţia lui avea să-i ducă înapoi la sol.

Nu mă dezamăgi, tovarăşă!

Cu o ultimă zdruncinătură înspăimântătoare, roţile au atins solul. Lui Ian i s-au zgâlţâit toţi dinţii din gură. *Mama dracului, suntem în viaţă!* repeta cuvintele ca pe o incantaţie, înainte să înceapă o alta: *Sper ca Prădătoarea să fie aici.*

Capitolul 55
Jordan

Septembrie 1950
Lacul Selkie

Nina a fost prima care a zărit, printre copaci, cabana cu acoperişul modest şi înclinat. La un gest al ei, au tăcut cu toţii. Jordan îşi simţea inima bubuind pe măsură ce se apropiau pe furiş, călcând cu mare precauţie pe covorul de frunze uscate, întinderea argintie a lacului s-a ivit dintre copaci, cu o fâşie mică de ponton în faţă.

La capătul acestuia se afla Ruth.

Jordan s-a liniştit brusc la vederea micii siluete, care îşi bălăngănea picioarele deasupra apei, cu capul blond aplecat în timp ce se uita în poală. *Ţine-te bine, greieraş. Vin să te iau.*

De lângă umărul ei, Tony a întins mâna şi i-a arătat ceva. Vechiul şi robustul Ford al tatălui lui Jordan era parcat lângă cabană, cu portbagajul deschis. În timp ce se uitau, Anneliese a ieşit pe uşă, cu două valize în mâini. O Anneliese extrem de diferită de cea pe care o ştia Jordan. Nu mai era ca scoasă din revistă, în fustă cu volane şi crinolină, ci purta o haină şi nişte pantaloni vechi, iar părul îi era decolorat într-un blond spălăcit şi îi atârna, umed, pe umeri. Jordan şi-a dat seama că ceilalţi încremeniseră complet la vederea ei. Tony nici nu clipea în timp ce îşi flexa încontinuu degetele, Ian era ca o stană de piatră, dacă piatra ar fi putut emana ferocitate, iar Nina intrase într-o bizară stare de relaxare şi buzele i se curbaseră în formă de semilună. Trei profiluri se strânseseră laolaltă, devorând cu privirile cea dintâi imagine reală a femeii pe care o vânau de atâta vreme.

— Ruth! a strigat Anneliese în timp ce închidea portbagajul Fordului, în care vârâse valizele, şi aruncând cheile pe bancheta din faţă. Plecăm!

Cât pe ce, şi-a spus Jordan. Chiar şi cu avionul, abia dacă ajunseseră la timp. Cu maşina nu ar fi reuşit în veci. S-au vehiculat, în goană, câteva planuri, cel mai important obiectiv fiind recuperarea lui Ruth. Până când nu o luau pe Ruth de acolo, nu puteau face nimic, fiindcă Anneliese ar fi putut s-o ucidă.

Nina a pornit spre est, departe de cabană şi de ponton. Tony a luat-o la stânga, spre latura îndepărtată a cabanei, unde se afla fereastra din spate despre care îi spusese Jordan. Ian şi Jordan au mers mai departe, oprindu-se chiar înainte de marginea pădurii. Odată ajunşi acolo, Ian şi-a dus mâinile la gură şi a fluierat începutul de neuitat, din patru note, al unui cântec de leagăn siberian învăţat de la Nina şi pe care, la rândul lui, o învăţase pe Ruth să-l cânte la vioară.

Anneliese, care trântea uşa portbagajului, nu a auzit. La capătul pontonului, Ruth a ridicat privirea.

Ian a fluierat din nou începutul melodiei, încet, chemând-o. Jordan şi-a muşcat buza, urmărind ochii lui Ruth, care căutau sursa muzicii. Anneliese s-a oprit, evident nedumerită, dar ea nu cânta la vioară şi nici nu cunoştea străvechiul cântec pe care Ruth îl interpreta atât de frumos. Anneliese s-a dus pe ponton, cu spatele la cabană, îndreptându-se spre lac.

— Ruth, la maşină! Nu mai sta îmbufnată.

La capătul pontonului, Ruth s-a ridicat. Lui Jordan i se părea că vedea, în ciuda distanţei, cum fetiţa îşi încleştase, cu încăpăţânare, maxilarul fragil. Anneliese a întins mâna, dar Ruth a trecut pe lângă ea şi a luat-o la fugă.

Bravo, greieraş! voia Jordan s-o încurajeze, în timp ce Ian a mai fluierat o dată, iar sora ei a ţâşnit de pe ponton.

În acel moment Tony a năvălit din cabană în fugă, dând uşa de perete, cu ceva lung într-o mână. A înşfăcat-o pe Ruth ca pe o minge de fotbal american, a aruncat-o pe un umăr şi a gonit spre maşină. Anneliese căuta deja în buzunarul hainei, dar pistolul i s-a agăţat pentru o fracţiune de secundă, iar Tony se mişca mult prea repede. A tras de portieră şi s-a aruncat înăuntru, împingându-i lui

Ruth capul în jos. Jordan îl auzea cum îi cerea lui Ruth să se lipească de podeaua maşinii, chiar în timp ce el scotea o formă lungă şi lucioasă pe geamul deschis al şoferului: carabina de rezervă a lui Dan McBride, luată din cabană, pe care o ţinea acum îndreptată spre Anneliese.

Văzând cum Ruth dispărea înăuntrul maşinii, sufletul lui Jordan tremurase precum o coardă de vioară atinsă cu vigoare. Tony jurase că, dacă nu le ieşea manevra, să fugă cu Ruth în maşină şi s-o pună pe fetiţă la adăpost mai înainte de orice. Cel mai preţios pion nu se mai afla pe tabla de şah.

Acum, privind peste întinderea tablei, înfruntau doar regina.

Anneliese înlemnise în mijlocul pontonului, ţinând, în sfârşit, pistolul în mână şi neputându-se hotărî dacă să fugă spre mal sau să tragă din locul în care se afla. Stătea cu spatele la copaci şi cu faţa la maşină, iar Jordan pe mal, ieşind din ascunzătoare.

Ian a ţâşnit ca o săgeată şi a venit lângă ea.

— Nu te apropia, i-a şoptit el. Acum chiar că te poate împuşca.

— Ştiu cum s-o iau prin surprindere, a murmurat Jordan drept răspuns, cu mâna pe aparatul ei Leica, a cărui curea şi-o trecuse pe după gât.

Luase camera foto din pur instinct atunci când plecase de acasă, poate că din acelaşi impuls care-l făcea pe Ian să îşi ia maşina de scris, pe Nina – să se urce în avion, iar pe Tony – să-şi folosească virtuozitatea lingvistică. Atunci când eşti gata să îţi înfrunţi duşmanul, îţi pregăteşti cea mai bună armă.

— Anneliese nu vrea neapărat să mă omoare. Iar, după atâţia ani în care a fugit şi s-a ascuns, îi e frică de camera foto. Pot profita şi de una, şi de alta. Dacă n-o fac, *pe tine* te va împuşca, pentru că tu eşti străinul. Va ţinti direct capul.

Ian nu a mai zăbovit, soarele i se reflecta în păr pe când el se îndrepta spre ponton. Nici Jordan nu s-a oprit.

Din maşină, Tony striga în germană şi în engleză la

Anneliese, spunându-i să rămână pe loc ca să n-o împuşte şi cerându-i să fie atentă doar la el. Jordan îl vedea cu colţul ochiului. Nu s-a întors ca să se uite direct, şi nici Ian nu a făcut-o. Lumea se redusese la ei doi şi la Anneliese. *Noi suntem aceia,* şi-a spus Jordan în mintea ei. *Cei care au luptat deja cu ea şi care au pierdut ceva: eu – pe tata, Ian – pe fratele lui. Noi.* De asemenea, erau cei care refuzaseră să o piardă şi pe Ruth.

Anneliese i-a văzut cum au urcat pe ponton şi a încremenit, pur şi simplu, din cauza şocului. Părea să se întoarcă foarte lent, sau poate că mişcarea ei doar părea lentă, văzută fiind prin obiectivul camerei lui Jordan, căci fiica ei vitregă îşi dusese Leica la ochi: şuviţele de păr care îi fluturau în vânt, albastrul ochilor care se rotunjeau, încheieturile degetelor albindu-i-se pe pistol. Privind-o, ceva dinlăuntrul lui Jordan se condensa, se comprima şi se scinda: aceasta era latura ei care tresărea de frică, latura umană. Însă de cealaltă parte se afla obiectivul camerei, care se îngusta şi focaliza perfect, ochiul nemilos ce reducea la tăcere haosul de emoţii şi care o privea, pur şi simplu, pe Anneliese bâjbâind precum un animal speriat, gonit dintr-un tufiş. Acel obiectiv interior, rece şi imparţial, nu voia decât să înregistreze ce se întâmpla acolo şi să arate lumii întregi.

— Zâmbeşte la poză, Lorelei!

Însă Jordan a fost cea care a zâmbit, în timp ce declanşa.

Apoi a răsunat focul de armă.

Capitolul 56
Nina

Septembrie 1950
Lacul Selkie

Nina s-a ghemuit pe malul lacului Selkie, la nici opt sute de metri de cabană, şi şi-a scos ghetele. L-a văzut pe Tony înşfăcând copilul, i-a urmărit pe Jordan şi pe Ian ieşind din pădure, iar acum se uita la silueta zveltă a femeii care încremenise pe ponton. *Iată-te!* se gândea Nina, trăgându-şi rochia de vară peste cap. Prădătoarea cu ochi albaştri, cu un Walther PPK în mână şi cu cicatricea la ceafă. Cu o jumătate de deceniu mai târziu şi cu o jumătate de glob mai departe, însă hăituirea continua. Dar cine era acum prădătoarea şi cine vânatul?

Implacabil precum soarta însăşi, Ian înainta pe ponton alături de americanca la fel de neînduplecată. Tony a încărcat puşca, iar zgomotul a răsunat ameninţător peste întinderea lacului, cerându-i lui Lorelei Vogt să nu fugă. *Se terminase cu fuga.*

Nina s-a îndreptat de spate, dezbrăcată până la chiloţi şi, cu picioarele în apa lacului, a desfăcut lama briceagului. A băgat-o cu grijă în gură şi s-a înţepat în interiorul obrazului, după care a scuipat sânge.

Pe ponton se auzeau voci şi se vedea bliţul camerei foto. Prădătoarea era pe de-o parte înlemnită, pe de altă parte – în poziţie de atac. *Să nu ucizi pe nimeni, încă*, şi-a spus Nina, cu gândul şi la duşmanca ei, şi la echipă. *Aşteptaţi-mă.* A intrat în apa cu mult mai caldă decât lacul Rusalka ori decât Marele Bătrân. Cicatricea Prădătoarei, acel sărut al Rusalkăi, o chema. *Tot a mea eşti.*

Un foc de armă a răsunat atunci în văzduhul senin al verii, iar Nina a fost străbătută de un fulger de mânie pură, sălbatică şi protectoare. *Vai, ticăloasă cu ochi albaştri, dacă mi-ai ucis soţul...*

Şi s-a aruncat în braţele lacului.

Capitolul 57
Ian

Septembrie 1950
Lacul Selkie

Glonţul plecase din arma lui Tony. Cu colţul ochiului, Ian şi-a văzut partenerul îndreptând puşca spre cer. A văzut femeia cu ochi albaştri tresărind şi întorcându-se în clipa în care auzise detunătura, chiar în timp ce se ferea de obiectivul lui Jordan.

— Zâmbeşte, Anna! a strigat Jordan din nou.

Clic, clic, clic.

Spusese ea că mama ei vitregă nu detesta nimic mai mult decât să fie fotografiată, şi avusese dreptate. Ian o vedea înfiorându-se la fiecare declanşare. A tras adânc aer în piept şi a început să vorbească, folosindu-şi cel mai profund şi mai convingător ton autoritar:

— Lorelei Vogt, rămâi pe loc!

Auzindu-şi numele, ea a înălţat capul. Ian spera să o vadă luând-o la fugă de frică şi astfel să ajungă în apropierea lui, pentru ca el să-i poată smulge pistolul din mână. În schimb, ea a făcut un pas în spate, până la capătul pontonului şi, cu o viteză înspăimântătoare, şocul i-a dispărut de pe faţă. Ian nu mai văzuse în viaţa lui ca un om atât de descumpănit să-şi revină atât de rapid. Ţinea pistolul lejer pe lângă corp, dar el şi Jordan tot au încremenit la jumătatea pontonului, de teamă să nu-l îndrepte spre ei. A urmat o clipă de linişte stranie, în care ecoul glonţului tras de Tony s-a stins, iar ei s-au privit unii pe alţii. Pentru prima oară, Ian a întâlnit privirea asasinei fratelui său, iar toate sunetele de pe lume – plânsul înăbuşit al lui Ruth în maşină, vocea lui Tony care încerca să o liniştească, valurile monotone care se loveau de pilonii pontonului – s-au stins de tot.

Iată-te, şi-a spus Ian, uitându-se mirat în ochii aceia

albaştri. *Iată-te*! Mai mult de jumătate de deceniu se gândise zi de zi la ea, iar acum era în faţa ochilor lui. Ian a privit-o, absorbit. O găsea fermecătoare. O găsea dezgustătoare. O *găsise.*

— Iată-te! a spus el cu voce tare şi a zâmbit.

— Cine eşti? l-a întrebat ea pe un ton sincer uluit, care l-a făcut pe Ian să zâmbească din nou.

Femeia asta planase asupra vieţii lui precum un bolovan care ţinuse calea soarelui. Şi totuşi, bineînţeles, ea habar nu avea cine era *el.* Ian nu i-a răspuns. În schimb, a pronunţat cuvintele pe care visa să i le spună de câţiva ani:

— Lorelei Vogt, eşti acuzată de crime de război!

Se aştepta ca ea să înceapă cu pretextele, cu şiretlicurile defensive, să scâncească la fel cum făceau cu toţii: „S-a întâmplat demult" sau „Am urmat nişte ordine", numai că Lorelei Vogt nu a făcut nimic din toate astea, ci doar şi-a mutat privirea spre Jordan, care se afla lângă el, uitându-se prin obiectivul camerei.

— Cum ai ajuns aici? a întrebat ea, cu adevărat curioasă. Chiar dacă ai fi ieşit imediat din laborator, tot nu puteai să…

— Prin magie, i-a răspuns Ian, explicaţia fiind bună, oricum, ca s-o definească pe Nina. *Chiar aşa, Nina, unde eşti?*

Ian a mai făcut un pas înainte, cu Jordan alături.

Prădătoarea a ridicat pistolul.

— Opriţi-vă.

Jordan a declanşat din nou. Ian a văzut cum prada lor a tresărit.

— Ţie chiar nu-ţi place să ţi se facă fotografii, nu-i aşa? a observat el. Nici mie nu mi-ar plăcea să mă uit la mine dacă aş fi făcut ce ai făcut tu.

Clic!

Ea a tresărit din nou şi a zis:

— Jordan, încetează!

— Nu, a răspuns Jordan ajustând reglajele camerei foto. Noi două ne-am spus tot ce aveam să ne spunem, Anna. Acum îmi fac doar meseria şi înregistrez momentul – *clic!*

Momentul în care o asasină îşi dă seama că va plăti pentru ce a făcut.

Vocea femeii era calmă atunci când le-a zis:

— Nu mă puteţi aresta.

— O, ba da, a spus Ian. Pentru uciderea lui Daniel McBride. Măcar atât ai recunoscut în faţa lui Jordan, cu câteva ore în urmă, în laboratorul foto. Putem face arestări şi te putem duce în faţa autorităţilor. Crima se pedepseşte cu scaunul electric în Massachusetts, a spus Ian aşteptând să-i vadă spaima în ochi. Desigur, mai există o opţiune.

— Să mă omorâţi aici, să mă scufundaţi în lac? a întrebat ea, ridicând din nou pistolul.

— Nu mă băga în mocirla ta, ticăloasă nazistă! Nu am nicio intenţie să-ţi fac rău.

Ian a vorbit fără pic de frică, dar simţind o tensiune care-i pârâia în vine asemenea unui curent electric. Oare asta simţise Nina în timpul raidurilor aeriene, atunci când oprea motorul? Acum el plonja rapid, dar foarte sigur, spre ţinta lui.

— Lasă arma deoparte, Lorelei Vogt, a spus el mai departe. Îmi dau seama că ne poţi împuşca şi pe mine, şi pe fiica ta vitregă între ochi de la distanţa asta, dar să ştii aşa: în clipa în care o faci, partenerul meu din maşină te va împuşca pe tine. Şi, chiar dacă reuşeşti să-l împuşti tu înainte – Ian vedea că femeia îşi făcea, deja, calculele –, fugi degeaba. Articolul în care te expun apare mâine în *Boston Globe.* În prima jumătate de sus a ziarului, cu fotografii, a adăugat Ian, care nu scrisese de ani şi ani un singur cuvânt, dar care i-a trântit minciuna foarte sigur pe el. Nu va mai exista niciun cititor pe toată Coasta de Est care să nu-ţi cunoască faţa până la sfârşitul săptămânii, după care totul va ajunge în ziarele naţionale. Nu o să mai ai unde să te ascunzi. În orice colţ din ţara asta imensă ţi se va recunoaşte figura şi cu toţii se vor feri de tine. Ţi-o promit.

Clic!

Jordan a declanşat exact în clipa în care mamei sale vitrege i se aşternea groaza pe faţă. Ca reacţie, a ridicat

pistolul, dar nu spre Ian, de data asta, ci spre ea.

— *Încetează!*

Jordan a făcut un pas în faţă, cu părul blond fluturând în vânt.

— Nu.

Clic!

Focul de armă a răsunat peste întinderea lacului. Ian s-a aruncat spre Jordan cu inima bubuind, dar glonţul intrase în apă, ca avertisment. Jordan nici n-a clipit, ci doar a băgat mâna în buzunar şi a început, cu calm, să schimbe filmul. În Ziua Z, Ian văzuse cum se mişcau fotografii printre gloanţe şi explozii, în acelaşi haos intens ca şi soldaţii, ajustând întreaga lume la dimensiunile lentilei pe care ei o percepeau ca pe un scut.

— O aveţi pe Ruth, a spus Lorelei Vogt ridicând tonul. Aveţi tot. Luaţi-le pe toate şi daţi-mi drumul.

— Nu. Nu ai această opţiune, a spus Ian pe un ton tăios ca o lovitură de bici. Nu poţi decât să alegi să fii acuzată în Massachusetts pentru uciderea tatălui lui Jordan, sau să fii acuzată în Austria pentru crime de război. *Iată* alternativa ta, Lorelei Vogt. E singura pe care o mai ai în viaţa asta.

Clic. Clic. Clic.

Preţ de o clipă, Ian a crezut că ea avea să cedeze – figura calmă i-a fremătat, dar apoi s-a calmat şi mai mult. Transformându-se, parcă, într-o statuie de gheaţă, şi-a risipit îndoiala, şi-a ridicat bărbia, a dus pistolul la cap şi Ian şi-a dat seama că încerca să evadeze, să scape, cu un singur glonţ, de justiţie, de tribunale şi de ura lumii. A început să zbiere fără cuvinte, pentru că moartea ei nu era suficientă, nu avea să fie nicicând suficientă, dar, cu toate că alerga cât putea de repede spre ea, ţeava pistolului îi ajungea deja sub bărbie.

Dintr-odată, un ţipăt a străpuns aerul şi au văzut cu toţii ceva ce tocmai se ivise din lac, la capătul pontonului.

A rămas pe loc, asemenea unui păianjen gigantic, cu apa şiroindu-i pe faţă. Ian ştia foarte bine cine era – Nina Markova, amanta şi tovarăşa lui de arme, soţie vreme de cinci ani –, însă, în timp ce ea se ridica şi îşi întindea

braţele şi picioarele, până şi lui i s-a strâns inima de frică. Stătea relaxată, ca o reptilă, iar pe la colţurile gurii îi curgea sânge, prelingându-i-se pe gât în nişte dâre roşii care şerpuiau până la chiloţii uzi, pe braţe şi pe marginea lamei desfăcute pe care o ţinea în mână. Zâmbea, ochii îi sclipeau ca promoroaca iernii, iar dinţii îi erau înroşiţi, de parcă muşcase din carne de om.

„Se ridică din lac, plină de sânge şi pluteşte pe suprafaţa apei, spre ruine." Jordan îi descrisese Ninei coşmarul mamei ei vitrege folosind chiar cuvintele Prădătoarei. „Şi atunci mă trezesc. Înainte ca vrăjitoarea nopţii să-mi taie gâtul."

De data asta nu mai era un vis din care se putea trezi, iar Nina venea pe ponton, spre ea.

Prădătoarea nu s-a clintit. Era albă la faţă, tremura, ca un iepure paralizat de privirea şarpelui, ca un biplan sovietic ţintuit pe cer de reflectorul nemţilor. Nina s-a apropiat de ea fără nicio mustrare de conştiinţă, cu lama întinsă în faţă.

— A mea eşti, fredona ea, a mea...

Femeia care-l omorâse pe fratele lui Ian şi cine ştie pe câţi alţii s-a retras din calea ei, fugind cuprinsă de groază şi de disperare. De data asta, Ian nu a mai desluşit nici urmă de control feroce atunci când ea şi-a dus pistolul la cap. Doar spaimă. El se afla totuşi încă prea departe ca s-o oprească să evadeze cu ajutorul unui glonţ.

Dar nu şi Nina, care a atacat-o pe Prădătoare asemenea unei stele căzătoare, lovind-o cu briceagul ce a descris un arc şuierător. Lorelei Vogt a ţipat şi s-a clătinat. Sângele nu i-a mai ţâşnit de la ceafă, ci din braţ. I-a picurat pe ponton, în timp ce Nina s-a întins, dispreţuitoare, şi a împins-o la pământ. S-a aplecat foarte lent deasupra femeii înspăimântate şi s-a apropiat atât de mult încât ar fi putut s-o sărute, dar Nina i a smuls pistolul Walther PPK din mâna inertă.

— Nu te las să mori, i-a şoptit femeii care trăsese în ea pe malul unui lac aflat la distanţă de o jumătate de lume faţă de locul în care se găseau acum.

Apoi a aruncat pistolul în apă.

Chipul Prădătoarei s-a descompus. Ea s-a târât, ţinându-se de braţul care-i sângera, trecând pe lângă Jordan, după care s-a oprit pur şi simplu. S-a ghemuit, scâncind, lângă fiica ei vitregă, ferindu-se de Nina.

Încet, Jordan s-a aplecat ca s-o ia în braţe.

Peste tabloul încremenit s-a aşternut liniştea din nou. Nina s-a dus lângă Ian, fără să-şi ia ochii de la Prădătoare. Tony a ieşit din maşină, a venit pe mal cu puşca sprijinită pe un cot, cu celălalt braţ în jurul lui Ruth, care se agăţa de el, albă la faţă. Singurul zgomot care se auzea era cel înăbuşit, scos de femeia din braţele lui Jordan. Ian se întreba dacă la fel scânciseră şi copiii pe care-i împuşcase ea, ca şi cum i-ar fi secerat spaima. Îi bubuia inima în piept.

Nina îi spusese mai demult, pe când se aflau în Roata Mare din Viena, că îţi poţi ucide frica. Acum ea se aruncase de bunăvoie în lac, pentru a transforma coşmarul Prădătoarei în realitate şi pentru a-şi proteja echipa. Ian se aruncase într-un avion. Însă se părea că Lorelei Vogt nu şi-a putut ucide propria frică atunci când aceasta a ieşit din coşmarurile ei şi a privit-o în ochi.

Cel puţin nu încă, şi-a spus Ian. *Loveşte-o bine, înainte să-şi revină.*

Jordan a vorbit înaintea lui:

— Anna, i-a spus ea blând, cu toate că avea aceeaşi privire distantă, care îi sugera lui Ian că lumea încă ajungea la ea prin obiectivul camerei foto, iar în acelaşi timp mângâia spatele tremurător al mamei vitrege ca s-o liniştească, deşi corpul îi era ţeapăn de repulsie. Anna, acum trebuie să alegi.

Capitolul 58
Jordan

Septembrie 1950
Lacul Selkie

— Vrea să meargă?

— Vrea să meargă, l-a asigurat Jordan pe Tony, aşezându-se lângă el pe treptele pontonului.

Tony îşi suflecase mânecile şi sprijinise puşca alături. Anneliese şedea în uşa cabanei, puţin mai departe, cu braţul bandajat, cu mâinile şi picioarele legate între ele, neclintită. Jordan şi-a luat privirea de la ea, apoi l-a întrebat pe Tony:

— Cum se simte Ruth?

— E în stare de şoc. Am aşezat-o pe bancheta din spate, am acoperit-o cu pături şi am lăsat-o să adoarmă plângând.

O să pună întrebări, se gândea Jordan. *Ce explicaţie să-i dau*? Poate că deocamdată era suficient să-i spună: „Sunt aici şi n-o să plec niciodată de lângă tine”.

— Ian şi Nina unde sunt?

— Se plimbă pe mal, în locul în care şi-a lăsat Nina hainele. Femeiuşca noastră rusoaică a transpus foarte bine coşmarul, a spus Tony privind silueta gârbovită a lui Anneliese, în pragul uşii, căreia îi tremurau umerii. Chiar aşa de frică îi e de Nina?

— Nina e prada care i-a scăpat. O bântuia.

Poate că Jordan era singura care îşi dădea seama cât de mult o bântuise, iar ea nu ezitase să profite de asta şi să-i spună mamei ei vitrege, în şoaptă, că fie se putea duce în Austria să se confrunte cu procesul pentru crime de război, fie să rămână în America şi să se confrunte cu procesul pentru uciderea soţului. Dar, dacă refuza să aleagă de bunăvoie una dintre cele două opţiuni, Jordan urma s-o lase pe Nina s-o interogheze. Aşa că Prădătoarea alesese Austria.

— De ce? a întrebat-o Tony pe Jordan.

— Fiindcă i-am spus că Nina nu va rămâne niciodată în Europa, pentru că o urăşte. Anneliese a ales continentul care pune un ocean între ea şi Nina. Atât de frică îi e Prădătoarei de rusalcă.

Tony a expirat.

— Ştii că din cauză că i-ai dat de ales, ai renunţat la şansa de a-i face dreptate tatălui tău. Mai puţin dacă, după procesul din Austria, nu are loc cine ştie ce luptă de extrădare între ţări.

— Dacă ar fi judecată aici pentru uciderea lui, crimă în cazul căreia avem mult mai puţine dovezi, adică doar cuvântul meu că nu a negat atunci când am acuzat-o, e posibil să nu fie acuzată pentru uciderea fratelui lui Ian şi a copiilor polonezi. Şi nici asta nu e drept, a spus Jordan, care încă simţea că plutea pe o mare de linişte. Aşa că facem ceea ce trebuie să facem.

Au tăcut o vreme, iar Jordan se simţea goală pe dinăuntru precum un pahar.

— O ducem în Austria cu vaporul, a spus Tony masându-şi falca. E mai greu să evadeze din mijlocul Atlanticului în cazul în care îi dă prin cap să o facă. O să văd ce pleacă mâine sau poimâine din portul Boston. Nu-mi pasă dacă e vas de croazieră sau plută cu vâsle.

— Plătesc eu biletele, a spus Jordan. Oricât ar costa, să se întâmple cât mai repede. Am asigurarea tatei. Dacă nu o putem folosi pentru asta...

— O să prindă bine.

— Va trebui să staţi în permanenţă cu ochii pe ea, l-a avertizat Jordan. Acum e legată pentru că s-a învoit la asta numai ca să nu stea Nina lângă ea, dar nu o puteţi duce aşa pe vapor. Mai ales că, legal vorbind, nu aveţi mandat de arestare decât după ce ajungeţi în Austria. Va trebuie să fiţi vigilenţi clipă de clipă, până când e arestată, a spus ea, întrebându-se *dacă* puteau face rost de ordin de arestare, însă a respins un asemenea gând, nemaiavând ce face de acum încolo decât să se încreadă în Ian şi în colegii lui de peste mări şi ţări. Nu *cred* că Anna va încerca să

fugă, mai ales că o păzeşte Nina, dar...

Jordan se gândea la femeia de pe ponton, cu pistolul în mână, ca un animal încolţit gata să atace din clipă în clipă, şi s-a cutremurat. Dar tot ea era şi femeia care o încurajase pe fiica ei vitregă să îşi dorească lumea întreagă, care îi oferise alinare atunci când plângea după tatăl ei... Care îi *ucisese* tatăl. Şi niciuna dintre aceste imagini nu părea să aibă de-a face cu cea care stătea ghemuită în uşa cabanei, cu prosopul lipit de braţul bandajat şi care tremura.

— Mi-e milă de ea, a spus Jordan. Îmi displace asta. O urăsc, şi totuşi, încă îmi pasă de ea. De ce nu-mi pot stăvili vechea afecţiune?

Tony a întins mâna, a tras-o pe Jordan aproape şi a lipit-o de umărul lui.

— Nu ştiu.

— Să nu-i spui lui Ian că am... Pentru el e simplu...

Ceva se declanşase în englezul cel înalt în clipa în care se predase Anneliese.

„Vrei să intri cu mine?" îl întrebase Jordan după ce o dusese pe Anneliese în cabană. „Să o întrebi de ce a făcut-o?"

„Ştiu de ce a făcut-o", răspunsese el. „A făcut-o pentru că a vrut, pentru că a putut. Oricare i-ar fi justificările, pe care de altfel nu vreau să le aud."

Eu vreau, se gândea Jordan, uitându-se spre cabană. Îşi dorea să nu vrea, dar voia. Tony o mângâia pe ceafă pe sub păr, încercând, parcă, să-i aline suferinţa masând-o. Ea şi-a şters ochii.

— Mulţumesc, Tony.

— Nu trebuie să-mi mulţumeşti. Îţi eram dator.

— Pentru ce? l-a întrebat Jordan zâmbind uşor. Că ai profitat de criza mea de plâns de după înmormântarea tatei ca să te infiltrezi în magazin sau pentru că te-ai culcat cu mine?

Tony n-a zis nimic.

— Urmăreai o asasină, a vorbit Jordan din nou, fiindcă furia pe care o simţise iniţial faţă de el se domolise şi

fusese luată de valul şocurilor pe care tocmai le trăise, iar acum trădarea lui părea o nimica toată. Faptul că, atunci când ne-am cunoscut, ai şi obţinut slujba de la mine, a fost o manipulare care s-a datorat urmăririi. Dar am ochi, Tony. Nu m-ai curtat însoţindu-mă la balet şi pe aerodrom, după aceea, doar ca să obţii informaţii. Pe atunci, nu primeai de la mine nimic care să vă ajute. În ce priveşte ce altceva primeai, ei bine, dacă ceea ce-ţi doreai era o fată care să-ţi pice uşor în braţe, sunt destul de sigură că aveai cum să găseşti una care să nu te folosească drept asistent de fotograf.

— Te-am curtat pentru că voiam. Nu de altceva, i-a spus Tony aruncându-i o privire calmă. Tot îmi pare rău că te-am minţit. Mai rău decât pot spune.

— Şi eu tot vreau să te lovesc, măcar puţin, a încercat Jordan să glumească. Dar o să-mi treacă.

— Loveşte-mă dacă vrei, J. Bryde, a replicat el ridicându-i mâna şi sărutându-i vârful degetului cu care declanşa butonul aparatului. Ai fost magnifică pe ponton. Parcă umblai pe front cu Leica în loc în scut.

— Ochiul a preluat controlul.

Ce senzaţie ciudată avusese... Poate că nu fusese una *corectă* – cu siguranţă că nu, ochiul tinzând să aibă obsesia de a surprinde cadrul perfect, de a prelua controlul acelui moment de pe ponton, punând în umbră stări mai fireşti, stări mai importante, de fapt: teamă, dragoste şi grijă faţă de Ruth. Poate că nu era corect, dar Jordan tot asta simţea. *Şi vreau s-o mai simt.*

Ian şi Nina se întorceau venind în plimbare pe malul lacului. Rusoaica se îmbrăcase şi îşi scutura părul ud, Ian mergea pe lângă ea cu mâinile în buzunare. *Mâine vor pleca, sau poate că poimâine,* şi-a spus Jordan, cu un gol în stomac. Deveniseră parte din viaţa ei, nu doar pentru că se adunaseră laolaltă ca să o investigheze pe Anneliese, ci şi pentru că, înainte de asta, fuseseră cu toţii prieteni, adunându-se la un loc pentru momente plăcute precum ceaiul cu biscuiţi, poveştile despre diverse amintiri sau lecţiile de muzică ale lui Ruth. O prietenie scurtă şi

perfectă. Iar acum, bineînţeles, fiecare avea să-şi vadă de drum. *Altă vânătoare, altă hăituire.* S-a uitat la Tony, iar ochii lui negri erau fixaţi asupra lui Anneliese. *O altă fată.*

Iar eu voi fi aici, s-a gândit Jordan. Gândurile cufundate, până atunci, în dilema care-o privea pe Anneliese au ieşit la suprafaţă. Gata cu New Yorkul, cu apartamentul, cu interviurile ca să vadă dacă îşi putea vinde proiectul *Boston la lucru.* Cel puţin nu încă. Ruth avea nevoie de ea. Urma să izbucnească un scandal, toată lumea avea să ştie cine fusese mama ei vitregă. Toate problemele apăsau acum pe umerii lui Jordan: vecinii, facturile, magazinul, casa, Ruth...

La vremea la care a murit tata, cel puţin o aveam pe Anneliese, i-a venit gândul, acel gând macabru, înfiorător, dar *adevărat.* Oare cât timp avea să treacă până să nu se mai agaţe, instinctiv, de stânca pe care o reprezentase Anneliese pentru ea, mama ei vitregă care, din fundal, îi purtase mereu de grijă?

Acum eşti singură. Douăzeci şi doi de ani, o afacere, o casă şi un copil în vârstă de opt ani. S-a uitat la Leica şi s-a întrebat cât timp avea să mai poată dedica acelei pasiuni în viitorul apropiat.

— Următoarea întrebare, a spus Nina venind spre ponton şi oprindu-se ca să scuipe sânge în lac. *Tvoiu mat, o* înţepătură în obraz şi sângele nu se mai opreşte.

— Nu ştiam că eşti vampir, a observat Ian cu ochii la gura însângerată a soţiei lui. Care-i întrebarea, tovarăşă?

— Eu zbor cu *Olive* acasă. Acum avem încă doi oameni, aşa că prea mult, a spus Nina, iar apoi a făcut un semn cu capul spre maşină. Cine maşină, cine avion?

— Eu merg cu maşina, au răspuns în cor Ian şi Tony.

— Cu Anneliese, a adăugat Tony. Iau puşca şi o ameninţ tot drumul.

— Eu merg cu avionul, a spus Jordan. Ruth are loc lângă mine. O să-i fie frică, dar e mai bine să zboare decât să o supun la un drum în maşină cu Anneliese.

— Bun, s-a învoit Nina arătându-şi într-un rânjet dinţii care încă erau uşor roşii. N-am zburat de mult cu o *sestra.*

Şi pentru Nina era simplu, s-a gândit Jordan, o prinsese pe cea care încercase cândva s-o omoare, iar acum venise vremea să se bucure.

— Dar să nu... o opreşti pe *Olive* în aer de data asta, a adăugat Jordan. Dacă nu te superi.

— Nu ştii distracţie, a mormăit Nina, iar Jordan s-a trezit zâmbind.

Un zâmbet slab, dar tot zâmbet era. Nu credea că în zilele următoare avea să mai aibă parte de asta.

Înainte să plece Anneliese, în ziua următoare, ca să se îmbarce pe vaporul care avea să o ducă înapoi în Europa, ea a mai vorbit o singură dată. Nu i-a spus nimic Ninei, care o păzea neîntrerupt, veghind în faţa uşii încuiate, nu i-a zis nimic lui Tony atunci când acesta i-a adus mâncarea pe o tavă, iar pe Ian nici nu-l vedea, căci, în febra inspiraţiei, acesta îşi luase maşina de scris şi începuse să lucreze la primul lui articol din ultimii ani.

Dar atunci când Jordan a intrat în dormitor cu un braţ de haine pentru drum, sub privirile atente ale Ninei, Anneliese, care era aşezată pe marginea patului, a ridicat privirea. Jordan s-a oprit, cu pulsul ridicat şi cu maldărul de lenjerie şi de rochii ale lui Anneliese în braţe.

— Pot să-mi iau adio de la Ruth? a întrebat Anneliese.

— Nu, a răspuns Jordan.

Anneliese a încuviinţat cu o înclinare a capului. Stătea, din nou graţioasă, ţinându-şi mâinile împreunate într-o atitudine calmă, cu toate că nu avea cum să mai arate vreodată la fel de stăpânită, mai ales că prima direcţie în care îşi îndrepta mereu privirea era spre Nina. A tresărit văzând sclipirea dinţilor acesteia şi s-a uitat din nou la Jordan.

— Când o să fiu judecată, vei fi acolo?

— Da, s-a auzit Jordan spunând. *De ce?* Dar... Da, a repetat ea.

— Mulţumesc.

Anneliese s-a întins de parcă ar fi vrut să-i atingă mâna, dar Jordan s-a retras. Anneliese a oftat uşor, a luat hainele

şi s-a îmbrăcat în faţa lui Jordan şi a Ninei, care voiau să se asigure că nu avea de gând să ascundă nimic printre straturile de ţesătură. Au escortat-o la parter şi apoi afară, nelegată, dar încercuită de toţi trei: Tony, Ian şi Nina. De peste drum, aveau spectatori care şopteau. Ce naiba se întâmpla în casa McBride? *Staţi cu ochii pe prima pagină şi veţi afla,* se gândea Jordan, bucuroasă că nu coborâse şi Ruth.

Taxiul aştepta. Ian i-a deschis portiera lui Anneliese, ca un însoţitor curtenitor. Anneliese şi-a îndreptat pălăria cu un gest reflex şi s-a uitat la Jordan, deschizând gura.

Spune-o. Spune-mi că-ţi pare rău, se gândea Jordan. *Spune-mi de ce ai făcut-o. Spune-mi... orice!*

Buzele moi ale lui Anneliese s-au lipit la loc. S-a aşezat pe bancheta maşinii şi, cu mâna înmănuşată, a tras uşa după ea.

Apoi au plecat cu toţii.

Jordan nu a făcut greşeala pe care, cu mult timp în urmă, atunci când mama ei fusese pe moarte, o făcuse acea strămătuşă care îi spusese: „Mama ta a plecat undeva departe”, într-o încercare de a scuti copilul de crudul adevăr.

— Cu mulţi ani în urmă, mama ta a făcut nişte lucruri rele, i-a spus, simplu, Jordan lui Ruth. Acum se întoarce în Austria ca să dea socoteală pentru ele.

— Când se întoarce? a şoptit Ruth.

— Nu se mai întoarce, Ruth.

Jordan şi-a făcut curaj, dar Ruth nu părea să vrea să afle mai multe.

— Mai trebuie să ne întoarcem la lac? a vrut să ştie ea, totuşi, cu degetele pe zgarda lui Taro.

— Niciodată, i-a răspuns Jordan. O să vindem cabana aia.

O vindeau sau îi dădeau foc, aşa cum făcuse Nina cu avionul ei în pădure, un rug pentru toate lucrurile îngrozitoare care se petrecuseră acolo.

Ruth nu a mai zis nimic, iar feţişoara ei a arătat limpede

că s-a închis în sine. Jordan nu a insistat, ci a trimis-o la culcare cu o cană de cacao şi i-a mângâiat părul până când a adormit. *O să dormi, dar o să şi visezi,* se gândea Jordan, cu ochii la sora ei. Biata Ruth, veşnic nedumerită de fragmente de amintiri care îi tot reveneau în coşmaruri, uneori apropiindu-se de Anneliese, alteori ferindu-se de ea. *Sper să nu ţină minte cele văzute. Sper foarte mult asta.*

Dar dacă era să ţină minte, Jordan avea să-i povestească cele întâmplate, avea să-i spună lui Ruth tot ceea ce trebuia să ştie, cu blândeţe şi sinceritate.

— Noapte bună, greieraş, a şoptit Jordan în cele din urmă şi a ieşit pe vârfuri.

Era prima oară când cobora în laborator după ce o încuiase Anneliese acolo. S-a oprit în capul scării pentru o clipă, adulmecând parfumului slab de liliac la mamei ei vitrege, apoi a aprins lumina şi a coborât treptele, doar ca să fie înlănţuită, în capul scării, de braţele unui bărbat care i-a şoptit la ureche cu o voce familiară:

— Treci încoace, J. Bryde...

Dintr-o singură mişcare, Jordan a ţipat, s-a întors şi l-a pocnit.

— Tony Rodomovsky, o să *te omor!* a strigat ea, tăbărând pe el cu o ploaie de pumni.

— Îmi cer scuze, a spus el, lăsându-se lovit fără să se opună niciun pic. *Es tut mir leid. Je suis désolé. Sajnálom. Îmi pare rău. Przepraszam...*

— Taci! a exclamat ea pocnindu-l din nou. Nu puteai să baţi la uşă în loc să...?

— Abia m-am întors. I-am condus la vapor, am pus lucrurile în ordine la apartament şi ştiam că o culci pe Ruth, aşa că am aşteptat aici.

Jordan s-a dat înapoi şi a simţit că o usturau palmele.

— Nu te-ai îmbarcat, a îngăimat ea, uşor nesigură.

— Ai dedus ca un geniu, Holmes! De ce credeai că aş fi pe vapor?

— Nu ai zis... s-a încurcat Jordan în vorbe. Aţi terminat treaba aici. Ai terminat. Altă urmărire, altă vânătoare...

El a ridicat din sprâncene.

— Altă fată?

Ea şi-a păstrat tonul calm.

— Amândoi am spus că e o aventură de o vară.

— Parcă discutaserăm despre modificări asupra contractului. O potenţială extensie de trei luni către o aventură de o toamnă, aşa cum au stabilit, de comun acord, cele două părţi.

— Nu mă tachina, l-a implorat Jordan. Am văzut-o pe mama mea vitregă plecând în cătuşe, mai mult sau mai puţin. În curând toată povestea asta va apărea pe prima pagină a ziarelor...

— Motiv pentru care şi rămân, cel puţin pentru un timp. Nina şi Ian se pot descurca fără mine cu autorităţile austriece. Dar aici va trebui să răspundem la multe întrebări, mai ales când termină Ian de scris povestea şi o publică, a spus Tony privind-o calm. Am spus că rămân ca să mă ocup eu de asta.

Jordan a lăsat garda jos, uşurată. A încercat să nu-l lase să vadă asta, dar el s-a întins ca să-i dea părul la o parte de pe ochi, zâmbind în lumina dură cu o nouă notă de tandreţe. Apoi a luat-o în braţe şi a sărutat-o încet şi cu pasiune, din nou şi din nou. Jordan s-a destins, uşurată.

— O, Doamne, Tony, ce mă bucur că te-ai întors!

Ar fi vrut să n-o spună, fiindcă el trebuia să îi fie prieten, iubit, nu o stâncă de care să se agaţe. Se cunoşteau abia de o vară, dar braţele lui o legănau şi o alinau şi, preţ de o clipă, s-a agăţat de ele.

— Te *alinţi*? a întrebat-o el făcând un pas înapoi şi punându-i mâna pe frunte de parcă îi lua temperatura. Tu nu faci aşa ceva. Ideea ta de a te bucura e să developezi şase role de film.

Ea a râs cu moderaţie, dar tot râs era.

— Aşa e mai bine, s-a bucurat el apropiindu-se din nou şi sărutând-o pe vârful nasului, apoi spunându-i cu o lejeritate deliberată: Fugi şi plimbă pozele prin tavă. Eu stau pe margine şi mă uit.

Tăceau amândoi sub lumina roşie, în timp ce Jordan developa ultimul film, gustând tihna gesturilor familiare. A

agăţat fotografiile una câte una, le-a lăsat să se scurgă şi s-a apucat de curăţenie. S-a întors la frânghie, a tras aer în piept, iar Tony a venit lângă ea, ca să se uite împreună la fiecare cadru în parte.

— Sunt bune, a şoptit el.

Nu toate. Unele erau neclare, acolo unde ea focalizase pe subiecţi care se mişcaseră prea repede. Dar aceea... şi aceea...

— Da, a confirmat Jordan. Sunt cele mai bune pe care le-am făcut vreodată.

A dat jos un cadru cu Anneliese îndreptând pistolul spre obiectivul camerei, în care ochii ei erau precum gheaţa acelui lac de pe tărâmul de baştină al Ninei, îngheţat şi cu neputinţă de cunoscut. Jordan ştia unde era locul acelei imagini. În dosarul cu fotografiile pentru eseu. Le-a înşirat pe toate una după alta, începând cu tatăl ei şi terminând cu Anneliese şi cu privirea ei hăituită şi neîndurătoare.

— Nu găseam imaginea potrivită pentru final, a spus Jordan. „Un asasin la lucru."

Tony s-a uitat, pe rând, la toate fotografiile.

— O să le vinzi, a asigurat-o. Ştii, da?

— Poate, a răspuns Jordan.

Chiar vedea acel cadru ca pe începutul unui nou proiect dedicat în întregime lui Anneliese: evoluţia unei femei de la mireasa sfioasă la asasina cu ochi neînduplecaţi, care sfârşea ca prizonieră aşteptându-şi sentinţa. „Faţetele unei asasine. Portretul unei prădătoare." Un astfel de proiect o putea ajuta pe Ruth să înţeleagă multiplele feţe ale femeii care o răpise, care o crescuse şi care avusese grijă de ea.

Dar Jordan s-a întors cu spatele la masa de lucru, masându-şi tâmplele.

— Ruth e pe primul loc acum. Nu ştiu cât timp voi mai avea pentru fotografie. Nu pot lucra aşa cum mi-am dorit.

— De ce nu?

— Pentru că Ruth nu mă are decât pe mine, a răspuns Jordan cuprinsă din nou de panică la gândul că avea să-şi dezamăgească sora. Acum trebuie să mă ocup de toate.

— Atât timp cât sunt în Boston, o să te ajut. Nu pentru

mine şi pentru tine, ci pentru că echipa îţi e datoare, Jordan. Urmărirea asta ţi-a dat viaţa peste cap.

— Nu e vina voastră, a spus Jordan. Tata deja murise atunci când aţi ajuns voi, iar odată ce aţi început s-o urmăriţi pe Anna, aveau să apară şi alte consecinţe, oricare ar fi fost deznodământul care să ducă la prinderea ei. Accept bucuroasă consecinţele dacă asta înseamnă că ea a ieşit din viaţa lui Ruth.

— Dar nu poate să însemne că e normal să o şterg şi să te las să faci curat după noi. Nici Ian şi nici Nina nu vor accepta aşa ceva.

— O să ne ajuţi?

Legătura esenţială dintre ei toţi fusese Anneliese, aşa că ce mai rămânea după plecarea ei? Ruth, oare?

Tony a cuprins-o cu braţele de mijloc.

— Poţi să te bazezi pe asta, J. Bryde.

Au rămas multă vreme aşa, tăcuţi, sub lumina roşie. Gândurile lui Jordan erau o învălmăşeală de extenuare, uşurare şi speranţă. Atunci când Nina oprise motorul, iar avionul îşi începuse aterizarea, ideea de a continua cu totul singură, de a o căra în spate pe Ruth prin furtuna iminentului scandal, îi păruse ceva îngrozitor. Acum simţea că Tony şi partenerii lui întinseseră mâinile, aprinseseră lumina şi porniseră din nou motorul. Avionul se echilibra.

Jordan a întors capul şi i-a sărutat uşor pe Tony.

— Vino sus, să dormim împreună.

— Eşti sigură? Vecinii băgăcioşi îi observă pe domnii care pleacă dimineaţa.

— Familia mea va deveni notorie în tot Bostonul, a spus Jordan punându-şi pe umăr cureaua aparatului, trăgându-l pe Tony pe scară, după ea, şi stingând lumina din mers. Nu-mi pasă dacă vecinii mă cred uşuratică.

— Jordan, a spus Tony, iar ea s-a întors pe jumătate.

Clic.

Cu două trepte mai jos, zâmbind, Tony a coborât de la ochi micul Kodak pe care-l scosese din buzunar.

— Vreau o poză cu iubita mea.

Uneori obţii fotografii bune mulţumită talentului, îşi

spunea Jordan mai târziu, alteori fotografiile bune se întâmplă şi gata. Poza făcută cu Kodakul a fost cea mai bună fotografie a lui Jordan McBride, după părerea subiectului. În blugi albaştri, cu coadă de cal, surprinsă în toiul mişcării pe scară, cu Leica pe umăr, în timp ce se uita în obiectiv. O femeie dinamică, având în ochi o sclipire ce amintea de o lentilă fotografică.

A fost fotografia pe care J. Bryde a folosit-o cel mai mult alături de numele ei, atunci când apărea în ziare.

Capitolul 59
Ian

Octombrie 1950
Viena

Editorialul tăia în carne vie.

Ian crezuse că nu avea să mai scrie vreodată, că războiul îi epuizase arsenalul de cuvinte. Acum stătea pe un şezlong, în faţa cabinei de clasa a treia, încuiate, în care Lorelei Vogt aştepta să ajungă de cealaltă parte a Atlanticului, şi scria povestea capturării ei. Îşi începuse articolul la Boston, folosindu-se de maşina de scris a lui Jordan, îl terminase de schiţat pe hârtie, iar acum îi dădea formă: era articolul cu care se hotărâse s-o facă celebră pe *die Jägerin,* pe Prădătoare.

Lacul Rusalka: un lac în Polonia, numit după o creatură a nopţii, pe malul căruia, în cei mai cumpliţi ani ai războiului, trăia o femeie cu mult mai înspăimântătoare decât orice vrăjitoare ce ar fi putut ieşi din adâncurile unui lac.

Cu acest şapou începea articolul, iar în paragrafele care urmau Ian făcea o vivisecţie a femeii născute Lorelei Vogt, renăscută din crimă ca Anneliese Weber, rebotezată prin înşelăciune ca Anna McBride şi identificată de natura ei – de acea natură primordială, primitivă, cu colţi şi gheare –, ca Prădătoarea. Ian ştia exact pe ce butoane să apese în acele paragrafe ca să stârnească emoţii. Femeile aveau să plângă citind articolul, bărbaţii aveau să clatine din cap, redactorii ziarelor aveau să vadă teancuri de bani. Ian şi-a privit ultima versiune şi şi-a spus: *Dinamită şi cerneală.*

Până la urmă, se simţea bine pentru că nu îşi încheiase socotelile cu scrisul.

Înainte să traverseze Atlanticul, vaporul a oprit la New

York. Ian a riscat şi i-a trimis lui Tony o telegramă cu articolul, cerându-i să-l promoveze la toate ziarele mari din Boston, după care a scris imediat o continuare în memoria fratelui său, a copiilor polonezi şi a bietului Daniel McBride. În timpul traversării Oceanului, abia dacă a apucat să doarmă, la fel şi Nina, fiindcă unul dintre ei veghea mereu la uşa lui Lorelei Vogt.

Până la sfârşit, după ce debarcaseră la Cannes şi călătoriseră cu o serie de trenuri care să-i ducă la Viena, Prădătoarea nu i s-a adresat deloc. După ce rămăseseră fără siguranţa pe care le-o dădea călătoria pe vapor, Ian fusese prea încordat ca să poarte o conversaţie sau ca să scrie, conştient fiind de faptul că Lorelei Vogt ar fi putut să încerce o evadare intempestivă profitând de neatenţia lui. Dar în timpul călătoriei cu trenul ea a fost pasivă şi tăcută precum o păpuşă de ceară. Pe când se aflau în ultimul tren spre Viena, auzind roţile încetinind sub ei, ea s-a uitat dintr-odată la Ian, parcă dându-şi seama că purgatoriul prin care trecea avea să ia sfârşit.

— Tot nu ştiu cine eşti, domnule Graham, i-a spus ea lui Ian, care a ridicat din sprâncene. Nu te cunosc, aşa că nu înţeleg de ce ai venit după mine, a continuat ea, părând foarte nedumerită. Ai traversat o jumătate de lume ca să mă prinzi. Ce ţi-am făcut eu ţie?

Oare de câte ori se imaginase Ian şezând alături de femeia asta şi spunându-i, în cuvinte tăioase precum loviturile de cuţit, ce pierdere ireparabilă îi provocase ea lui? Să-i povestească despre fratele lui mai mic, care visase să zboare şi care nu ştiuse ce însemna neîncrederea în oameni. Cât tânjise după asta! Şi mai tânjise după ceva... După amintirile pe care ea le avea cu Seb, amintiri despre felul în care arăta el pe când îşi mâncase tocăniţa în casa ei cu pereţi zugrăviţi în ocru, despre lucrurile pe care le vorbiseră în bucătăria ei, la căldură. Despre ultima expresie de pe faţa lui, înainte să-l ucidă ea...

Dar Nina îi povestise cu lux de amănunte despre expresia pe care o avusese faţa lui Seb ultima oară când ea îl văzuse în viaţă, despre cum arătase pe când stătea în

lumina lunii, încălzit şi bine hrănit, privind cerul fără să-i treacă prin minte nici măcar o vagă bănuială că urma să moară.

Nu voi înlocui amintirea aceea cu cine ştie ce imagine otrăvită vei fi având tu, şi-a spus Ian în gând, uitându-se în ochii ei nedumeriţi. *Vreau să-mi amintesc de fratele meu prin ochii Ninei, nu prin ai tăi. Prin ochii femeii care a văzut în el un prieten, nu prin cei ai asasinei care a văzut prada.*

Aşa că Ian a zâmbit la fel de tăios precum era lama briceagului Ninei.

— Vei afla la proces, i-a răspuns. Dacă sunt chemat ca martor.

— Ar fi trebuit să mă laşi să mor, i-a spus Prădătoarea, cu glas adânc. Ar fi trebuit să mă laşi să mă împuşc.

— Nu meriţi, i-a răspuns el. Nu sunt atât de milostiv.

Lorelei Vogt şi-a plecat capul. Aşa a rămas în toată vâltoarea de verificări care i-au întâmpinat la sosirea în Austria. Fritz Bauer a venit din Braunschweig cu o sumedenie de civili şi de ofiţeri pentru a o aresta. Bauer i-a salutat cu un zâmbet fioros şi cu veşnica lui ţigară în gură, dar Ian nu s-a mirat să observe curiozitatea şi dispreţul colegilor lor faţă de ei.

— Ce feţe acre, a comentat Nina, descumpănită.

— Nu mai vrea nimeni să aresteze nazişti, a spus Bauer, rămas indiferent în faţa încruntăturii generale. Vor să bage totul sub preş, să îşi vadă de viaţă liniştiţi. Fata asta s-ar putea să nu ia mai mult de câţiva ani de închisoare, l-a avertizat el pe Ian. E chiar posibil să nu se judece cazul. Judecătorilor nu le place să bage în puşcărie văduve tinere şi frumoase.

— O voi face atât de celebră încât nu vor avea de ales.

La ultima convorbire cu Tony, acesta îi spusese că primul articol explodase ca o rachetă în Boston. Ian avea deja pregătite următoarele articole, gândite să aibă un efect precum cel al unei serii de pumni dintr-un meci de box. Odată ce ziarele din ţară preluau povestea, nici măcar cei mai habotnici austrieci dezgustaţi de scandaluri nu se

mai puteau dezice de la datorie.

Predând-o, în sfârşit, şi scăpând de ea, Ian a urmărit-o cu privirea pe Prădătoare, care a dispărut într-un nor de pălării şi de şepci de poliţişti. Bănuia că avea s-o mai vadă abia la proces. Probabil că atunci avea s-o aibă lângă el pe Jordan McBride, cu obiectivul ochiului lipit de spatele obiectivului camerei. *Ea are nevoie de mai multe răspunsuri decât mine.* Iar dacă nu, acele răspunsuri rămâneau pentru Ruth, care cândva avea să fie des tul de mare ca să pună întrebări esenţiale despre femeia care o crescuse.

— Vreau să-mi spui ceva, tovarăşă, i-a cerut Ian Ninei, care mergea alături de el.

Stăteau la un hotel de pe strada Graben, dar Ian nu voia să se întoarcă încă. După noaptea petrecută pe plaja din Florida, el şi soţia lui nu mai vorbiseră în adevăratul sens al cuvântului. Ce-i drept, la scurt timp după aceea fuseseră prinşi în vârtejul evenimentelor legate de Prădătoare, iar apoi fuseseră ocupaţi să-şi supravegheze captura.

— Ai fi putut s-o ucizi pe Lorelei Vogt la lacul Selkie. Avea un pistol în mână şi era cât pe ce să-l folosească. Ai preferat s-o dezarmezi, nu s-o seceri. De ce?

Îl mirase faptul că Nina se înfrânase. De când se înfrâna ea atunci când avea de ales între a captura şi a se răzbuna?

— Pentru ea moartea e mai uşor. O vrea, pentru că justiţia e mai dură. Aşa că nu o secer. E greu, a recunoscut Nina cu un licăr de furie în ochii albaştri. Mă gândesc pentru moment, când mă arunc în lac şi ea trage glonţul, că te-a omorât pe tine.

Ian s-a oprit pe loc.

— Şi ai vrut s-o faci franjuri ca să mă răzbuni?

Practic, asta era o declaraţie de dragoste din partea Ninei.

— Dar nu o fac, a spus Nina, plină de virtute. Doar o dezarmez. Cred că poate ai dreptate, *lucik.* Justiţie şi nu răzbunare.

— Mama dracului, femeie, să fi avut eu vreo influenţă

asupra ta?

L-a împuns între coaste.

— Şi eu am câteva asupra ta.

Da, asta aşa e, şi nu-i doar faptul că acum sunt dependent de cărţile tale romantice, şi-a spus el în gând. I-a băgat braţul sub al lui, iar ea l-a lăsat. Începutul toamnei răcorea aerul şi vânzătorii de castane ieşiseră pe stradă, dar oraşul părea obosit şi cenuşiu. Lui Ian îi era dor de energia şi de aroganţa Bostonului, chiar şi de accent.

— Te întorci curând în Boston? l-a întrebat Nina, citindu-i gândurile.

— Da.

Poate că nu pentru totdeauna, dar fără îndoială că, o vreme, avea să fie primit cu răceală la Viena. Ca să se asigure de arestarea lui Lorelei Vogt, se folosise de toate favorurile pe care le putuse obţine, aşa că nu ar fi fost deloc rău să dispară şi să urmărească, în America, criminali de război vreme de câţiva ani. Jordan îi spusese, la ultima lor discuţie la telefon, că se putea folosi fără plată de atelierul din magazinul de antichităţi, în schimbul lecţiilor de muzică ale lui Ruth. Încântat, Ian îşi şi făcea vise: un spaţiu luminos, cu o fereastră ce dădea în strada Newburt, cu miros de ceară de albine şi de argint lăcuit care venea din atelierul în care nu mai lucra domnul Kolb. Ar fi făcut pauză jumătate de oră pe zi ca să-şi întindă spatele şi s-o înveţe pe Ruth o nouă melodie după ce ieşea ea de la şcoală, apoi ar fi băut ceai cu Tony şi cu Jordan, discutând în timp ce Ruth cânta, după care s-ar fi întors la lucru, unde ar fi construit un caz, poate că unul împotriva lui Vernon Waggoner din Woonsocket, Rhode Island, care arăta de parcă ar fi îngropat câteva cadavre la vremea lui.

— Da, o să mă întorc, a spus Ian uitându-se la Nina. Tu?

— E loc frumos, Occidentul decadent, a spus Nina pe un ton neutru. Îmi place decadent.

— Întoarce-te, Nina. Rămâi cu echipa, a spus Ian ridicând mâna înainte ca ea să se zburlească. Nu îţi cer să-mi mai fii soţie. Îţi cer să rămâi la centrul de investigaţii. Faci parte din echipă. Ştii că am dreptate.

— Mă vrei? l-a întrebat Nina, părând brusc vulnerabilă, deşi ea în mod normal înfrunta lumea din spatele unui scut de seninătate sau de ţepi de arici, alternând şi cu ceva barbarie. Mă gândesc că am lăsat Seb în urmă, cred că poate nu vrei să stau după ce am prins Prădătoarea.

Amintirea îl durea, nu putea nega asta, dar Ian ştia că nu era drept să dea vina pe Nina.

— Fratele meu era un om matur. A luat o hotărâre şi nu l-ai fi putut convinge să şi-o schimbe. Gata.

Ea a încuviinţat. Se simţea vinovată şi probabil că aşa avea să se simtă mereu, dar sentimentul acela era dominat totuşi de fatalismul ei rusesc. *Cei cu suflete distruse ca ale noastre, după război se simt mereu vinovaţi. Fantome. Lacuri şi paraşute,* îşi spunea Ian. Amândoi puteau purta poverile în continuare.

— Te vreau în echipă, Nina. La vânătoare, oriunde ar duce asta. Cu mine sau fără mine, dar mereu la vânătoare.

Ea s-a gândit.

— Atunci vin înapoi la Boston.

Ian nu-şi putea masca zâmbetul larg care i-a apărut pe faţă. Era cât pe ce să zâmbească şi Nina, dar ea s-a încruntat, în schimb.

— Tot divorţăm, l-a avertizat.

— Bine.

— Pentru că după Elena nu pot...

— Cine ţi-a cerut să mă iubeşti? a întrebat-o el, prevenitor. Nu asta încerc să îţi spun, Ameninţare Comunistă.

— Dar ce *spui?*

În Florida, pe plajă, nu ştiuse cum să-i spună şi dăduse greş, dar după capturarea Prădătoarei stresul şi gelozia se disipaseră şi avusese multe ore la dispoziţie ca să se gândească, uitându-se la valuri, în vreme ce traversa Atlanticul.

— Spun doar că îţi voi găsi lupi turbaţi ca să-i vânezi, i-a spus Ian soţiei lui, şi că nu o să-ţi frâng niciodată inima.

Având în vedere că o parte din inima ei oricum nu-i era accesibilă, lui Ian aşa i se părea corect. Nu ajungi să mai ai

inima întreagă atunci când ţi-o ataşezi de un vultur splendid, zdrobit, care ajunge la stele, precum o Vrăjitoare a Nopţii. În sinea ei, Nina avea să tânjească întotdeauna să zboare noaptea cu un bombardier, împreună cu trandafirul ei moscovit cu ochi negri, şi asta era în regulă. Ian credea că, în ciuda ţepilor de arici, exista şansa ca o bucăţică din acea inimă să se dezgheţe pentru el.

Ori poate că mă înşel, s-a gândit el. Poate că până la urmă chiar aveau să divorţeze, dar tot ar fi avut o Vrăjitoare a Nopţii în echipă, iar atunci nu le-ar mai fi scăpat niciun criminal de război din mâini.

Era dispus s-o aştepte pe Nina să se decidă.

Soţia lui a ridicat ochii, zâmbind. I-a urmărit privirea şi a văzut că ea se uita la Roata Mare, conturată în Prater, parcul de distracţii.

— Vrei să mergem? l-a provocat Nina.

Şaizeci şi cinci de metri înălţime. Ultima oară când fusese acolo, lui Ian i se făcuse rău, numai că între timp zburase cu o eroină a Uniunii Sovietice, mult mai sus de-atât. *Cu nenorocitul ăla de motor oprit.* A zâmbit şi a clătinat din cap.

— De ce nu? a întrebat Nina. Ucide frica, *lucik.*

El şi-a agăţat degetul de al ei şi a îndreptat-o înspre hotel.

— Am făcut-o deja, tovarăşă!

EPILOG

Nina

Aprilie 1951
Parcul Fenway, Boston

Nina nu înţelegea baseballul.

— De ce se ceartă?

— Cel care loveşte nu e de acord cu decizia arbitrului, i-a explicat Jordan, căreia i se legăna coada de cal. E o zonă de atac *foarte* generoasă.

— Atac? Îl atacă acum?

Nina socotea că jocul era plictisitor. Nişte oameni lovindu-se unii pe alţii l-ar fi făcut mai interesant, cu siguranţă.

— Nu, nu, doar încearcă să se facă înţeles.

— Ar trebui să îl lovească cu bâta, a mormăit Nina. De ce ai bâtă dacă nu loveşti oameni?

— Îl lovesc eu pe Kinder cu bâta dacă se mai apropie de *fast-ball.* Era să-l atingă pe Rizzuto, a comentat Tony, aflat de cealaltă parte a lui Jordan, uitându-se urât la *pitcherul* echipei Red Sox.

Atunci când nu muncea pentru Ian la centrul de investigaţii sau pentru Jordan la magazin, Tony se ducea la cursuri la Universitatea Boston.

— Centrul a avut dintotdeauna nevoie de un avocat expert, iar eu am legea[63] de partea mea, spusese el la Crăciunul trecut, cu ochii scânteind. Doar n-o să-l sunăm constant pe Bauer ca să ne consultăm cu el până ce va veni momentul să vedem cum merge primul nostru caz de extrădare.

— Tu, avocat? pufnise Nina.

— Pot vinde castraveţi grădinarului, dacă vreau. Ori mă fac avocat, ori vând pantofi.

[63] În original, G. I. Bill, lege care oferea o serie de beneficii veteranilor de război.

— N-ai decât să scheauni, râdea Jordan acum, în timp ce Tony mormăia în continuare, nemulţumit. Preţioşii tăi Yankees sunt în urmă rău.

— Deocamdată, J. Bryde…

— Jocul e stupid, i-a spus Nina soţului ei.

— De acord.

Ian se lăbărţase cât era de lung, relaxat pe scaunul lui, cu pălăria dată pe spate şi cu gulerul desfăcut. Mirosea a iarbă tunsă şi a cretă, iar mulţimea striga şi mormăia, spărgea alune şi nota cu disperare scorurile. Era o zi liberă, deosebită pentru toţi: echipa pregătea un dosar pentru un anume Vernon Waggoner din Woonsocket, Rhode Island, verificându-i identitatea în legătură cu un funcţionar care lucrase la lagărul din Belsen, iar Jordan (atunci când nu făcea fotografii pentru echipă) muncea ca fotograf pentru un birou de turism.

„Muncă uşoară pentru un salariu decent, spunea ea făcând de zor poze cu orizontul clasic din jurul Bostonului. Până când am să vând proiectul *Boston la lucru*, pozele astea pentru broşuri pun pâinea pe masă.”

Avea şi beneficii, fiindcă fotografiile ei, care însoţeau articolele lui Ian despre Lorelei Vogt/Anna McBride, se bucuraseră de atenţie.

Mingea a zburat şi, în ochii Ninei, toţi bărbaţii au început să alerge în feluri inexplicabile. Ruth ţopăia de bucurie. Nina a mijit ochii spre teren.

— Tu înţelegi ceva, *malîşka*[64]?

Ruth vorbea cu Tony într-un amestec de engleză şi idiş, căci el se apucase să o înveţe câte ceva peste iarnă. *Mama ei adevărată a fost evreică. Ruth nu o va cunoaşte niciodată, dar va putea afla câte ceva despre poporul mamei ei.*

Ruth a început să vorbească doar în engleză şi i-a spus Ninei:

— Asta e regula loviturii interne…

Apoi a intrat în mai multe detalii decât îşi dorea Nina.

Copiii pot fi foarte plictisitori, se gândea ea, chiar dacă

[64] Fetiţă, păpuşă – în limba rusă în original.

îţi plac. Ruth era îmbujorată la lumina soarelui şi slabă ca un ţâr, întocmai precum acel gen de găină schiloadă pe care o gospodină nici nu s-ar fi obosit s-o fiarbă în ciorbă. Toată toamna fusese bântuită de coşmaruri legate de o femeie care se ascundea noaptea în dulap şi care voia s-o răpească, iar Jordan se agitase degeaba. Nina îşi luase briceagul şi intrase în dulap, unde bătuse în pereţi făcând ca Baba Yaga, îşi ciupise vârful degetului ca să-i dea sângele şi îi arătase lui Ruth, anunţând-o apoi: „Gata, moartă". Iar de-atunci, coşmarurile fetiţei se îmblânziseră.

— Mama dracului, Nina, mi-ai mâncat toate alunele! bodogănea Ian în timp ce scutura punga goală.

— Ce-i al meu e şi al tău, ce-i al tău e şi al meu.

— Divorţăm, aşa că nu se pune.

— Mai iau.

S-a ridicat de pe scaun şi a urcat treptele spre vânzătorii ambulanţi, minunându-se de abundenţa din vitrina cu mâncare. „Te dedai la lăcomia capitalistă", rânjea tatăl ei, dar Nina l-a ignorat. Dacă avea chef, nu trebuia decât să cumpere încă o pungă de alune. Avea sandale din altceva decât scoarţă de copac sau piele ieftină, lipită în fabrică. Avea o rochie pe care nu o mai purtase nimeni înaintea ei, din bumbac la fel de stacojiu ca steaua de pe *Rusalka.* Rochia pe care i-o cumpărase Ian cu un an în urmă de la magazinul Filene, o rochie care ar fi încântat-o pe Elena şi i-ar fi dat gânduri indecente. Dacă asta era lăcomia capitalistă, Nina şi-o asuma.

„Târfă occidentală", mormăia tatăl ei, dar vocea i se auzea din ce în ce mai slab, nu ca pe vremuri. Poate fiindcă aici nu şi-l putea imagina, îmbrăcat în pieile lui de lup, mâncând alune şi bucurându-se de o zi superbă de aprilie. Nina se uita la terenul de afară, cu iarba care urca pe peretele înalt şi verde ce mărginea terenul din stânga, şi îşi imagina luna aprilie la Marele Bătrân. Lacul ar fi fost încă îngheţat, rusalca încă ar fi dormit sub gheaţă, cu părul ei verde, dar aerul se împrospăta, nerăbdător să vină iunie, când se spărgea gheaţa în ţurţuri de culorile curcubeului, blocuri turcoaz şi cioburi destul de ascuţite să

taie o beregată. Nina îşi aducea aminte cum stătea, pe vremuri, pe malul îngheţat, urându-l, încălţată cu cizme din piele de focă, şi cum îşi punea întrebări furioase despre lumea care i se păruse atât de rece şi de închisă.

Ce se află dincolo de un lac? Ce se află dincolo de înec? Ce se află în vestul îndepărtat?

Cu Elena şi cu Vrăjitoarele Nopţii aflase primele două răspunsuri, dar cel de al treilea o chinuise pe Nina în acei ani dintre moartea lui Seb şi invitaţia la vânătoare a lui Tony, ani în care se străduise să îşi câştige existenţa printre ruinele unei Anglii extenuate, în care îi dusese dorul Elenei şi în care îşi promisese să nu se mai ataşeze nicicând de nimeni. Acei ani în care se gândea, târându-şi picioarele în zilele ploioase, pe aerodromul dărăpănat, că asta merita din cauza faptului că îşi dezamăgise regimentul, iar apoi pe Seb. Era mai bine să fie singură. Nu conta dacă „în vestul îndepărtat" după care tânjise se dovedea a fi o lume nu la fel de rece, ci la fel de închisă precum cea din care fugise.

Nu, se gândea Nina acum, uitându-se la parc, la iarba verde şi la jucătorii care alergau aiurea pe teren. Ăsta e „vestul îndepărtat". S-a uitat la rândurile de locuri şi l-a văzut pe Tony spunându-i ceva lui Ruth. Ea asculta, în timp ce desfăcea o lamă de gumă. Jordan făcea o fotografie pe teren şi Ian îşi făcea vânt. Leneş, cu pălăria de soare uzată.

— E anul nostru, a prezis vânzătorul care-i vindea Ninei alunele, Anul ăsta mergem până la capăt, o simt eu. Cu echipa asta – o să câştigăm.

— Da, a confirmat Nina, zâmbind, cu ochii la cele patru capete de jos, două blonde, unul brunet şi altul brunet grizonant, care nu erau, ce-i drept, Vrăjitoarele Nopţii, nu erau un regiment, dar... E echipa noastră, a spus ea.

A desfăcut punga de alune şi a coborât. Pe teren, jucătorii alergau de zor şi oamenii se ridicaseră în picioare şi strigau, cine ştie de ce.

— Dă-i cu bâta! a strigat Nina şi s-a aşezat la locul ei, lângă Ian, care îşi abandonase pălăria şi scosese o carte

din geanta Ninei: *Marea Sophy,* de Georgette Heyer. Iar mi-ai furat cartea, Vanea! s-a plâns ea.

— Sophia Stanton-Lacy e foarte vexată de răzbunătoarea Miss Wraxton, dar sunt absolut sigur că va triumfa, a spus Ian în timp ce scotea semnul de carte. Şi de când sunt Vanea? Nu mai sunt „mica ta rază de soare”?

— „Ian” în rusă ar fi „Ivan”. Diminutivul pentru „Ivan” e „Vanea”.

— Diminutivele sunt menite să scurteze numele. Nu scurtezi un nume de trei litere printr-unul de patru şi altul de cinci.

— Ba în rusă – da, a spus ea cu seninătate.

Ian a privit-o cu atenţie, ridicând din sprâncene.

— La ce te gândeşti, tovarăşă?

— Cred că poate amânăm divorţ un an, a răspuns Nina, care de ceva vreme tot răsucea acele cuvinte în minte, pe toate părţile, nesigură, iar acum se uita urât. Doar un an. Apoi poate...

— Apoi poate, a căzut el de acord, nonşalant.

Englezii nu ştiau să fie nonşalanţi. Ori poate că ăsta era doar cazul englezului ei. El îşi strângea buzele ca să nu afişeze acel rânjet care-i plăcuse Ninei încă de la început, pe vremea când nici nu înţelegea ce spunea. Nu prea semăna cu zâmbetul care-i încreţea atât de dulce nasul Elenei, dar avea totuşi ceva similar, pentru că în stomacul Ninei efectul era acelaşi.

— Un an, a repetat el ca şi cum i-ar fi plăcut cum suna.

Şi Ninei îi plăcea cum suna. Un an nu era prea restrictiv. Nu o făcea să se zbârlească şi să bată în retragere. Nu o oprea să se uite la pătrarul lunii şi s-o dorească pe Elena, de care îi era dor de murea. Nina nu credea că avea să înceteze vreodată să-i ducă dorul, dar era suportabil.

Nina a luat pălăria lui Ian şi şi-a îndesat-o pe cap, ridicându-şi-l spre soare şi bucurându-se de căldură.

— *Tvoiu mat,* a spus, clipind spre cerul albastru. Ce vreme bună de zbor!

VIRTUAL
VP
PROJECT

ASASINA NAZISTĂ CONDAMNATĂ

DE IAN GRAHAM
9 OCTOMBRIE 1959

Procesul criminalei de război naziste Lorelei Vogt a ajuns la ultimul act, în timp ce femeia cunoscută ca *die Jägerin,* Prădătoarea, s-a înfăţişat ieri în faţa tribunalului austriac pentru a-şi primi sentinţa. Cu toate că a fost arestată în 1950, procesul ei a început abia în 1953 şi a durat încă şase ani. În faţa tribunalului, lumea s-a adunat cu mic, cu mare, ca să vadă sosirea acuzatei, celebră mulţumită eseului fotografic premiat, *Portrete malefice* (J. Bryde), care a apărut în ediţia din octombrie 1956 a revistei *LIFE.* Lorelei Vogt nu a trădat nicio emoţie în timp ce i s-a citit sentinţa: închisoare pe viaţă. Şi iată cum se întoarce roata justiţiei.

Cei care se aşteptau să-i citească vreun răspuns pe faţă au fost, cu siguranţă, dezamăgiţi. Figura malefică rămâne necunoscută, iar întrebările persistă: Cine e? Ce e? Cum a putut? Victimele ei sunt comemorate la Centrul de Documentare Rodomovsky din Boston, Massachusetts (director: Anton Rodomovsky, avocat pentru drepturile omului), unde deasupra uşilor pot fi citite cuvintele: „Cei vii uită. Cei morţi ţin minte”.

Cei morţi nu mai pot lupta, dar noi, cei în viaţă, trebuie să luptăm pentru ei. Trebuie să ţinem minte, pentru că, pe lângă cele ale justiţiei, mai sunt şi alte roţi care se întorc. Timpul este o roată, vastă şi indiferentă, iar atunci când timpul trece şi oamenii uită, ne confruntăm cu riscul de a ajunge acolo de unde am plecat. Ne târâm, căscând, spre un nou orizont, iar acolo ne trezim faţă în faţă cu o nouă ură, sădită şi udată de uitare, care înfloreşte în noi războaie. Noi masacre. Noi monştri

precum Prădătoarea.

Haideţi să oprim roata, asta!

Haideţi să nu uităm, de data asta.

Haideţi să ţinem minte!

Îndrăzneață și neînfricată, Nina Markova a visat întotdeauna să zboare. Când naziștii atacă Uniunea Sovietică, ea riscă totul pentru a se alătura legendarelor Vrăjitoare ale Nopții, un regiment exclusiv feminin care face raiduri nocturne și distruge orașele nemțești. Blocată în spatele liniilor inamice, Nina este urmărită de o ucigașă nazistă cunoscută sub numele de Prădătoarea și numai vitejia și viclenia reușesc să o mențină în viață.

Transformat de ororile la care a asistat în al Doilea Război Mondial, de la plaja Omaha până la procesele de la Nürnberg, corespondentul de război britanic Ian Graham a devenit vânător de naziști. Cea mai dorită țintă, însă, Prădătoarea, îi scapă mereu printre degete. Așa că își unește forțele cu singura martoră care i-a scăpat asasinei: Nina cea arogantă și obraznică.

Crescând în Bostonul postbelic, Jordan McBride, în vârstă de șaptesprezece ani, este hotărâtă să devină fotograf. Când tatăl ei, văduv de mult, vine în mod neașteptat acasă cu o nouă logodnică, Jordan este încântată. Dar văduva sosită din Germania are un aer ciudat, iar Jordan, sigură că familia ei este în pericol, începe să scormonească trecutul noii sale mame vitrege, descoperind fapte incredibile...

Tradiție din 1989
www.litera.ro
ISBN 978-606-33-6596-6
9 786063 365966
eBook disponibil